

politik varoluş gerontoloji
iyilik postmodernizm coğrafya din
felsefe bilgi kütür ideoloji
eşitlik beden yorum sanat tarih eğitim
söylem ahlak barış ruh toplum bilim
antropoloji davranış psikoloji arkeoloji zaman yöntem suç
kötülük savaş özgürlük şiddet anlam arkeoloji inanç yaşam birey edebiyat
estetik medya modernleşme folklor

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

I. ULUSLARARASI KAPADOKYA
FELSEFE VE SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
(CAPASS 2019)

“İnsanı Anlamak”

25-27 NİSAN 2019 / NEVŞEHİR

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Kültür ve Kongre Merkezi

www.capasscongress.com
capasscongress@gmail.com

individual politics goodness communication gerontology
postmodernity philosophy war body existence culture geography consciousness
equality rhetoric moral peace human value religion
anthropology behaviour theory justice paradigm time
history evil media knowledge liberty meaning personality violence archaeology believe life
aesthetics knowledge violence archaeology believe life

ABSTRACT BOOK

1ST INTERNATIONAL CAPPADOCIA
CONGRESS OF PHILOSOPHY
AND SOCIAL SCIENCES
(CAPASS 2019)

“Understanding Human”

25-27 NİSAN 2019 / NEVŞEHİR

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Kültür ve Kongre Merkezi

www.capasscongress.com
capasscongress@gmail.com

I. Uluslararası Kapadokya Felsefe ve Sosyal
Bilimler Kongresi

(CAPASS2019)

1st International Cappadocia Congress of
Philosophy and Social Sciences

25-27 APRIL, 2019

NEVŞEHİR HACI BEKTAS VELİ UNIVERSITY

NEVSEHIR/TURKEY

EDİTÖRLER/ EDITORS

Doç. Dr. Yener BEKTAŞ / Assoc. Prof. Yener BEKTAŞ

Dr. Öğr. Üyesi Faruk MANAV / Assist. Prof. Faruk MANAV

Dr. Öğr. Üyesi Oya Esra BEKTAŞ / Assist. Prof. Oya Esra BEKTAŞ

Yazıların her türlü bilimsel ve hukuki sorumluluğu tek taraflı olarak yazara aittir. Kongre düzenleyicileri, editörler ve bilim kurulu bu konuda bir yükümlülük altına sokulamaz. Kongre tam metin bildiri kitabına yazı gönderen yazarlar bu durumu kabul ve ikrar ederler.

Yazarlar gerçeğe uygun beyanda bulunmak zorundadır. Aksi durumun tespiti halinde her türlü hukuki, bilimsel ve etik sorumluluk yazarlara aittir.

ISBN: 978-605-031-746-6

Publication Date: 03.07.2019

Destekleyenler / Event Supporters

Kurullar / Committees

Onur Kurulu / Honorary Committee

Prof. Dr. Mazhar BAĞLI- Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Hasan Ali KARASAR – Kapadokya Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Ahmet İNAM – Orta Doğu Teknik Üniversitesi (Emekli Öğretim Üyesi)

Kongre Başkanları / Congress President(s)

Doç. Dr. Yener BEKTAŞ-Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Arkeoloji Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Faruk MANAV-Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Felsefe Bölüm Başkanı

Bilim Kurulu / Scientific Committee

A. Kadir ÇÜÇEN, Prof. Dr. Uludağ Üniversitesi/TURKEY
Ahmet MAHIROĞLU, Prof. Dr. Gazi Üniversitesi/TURKEY
Ali AKAR, Prof. Dr. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/TURKEY
Ali Osman GÜNDOĞAN, Prof. Dr. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/TURKEY
Ali MEYDAN, Prof. Dr. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Arslan TOPAKKAYA, Prof. Dr. Erciyes Üniversitesi/TURKEY
Ayhan BIÇAK, Prof. Dr. İstanbul Üniversitesi/TURKEY
Ayşe CANATAN, Prof. Dr. Hacı Bayram Veli Üniversitesi/TURKEY
Betül ÇOTUKSÖKEN, Prof. Dr. Maltepe Üniversitesi/TURKEY
Celal TÜRER, Prof. Dr. Ankara Üniversitesi/TURKEY
Çetin TÜRKYILMAZ, Prof. Dr. Hacettepe Üniversitesi/TURKEY
Emel KOÇ, Prof. Dr. Gazi Üniversitesi/TURKEY
Ertan ÖZENSEL, Prof. Dr. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Fulya BAYRAKTAR, Prof. Dr. Hacı Bayram Veli Üniversitesi/TURKEY
Hamdi BRAVO, Prof. Dr. Ankara Üniversitesi/TURKEY
Hamit COŞKUN, Prof. Dr. Abant İzzet Baysal Üniversitesi
H. Haluk ERDEM, Prof. Dr. Ankara Üniversitesi/TURKEY
H. Abdullah ŞENGÜL, Prof. Dr. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Hüseyin Gazi TOPDEMİR, Prof. Dr. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/TURKEY
Işık EREN, Prof. Dr. Uludağ Üniversitesi, TURKEY
Işıl BAYAR BRAVO, Prof. Dr. Ankara Üniversitesi/TURKEY
İbrahim ARSLANOĞLU, Prof. Dr. Gazi Üniversitesi (Emekli Öğr. Üyesi)/TURKEY
İbrahim KISAÇ, Prof. Dr. Gazi Üniversitesi/TURKEY
İhsan ÇAPCIOĞLU, Prof. Dr. Ankara Üniversitesi/TURKEY
İsmail KÖZ, Prof. Dr. Ankara Üniversitesi/TURKEY
Kazım SARIKAVAK, Prof. Dr. Hacı Bayram Veli Üniversitesi/TURKEY
Kurtuluş DİNÇER, Prof. Dr. Hacettepe Üniversitesi/TURKEY
Levent BAYRAKTAR, Prof. Dr. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi/TURKEY
Maruska VIDOVIC, Prof. Dr. Institute of Public Health, SLOVENIA
Melek DOSAY GÖKDOĞAN, Prof. Dr. Ankara Üniversitesi/TURKEY
Muhsin YILMAZ, Prof. Dr. Uludağ Üniversitesi/TURKEY
Murtaza KORLAELÇİ, Prof. Dr. Ankara Üniversitesi/TURKEY
Musa Kazım ARICAN, Prof. Dr. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi/TURKEY
Mustafa ARGUNŞAH, Prof. Dr. Erciyes Üniversitesi/TURKEY
Mustafa UĞURLU, Prof. Dr. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/TURKEY
Nebi MEHDİYEV, Prof. Dr. Trakya Üniversitesi/TURKEY
Nevzat ÖZKAN, Prof. Dr. Erciyes Üniversitesi/TURKEY
Nurten GÖKALP, Prof. Dr. Hacı Bayram Veli Üniversitesi/TURKEY
Özcan DEMİREL, Prof. Dr. Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi/KKTC

Remzi DEMİR, Prof. Dr. Ankara Üniversitesi/TURKEY
Rıfat YILDIZ, Prof. Dr. Kapadokya Üniversitesi/TURKEY
Taşkiner KETENCİ, Prof. Dr. Mersin Üniversitesi/TURKEY
Veli URHAN, Prof. Dr. Hacı Bayram Veli Üniversitesi/TURKEY
Zekiye KUTLUSOY, Prof. Dr. Maltepe Üniversitesi/TURKEY

Abdullah DURAKOĞLU, Doç. Dr. Abant İzzet Baysal Üniversitesi/TURKEY
A.Cem ERKMAN, Doç. Dr. Ahi Evran Üniversitesi/TURKEY
Adem ÖGER, Doç. Dr. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Adem KOÇ, Doç. Dr. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Ahmet Burak KAHRAMAN, Doç. Dr. Erciyes Üniversitesi/TURKEY
Ahmet EYİM, Doç. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/TURKEY
Ahmet Oğuz, Doç. Dr. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Aysun ERGİNER, Doç. Dr. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Ayten KOÇ AYDIN, Doç. Dr. Gazi Üniversitesi/TURKEY
Baktygul KULZHANOVA, Doç. Dr. El-Farabi Kazak Milli Üniversitesi/KAZAKHSTAN
Baykal BİÇER, Doç. Dr. Dumlupınar Üniversitesi/TURKEY
Beyhan ZABUN, Doç. Dr. Gazi Üniversitesi/TURKEY
Bulmeken Utysynovna NAKHANOVA, Sanat Üniversitesi/ KAZAKHSTAN
Cihat YAŞAROĞLU, Doç. Dr. Bingöl Üniversitesi/TURKEY
Cevriye DEMİR GÜNEŞ, Doç. Dr. Hacı Bayram Veli Üniversitesi/TURKEY
Emrah AKDENİZ, Doç. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/TURKEY
Eren RIZVANOĞLU, Doç. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/TURKEY
Ergin ERGİNER, Doç. Dr. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Filiz Meltem ERDEM UÇAR, Doç. Dr. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Günay KAYA, Doç. Dr. Atatürk Üniversitesi/TURKEY
Günil Özlem AYAYDIN CEBE, Doç. Dr. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Hasan Hüseyin KILINÇ, Doç. Dr. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Hasan YAVUZER, Doç. Dr. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
İbrahim SEZER, Doç. Dr. Giresun Üniversitesi / TURKEY
Kemale UMUDOVA, Doç. Dr. Bakı Slavyan Üniversitesi/ AZERBAIJANI
M. Kubilay AKMAN, Doç. Dr. Uşak Üniversitesi/TURKEY
Mehmet Ali DOMBAYCI, Doç. Dr. Gazi Üniversitesi/TURKEY
Mehmet ÇERİBAŞ, Doç. Dr. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Metin BAL, Doç. Dr. Dokuz Eylül Üniversitesi/TURKEY
Metin BECERMEN, Doç. Dr. Uludağ Üniversitesi/TURKEY
Recep YILDIZ, Doç. Dr. Yalova Üniversitesi, TURKEY
Sema OĞLAK, Doç. Dr. Adnan Menderes Üniversitesi/TURKEY
Şenay GÜNGÖR, Doç. Dr. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Senem KURTAR, Doç. Dr. Ankara Üniversitesi/TURKEY
Sönmez ABBASLI, Doç. Dr. Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi Folklor Enstitüsü/AZERBAIJANI
Şerife IŞIK, Doç. Dr. Gazi Üniversitesi/TURKEY
Türkan FIRINCI ORMAN, Doç. Dr. Başkent Üniversitesi/TURKEY
Vedat AKTEPE, Doç. Dr. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Yener BEKTAŞ, Doç. Dr. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY

Adnan ESENYEL, Dr. Öğr. Üyesi Düzce Üniversitesi/TURKEY
Ajeet JAISWAL, Assist. Prof. Pondicherry University/INDIA
Arman BESLER, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Banu ALAN SÜMER, Dr. Öğr. Üyesi Kırıkkale Üniversitesi/TURKEY
Can ULUSOY, Dr. Öğr. Üyesi Kapadokya Üniversitesi/TURKEY
Cemil KOYUNCU, Dr. Öğr. Üyesi Ahi Evran Üniversitesi/TURKEY
Ekrem Ziya DUMAN, Dr. Öğr. Üyesi Gazi Üniversitesi/TURKEY
Erhan ÇAPRAZ, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Erkan HİRİK, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY

Faruk MANAV, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Fatma Hürrem SÜNNEY, Dr. Öğr. Üyesi Giresun Üniversitesi/TURKEY
Fegani BEYLER, Dr. Öğr. Üyesi Bingöl Üniversitesi/TURKEY
Feriha TANRIKUT, Dr. Öğr. Üyesi Kapadokya Üniversitesi/TURKEY
Fikret OSMAN, Dr. Öğr. Üyesi Bingöl Üniversitesi/TURKEY
Gabor Aron VITALYOS, Assist. Prof. Eötvös Lorand University, HUNGARY
Gülay ÖZDEMİR AKGÜNDÜZ, Dr. Öğr. Üyesi Bingöl Üniversitesi/TURKEY
Güneş ŞAHİN, Dr. Öğr. Üyesi Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/TURKEY
Halil Burak SAKAL, Dr. Öğr. Üyesi Kapadokya Üniversitesi/TURKEY
Hamidreza SOHRABIABAD, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Hatice DOĞAN, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Hulusi YILMAZ, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Hüseyin ÇALDAK, Dr. Öğr. Üyesi Bingöl Üniversitesi/TURKEY
Hüseyin SARAÇ, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Hüseyin KALEMLİ, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
İlker YİĞİT, Dr. Öğr. Üyesi Burdur Mehmet Akif ERSOY Üniversitesi/TURKEY
Kudret ARAS, Dr. Öğr. Üyesi Bingöl Üniversitesi/TURKEY
Lyazzat NAKHANOVA, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Manjil HAZARIKA, Assist. Prof. Cotton University, INDIA
Matea Zajc PETRANOVIC, Assist. Prof. Institut za antropologiju, CROATIA
Menent SHUKRIEVA, Assist. Prof. University of Shumen Episkop Konstantin Preslavski, BULGARIA
Mustafa KARATAŞ, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Neşe HARBALIOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Neval KARANFİL, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Oya Esra BEKTAŞ, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Recep KÜREKLİ, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Sakineh Nouri SAEİDLOU, Assist. Prof. Urmia University, IRAN
Samed J. SHIRVAN, Assist. Prof. Yüksek İhtisas University, TURKEY
Seçil HİRİK, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Sema ÖNGÖREN, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Sengün Meltem ACAR, Dr. Öğr. Üyesi Hacı Bayram Veli Üniversitesi/TURKEY
Sinan AKILLI, Dr. Öğr. Üyesi Kapadokya Üniversitesi/TURKEY
Şamil YEŞİLYURT, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Tekin TUNCER, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Tuba ACAR ERDOL, Dr. Öğr. Üyesi Ordu Üniversitesi/TURKEY
Tuğrul BALABAN, Dr. Öğr. Üyesi Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY
Tuğrul ONGUN, Dr. Öğr. Üyesi Kapadokya Üniversitesi/TURKEY
Vahdet ÖZKOÇAK, Dr. Öğr. Üyesi Hitit University, TURKEY
Zeynep ZAFER ESENYEL, Dr. Öğr. Üyesi Düzce Üniversitesi/TURKEY
Zeynep BAŞERER, Dr. Öğr. Üyesi Atatürk Üniversitesi / TURKEY
Döne ARISOY, Dr. Arş. Gör. Kafkas Üniversitesi/TURKEY
Murat GÜR, Dr. Arş. Gör. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi/TURKEY

Düzenleme Kurulu / Organization Committee

Doç. Dr. Yener BEKTAŞ

Dr. Öğr. Üyesi Faruk MANAV

Dr. Öğr. Üyesi Oya Esra BEKTAŞ

İçindekiler / Contents

Bildiriler

1-442

Bildiri Özetleri / Abstracts

**Sokrates'in "Bildiğim Bir Şey Varsa O Da Hiçbir Şey Bilmediğimdir" Sözü
Üzerine**

Metin Becermen

*Bursa Uludağ Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye,
mbecermen@uludag.edu.tr*

Özet

Sokrates'in (Platon'un) "(b)ildiğim bir şey varsa o da hiçbir şey bilmediğimdir." sözü fazlasıyla konu edinilmiştir. Çoğu yorum(cuy)a göre Sokrates aslında "bilgiye" sahiptir; ancak bilmiyormuş gibi yapmaktadır. Bunu bir taktik olarak kullanmaktadır. Elbette bunlardan başka yorumlar da vardır.

Sokrates'in (Platon'un) burada bilgi sorununu nasıl ele aldığı önemli görünmektedir. Ona göre "bilmek hatırlamaktır." Ancak hatırlanan şey de daha önceden başka bir yaşamda öğrenilmiş olan şey(ler)dir. Bu bağlamda onun ruha yaklaşımı, ruhu ele alışını üzerinde durulması gerekmektedir. Çünkü bilgi konusunda dile getirdikleri ile ruha dair söyledikleri arasında doğrudan bir ilişki bulunmaktadır. Ruh bir yönüyle ölümsüzdür, diğer yönüyle ise insanın farklı olanaklarını bir arada bulandıran bir bütündür. Dolayısıyla, ruh, hangi olanaklarını kullanırsa yaşamı da ona göre olacak ve bilgi ile bağı da buna göre olacaktır. Bilgi söz konusu olduğunda ise erdem ve erdemli yaşam üzerinde duran Platon, bilmek ile eylemek arasındaki bağa değinmektedir.

Öte yandan bilginin ortaya çıkması için başka birine, bu bilgiyi ortaya çıkaracak bir kişiye ihtiyaç vardır. Bu kişi de, bilgiyi nasıl ortaya çıkaracağını bilen, doğurtma ustası, yani filozoftur. Doğru sorular sorarak bu işi yapan filozofun yöntemi ve soru sorduğu yürüttüğü yol diyalektiktir. Filozof diyalektikçidir. Buradan da anlaşılacağı üzere filozofun bildiği bir şey vardır aslında! O da bilginin nasıl ortaya çıkarılacağına bilgisidir, yani doğurtma sanatıdır.

Bu konuşmada Sokrates'in (Platon'un) bu dile getirişte "samimi" olduğu ve aslında insana ve olanaklarına dair bir belirlemede bulunduğu ortaya konmaya çalışılacaktır. Bu noktada kavramlarda fazla boğulmadan, ancak bazı kavramlarla yol alarak ve bu kavramların hesabını vererek bir çalışma ortaya konacaktır. Böylece düşünmeye bir yol açmak söz konusu olabilecektir.

Anahtar Sözcükler: Anamnesis, Bilgi, Diyalektik, Felsefe, Mauetike.

On Socrates' Word, "If There is One Thing I Know is That I Know Nothing in It."

Metin Becermen

Bursa Uludağ University Faculty of Arts and Sciences

Dept. of Philosophy, Turkey.

mbecermen@uludag.edu.tr

Abstract

Socrates' (Plato's) word, "If there is one thing I know is that I know nothing in it." discussed largely. According to most comment(ator)s, Socrates actually has "knowledge; but he doesn't play coy. It uses this as a tactic. Of course there are other comments.

It seems important how Socrates (Plato) dealt with the problem of knowledge here. According to him "Knowing is to remember." But what is remembered is what has already been learned in another life. In this context, it is necessary to focus on his approach to the soul and the soul. Because there is a direct relationship between what he said about knowledge and what he said about the soul. The soul is immortal in one aspect, and in the other, it is a whole which incorporates the different possibilities of man. Therefore, if the soul uses its possibilities, its life will be according to it and its connection with knowledge will be accordingly. In the case of knowledge, Plato, standing on virtue and virtuous life, touches upon the connection between knowing and acting.

On the other hand, in order for knowledge to occur, someone needs a person to reveal this knowledge. This person is the master of maieutics, the philosopher who knows how to reveal the knowledge. The method of the philosopher who did this work by asking the right questions and the way he asked the question is dialectic. The philosopher is a dialectician. As you can see here, the philosopher knows something! He is also knowledge of how to uncover knowledge, that is to say, the art of maieutics.

In this speech, it will be tried to reveal that Socrates (Plato) made "sincere" and in fact made a determination about the human and its possibilities. At this point, a study will be put forward by giving some concepts and taking account of these concepts. Thus, there may be a way to think about.

Key Words: Anamnesis, Dialectics, Knowledge, Maieutics, Philosophy.

Hermeneutik Daireden Bir Çıkış Var mı?

Adnan Esenyel

*Düzce Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye,
adnanesenyel@gmail.com*

Özet

İnsanın dünya ile sahip olduğu ontolojik bağı tesis eden *anlamanın*; geleneğin ve dilin sağladığı bir *ön-anlama* ya da bir *önyargı* tarafından belirlenip ortaya konulduğunu düşünen Martin Heidegger ve Hans-Georg Gadamer'e göre yorumlama faaliyetinin esas amacı bu ön-anlamaya ilişkin farkındalığı arttırmak suretiyle bizatihi anlamanın kendisini derinleştirmek ve geliştirmektir. Yorumun bu bakımdan amacı, anlamayı mümkün kılan önyargıları görünür kılmak ve anlamanın bir nevi transendental öğelerini açığa çıkararak onu daha şeffaf hale getirmektir. O halde yorumlama sonucunda *anlama* başka bir şeye dönüşmez, tam tersine kendisi olur. Tahmin edileceği üzere bu yorumlama faaliyetinin kendisi ise doğal olarak döngüsel olmak durumundadır. Neticede yorumlama esnasında olan biten sadece örtük ve gizil olarak varsayılan anlamın görünür hale gelmesidir. İnsanı, anladığı şey ile bu anlamaya olanak veren önyargının üstesinden gelinemez girdabına tutulmuş bir varlık olarak açığa çıkartan hermeneutik daire böylece insanın kendisiyle, başkalarıyla ve dünyayla girmiş olduğu döngüsel ilişkiyi görünür kılar. Ancak bu ilişkinin döngüsel olması bir takım soruları gündeme getirir. Her tür yoruma ilk başta olanak sağlayan önyargılar, nasıl ve ne şekilde yorumun konusu yapılabilir? Bu döngüsellik içerisinde hangi öğenin "anlama" hangisinin de bir "ön-anlama" meydana getirdiğini belirlemek için bir ölçüt var mıdır? Dahası insan bu döngüsellığe hapsolmek durumunda mıdır? Bu döngüsellığı, Dasein'in dünya-içindeki-varlığının kaçınılmaz ve üstesinden gelinemez ontolojik bir önceliği olarak yorumlayan Heidegger için hermeneutik daire kısır ve verimsiz bir döngüsellik olarak anlaşılabilir. Bu sebeple onun üstesinden gelmeye çalışmak yerine bu dairenin yapısına uygun bir giriş yaparak onun döngüsellğine katılmak gerekir. Diğer taraftan Gadamer için önyargılara ilişkin bir yorum ancak bu önyargılara sahip olmayan ve başka bir anlamsal *ufuk* içerisinde bulunan bir perspektifle diyaloga girmekle olanaklıdır. Çünkü bu önyargıları önyargı olarak gösterebilecek olan yorum ancak başka bir *ufuktan* gelebilir. Çalışma bu bakımdan, insanın dünya ile sahip olduğu hermeneutiksel ilişkinin doğasını bu döngüsellik problemi üzerinden aydınlatmaya çalışacaktır.

Anahtar Kelimeler: Gadamer, Heidegger, Anlama, Yorum, Önyargı, Hermeneutik Daire.

Is There a Way Out From The Hermeneutic Circle?

Adnan Esenyel

Düzce University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Philosophy, Turkey.
adnanesenyel@gmail.com

Abstract

According to Martin Heidegger and Hans-Georg Gadamer who think that “understanding” which founds the ontological relation between human and the world is determined by “fore-understanding” or “prejudice” which are provided by tradition and language; the main purpose of interpretation by raising awareness about this “fore-understanding” is to deepen and develop the understanding itself. Therefore the aim of interpretation is to enlighten the prejudices which make any understanding possible and by exposing the transcendental elements of this understanding to make it more transparent. In that case, in interpretation understanding doesn’t become something different, it becomes itself. As expected this act of interpretation itself has to be circular by nature. After all, interpretation only makes the meaning apparent which was presumed tacitly and secretly. The hermeneutic circle that displays human as the being who cannot overcome the whirlpool which is created by the tension between “understanding” and “the prejudice that makes this understanding possible”; shows the circular relation that man has with himself, others and the world. But the circular nature of this relation brings some questions. How can the prejudices which at first place make possible any interpretation become the subject of interpretation itself? Is there a criterion for determining which components belong to “fore-understanding” and which “to the understanding itself” in this circularity? Moreover is man confined to this circularity? For Heidegger who interprets the circularity as an ontological priority which is unavoidable and unmanageable for Dasein’s being-in-the-world, this hermeneutic circle cannot be understood as something infertile and vicious. That is why, instead of trying to overcome it, we have to participate in its circularity by making an appropriate entrance to its structure. On the other side, for Gadamer an interpretation of these prejudices is only possible via a dialogue with a perspective which doesn’t share these prejudices and is situated in another horizon of meaning. For an interpretation which can show these prejudices as prejudices can only come from another horizon. In this respect, this study will try to illuminate the nature of this hermeneutic relation which man possesses with the world by referring to the circularity problem.

Keywords: Gadamer, Heidegger, Understanding, Interpretation, Prejudice, Hermeneutic Circle.

Sophialogos'tan Logosophia'ya Felsefeye Anlam Merkezli Yeni Bir Perspektif

Fatma YÜCE

Sinop Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, Din Felsefesi, Türkiye

fyuce@sinop.edu.tr

Özet

Felsefe Yunanca Philo ve Sophia kelimelerinin bir birleşimi olarak “Bilgelik Sevgisi” şeklinde tanımlanmaktadır. Bilgeliliğin kendisini ancak Tanrı'ya yakıştıran filozoflar kendilerine bilgelik yolunda olmayı uygun görmüşlerdir. Felsefenin temel problemlerinin çözümünde bu ilk ve etimolojik anlamının kullanılması oldukça açıklayıcı görünmektedir. Söz konusu anlamın daha belirgin bir hal alabilmesi için Philo ve Sophia kelimelerine Yunanca anlam manasına gelen Logos kelimesinin de eklenmesi uygun görünmektedir. Böylece felsefeye logos kavramının eklenmesi iki önemli ve yeni kavramı mümkün kılar. Bunlardan ilki Sophialogos (Anlam(ın) Bilgeliliği) ikincisi ise Logosophia (Bilgeliliğin Anlamı) kavramlarıdır. Önerilen kavramlardan ilkinde yakın “Sofyoloji” (sophia-logy, bilgelikbilim) kavramı “Sofyolojik Epistemoloji” tamlamasıyla daha önceden kullanılmıştır. Sofyolojik epistemoloji dikotomilere alternatif olarak öne sürülmüş ve epistemolojinin ele aldığı felsefi problemlere, bilgelik perspektifinden bakarak çözümlenmelerde bulunmayı önermiştir. Bu çalışmada Sophialogos kavramı -bahsi geçen kavramla anlamsal yakınlığı olumlanıp- yeniden kavramsallaştırılacaktır. Sophialogos varoluşsal anlam bilgeliliğine vurgu yaparak yeni bir perspektif sunan “Anlam(ın) Bilgeliliği”dir. Logosophia ise Philosophia'nın bilgelik sevgisi olarak ilk ve etimolojik anlamını kabul edip anlamca genişleten, bilgeliliğin varoluşsal anlamına vurgu yaparak yeni bir perspektif sunan “Bilgeliliğin Anlamı”dır. Hem Sophialogos hem de Logosophia kavramları insana ve onun hayatına anlamı vurgulayan yeni ve bütüncül bir perspektifle yaklaşmayı önermektedir.

Bilgelik yoluyla anlam bulma çabası olarak Sophialogos “anlam”lı bir yöntem önerirken, anlam yoluyla bilgeliliğe ulaşma çabası olarak Logosophia ise anlamı içeriğe dahil eder. Yeni bir kavram olarak önerilen Logosophia anlam merkezli bir bilgelik arayışı, bilgi edinme süreci olarak tanımlanabilir. Tek bir cümleyle Logosophia felsefenin anlam arayışıdır. Bu nedenle Logosophia anlamın bütünlüğüyle ilişkili varlık-varoluş, tercih, karar, değer, özgürlük, sorumluluk, vicdan kavramlarını felsefi problemlerin çözümü için vurgular. Anlam arayışını felsefeye uyarlamak idealindeki Logosophia'nın yeni felsefi eylemleri ise şu şekilde özetlenebilir: İnsanı anlamak; İnsanın varoluşunu anlamak, İnsanın doğasını anlamak, İnsanın zihnini anlamak, İnsanın yaşamını anlamak, İnsanın yaşamını anlamlandırmak, Hayata değer katmak, İnsanın varoluşunu anlamak ve “değer”lendirmek, Zihinsel farkındalık geliştirmek, Kim olduğunu ya da kendini bilmek. Philosophia'nın vurguladığı hakikat arayışı Sophialogos ve Logosophia kavramlarıyla daha net bir şekilde kendini göstermektedir. Bu iki yeni kavram bilgeliliğe dönük bir sevginin sunduğu hakikat yolunda olmaya bilgeliliğe dönük bir anlam farkındalığıyla derinlik kazandırmaktadır. Böylece felsefenin yeni misyonu hakikatin anlamını aramaya, anlam arayışının hakikatine varmaya dönüşmektedir. Sophialogos ve Logosophia

kavramları anlam merkezli varoluşsal yeni bir bakış açısı sunmaları dolayısıyla önemli felsefi problemleri çözebilecek yeterlilikte görünmektedir. Böylece felsefe yaşamın anlamını ve insanın varoluşunu anlamak için varoluşsal bir temel oluşturarak çözüm üretebilir. Çünkü Sophialogos'tan (Anlam(ın) Bilgeliği) Logosophia'ya (Bilgeliğin Anlamı) tüm anlamlar, insanın zihinsel varoluşuna yaklaşmayı, zihinsel düzeyde bir varoluşsal farkındalık yakalamayı ve anlam yoluyla felsefe yapmayı hedeflemektedir.

Anahtar kelimeler: Sophialogos, Logosophia, İnsan, Anlam, Varoluş.

A New, Meaning-Centered Perspective to Philosophia From Sophialogos to Logosophia

Fatma YÜCE¹

¹*Sinop University, Faculty of Theology, Dept. Of Philosophy and Religious Sciences,
Philosophy of Religion, Turkey*

fyuce@sinop.edu.tr

Abstract

Philosophy is defined as the love of wisdom by using the Greek words of Philo and Sophia. Philosophers who only gives God the wisdom have seen themselves on the path of the wisdom. The use of this first and etymological meaning seems to be quite explanatory in order to solve the basic problems of philosophy. It is appropriate to add the word “Logos”, which denotes meaning in Greek, beside “Philo” and “Sophia” to clarify this first and etymological meaning. This contribution makes two new and important concepts possible. The first of them is Sophialogos (the wisdom of meaning) and the latter is Logosophia (the meaning of wisdom). The concept of Sofialogy, which is close to the first concept (Sophialogos), was previously used as a component of “Sophiological Epistemology” which appeals to the epistemological problems from the perspective of wisdom as a new epistemological perspective against to the contemporary epistemological dichotomies. By affirming this meaning I propose a new conceptualization of Sophialogos. Sophialogos is the wisdom of meaning that offers a new perspective which emphasizes the wisdom of existential meaning. Logosophia is the meaning of wisdom that offers a new perspective which emphasizes the existential meaning of wisdom by accepting and expanding Philosophia’s the first and etymological meaning as the love of wisdom. Both Sophialogos and Logosophia propose a new holistic perspective that emphasize “Logos” (meaning) to human and human’s life.

Sophialogos suggests meaning through wisdom as a method, while logosophia suggests wisdom through meaning included in the content. Logosophia, which I propose as a new concept, can be defined as a meaning-centered search for wisdom and the process of acquiring knowledge. As one sentence, Logosophia is the Philosophia’s search for meaning. Therefore it emphasizes the concepts of existence, choice, decision, value, freedom, responsibility and conscience related to the integrity of meaning to solve the philosophical problems. The new philosophical acts of Logosophia in terms of the search for meaning to philosophy can be summarized as follows: Understanding human: Understanding human existence, Understanding human nature, Understanding human mind, Understanding human life, Making sense of human life, Adding value to life, Appreciating and Evaluating the human existence, Developing mental awareness, Knowing who you are or yourself. Philosophia’s search for truth manifests itself more clearly within the scope of Sophialogos and Logosophia. These two new concepts which are related to meaning and wisdom bring innovation to Philosophia’s meaning mentioned as the love of wisdom. Thus, the new mission of philosophy is to seek the meaning of truth and to reach the truth of the search for meaning. I propose these two concepts to solve the important philosophical problems by using the new meaning-centered existential perspective. Thus Philosophia may produce a solution by forming an existential basis for

understanding the meaning of life and human existence. Because, all meanings from Sophialogos (the wisdom of meaning) to Logosophia (the meaning of wisdom) aim to approach the mental existence of human and to achieve an existential awareness at the mental level and to philosophize through meaning.

Keywords: Sophialogos, Logosophia, Human, Meaning, Existence

İnsan Bilimlerinin Geleceğinde Felsefenin Belirleyiciliği

Oya Esra BEKTAŞ

*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye,
oyaesrabektas@gmail.com*

Özet

Rönesans, hem tarihsel hem de düşünsel açıdan ele alındığında, Batı dünyasında insanların Ortaçağ karanlığından kendini kurtarıp zincirlerini kırarak yeniden aydınlığa çıktığı, İlkçağ'da bıraktığı özgürlüğünü yeniden ama farklı bir biçimde aldığı bir çağ olmuştur. Yaşamın her alanında kökten dönüşümlerin gerçekleştiği Rönesans'ı kendine özgü kılan düşünsel atılımın kaynağını hümanizm akımında bulmak olanaklıdır (Kristeller, 2008, s.113). İnsanın özünü, gerçek değerini teslim eden hümanizm, her ne kadar Rönesans'la birlikte şekillenmiş olsa da, bu akımın kökenlerini çok daha gerilerde, İlkçağ'ın Helenistik-Roma dönemi filozoflarından Cicero'da bulmak mümkündür. Batı felsefesinin dilinde dolaşan pek çok kavram gibi, hümanizmin ondan türediği *humanitas* kavramı da, Cicero tarafından literatüre kazandırılmıştır (Dürüşken, 2016, s.328). Cicero, felsefesinde bu kavramı pek çok anlama gelecek şekilde, geniş bir bağlamda kullanmaktadır. Bu anlam karşılıklarından biri de, insan i. Cicero, *humanitas*ın karşılığı olarak kullandığı insan bilimlerinin, insanın uygarlaşmasının ön koşulu olduğunu vurgularken (Cicero, 2014, I.28), aynı zamanda bugün bizim insan bilimleri kategorisi altında ele aldığımız bilimlerle doğa bilimlerini birbirinden ayırmıştır. Bu ayrımla beraber günümüze dek sürececek olan, bilimin yönteminin ne olması gerektiği tartışmasının da temelleri de atılmış olur.

Sözü edilen tartışma önce iki boyutta sürdürülmüştür. İlk bakış açısına göre, insan bilimlerinin bilim olabilmesinin koşulu, doğa bilimlerine yaklaşmasıdır. Bu bir zorunluluktur ve insan bilimlerinin bilim niteliğini kazanması, ancak doğa bilimlerinin yöntemini kullanılması ile olanaklıdır. Pozitivist bakışın bir yansıması olan bu görüş karşısında, yirminci yüzyılda şekillenen ve doğa bilimleri ile insan bilimleri arasında yöntemsel olarak derin farklılıkların bulunduğunu öne süren ikinci bir bakış açısı söz konusudur. Dilthey-Gadamer çizgisinde şekillenen bu bakış açısına göre doğa bilimlerinin yöntemi açıklamadır ve insan bilimleri açıklama yöntemi ile ilerleyemez. İnsanı merkeze alan her bilim doğası gereği, anlamayı kendine rehber edinmelidir (Özlem, 2018). Bu iki yaklaşıma ek olarak günümüzde her alanda olduğu gibi bilimi de etkilemiş olan belirsizlikler dolayısıyla üçüncü bir bakış açısı daha ortaya

çıkılmıştır. Buna göre bilimler arasındaki sınırlar belirginliğini yitirirken, bir bilim alanının zaman zaman hem açıklama hem de anlama yöntemini kullanması bir gereklilik haline dönüşmüştür. Dolayısıyla son bakış açısına göre insan bilimleri tek bir yönetime dayandığında bilgi üretmede yetersiz kalacaktır.

Üçüncü bakış açısı bağlamında bugün bilim felsefesi içinde devam eden tartışmalar, felsefe ile bilim arasındaki ilişkiyi bambaşka bir boyuta taşımıştır. Bu tartışmalar içinde şöyle bir mesaj barındırmaktadır: Postmodern dünyanın her alanda neden olduğu belirsizlikler ve iç içe geçmişliklerin bilime de yansıdığı dikkate alınmalı, pozitif bilimlerle insan bilimleri ayrımının da belirginliğini yitirdiği göz ardı edilmemelidir. Öyle ki, akademik dünyada karşımıza öyle farklı disiplinler çıkmaya başlamıştır ki, bu disiplinlerin pozitif ya da bir insan bilimi olup olmadığı noktasında bir karar-verilemezlik söz konusudur. Böyle olunca tartışmanın boyutu değişmeli ve bilimler arasındaki ayrımlardan çok inter-disipliner bir bakış açısı ile soruna yaklaşılmalı, bir bilim dalının bazen aynı anda hem açıklama hem de anlamayı kullanması gerektiği görülebilmelidir. Bu bağlamda felsefe, bilimlerin statüsünü belirleme konusunda yine varlığını gösterirken aynı zamanda insan bilimlerine yitirdiği değeri, bu tartışmalar bağlamında yeniden geriye dönük olarak kazandırma noktasında belirleyiciliğini bir kez daha ortaya koymaktadır (Bhaskar, 2014, 38-39).

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilimler Felsefesi, Cicero, Hümanizm, Pozitivizm, Metot.

Kaynakça

Bhaskar, R. (2014). İnsan Bilimlerinin Felsefi Eleştirisi Natüralizmin Olanaklılığı, çev. Vefa Saygın Ögütte, Ankara: Nika.

Cicero (2014). Devlet Üzerine, çev. C. Cengiz Çevik, İstanbul: İthaki.

Dürüşken, Ç. (2016). Antikçağ Felsefesi Homeros'tan Augustinus'a Bir Düşünce Serüveni, İstanbul: Alfa.

Kristeller, P. O. (2008). Humanism, The Cambridge History of Renaissance Philosophy, Charles B. Smith (ed.), New York: Cambridge University Press, 113-137.

Özlem, D. (2018). Tarihselci Gelenek Dilthey-Weber-Gadamer, İstanbul: Notos.

Decisiveness of Philosophy in the Future of Human Sciences

Oya Esra BEKTAŞ

*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of Philosophy,
Turkey*

oyaesrabektas@gmail.com

Abstract

In the Western world, Renaissance was an era in which people rescued themselves from the darkness of the Middle Ages, and reincarnated by breaking their chains. It is possible to find the intellectual source of the Renaissance, in which radical transformations take place in all aspects of life, in the movement of humanism. Even though humanism is shaped by Renaissance, it is possible to find the origins of this movement in Cicero, one of the philosophers of the Hellenistic-Roman period. Like many concepts in Western philosophy, the concept of *humanitas*, from which humanism was derived, was introduced into the literature by Cicero (Dürüşken, 2016, s.328). In his philosophy, Cicero uses this concept in a broad context, with many meanings. One of these meanings is human sciences. Cicero emphasizes that human sciences are a prerequisite for human civilization (Cicero, 2014, I.28). He also separates humanities and natural sciences. With this distinction, the foundations of the discussion of the method of science, which will continue until today, will be laid.

The discussion was carried out in two dimensions. From the first point of view, for humanities to become science, it is imperative that they follow the natural sciences and their methods. This is a reflection of the positivist approach. In contrast to this, there is a second point of view, which is shaped by the twentieth century and suggests that there are methodological differences between the natural sciences and the human sciences. According to this view, which is formed on the Dilthey-Gadamer line, the method of natural sciences is explanation and human sciences cannot proceed with the method of explanation. Every science based on human beings should, by its nature, guide to understanding as a method (Özlem, 2018). In addition to these two approaches, a third point of view has emerged due to the uncertainties which have affected the science as in every field.

According to this, while the boundaries between the sciences have lost their significance, it has become a necessity for a field of science to use both the explanation and the understanding from time to time. Therefore, according to the last point of view, humanities will be insufficient to produce information when it is based on a single method. In the context of the third point of

view, the ongoing debates in the philosophy of science are taking the relationship between philosophy and science to a whole new dimension. These arguments contain a message. It should be taken into consideration that the postmodern world's uncertainties and intertwines in all fields are reflected in science. Besides, it should not be overlooked that the distinction between positive sciences and human sciences has lost its significance. In fact, there is an inability to decide whether the different disciplines we face in the academic world are positive science or human science. As such, the size of the debate should change and the problem should be approached with an inter-disciplinary point of view rather than the distinctions between sciences. It should be possible to see that a branch of science must use both explanation and understanding at the same time. In this context, philosophy is once more important. Because there will be ongoing discussions within the philosophy that will gain the value of human sciences. (Bhaskar, 2014, 38-39).

Keywords: Philosophy of Social Sciences, Cicero, Humanism, Positivism, Method.

References

- Bhaskar, R. (2014). İnsan Bilimlerinin Felsefi Eleştirisi Natüralizmin Olanaklılığı, Çev. Vefa Saygın Öğütte, Ankara: Nika
- Cicero (2014). Devlet Üzerine, çev. C. Cengiz Çevik, İstanbul: İthaki
- Dürüşken, Ç. (2016). Antikçağ Felsefesi Homeros'tan Augustinus'a Bir Düşünce Serüveni, İstanbul: Alfa.
- Kristeller, P. O. (2008). Humanism, The Cambridge History of Renaissance Philosophy, Charles B. Smith (ed.), New York: Cambridge University Press, pp.113-137.
- Özlem, D. (2018). Tarihselci Gelenek Dilthey-Weber-Gadamer, İstanbul: Notos.

İnsanı Anlamada Felsefenin Rolü

Elife KILIÇ¹,

¹*Kırklareli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye,
elifekilic34@gmail.com*

Özet

İnsanı anlamak için öncelikle insanı tanımak ve tanımlamak gerekmektedir. Karşımızda olanın doğasını anlamaya çalışarak ancak onun hakkında yargıda bulunabiliriz. Fakat buradaki zorluk, bilgimizde nesne yerine koyduğumuz “insan”ın aynı zamanda soruşturan özne olmasıdır. Yani burada nesne ve nesneyi anlamaya çalışan özne aynıdır. Dolayısıyla bu da insanı anlamayı zorlaştırmaktadır. Mamafih her ne kadar bu durum, bize güçlük çıkarsa da yine de insanın eylemleri üzerinden onun ne olduğunu anlamaya çalışabiliriz. Ancak yöntem açısından bir zorlukla karşı karşıya olduğumuzu baştan bilerek araştırmaya devam etmeliyiz.

Ele alınan konu insan olduğundan ve insan da hem sürekli değiştiğinden hem de karmaşık bir doğaya sahip olduğundan tamamen anlaşılması elbette zordur. Bu zorluklara rağmen, insanı anlamaya çalışabiliriz. Yukarıda belirtildiği gibi insanı eylemleri üzerinden anlamak biraz daha süreci anlaşılır kılacaktır. Peki bu zorluklarla beraber, insanı anlamada felsefenin rolü, dolayısıyla felsefecinin rolü nedir? Filozof, insanı anlamada sorduğu sorular, kullandığı eleştirel yöntem ile acaba ne kadar etkilidir? Sokrates’in kullandığı yöntem gibi, acaba sadece bilmediklerimizin farkına varmayı sağlayarak, insanın neyi bilip neyi bilmediğini mi ortaya çıkarır, yoksa Aristoteles’in yaptığı gibi merak edilen çoğu konuda sistemli, tutarlı bilgiler mi sunar yahut Immanuel Kant’ın yaptığı gibi insanın nasıl yaşaması ile ilgili olması gereken ahlâkî yapıyı mı kurar? Bu örnekler daha da çoğaltılabilir. Ancak önemli olan insanın anlaşılması ve bu anlama ve anlaşılma çabasında felsefenin hangi noktalarda devreye girdiğinin belirlenmesidir. Bu belirlenme, felsefenin ne olduğundan çok belki de filozofların bu konuda neler yaptıkları ve nasıl bir süreç izledikleridir ki bu da aslında felsefedir. Felsefenin insanı anlamada oynadığı rolün ortaya çıkarılması ve hangi bağlamlarda bunu sağladığı filozoflardan örneklerle desteklenecektir. Bunun sonucunda oynadığı bu rolün yeterli mi, yeterli değilse neler yapılabilir sorunu da değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: İnsan, felsefe, filozof, anlamak.

The Role of Philosophy in Human Understanding

Elife KILIÇ¹

¹ *Kirklareli University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of Philosophy, Turkey*
elifekilic34@gmail.com

Abstract

In order to understand human beings, it is necessary to recognize and define human beings. We can make judgements about someone only by trying to understand him /her. But the difficulty here is that the “human” we put as object in our knowledge or mind is at the same the subject who is carrying out the research. So the object investigated and the subject who is trying to understand the object are the same what makes it difficult to understand the human being. Even though we can try to understand what human being is through its actions. We also have to take in mind that while we continue the research we will face some methodological difficulties.

It is, of course, not easy to fully understand the human beings the object dealt with because they are constantly changing and have a complex nature. Despite these obstacles, we can try to understand the human being. As above mentioned understanding human being through their actions will make the process more understandable. Besides these difficulties, questions like; What is the role of philosophy and the role of philosophers in understanding human beings? How effective can be a philosopher by understanding the human being through the questions he asks and the critical method he uses? Does it makes us to realize what we do not know by revealing what we do not know as the method that Socrates uses?, or does it offers systematic, consistent information on many curiosities as Aristotle does?, either does it establish a moral structure about how man should live, as Immanuel Kant did? will help us to find out the importance of philosophy in understanding human beings. These kind of questions can be expanded. However, what is important is to determine at which point philosophy is involved in understanding the human being. This determination is more than what philosophy is, it is perhaps what philosophers have done and what kind of process they have followed, to do it which is actually philosophy. Uncovering the role of philosophy in understanding human beings and in which contexts it provides this support will be supported by examples of philosophers. And consequently the question of whether the role played by philosophy is sufficient or not will be evaluated.

Keywords: Human, philosophy, philosopher, understand.

Immanuel Kant'ın Ahlaki ve Fiziki Eğitim Anlayışı

Öznur BAYRAK TEKİN

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye,

oznurbayrak06@gmail.com

Özet

Doğumdan başlayarak ölüme dek devam eden eğitim, kültürel, sosyal, bireysel vb. birçok boyutu ihtiva eder. İçinde yaşadığı ailenin, çevrenin ve toplumun yaşam koşulları, inançları, sosyal ve kültürel aktiviteleri eğitim sürecini ve düzeyini şekillendirmektedir. Eğitim kişinin yeteneğinin, düşüncelerinin, davranışlarının gelişimine ve değişimine katkı sağlamaktadır. Kişide henüz keşfedilmemiş yeteneklerin açığa çıkarılmasında eğitimin rolü büyük olmuştur.

Kant' a göre insan, eğitim sayesinde sahip olması gereken vasıflara ulaşır ve eğitim insanı medenileştirir. Eğitim insandaki ahlaki yönün açığa çıkarılmasındaki en önemli araçtır. Kant eğitimi, kişinin ahlaki düzeye ulaşabilmesi için temel şart kabul etmektedir. İnsan eğitilmek mecburiyetindedir ve insan bu eğitimini bir takım amaçlar doğrultusunda almaktadır. Bu amaçların ilki; insanı özüne kavuşturmaktır. Nitekim eğitim almamış bir insan doğasında kötülükleri barındırmaktadır. Oysa insan iyi bir eğitim aracılığıyla içindeki kötülükleri kontrol altında tutulabilmektedir. İnsanda bulunan iyilik tohumları eğitim sayesinde yeşermektedir. Ayrıca eğitim, ahlakiliğin açığa çıkmasında bir araçtır. Aslında Kant için bu anlamda eğitim, bir ahlak eğitimidir ki insan doğasındaki kuralsızlığı terk edip kendini disipline etmelidir. Eğitimde düzen ve disiplin olmazsa olmazdır. İnsan disiplin sayesinde hayvani doğasından insani doğasına dönüş yapabilir. Disiplin insanın doğal eğilimlerinden kurtulmasını sağlamaktadır. Disiplin çocuğa erken yaşlardan itibaren oyun içerisinde verilmeye başlanmalıdır. Çünkü Kant bilginin hayatımızın herhangi bir döneminde telafi edilebileceğini fakat disiplinsizlikten kaynaklanan kötü alışkanlıklardan kurtulmanın zorluğunu vurgulamaktadır. Eğitimin amaçlarından biri de, yasalara ve ilkelere itaat eden, ahlaki olarak iyi davranan yurttaşların yetiştirilmesidir. Eğitim yetkin insan yetiştirmeyi amaç edindiği gibi kişinin kendini idare etmesini ve aklını özgür kullanmasını da amaç edinmektedir. (Kant,2009)

Eğitim, insanın geleceğini kurtarmak için yapılan bir faaliyettir. Bu nedenle Kant eğitimde gerektiği yerde zorlamaya da başvurulabileceğini düşünmektedir. Zorlamanın terbiye amaçlı olması gerektiğini düşünmektedir. Bu nedenle de zorlama eğitim için gereklidir ancak

kendi başına bir amaç değildir. Kant için eğitim, aklını özgürce, bağımsız bir şekilde kullanacak düzeye erişme, erginleşme, medenileşme, ahlakileşme sürecidir. Bu aynı zamanda aydınlanmanın göstergesidir. (Kant,2009)

Kant fiziki eğitimi ile insanın bakımı, beslenmesi, büyümesi, zihinsel gelişimi gibi fiziki yapısıyla ilgili olan durumunu değerlendirmektedir. Bir çocuğun bakımı, beslenmesi korunması gibi konularda çocuğun doğal yapısına ve gelişimine göre anne-babası ya da bakıcısı tarafından eğitim verilmesi gerektiğini düşünmektedir. Bu bağlamda onun doğasına en uygun düşen besinin anne sütü olduğunu ve buna bağlı olarak çocuğun yaşam süresinin, fiziksel kuvvetinin değiştiğini belirtmektedir. Fiziksel eğitimin bir yönü de Kant' a göre kültürdür. Kültür, insanı hayvandan ayırır. Fiziksel eğitim insanın zihinsel yetilerini kullanmaya dayanır. (Çilingir, Küçükali, 2004)

Anahtar Kelimeler: Kant, eğitim, ahlaki eğitim, fiziki eğitim

Kaynaklar

Kant, I.(2009).Eğitim Üzerine. Ahmet Aydoğan (Çev.).İstanbul: Say Yayınları.

Çilingir, L., Küçükali, R.(2004) Immanuel Kant'ın Eğitim Anlayışı. Sayı:10. Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi.

Kant's Moral and Physical Education Understanding

Öznur BAYRAK TEKİN

Sivas Cumhuriyet University, Faculty of Arts, Department of Philosophy, Turkey,

oznurbayrak06@gmail.com

Abstract

From birth until death, education contains cultural, social, individual, etc. many sizes. The living conditions, beliefs, social and cultural activities of the family, society and the environment shape people's education process and level. Training contributes to the development and change of one's talent, thoughts and behaviors. The role of education has been great in revealing yet undiscovered talents.

According to Kant, man achieves the qualifications through education and it civilizes the person. Education is the most important tool in revealing the moral aspect of human beings. For Kant, education is the basic condition for reaching a person's moral level. Man is obliged to be educated, and takes his training for a number of purposes. The first of these aims is being human. In fact, a man who has not been educated harboring evil. However, human beings can be kept under control by means of a good education. The seeds of goodness found in humans flourish through education. Furthermore, education is a tool for revealing morality. In fact, for Kant, education in this sense is a training of morals, which should leave discipline in human nature. Order and discipline in education is a must. Through human discipline, he may return from the animal nature to his human nature. Discipline enables people to get rid of their bad habits. The discipline should be given to the child from an early age. Whereas Kant emphasizes that knowledge can be compensated in any period of our lives, it is difficult to get rid of bad habits caused by indiscipline. One of the aims of education is to raise citizens who obey laws and principles and behave morally well. Education aims at educating competent people as well as self-directedness and free use of reason. (Kant,2009)

Education is an activity to save the future of man. For this reason, Kant thinks that force can be used in the education where it is necessary. He thinks that force should be for training purposes. For this reason, force is necessary for education but not an end in itself. Education for Kant is the process of accessing the level of freedom, reasoning, civilization, and moralization that will use his mind freely and independently. This is also an indication of enlightenment. (Kant,2009)

Kant evaluates physical education and his / her physical structure such as care, nutrition, growth and mental development. He thinks that man should be educated by her/his parents or caregiver according to the child's natural structure and development in matters such as child care and nutrition. In this context, it is stated that the nutrient most suitable for her nature is the breast milk and accordingly the child's life expectancy and physical strength change. One aspect of physical education is culture according to Kant. Culture separates people from animals. Physical education is based on using human mental abilities. (Çilingir, Küçükali, 2004)

Keywords: Kant, education, moral education, physical education

References

Kant, I.(2009).Eğitim Üzerine. Ahmet Aydoğın (Çev.).İstanbul: Say Yayınları.

Çilingir, L., Küçükali, R.(2004) Immanuel Kant'ın Eğitim Anlayışı. Sayı:10. Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi.

Metin İbrahim yazarın

Nietzsche’de “İyi-Fena”, “İyi-Kötü” Temaları Üzerinden İnsanı Anlamak
Melek Candan ÖZTÜRK¹

¹Selçuk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Konya, Türkiye
melekc2693@gmail.com

Özet

Bu sunumun amacı tarihin gizemini çözmek için çabalayan Friedrich Nietzsche’nin ahlak üzerine yaptığı derin bir soykütük çalışmasını ve bunun özelinde ahlakı oluşturan kavramların büyük ve iki taraflı değişimlerini göstermektir. Nietzsche her şeyden önce soykütük çalışmasını iki temel fizyoloji üzerinden kurmaktadır: güçlü ve zayıf. Bu iki temel fizyoloji, iki temel yaşam biçimini oluşturur: efendi ve köle. Bu iki temel yaşam biçimi, iki temel ahlak biçimini oluşturur: doğal ahlak ve yapay ahlak. İşte Nietzsche, bu ahlak tasarımlarının ardındaki gerçeği göstermek için, yaşam biçimlerinin esareti altında oluşturulan iyi ve fena kavramlarının nasıl iyi ve kötü algılayışları ışığında evrildiğini gösterir.

Bu amaç doğrultusunda Nietzsche’nin oluşun özü olarak gördüğü güç isteminin öneminden bahsetmek gerekir. Yaşamını devam ettirmeyi istemek aslında bu oluşun özü değildir. Bütün ilerleme daha güçlü olmanın bir tezahürüdür. Yaşam, bu anlamda bir güçler savaşıdır. Bu savaşta iyi ve fena olanı belirlemek gerekir –iyi ve kötü/hayır ve şer değil–. Dolayısıyla Nietzsche bağlamında iyinin ne olmadığı ve sonra ne olduğu; ona bağlı olarak fenanın iyi karşısındaki konumu ortaya konulacaktır. Ardından bu iyi ve fenanın Nietzsche anlatımında nereye denk düştüğü kendi bakış açımıyla yorumlanacaktır. Bu yorumlama şu sorular üzerinden bir ipucu sunabilir: “Her şeyden önce iyi ve kötü/fena bir içgüdü müdür yoksa toplumsallığın ürettiği ahlaki bir değer midir?”, “Nietzsche hangisini savunur veya savunur görünmektedir?” Bir diğer önemli vurgu da “hınç duygusu” meselesi üzerine olmalıdır. Bu duygu kendini tek tek bireyler üzerinden bir topluma yayar ve “iyi ve kötü/hayır ve şer” temasına dönüşür. Nietzsche için insanı anlamak burada başlar.

Sonuç olarak bu kavramların ilişki biçimlerine nasıl yansıtıldığı gösterilecektir. Borç veren ile borçlu arasındaki ilişkiyi kuran ve dayatan “efendinin” kölede “söz verebilen bir insan” oluşturma çabası “belleğin” oluşmasına hizmet ederek “sorumluluk” kavramının doğmasına neden olmuştur. Artık dışarıdan değil içeriden gelen bir ses insana ulaşır. Bu ses “vicdan”dır. Nietzsche için bu vicdan, kölenin başarısıdır. Burada bir alt başlık olarak sorgulanması gereken: “Hınç kaynaklı bir vicdan ne kadar merhamet içerir?” sorusudur. Belki de Nietzsche’nin feryadı en çok bunadır şunu sorarken: “Nihilizmin gelişi neden zorunlu hale geldi?” İşte, bu kavramların tarih içerisinde yanlış yoğurulmasıyla ortaya çıkan “değersiz değerler” sonunda insanı anlamak için geç kalınmış bir pişmanlık sunacaktır onun gözünden.

Nietzsche için değişimin gerektiği yerde artık bir boşluk ve yanlışlık vardır. Dolayısıyla O, insanın içindeki boşluğa dikkat çekmiştir. Şimdi benim açımdan düşünülmesi ve asıl tartışılması gereken şey şudur: “Nietzsche, insanı bulunca mı anladı yoksa kaybedince mi?”

Anahtar Kelimeler: İyi ve Fena, İyi ve Kötü, Köle ve Efendi, Güç İstenci, Ahlak

Understanding Human in Nietzsche through the Themes of “Good-Bad” and “Good-Evil”

MELEK CANDAN ÖZTÜRK¹

*¹Selçuk University, Faculty of Arts, Dept. of Philosophy, Konya, Turkey
melekc2693@gmail.com*

Abstract

The purpose of this article is to show Friedrich Nietzsche’s profound study of genealogy of morals and huge and two-sided alterations of the concepts constituting the morals in particular. Nietzsche builds, first of all, his genealogy on the grounds of two basic physiologies: powerful and weak. These two basic forms of physiologies create two basic forms of life: master and slave. These two basic forms of life create two basic forms of morality: natural morality and artificial morality. Thus, Nietzsche demonstrates how the concepts of good and bad being in bondage to forms of life evolve in the light of the conceptions of good and evil in order to show the truth behind the designs of morality.

In accordance with this purpose, the significance of the will to power is worth mentioning, which is the essence of becoming according to Nietzsche. Actually, the desire to continue one’s living is not the essence of this becoming. The whole process is a manifestation of becoming stronger. In this manner, life is a power struggle. It has to be determined what are good and bad in this war—but not good and evil. Thus, what good is not and then what good is will be presented within the context of Nietzsche. Thereupon, the position of bad which is opposed to good will also be presented. Then, how good and bad correspond with Nietzsche’s discourse will be interpreted according to my perspective. This interpretation may give us some clues related to those questions: “Are the good and bad, first of all, instincts or moral values produced by society?”, “Which one of those may be defended by Nietzsche or may seem as defended?” Another emphasis has to be made on the topic of “ressentiment”. This feeling spreads itself over society through individuals and turns into the theme of “good and evil”. According to Nietzsche, understanding human begins here.

To conclude, it will be showed that how these concepts are reflected to the forms of relation. The effort of the “master” who establishes and imposes the relationship between the lender and the borrower to create “a human who is able to give promises” out of the slave has caused to bring about the concept “responsibility” by serving the formation of “memory”. The voice reaching human has not come from the outside anymore, but rather turns into an inner voice. This voice is named “conscience”. According to Nietzsche, this conscience is the success of the slave. At this point, the following question has to be investigated as a sub-topic: “How much compassion does a conscience with resentment contain?” Maybe this is what Nietzsche is complaining about most while asking “Why does the arrival of nihilism become an obligation?” In his point of view, these “worthless values” emerging as a result of molding these concepts improperly within history will present a late regret for understanding human.

There remains an emptiness and fallacy where requires change according to Nietzsche. Thus, he draws attention to the emptiness inside of the human. Now, what requires being

considered and discussed from my perspective is as follows. When did Nietzsche understand humans: when he had found them or had lost them?

Key Words: Good and Bad, Good and Evil, Master and Slave, Will to Power, Morals

Richard Rorty ve Gianni Vattimo'da Görelilik Kuramı Bağlamında Ahlak**Eda ÇAKMAKKAYA¹***¹Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Felsefe Bölümü, Ankara, Türkiye
cakmakkaya.eda@gmail.com***Özet**

Bu yazının amacı postmodern bakış açısı ile hakikatçi yaklaşımlara epistemolojik/politik gerekçelerle eleştirel bir yön sergileyen Richard Rorty ve Gianni Vattimo'nun ahlak alanındaki görelilik tutumlarını ele almaktır. Batı felsefesi geleneğinde söz konusu olan bilimsel bilgi ile din bilgisi, insan bilimleri ile doğa bilimleri vb. arasında var olan keskin ayrım özellikle ilk Aydınlanma döneminde daha da belirginleşti ve sonrasında eleştiri konusu edildi. Metafiziğin mevcudiyetinin şiddeti, bilgi alanlarının birbirlerine yaklaşmasına neden olmakta ve metafiziğin sonunu çağırıyordu. Bu anlayış, kendisini evrensel, zorunlu, nesnel bir hakikat olarak sunan tüm bilgi biçimlerinin, farklı yaşam biçimlerini tehdit altına alma riskinin önüne geçilmesinin, şimdiye kadar bilinen en iyi yolunun demokrasi olduğu fikrine götürmüştü ki onun temel dayanağı göreliliktir. Biri Amerikan pragmatizminin önde gelen ismi, diğeri ise İtalyan bir teologdur. Buna karşın, her iki filozof için de göreliliğin temel ilke alınmasının asli dayanağı, kesinliğin şiddetine karşı kültürler arası barışçıl bir ortam geliştirebilmektir. Bu bağlamda, görelilik ilkesinin ilgili amaç adına işlevsel olup olmadığı değerlendirilecektir. Giriş kısmında, her iki filozofun da felsefe tarihindeki yeri ve önemine kısaca değinilecektir. İkinci kısmında, Rorty'nin 'Dinsel zümre karşıtlığı ve ateizm' adlı çalışması ele alınacaktır. Üçüncü kısımda, Vattimo'nun 'Yorum Çağı' adlı metni ve Rorty ile Vattimo arasında geçen diyalog ele incelenecektir. Bu kısa betimlemenin ardından karşılaştırma yoluyla, iki filozofun benzerlikleri ve farklılıkları da saptanarak ahlaka ilişkin olarak, kesinliğin şiddetine karşı demokratik bir yapı oluşturup oluşturamadıkları analiz edilecektir. Sonuç olarak, her iki filozof da, farklı yanlarına karşın, bir kültürün, geleneğin, ya da ahlakın bir diğerinden üstün olduğuna ilişkin bir iddiada bulunabilmeleri için başvurulabilecek tarafsız bir ölçütleri olmadığı düşüncesi üzerinde uzlaşacaklardır. Metod olarak fenomenolojik ve analitik yöntemler kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Rorty, Vattimo, Görelilik, Ahlak

On Morality in Richard Rorty and Gianni Vattimo's Relativist Theory

Eda ÇAKMAKKAYA¹

¹Ankara University, Faculty of Humanities, Department of Philosophy, Ankara, Turkey
cakmakkaya.eda@gmail.com

Abstract

The aim of this paper is to examine the relative attitudes of Richard Rorty and Gianni Vattimo in the field of ethics, which show a critical perspective on epistemological / political reasons from a postmodern point of view. In the tradition of Western philosophy, the sharp distinction between the knowledge of religion and science, human science and natural sciences etc. was became clear specifically in the first Englihtenment and then was critized. The severity of the presence of metaphysics has led to the convergence of the fields of knowledge and calling for the end of metaphysics. This conception that all forms of information that present itself as universal, compulsory, objective truths led to the idea the best way to prevent the risk of threatening different lifestyles is the democracy that is so far known; that base rest was relative. For both philosophers, one of the leading names in American pragmatism and the other the Italian theologian, the principle of relativity may develop a peaceful intercultural environment against the severity of certainty. In this context, it will be evaluated whether the principle of relativity is functional for this purpose. In the introduction part, the place and importance of both philosophers in the history of philosophy will be mentioned briefly. In the second part, Rorty's work titled 'The contrast of Religious class and atheism' will be discussed. In the third part, Vattimo's text called 'The Age of Commentary 'and the dialogue between Rorty and Vattimo will be examined. As a consequence -in spite of their different sides- both of them will agree on the similar idea. There is no objective criteria for a culture, tradition, or morality to make a claim that it is superior to one another. Phenomenological and analytical methods will be used.

Key Words: Rorty, Vattimo, relativity, morality

Epistemoloji-Etik İlişkisi: Erdem Temelli Bir Çağdaş Bilgi Anlayışı

Gönül EMİRBİLEK¹

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Felsefe Bölümü,
Türkiye

gsakar@ybu.edu.tr

Özet

Linda Zagzebski, çağdaş epistemolojide “erdem epistemolojisi” olarak adlandırılan bir yaklaşımın önemli temsilcilerinden biridir. Bu yaklaşımın, ahlak felsefesinde kökleri Aristoteles’e kadar uzanan erdem ahlakı düşüncesinin epistemolojiye uyarlanmış hali olduğunu söylemek mümkündür. İşte Zagzebski, erdem ahlakının bu mantığını epistemolojiye uygulamaya çalışmaktadır. Erdem (virtue) epistemolojisi, bilgide akli erdemlerin işlevine vurgu yapar. Buna göre bilme, bir karakter özelliği halini alırsa bu hasletin sonucu olarak ortaya çıkan ürüne bilgi denilebilir. Ona göre bir bilgiyi daha değerli yapan şey, bilginin gerekçelendirilmiş olması değildir. Çünkü burada doğruluk zorunlu olmayabilir. Bilgi; öznenin bir mizaç veya kişiye özgü özelliğe dönüşmüş akli erdem davranışlarından çıkan bir inançtır.

Zagzebski, geleneksel epistemolojiyi özellikle gerekçelendirme düşüncesini eleştirmektedir. Gettier sorunu üzerine çalışmaların yapıldığı geçtiğimiz otuz yıldan bu yana bile gerekçelendirmenin bilgi ile nasıl ilişkilendirildiği belirsizliğini korumaktadır. Üstelik epistemolojideki içselciler ve dışsalcılar arasındaki tartışma, çözülemez bir kördüğümüne dönüşmüştür. Ona göre geleneksel epistemolojinin umutsuz durumunun çaresi, bu disipline yeni bir bakışla yönelmektir: Bunu, gerekçelendirmeye odaklanmaktan vazgeçerek ve erdem ahlakı ile yeni bir işbirliğine girilerek yapabiliriz. Erdem ahlakı, bir alternatiftir.

Buradan hareketle Zagzebski, inancın normatif statülerini epistemik öznenin değer özelliklerine dayanarak açıklamaya girişir. Bu özelliklerin elde edilmesi, erdemli ve erdemli olmayan karakter özellikleri arasında ayırım yapılarak mümkün olur. Zagzebski’ye göre akli bir erdem, “insanoğlunun kazanmış olduğu, hem harekete geçiren bir unsur hem de bu harekete geçiren unsurun sonucunda ortaya çıkacak güvenilir bir başarıyı içeren derin ve dayanıklı bir üstünlüktür. Akli erdemlere örnek olarak Zagzebski şunları sıralar: açık zihinlilik (openmindedness), zihinsel hakkaniyet/insaf (intellectual fairness), özerklik, dürüstlük (trustworthiness), yiğitlik (courage), sabır (perseverance) ve incelik (attentiveness). Bu tür erdemlerin ahlaki erdemlerden önemli oranda farkı yoktur. Bu durumların her biri, Zagzebski, bu şekilde kavranılan erdemlere başvurarak epistemik sorunu yazdığı eserler ve ortaya sürdüğü tezlerle çözmeyi çabalar.

Zagzebski bilgi-erdem bağımlı yeniden kurmaya çalışarak modern epistemolojinin ihmal ettiği ve dışladığı değer alanının bilgiyle ilişkisine dikkat çekerek geniş bir epistemoloji disiplinine çağrı yapmaktadır. Ben de bu çalışmada çağdaş epistemolojide Zagzebski’nin öncülük ettiği

erdem epistemolojisinin temel tartışmalarını ele alıp böylelikle Türkiye’de henüz tanınmayan çağdaş bir bilgi felsefecisinin görüşlerini tanıtacağım.

Anahtar Kelimeler: epistemoloji, erdem, erdem epistemolojisi, Linda Zagzebski

Kaynaklar

1. Sosa, Ernest, 1980, “The Raft and the Pyramid: Coherence versus Foundations in the Theory of Knowledge”, *Midwest Studies in Philosophy*, 5: 3–25.
2. —, 2015, “Virtue epistemology: Character versus competence”, in Alfano 2015: 62–74.
3. Zagzebski, Linda Trinkaus, 1996, *Virtues of the Mind: An Inquiry into the Nature of Virtue and the Ethical Foundations of Knowledge*, Cambridge: Cambridge University Press.
4. —, 1999, “What is Knowledge?” in *The Blackwell Guide to Epistemology*, John Greco and Ernest Sosa (eds.), Malden, MA: Blackwell.
5. —, 2001, “Recovering Understanding”, in Steup 2001: 236–252.
6. —, 2003, “The Search for the Source of Epistemic Good”, *Metaphilosophy*, 34(1–2): 12–28. doi:10.1111/1467-9973.00257
7. —, 2001, "Must Knowers Be Agents?" In *Virtue Epistemology: Essays on Epistemic Virtue and Responsibility*, ed. Abrol Fairweather and Linda Zagzebski, 142-157. Oxford: Oxford University Press,
8. —, 2003, "Intellectual Motivation and the Good of Truth." In *Intellectual Virtue: Perspectives from Ethics and Epistemology*, ed. Michael DePaul and Linda Zagzebski, 135-154. Oxford: Clarendon Press.
9. —, and Abrol Fairweather. 2001, "Introduction." In *Virtue Epistemology: Essays on Epistemic Virtue and Responsibility*, ed. Abrol Fairweather and Linda Zagzebski, 3-14. Oxford: Oxford University Press,
10. —, and Michael DePaul. 2003, "Introduction." In *Intellectual Virtue: Perspectives from Ethics and Epistemology*, ed. Michael DePaul and Linda Zagzebski, 1-12. Oxford: Clarendon Press,
11. —, 2003, “The Search for the Source of Epistemic Good”, *Metaphilosophy*, 34(1–2): 12–28. doi:10.1111/1467-9973.00257
12. —, 2009, *On Epistemology*, Belmont, CA: Wadsworth.
13. —, 1997, “Virtue in Ethics and Epistemology”, *American Catholic Philosophical Quarterly*, 71(Supplement): 1–17. doi: 10.5840/acpapro19977110

14. _____, 2005, "Virtue Epistemology" in the *Routledge Encyclopedia of Philosophy*, New York: Routledge.
15. _____, 1998, "Virtue Epistemology," *Encyclopedia of Philosophy*, ed. Edward Craig (London: Routledge).
16. _____, 2000, "From Reliabilism to Virtue Epistemology," Axtell (2000).
17. *Exemplarist Moral Theory*. Oxford University Press. 2017. ISBN 978-0-1906-5584-6.
18. _____, 2012. *Epistemic Authority: A Theory of Trust, Authority, and Autonomy in Belief*. Oxford University Press.
19. _____, 2007. *Philosophy of Religion: An Historical Introduction*. Wiley-Blackwell.
20. _____, 2004. *Divine Motivation Theory*. Cambridge University Press.
21. _____, 1996. *Virtues of the Mind: An Inquiry Into the Nature of Virtue and the Ethical Foundations of Knowledge*. Cambridge University Press.
22. _____, 1991. *The Dilemma of Freedom and Foreknowledge*. Oxford University Press.

The Relationship Between Epistemology and Ethics: A Contemporary Virtue Based Knowledge Approach

Gönül EMİRBİLEK¹

¹*Ankara Yıldırım Beyazıt University, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Felsefe Bölümü,
Türkiye,*

gsakar@ybu.edu.tr

Abstract

Linda Zagzebski is one of the important representatives of an approach called virtue epistemology in contemporary epistemology. It is possible to say that this approach is based on the epistemology of the idea of virtue morality that goes back to Aristotle in moral philosophy. Here Zagzebski tries to apply this logic of virtue to epistemology. Virtue epistemology emphasizes the function of intellectual virtues in knowledge. According to this, if knowing becomes a character trait, it can be called knowledge about the product that is produced as a result of this trait. What makes it more valuable is not the fact that knowledge is justified. Because accuracy may not be necessary here. Knowledge; it is a belief that derives from intellectual virtues of human which convert into a character trait or temperament.

Zagzebski criticizes traditional epistemology because of the idea of justifying. It has been unclear how the justification for knowledge over the past three decades. When the work on the Gettier issue has been related, has been linked to knowledge. Moreover, the debate between the internalists and externalists in epistemology has turned into an insoluble impasse. According to him, the cure for the hopeless state of traditional epistemology is to approach this discipline with a new perspective. Virtue morality is an alternative.

From this, Zagzebski attempts to explain the normative status of faith based on the value characteristics of the epistemic subject. Obtaining these features is possible by distinguishing between virtuous and non-virtuous character traits. According to Zagzebski, an intellectual virtue is a profound and durable advantage, including a reliable element that has been won by man, as well as a credible success as a result of this mobilizing element. Zagzebski gives some examples, for the intellectual virtues: openmindedness, intellectual fairness, autonomy, trustworthiness, courage, perseverance and attentiveness. Such virtues do not differ significantly from moral virtues. In each of these situations, Zagzebski tries to solve the epistemic problem by writing on the virtues that are grasped in this way with the works she wrote and the theses she presents.

Zagzebski calls for a broad epistemology discipline by drawing attention to the relationship between the value field that the modern epistemology has neglected and excluded and the relationship between knowledge and value.

I will also discuss the basic problems of the virtue epistemology in this study spearheaded by Zagzebski and so I will introduce a contemporary philosopher's views on epistemology which is not yet known in Turkey.

Keywords: epistemology, virtue, virtue epistemology, Linda Zagzebski

References

1. Sosa, Ernest, 1980, "The Raft and the Pyramid: Coherence versus Foundations in the Theory of Knowledge", *Midwest Studies in Philosophy*, 5: 3–25.
2. —, 2015, "Virtue epistemology: Character versus competence", in Alfano 2015: 62–74.
3. Zagzebski, Linda Trinkaus, 1996, *Virtues of the Mind: An Inquiry into the Nature of Virtue and the Ethical Foundations of Knowledge*, Cambridge: Cambridge University Press.
4. —, 1999, "What is Knowledge?" in *The Blackwell Guide to Epistemology*, John Greco and Ernest Sosa (eds.), Malden, MA: Blackwell.
5. —, 2001, "Recovering Understanding", in Steup 2001: 236–252.
6. —, 2003, "The Search for the Source of Epistemic Good", *Metaphilosophy*, 34(1–2): 12–28. doi:10.1111/1467-9973.00257
7. —, 2001, "Must Knowers Be Agents?" In *Virtue Epistemology: Essays on Epistemic Virtue and Responsibility*, ed. Abrol Fairweather and Linda Zagzebski, 142-157. Oxford: Oxford University Press,
8. —, 2003, "Intellectual Motivation and the Good of Truth." In *Intellectual Virtue: Perspectives from Ethics and Epistemology*, ed. Michael DePaul and Linda Zagzebski, 135-154. Oxford: Clarendon Press.
9. —, and Abrol Fairweather. 2001, "Introduction." In *Virtue Epistemology: Essays on Epistemic Virtue and Responsibility*, ed. Abrol Fairweather and Linda Zagzebski, 3-14. Oxford: Oxford University Press,
10. —, and Michael DePaul. 2003, "Introduction." In *Intellectual Virtue: Perspectives from Ethics and Epistemology*, ed. Michael DePaul and Linda Zagzebski, 1-12. Oxford: Clarendon Press,
11. —, 2003, "The Search for the Source of Epistemic Good", *Metaphilosophy*, 34(1–2): 12–28. doi:10.1111/1467-9973.00257
12. —, 2009, *On Epistemology*, Belmont, CA: Wadsworth.
13. —, 1997, "Virtue in Ethics and Epistemology", *American Catholic Philosophical Quarterly*, 71(Supplement): 1–17. doi: 10.5840/acpapro19977110
14. —, 2005, "Virtue Epistemology" in the *Routledge Encyclopedia of Philosophy*, New York: Routledge.

15. _____, 1998, "Virtue Epistemology," *Encyclopedia of Philosophy*, ed. Edward Craig (London: Routledge).
16. _____, 2000, "From Reliabilism to Virtue Epistemology," Axtell (2000).
17. *Exemplarist Moral Theory*. Oxford University Press. 2017. ISBN 978-0-1906-5584-6.
18. _____, 2012. *Epistemic Authority: A Theory of Trust, Authority, and Autonomy in Belief*. Oxford University Press.
19. _____, 20007. *Philosophy of Religion: An Historical Introduction*. Wiley-Blackwell.
20. _____, 2004. *Divine Motivation Theory*. Cambridge University Press.
21. _____, 1996. *Virtues of the Mind: An Inquiry Into the Nature of Virtue and the Ethical Foundations of Knowledge*. Cambridge University Press.
22. _____, 1991. *The Dilemma of Freedom and Foreknowledge*. Oxford University Press.

Felsefe Eğitiminin Ontolojik Temelleri

Zehragül AŞKIN¹, Feyruze CILIZ²

¹ Mersin Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye,

zgerdoganaskin@gmail.com

² Mersin Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye,

feyruzeciliz@gmail.com

Özet

Felsefe eğitiminin ontolojik temellerini sorgulamak özsel anlamda eğitimin ontolojik temelleri yanında rolünü sorunsallaştırmaktır. Söz konusu soru ne tür nesiller, vatandaşlar ve bireyler yetiştirmek istediğimiz sorusunda içerilir. Çünkü eğitim sistemimiz tarafından sınırları çizilen beklentiler “şimdiki” ve “gelecekteki” eğitime ilişkin hedeflerimizi belirler ve sınırlar. Bu nedenle felsefe ve eğitim arasındaki kökensel ilişki evrensel değerlere sahip olan ve onları korumayı hedefleyen insan tipini nasıl yetiştireceğimiz sorusunda içerilir. Bu noktada eğitimin insan sevgisini merkeze alan ve insanlığı bir değer olarak kabul eden, çok yönlü ve empatik bireyler yetiştirme hedefi, eğitimin günümüzde yaygın olarak kabul gören Kant’ın mottosu üstünde yükselir. “İnsanın kendi suçu ile düşmüş olduğu ergin olmayış durumundan kendini kurtarması” şeklinde ifade edilen Kantçı motto’da Grek eğitim anlayışının izleri kolayca sürülebilir. Çünkü Kant’da bir zihniyet eğitimi olarak aklın eğitiminde “Sokratik yöntemi” merkeze alır. Burada Kant, Grek eğitim ülküsünü dile getiren Sokrates’çi diyalogun sadece en uygun eğitim yöntemi olduğunu değil aynı zamanda eğitilene ussal bir araştırmaya götüren gerçek bir eğitim deneyimi; zihniyet eğitimi olduğunu söylemektedir. Bu eğitim deneyiminde öğretimden pay alan öğrenci, sorgulamadığı, eleştiri süzgecinden geçirmediği hiçbir şeyi “hoca dedi ki” şeklinde kabul etmeyeceği gibi bilgisini pratik yaşama nasıl uygulayabileceğini de öğrenir. Böylece Kant, öğrencinin, öğrenme sürecinin hem öznesi hem nesnesi, hem sorgulayanı hem de sorgulananı olduğunu belirterek, “bir soru sorma ve sorgulama” etkinliği olan felsefe eğitimini bir zihniyet eğitimi olarak eğitimin merkezine yerleştirir.

Anahtar kelimeler: Eğitim, Felsefe, Zihniyet eğitimi, Kant

Ontological Fundamentals of Philosophy Education

Zehragül AŞKIN¹, Feyruze CILIZ²

¹ Mersin University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of Philosophy, Turkey,

zgerdoganaskin@gmail.com

² Mersin University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of Philosophy, Turkey,

feyruzeciliz@gmail.com

Abstract

To question the ontological foundations of philosophy education is to problematize the role of education in addition to the ontological foundations of education. The question is included in the question of what kind of generations, citizens and individuals we want to educate. Because the expectations that are bordered by our education system determine and limit our "now" and "future" training goals. Therefore, the fundamental relationship between philosophy and education is included in the question of how to raise the type of people who have universal values and aim to protect them. At this point, the aim of raising the multidimensional and empathic individuals, who take the human love of education as the center of human love and accept humanity as a value, rises above the motto of Kant's, which is widely accepted as the education of today. The traces of the Greek education can be easily traced in the Kantian motto, which is expressed as a deliverance from immature position in which man fell because of his own guilt. Kant takes center socratic method in the mind education as a mentality education. Here Kant is a true educational experience that leads to a rational study, not that Socrates' dialogue, which expresses the ideal of Greek education, is not only the most appropriate method of education; mentality training. In this educational experience, the student who gets a share of the teaching does not accept anything that he has not questioned and learns how to apply his knowledge to practical life. Thus, Kant states that the student is both the subject and the subject of the learning process, and the questioner and the questioner, puts philosophy education, which is a "question and ask question eğitim activity, as a mentality education.

Keywords: Education, Philosophy, Mentality Training, Kant

Kavram Alışverişi Sürecinde Felsefe Terimlerinin Türkçesi

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARATAŞ¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü*

mustafakaratas@nevsehir.edu.tr, mustafakaratas2003@yahoo.com

Özet

İnsanın kendisini ve kendisi dışında var olan şeyleri kavraması ve bunların diğer insanlar ile kurulan ilişkide sözün öznesi veya nesnesi olarak kullanılması soyut ve somut bütün varlıkların ve kavramların çeşitli işaret veya seslerle kodlanarak adlandırılmasıyla başlayan bir süreçtir. Dil sisteminin işleyişini ifade eden bu süreç, insanların diğer insanlarla iletişimi aracılığıyla insanın toplumsal bir varlık olmasını sağlamıştır.

Bir dil etrafından kümelenerek toplum halinde yaşayan insanlar; komşuluk, savaş, ticaret, evlilik vb. çeşitli yollarla etkileşim içerisine girmişler ve bu ilişkiler kelimeler ile gerçekleşen bilgi alışverişinin gerçekleşmesini sağlamıştır. Bu durum; sadece ürünlerin, eşyaların, tecrübelerin, şahısların, kültürün değil, “kavram pazarlaması”nı da ortaya çıkarmıştır. Felsefe, bilim, kültür, sanat, teknoloji vb. alanlarda yeni bir bilgi üreten toplumlar; bu bilgileri kendi ana dilleriyle adlandırmışlardır. Böylece çeşitli alanlara mahsus terimler ortaya çıkmıştır. Bu bilgileri üretmeyen ama bunlara ihtiyaç duyan toplumlar ise bu kavramları (bilgi alıntısı) adlarıyla birlikte almak zorunda kalmışlardır.

Türkçedeki bilgi alıntılarının önemli bir kısmını felsefe oluşturmaktadır. Osmanlı Devleti'nin 18. yüzyıldan itibaren yaşadığı siyasî ve askerî başarısızlıkların sonucunda Batıyla kurulan zorunlu ilişkiler neticesinde, batılı bilgilere maruz kalan Türk toplumu birçok yeni felsefe kavramıyla tanışmıştır. O dönemden itibaren bilgi alıntısı niteliğinde olan bu terimlerin Türkçeleştirilmesi konusu tartışılmalıdır.

Ortak medeniyet hedefi olan toplumların konuştuğu bütün dillerde olduğu gibi Türkçede de bu tür alıntılar, araştırmacılar tarafından çeşitli biçimlerde ve anlayışlarla Türkçeleştirilmektedir. Ancak Türkçenin imkânlarıyla üretilen bu terimlerin tutunma durumu, yani sözlüklere girmesi ve böylece kurumsallaşarak alan çalışmalarında yaygın bir biçimde kullanılması terimden terime farklılık arz etmekte ve bu nedenle de felsefe çalışmalarında terim birliği görülmemektedir.

Bu çalışmada, felsefe terimleri konusu diller arası ilişkiler ve kavram pazarlaması çerçevesinde ele alınacak ve Türkçe felsefe terimlerinin tutunmasını (yaygınlaşma ve kurumsallaşma) belirleyen etkenlerle ilgili tespitlerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Felsefe Terimleri, Dil, Türkçe, Kavram Alışverişi

The Turkish Equivalents of Philosophy Terms in The Process of Concept Exchange

Assist. Prof. Dr. Mustafa KARATAŞ¹

*¹Nevsehir Haci Bektas Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Modern
Turkish Dialects and Literature, Turkey*

mustafakaratas@nevsehir.edu.tr, mustafakaratas2003@yahoo.com

Abstract

The ability of the human to comprehend oneself and what exists apart from him/herself and to use them as the subject or object of the speech in the relationship with other people is a process that starts with the naming all abstract and concrete concepts and entities by coding them with various signs and sounds. This process, which expresses the functioning of the language system, enabled people to become a social entity through communication with other people.

People, living in a society by clustering around a language, interacted in various ways such as neighborhood, war, trade, marriage etc. and these relationships actualised the verbal information exchange. This situation revealed not only the products, things, experiences, individuals, culture, but also "concept marketing". When societies produced some new information in philosophy, science, culture, art, technology etc., they named them in their native languages and thus, specific terms to various fields emerged. When other societies, out of this production process but needed the information, had to take these concepts with their original names.

Philosophy constitutes an important part of the quotations in Turkish. As a result of the forced relationships with the West established because of the political and military failures of the Ottoman Empire since the 18th century, Turkish society exposed to western knowledge met with many new concepts of philosophy and since then, the Turkish translation of these terms has been discussed.

As in all languages spoken by the societies seek common civilization, such quotations in Turkish are being translated into Turkish by the researchers in various ways and understandings. However, the use of these translated items, especially in the academic fields, differs from term to term and therefore, the term unity is not seen in studies in philosophy.

In this study, the matter of philosophical terms will be discussed within the scope of interlinguistic relations and concept marketing, and some points are made about the factors determining the expansion and institutionalization of Turkish philosophical terms.

Keywords: Philosophical Terms, Language, Turkish, Concept Exchange.

Notae: Geleneksel Mantıkta Akıl Yürütmenin İçlemsel Zemini

Arman BESLER¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye, armanbesler@gmail.com*

Özet

Geleneksel terim mantığında, tasım kipi kılığındaki akıl yürütme biçimlerinin geçerliliğini denetlemek için izlenen standart programlardan biri, Aristoteles'in *Birinci Çözümler*'inin ilk kitabının 2.-7. bölümlerinde ortaya çıkmış olan indirgemeci programdır. Bu programda, akıl yürütme biçimleri iki ana gruba ayrılır: İlkel biçimler ("mükemmel kipler"), yani geçerlilikleri bütünüyle aşikar olan biçimler ve türev biçimler ("eksikli kipler"), yani geçerlilikleri, ilkel biçimler ve belli başka unsurlar (tasım-altı çıkarımlar) yardımıyla, belli bir ispat yöntemi izlenerek tanıtlanması gereken biçimler. Ortaçağlarda ise bütün bir tasım kuramına zemin oluşturacak bir ilke fikri ortaya çıkmıştır ve belli bir kaplamsal ilke, yani *dictum de omni et nullo* ilkesi, farklı yazarlar tarafından bizatihi ilkel biçimlerin geçerliliğini gerekçelendirecek zemin olarak öne sürülmüştür.

Immanuel Kant, geleneksel tasım kuramının mimari yapısı hakkındaki, Eleştiri öncesi döneminden bir yazısında, *dictum*'un kendisinin ve dolayısıyla da bütün bir tasım kuramının aslında daha temel bir ilkede zeminlendiğini savunmuştur. Kant bu ilkeyi formüle ederken, Aristoteles'in *Yorum Üzerine*'sinin Boethius tarafından verilen ünlü Latince tercümesinden beri felsefe çevrelerinde dolaşımda olan "nota" (işaret/iz, *Merkmal*) ifadesini kullanmıştır. Bu terim, ilk olarak, Aristoteles'in kullandığı iki göstergebilimsel terimi tercüme etmek için kullanılmış olsa da Kant'ın tasım kuramının zemini olarak önerdiği ilkede göstergebilimsel olmayan, ama daha önemlisi *parçalı* bir anlam kazanmıştır. Ben, bu çalışmada, ilk olarak bu anlam parçalanmasını, tekil yüklemeli önerme biçimlerinin tasım kuramındaki geleneksel ele alınışıyla bağlantılandırıyorum ve bu parçalanmanın, G. W. Leibniz'in *notio completa* (bireyin tam kavramı) öğretisi yardımıyla nasıl giderilebileceğini gösteriyorum. Bunun üzerine de Kant'ın ilkesinin, (kaplamsal) *dictum*'un *içlemsel* bir ayna imgesi olmakla kaldığını gösteriyorum. Konuya bir kez modern bir bakış açısından, özellikle de soyut bir tasım kalkülü ile onun çeşitli mümkün matematiksel yorumlamaları arasındaki ayrım dikkate alınarak bakıldığında (ki bu ayrım Leibniz'in mantık çalışmalarında halihazırda bulunmaktadır), tasımsal akıl yürütme biçimleri için zemin ilke fikrinin hayli hatalı olduğunun, çünkü ilgili biçimleri doğrulayanın bu ilkeler olmadığının, aksine biçimlerin (sözümona) ilkeleri doğruluyor olduğunun hemen görülebileceğini savunuyorum.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel mantık, akıl yürütme, dictum de omni et nullo, içlemsel yorumlama, Kant.

Kaynaklar

Aristotle (2009). *Prior Analytics: Book I* (G. Striker, Intr. & Com.). Oxford: Oxford University Press.

Cassin, B. (ed.) (2014). *Dictionary of Untranslatables: A Philosophical Lexicon* (Steven Rendall et al., Trans.). Princeton: Princeton University Press.

Corcoran, J. (ed.) (1974). *Ancient Logic and Its Modern Interpretations (Proceedings of the Buffalo Symposium on Modernist Interpretations of Ancient Logic, 21 and 22 April, 1972)*. Dordrecht: D. Reidel.

Kant, I. (1885). *Introduction to Logic – The Mistaken Subtlety of the Four Syllogistic Figures* (Thomas Kingsmill Abbott, Trans.). London: Longsman, Green, & Co.

Kant, I. (1992). *Lectures on Logic* (J. Michael Young, Trans. & Ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

Leibniz, G. W. (1875-90). *Die Philosophischen Schriften 6* (7 vols.) (C. I. Gerhardt, Ed.). Berlin: Weidmann. (Reprinted 1965, Hildesheim: Georg Olms).

Leibniz, G. W. (1966). *Logical Papers* (G. H. R. Parkinson, Trans. & Ed.). Oxford: Oxford University Press.

Peter of Spain (2014). *Summaries of Logic (Summulae Logicales)* (Brian P. Copenhaver et al., Trans., Intr. & Notes). Oxford: Oxford University Press.

Sgarbi, M.; Cosci, M. (eds.) (2018). *The Aftermath of Syllogism: Aristotelian Logical Argument from Avicenna to Hegel*. London: Bloomsbury.

Notae: The Intensional Ground of Ratiocination in Traditional Logic

Arman BESLER¹

¹ *Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of Philosophy,*

Turkey

armanbesler@gmail.com

Abstact

One of the standard programs in traditional logic of terms for testing the validity of ratiocinative forms – which take the shape of syllogistic moods – is (what may be dubbed) the reductivist program, originating with Aristotle’s *Prior Analytics*, Book I, chs. 2-7. In this program, the ratiocinative forms are divided into two main groups: the primitive forms (“perfect moods”), i.e. ratiocinative forms whose validity is fully evident, and the derivative forms (“imperfect moods”), i.e. forms whose validity should be demonstrated with recourse to those primitive forms and certain other elements (sub-syllogistic inferences), following a certain method of proof. In the Middle Ages, the idea of a ground principle for the whole syllogistic theory has emerged, and one particular extensional principle, the famous *dictum de omni et nullo*, has been put forward by various authors as a ground of justification for the validity of the primitive forms themselves.

Immanuel Kant argued, in an essay (from his pre-Critical period) on the architecture of traditional syllogistic, argued that the *dictum* itself and accordingly the whole syllogistic theory are actually grounded on a more fundamental principle. Kant formulated this principle employing the expression “nota” (mark, *Merkmal*), which had been on philosophical air since Boethius’s famous Latin translation of Aristotle’s *On Interpretation*. Although the term “nota” had originally translated a couple of semiotic terms used by Aristotle, it took on a non-semiotic, but more importantly, a *fragmented* sense in the principle proposed by Kant as the ground of syllogistic. In this study, I first relate this fragmentation of sense to the traditional treatment of singular categorical forms of proposition in syllogistic theory, and show how it can be obviated by recourse to G. W. Leibniz’s doctrine of *notio completa* (complete notion of an individual being). I show then that the Kantian principle amounts to nothing other than an *intensional* mirror image of the (extensional) *dictum*. I argue that once one looks at things from a modern perspective, specifically with an eye on the distinction between an abstract syllogistic calculus and its various possible mathematical interpretations (which is actually already available in Leibniz’s logical works), one will immediately see that the idea of a ground principle for

sylogistic forms of ratiocination is quite defective, since it is the forms themselves that verify the (so-called) principles, not the other way round.

Keywords: Traditional logic, ratiocination, dictum de omni et nullo, intensional interpretation, Kant.

References

- Aristotle (2009). *Prior Analytics: Book I* (G. Striker, Intr. & Com.). Oxford: Oxford University Press.
- Cassin, B. (ed.) (2014). *Dictionary of Untranslatables: A Philosophical Lexicon* (Steven Rendall et al., Trans.). Princeton: Princeton University Press.
- Corcoran, J. (ed.) (1974). *Ancient Logic and Its Modern Interpretations (Proceedings of the Buffalo Symposium on Modernist Interpretations of Ancient Logic, 21 and 22 April, 1972)*. Dordrecht: D. Reidel.
- Kant, I. (1885). *Introduction to Logic – The Mistaken Subtilty of the Four Syllogistic Figures* (Thomas Kingsmill Abbott, Trans.). London: Longsman, Green, & Co.
- Kant, I. (1992). *Lectures on Logic* (J. Michael Young, Trans. & Ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
- Leibniz, G. W. (1875-90). *Die Philosophischen Schriften 6* (7 vols.) (C. I. Gerhardt, Ed.). Berlin: Weidmann. (Reprinted 1965, Hildesheim: Georg Olms).
- Leibniz, G. W. (1966). *Logical Papers* (G. H. R. Parkinson, Trans. & Ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Peter of Spain (2014). *Summaries of Logic (Summulae Logicales)* (Brian P. Copenhaver et al., Trans., Intr. & Notes). Oxford: Oxford University Press.
- Sgarbi, M.; Cosci, M. (eds.) (2018). *The Aftermath of Syllogism: Aristotelian Logical Argument from Avicenna to Hegel*. London: Bloomsbury.

**Nietzsche’de Platonizmin Tersine Çevrilmesi ve Heidegger’in Grek Düşüncesi Kritiği:
Dil Felsefesinde “Avrupa Nihilizmi”nin Yeniden İnşasının “Gelecek İki Yüzyılı”
Veya Sofizm İçinde “Nihilizmin Kendi Kendini Aşması”**

Selim ÇÖREKÇİ¹

*¹Hacettepe Üniversitesi, Sosyoloji Doktora Öğrencisi, Ankara, Türkiye,
slmcorekci@gmail.com*

Özet

Felsefenin 20. yüzyıl ve daha ötesinde nasıl bir çizgide ilerlediğinin her açıdan ve tam anlamıyla anlaşılabilmesi için, Heidegger’in etkileyici ve devasa Nietzsche yorumunun çok daha özel bir yönelim ve dikkatle ele alınması gerektiğini düşünüyorum. Hakikaten Heidegger, bütün hayatını kuşatan bir girişim olarak, Pre-Sokratiklerden Nietzsche’ye tüm bir Batı felsefesinin radikal bir şekilde yenilenmiş ve farklı şekilde biçimlendirilmiş bir anlayışla ele alınmasında, son derece kendine özgü, biricik bir girişimde bulunmuştur. Görebildiğimiz kadarıyla, Platonik Batı felsefesinin destrüksiyonu adına, Hölderlin’le beraber, gelmiş geçmiş her şeyi aşan bir düşünür olarak Heidegger tarafından refigüre edilmesine benzeyecek tarzda Nietzsche, hem bir defalığına, hem de tüm sonrası için daha önce hiç bu kadar ön plana çıkarılmamıştır. Bundan başka, gerek Heidegger ve gerekse Nietzsche felsefe, sanat ve politikada çöküş ve nihilizmin aşılması arasında insanlığın durumu üzerine sahip oldukları vizyonlar bakımından, gelecek üzerine en iddialı konuşan öncüler olarak sahne almalarıyla meşhurdurlar. Heidegger, kendi dilini “Varlığın Evi” olarak oldukça güçlü bir şekilde tasavvur etmektedir. Karşısında ise, temelde kendi-kendini anlamanın dahi olanaksız olduğu bir teze referansta bulunan bir Nietzscheci nihilist retoriğin “dil hapisanesi” yer almaktadır.

Böylelikle, bir anlamda, her iki isim de, kriptik ve derin şekilde karşıtlık içinde olan dilsel, pratik ve politik çizgi öngörülerinde kaçınılmaz olarak ve hiç şüphesiz, Avrupa insanlığı için farklı yönler işaret etmektedirler: Bir taraftan, Nietzsche’nin, ‘üstinsan’ın “gelecek iki yüzyılı” üzerine yaptığı ön kestirimin görelisi olarak pek net olmadığı görüşündeyiz. Çünkü, nihilizmin aşılabileceği zamanda ortaya çıkacak “tamamlanmış nihilizm”in önümüzdeki gelecek çağında “Üstinsan yeryüzünün anlamıdır” tezinin imlediği bütün felsefi ve tarihsel içerimleri tam olarak değerlendirmek veya anlayabilmek her zaman kolay olmamaktadır. Her şeye rağmen, bu pozitif gelecek perspektifi, Nietzsche felsefesinin en vazgeçilmez ve değerli “nihilistik olmayan” veçhesini oluşturmaktadır, Zerdüş kitabında ortaya konulduğu üzere, bunun, Nietzsche’nin tüm ‘corpus’u içinde karşılaştığımız en merak uyandırıcı olan ve güçlü bir şekilde öne sürülmüş argüman olduğu iddia edilebilir. Diğer taraftan, gelecekte sübjektivite ve nihilizmin aşılması üzerine Nietzsche’nin bazı çıkarımlarını

bir şekilde izlese de, şunu çok açık olarak biliyoruz ki, Heidegger çok daha kararlı ve kesin bir şekilde kendisini, “Batı Avrupa düşüncesine dayanan dünya uygarlığının başlangıcında” görmektedir. “Felsefenin Sonu ve Düşüncenin Görevi” isimli 1964 yılına ait makalesinde bu durum kadersel yeni bir başlangıç (*Anfang*) olarak ortaya konulmaktadır. Bu çalışmada aporetik olarak karşıtlıklar içeren tüm bu konularda, bazı sınırlı tarihsel ve sistematik belirlemeler ve yorumlarda bulunmayı deneyeceğiz. Böylelikle, gelecekteki çalışmalar için, her ne kadar sadece çok sınırlı bir başlangıç olsa da, yine de biraz daha net bir çerçeveyi açıklamayı umuyoruz.

Anahtar Kelimeler: Heidegger, Dil Felsefesi, Nihilizm, Nietzsche, Sofizm.

**The Reversal of Platonism in Nietzsche and Heidegger's Critique of Greek Thinking:
"The Next Two Centuries" of the Renewal of "European Nihilism" in Language
Philosophy, or "the Self Overcoming of Nihilism" in Sophism**

Selim ÇÖREKÇİ¹

*¹Hacettepe University, Ph.D. Candidate in Sociology, Ankara, Turkey,
slmcorekci@gmail.com*

Abstract

I think Heidegger's impressive and huge Nietzsche commentary deserves a much more special attention in order to fully appreciate the full significance of the trajectory of philosophy in the 20th century and beyond. Indeed, Heidegger as his lifelong attempt, put forward a unique thinking presenting us a radically renovated and reshaped understanding of the whole Western philosophy from the Pre-Socratics to Nietzsche. Nietzsche has never been come to the fore once and for all, as far as we can see, as in Heidegger's attempt of refiguring him as the most surpassing and pivotal thinker, besides Hölderlin, in the name of destructing the history of Platonic Western philosophy. Also, both Heidegger and Nietzsche are known as acclaimed forerunners speculating on the future in their respective visions of humanity between decadence and the overcoming of nihilism in philosophy, politics and art. In this context, Heidegger portrays a powerful critique on the sophistic aspects of Nietzschean language philosophy. Heidegger firmly construes his language as "the house of Being" against a Nietzschean nihilistic rhetoric, which refers mainly to the impossibility of self-understanding in a "language prison."

Thus, in a sense, on their cryptical or deeply controversial linguistic, practical and political trajectories both hint inevitably, undoubtedly, towards different directions for the future of European humanity: On the one hand, we maintain that Nietzsche's projection about "the next two centuries" of the overman is relatively unclear. Because it is not always easy to comprehend all the philosophical and historical implications of the Nietzschean thesis that "the Superman is the meaning of the earth" in a forthcoming future age of the "completed nihilism" which will occur when nihilism will have been overcome. Nevertheless, this positive future perspective constitutes an invaluable "un-nihilistic" aspect in Nietzsche's philosophy, as prospected in his book Zarathustra, which is arguably the most intricate and powerful argument put forward in Nietzsche's whole corpus. On the other hand, by following some of Nietzsche's predictions on overcoming subjectivity and nihilism in the future, it is so clear that Heidegger more decisively sees himself at "the beginning of the world civilization based upon Western European thinking." This is stated expressly as kind of a new destinal beginning (Anfang) in

his article of 1964 entitled “The End of Philosophy and the Task of Thinking”. We will try to make some limited historical and systematic remarks and comments on all these aporetically controversial subject matters, hoping to explicate an initially very limited but a little clearer framework for the future studies.

Keywords: Heidegger, Language Philosophy, Nihilism, Nietzsche, Sophism.

İnsanın Yurtsuzluğu Sorunu: Heidegger

Feyruze CILIZ¹, Zehragül AŞKIN²

¹ Mersin Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye,

zgerdoganaskin@gmail.com

² Mersin Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye,

feyruzeciliz@gmail.com

Özet

Heidegger insanın yurtsuzluğu sorununu insanın Varlık'la ilişkisi temelinde ele alır. Metafizik geleneği boyunca devam eden bu ilişkinin problemleri bir yapısı vardır ve bu tekniklerle birlikte ayyuka çıkmıştır. O halde tekniğin insanla dolayısıyla Varlık'la ilişkisi ne türdür ki uçurum bu denli açılmıştır? İnsanı yurduna döndürmek için ne yapmak gerekir?

Heidegger göre Varlık'ın anlamı Batı metafizik geleneği boyunca unutulmuş ya da üzerine düşünülmemiş bir şeydir. Heidegger Varlık'ın anlamını araştırmaya Varlık sorusunu sorma olanağına sahip olan insan varlığının (Dasein) analitik yapısını çözümleyerek başlar. Çünkü insan ontolojik bir gerçeklik olma yönüyle Varlık'ın anlaşılması yolunda kökensel bir temele sahiptir. Dolayısıyla Varlık ve insan arasında köklü bir bağ vardır. Modern teknik ile birlikte metafizik düşünme doruğa ulaşmış ve bu bağın üzeri örtülü kalmaya devam etmiştir. Teknolojinin özü “çerçeveleme”dir ve burada egemen olan düşünce hesaplayan, ölçen düşünme biçimi olan teknik düşünmedir. Bu tarz düşünme tüm varolanla birlikte insanı da araçsallaştırmıştır. Böylelikle bir bütün olarak varolanlar geleneksel metafiziğinin emredici gücü altında kullanılabilen şeylere dönüşmüştür. Sonuç olarak insan böyle bir dünyada kendi yurdundan uzak düşmüştür.

O halde yapılması gereken şey insanı kendi yurduna döndürmektir. Bunun için Heidegger ilk olarak tekniğin özünü ilişkin bir soruşturmaya girişir. Teknik Varlık'ı örten ve gizleyen yönüyle insanın Varlık'la bağını koparmıştır. Bu bağı kurabilmek için Heidegger, tekniği Grek kavrayışında gizini açmanın, yani *aletheia* olarak kavranan hakikatin bir tarzı olan *tekhne* ile ilişkisinde ele alır. *Tekhne* varlığa getirme, yaratma olarak *poiesise* aittir. Oysa teknik özü itibarıyla *aletheia*dan uzak bir dünyanın içindedir. Tekniğin özünü aydınlatma çabası insanın özünü, insanın Varlık'la bağını yeniden kurarak aydınlatma çabası olacaktır. Bunun için

insan teknik düşünmeden uzaklaşıp köklü düşünmeye yönelmelidir. İnsan yurtsuzluktan, temelsiz ve kökensiz bir yaşamdan ancak Varlık'la bağıni kurarak kurtulacaktır.

Anahtar kelimeler: Varlık, İnsan, *Aletheia*, Teknik, Yurtsuzluk

Problem of Homelessness of Human Being: Heidegger

Feyruze CILIZ¹, Zehragül AŞKIN²

¹ Mersin University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of Philosophy, Turkey,

zgerdoganaskin@gmail.com

² Mersin University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of Philosophy, Turkey,

feyruzeciliz@gmail.com

Abstract

Heidegger tackles the problem of human homelessness on the basis of human's relation to Being. This relationship continues throughout the metaphysical tradition has a problematic structure and this situation has come out together with the technique. So what kind of relationship is the relationship between technique and the Being so that the gap is so opened? What do you have to do to turn human into own home?

According to Heidegger, the meaning of Being is something that is forgotten or not contemplated during the Western metaphysical tradition. Heidegger begins by analyzing of the analytic structure of human being (Dasein), which has the possibility of asking the question of Being to investigate the meaning of Being. Because human beings have a essential basis in understanding the Being in terms of being an ontological reality. Therefore, there is a deep-rooted connection between Being and man. However, this bond has been forgotten and covered over the ages where metaphysical thinking prevails. Metaphysical thinking has reached its peak with modern technology. The essence of technology is “enframing” and in a world ruled by it, human has fallen away from his home. Technical thinking which is computational and measuring thinking, along with all existing, instrumentalize human too. The beings as a whole have turned into things that can be used under the commanding power of traditional metaphysics. As a result, in such a world, human has fallen away from his home.

In this case, what needs to be done is to turn the person into his own homeland. For this, Heidegger first enters into an investigation into the essence of the technique. Because the technique covers and conceals what Being, it breaks the bond with the human. In order to establish this connection, Heidegger draws attention to the relationship between the technique and in the Greek *tekhne* as style of open the mystery that is, a style of truth that is understood

as *aletheia*. *Tekhne* as a bringing into being and creation belongs to poiesis. However, the technique is in a world far away from *aletheia*. An attempt to illuminate the essence of the technique would be to attempt to illuminate the essence of man by re-establishing the human's relation to Being. Human will be saved from homelessness, unfounded and undeveloped life only by establishing its connection with Being.

Keywords: Being, Human, *Aletheia*, Technique, Homelessness

İnsanı Anlamak/Bedeni Anlamak: *Beauvoircu Bir Bakış*

Zeynep ZAFER ESENYEL¹

¹Düzce Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye.

zeynepzr@gmail.com

Özet

Felsefe tarihinin en eski ancak en eskimeyecek problemi olan zihin-beden karşıtlığının epistemolojik sonuçlarının önemi ortadadır. Zira bu sonuçların yanında, *insanı anlamak* söz konusu olduğunda bu karşıtlığın belki de çok daha derin içerimlere sahip olduğunu kabul etmek gerekir. Tüm bir felsefe tarihi (Nietzsche'nin de belirttiği gibi) gerçekten *bedenin yanlış bir yorumundan* ibaretse eğer, bu, insanın da doğru bir biçimde anlaşamadığını itiraf etmekten başka bir şey değildir. Zihin ve beden ilişkisi söz konusu olduğunda, gerçekten elimizde zihnin düşündüğü ve bedenin de ancak zihinle ilişkisinde anlaşılabilir olduğu varsayımından başka bir şey yok mudur? Bedeni, ona mesafe almadan kendi başına “olduğumuz”, “yaşadığımız” gibi betimlemek bize daha geniş ufuklar açmaz mı? İnsanın varoluşunu, bedensel varoluşundan ayrı düşünmek mümkün değildir. Epistemolojik, teleolojik ya da teolojik gerekçelerle, fenomenal dünyadan kurtulma çabaları, beraberinde bedenden kurtulma gerekliliğini de getirmiştir. Oysa zihnin ya da bilincin, bir şeyin bilinci olabilmek, başka bir deyişle “dünya içinde konumlanmak” için her şeyden önce *bedenleşmesi* gerekir. Bilinç ve bedeni birbirinden ayırmak, ya da birbirlerine indirgeyerek birleştirmek, bilincin ancak bir bedende vücut bularak var olabildiği olgusunu gözden kaçırmak anlamına gelir. Bir dünyamızın olduğunu ifade edebilmemizin tek sebebi, bedenimizle o dünyaya katılmamızdır. Beden, bireysel varoluşumuzun kaynağı olduğu kadar, sosyal bir hayata sahip olmamızın da temelindedir. Bu anlamda beden, tarihsel ve kültürel bir alandır da. Her şeyden önce bizi başkasının görebildiği bir varlık haline getiren şey, bedensel varlığımızdır. Bedensellik bizi ortak bir yaşam dünyasına bağlar ve toplumsal hayatın temelinde de bedenler arası varoluşumuz yer alır. Bu anlamda bedene ilişkin kavrayışımız, aslında dünyaya ve kendimize ilişkin kavrayışımızı da şekillendirir. Beden, salt maddi bir şeye değil, tam aksine şeylerle ilişki kurma, onlar üzerinde eyleme ve onlar tarafından da etkilenme tarzımıza gönderimde bulunur. Beden, Simone de Beauvoir için dünyayı kavrayışımız ve tasarılarımızın çerçevesidir. Bu çalışmanın amacı, Simone de Beauvoir'ın beden anlayışı ekseninde klasik zihin-beden düalizmine eleştirel bir perspektiften bakarak insanı anlayabilmektir.

Anahtar Kelimeler: Simone de Beauvoir, Zihin-Beden, Belirsizlik, Başkası, Özgürlük.

Understanding the Human/Understanding the Body: A Beauvoirian View

Zeynep ZAFER ESENYEL¹

¹*Düzce University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of Philosophy, Turkey*

zeynepzr@gmail.com

Abstract

The epistemological consequences of the mind-body dualism, which is the oldest but the most ageless problem in the history of philosophy, is evident. In addition to these results, it is necessary to accept that this dualism has deeper implications when it comes to understanding human beings. If the history of philosophy (as Nietzsche points out) indeed consists of a misinterpretation of the body, it is nothing but to confess that man cannot be properly understood. Regarding the relation between mind and body, isn't there really anything else we can think of, except the mind thinks and the body is just conceivable in relation to it? Does the body described as just what we "are" and we "live" without taking a distance, open us wider horizons? It is not possible to think of human existence apart from the bodily existence. The efforts to recover from the phenomenal world, with epistemological, teleological or theological reasons, brings with the necessity of recovering from the body. However, the mind or consciousness has to be *incarnated* in order to become conscious of something, in other words, to take a position "within the world." Separating consciousness from the body, or uniting them by reducing one to another, means ignoring the fact that consciousness can exist only by incarnating within a body. The only reason for expressing that we have a world is that we join that world with our bodies. Body is the source of having a social life, as well as our individual existence. In this sense, the body is also a historical and cultural area. First and foremost, it is our bodily existence that makes us an entity that can be seen by others. Corporeality connects us to a common lifeworld, and the basis of social life is our intercorporeal being. In this sense, our understanding of the body, in fact, shapes our understanding of the world and ourselves. The body refers to our way of making relations with things, acting upon them and to be influenced by them, rather than something purely material. For the Simone de Beauvoir, the body is the framework of our understanding of the world and our projects. The aim of this study is to understand the human being, by looking from a critical perspective to the classical mind-body dualism focusing on the conception of the body of Simone de Beauvoir.

Keywords: Simone de Beauvoir, Mind-Body, Ambiguity, Other, Freedom.

Jean-Paul Sartre ve Simone de Beauvoir'da 'Ben ve Öteki'

Emel KOÇ¹, Name GÜNGÖR²

¹ Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Felsefe Grubu Eğitimi, Ankara, Türkiye,
emelkoc@gazi.edu.tr

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara,
Türkiye, name_gungor@hotmail.com

Özet

Çağlar boyunca kadınlar ikinci sınıf bir vatandaş olarak görülmüş; hiçbir hakları olmayan, toplumda erkeklerce çizilen senaryoda oynamak zorunda bırakılan köleler olarak algılanmışlardır. Erkek egemen bir dünyada “öteki cins” olmaya mahkûm edilmişlerdir. Ya erkekle birlikte anılmışlar ya da erkek olmadan yok sayılmışlardır. Bu yüzden kadın sorunu tarihin her döneminde gizli ya da açıkça konuşula gelen bir sorundur. Kaldı ki içinde bulunduğumuz dönem bu konuyu daha güncel bir hale getirmiştir.

Bu noktada 20. yy kadın düşünürlerinden Beauvoir'ın kendine özgü varoluşçu felsefesi, özellikle Sartre'ın varoluşçuluğundan -özelde bilinç anlayışından- hareketle kadın sorununa büyük bir katkı sağlamıştır (Coşkuner, 2013, s.8). Varoluşçu yaklaşımı kadın konusuna taşıyan Feminist yazar kadınlığın 'sosyal bir yapı' olduğunu ısrarla vurgular. Nitekim ona göre kadın; “kendine göre değil, erkeğe göre belirlenip ayrılmaktadır; özsel (temel) varlığın karşısındaki özsel olmayan varlıktır. Erkek Özne'dir, Mutlak Varlık'tır: kadınsa Öteki Cins'tir” (Beauvoir, 1993, s. 17). Kadın ancak bir çocuk sahibi olduğunda somut bir özerklik kazanmakta ve varlığını doğrulama imkânına ulaşmaktadır (Beauvoir, 2010, s. 110).

Beauvoir'ın çağdaşı ve yakın arkadaşı Sartre'dan düşünsel anlamda etkilendiği ortadadır. Kendisi Sartre'a olan eleştirisinde; Sartre'da işleyen bilinç anlayışının cinslerarası ilişkide geçerli olmadığını savunur. Beauvoir cinslerarası ilişkilerdeki bilinç anlayışına dair görüşlerine, Sartre'ın teması üzerinde iki noktada değişiklik yaparak ulaşır. Bu değişikliklere göre; cinsiyetler arası ilişkiyle ilgili olarak, cinsiyetlerden birisi her zaman ayrıcalıklı bir rol olan “bakan” rolündedir. Öteki olan kadın ise hep “bakılan” rolünde kalmıştır. Ayrıca taraflardan birisi kendi yenilgisine göz yummaktadır (Lloyd, 2015, s. 133).

Bilindiği üzere Sartre düşüncesinde “Ben” ler arası iletişimin ilk hareket noktası “bakış fenomeni” dir. Zira bu fenomen “Ben” den “Öteki” ne doğru tek yönlü bir ilişki değildir

(Karakaya, 2004, s. 128). Sartre'ın ifadesiyle “Öteki benim dünyamın ‘ortasında’ olan olarak bana bakmaz, olanca aşkınlığıyla dünyaya ve bana doğru gelen olarak bana bakar” (Sartre, 2017, s. 344). Sartre’a göre Öteki (bakan ben) beni sadece kendi gözünde bir nesne yapar ve bu bakışın nesnelleştirici gücü dirençle de karşılaşılabilir. Taraflar kendi özgürlüklerini korurken ötekini nesneye dönüştüren taraf olmak için de çabalar. Bu yüzden taraflar bakan rolü için bir mücadeleye girer. Sartreci anlamda benlik, ötekinin nesnelleştirme girişiminden hep bir kaçışı içerir. Yani bir nesne olarak kabul edilmeyi reddeden ‘sonsuz olasılıklar merkezi’ dir. Beauvoir da buradaki “aşkınlık idealini” ödüncü olarak cinslerarası ilişkilere uygulamıştır (Lloyd, 2015, s. 120-132).

Ancak şu var ki Beauvoir bu mücadelede kadının kendine daimi bir “bakılan” rolünü üstlendiğini kabul eder ve kendi elleriyle “edilgin, eve kapalı, uysal, erkekleri kıskanan, söz dinleyen” (Tan, 1972, s. 296) bir kadın imgesi yarattıklarını söyler. Kadınlar Sartre’ın bilinç anlayışında olduğu gibi kendi aşkınlıkları için mücadele etmemekte aksine boyun eğmektedirler. Düşman bilinçler arasındaki mücadelenin Beauvoirci versiyonunda kadın, kendi yenilgisine göz yummaktadır. Erkek ise ayrıcalıklı bir şekilde her zaman için “bakan” pozisyonundadır. Beauvoir’ın asıl vurguladığı nokta şudur ki; orijinal efendi-köle mücadelesinden farklı olarak burada kadına gerçek bir boyun eğdiriş söz konusu değildir. Öteki olmaya her zaman için kadınların kendileri razı olmuşlardır (Bayoğlu, 2010, s. 72). Kadın buyurgan bir bilinç tarafından sürekli olarak içkinliğe kapatılmak istenmektedir. Aşkın bir varlık tarafından bakılma deneyimi yaşayan kadın bunun sonucunda mücadele etmek yerine kendisini “Ötekiler için bir benlik” olarak kabul etmekte ve özne olmaktan adeta kaçmaktadır (Kalın, 2016, s. 232-235). Hâlbuki bir insan olarak kadın da bir “aşkınlık, bir yücelmedir”. Kadının da “ana özelliği verilmiş her şeyi aşmak, geride bırakmaktır” (Beauvoir, 1989, s. 30-31). Şu da bir gerçektir ki günümüz girişimci kadınları ve tasarıları düşünüldüğünde Beauvoir’ın şu cümlesi ayrı bir değer kazanacaktır: “İnsan seçerken vardır, seçmekten ayrılırsa yoklaşır” (Beauvoir, 1989, s. 69). Bu yüzden kadın da bir Özne olduğunun bilincine erişmeli ve kendini eylemleriyle, tasarılarıyla ortaya koymalıdır. Kadınlar da dahil tüm insanlar “yalnızca bir halk yığını olarak değil, kendi için varolan bireyler olarak” (Beauvoir, 1990, s.76) düşünülmelidir. Bu şekilde kadınlar da günümüz şartlarını değiştirecek ve kendilerini bir Özne olarak ortaya koyabileceklerdir.

Sonuç olarak içinde bulunduğumuz dönemde kadın üretime daha çok katılmakta, sosyopolitik ve ekonomik alanda daha çok söz sahibi olmaktadır. Özellikle varoluşçuluğun insana bakışı ve hızlanan feminizm hareketleri, kadın sorununu yeniden gündeme getirmiştir.

Bu çalışmada güncelliğini günümüzde de koruyan kadın sorunu, feminist ve varoluşçu düşünür Beauvoir'ın bakış açısıyla değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Sözcükler/Keywords: Kadın, İkinci Cins, Seçme, Öteki, Bilinç

Kaynakça/References

- Bayoğlu, F. (2010). Simone de Beauvoir: Öteki olarak kadın. *Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi*, 15, 71-78.
- Beauvoir, S. (1989). *Denemeler-Pyrrhus ile Cineas*. İstanbul: Payel.
- Beauvoir, S. (1990). *Başkalarının Kanı*. İstanbul: Payel.
- Beauvoir, S. (1993). *Kadın-ikinci cins "genç kızlık çağı"*. İstanbul: Payel.
- Beauvoir, S. (2010). *Kadın-ikinci cins "evlilik çağı"*. İstanbul: Payel.
- Coşkuner, C. (2013). *Simone de Beauvoir'ın özgürlük anlayışı*. (Yüksek Lisans Tezi). <http://docplayer.biz.tr/48977467-Simone-de-beauvoir-in-ozgurluk-anlayisi-ceylan-coskuner-yukseklisans-tezi-felsefe-anabilim-dali-doc-dr-abamuslim-akdemir-2013-her-hakki-saklidir.html> sayfasından erişilmiştir.
- Demren, Ç. (2008). Kadınlık dolayımıyla erkeklik özneliği. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 32(1),73-92.
- Dore, F. (2014). Jean-Paul Sartre'in varoluşçu felsefesinden gül-bülbül ilişkisine bir bakış. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 54(2), 19-36.
- Kalın, C. C. (2016). Simone de Beauvoir: Ötekiliğin kabulü. *Beytülhikme Uluslararası Felsefe Dergisi*, 6(2), 227-243.
- Karakaya, T. (2004). *Sartre felsefesinde varlık sorunu*. Ankara: Elis.
- Kılıç, S. (2006). *Jean Paul Sartre'in varoluş felsefesinde öteki kavramı*. (Yüksek Lisans Tezi) <https://tr.scribd.com/document/56110784/Jean-Paul-Sartre-in-Varolus-Felsefesinde-Oteki-Kavrami-the-Other-One-Concept-in-Existence-Philosophy-of-Jean-Paul-Sartre> sayfasından erişilmiştir.
- Koç, E. (1992) J.P. Sartre felsefesinde varlık hakkında fenomenolojik araştırma. *Araştırma*, 14, 219-230.
- Koç, E. (2015). Simone de Beauvoir'ın "ikinci cins": Öteki olarak kadın. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(4), 1-17.

- Koç, E. (1999). J. P. Sartre felsefesinde "ben-başkası-iletişim" problemi. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 40, 333-347.
- Lloyd, G. (2015). *Erkek akıl*. İstanbul: Ayrıntı.
- Sartre, J.P. (2017). *Varlık ve hiçlik*. İstanbul: İthaki.
- Tan, M. (1972). Sigmund Freud'un cinsel tekbenciliği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 13(1), 291-315.

‘I and The Other’ in Jean-Paul Sartre and Simone de Beauvoir

Emel KOÇ¹, Name GÜNGÖR²

¹ Prof. Dr., Gazi University, Gazi Education Faculty, Division of Philosophy Group
Education, Ankara, Turkey, emelkoc@gazi.edu.tr

² Master Student, Gazi University, Institute of Educational Sciences, Ankara, Turkey,
name_gungor@hotmail.com

Abstract

During the ages, women were seen as second-class citizens; they were regarded as slaves who had no rights and were forced to play in the scenario drawn by men in society. In a man-dominated world, they are condemned to be the “other gender.” Either they were pronounced with the man, or they were ignored without the man. Therefore, the problem of women is a secret or openly spoken problem in every period of history. Moreover, the contemporary era has made this subject more up to date.

At this point, Beauvoir, one of the twentieth-century female philosophers, has made a significant contribution to the women's problem, especially in the sense of Sartre's existence - in particular, his understanding of consciousness (Coşkuner, 2013, s.8). The Feminist writer, who carries the existential approach to women, insists that feminism is a ‘social structure.’ As a matter of fact, according to her, the woman is determined and separated according to the man, not according to herself; It is a non-essential entity that opposes the essentialist (fundamental) being. The male is the subject, The Absolute being: the female is the other sex.” (Beauvoir, 1993, s. 17). The woman has a concrete autonomy only when she has a child and has the opportunity to confirm her existence (Beauvoir, 2010, s. 110).

It is evident that Beauvoir was influenced by his contemporaries and close friend Sartre in a philosophical sense. In her critique of Sartre, argues that Sartre's understanding of consciousness that works is not valid in inter-sex relationships. Beauvoir reaches his views on the understanding of consciousness in inter-sex relations by making changes to Sartre's theme at two points. According to these changes, regarding the inter-sex relationship, one of the sexes is always “looks after,” a privileged role. The other woman has always been “taken care of.” Also, one of the parties is tolerating his defeat (Lloyd, 2015, s. 133).

As is known, the first point of interpersonal communication in Sartre's thought is the “view phenomenon.” Because this phenomenon is not a one-way relationship from “me” to

“the other” (Karakaya, 2004, s. 128). In Sartre's words, “the other does not look at me as being in the middle of my world, but looks at me as being in the world with all his transcendence.” (Sartre, 2017, s. 344). According to Sartre, the other only makes me an object in his own eyes, and the objectifying power of this view can also be resisted. While the parties maintain their freedom, they also strive to be the party that transforms the other into the object. For this reason, the parties engage in a struggle for the role of the looking. In Sartre's sense, the self always contains an escape from the attempt to objectify the other. In other words, it is the 'center of infinite possibilities' that refuses to be accepted as an object. De Beauvoir borrowed “the idea of transcendence” and applied it to intersexual relationships (Lloyd, 2015, s. 120-132).

However, in this struggle, Beauvoir accepts that the woman has taken on a permanent role of being taken care of herself and says that, with her own hands, (Tan, 1972, s. 296) “she creates an image of a woman who is passive, withdrawn, obedient, jealous of men, listening to words.” Women, as in Sartre's understanding of consciousness, do not struggle for their transcendence and, on the contrary, submit. In the Beauvoir version of the struggle between enemy consciousness, the woman tolerates her defeat. The male is always in a “master” position in a privileged way. The main point de Beauvoir stresses are that unlike the primary master-slave struggle, there is no real subjugation to the woman. Women themselves have always agreed to be the other (Bayoğlu, 2010, s. 72). A woman is continuously asked to be confined to the intimacy by a conscious mind. The woman who has experience being looked upon by an entity of transcendence, instead of fighting, as a result, accept herself as a “self for others,” that is, she is virtually avoiding being subject (Kalın, 2016, s. 232-235). However, as a human being, a woman is a “transcendence, a blessing.” The main feature of the woman is to overcome everything that has been given, to leave behind.” (Beauvoir, 1989, s. 30-31). It is a fact that, given today's entrepreneurial women and their designs, the following sentence of Beauvoir will gain a different value: “Human is in choosing, if he leaves the preference, he will disappear.” (Beauvoir, 1989, s. 69). For this reason, the woman must reach the consciousness that she is a subject and reveal herself with her actions and designs. All people, including women, should be considered “individuals who exist for themselves, not just as a mass of people.” (Beauvoir, 1990, s.76). In this way, women will transform today's conditions and will be able to reveal themselves as a subject.

As a result, women participate more in production in the current period and have more say in the socio-political and economic field. Especially the human view of existentialism and accelerating feminism movements have brought the women's problem back on the agenda. In

this study, women's problem, feminist and existentialist thinker de Beauvoir, which maintains its current status, will be tried to be evaluated from the perspective of today.

Anahtar Sözcükler/Keywords: Women, Second Kind, Selection, Other, Consciousness

Kaynakça/References

- Bayoğlu, F. (2010). Simone de Beauvoir: Öteki olarak kadın. *Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi*, 15, 71-78.
- Beauvoir, S. (1989). *Denemeler-Pyrrhus ile Cineas*. İstanbul: Payel.
- Beauvoir, S. (1990). *Başkalarının Kanı*. İstanbul: Payel.
- Beauvoir, S. (1993). *Kadın-ikinci cins "genç kızlık çağı"*. İstanbul: Payel.
- Beauvoir, S. (2010). *Kadın-ikinci cins "evlilik çağı"*. İstanbul: Payel.
- Coşkun, C. (2013). *Simone de Beauvoir'ın özgürlük anlayışı*. (Yüksek Lisans Tezi). <http://docplayer.biz.tr/48977467-Simone-de-beauvoir-in-ozgurluk-anlayisi-ceylan-coskuner-yukse-lisans-tezi-felsefe-anabilim-dali-doc-dr-abamuslim-akdemir-2013-her-hakki-saklidir.html> sayfasından erişilmiştir.
- Demren, Ç. (2008). Kadınlık dolayımıyla erkeklik özneliği. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 32(1),73-92.
- Dore, F. (2014). Jean-Paul Sartre'ın varoluşçu felsefesinden gül-bülbül ilişkisine bir bakış. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 54(2), 19-36.
- Kalın, C. C. (2016). Simone de Beauvoir: Ötekiliğin kabulü. *Beytülhikme Uluslararası Felsefe Dergisi*, 6(2), 227-243.
- Karakaya, T. (2004). *Sartre felsefesinde varlık sorunu*. Ankara: Elis.
- Kılıç, S. (2006). *Jean Paul Sartre'ın varoluş felsefesinde öteki kavramı*. (Yüksek Lisans Tezi) <https://tr.scribd.com/document/56110784/Jean-Paul-Sartre-in-Varolus-Felsefesinde-Oteki-Kavrami-the-Other-One-Concept-in-Existence-Philosophy-of-Jean-Paul-Sartre> sayfasından erişilmiştir.
- Koç, E. (1992) J.P. Sartre felsefesinde varlık hakkında fenomenolojik araştırma. *Araştırma*, 14, 219-230.

- Koç, E. (2015). Simone de Beauvoir'ın "ikinci cins": Öteki olarak kadın. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(4), 1-17.
- Koç, E. (1999). J. P. Sartre felsefesinde "ben-başkası-iletişim" problemi. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 40, 333-347.
- Lloyd, G. (2015). *Erkek akıl*. İstanbul: Ayrıntı.
- Sartre, J.P. (2017). *Varlık ve hiçlik*. İstanbul: İthaki.
- Tan, M. (1972). Sigmund Freud'un cinsel tekbenciliği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 13(1), 291-315.

J. Ortega Y. Gasset Felsefesinde İnsan Problemi

Nilüfer KARADAĞ¹

¹Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Felsefe Grubu Öğretmenliği, Türkiye

nilufereyup88@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı, varoluşçu bir filozof olarak bilinen Ortega Y. Gasset'nin insan anlayışını genel hatlarıyla açıklamaktır. Bu çerçevede insan kavramının içeriği ve insanın toplum içindeki yeri açıklanacaktır.

Düşünce tarihine bakıldığında Sokrates'ten itibaren insan felsefesinin önem kazandığı görülmektedir. İsmi çok duyulmasa da İspanya'da en önemli filozoflardan biri olan Ortega'nın insana dair öne sürdüğü kavramlar orjinallik taşımaktadır. Ayrıca Ortega'nın yaşayan ve varolan somut bir varlık olarak ele aldığı insan düşüncesi ile ilgili yeteri kadar tez, makale, kitap ve bildiri bulunmadığı için çalışma önem kazanmaktadır.

Temel amacı insanı anlamak olan Ortega Y. Gasset felsefi sosyolojisinin temeline akli yerleştirmiştir. Kendi içinde bölümlere ayrılan aklın en önemli görülen kısmı insana özgü olan yaşamsal akıl kavramıdır. Zamansal ve mekansal olan varlık olarak insan yaşamsal aklın beraberinde tarihsel akli da getirmektedir. "Ben her şeyden önce eylemim" diyen Ortega'ya göre yaşayan insan bilinciyle karar verir ve eylemde bulunur ve eylemlerinin sonucuna katlanır.

Ortega Y. Gasset'e göre insanı anlamak için tarihin incelenmesi gerekmektedir. Tarihsel bir varlık olarak insan aynı zamanda kültürel özelliğe de sahiptir. İnsan kültürünü oluşturan ve kültürü öğrenen bir varlıktır ve doğal olarak nesilden nesle aktarılan düşünce ve davranışların sorumlusudur. Ortega'ya göre insanın doğası yoktur tarihi vardır ve beşeri bilim olan tarih sayesinde insan da bilimsel olarak ele alınabilir. Dilthey'in yöntemsel yaklaşımının etkileri Ortega'da rahatlıkla görülmektedir çünkü İnsani Bilimler Enstitüsü kurmaya çalışan filozof doğa bilimlerindeki yöntemsel yaklaşımı beşeri bilimlere de uygulamak istemiştir fakat bu konuda başarılı olamamıştır. O'na göre insan mutlak akıl yerine yaşamsal akılla anlaşılmaya çalışılmalıdır. İnsanı mutlak akla indirgemek onu yaşamdan soyutlamaktır.

Oysaki insan konre bir varlıktır. Doğası belirlenmeyen insan yaşamı kökten yalnızlığı ile birlikte kökten gerçeklikle varolmaktadır. İnsan kendini yaşar durumda bulur ve yaşam

başkasına aktarılması imkansız olan bir olgudur. Kimsenin yaşamı kimseye aktarılamayacağı için de insan kökten yalnızdır ve yaşamını intersubjektifliğiyle ortaya koymaktadır. Kendini fark ettiği andan itibaren diğergam olduğunu da anlayan insan çevresiyle ilişkisini dialoglarıyla kurar ve seçimlerini gerçekleştirirken başka ben'leri de hesaba katmaktadır çünkü insanın kökten gerçekliği içinde toplumsallıkta bulunmaktadır. İnsanın toplumsal yönü onun kitleye dahil olma ihtimalini de beraberinde getirmektedir. Kitleye dahil olursa kendi benliğinden uzaklaşacak yani yozlaşacak, öteki olacaktır. İnsan benliğinden uzaklaşmamak için elinden geleni yapmalıdır.

Sonuç olarak dönemin siyasi ve kültürel koşullarından etkilendiği eserlerinde açıkça görülen Ortega Y. Gasset insan ve insanın varoluşuna dair düşüncelerini sistemli ve tutarlı bir şekilde ifade etmiştir. Birey olarak insanı diğer tüm canlılarda üstün tutmuş aynı zamanda döneminin egzistansiyalist filozoflarından da etkilenerек varoluşunu gerçekleştirmeye çalışan insanın yalnızlığından ve seçimlerine mahkum olmasından bahsetmiştir. Kendi benliğini, özgünlüğünü korumaya çalışan insanın kitleden farklı olduğunu vurgulamıştır. Düşüncelerini yaşadığı İspanya'nın yozlaşmış hayatından etkilenerек oluşturmuş fakat çözümü Avrupa'nın yapısında ararken Avrupa'nın da benzer bir durumda olduğunu görerek tüm dünyaya yaymaya çalışmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaşamsal akıl, kökten gerçeklik, kitle

The Human Problem in The Philosophy of J. Ortega Y. Gasset

Nilüfer KARADAĞ¹

¹PhD Student, Gazi University, Institute of Educational Sciences, Ankara, Turkey

nilufereyup88@gmail.com

Abstract

The aim of this study is to outline the human understanding of Ortega Y. Gasset, who is known as an existential philosopher. In this context, the content of human concept and its place in society will be explained.

When looked at the history of thought, it is seen that human philosophy has gained importance since Socrates. Although his name isn't heard much, One of the most important philosophers in Spain, Ortega's concepts about humanity are original. Besides, since there are not enough theses, articles, books and papers related to the human thought that Ortega treats as a living and existing concrete being, the work is gaining importance.

Ortega Y. Gasset, whose main aim is to understand the human, has placed the mind on the basis of his philosophical sociology. The concept of vital mind that is human is seen as the most important part of the mind which is divided into sections within itself. As a temporal and spatial being, human brings vital mind with the historical mind. According to Ortega who says " I am the act first of all" the living human, consciously decides and acts, and endures the results of his actions.

According to Ortega Y. Gasset, history must be examined in order to understand human. Human as a historical being also possesses a cultural characteristic. The human is a being that forms the culture and learns the culture and is naturally responsible for the thoughts and behaviors transferred from generation to generation. According to Ortega, human nature has no history, and through history which is a human science, human can also be considered scientifically. The effects of Dilthey's methodological approach are easily observed in Ortega because the philosopher who tried to establish the Institute of Humanities, wanted to apply the methodological approach in natural sciences to humanities but he couldn't be successful on this matter. According to him, instead of absolute mind human should be understood with vital mind. Reducing human to absolute mind is to isolate him from life.

However, human is a concrete creature Human life, whose nature can not be determined, exists with rooted solitude and with rooted reality. Human finds himself alive and life is a phenomenon that is impossible to be transferred to anyone. Since no one's life can be conveyed to anyone, human is alone from the root and reveals his life through intersubjectivity. The person who understands also his empathy from the moment he realizes himself establishes his relationship with his environment through his dialogues and takes into account other selves while realizing his choices. the social aspect of man brings with him the possibility of being included in the mass. If he is included in the mass, he will move away from his being, that is namely he will become the degenerated and the other. Human should do its best for not to get away from his self.

As a result, Ortega Y. Gasset who is clearly seen in his works influenced by the political and cultural

conditions of the period, expressed his thoughts about human and human existence systematically and consistently. As an individual, he has kept human superior in all other living things. He also talked about the loneliness of the person who tried to realize his existence and his conviction for his choice, influenced by the exquisitist philosophers of his time. He emphasized that the person trying to maintain his own self and his originality is different from the masses. Influenced by the degenerated life of Spain ,where he lived, he created his thoughts but he tried to disseminate it to the whole world by seeing that Europe is in a similar situation while searching the solution in the structure of Europe.

Key Words: Viral mind (razon vital), radical reality, mass

Hannah Arendt'de İnsanın Anlamı

Yeliz ARSLAN¹

¹Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Felsefe Anabilim Dalı,
Türkiye,
yelizars4@gmail.com

Özet

İnsan deneyiminin yitirilmiş ya da göz ardı edilmiş olduğu günümüzde yalnızlaşan insanın düşünce yoksunluğuna düşmesi de kaçınılmaz olmuştur. Dolayısıyla insanı anlamının ve yorumlamanın zaten zor olma hali, sosyal bilimlerin araştırma imkânlarını belli ölçüde sınırlandırmıştır. Bu bağlamda Hannah Arendt, insanın varlığına ilişkin anlamlandırma çabasını eylem kavramında somutlaştırır. Eylemi; kendine doğru adım atarak evrenin keşfine yardımcı bir araç olarak görür. İnsan, birlikte yaşama gücünü kendinde bulan bir varlık olarak, aktif yaşamın içinde yer alma potansiyeline sahiptir. Bu gücü insanı değerli kılar. Tezahür sahası kendini spesifik bir alanda gösterir. Siyaset alanı dediğimiz bu alanda, insanın geniş düşünce dünyasına tanık olur ve icra ettiği fırsatları bulabiliriz. İnsanın anlamına ilişkin Hannah Arendtvari bakış açıları 20.yy. itibariyle daha da önem kazansa da, günümüzdeki bireyselleşme toplumun birleştirici gücünü ikinci plana iter. Kitle psikolojisi, gelişmiş ülkelerin bilinçli değerlendirmeleri sonucu geri planda kalırken, gelişmekte olan ülkelerde iktidarın gücü kitlenin toplu eylem planından gelir. Dolayısıyla insan varoluşunu sorgulamaz, onun yerine sorgusuz inananların peşi sıra evrende kendine yer edindiğini zanneder. Arendt için eylem halinde olmak, insanın kişi olma ve sosyal haklara sahip birey olma vasfını barındırmakla beraber, insanın bunun farkına varmasını da sağlar. Benzersiz bir yaşam alanı sunan dünyanın nimetlerinden insan özgün vasıfları sayesinde yararlanabileceken, bir zümrenin ya da grubun, seçkin ya da zengin sınıfların bu durumu kendi lehine çevirmesi, insan için sınırlı hakkın yeterli görülmesine neden olur. Oysa insan eyleyebildiği sürece varoluşunu tamamlar. Belli sınırlar ile çevrilmesi ölçünün doğuştan değil, getirilmiş ya da dayatılmış olduğu anlamına gelir. Bir sistem eleştirisi getirmek gerekir. Bunun yeri siyaset alanı ve söylem olarak eylemde eşitlik boyutudur ki insan varoluşunu tamamlayabilsin. Özgürlük de böylece gelecektir. İnsana siyaset arenasında temin edilmek istenen de budur. İnsan, kendisi için, kamusalılık içinde esas siyasi etkinlik olan eylemi ve tek tek bireylerden yola çıkarak çoğulluğa tekabül eden eylemi, iş ve emekten ayırarak, insani korkularını yenmek için kullanılmalıdır. Çünkü insan bir hammadde değildir. İnsanlar dünyayı birlikte kurabilirler. Tek başına bir şey yapılamayacağı bilinci insanın insanlarla anlamlı kılınabileceği sonucunu verir. İnsan ancak hep beraberken bir takım şeyleri başlatma

ve gerçekleştirme eyleyebilirliğine sahiptir. Yani, “ne yaptığımızı düşünme “ eyleyebilen insanın bütün insanlığa temennisidir. Ayrıca insan doğumluluk gücüne sahip olmasından dolayı eylemde hareket ettirici bir unsur olarak dünyada mevcut bir mucizeye de işaret eder.

İnsan yer yer eylemlerinin sonucunu öngöremeyebilir. Bizatihi kendisinden kaynaklanmayan olumsuz sonuçların farkında olması çözümsüzlüğü ortadan kaldırarak yeniden doğma, üretme, başlama gibi bir devamlılığı veya sirkülasyonu sağlayacaktır. İnsan böylece bağışlamayı yeğleyecek, kendi sözünün güvenilirliğinden ziyade birkaç insanın bir arada olmasına olan güvenin verdiği, imkanı belki de, kaçırmayacaktır. Emek, iş ve eylem kavramları gibi temel insani etkinliklerin bir çatı altında toplanmasına verilen kavram olan Vita Activa, Arendt için dünya sevgisi olarak ekstra anlam kazanır. Vita Activa insan bedeninin biyolojik sürecinden yapay dünyanın oluşturulmasına, nihayet doğrudan insanlar arasında geçen tek etkinlik olan eylemin siyasette kendini göstermesine kadar tüm insan dair etkinlikleri kapsasa da zirveye eylemi yerleştirir. Arendt dünyada olmayı sever. Eyleme imkanı zaman zaman seyirci kalmayı dolayısıyla yargıda bulunmayı gerektirir. Bu durum eylemin handikaplarından biri gibi gözükse de deneyim kazanmak, nasıl düşünüldüğünü tecrübe etmek açısından, geçmişle gelecek arasında geleneğin doldurduğu boşluğu anlamak adına bir gereksinimi karşılar. Vicdan muhasebesinin ikinci plana atıldığı hatta görmezden gelindiği zamanların tanığı olan Arendt, siyaset sahasında ahlaki eylemlerin sorgulanmasındaki yetersizlik nedeniyle siyasete yönelmiştir ve politikayı insanı yücelten bir etkinlik olarak görür ama döneminin bu durumu yanlış değerlendirmelere vardırıldığından muzdariptir. O yüzdendir ki siyaseti eylemle birleştiren bir unsur olarak yeniden ele alır ve felsefesinde daha da önemli kılar. Totaliter rejimin insanı ittiği kimsesizlik, onun insanlık koşulunu yok ettiği için Arendt burada insanlık suçundan söz etmenin yerinde olacağını söyler. Şiddet içinde fazladan bir de keyfilik ögesi taşır ve savaşların hala var olmasının nedenini; uluslararası ilişkilerde savaşın yerine siyasal sahnede başka bir nihai hakemin ortaya çıkmamış olmasında aramak gerektiğini de söyleyen Arendt böylece eylemin düşünülme-yeni düşünülür hale getirerek basiret bağlanmasını önlediğini savunur. Ayrıca düşünce yoksunluğunu gidermenin yolunun, sorgulanması gereken mevzuların tekdüzelik olarak algılanıp, şiddeti de devletin bekası için bir araç olarak görenlerin ederinin olmadığına anlaşılmasıyla giderileceğini iddia eder şüphesiz.

İnsanın kendine saygısı olması gerektiğini önemser Arendt. İlerlemek için günümüzde dahi dikkat alınması gereken bir özelliktir özsaygı. Kendine yatırım topluma katkı ise ilerlemenin de eylemin yol göstericisi olduğu tespitini yapar bir anlamda Arendt. Fakat burada ilerlemeden kasıt bilimsel değildir. Zira bilimsel ilerleme ile insanlığın ilerlemesi aynı değildir. Çünkü

bilimsel ilerleme insanlığın sonunu getirmeye muktedirdir. İlerlemenin siyaset ayağında insanın insan üzerindeki etkisine araç olarak hizmete den şiddet, güç, otorite, iktidar gibi kavramlar mevcuttur zaten. Dolayısıyla “insanın insanlıktan çıktığı koşullar yaratmak mümkündür.” Koşulların gereğini yaptım diyerek yaptığı türlü işkence, şiddet ya da gerginlikten yola çıkarak öfkeye dayalı tasavvurların hesabını vermekten kaçınmak adet haline gelirse suçlu aramak boşunadır belki de. Arendt’nin dediği gibi “herkesin suçlu olduğu yerde kimse suçlu değildir.” Bu gerekçeyle yapılan eylemlerin ise ideolojik yani kafa yorulmamış eylemler olduğunu ifade eden Arendt yerinde bir tespit yaparak yaşadıklarından öğrendiği bir şeyin olduğunu gösterir bize. “Hiçbir şey yaptıklarımızı düşünmekten daha önemli değildir.” Aslında durumların insanı getirdiği nokta, egemenin geleneğin dışında daha da güçlenmesinden kaynaklanır. Bu güç egemene savlarını etkili yayabilmek için propaganda araçlarını kullanarak, iyi bir nutukla kitleleri peşinden sürükleyerek, insanın doğuştan getirerek sahip olduğu yaşama hakkını dahi elinden almayı verir. Egemen kayba oynamak istemediğinden ulusundan saymadığı insanların katlini vacip kılarak, sürülmelerini ve insanlık dışı muamele görmelerini doğru bulur. Bu noktada insanın insan olmasından dolayı sahip olduğu haklar göz ardı edilmekle beraber yok sayılır. Evrensel değerlere sıkı sıkıya bağlı kalındığı yüzyılın içinde kimsenin yapılan adaletsizliğe ses çıkarmaması insan hakları kavramına ve onun evrensel değerlerle olan işbirliğine olan güvenin de neredeyse göstermelik olduğunu gözler önüne serer. Bu bağlamda Arendt insan haklarının ele alınması gerektiği ya da bir nevi yapı sökümü uğratılması inancını taşır ki, kavramın neliğine ilişkin değerlendirme ancak onun somut olaylarda yok hükmünde karşılanmasıyla incelenebilirlik kazansın ve şartların gereğine uygun yeni, işlevsel bir hal alıp kayda değer olabilsin.

Böylece Arendt’nin deneyimlediği özelde Yahudilere şimdilerde dünyanın çeşitli bölgelerinde, spesifik olarak Suriye’de, Çin’in Uygur Özerk Bölgesi’nde, Arakan’da, Filistin’de, yakın zamanda Bosna’da v.b, dünyanın kayıtsızlığının getirdiği aşırı güç ya da orantısız güç kullanımı, hala sürdürülebilir durumda. Bu durum ulus devletlerinin yasalarının koruyucu olmamasından dolayı sınırları aşır evrensel boyutta emperyalizmin acımasızlığına zamanında Yahudileri, Çingeneleri ittiği gibi yakın zamanda sahip çıkacak bir devleti olmayan mülteci sınıfında sıkışık kalmış insanları da iter. Anlaşılan o ki, Arendt’nin insanın eylem planının söylemden öteye gidemediği üzerine yaptığı insan hakları açılımının 2. Dünya Savaşı perspektifinden sonra, Soğuk Savaş’ın aşılmasından sonra bile devam ettiğini görmek mümkün. Hala aşılamamış, görmezden gelinen şiddetin üzerinin örtülerek yeni bir kitle hareketine dönüşmeyeceğinin sanılması, insanlık üzerine oynanan yeni bir oyunun görülememesi, üzücü.

Oysa Arendt'nin üzerinde durduğu da tam olarak bu. Yeniden oyuna gelmemek, evrensel insan haklarının ulusal insan haklarına dönüşmemesi için insanın eylemlerinden yola çıkarak, evrensele yordadığı bir yaşamın izini sürmek ve bunu yaparken de sorgulamayı zihnimizden esirgemememiz gerektiğine inanmak. Yani “Sorgulanmamış yaşam yaşam değildir.” ve “Unutmak ihanettir.”

Tüm bunların ışığında ve daha fazlasında, Arendt insanı anlamının ve insanın evrendeki vasfını sorgulamanın önemini, eylemin bu bağlamı kurmadaki yeterliliği ile açıklar. Kötülüğün sıradanlığının düşünce yoksunluğundan kaynaklandığını söyleyerek eylemin etkinlik sahası olan, siyasete sirayet etmiş olan bu zayıf halkanın giderilmediği için savaşın ve insanın kaybına dönük her türlü eylemin hala var olduğunu söyler. İnsanı değerli bir varlık olarak gören Arendt'nin 21. yy dünyasına ışık tutması da bundandır. Yaşadığı olayları yazmış ve olabilecekleri tahayyül etmiştir. Görüşlerine bizlerde yaşadıklarımız ya da şahit olduklarımız vasıtasıyla bakarsak ona hak verir ve bundan zararlı çıkmayız.

Anahtar Kelimeler: Eylem, düşünce yoksunluğu, siyaset, özgürlük, vita activa

Kaynaklar

- Altenbernd Johnson, P. Arendt Üzerine, Sentez Yayıncılık, 1. Baskı, 2013, Ankara
- Arendt, H. İnsanlık Durumu, İletişim Yayınları, 9. Baskı, İstanbul
- Arendt, H. Geçmişle Gelecek Arasında, İletişim Yayınları, 6. Baskı, 2017, İstanbul
- Arendt, H. Totalitarizmin Kaynakları/1 Antisemitizm, İletişim Yayınları, 6. Baskı, 2016, İstanbul
- Arendt, H. Totalitarizmin Kaynakları/2 Emperyalizm, İletişim Yayınları, 5. Baskı, 2016, İstanbul
- Arendt, H. Totalitarizmin Kaynakları/3 Totalitarizmin, İletişim Yayınları, 2. Baskı, 2017, İstanbul
- Arendt, H. Şiddet Üzerine, İletişim Yayınları, 7. Baskı, 2014, İstanbul
- Arendt, H. Devrim Üzerine, İletişim Yayınları, 2. Baskı, 2017, İstanbul
- Arendt, H. Kötülüğün Sıradanlığı, Adolf Eichmann Kudüs'te, Metis Yayınları, 4. Baskı, 2017, İstanbul
- Arendt, H. Zihnin Yaşamı, İletişim Yayınları, 1. Baskı, 2018, İstanbul
- Arendt, H., Dworkin, R., Habermas, J., Galtung, J., King, M.L., Rawls, J., Saner, H., Thoreau, H.D., Coşar, Y (çeviren)., Kamu Vicdanına Çağrı, Ayrıntı Yayınları, 4. Basım, 2014, İstanbul
- Aristoteles, Politika, Remzi Kitapevi, 16. Basım, 2014, İstanbul

Günel, H. Hannah Arendt ve İnsanlığa Karşı Suçlar, Dost Kitabevi Yayınları, 1.Baskı, 2015, Ankara

Platon, Devlet, İş Bankası Kültür Yayınları, 31. Basım, 2016, İstanbul

Young-Bruehl, E. Hannah Arendt Dünya Aşkıyla, İletişim Yayınları, 1. Baskı, 2002, İstanbul

Coşkun, B.Hannah Arendt'te Dünya Kavramı ve Amor Mundi Doktora Tezi, Maltepe Üniversitesi, 2015

The Meaning of Human in Hannah Arendt

Yeliz ARSLAN¹

¹*Hacı Bayram Veli University, Graduate Training Institute, Department of Philosophy,*

Turkey,

yelizars4@gmail.com

Abstract

It has become inevitable that the human being who has been lost or ignored by human experience has been lost to thought. Therefore, the difficulty of understanding and interpreting human beings has limited the research opportunities of social sciences to a certain extent. In this context, Hannah Arendt embodies the attempt to make sense of human existence in the concept of action. Actions; he sees himself as an aid to the discovery of the universe by stepping on his own. Human beings have the potential to take part in active life as a being that finds the power to live together. This power makes people valuable. The manifest area shows itself in a specific area. In this field, which we call the of politics, we witness the broader world of thought and find the opportunities that it performs. Hannah Arendt of human meaning perspectives of the 20th century. Although it becomes even more important, the individualization of today pushes the unifying power of society to the second plan. While the mass psychology remains in the background as a result of the conscious assessments of the developed countries, the power of power in developing countries comes from the mass action plan of the mass. Therefore, one does not question human existence, but instead thinks that unquestioned believers follow the universe. For Arendt to be in action, human being and being a person with the rights of being a social rights, the human being makes it aware of. While it is possible to benefit from the unique qualities of the world that offers a unique living space, the fact that a group or group, the elite or the wealthy classes turn this situation in their favor, causes the limited right for man to be considered sufficient. However, as long as human beings can learn, they complete their existence. Translating by certain boundaries means that the measure is not congenital, brought or imposed. A system should bring criticism. The place of this is the equality dimension of action in the field of politics and discourse, so that human beings can complete their existence. So freedom will come. This is what is desired to be achieved in the political arena. For himself, man should use the action, which is the main political activity within publicness, and use the action corresponding to the plurality to separate the human fears, separating the work and labor from the individual individuals. Because man is not a raw material. People can build the world

together. Consciousness that one cannot do anything alone gives the conclusion that human beings can be made meaningful to people. Human beings have the ability to initiate and perform a number of things when they are always together. So, thinking "what we do" is human action can hope to all mankind. It also points to a miracle that exists in the world as a moving element in action because of its human birth power.

Man may not predict the outcome of ground actions. Being aware of the negative consequences that are not due to it will provide a continuity or circulation such as rebirth, production, beginning by eliminating the unresolved. Human beings would prefer to forgive, perhaps the reliability of the trust of a few people rather than the credibility of his words, the possibility, perhaps, will not miss. *Vita Activa*, which is the concept given to gathering basic human activities such as labor, work and action concepts under one roof, gives extra meaning to Arendt as the love of the world. *Vita Activa* covers all human activities from the biological process of the human body to the creation of the artificial world, and finally the only activity between people directly and in politics. Arendt likes to be in the world. The possibility of action requires occasional audience to be judged. While this may seem to be one of the handicaps of the action, gaining experience is a requirement to understand the gap between the past and the future in order to experience how it is thought. Arendt, who is the witness of the time when conscience accounting was put in the second place or even ignored, has turned to politics because of the inability to question the moral actions in the political arena, and he sees politics as an activity that glorifies man, but suffers from misjudgment by this period. For this reason, it deals with politics as an element combining with action and makes it even more important in its philosophy. Arendt says that it would be appropriate to mention the crime of humanity here, since the totalless regime that the totalitarian regime has pushed people to destroy, has destroyed its human condition. It carries an additional element of arbitrariness in violence and the reason for the existence of wars; Arendt said that in the international relations, instead of the war, another final arbitrator should not appear in the political scene. Arendt argues that the action prevented the attachment of the clairvoyance by making the thought unthinkable. It also assumes that the way to eliminate the lack of thought is solved by understanding that the issues to be questioned are perceived as uniformity and that the violence is not the power of those who see it as a tool for the survival of the state.

Arendt cares about the self-esteem. Even nowadays, attention must be paid to self-esteem. Arendt in a sense that self-investment makes the determination that progress is also the guide of action while contributing to society. But here, progress is not scientific. Because scientific

progress and human progress are not the same. Because scientific progress is able to bring about the end of humanity. There are concepts such as violence, power, authority, power from the service as a tool to the effect of human on human in the politics leg of progress. Therefore, it is possible to create conditions in which humanity is dehumanized. Perhaps it is futile to seek to blame if it becomes common enough to abstain from calculating anger-based imaginations based on the kind of torture, violence or tensions that he or she has done. As Arendt says, "it is not in anyone guilty that everyone is guilty." This is the action taken on grounds learned ideological that they live by making an on-site detection Arendt stated that the head unspent actions indicates that there is something to us. "Nothing is more important than thinking about what we do." In fact, the point brought about by people is that the sovereign is strengthened beyond tradition. This power uses the means of propaganda to disseminate the arguments of the sovereign, and by dragging the masses with a good speech, it gives even the right to life by bringing the human from birth. The sovereign does not want to play the loss of the people of the nation by making the murderer of the slayed, deportation and inhuman treatment finds it right. At this point, human rights are ignored but ignored. The fact that no one makes a voice in the injustice during the century in which the universal values are firmly attached reveals that the trust in the concept of human rights and its cooperation with universal values is almost paramount. In this context, Arendt believes that human rights must be dealt with or some kind of structure should be dismantled, so that the evaluation of the nature of the concept can only be considered as a new functional one if it meets the requirements of the conditions.

Thus, Arendt experienced the Jews in particular in various regions of the world, specifically in Syria, in the Uyghur Autonomous Region of China, Arakan, Palestine, recently in Bosnia, etc., the world's indifference caused by excessive power or disproportionate use of power, still in sustainable condition. This situation also pushes the people trapped in the class of refugees, who have no state in the near future due to the fact that the laws of the nation states are not protective and pushes the Jews, Gypsies at the universal level in the cruelty of imperialism. It seems that after the World War II perspective, it is possible to see that the human rights initiative of Arendt's human action plan cannot go beyond rhetoric, even after the end of the Cold War. It is sad that a new game about humanity cannot be seen. But that's exactly what Arendt is standing on. In order not to play again, to prevent the universal human rights to turn into national human rights, to follow the actions of human beings, to trace a life that is predicted by the universal, and to believe that in doing so, we should not hold back from our minds. So" Unquestioned life is not life." and" Forgetting is a betrayal. "

In the light of all this, and more, Arendt explains the importance of understanding the human being and questioning the character of the human being in the universe with the ability of the action to establish this context. By saying that the evil of evil is due to thought deprivation, he says that there is still any kind of action against the loss of war and human being since this weak link which has spread to politics has not been eliminated. That is why Arendt, who sees man as a valuable asset, sheds light on the world of the 21st century. He has written events and imagined that he might be. If we look at their opinions through what we have experienced or witnessed, we give him the right and we will not be harmful.

Keywords: Action, deprivation of thought, politics, freedom, vita activa

References

- Altenbernd Johnson, P. Arendt Üzerine, Sentez Yayıncılık, 1. Baskı, 2013, Ankara
- Arendt, H. İnsanlık Durumu, İletişim Yayınları, 9. Baskı, İstanbul
- Arendt, H. Geçmişle Gelecek Arasında, İletişim Yayınları, 6. Baskı, 2017, İstanbul
- Arendt, H. Totalitarizmin Kaynakları/1 Antisemitizm, İletişim Yayınları, 6. Baskı, 2016, İstanbul
- Arendt, H. Totalitarizmin Kaynakları/2 Emperyalizm, İletişim Yayınları, 5. Baskı, 2016, İstanbul
- Arendt, H. Totalitarizmin Kaynakları/3 Totalitarizmin, İletişim Yayınları, 2. Baskı, 2017, İstanbul
- Arendt, H. Şiddet Üzerine, İletişim Yayınları, 7. Baskı, 2014, İstanbul
- Arendt, H. Devrim Üzerine, İletişim Yayınları, 2. Baskı, 2017, İstanbul
- Arendt, H. Kötülüğün Sıradanlığı, Adolf Eichmann Kudüs'te, Metis Yayınları, 4. Baskı, 2017, İstanbul
- Arendt, H. Zihnin Yaşamı, İletişim Yayınları, 1. Baskı, 2018, İstanbul
- Arendt, H., Dworkin, R., Habermas, J., Galtung, J., King, M.L., Rawls, J., Saner, H., Thoreau, H.D., Coşar, Y (çeviren)., Kamu Vicdanına Çağrı, Ayrıntı Yayınları, 4. Basım, 2014, İstanbul
- Aristoteles, Politika, Remzi Kitapevi, 16. Basım, 2014, İstanbul
- Aristoteles, Fizik, Yapı Kredi Yayınları, 6. Basım, 2017, İstanbul
- Günel, H. Hannah Arendt ve İnsanlığa Karşı Suçlar, Dost Kitabevi Yayınları, 1.Baskı, 2015, Ankara
- Heywood, A. Siyasetin Temel Kavramları, Adres Yayınları, 2. Baskı, 2015
- Platon, Devlet, İş Bankası Kültür Yayınları, 31. Basım, 2016, İstanbul

Yazıcıoğlu, S. (Hazırlayan). Doğumunun Yüzüncü Yılında Hannah Arendt, Yapı Kredi Yayınları, 1. Baskı, 2015, Ankara

Young-Bruehl, E. Hannah Arendt Dünya Aşkıyla, İletişim Yayınları, 1. Baskı, 2002, İstanbul
Coşkun, B.Hannah Arendt'te Dünya Kavramı ve Amor Mundi Doktora Tezi, Maltepe Üniversitesi, 2015

İnsan: Kendi Varoluşunu Düşünmekten Vazgeçmeyen Varlık Sis Metaforundan Yaşam Simülasyonuna

Doç. Dr. Recep YILDIZ¹

¹*Yalova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Türkiye,*
receyildiz@hotmail.com

Özet

Bir insanın ömrü içinde, varlığa bakıp varlığın nasıl var olduğunu açıklamak ve Tanrı'nın varlığını ispat ya da O'nu tanımak için bir vesileye başvurusu, insanın fitrî özellikleri arasında anılmaktadır. Filozof ve kelamcılar, Tanrının varlığını ispat etmek için kozmolojik, ontolojik vb. deliller ortaya koymuş olsalar da insanlar bir vesileye başvurmaya devam etmektedirler. Zira öznenin varlığa, varlıktan özneye bakma ihtiyacı süreklilik arz etmekte; insanı diğer varlıklardan ayıran düşünme, sadece varlığa ya da sadece özneye yönelmeyi değil çift taraflılığı içinde taşımakta; dolayısıyla insan kendini, evreni ve evrenle olan ilişkisini merak etmektedir. O nedenle insan, görüp elleyemediği için kendisine sisli, muğlak kalan yaratıcıyı tanımak (ya da inkâr etmek) adına daha önce ortaya konmuş naklî ve aklî deliller dışında yollar aramaktan ve nasıl var olduğunu, yaşamın anlamını sorgulamaktan geri durmamaktadır. Hâlâ doğasında yerleşik olan anlama, anlamlandırma, merak içgüdüsüyle ve din, felsefe, bilim aracılığıyla insan, evreni, evrenin varoluşunu ya da yaratıcısı ile ilişkisini belirlemeye ve kendini tanımaya ya da anlamlandırmaya gayret etmektedir. Çalışma da insanın, kendi varlığını ve yaratılışını anlama çabasını içeren zihinsel üretimlerini, “Sis” romanı, “Her (Aşk)” filmi ve “The Sims” bilgisayar oyunu örneğinde inceleyerek bu fitrî özelliğe atıf yapmaktadır. Gerçekliğe, varoluşa ve hayata yönelik sorgulama sis metaforu altında sunulmaktadır. Her (Aşk) filmi bir insanın, bir bilgisayar programı ile yaşadığı aşkı üzerinden sanal olan ile gerçek olan arasındaki ilişkiyi işlemektedir. The Sims adlı bilgisayar oyunu ise oyuncuların bir dünya ve karakterler oluşturduğu yaşam simülasyonu oyunudur. Bu haliyle de “varlık”ın bir görüntü olup olmayacağı sorusuna, insan ve varlığın yaratılışını anlamaya yönelmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnsan, Merak, Şüphe, Yapay Zekâ, İnsanın Tanrısallaştırılması

Human: A Presence Who Never Gives up to Think About Its Existence From Fog Metaphor to Life Simulation

Assoc. Prof. Dr. Recep YILDIZ¹

*¹Yalova University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Dept. of Social Work,
Turkey receyildiz@hotmail.com*

Abstract

One of the inborn features of the human being in a life time period is, explaining the how the existence is created by observing the existence, in order to prove the existence of God and also to know. Even philosophers and theologians have shown some ontological, cosmological etc. evidences still human beings continuing to apply certain reasons. Because the need for looking from subject to being and from being to subject is showing permanence. Thinking what distinct human from other beings carries not only direct to existence or subject but also consists of dual-aspect. Therefore human beings are curious about own existence, universe and its relations with universe. Human being cannot stop searching for the meaning of the life and the creation. In order to know (or deny) the creator who cannot be touched or seen. In this path, present evidences always not enough for human beings. With understanding, signification and curiosity instincts and through religion, philosophy and science, human being try to define its relation with creator and try to understand creation of universe. This study examines; mental productions of human beings in effort to understand the creation and existence by referring the inborn feature. With this aim a novel "Fog", a movie "Her" and a computer game "The Sims" are used as an example to have better understanding. A questioning against realness, existence and life is made, by using the fog as a metaphor. In the movie of Her, a love story between man and computer program is told to show the relations between virtual and real. The Sims is a simulation game where players can create a virtual character and world. From this perspective, this study guides us to question of: whether "the existence" could be an image or not? and also to understand the creation of human beings and existence.

Key Words: Human, Curiosity, Doubt, Artificial Intelligence, Deifying Human Being

Kaynaklar / Reference

Aydın Mehmet, (1997), Din Felsefesi, Ankara: Selçuk Yayınları, ISBN: 975-95466-4-7
 Dombaycı Mehmet Ali, (2011), Felsefe'nin "Değer/ler"i, Eğitim-Bir-Sen Eğitime Bakış Dergisi, Yıl: 7, Sayı: 19, ss. 59-62.

İnan İlhan, (2008), "Bilinmeyen Kavramsallaştırılması ve Yaratıcılık", Felsefe Açısından Sanat ve Dil Sempozyumu, 21-22.Nisan.2008, İstanbul, <https://studylibtr.com/doc/780558/i%CC%87lhan-i%CC%87nan>, Erişim tarihi: 12.01.2019

İnan İlhan, (2015), Merak İnsanı İnsan Yapar, Söyleşi/Haber: Şenay Çınar, Boğaziçi Dergi, 05 Haziran, <http://haberler.boun.edu.tr/tr/haber/merak-insani-insan-yapar> Erişim tarihi: 12.01.2019

Jaeger Werner, (2012), İlk Yunan Filozoflarında Tanrı Düşüncesi, Çeviren: Güneş Ayas, İstanbul: İthaki Yayınları, ISBN: 978-605-375-166-3.

Jonze Spike (Yazar ve Yön.), (2013), Aşk (Her) -Film-, Untitled Rick Howard Company LLC, ABD. Özcan Muttalip, (2016), İnsan Felsefesi İnsanın Neliği Üzerine Bir Soruşturma, Ankara: Bilgesu Yayıncılık, ISBN: 978-9944-795-77-7

Özel Ahmet Murat, (2013), İbn Ataullah el-İskenderî'nin Allah'ın Varlığına Dair Kanıtlara Yönelik Eleştirisi, Marife, Yıl: 13, Sayı: 12, ss. 125-138.

Suster Danilo, (2016), Curiosity about Curiosity, Croatian Journal of Philosophy Vol. XVI, No. 48. Toplaoğlu Bekir, (1987), İslam Kelamcıları ve Filozoflarına Göre Allah'ın Varlığı "İspat-ı Vacip", Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.

Unomuno Miguel de, (1997), Sis, Çeviren: Behçet Necatigil, İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, ISBN: 975.11.0109.3

Warburton Nigel, (2000), Felsefeye Giriş, Türkçesi: Ahmet Cevizci, İstanbul: Paradigma Yayınları, ISBN: 975-7819-19-0 **İnternet** <http://sims.wikia.com/wiki/Baby>, Erişim tarihi: 24.09.2018. <http://sims.wikia.com/wiki/Elder>, Erişim tarihi: 24.09.2018. [http://sims.wikia.com/wiki/Trait_\(The_Sims_4\)#Learning_traits](http://sims.wikia.com/wiki/Trait_(The_Sims_4)#Learning_traits), Erişim tarihi: 24.09.2018. [http://sims.wikia.com/wiki/Trait_\(The_Sims_4\)](http://sims.wikia.com/wiki/Trait_(The_Sims_4)), Erişim tarihi: 24.09.2018. <http://www.nesettoku.com.tr/?p=1226>, Erişim tarihi: 25.10.2018. <http://www.simdunyasi.com/rb/the-sims-4-olum-tipleri-ve-sim-oldurme>, Erişim tarihi: 24.09.2018.

<http://www.simdunyasi.com/the-sims-4>, Erişim tarihi: 24.09.2018.

<https://kelimeler.gen.tr/matriks-nedir-ne-demek-217013>, Erişim tarihi: 24.09.2018)

<https://www.filmloverss.com/ask-3/>, Erişim Tarihi: 09.09.2018.

<https://www.filmloverss.com/baudrillardin-hipergerceklik-kavramindan-etkilenen-7-film/>,

Erişim Tarihi: 09.09.2018. https://www.turkcebilgi.com/hal_9000. Erişim Tarihi: 24.09.2018.

Değer Felsefesi Bağlamında İnsanı Anlamak

Ahmet İNAL¹

¹Kayseri Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye, Yüksek Lisans Öğrencisi

ahmetinal4777@gmail.com

Özet

İnsan'ı anlamak için insanı insan yapan değerlerin ne olduğuna bakmak gerekmektedir ki bu gibi bir takım problemler felsefe tarihinde popülerite bir durum söz konusu olmamıştır. 20.yüzyıl filozofu Max Scheler'in, "İnsan nedir?" ya da "İnsan'ın evrendeki yeri nedir?" sorusuna karşılık geliştirdiği *Değer felsefesi*yle söz konusu soruyu açıklığa kavuşturmuştur. Scheler, *Değer* ve *Değer yargıları* olarak bir ayırım yapmaktadır ve *Değer* kavramına yeni bir alan açarak kendi felsefesini söz konusu alan üzerinde temellendirmiştir. Scheler, insanın İlkçağ'dan beri hep evrenin dışında ele alındığını savunmuştur. Bu bakımdan ilk defa "İnsanın evrendeki yeri nedir?" sorusu Scheler tarafından sorulmuştur. Bu söz konusu problem beraberinde insanı diğer varlıklardan ayıran en önemli özelliğin ne olduğu sorusunu teşkil etmektedir. Bu problemin çözümü, Scheler'e göre insan ile ilgili diğer problemlere de çözüm olacaktır. Bu bağlamda Scheler, söz konusu probleme açıklık getirmek için bir takım katmanlar hiyerarşisini ele almaktadır. Hiyerarşi'nin en altında *Duyusal İtilim* söz konusudur. Onun hemen üstünde *İçgüdü* bulunmaktadır. İçgüdünün hemen üstünde *Bellek* bulunmaktadır. Belleğ'in hemen üstünde ise *Zekâ* bulunmaktadır. Bu söz konusu katmanlar hiyerarşisinin en üstünde ve insanı insan yapan varlık aşaması ise *Duyusal Edimler*dir. Duyusal Edimler sayesinde insanı diğer varlıklardan ayıran özelliğin, yaptığı seçimlere belli değerler yüklemesidir. İnsan'ı insan yapan şey, herhangi bir şeyi değerli bulup bulmama durumudur. Scheler'e göre değerler, insanın taşıyıcısı olduğu ontolojik yargılardır. Değerleri ne insan üretir ne de nesnelere üretir. Değer, ontolojik olarak kendi başına bir varlık alanıdır. Bu bakımdan insanın duygusal edimi, insanın duygusallığı değer yaratan değil değer keşfedendir. Bir başka anlamda değerleri keşfeden ve onlara ulaşabilen yetilerdir. Bu bakımdan insanı diğer varlıklardan ayıran şeyin bu söz konusu değerleri keşfedebilme yeteneğidir. Scheler bu değerlerin, ne psikolojik ne de fiziksel alanda olduğunu hatta psiko-fiziksel alanın ötesinde farklı bir alanda olduğunu belirtmektedir. Bu söz konusu alan, yeni bir alan olarak ele alınmaktadır. Bu değerler alanı, hem psikolojik hem de fiziksel alanı da anlamlı kılacak bir alan

söz konusudur. Scheler bu noktada da bir hiyerarşik yapı görmektedir. Dört tip değer aşamasından bahseder ve bunlar sırasıyla en alttan en üste doğru vital (dirimsel) değerler, duygusal değerler, tinsel değerler ve mutlak değerlerdir. Scheler'e göre bu hiyerarşi asla değişmemektedir ve bunun yanında bu değerlerin de asla değişmeyeceğini belirtmektedir. Değerler değişmez fakat değer yargıları değişmektedir. Buradan hareketle Scheler'in *Değer* ve *Değer yargıları* arasında yaptığı ayırımı ele alacak olursak, insanı anlamak için insan ile insanın nitelikleri arasında da ayırım yapabilir miyiz? İnsan'ın kendisini farklı bir alan insanın niteliklerini farklı bir alan olarak ele alabilir miyiz? İnsan'ın benliği değişmeyen, nitelikleri ise değişen olarak ele alabilir miyiz? İnsan'ı insan yapan benliği mi yoksa nitelikleri midir? İnsan, benliğinde mi değerli yoksa nitelikleri ile birlikte mi değerlidir? Bu çalışmanın amacı bu soruları Scheler'in "Değer felsefesi" ile "İnsan'ın evrendeki yerinin ne olduğu?" soruları bağlamında farklı bir bakış açısı ele alınarak çözüm getirmektir.

Anahtar Kelimeler: Değer, Değer Yargıları, İnsan, İnsan Nitelikleri, Scheler.

Understanding Humanity in the Context of Philosophy of Value

Ahmet İNAL¹

*¹Master Student, Kayseri Erciyes University, Institute of Socai Sciences, Philosophy
Department, Turkey*

ahmetinal4777@gmail.com

Abstract

In order to understand human beings, it is necessary to look at what makes people human. Max Scheler, philosopher of the 20th century, asked "What is a human being?" or "What is the place of man in the universe?" and the philosophy of Values tries to develop answers to these questions. Scheler makes a distinction between value and the value of judgments this based his philosophy on the area in question by opening a new field for the concept of Value. Scheler has argued that man has always been treated as an outsider to the universe since the early ages. In this respect, for the first time, "What is the place of man in the universe?" the question was asked by Scheler. Thanks to Emotional Acts, the feature that distinguishes it from other human beings is that it places certain values on the choices it makes. What makes us human beings is whether or not we find anything valuable. According to Scheler, values are ontological judgments because they are based on human beings. It produces neither human beings nor objects. The value is ontologically an area of existence in itself. In this respect, the emotional act of the human being is not the value of creating value of human emotion. In another sense, it is the abilities that discover and reach values. In this respect, what distinguishes human beings from other beings is their ability to discover these values.

Scheler states that these values are neither psychological nor physical, and that there is a different field beyond the psycho-physical space. This area is considered a new area. Scheler also sees a hierarchical structure at this point. They talk about four types of value stages, and these are respectively vital values from the bottom to the top, emotional values, spiritual values and absolute values. According to Scheler, this hierarchy never changes and it also states that these values will never change. Values do not change, but value judgments change. Therefore, if we consider the distinction between Scheler's Value and Value judgments, can we distinguish between the human and human qualities to understand humanity? Can human beings consider themselves to be a "different area"? Can we treat the human self as unchanging and qualities as changing? Is it human or self-made? Is the human being worthy of his or her own being, or is it valuable with his qualities? The purpose of this study is to explain these questions of Scheler's

"Philosophy of Value" and "What is the place of man in the universe?" to bring a solution in the context to these questions. Scheler states that these values are neither psychological nor physical, and that there is a different field beyond the psycho-physical space. This area is considered a new area. There is an area that makes this field of meaning both the psychological and the physical space meaningful. Scheler also sees a hierarchical structure at this point. They talk about four types of value stages, and these are respectively vital values from the bottom to the top, emotional values, spiritual values and absolute values. According to Scheler, this hierarchy never changes and it also states that these values will never change. Values do not change, but value judgments change. Therefore, if we consider the distinction between Scheler's Value and Value judgments, can we distinguish between human and human qualities to understand humanity? Can human beings consider themselves to be a different area, a different area? Can we treat the human self as unchanging and qualities as changing? Is it human or self-made? Is the human being worthy of his or her own being, or is it valuable with his qualities? The purpose of this study is to explain these questions to Scheler's "Philosophy of Value" and "What is the place of man in the universe?" to bring a solution in the context of the questions.

Keywords: Value, Value Judgements, Human, Human Qualities, Scheler.

Günümüz İnsanı ve Kaybettiğimiz Değerler

Ömer CERAN¹

¹Doktora Öğrencisi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Felsefesi Ana

Bilim Dalı

omerceran2021@gmail.com

Özet

20. yüzyıl insanoğlunun yaşamı ile ilgili çok önemli değişimlere sahne olmuştur. Bunlardan biri de kuşkusuz değerler alanıyla ilgili olan değişimlerdir. Özellikle 2. Dünya Savaşı'ndan sonraki süreçte hızla artan dünya nüfusunun ortaya çıkardığı en önemli sorunlardan biri Ortega y Gasset'in ifade ettiği gibi insanın toplumda kendine bir yer edinebilme sorunudur. Bu dönemde insan kendini ifade edememe sorunu yaşamaktadır. Başkaları tarafından kendi varlığının farkına varılmasını isteyen insan duygu ve düşüncelerini ifade edecek birini bulamamanın yanında beğenilme ve takdir edilme güdüsünü de doyuramamaktadır. Sosyolojik ve psikolojik bir problem olarak bu durum insanın kendini değersiz hissettiği bir durumla sonuçlanmakta ve insan alternatif değer arayışlarına yönelmektedir. Bu bazen bir suç şeklinde çok daha vahim bir toplumsal sorun olarak ortaya çıkmaktadır.

20. yüzyılın başlarından itibaren bilim ve teknolojiye ilerlemeler insanoğlunun zaman ve mekân algısını değiştirmiştir. Ulaşım ve iletişim araçları insan zihnindeki uzak kavramının içini boşaltmıştır. Daha önce günler ve haftalar süren mesafeler saatlere düşmüş neticede insanın doğaya karşı farkındalığını azaltmış ve bir anlamda gurbet kavramı ve özlem duygusu da ortadan kalkmıştır. İçinde bulunduğu mekânları değerli kılan insanın, özellikle tüketim toplumunun getirdiği bir sonuç olarak mekânla zihinsel bağı kopmuştur. Günün her hangi bir saatinde sosyal hayata nazar eden bir insan rahatlıkla müşahede eder ki herkes bir koşturma içindedir. Bu acelede insan çevresindeki güzellikleri ıskalamaktadır. Giderek estetik zevkleri yok olan insan monotonlaşan hayatın içinde bir robota dönüşmekte ve bireysel ve toplumsal yaşamı, üzerine kurduğu değerlerden her gün biraz daha uzaklaşmaktadır.

Biz her geçen gün zamanın değişen şartlarıyla geçmişimizden bize tevarüs eden birçok değerimizi geleceğe taşıyamama endişesi içindeyiz. Böyle bir endişeye istinaden bu çalışmamızda son dönemde çok daha fazla kaybettiğimizi hissettiğimiz özellikle ahlaki değerlerimizi ve bunların günümüz insanına hitap edecek şekilde nasıl yeniden ifade edilebileceğini tespit etmeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Ahlak, Değerler, Toplumsal Yaşam

Today's Human and The Values We Lost

Ömer CERAN¹

¹PhD Student, Ankara University, Institute of Social Sciences, Department of Islamic
Philosophy

omerceran2021@gmail.com

Abstract

In the twentieth century there have been important changes concerning human life. One of them is undoubtedly the change of values. As Ortega y Gasset stated, one of the most important problems posed by the rapidly growing world population after World War II is the problem of getting a place in society. In this period, human beings cannot express themselves. People who want others to be aware of their own existence cannot find someone to express their feelings and thoughts and they cannot satisfy their need for being appreciated. As a sociological and psychological problem, this results in a situation in which man feels worthless and consequently looks for alternative values. This sometimes emerges as a social problem in the form of a crime.

Advances in science and technology since the beginning of the 20th century have changed the perception of time and place of human beings. Means of transportation and communication have changed the concept of distant in the human mind. Distances which formerly took days or weeks to travel have now become a matter of hours reducing human awareness of nature. The concepts of homesickness and the sense of yearning have disappeared.

Man, who makes the places valuable, has broken mental bonds with the place particularly as a result of consumerist society. Anyone who observes the social life at any given time can easily notice everyone is in a hurry. In this hurry-up world, people don't notice the beauties around. Man, gradually losing his artistic and aesthetic pleasure, turns into a robot in his monotonous life and eventually he deviates from his values on which he established his individual and social life.

We are concerned about not being able to carry our values into the future. In this study, we will consider our moral values, which we feel we have lost much more than ever recently. We will also try to determine how these can be re-expressed to address to humans today.

Key Words: Morality, Values, Social life.

Bireyleşme Yolculuğunda Aşk

Azra Nazlı¹

¹Ege Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Kişilerarası İletişim Anabilim Dalı, Türkiye,
azraknazli@gmail.com

Özet

Bireyleşme süreci, bireyin kişisel gelişim yolculuğunda kendi ideal benliğine ulaşmak üzere yola çıkmasını ifade etmektedir. Kişi doğumundan itibaren bireyleşme sürecine dahil olmakta ve bu yolculukta birçok olay ve durum onun gelişimine katkı sağlamaktadır. İnsanın düşünsel ve kolektif bir varlık olması da onun sosyal ilişkiler kurmasını etkilemekte ve belirlemektedir. Birey, sosyal ilişkileri vasıtasıyla dönüşmekte, sosyal ilişkileri bireyin düşünsel ve davranışsal anlamda gelişimine katkı sağlamaktadır. Bireyin gelişimine etki eden sosyal ilişkilerin değerli bir bölümünü onun duygusal yakınlıkları oluşturmaktadır. Bir duygu durumu olarak aşk, kişinin bir diğerine yönelik hissettiği tutkulu duyguları ve bu duyguların getirdiği davranışları kapsamaktadır. Aşk aracılığı ile birey kendi duygularını anlamlandırmaya çalışır, ilgi duyduğu özneye yönelik bir kavrayış geliştirmek için çaba sarf eder ve kendini değerli ve arzulanır kılmaya yönünde bir ilgilenim duyar. Aşk, bu bağlamda bakıldığında, bireyi dönüştürücü bir etkiye sahiptir. Duygusal ilişkileri dolayımı ile birey, hem kendini anlamada hem de kendini ileriye taşımada yol kat eder. Aşık olma durumunun yarattığı etki ile kişi kendine ve arzularına ışık tutar, bu yolla da kişisel gelişimine katkı sağlar. Bu nedenle de aşk, bireysel gelişimde değerlendirilmeye değer bir konsept olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmanın konusunu; aşk kavramı, aşk kavramının bireysel gelişim için önemi, ve aşkın insan için değeri oluşturmaktadır. Çalışmada 2016 yılı yapımı La La Land filminde kurgulanan aşk, filmin temel karakterleri olan Mia ve Sebastian'ın bireysel gelişimine katkısı bağlamında anlaşılmasına çalışılmıştır. Film, Joseph Campbell'in ileri attığı hikaye anlatım teması olan kahramanın yolculuk aşamaları üzerinden incelemeye alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aşk, Bireyleşme, La La Land Filmi.

Love, In The Journey Of Individualization

Azra NAZLI¹

¹ Ege University, Faculty of Communication, Dept. of Public Relations and Publicity, Turkey

azraknazli@gmail.com

Abstract

The process of individualization refers to the journey of the individual of personal development to reach their ideal self. The person has been involved in the individuation process since birth and many events and situations contribute to their development. The fact that people are an intellectual and collective entity influences and determine their social relations. The individual is transformed through social relations, and social relations contribute to the development of the individual in the intellectual and behavioral sense. The emotional affinities constitute a valuable part of the social relations that affect the development of the individual. As a state of emotion, love encompasses the passionate feelings that one feels for one another and the behaviors that these feelings bring. Through the means of love, the individual tries to make sense of their own feelings, makes an effort to develop an understanding of the subject of his or her interest, and has an interest in making themselves valuable and desirable. Love, in this context, has a transformative effect on the individual. Through emotional relations, the individual leads both to understand themselves and to move forward themselves. With the effect created by falling in love, the person sheds light on themselves and their desires, thus contributing to their personal development. For this reason, love is seen as a concept worth evaluating in individual development. The subject of this study, the concept of love, the importance of the concept of love for individual development, and the value of love for people. In the study, the movie La La Land, which was produced in 2016, was tried to be understood in the context of the contribution of the main characters of the film, Mia and Sebastian, to their personal development in the axis of their romantic relationship. The film is interpreted through, the storytelling theme of Joseph Campbell in the book of is named "The Hero With The Thousand Faces".

Keywords: Love, individualization, La La Land Movie.

Kaynaklar/References

- Aydın, H. (2013) *Mitos'tan Logos'a Eski Yunan Felsefesinde Aşk*, İstanbul: Bilim ve Gelecek Kitaplığı.
- Batur, E. (1995) *Aşk Üzerine Marazi Bir Deneme Daha*, (İçinde) *Aşk, Cogito, Yapı kredi Yayınları*, s.4.
- Baudrillard, J. (2011) *Baştan Çıkarma Üzerine*, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Beauvoir, S. (1998) *Seven Kadın*, (İçinde) A. Krich, *Aşkın Anatomisi*, İstanbul: Say Yayınları.
- Berger, J. (2010) *Görme Biçimleri*, İstanbul: Metis Yayınları.
- de Button, A. (2016) *Aşk Üzerine*, İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Campbell, J. (1999). *Kahramanın Sonsuz Yolculuğu*, İstanbul, Kabalcı Yayınevi.
- Göka, E. (2011) *Arzu'nun Yolu*, (içinde) *Arzu, Psikeart*, 18.
- Güleç, M. C. (2011) *Nerede İd Varsa Ego Orada Olacaktır*, (içinde) *Arzu, Psikeart*, 18.
- Jollimore, T. (2019) *Love, Romance and Sex*, (İçinde) A. M. Martin, *The Routledge Handbook of Love in Philosophy*, New York: Routledge.
- Kernberg, O. F. (2017) *Aşk İlişkileri, Normallik ve Patoloji*, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Malinowsky, B. (1998) *İçgüdüden Duyguya*, (İçinde) A. Krich, *Aşkın Anatomisi*, İstanbul: Say Yayınları.
- Maslow, A. (2018) *İnsan Olmanın Psikolojisi*, İstanbul: Kuraldışı Yayıncılık.
- Mead, M. (1998) *İlkel ve Uygarlaşmış Biçimlerde Kıskançlık*, (İçinde) A. Krich, *Aşkın Anatomisi*, İstanbul: Say Yayınları.
- May, R. (2015) *Aşk ve İrade*, İstanbul: OkuyanUs Yayınevi.
- Nazlı, A. (2018) *Kişisel Gelişim Fenomeni Olarak Arketipler: Film Karakterleri Üzerine Bir İnceleme*, 1st International CICMS Conference Proceedings, ss. 74-82.
- Nietzsche F. (2007) *The Gay Science*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Paglia, C. (2004) *Cinsel Kimlikler*, Ankara: Epos Yayınları.
- Rony, J.A. (1996) *Tutku-Aşk*, (icinde) *Aşk, Cogito, Yapı kredi Yayınları*.
- Oxford İngilizce Sözlüğü (2019), <https://en.oxforddictionaries.com/definition/eros>. Erişim Tarihi: 18.03.2019.
- Schopenhauer, A. (1965) *Aşkın Metafiziği*, İstanbul: Oluş Yayınları.
- Vogler, C. (2014) *Yazarın Yolculuğu*, İstanbul: OkuyanUs Yayınları.

Bilgeliliğin Portreleri: Avrupa Resminde Antik Yunan Filozofları

Sibel ALMELEK İŞMAN¹

¹*Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Türkiye*
sibel.almelek@deu.edu.tr

Özet

Antik Yunan mirası, Avrupa resim sanatında önemli izler bırakmıştır. Klasik sanat ve hümanizmden beslenen Rönesans döneminde başlayan bu ilgi, 17. yüzyıl Barok ve 18. yüzyıl Neoklasik üsluplarda da varlığını hissettirmiştir. Antik Yunan dünyasının tanrı ve tanrıçaları mitolojik resimlere konu olmuş, günlük yaşamı tuvallere aktarılmış, batı uygarlığına değerli katkılarda bulunmuş isimleri betimlenmiştir. Siyasi ve askeri liderler, şairler ve oyun yazarları, bilim adamları ve filozoflar, görsel eserlerde sonsuzluğa kavuşmuşlardır. Bu araştırmanın konusu, bilgelerin portreleri olacaktır.

Antik Yunan felsefesi, M.Ö. 6. yüzyılda, Anadolu'nun batı kıyılarındaki Yunan kentlerinde kıymetli bir fikir dünyası yaratmıştır. Sokrates Öncesi Filozoflar adıyla anılan pek çok düşünür, M.Ö. 6. ve 5. yüzyıllarda önemli çalışmalar gerçekleştirmiştir. Pisagor (M.Ö. 570-495), Heraklitos (M.Ö. y. 500) ve Demokritos (M.Ö. 460-370), özellikle Barok dönemde yaygın olarak tuvallere yansıtılan isimler arasındadır.

Felsefe dünyasında ünlü bir üçlü olarak dikkat çeken, öğretmen öğrenci ilişkisiyle hayranlık ve saygı uyandıran Sokrates (M.Ö. 470-399), Platon (M.Ö. 429-347) ve Aristoteles (M.Ö. 384-322) sanatçıların ilgi odağı olmuştur. Özellikle Fransız Yeni Klasikçi ressamların "Sokrates'in Ölümü" sahnesini olgunlukla ve kendi dönemleri için örnek olması arzusuyla betimledikleri görülebilir. Kinik Okulu'nun öncüsü olan Sinoplu Diyojen'in (M.Ö. y. 400-325) her şeyden arınarak bir fiçı içinde yaşaması, resimlere konu olmuştur.

İtalyan Rönesans sanatçısı Raffaello'nun (1483-1520), 1509 yılında gerçekleştirdiği "Atina Okulu" adlı freski, antik dünyanın düşünür ve bilim adamlarına bir saygı duruşu niteliği taşımaktadır. Medeniyetin, felsefenin ve bilimin temel ilkelerini aydınlatan önemli isimleri birlikte görme şansını veren bu duvar resmi ile filozofları kendi hayat öyküleri içinde tek tek sunan diğer eserler, antik dünyayı günümüze taşır. Ağlayan filozof Heraklitos, gülen filozof Demokritos, vejeteryan bir diyeti benimseyen Pisagor, Büyük İskender'e öğretmenlik yapan Aristoteles ve elinde fenerle gündüz vakti Atina'da dürüst bir insan aradığını söyleyen Diyojen, Avrupalı hayranlarının tuvallerinde yeniden hayat buldular.

Anahtar Kelimeler: Antik Yunan Filozofları, Avrupa Resmi, Rönesans, Barok, Yeni Klasikçilik.

Kaynaklar

Annas, J. (2000). *Ancient Philosophy: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press.

Audi, R. (1999). *The Cambridge Dictionary of Philosophy*. Cambridge: Cambridge University Press.

Blackburn, S. (1996). *The Oxford Dictionary of Philosophy*. Oxford: Oxford University Press.

Brookner, A. (1980). *Jacques-Louis David*. London: Chatto and Windus.

Chilvers, I. (2009). *Oxford Dictionary of Art & Artists*. Oxford: Oxford University Press.

Kleiner, F.S. (2010). *Gardner's Art Through the Ages: The Western Perspective*. Boston: Wadsworth Cengage Learning.

Magee, B. (2004). *Felsefenin Öyküsü*. Ankara: Dost Kitabevi.

Palmer, A. L. (2011). *Historical Dictionary of Neoclassical Art and Architecture*. Maryland: Scarecrow Press.

Russell, B. (2004). *Batı Felsefesi Tarihi I*. İstanbul: Say Yayınları.

Walther, I. F. (2002). *Masterpieces of Western Art*. Köln: Taschen.

Zirpolo, L. H. (2018). *Historical Dictionary of Baroque Art and Architecture*. Maryland: Rowman & Littlefield.

Portraits of Wisdom: Ancient Greek Philosophers in European Painting

Sibel ALMELEK İŞMAN¹

¹*Dokuz Eylul University, Faculty of Education, Fine Arts Education Department, Turkey*

sibel.almelek@deu.edu.tr

Abstract

The cultural heritage of Ancient Greece left important marks on the art of European painting. This fascination with the ancient culture can be seen starting from the Renaissance era which was inspired by the classical art and humanism, and then in the 17th century Baroque period and 18th century Neoclassical style. The gods and goddesses of the ancient Greek world had been the subject of mythological paintings, its daily life had been visualised on the canvases and the prominent ancient Greek people who made significant contributions to the Western civilisation had been depicted. Political and military leaders, poets and playwrights, scientists and philosophers had been immortalised in visual artworks. The focus of this study will be the portraits of the thinkers.

Ancient Greek philosophy created a precious world of thoughts in 6th century BC in the Greek cities of west coast Asia Minor. A large number of philosophers who are generally grouped as “Presocratics”, carried out important studies in 5th and 6th centuries BC. Pythagoras (570-495 BC), Heraclitus (circa 500 BC) and Democritus (460-370 BC), were among the names depicted frequently on the canvases especially in the Baroque period.

The famous triad in the world of philosophy who impose fascination and respect with their tutor student relationship, Socrates (470-399 BC), Plato (429-347 BC) and Aristotle (384-322 BC) had been the centre of attraction for artists. Especially French Neoclassical painters depicted “The Death of Socrates” scene with maturity and also with hope for that wisdom to be an example for their own time. Diogenes of Sinope (circa 400-325 BC) who founded the Cynic School and purified his life by living in a barrel had served as an attractive subject for paintings.

“School of Athens”, the fresco realised by the Italian Renaissance artist Raffaello (1483-1520) in 1509, is a tribute to the thinkers and scientists of the ancient world. This fresco which offers the chance to see the important names who set the principals of civilisation, philosophy and science all together and many other paintings that visualise the philosophers one by one in their own life stories, carry the ancient world to our day. The weeping philosopher Heraclitus, the laughing philosopher Democritus, Pythagoras who adopted a vegetarian diet, Aristotle who

taught Alexander the Great and Diogenes who carried a lighted lamp in broad daylight looking for an honest man, all found a new life on the canvases of their European admirers.

Keywords: Ancient Greek Philosophers, European Painting, Renaissance, Baroque, Neoclassicism.

References

- Annas, J. (2000). *Ancient Philosophy: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press.
- Audi, R. (1999). *The Cambridge Dictionary of Philosophy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Blackburn, S. (1996). *The Oxford Dictionary of Philosophy*. Oxford: Oxford University Press.
- Brookner, A. (1980). *Jacques-Louis David*. London: Chatto and Windus.
- Chilvers, I. (2009). *Oxford Dictionary of Art & Artists*. Oxford: Oxford University Press.
- Kleiner, F.S. (2010). *Gardner's Art Through the Ages: The Western Perspective*. Boston: Wadsworth Cengage Learning.
- Magee, B. (2004). *Felsefenin Öyküsü*. Ankara: Dost Kitabevi.
- Palmer, A. L. (2011). *Historical Dictionary of Neoclassical Art and Architecture*. Maryland: Scarecrow Press.
- Russell, B. (2004). *Batı Felsefesi Tarihi I*. İstanbul: Say Yayınları.
- Walther, I. F. (2002). *Masterpieces of Western Art*. Köln: Taschen.
- Zirpolo, L. H. (2018). *Historical Dictionary of Baroque Art and Architecture*. Maryland: Rowman & Littlefield.

Estetik, Toplum ve Uluslararası İlişkiler

Ali Fuat BİROL¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, Türkiye,*
afuatbirol@nevsehir.edu.tr

Özet

Estetik, modern siyaset düşüncesi tarafından siyasetten ayrı bir hayat sahası olarak konumlandırılmasına rağmen, son yıllarda uluslararası ilişkiler alanında artan kuramsal çalışmalar, iki alan arasında dikkate alınması gereken önemli bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. Siyaset ve temsil arasındaki bu ilişki, hem birey düzeyinde hem toplum düzeyinde uluslararası ilişkilerdeki olayların ve temsillerin algılanmasında belirgin bir şekilde ortaya çıkar. Son dönem yapısalcılık sonrası kuramlar, uluslararası ilişkilerdeki mevcut temsiller ile estetik arasındaki ilişkilerin daha fazla düşünülmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu kuramlar, uluslararası ilişkiler disiplininde, ilk dönem uluslararası ilişkiler kuramlarından başlayarak, uluslararası ilişkiler olarak somutlaştırılan olgunun aslında belirli bir estetik algılamamanın sonucu olduğunu ortaya koymaktadır. Mimetik temsil metotlarıyla kurgulanan bu kuramlar, uluslararası ilişkilerde gerçekleşen olayların ve imgelerin analogik bir analizi yaparak, belirli temsilleri belirli duygularla ilişkilendirilmesine ön ayak olmuşlardır.

Özellikle Soğuk Savaş döneminde söz konusu estetik kurgulama kendini popüler sanatta göstermiş ve düşman/dost kavramları, temsiller aracılığıyla hem bireysel anlamda hem toplumsal anlamda bazı kimliklere oturtulmuştur. Yani Soğuk Savaş döneminde mevcut olan ideolojik kamplaşma sadece ülkelerin dış politika kararlarını etkilememiş aynı zamanda ülkelerin iki estetik mekâna hapsedilmesine neden olmuştur. Bu estetik kurgulama sadece devletlerin dış politika kararlarını etkilememiş aynı zamanda toplumsal değişimleri de tetikleyen bir unsur haline gelmiştir. Bu çalışmalar ışığında, modern siyaset kuramının en temel sorunlarından biri olan birey ve toplum arasındaki diyalektik ilişkinin uluslararası ilişkiler alanına da etkisi dikkate alınması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmada bu etki, estetik duyarlılık ve algılama arasındaki temel ilişki dikkate alınarak daha derinlemesine incelenecek ve Soğuk Savaş sonrasında ortaya çıkan dünya politikasındaki yeni sorunların bu estetik konumlandırılmayla ilişkisi daha yakından ele alınmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Estetik, Siyaset Kuramları, Uluslararası İlişkiler Kuramları, Yapısalcılık Sonrası Kuramlar,

Aesthetic, Community and International Relations

Ali Fuat BİROL¹

¹ *Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Economics and Administrative Science,
The Department of International Relations Turkey*

afuatbirol@nevsehir.edu.tr

Abstract

Even though aesthetic is distinguished from politics as a distinct sphere of life by modern logic of politics, in recent years increasing theoretical studies on international relations shows that there is a significant relationship to be considered between the two areas. This relationship between politics and representation is evident in the perception of events and representations in international relations both at the individual and community level. The post-structuralist theories reveal that the relations between existing representations in international relations and aesthetics should be considered more. The first period of international relations, which are embodied as the discipline of international relations, reveal that the fact is the result of a certain aesthetic perception. These theories, which are constructed with the methods of mimetic representation, have led to an analogical analysis of the events and images taking place in international relations, and to associate certain representations with certain emotions.

Especially during the Cold War period, this aesthetic construction has been available in popular art which is based on some identities both individually and socially constructed through some representations of enemy / friend. In other words, the ideological polarization during the Cold War period not only affected the foreign policy decisions of the countries, but also caused the countries to be confined to two aesthetic places. This aesthetic distribution has not only influenced the foreign policy decisions of the states, but also has been an element evoking social changes. In the light of these studies, it is seen that the influence of the dialectical relationship between the individual and the society, which is one of the most fundamental problems of modern political theory, on the field of international relations should be taken into consideration. In this study, this influence will be examined in more depth by taking into consideration the basic relationship between aesthetic sensibility and perception, and the relationship between the new problems in the world politics after the Cold War and this aesthetic positioning will be explored.

Keywords: Aesthetic, Political Theory, International Relations Theories, Post-structuralist Theories

İçkin Bir Yaşam Deneyimi Olarak Alice'in Harikalar Diyarı

Bahattin UZUNLAR¹

¹*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Karaman,*

Türkiye,

buzunlar@kmu.edu.tr

Özet

Deleuze, köklerini Platon'a kadar götürdüğü aşkınlığa dayalı düşünce geleneklerine neredeyse tüm çalışmalarında ciddi eleştiriler getirir. Ona göre bu düşünce gelenekleri, kendi içkinliklerinden uzaklaştırdıkları varolanları, aşkın olan unsurların tahakkümünde çeşitli kurguların içerisine sabitlemişlerdir. Buna karşılık içkinlik düzleminde aşkınlığın norm ve sabitliklerinin aksine bir akış ve devinim hali mevcuttur. Bu hal hakikatin aşkın olanda değil de duyumsanana içkin olarak belirlendiği içkinlikte, kurgunun sahnelendiği temsili düşünce geleneklerine karşı sürekli bir direnç ve onu parçalama çabasına neden olur. Deleuze'de içkinlik düzleminin temelini virtüel ve edimsel arasındaki ayrım oluşturur. Virtüel ile kastedilen farklılıkların kendisinden farklılandığı, edimsel olana içkin, ancak ona indirgenemeyecek, eşzamanlı ve evresiz birey-öncesi tekilliklerdir. Edimsel ise 'sağduyu' ve 'ortak duyu'nun oluşturduğu belirli bir uzam ve zaman kurgusu içerisinde, farklılıktan farklılaşmamış olana giden özdeşliklerdir. Deleuze'de virtüel, gerçekleşmeyi bekleyen gerçeklik karşıtı olanaklı bir durum olarak değil, edimsele içkin bir gerçeklik alanının ifadesi şeklinde anlaşılmalıdır. Bu nedenle virtüel, olası bütün gücül ötekilikleriyle edimselle direnerek yaşamaya devam eden, birey-öncesi tekilliklerin yarattığı farklılaşmalar alanıdır. İçkin bir yaşamı da bu virtüel tekillikler ve bu tekilliklerin diğer tekilliklerle bağlandığı farklılaşmalar, yani sonsuz diferansiyel ilişkilerdeki edimselleşmeler içerir.

Nitekim Deleuze'ün hem filozofları ele aldığı monografileri hem de edebiyat üzerine olan yazıları, süregelen aşkınlık düzlemlerine karşı yıkıcı eleştiriler getiren, fark ve çokluğun içsel çatışkılarının ve kaçış çizgilerinin serimlendiği, içkinlik düzleminin kurucu öğeleridirler. Bu figürlerden biri de Lewis Carroll'dır. Deleuze, Carroll'ın *Alice'in Harikalar Diyarındaki Maceraları* ve *Aynanın İçinden* adlı eserlerinde bireysel olmayan bu tekillikler alanını konuştuğunu düşünür. Onun romanlarında söz konusu olan, edimsel şey ve şey durumları değil birey-öncesi tekillikler alanı olarak virtüellerdir. Alice'in biraz önce olduğundan daha küçük ve yine biraz önce olduğundan daha büyük olarak ve aynı anda bunlara dönüşerek birçok

yöne birden gittiği yolculuklarında sergilenen, onun farklı maceraları değil birey-öncesi tekillikleri keşfettiği tek bir maceradır. Alice yolculuklarında bir taraftan hangi yöne gittiğini sorgulamayı bırakırken diğer taraftan ona belirli bir biçim atfeden ismini kaybeder. Onun için artık ne öngörölmüş tek bir yön ne de belirli bir organizma haline getirilmiş sabitlikler vardır. Alice sınırları keşfetmiştir ve keşfettiği sınırlardan kaçış çizgileri oluşturarak saf oluşları deneyimlemenin peşindedir. Deleuze'e göre yaşamın farka dayalı olarak sürekli yeniden üretilmesi yönünde olanaklar yaratan bu tarz sınır deneyimler, bizlere belirlenmiş formlarımızdan özgürleşme fırsatı sunar. Bu bağlamda Carroll örneğinden hareketle bildiride, edebiyatın, yaşamın içkin olan oluş ve gücünü açığa çıkarması bakımından önemi belirlenerek, Deleuze felsefesinde sahip olduğu etik ve politik rol gösterilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Deleuze, Carroll, Edebiyat, İçkin Yaşam

Alice's Wonderland as an Immanent Life Experience

Bahattin UZUNLAR¹

¹*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Faculty of Literature, Dept. of Philosophy, Karaman,
Turkey*

buzunlar@kmu.edu.tr

Abstract

In most of his works, Deleuze voices severe criticisms against the thought based on transcendence, a tradition he dates back as early as Plato. According to Deleuze, these philosophical traditions have fastened the existents into various fictions under dominance of transcendent elements, by drawing them away from their very own immanence. In return, the plane of immanence comprises a flow and movement contrary to norms and constancies of transcendence. This situation leads to a continuous resistance against representative philosophical traditions where the fiction is staged, and to an effort to disrupt them within immanence, where the truth is determined not within the transcendent, but in such manner immanent to the sensed. For Deleuze, the plane of immanence is based on distinction between virtual and actual. Virtual means pre-individual singularities, from which the implied differences differentiate, which are immanent to the actual but cannot be reduced to it, and which are simultaneous and phase-free. Actual, on the other hand, signifies identities which go from the difference to the undifferentiated within a certain fiction of space and time established by 'good sense' and 'common sense'. For Deleuze, the virtual should be understood as the expression of a space of reality immanent to the actual, and not as a probable situation contrary to the reality that awaits realisation. Therefore, the virtual is the space of differentiations that live on by resisting the actual through its all possible potential otherness and that are created by pre-individual singularities. An immanent life, therefore, is covered by these virtual singularities and differentiations where these singularities associate with other singularities; in other words, by actualisations within infinite differential relations.

Indeed, the monographs by Deleuze on philosophers, as well as his writings on literature, voice destructive criticisms against ever-present planes of transcendence; they are, therefore, founding elements of the plane of immanence where the internal paradoxes and lines of flight of difference and plurality are exposed. One of these figures is Lewis Carroll. In the eyes of Deleuze, in *Alice's Adventures in Wonderland* and *Through the Looking-Glass*, Carroll makes

this area of singularities, which is not individual, speak. His novels are about not actual things and condition of things, rather, the virtual as pre-individual area of singularities. Alice's journeys where she goes to more than one direction at once, while she is or transforms into smaller or greater than she actually is and was just before, exposes a single adventure in which she discovers pre-individual singularities, and not a single adventure. During her journeys, Alice, on one hand, gives up questioning which direction she heads; on the other hand, she loses her name which attributes her a certain form. From then on, there is neither a single direction foreseen for her, nor constancies that are transformed into a certain organism. Alice has discovered the boundaries and seeks experiencing pure existences by making lines of flight out of the limits she discovered. According to Deleuze, such limit experiences, which generate possibility for continuous reproduction of life on the basis of difference, provide us with the opportunity to emancipate from our determined forms. In this context, hereby paper seeks, by means of the example of Carroll, pointing out the importance of literature in revealing the immanent existence and power of life, as well as its ethical and political part in the philosophy of Deleuze.

Keywords: Deleuze, Carroll, Literature, Immanent Life

Geç Dönem Stoa Felsefesinde Yaşam ve Ölüm

Celal SABANCI

Artvin Çoruh Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye,
celalsabanci@gmail.com

Özet

İnsan yaşamı kısa mıdır? İnsan dünyaya geldiğinde ölmek için yeterince yaşlı mıdır? Ölüm yeni bir dünyaya perde aralar mı? Yaşamımız yalnızca bu dünya ile mi sınırlıdır? Tüm bu sorulara verilecek tek bir yanıt yoktur. Düşünce tarihi boyunca bu sorulara yanıt arayan birçok düşünür birbirinden farklı çözüm önerileriyle karşımıza çıkmıştır. Ölüm meselesi söz konusu olduğunda ondan korkmak mı gerektiği, yoksa ölüm karşısında dik durmak ya da metanetli olmak mı gerektiği ve en nihayetinde ölümün kendisinin bir kurtuluş olarak mı yoksa bir kavuşma olarak mı değerlendirilmesi gerektiği yönünde uzun uzun düşünülmüştür. İnsanın bu dünyadaki yaşamının nihayeti olarak görülebilecek ölüm, bizi ona karşı nasıl bir tavır sergilememiz gerektiği üzerine düşünmeye sevk eder. Bu çalışma ile amaçlanan Geç Dönem Stoa felsefesinde ölümün ve elbette onun yakından irtibatlı olduğu yaşamın nasıl karşılandığına dair bir değerlendirme yapmaktır. Elbette bu değerlendirme yalnızca ölüm ve yaşamın ne olduğuna dair tespitler içermez. Bunun yanında nasıl bir yaşam sürüldüğünün de irdelenmesi gerekir. Çünkü Stoa düşüncesinin pratikle ilişkisinin göz ardı edilmemesi gerekir. Bilindiği üzere Stoa felsefesi genel anlamda felsefeyle kuramsal bir çerçeve geliştirmek amacıyla değil, pratik alandaki eylemlerimizin değerini belirlemek amacıyla bağ kurar. Bu yüzden yaşamın süresi değil, aslında ne tür bir yaşam sürüldüğü daha çok üzerinde durulması gereken bir meseledir. İnsanı anlamının bireysel reçetesini edinmek, insanın yaşam ve ölümle olan irtibatını anlamlandırmasını gerektirir. Bu uğraşın bir karşılığını Stoa düşüncesinde görmek mümkündür. Bu çalışmada özellikle Geç Dönem Stoa düşüncesinin yaşam, ölüm, yaşlılık türünden insani meselelere yaklaşımları çerçevesinde insanın pozisyonuna dair belirlemeleri ele alınacaktır. Yukarıda işaret edilen soruların her biri bu çerçevede değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Geç Stoa, ölüm, yaşam, yaşlılık.

Life and Death in Philosophy of Late Stoa

Celal SABANCI

Artvin Çoruh University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of Philosophy, Turkey
celalsabanci@gmail.com

Abstract

Is human life short? Is he old enough to die when he's born? Does death break through a new world? Is our life only limited to this world? There is no single answer to all these questions. Many thinkers looking for answers to these questions have come up with different solutions. When it comes to the question of death, it has long been considered about what is necessary to do: Should man fear for him or be strong against him, should death regarded as a salvation or a reunion. The death that can be seen as the ultimate point of the life of man in this world leads us to think about how to confront him. The aim of this study is to make an assessment of death and surely phenomenon of life which is closely linked to death in the late Stoic philosophy. This assessment, of course, does not include only findings of what death and life are. In addition, the way in which a life should be considered. Because the relationship between the idea of stoical thinking with practical life should not be ignored. As is known, the philosophy of stoics connects with the aim of determining the value of our actions in the field of practice, not in general to develop a theoretical framework with philosophy. Therefore, it is not a matter of life, but rather what kind of life is actually applied. Obtaining an individual prescription for understanding human beings requires that human beings make sense of their connection to life and death. It is possible to see an answer to this in the opinion of the stoics. In this study, the determination of the position of human being in the framework of approaches of human life, death and old age will be discussed. Each of the questions mentioned above will be evaluated in this context.

Keywords: Late Stoa, death, life, old age.

Bergson'da Bilinç ve Süre İlişkisi

Gülây ÖZDEMİR AKGÜNDÜZ¹

¹Bingöl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye,

gulaysartre@gmail.com

Özet

Bergson'un süreye dayalı kendilik düşüncesi ve insan varoluşunun yaratıcı özgür etkinliğine ve bireysel biricikliğe vurgusu, felsefi düşünme serüveninin sürekli olarak sorunsallaştırıp çoğalttığı "benlik" problemine yaratıcı yeni sorunsallar ekleyebilme ve varoluş serüvenine yeni boyutlar kazandırabilme açısından önemli açılımlar sunmaktadır. Uzamsal bölünebilirliğe ve matematiksel ölçüme dayalı geleneksel homojen yanyanalıklar anlamında açıklanan zaman anlayışını reddeden Bergson süreyi birbirine nüfuz eden, niteliksel bakımdan farklı, ardışık anlar çokluğu olarak düşünür. Bu açıdan Bergson'da süre, birbirinden kopuk anlar toplamından ziyade, niteliksel bakımdan sürekli olarak değişen, birbiri içinde eriyen, öngörülemez anlardan oluşur. İnsan varoluşunun süredeki bilinçsel gelişiminde deneyimlediği ölçülemez anların birlikteliği, her şimdide bütün bir geçmişin korunup sürdürülmesi anlamında, bilincin özgürlük farkındalığına kapı aralar. Bergsoncu anlamda özgürlüğün en temel karakteristiği, uzamda yayılıp genişletilemeyen anların sürede korunup, her şimdide öngörülemeyen yeni ve yaratıcı bir eylemle açığa çıkmasıdır. Dolayısıyla özgür eylem, eyleme öncel motif ye da motiflerin belirlemediği, ötekinin hiçbir biçimde tahmin edemediği, bireysel yaratıcılığa özgü biricik bir eylemdir. Bergson'a göre bilincin süredeki varoluş farkındalığı, kendi benliğinin derinliklerine yapacağı içsel bir yolculuk aracılığıyla olanaklıdır. İçsel yolculuk, bilincin her türlü belirlenmişliklerden bağımsızlığına, tüm belleğinde içerilen anıların canlı ve süren heterojen çoklukluklar silsilesi olarak her şimdisinde mevcut olduğuna, dolayısıyla bilincin özgürlüğüne tanıklık eder.

Bu çalışmada amaç, Bergson'un süre-bilinç ilişkisi açısından bütünsel olarak insan varoluşunun yaşam serüvenini sorgulamaktır. Yaşam yaratıcı bir süreç ve öngörülemez bir yeniliktir. Dolayısıyla süredeki bilincin yaratıcılığı, kendi süresini daraltıp, şimdi içine koyme ve böylece mutlak anlamda yeni bir gelecek yaratma çabasıyla belirginleşir. Bu çabanın sürekliliği, bilincin biricikliğinin ve tekilliğinin açılımına tanıklık eder.

Anahtar Kelimeler: Süre, Bilinç, Zaman, Nitelik, Nicelik, Homojen, Heterojen.

Relation of Consciousness and Duration in Bergson

Gülay ÖZDEMİR AKGÜNDÜZ¹

¹*Bingol University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Philosophy, Turkey*

gulaysartre@gmail.com

Abstract

Bergson's perception of consciousness-based self and his emphasis on the creative independent activity of human existence and individual uniqueness bring significant expansions in terms of adding creative-new problematics to the issue of "self" which is constantly multiplied with philosophical thinking journey and adding new dimensions to the adventure of existence. Bergson, who refuses the concept of time explained in the sense of traditional homogeneous repertoires based on spatial divisiveness and mathematical measurement, believes that time is the multiplicity of qualitatively different, consecutive moments that penetrate each other. In this respect, Bergson's duration consists of unpredictable moments that are constantly changing in qualitative terms and melting in each other rather than the sum of discontinuous moments. The coexistence of the immeasurable moments experienced by human existence in conscious development of duration opens the door to consciousness' awareness of freedom of, in the sense of preserving and sustaining an entire past. The most fundamental characteristics of freedom in the Bergsonian sense is that the moments that cannot be extended in space are preserved in duration and revealed by an unpredictable, new and creative action. Therefore, free action is a unique action specific to individual creativity, which is not determined by any motif or motifs prior to the act and is not predicted by the other. According to Bergson, consciousness' awareness of existence in duration is possible through an inner journey of one's own self in depth. The inner journey witnesses the freedom of consciousness from all kinds of determinations, of the memories, contained in all of its memory as present and alive as a series of heterogeneous multiplicities, and thus the freedom of consciousness.

This study aims to question the life journey of human existence as a whole in terms of Bergson's relation of duration-consciousness. Life is a creative process and unpredictable innovation. Therefore, consciousness' creativeness in duration gets clearer by restricting own duration, placing it in now and its absolute effort to create a new future. The durability of this effort witnesses the uniqueness of consciousness and expansion of the singularity.

Key Words: Duration, Consciousness, Time, Quality, Quantity, Homogeneous, Heterogeneous.

Kaynakça

Bergson, H. (1944), *Creative Evolution*, Translated by Arthur Mitchell, New York, Random House.

Bergson, H. (1946), *The Creative Mind*, Translated by Mabelle. L. Andison, New York, The Philosophical Library.

Bergson, H. (1975), *Mind-Energy*, Translated by H. Wildon CARR, London, Greenwood Press.

Bergson, H. (2001), *Time and Free Will*, Translated by F. L. Pogson, New York, Dower Publications.

Moore, F. C. T, (1996), *Bergson: Thinking Backwards*, Cambridge, Cambridge University Press.

Mullarkey, J, (1999), *Bergson and Philosophy*, Edinburg, Edinburg University Press.

Pearson, K. A. (2018), *Bergson: Thinking Beyond The Human Condition*, New York, Bloomsbury.

Cicero'nun *Tusculanum Disputationes* Yapıtındaki Felsefi Düşünceleri

Cemil KOYUNCU¹

¹ *Ahi Evran Üniversitesi, Türkiye*

koyuncucemil@hotmail.com

Özet

Bu makalenin amacı, Cicero'nun *Tusculanum Disputationes* adlı yapıtındaki felsefi görüşlerini irdelemektir. Geç Roma Cumhuriyet dönemindeki siyasetin önemli kişilerinden birisi olarak Caesar'ın yönetimi sırasında avukatlık mesleğinden ve politik yaşamdan çekilmek zorunda kalan, Marcus Tullius Cicero, (MÖ 106-43) bilge adam olarak Tusculum'daki villasına çekilerek kendisini okumaya ve yazmaya adadı ve kısa zamanda çok üretken bir şekilde felsefi konularda eserler yarattı. Bu eserler içerisinde elimize kalan belki de en etkileyici ve önemlisi MÖ 44 yılında tamamladığı *Tusculanum Disputationes*'dir. Bunun nedeni belki de MÖ 45 yılının Şubat ayında, doğum yaptıktan kısa bir süre sonra kaybettiği biricik kızı Tullia'nın ölümünden dolayı hissettiği derin acıydı. Çünkü bu eserinde, kendini teselli etmek ve hayata yeniden tutunmak için felsefe eserlerine yoğunlaşmış ve kızının ölümünden duyduğu ruhsal acısını felsefe ile hafifletme isteği baskındı. Bu acıların tanımı, doğası ve tedavi yöntemleri kitabın önemli başlıklarıdır. Her ne kadar Sokratik diyaloglar tarzında olsa da yapıtın edebi yazım üslubu, *narratio* ya da *soliloquium*dur. Eserinde, doğruyu bulmak için kullandığı yöntem olarak Akademi Şüphesizliğini izlediği için hiçbir okulun düşüncesine kesin olarak bağlı kalmamıştır. Bu yapıt, sabahları konuşma sanatı üzerine, öğleden sonraları ise felsefi tartışmalar üzerine olmak üzere beş günlük bir süreyi kapsar. Diyalog şeklinde olan bu yapıt, öncelikle konuşmacının bölümün sonunda tam tersi kanıtlanacak olan bir savını ortaya atması ile açılır. Erdemli ve mutlu bir yaşama nasıl ulaşılacağı tartışıldığı birbirine bağlı düzende giden beş ayrı kitaptan oluşan bu eserin ilk kitabında ölümün kötü bir şey olmadığı, ikinci kitabında bedensel acıya katlanma, üçüncü kitabında ruhsal acılardan kurtulma, dördüncü kitabında ise aşırı sevinç ve korku gibi ruhun geri kalan düzensizlikleri ve duyguları son olarak da mutlu bir yaşam için erdemin tek başına yeterli olduğu konuları tartışılmıştır. Bu konular daha önceden Yunanlı filozofların özellikle de ahlak felsefesinin ilgi alanlarıydı. Cicero; Dört Büyük Felsefe Okulu, Stoa, Akademia, Epiküros ve Peripatosçu okullarının öğretilerini kavramada üstün yeteneklidir ve eserinde, bu ekollerin ilgili öğretilerini bölümlerde tartışmış ve bunları

kendisinin benimsediği okulun düşüncelerini en yüksekte olan olmak üzere diğerlerini de sırasıyla açıklamıştır. Cicero'nun bu yapıttaki amacının, diğer birçok filozof gibi “insanları, ruh dinginliğini bozan korkulardan, endişelerden, ruhsal ve bedensel acılardan kurtarmak ve mutlu bir yaşam sürmelerini sağlamak” olduğu görülmüştür. *Tusculanum Disputationes*'in en önemli özelliği, Eskiçağın uygarlaşmış toplumlarını etkileyen Helenistik felsefe okullarının fikirlerini ve özellikle de Stoa felsefesinin duygular üzerine öğretilerini anlamamız için de değerli bir kaynak olmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Cicero, Tusculanum Disputationes, Felsefe

Cicero's Philosophical Views in *Tusculanum Disputationes*

Cemil KOYUNCU¹

¹*Ahi Evran University, Türkiye*

koyuncucemil@hotmail.com

Abstract

The purpose of this article is to examine the philosophical views of Cicero in *Tusculanum Disputationes*. Marcus Tullius Cicero, (106-43 BC) one of the most important figures of the politics of the late Roman Republic was forced to withdraw from the profession of lawyer and political life because of Caesar new regime and as a wise man he retreated to his villa in Tusculum devoting himself to reading and writing and created works on philosophical issues in a very productive way. Perhaps the most impressive and important one we had in these works is the *Tusculanum Disputationes*, which was completed in 44 BC. The reason was perhaps the deep pain in February 45 BC, due to the death of his only daughter, Tullia, who died shortly after giving birth. So, in this work, he planned to console himself and to hold on to life again. The definition, nature and treatment methods of these sufferings are important topics of the book. The literary style of writing is *narratio* or *soliloquium*, although they are in the form of Socratic dialogues. In his work he was not strictly committed to the doctrine of any school because he followed method of Academy Skepticism when finding truth. This book covers a five-day period in the mornings on rhetoric and in the afternoons on philosophical discussions. Every book, which is in the form of a dialogue, primarily, opens with a argument by speaker to be proved exact opposite at the end of the book. It consist of five books are connected to each other in which how to reach a virtuous and happy life were discussed: The first book is “death is not a bad thing”, second book “endurance to physical pain”, ithird book is “disposed of psychological pain,” “other disturbances of soul like excessive joy and fear ” in the fourth book. and, finally, “the virtue is sufficient for a happy life.” These subjects were previously the interests of the Greek philosophers, especially topics of the moral philosophy. Cicero was highly capable of understanding the teachings of the four great schools, Stoicism, Academy, Epicuranism and Peripatetic, and he discussed the relevant teachings of these schools in the chapters and explained the thoughts of the school which he himself adopted, including the others, respectively. In this work, the purpose of Cicero has been seen that as many other philosophers, to relieve people of fear, anxiety and spiritual and bodily pains which disrupt the tranquility of soul in order to ensure to live a happy life The most importance of *Tusculanum Disputationes* is that is a valuable resource for understanding the doctrines of Hellenistic philosophy which influenced the civilized societies of ancient times in particular the teachings of Stoa's philosophy on emotions.

Key Words: Cicero, *Tusculanum Disputationes*, Philosophy

Özgürlük Bağlamında Kant ve Schopenhauer

Mustafa SARI¹

¹*Yüksek Lisans Özel Öğrenci, Ankara Üniversitesi, Felsefe Bölümü, Türkiye*

mustafasari7272@gmail.com

Özet

Alman felsefe geleneği bir bakıma özgürlüğün felsefesi olarak karşımıza çıkar. Aydınlanmanın mimarı olarak Kant özgürlüğü akılla ilişkilendirir. Aklın sınırlarıyla uğraşan Kant görünenden hareketle önce bilgiye sonra ahlaka oradan da özgürlüğe uzanan bir yol izler. Sisteminde kılı kırk yaran ayrımlarının ve temkinli adımlarının arkasında hep aklın bilinemez olan bir kendinde şeye düşme korkusu yatar. Görünenler ve düşünülenler arasındaki ilişkiyi istemenin güdümündeki bir ahlak yasasıyla ilişkilendiren Kant; kendisi de bir ide olan özgürlüğü ahlak yasasının bir “ratioessendi” si (varlık nedeni), ahlak yasasını ise özgürlüğün bir “ratiocognoscendi si (bilgi) nedeni olarak görür. İsteme, burada özgür bireyin kendi ilkesi doğrultusunda eylemesi yoluyla zorunluluğun zincirini kırmasını ve bir ilk neden olarak bireyin kendi nedensellik zincirini oluşturabilmesini ifade eder. Bir ilk neden olarak kendi ilkelerini koyan ve koyduğu ilkelere göre eyleyen birey özgür olacaktır. Schopenhauer ise Kant’ın ilkelere göre eylemde bulunma yetisi olarak belirlediği istemeyi ontolojisinin temel hareket noktası yapar. İsteme; aklın, bilinemez olan bir kendinde şeyin ahlak yasası yoluyla varlığını insana bildirdiği bir yeti değil; bilakis varlığın ontolojik düzlemde kendini ortaya koyduğu tek gerçekliği olarak karşımıza çıkar. İstemenin güdümünde eyleyen tekler; tek bir gerçekliğe, varlığın, varlığını devam ettirme zorunluluğu ilkesine, hizmet eder. İsteme; varlığın, varlık yoluyla da teklerin emrinde olduğu ontolojik gerçekliği ifade eder. Kant’ ta, özellikle özgürlük idesinin bilinebilirliğinin bağlantı noktasında bulunan isteme; Schopenhauer de varlığın varlık nedeni olarak karşımıza çıkar. İstemenin güdümündeki tek tek varlıklarda onun hizmetinde oldukları için özgürlük bir yanılsamayı ifade eder. Ancak istemesini durduran ve bu hayata hayır diyebilen insan problematik bir halde özgürlüğe kavuşacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kant, Schopenhauer, özgürlük

Kant and Schopenhauer in the Context of Freedom

Mustafa SARI¹

¹Master Student, Ankara University, Philosophy Department, Turkey

mustafasari7272@gmail.com

Abstract

German philosophy tradition appears to be a philosophy of freedom. As the architect of the Enlightenment, Kant relates freedom to reason. Kant, who deals with the boundaries of reason, follows a path from knowledge to morality and then to freedom. In the system lies the fear of falling into something which is unknown to the unconscious. Kant associates the relationship between what is being seen and thought with a moral law under the guidance of asking. The freedom of its own, an ide, is seen the morality law as an ‘ratioessendi’ and the moral law as a ‘ratiocognocendi’. The claim refers to the fact that the free individual can break the chain of necessity through his / her action in line with his own principle and, as a first reason, the individual can create his own chain of causality. As a first reason, the individual who puts his own principles and acts according to the principles he puts will be free. Schopenhauer makes the request that Kant defines as the ability to act according to the principles as the main starting point of his ontology. Claim; it is not a power in which a mind is able to communicate its existence to a human being through a moral law; on the contrary, it appears as the only reality that the existence manifests itself on the ontological plane. Singles acting under the guidance of wanting; it serves the principle of a single reality, the necessity of the existence, the existence of the obligation to continue. It refers to the ontological reality where the being is under the command of the beings. For Kant, knowability of the ide of freedom is seen the reason of existence for Schopenhaur. Freedom is an illusion, as they are in his service in the individual beings guided by want. However, the person who stops his or her desires and can say no to this life will have a problematic state.

Keywords: Kant, Schopenhauer, freedom.

Ancient African Philosophy and Model Human

Ola Oluwa Ahmet ABIMBOLA¹

¹PhD Student, Bursa Uludag University, Turkey

olaoluwanla@gmail.com

Abstract

History of Humanity shows that there are various role model for Human and these various models are in relationship with different civilizations. There are also differences and similarities among the various Models. Islamic civilization through Islam projected a model for Human, a perfect human being figure likewise, Ancient African civilization Project a human model unique in itself. It is necessary to understand Ancient Africa philosophical Anthropology to understand the human model projected by Ancient Africa civilization. Ancient Africa Philosophy and Model Human is based on Maat principle. Maat is Ancient Africa philosophy's fundamental principle establishing its cosmology, ontology, epistemology, moral, ethics and social politics together as a whole. Maat is an elastic and expansive practical principle penetrating all aspect of existence. Ancient Africa philosophical anthropology conception of human person is a person capable of harmony as a social practice and as flourishing best in a context of harmony with God, nature and other humans. Ancient Africa philosophical role model is based on Maatian anthropological concept of the divine image of human. Which is the concept of the perfectibility of humans. the perfect human being figure of Ancient Africa civilization is discussed by great Ancient African Philosopher Ptahhotep. The concept of perfectibility of humans is not in the sense of finished moral product but in the sense of progressive development perpetual becoming and the possibility of assimilation with God. Thus Ptahhotep says my excellent character raised me high. I was summoned as one who is blameless. if i were placed on the scales i would come out complete, whole and sound, this is an ideal base of an ideal of perfection.

Key Words: Ancient African Philosophy, Perfect Human Being, Perfectibility, Maat, Ptahhotep.

Jean-Luc Nancy'nin Düşünmesinde İnsanın Ötekiyle Anlam Kazanması Üzerine

Ata DEMİR¹

¹Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Felsefe Tarihi Bilim Dalı Doktora Öğrencisi, Türkiye,

atadmr72@gmail.com

Özet

Felsefenin kimliği üzerine büyük karmaşanın yaşandığı yirminci yüzyıl başında Nancy, birlik yerine tekillikle ve çoğullukla ilgilenmiştir. Nancy, felsefe tarihini kendine özgü bir tekrarlama süreciyle yeniden oluşturmuştur. Ona göre felsefe bitmiş, sonlanmış değil unutulmuştur. Bu unutulmuşun değişik uzantıları, açılımları, ufukları üzerinde durulabilir. Nietzsche'nin ifadesiyle bu unutuluştan geri giderek, tekrar yer değiştirmiş, belki de görülmesi engellenmiş bir katmana vararak felsefe yapabiliriz. Bu açıdan Nancy'nin düşüncesinin hep bir paylaşma (partage) ya da kendisinin de ifade ettiği gibi "bir yazım ortaklığı, ortaklığın yazımı", bir dizi "birbirine bağlı, değişen, paylaşılmış metinler" olarak okunması gerekir.

Nancy'e göre düşüncenin hareket noktası kayıtsız şartsız "ile" olmalıdır. Zaten demokrasi de farklılığı koruyan ya da farklılığa imkân tanıyan biraradalığa dayalı tekil çoğul olmayı gerektirir. Zamansal ardışıklık talep eden sezgisel düşünce ben ve başkaları şeklinde önce tekil sonra çoğul olmayı arar. Nancy ise ontolojik olarak bunu tersine çevirerek Latince "singuli"nin "her bir" anlamına geldiğini yani tekil bir çoğul olduğunu vurgular.

Nancy'ye göre her yeni ya da yenilik iddiasındaki felsefe, varsayımsız olarak başlamasına olanak tanıyan bir karara dayanır. Olma (being) tekil ve çoğuldur. Çoğul olarak tekil ve tekil olarak çoğuldur. Hiçbir şey tek ve tek başına var olmaz, her ne olursa olsun sırf var olduğu için "ile" var olur (co-existe). İle buraya eklenmiş değildir. Olmak olan her şeye aittir, bir şey değil, şeyler vardır. "İle"yi düzenleyen ilk ilke çokluktur. Var olmanın ortak içerimi bir dünyanın paylaşımıdır. İle'yle olanların ortak mekânı dünyadır.

Bu çalışmada Jean-Luc Nancy'nin düşüncesinde insan ve öteki kavramları bağlamında çoğulcu kimlik ve demokrasi konuları incelenecektir. Ortaklık ve paylaşma olgusu üzerinden irdelenecek olan Nancy'nin felsefesinde temel çoğulcu paradigmlar değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Jean-Luc Nancy, öteki, çoğulculuk, demokrasi, biraradalık.

On the Meaning of Human And the Other in Jean-Luc Nancy's Thought

Ata DEMİR¹

¹PhD Student, Ankara University, Institute of Social Sciences, Philosophy and Religious Sciences, History of Philosophy Department, Turkey

atadmr72@gmail.com

Abstract

At the beginning of the twentieth century, when there was a great deal of confusion over the identity of philosophy, Nancy dealt with singularity and plurality rather than unity. Nancy reconstructed the history of philosophy with a unique process of repetition. According to him, philosophy is finished, not terminated, just forgotten. It can stand on various extensions, expansions, horizons of this forgotten. In Nietzsche's words, we can go back from this forgiveness and make a philosophy by moving back to a layer that has been re-displaced. In this respect, Nancy's thought must always be read as "a spelling partnership, the writing of the partnership", as a series of "interconnected, changing, shared texts".

According to Nancy, the starting point of thought must be unconditionally "with". In fact, democracy requires a singular pluralism that maintains a difference or allows for a difference. The intuitive thinking that demands temporal sequencing seeks to be singular and then plural in the form of myself and others. Nancy, ontologically, reversed this, emphasizing that Latin "singuli" means "each", that is, a singular plural.

According to Nancy, every new or novelty claim philosophy is based on a decision that allows it to start without a doubt. Being is singular and plural. It is plural as singular and singular in plural. Nothing happens single and alone, regardless of whether or not there exists "with" (co-existe). It is not articulated here. There are things that belong to everything that is to be, not something. The first principle that regulates "with" is multiplicity. The common content of being is the sharing of a world. The common space of those with them is the world.

In this study, the concepts of pluralist identity and democracy will be examined in the context of human and other concepts in Jean-Luc Nancy's thought. The basic pluralist paradigms will be evaluated in the philosophy of Nancy, which will be discussed through the concept of partnership and sharing.

Key Words: Jean-Luc Nancy, The Other, Pluralism, Democracy, Cohabitation.

Gilles Deleuze Bağlamında Aynıda Fark Tezahürü

Gökçe YILDIZ¹

¹Erciyes Üniversitesi, Felsefe Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, Türkiye

gkcyldz123@gmail.com

Özet

20. yüzyılın ikinci yarısında yaşamış olan Fransız yazar ve filozof Gilles Deleuze post-yapısalcı felsefenin öncü isimlerindedir. Dolayısıyla post-modern düşüncenin ya da felsefenin yetkin bir temsilcisi olarak anılır. O düşüncelerinde anarşizan bir tavır sergiler. Bu tavrı daha çok ontolojik düzlemde kalır. Ama bu aynı zamanda siyasal olanaklara da kapı açar. Biz de Deleuze penceresinden fark ve tekrardan bahsederken bir devlet kavrayışı sezebiliriz. Fark ve tekrarı kavradığımızda zamanın yaşamda nasıl tekerrür ettiğini de kavramış olacağız. Fark felsefesi 20. Yüzyılda bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır ama onun dışında bütün felsefe tarihinde kendini göstermektedir. Fark felsefesiyle bilgimizin değil bilgisizliğimizin sınırlarını genişleteceğiz. Fark iki tekrar arasında kendini göstermektedir. Tekrar arttıkça fark belirginleşmektedir. Tüm var olanların ortak idesi farktır. Tekrar eden şey zamansal düzlemde şimdidir. Şimdi de ontolojik düzlemde varlığa tekabül etmektedir. Tekrar eden şey şimdidir ama hiçbir şimdiyi yakalamak mümkün değildir. Fark iki tekrar arasındadır. Yaşamda ise fark bize yoğunluk olarak kendini göstermektedir. Bunu en belirgin olarak cins ve tür ayrımlarında görürüz. Bazen bu fark çok belirsiz olabilmektedir ama farkı göz ardı edip özdeşliği kabul etmek yanlış olacaktır. Çünkü varlık sürekli oluş halindedir. Var olan hiç bir iki şey birbirinin aynısı değildir. Öte yandan hakikat ise şimdidir. Bu makalemde farkın nasıl ortaya çıktığına, yaşamda ve zamanda, hareket bağlamında bize kendini nasıl gösterdiğine açıklık getirmeye çalışacağım.

Anahtar kelimeler: zaman, hareket, tekrar, aynı, fark, yaşam.

The Manifestation of the Difference at the Identical in the Context of Gilles Deleuze

Gökçe YILDIZ¹

¹Master Student, Erciyes University, Philosophy Department, Turkey

gkcyldz123@gmail.com

Abstract

French writer and philosopher Gilles Deleuze, who lived in the second half of the 20th century, is one of the pioneers of post-structuralist philosophy. Therefore, it is referred to as a competent representative of post-modern thought or philosophy. He exhibits an anarchistic attitude in his thoughts. His attitude remains more ontological. But this also opens the door to political possibilities in the same time. When we talk about the difference and repetition from the Deleuze perspective, we can sense a state understanding. When we realize difference and repetition, we will also understand how life and time repeat in life. Although the philosophy of difference emerges as a new concept belongs to the 20th century, it manifests itself through the history of philosophy. By the philosophy of difference, we will expand the boundaries of our ignorance, rather than of our knowledge. The difference is manifested between repetitions. The difference becomes clearer as the repetitions increase. The repetition itself, on the temporal level, is 'present'. As for the 'present', it corresponds to the existence on the ontological level and time. The repeating thing is now, but it is not possible to catch a present. The difference is now between the two. In life, the difference is manifested in intensity. We can see this most clearly in genus and genre distinctions. Sometimes this difference can be very uncertain, but it would be wrong to ignore the difference and accept identity. Because the entity is in constant state. No two things are identical. On the other hand, the truth is now. In this article, I will try to clarify how the difference has emerged, how it manifests itself in the context of movement in life.

Keywords: Time, movement, repeat, same, difference, life.

Deleuze'ün Fark Felsefesi Bağlamında Haberi Anlama ve Yorumlama Pratiği

Selma KARA

Erciyes Üniversitesi, Felsefe Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, Türkiye

slmkara35@gmail.com

Özet

Geleneksel felsefeyi oluş ve zaman, madde ve form arasında ayırma gitmesinden dolayı eleştiren Deleuze'e göre, düşünce yalnız bilinçdışından bir hareketle düşünür. Dolayısıyla özne, nesne üzerine düşünüşünde önvarsayımlardan hareket eder. O bunu, Felsefe Nedir? kitabında, ister bir grup lideri, ister bir devlet başkanı, ister bir psikiyatr, isterse de bir genel müdür olsun, bunların hepsinin başkalarının işlerine burunlarını sokanlar olarak, aşkınlık darbeleriyle iş gördüklerini vurgular, şeklinde ifade etmiştir. Deleuze'ün, öznenin nesneye yaklaşırken uzak durmadığını ifade ettiği bilinçdışından kaynaklı önvarsayımlar ya da aşkınlık darbeleri, muhabirin nesnesi olan habere yaklaşırken önvarsayımlarını belirleyen 5N1K kuralı, haber değerini belirleyen unsurlar, kurum politikaları ya da ideolojinin bağlayıcılığı ve haberin araçlarının şekillendiriciliğine benzer. Muhabir, kimi zaman bu unsurların bir ya da bir kaçından, çoğu zaman da tamamından az ya da çok etkilenerek nesnesi olan olayı anlar, anladığını aşkın darbelerin etkisiyle yorumlar. Ancak muhabirin habere dair anlam ve yorumunu en çok etkileyen, son yıllarda çokça dillendirilen haberde yorum olmalı mıdır olmamalı mıdır tartışması ile de bağlantılı olarak, muhabirin nesnesi olan habere en çok yaklaştığı yazım anında söz konusu olan 5N1K kuralıdır. Deleuze'nin geleneksel felsefeyi eleştirirken sözünü ettiği oluş ve zaman ile madde ve form arasındaki ayrımın karşısına koyduğu, nesneyi oluşu ile birlikte kabul etmek gerektiğine dair çözümü, muhabirin nesnesi olan habere olanak sağlayan olay, olgu ya da kişiyi olağan akışı içinde değerlendirerek, haberden beklenen gerçekçi tutuma daha fazla yaklaşmasını sağlayabilir. Bu bağlamda, muhabirin habere dair anlam ve yorumunu en çok etkilediğini ifade ettiğimiz 5N1K katı kuralı yerine, haberin nesnesi olan olaya, kişiye ya da olguya bizzat varmayı ve onu etkileyen unsurları ve hatta içinde bulunduğu ortamı ile anlatmayı tercih eden röportaj yazımı muhabirin haberi yorumlamasında daha gerçekçi bir dil ortaya koyması için bir çözüm olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Fark, Tekrar, Oluş, 5N1K, İdeoloji, Haber Değeri.

Yıkılan Özne

Mustafa Demir¹

¹Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Antalya, Türkiye

mustafa_m.d@hotmail.com

Özet

Felsefe tarihi içerisinde özne kavramı önemli bir yer tutmaktadır. Öznenin ne olduğu, ben ile nasıl bir ilişkide olduğunu ve öteki ile olan ilişkisinin nasıllığı halen cevap bulunamamış sorulardan bazılarıdır. Bu çalışmanın üzerinde durduğu iki ana nokta vardır: ‘Ben ve Öteki’ arasındaki ilişki ve ötekiliğin felsefe tarihi içinde bıraktığı izleri araştırmak. ‘Öteki’ kavramı modern felsefe tarihi içerisinde önemli bir konuma gelmiştir. Ortaçağ felsefesi dolayısıyla tanrı merkezli bir ‘ben’ fikri modern felsefe ile eleştirilmiştir. Hegel’in bilincin özbilince erişme yolculuğunda ortaya koyduğu ‘öteki’ kavramı, özneye yönelik eleştiri olarak da düşünülebilir. Özne varolmak ve kendini onaylatmak için zorunlu olarak bir başka ‘benlik’ ‘e ihtiyaç duyar. Bu ihtiyaç duyma hali öznenin eksikliğini belirtir. Ötekine eksiklik ile bağlı olan özne; kendini tamamlamak için zorunlu bir biçimde öteki ile ilişkiye girer. Bu ilişki kimi zaman bir savaş kimi zaman da bir uzlaşım halinde gerçekleşir. Hegel sonrası birçok düşünür -Hegel etkisiyle- batı felsefesinin uzun yıllardır geliştirdiği özne kavramına yönelik eleştiriler sunmuştur. Bunlardan bazıları şöyledir: Freud öznenin edimlerinde önemli olan şeyin rasyonel bir bilinç değil aksine bilinçdışı edimlerin önemli olduğunu vurgular. Nietzsche kendi felsefesinde ‘ben’ kavramının dini öğretiler ve sürü ahlakı ile şekillendiğini vurgular. Levinas ise öznenin ‘ben’ demeden önce öteki ile tanıştığını vurgular. Bergson, Lacan, Feminist filozoflar gibi birçok farklı düşünürün de içerisinde olduğu bu eleştiriler; mutlak, kendinden emin ve yekpare sanılan özne düşüncesini yıkmaya başlamıştır. Bu eleştirilerin nedenleri ve tarihsel durakları bu çalışmada göstermeyi hedeflediğimiz amaçlardan bazılarıdır. Bu çalışmanın amacı Hegel sonrası başlayan özne eleştirini açıklamak, öznenin gittikçe nasıl yıkıldığını ortaya koymak ve bu eleştirilerin nedenleri hakkında bir soruşturmaya girişmek.

Anahtar Kelimeler: Özne, Öteki, Eleştiri, Etki, Eksiklik.

The Demolished Subject

Mustafa Demir¹

¹*Akdeniz University, Faculty of Literature, Dept. of Philosophy, Antalya, Turkey*

mustafa_m.d@hotmail.com

Abstract

The ‘concept of subject’ has an important place in the history of philosophy. This some of the questions still not answered: What is the subject? How is in a the relationship with ‘I’ and how he relates to the ‘otherness’ etc. There are two main points of this dissertation. First, the relationship between ‘I and the Other’ and the second is to investigate the traces of otherness in the history of philosophy. The concept of ‘Otherness’ has become an important place in the history of modern philosophy. Through the medieval philosophy, -the idea of a god-centered – the thought of ‘I’ was criticized by modern philosophy. In the Hegelian thought the concept of ‘the other’ in the journey to reach the self-consciousness can be considered as criticism of the subject. The subject necessarily needs another self ‘to exist and to be self’ of validate. This requirement indicates the lack of the subject. The subject is bound by the deficiency of the other; compulsorily enters into the relationship with the other. This relationship sometimes takes place in the form of a battle and sometimes a consensus. After Hegel, many thinkers - criticized the concept of subject developed by Western philosophy for many years. Some of these can be summarized as follows: Freud emphasizes that what is important in the actions of the subject is not rational consciousness but unconscious actions. In his philosophy, Nietzsche emphasizes that the concept of I is shaped by religious doctrines and moral ethics. Levinas emphasizes that the subject has met the other before I. Bergson, Lacan, Feminist philosophers, such as many different thinkers; began to destroy absolute, self-confident and monolithic thought of the subject. We aim to show in this dissertation; the reasons and historical stops of these criticisms. The main purpose of this dissertation is to explain the critique of the subject which started after Hegel, to reveal how the subject is progressively destroyed and to investigate the reasons of these criticisms.

Keywords: Subject, Other, Criticism, Impact, Deficiency.

İlimli Bir Fideist Olarak Blaise Pascal'ın Bilime Bakış Açısı ve Bilim Alanındaki

Çalışmaları

Öznur BAYRAK TEKİN¹

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye,

oznurbayrak06@gmail.com

Özet

Aklın hâkim olduğu, bilginin güç olarak kabul edildiği yüzyılda bir bilim adamı, bir filozof ve tüm bunların ötesinde bir Tanrı aşığı olan Blaise Pascal döneminin genç dâhisi olarak kabul edilmektedir. Bilim alanında yaptığı çığır açıcı buluşları ve her bir buluşa ayrı yöntem uygulamasındaki farklılığı ile dikkat çekmektedir. Tanrı'ya olan aşkı bilim alanındaki başarısının da önüne geçen Pascal, Tanrı'sız evren düşüncesine karşı çıkararak Tanrı'ya ulaşmada aklın değil imanın tercih edilmesi gerektiğini dile getirmektedir. Aklın acizliğine, duyuların hakikate ulaşmadaki yetersizliğine vurgu yapan Pascal, on yedinci yüzyılda hâkim olan rasyonel inanç anlayışını reddeder. Bu anlamda akli imana boyun eğdirme üzerine düşünceleri ile ismi ilimli fideistlerin içinde anılmaktadır. İlimli fideizme göre; akıl ve iman, birbirine zıt değil, aksine birlikte bir bütündür; çünkü biz inanıyorken düşünen, düşünürken de inanan varlıklarız. Onun için de fideizm; akli inkâr edip, ona sırtını dönmek değil; aklın sınırlarını belirlemesi, onu dinin hizmetine, imanın hizmetine sunarak imanı ilk, akli ikinci sıraya atmaktadır.(Pascal,1966)

Matematik alanındaki ilk çalışmasına on bir yaşında iken başlayan Pascal'ın çalışmaları aralıksız devam etmiştir. İlk olarak sesler üzerine çalışan Pascal daha sonra Pythagoras teoremini çalışmış, on altı yaşında iken konik kesitlere merak salmış ve akabinde de yine birçok matematiksel başarıya imza atmıştır. İhtiyaç üzerine icat ettiği hesap makinesi günümüzün bilgisayarlarının atası olarak görülmektedir. Sağlık problemlerini çalışmaları ile unutmaya çalışan Pascal yine ağrıların olduğu bir gece sikloit eğrisi üzerine çalışmış ve matematik felsefesinin ana yapıtı olan *The Geometrical Mind* adlı eserini vermiştir. Çalışmaları bunlarla bitmemiş yirmi üç yaşında iken boşluk üzerine yaptığı çalışma ile o zamana kadar genel kabul gören doğa boşluktan nefret eder düşüncesinin sağlam bir temele oturmadığını ispat ederek yeni bir başarıya daha imza atmıştır. Pascal'ın bilim alanındaki ününün temelinde yatan

çalışmalarından birisi de Pascal Üçgeni olmuştur. Bu aritmetik üçgen formunu içeren çalışması günümüzdeki matematik ve geometrik çalışmaların olmazsa olmazı olmuştur.(Adamson, 1995)

O, hem bir matematikçi hem bir filozof hem de itaatkâr bir Hıristiyan'dır. Matematik çalışmaları onu hiç bir vakit Tanrı ile olmaktan uzaklaştıramamış, ilimden kopmamış fakat ona kâfi gelmemiştir. Pascal bilimi Tanrı' ya ulaşmada araç haline getirmiştir. (Tüzer, 2006)

Anahtar sözcükler: Pascal, ılımlı fideizm, Tanrı, bilim

Kaynaklar

Adamson D. (1995).Pascal Blaise; Mathematician, Physicist And Thinker About God. London: Macmillian Press.

Pascal, B.(1966). Pensees. KRAİLSHEİMER A.J (Çev.). England: Penguin Books.

Tüzer, A.(2006).Bir Varoluşçunun İman Savunusu, Pascal 'da Fideizm Ve Gazali Açısından Bir Değerlendirme. İstanbul: İz Yayıncılık.

Blaise Pascal as A Moderate Fideist and His Works of Science

Öznur BAYRAK TEKİN¹

¹*Sivas Cumhuriyet University, Faculty of Arts, Department of Philosophy, Turkey,*

oznurbayrak06@gmail.com

Abstract

In the century when the mind was dominant, knowledge was accepted as a power, a scientist, Blaise Pascal was accepted as a philosopher, the young genius of the time, above all, a lover of God. He is noted for his groundbreaking inventions in the field of science and his difference in the application of separate methods to each invention. Pascal's love of God get ahead his success in science. He opposes the idea of Godless universe, because faith must be preferred to reach God not to reason. Emphasizing the inability of the mind and the inability of the senses to reach the truth, Pascal rejects the sense of rational belief that prevailed in the seventeenth century. In this sense, mind is called in moderate seedlings with thoughts on subjugation to faith. According to moderate seedling; reason and faith are not opposite to each other, but are a whole. For, when we think we believe in and when we believe in we think. Fideism for him; not deny the mind, and turn its back on it; determining the boundaries of reason, putting it in the service of faith, to the service of faith, puts the first faith and mind to second place. (Pascal,1988)

Pascal, who started his first study in the field of mathematics at the age of eleven, continued uninterruptedly. Pascal, who started his first study in the field of mathematics at the age of eleven, continued uninterruptedly. Pascal, who first worked on the sounds, then studied the Pythagoras theorem, at the age of sixteen, he became interested in conic sections and subsequently he achieved many mathematical achievements. The calculator he devised is seen as the ancestor of today's computers. Pascal, who tries to forget his health problems with his studies, worked on a nightly cycloitic curve with pains and gave the main work of the philosophy of mathematics, The Geometrical Mind. His work, when he was twenty-three years old unfinished, put his signature on a new achievement by proving that the idea of hating nature, which was generally accepted by then, did not have a solid foundation. Pascal's triangle was one of Pascal's work in science. His arithmetical triangle form work has become a sine qua non of today's mathematical and geometric studies.(Adamson, 1995)

He is both a mathematician and a philosopher as well as an obedient Christian. His mathematical work never ceased to be from God, and science was always significant for him but never enough. Pascal has made science a tool to reach God. (Tüzer, 2006)

Key Words: Pascal, moderate seedling, God, science

References

Adamson D. (1995).Pascal Blaise; Matematician, Physicist And Thinker About God. London: Macmillian Press.

Pascal, B.(1966). Pensees. KRAİLSHEİMER A.J (Çev.). England: Penguin Books.

Tüzer, A.(2006).Bir Varoluşçunun İman Savunusu, Pascal 'da Fideizm Ve Gazali Açısından Bir Değerlendirme. İstanbul: İz Yayıncılık.

İnsanın Anlamı ve Değeri Üzerine

Nurten GÖKALP¹

¹Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye

gokalpnurten@gmail.com

Özet

İnsanın anlam ve değeri ile ilgili çalışmaların tarihi oldukça eskidir. Felsefede ilk dönemlerden beri insanın anlam ve değerine yönelik düşünceler yer almaktadır. İnsan yaşamı üzerine görüşler ileri süren Antik Yunan filozofları bu konunun öncüleri kabul edilebilir. Örneğin Sokrates, “Kendini bil” ifadesi ile özetlenen görüşlerinde insanın anlam ve değerini ortaya koymaktadır. Aynı şekilde Platon ve Aristoteles’te Sokrates gibi insanın anlam ve değerini ortaya çıkacak zihinsel bir gelişmeye işaret etmektedirler. Benzer şekilde Türk-İslam düşüncesinde de insanı ve hayatı anlamaya çalışan filozoflardan biri olan Fârâbî’ye göre de insanın amacı esas akli melekelerini bilerek ve isteyerek geliştirmek, evrenin esas ve en yüksek amacını anlamaktır. Ancak felsefe tarihinde bu filozoflarla aynı düşünceyi paylaşmayan filozoflar da mevcuttur. Bu filozoflardan biri olan Arthur Schopenhauer’a göre yaşamın temeli iradedir. Her şeyin kaynağı olan irade insanın acı ve ıstıraplarının da kaynağıdır. İnsanı ömrü onunla mücadele içinde geçer. Ve ona karşı kazanması da mümkün değildir. Bu bildiride insanın anlam ve değeri adı geçen filozofların görüşleriyle bağlantılı olarak ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: İnsan, anlam, değer, Farabî, Schopenhauer

On the Meaning and Value of Human

Nurten GÖKALP¹

¹*Ankara Hacı Bayram Veli University, Faculty of Literature, Department of Philosophy,
Turkey*

gokalpnurten@gmail.com

Abstract

The history of studies on the meaning and value of human is quite old. In philosophy, there has been thinking about the meaning and value of human from the beginning. Ancient Greek philosophers suggesting views on human life can be regarded as pioneers of this subject.

Socrates, for example, reveals the meaning and value of man in his opinions summarized by the expression “Know yourself”. Likewise, Plato and Aristotle, like Socrates, point to a mental development in human that will reveal the meaning and value of man. Similarly, in Turkish-Islamic thought Fârâbî, one of the philosophers who try to understand human and life, point out that the aim of man is to develop his rational abilities intentionally and purposefully in his mind and to understand the basic and highest purpose of the universe.

On the other hand, there are philosophers in the history of philosophy who argue that there is no way to reveal human's own meaning and value. According to one of these philosophers, Arthur Schopenhauer, will is the foundation of life. Will which is the source of all things, is the source of the pain and suffering of human. Man struggles with will throughout his life. And it is not possible to win against it.

In this paper, the meaning and value of man will be discussed in connection with the views of these philosophers.

Key Words: Human, meaning, value, Al-Farabî, Schopenhauer

Farabi Felsefesinde İnsanın Toplumsal Bir Varlık Olarak Varoluşu

Ceren ÖZTÜRK¹

¹*Pamukkale Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Denizli, Türkiye,*

cereno@pau.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın başlıca amacı, Farabi felsefesinde insanın, toplumsal bir varlık olarak var olma sürecini ve bu süreç doğrultusunda meydana gelen farklı toplumsal düzenler içerisinde yer alan konumunu incelemektir. Aynı zamanda bu amaç çerçevesinde, filozof tarafından farklı toplumsal yapılarda yaşayan insanların, varoluş süreçlerinde eğitim şekillerine yapılan vurgu da dikkate değer görülmüştür.

Farabi felsefesinde insanın toplumsal bir varlığa dönüşmesi, bir zorunluluk olarak kabul edilir. Çünkü insan varlığa gelişinde, bütün yetersizliklerin dışında kalan, hiçbir nedene tabi olmazken varolan her şeyin nedeni olan İlk sebebe bağlıdır. O halde bir sebebe bağlı olmak, varlığın yetersiz oluşu için en temel gerekçedir. Ayrıca bu yetersizlik, insanın yalnızca varoluşunu bir nedene borçlu olmasından değil, yaşamını sürdürmesi için gerekli olan güçten yoksun olarak varlığa gelmesiyle de ilgilidir (Farabi, çev. 2017). Nitekim insanın bu güçten yoksun oluşunun göstergesi, insan türünün sayıca fazla bulunuyor olmasıdır. Tek bir insan ancak türünün özelliklerinin ve yapabileceklerinin bir kısmını karşılar. Bu nedenle insan, benzerine muhtaç varlıktır (Farabi, çev. 1987). Muhtaçlığı giderebilmek ise ancak türe ait farklı özellikleri taşıyan insanların bir araya gelmesi ile mümkündür. Bir araya geliş yalnızca yaşamı devam ettirecek gereksinimlerin karşılanması değil, insanı mutluluk ve mükemmelliğe ulaştıracak bilginin elde edilebilmesi adına da önemlidir. Çünkü düşünen varlık mertebesine ait olan insan, bilmek ve bilinmek için de muhtaç bir varlıktır. Bilmenin ve bilinmenin Farabi felsefesinde ulaşacağı en son nokta ise erdemi bilmektir (Farabi, çev. 2012). O halde insan, yaşamını sürdürmek ve mutluluğa ulaşabilmek için muhtaç olduğu her şeyi giderebilmek adına toplumsal bir düzende yaşamaya da muhtaç bir varlıktır.

Toplumsal düzenin insan ihtiyaçlarına göre var olması, benzer ihtiyaçlara sahip insanların var olduğu birbirinden farklı birçok toplumun var olmasını da beraberinde getirmiştir. Bu toplumsal yapılar yalnızca insan hayatının devam ettirilmesi ve/veya dünyevi mutlulukları elde etmek amacıyla oluşturulmuş olabileceği gibi nihai mutluluğa ulaşabilmek adına erdemi bilmek

ve buna göre yaşamak için de oluşturulmuş olabilir (Farabi, çev. 1987). Farabi felsefesinde bu farklı toplumsal oluşumları erdemli olmayan toplumlar ve erdemli toplum olarak iki başlıkta ele almak mümkündür.

Erdemli toplum, hem dünya mutluluğuna hem de nihai mutluluğa ulaşabilmek için insanların birbirine yardım ettikleri erdemli insanların toplumdur. Bu toplumun gerek yöneticisinin gerekse yönetilenlerinin amacı erdeme ulaşmaktan başka bir anlam taşımaz; erdem yalnızca kendisi için istenir (Farabi, çev. 1987). Erdemli toplumun yöneticisi olarak var olan insan bu amaç doğrultusunda, nihai mutluluğun elde edilebilmesi için gereken yolları belirleyip insanları eğitebilecek, yeteneklerine göre yönlendirebilecek güçte olmalıdır. Gerekli yolları ararken, mutluluğa engel olanları yararlı hale getirmek için çabalamalı, eğer mümkün olmazsa, onları toplumdan uzaklaştırmalıdır (Farabi, çev. 2012). Çünkü Farabi için insan eğitiminde en önemli husus, insanın görerek ve tekrar ederek öğrenmesidir. Bu nedenle mümkün olduğunca mutluluğa yönelten fiiller artırılmalı ve insanların bu fiilleri tekrarlar yoluyla içselleştirmesi sağlanarak, nihai mutluluk amaçlanmalıdır (Farabi, çev. 2017). Erdemli toplumun mensubu olarak var olan insanın eğitimine yönelik bir diğer husus, her insanın yatkın olduğu mesleğe yöneltilmesi ve eğitilmesidir. Çünkü insan yatkınlığı ne kadar gelişirse o kadar mutluluğu artar ve erdemli davranışları güçlenir (Farabi, çev. 2012). Bu da erdemli topluma mensup insanı ve yöneticisini, erdemli olmayan toplumlar karşısında en mükemmel ve en erdemli varoluşa yükseltir.

Erdemli olmayan toplumlar yöneticisi ve yönetileni ile amacı nihai mutluluktan ziyade dünyevi zevkler olan oluşumlardır. Erdemli olmayan toplumun mensubu olarak insan, mutluluğu bedensel sağlık ve zevklerde, zenginlik, şan ve şöhrette, egemenlik kurmakta bulacağı düşünür. Bu toplumun yöneticisi olarak varolan insandan da bu amaçları sağlaması beklenir (Farabi, çev. 2012). Yöneticinin beklentiyi karşılamak için eylemlerinde iyi olması, erdemli olması önemli değildir; önemli olan onun yönetimi ve eylemlerinin insanların mutluluk hayalini karşılamasıdır. Bu nedenle yöneticinin kötü eylemleri, insanların da bu kötü eylemleri öğrenmesine neden olur. İnsan bu kötü eylemlere yönelik yatkınlığı geliştikçe de bu davranışlardan zevk almaya başlarlar (Farabi, çev. 2017).

Sonuç olarak, insanı anlama ve anlatabilme çabası geçmişten günümüze varlığını sürdüren bir problem olarak görülmektedir. Farabi bu probleme insanın eksik bir varlık olduğunu ve bu eksikliği ancak diğer insanlarla bir araya gelip, toplumsal bir varoluş gerçekleştirerek giderebileceğini belirterek başlamıştır. İnsan üzerine iyi bir psikolojik gözlem yaparak oluşabilecek toplumsal yapıları belirleyen Farabi, aynı şekilde insanın öğrenmesinde çevre

etkisinin önemini fark ederek, özellikle yönetici figürünün bu konuda insanlar üzerindeki etkisine dikkat çekmiştir.

Anahtar Kelimeler: İnsan, Varoluş, Toplum, Eğitim

Kaynaklar

Farabi (2017). *İdeal Devlet* (3. Baskı). (A. Arslan, Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Farabi. (2012). *Es-Siyasetü'l – Medeniyye veya Mebadi'ül-Mevcudat* (2. Baskı). (M.S. Aydın, Çev.). İstanbul: Büyüyen Ay Yayınları.

Farabi. (1987). *Fusulü'l-Medeni* (H. Özcan, Çev.). İzmir: İstiklal Matbaası.

The Existence of Human as a Social Being in Al-Farabi's Philosophy

Ceren ÖZTÜRK¹

¹*Pamukkale University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of Philosophy, Denizli, Turkey*

cereno@pau.edu.tr

Abstract

The main purpose of this study is to examine the process of human existence as a social being in Al-Farabi's philosophy and its position in different social structures that take place in line with this process. At the same time, the emphasis on the forms of education of the people living in different social structures by the philosopher was also remarkable.

In Al-Farabi's philosophy, human's transition to social entity is considered as necessity. Because the human beings' is not subject to any cause outside of all inadequacies, it depends on the first cause, which is the cause of everything that exists. In that case, being attached to a cause is the most basic rationale of the inadequacy of being. Also, this inadequacy is related not only owing existence to a cause but also coming the life as lack of power that necessary to sustain its life (Farabi, trans. 2017). As a matter of fact, the proof of human deprivation is that there are more human beings than the other species. A single person can only meet characteristics of the specie's and some of its abilities. For that reason, human beings are in need of others (Farabi, trans. 1987). In order to eliminate this neediness individuals with different characteristics from same species should come together. Coming together is important not only to meet the requirements of life but also to obtain knowledge that will lead to happiness and perfection. Cause the human beings whom in position of thinking entity is in need of know and to be known. In Al-Farabi's Philosophy the apex of to know and to be known is knowing the virtue. (Farabi, trans. 2012). Therefore, human beings are dependent on living in a social order in order to survive and to reach happiness. The existence of social order according to human needs has brought with it many different societies in which there are people with similar needs. These social structures may have been created solely for the continuation of human life and/or to achieve the ultimate happiness as well as to know the virtue and to live accordingly (Farabi, trans. 1987). In Farabi's philosophy, it is possible to address these different social formations in two headings as non-virtuous societies and virtuous society.

The virtuous society is the community of virtuous people, whose people are helping each other to achieve both worldly happiness and ultimate happiness. The purpose of both the governing

and the governed people of this society has no meaning other than reaching the virtue; virtue is only asked for itself (Farabi, trans. 1987). As a ruler of virtuous society one should detect necessary paths that lead to ultimate happiness. When seeking the necessary paths, they should strive to make useful those who are barriers to happiness, if it's not possible, they should remove them from the society (Farabi, trans. 2012). Therefore, actions aiming at happiness should be increased and people should be encouraged to internalize these actions through repetition and ultimate happiness should be aimed (Farabi, trans. 2017). Another issue related to the education of the people who are members of the virtuous society is the directing and training of every human being to the profession that is predisposed to. Because the more the human aptness is developed, the happiness and the virtuous behaviors are strengthened (Farabi, trans. 2012). This raises the people and rulers of virtuous society to the most perfect and most virtuous against non-virtuous societies.

The purpose of non-virtuous societies are worldly pleasures rather than ultimate happiness. As a member of the non-virtuous society, man thinks that he will find happiness in bodily health and pleasures, wealth, glory and fame by establishing sovereignty. As a person who are the ruler of this society it is expected to achieve this purpose (Farabi, trans. 2012). It is not important that the ruler of this society is virtuous in his actions to meet this expectation; what is important is that it's administration and actions fulfill the people's expectation of happiness.

As a result, the effort to understand and explain human beings is seen as a problem that exists from the past to the present. Farabi started this problem by stating that human being is an incomplete being and that this can only be solved by meeting other people and performing a social existence. Farabi realizes the importance of environmental impact in human learning and draws attention to the effect of the executive figure on people in this regard.

Keywords: Human, Existence, Society, Education.

References

Farabi (2017). *İdeal Devlet* (3. Edition). (A. Arslan, trans.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Farabi. (2012). *Es-Siyasetü'l – Medeniyye veya Mebadi 'ül-Mevcutat* (2. Edition). (M.S. Aydın, trans.). İstanbul: Büyüyen Ay Yayınları.

Farabi. (1987). *Fusulü'l-Medeni* (H. Özcan, trans.). İzmir: İstiklal Matbaası.

Farklı Olmanın Diyalektiği ve Modernizmi Deneyimlemenin İki Biçimi: Fyodor Dostoyevski ve Zeki Demirkubuz'da Zaman, Mekân ve İnsan

Mikail BOZ¹

¹*Yozgat Bozok Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü, Türkiye,*

bozmikail@gmail.com

Özet

Edebi metinlerin sinema eseri olarak uyarlamalarını yapmak günümüzde yönetmen ve yapımcıların sıkça başvurduğu bir yöntemdir. Böylece sinema kendinden çok daha eski bir anlatı geleneğine sahip bir sanatın unsurlarını kullanır ve kısmen ticari bir güvence elde ederken, edebi eserler de imgeler aracılığıyla somutlaşmakta, geniş bir izleyici kitlesine ulaşma imkanına sahip olmaktadır. Bu bakımdan edebiyat ve sinema karşılıklı bir etkileşim içindedir ve bu durum her iki sanat dalı arasında olumlu/olumsuz çok yönlü bir ilişkiye arka plan sağlamaktadır.

Farklı biçim ve türdeki eserler arasındaki çok boyutlu ilişkiyi metinlerarası ilişki olarak ifade etmek mümkündür. Yapısalcı araştırmalar ile geniş biçimde kültür araştırmaları alanına giren bu kavram, her metnin özgünlüğünü tartışmaya açar. Söylenen şey daha önce söylenmiş, belirlenmiş ve kayda geçirilmiştir. Bununla birlikte her eser etkilendiği diğer eserlerin izlerini taşımakla kalmaz, onunla konuşur, onun sorunsallaştırdığı şey hakkında yeni sorunsallaştırmalar yaparak yeniden düşünür/düşündürür.

Zeki Demirkubuz, Rus yazar Fyodor Dostoyevski'nin 1864 yılında yayınladığı "Yeraltından Notlar" romanından esinlenerek, 2012 yılında "Yeraltı" adlı filmini çekmiştir. Çalışma bu iki eserin karşılaştırmasına, her iki eserin farklı zaman ve mekanlarda, kısmen farklılaşan karakterler aracılığıyla, modern yaşamı nasıl ele aldığı, farklılığın diyalektiğini nasıl sunduğunu anlamaya çalışarak odaklanmıştır. Birisi Rusya, diğeri Türkiye üzerinden hareket eden iki sanatçı, temel düzeyde modern toplumsal yaşamın bireyler tarafından nasıl algılandığını ve özümsemiğini ortaya koymaktadır. Bu yönüyle "katı olan her şeyin buharlaştığı" bir çağda, farklı olmak, kendi kimliğini korumakla aynı anlama gelebilmektedir ve bu öz koruma sonunda yalnızlık gibi durumlarla son bulur. Çalışma bu iki eserin karşılaştırılması yoluyla birbirine komşu iki toplumun, farklı olmanın diyalektiğini, metinlerarası bir yöntemle nasıl ele aldıklarını anlamaya çalışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Metinlerarasılık, Fyodor Dostoyevski, Yeraltından Notlar, Zeki Demirkubuz, Yeraltı, Modernizm

Dialectic of Being Different and Two Forms of Experiencing Modernism: Time, Space and Human in Works of Fyodor Dostoevsky and Zeki Demirkubuz

Mikail BOZ¹

¹ *Yozgat Bozok University, Faculty of Communication, Dept. of Radio, Television and Cinema, Turkey*

bozmikail@gmail.com

Abstract

Making adaptations of literary works to cinema is a method frequently used by directors and producers today. Thus, cinema uses elements of art that are much older than itself, and while obtaining partial commercial assurance, literary works are also embodied through images reach a broad audience. In this respect, literature and cinema are in a mutual interaction, and this situation provides a background that is positive / negative multi-faceted relationship between the two arts.

It is possible to express the multidimensional relationship between different forms and types of works as intertextual relations. This concept, which extends to cultural studies with constructivist approach, opens the discussion of the authenticity of each text. What has been said has already been said, identified and recorded. Nevertheless, not only does each work carry the traces of other works that are influenced, it talks with him, rethinks / suggests new problematics about what it is problematizing.

Zeki Demirkubuz made "Underground" in 2012, inspired by Russian writer Fyodor Dostoevsky's novel "Notes from Underground" which was published in 1864. This study focuses on the comparison of these two works by trying to understand how both works handled the dialectic of being difference by means of partially differentiated characters in different times and spaces. Two artists, one of from Russia and the other one from Turkey, reveals how perceived and internalized modern social life by their contemporary individuals of works. In an age that "all that is solid melts into air", being different means the same as preserving its own identity, and this self-protection eventually culminates in situations such as loneliness. The study tries to understand how the two neighboring societies deal with the dialectic of being different by means of an intertextual method.

Keywords: Cinema, Intertextuality, Fyodor Dostoevsky, Notes from Underground, Zeki Demirkubuz, Yeralti, Modernism

Varoluşçuluk – Edebiyat İlişkisi: Franz Kafka Örneği

Nuri ÇİÇEK¹

¹ Aksaray Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye

nuricicek@aksaray.edu.tr

Özet

Yirminci yüzyıl içerisinde yaşanan bilimsel gelişmeler, kentleşmenin artışı ve ekonomik değişimlerin etkisiyle meydana gelen sorunlara yönelik bir cevap arayışı da varoluşçuluk düşüncesi çerçevesinde olmuştur. Varoluşçuluk düşüncesi yirminci yüzyıl insanının içine düşmüş olduğu bunalım, kaygı, korku, yalnızlık ve yabancılaşma gibi durumlara yönelik birbirinden farklı cevaplar ve sorular ile bir çözüm arayışı sunmaya çalışmıştır. Bu çözüm arayışında düşüncenin farklı ifade yolları olan felsefe ve edebiyat ortaklığı varoluşçuluk düşüncesi ile karşımıza çıkmaktadır. Felsefenin kavramsal çerçevesi ve edebiyatın anlatım gücünün birleşimi ile ortaya çıkan ürünler, düşünceler günlük hayatın içerisindeki yaşayan, çalışan ve konuşan varlık olarak insan ve bu insanın soru(n)larının ortaya konmasında etkili ve yol gösterici olmuştur.

Franz Kafka (1883-1924) eserlerindeki konu ve karakterlerin seçimi, ele aldığı temalar bakımından yirminci yüzyılın ortaya çıkardığı soru(n)lu bireyi anlatmıştır. Bu birey yalnız, korku ve kaygı içerisinde, kendine ve dünyaya yabancılaşmış bir bireydir. Yüzyılımızdan önce yaşamış olmasına rağmen O, büyük öngörüsüyle bize de yardımcı olabilecek tespitlerde bulunmuştur. Aslında Kafka'nın eserleri büyük bir hayal gücüyle yaratılmış, tamamen kurgusal nitelikte eserler değildir. Elbette O'nun hayal gücünün büyüklüğünden şüphe edilemez. Ancak buna karşın O; yaşadığı toplumun ve kentin durumunu ve en çok da kendi hayatını, kendi yalnızlığını, kendi yabancılaşmasını anlatmak istemişti bize. İşte hayal gücünü de bu noktada devreye soktu ve kendi yaşantısını, fikirlerini roman kahramanlarına yükleyerek sembolleştirdi. Arı üslubu da buna eklenince Kafka bugüne kaldı. Öngörüsüyle ve ustalığıyla yarına da kalacağı kesin. Üstelik Kafka zevkle okunan ve incelenen bir yazar olmanın yanında, aynı zamanda XX. yüzyılın büyük düşünürleri üzerinde önemli etkiler yarattı. Bu çalışmada varoluşçuluk – edebiyat ilişkisi Franz Kafka'nın eserlerine bağlı olarak tahlil edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Varoluşçuluk, Felsefe, Edebiyat-Felsefe İlişkisi, Yabancılaşma, Franz Kafka

The Relationship between Existentialism and Literature: Franz Kafka

Nuri ÇİÇEK¹

¹ *Aksaray University, Faculty of Science and Letters, Department of Philosophy, Turkey*

nuricicek@aksaray.edu.tr

Abstract

The philosophical thought of existentialism has searched for an answer to problems that have come up because of scientific developments, increase of urbanization and economic changes in the twentieth century. The thought of existentialism has tried to provide a solution with questions and answers to depression, anxiety, loneliness and alienation of human being of the twentieth century. In this quest of a solution, an association of philosophy and literature, as a means of expressing thought, presents itself through the thought of existentialism. The conceptual framework of philosophy and the narration power of literature generate products, and thoughts that have been directive and efficient for the problems of human being, that lives his/her daily life, works, and talks to others.

Franz Kafka (1883-1924), in his subject matters, themes, and character(ization)s, represented the troubled human being of the twentieth century. This man, with fear and anxiety, is alienated to himself and to his world. Although he lived before our age, he, by his vision and foresight, made observations that may help us. Indeed, Kafka's works are not thoroughly fictional. For sure, there is no doubt regarding his imagination. However, Kafka aimed to tell us his loneliness, alienation, and the condition of the society and city he lived in. he symbolized his thoughts, and his way of life into his characters through his imagination. That is how Kafka lives with his unique tone. Sure, he will live forever through his genius and foresight. Not only his works are read and examined but also he had great effect on the great thinkers of the twentieth century. This study aims to examine the relationship between existentialism and literature through Franz Kafka's works.

Keywords: Existentialism, Philosophy, Relationship between Literature - Philosophy, Alienation, Franz Kafka

Ahlaki Tekâmülde Özsevginin Yeri Üzerine Felsefi Bir Değerlendirme

Semra TÜFENKCI¹

¹*Balikesir Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, İslam Felsefesi, Türkiye,*
smrtfnkc@hotmail.com

Özet

Özsevgi ve bencillik özdeş kabul edildiği için bencillik gibi özsevginin de başkaları lehine eylemde bulunmayı dışladığı varsayılır. Bu düşünce, hem bencillik karşıtı hem de bencilliği erdem olarak kabul eden bazı filozoflar tarafından kabul görür. Mesela Nietzsche başkalarına duyulan sevgiyi zayıflık olarak görürken, özsevgi ve bencilliği erdem olarak kabul eder. Ahlak ile bencillik arasında kurulan bu tarz bir paralellik ahlaki, kişinin kendi lehine olan eylemlere indirgediği için tartışmaya açıktır. Aynı şekilde özsevgiyi bencillik olarak kabul eden görüş de kişinin lehine olan eylemleri ahlakın kapsamı dışında tuttuğu için tartışmaya açıktır. Bunu bir başlangıç noktası olarak alan bu çalışma, özsevginin bencillik olup olmadığını ve bir erdem olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceğini tartışmayı amaçlamaktadır.

Özsevgi ve bencillik ilişkisi, bencilliğin sınırları, özsevgi ve özgecilik arasında varsayılan çatışma gibi problemlerin ele alınması, özsevginin ahlaki konumunu belirlemek açısından önemlidir. Aristoteles, *Nikomakhos'a Etik*'te gerçek özsevginin ne olduğunu tartışırken yukarıda saydığımız problemleri doğrudan ya da dolaylı olarak ele alır. Ona göre iki tür özsevgi vardır: İlki, dünyevi iyi peşinde koşan kimseleri; ikincisi, erdemli bir hayat süren kimseleri tanımlar. Aristoteles'e göre ikinci grup ahlaki yüceliğe sahip olduğu için gerçek anlamda özsevgi sahibidir. Burada ahlaki bir içeriğe sahip olan özsevginin olumsuz anlamdaki özsevgiden/bencillikten farklı olduğu anlaşılmaktadır. Rousseau, Shaftesbury, Butler, Fromm gibi filozoflar da özsevgiye olumlu bir anlam yüklerken, bencilliği olumsuzlamışlardır. Bu isimlerden Fromm, bencilliğin özsevginin karşıtı olduğunu, üstelik kendinden hoşnut olmamaktan kaynaklandığını söyler. Dolayısıyla bencillik başkalarına duyulan sevgiyi hatta kişinin kendisini sevmesini dışlar; oysa özsevgi, insanda sevme potansiyelinin olduğunu gösterir, bir şeyi sevebilen insan başka şeyleri de sevebilir. Bu anlamda bireyin özsevgi de dahil kendisine karşı sorumluluklarının ahlakın kapsamı dışında kalmadığı söylenebilir. Klasik erdem etiğinde bunu açıkça görürüz. Erdemli bir hayat, kendi nefsinde adaleti sağlamakla başlar. Ancak bunu başarabilen, bireysel ahlaka sahip olan insan, toplumsal ahlaka sahip

olabilir. Sonuç olarak insanın kendisine davranışı ile başkalarına davranışı arasında temel bir fark olmadığından yola çıkarak sevmek kadar özsevginin de bir erdem olduğunu söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Ahlak, erdem, özsevgi, bencillik

A Philosophical Evaluation of the Place of Self-Love in Moral Maturity

Semra TÜFENKÇİ¹

¹Balikesir University, Faculty of Theology, Philosophy and Religious Studies,
Islamic Philosophy, Turkey
smrtfnkc@hotmail.com

Abstract

It is generally assumed that there is an opposition between self-love and morality in the sense of acting in favour of others. This is true for some moralists against selfishness and individuals who consider selfishness as a virtue. For example, Nietzsche regards love for others as a weakness but considers self-love and selfishness as virtues. This kind of parallelism between morality and selfishness is open to debate as it reduces morality to actions that are in favour of oneself. Similarly, the view that keeps self-love out of the scope of morality as it accepts self-love selfishness is open to debate because it reduces morality to acts against oneself. Taking this as a starting point, the present study aims to discuss whether self-love is selfishness and whether it can be considered as a virtue.

The relationship between self-love and selfishness is essential to find solutions to questions such as where selfishness begins and whether self-love excludes loving others or not, and to determine the moral position of self-love. Aristotle discusses the value of self-love in the *Nicomachean Ethics*. According to him, there are two kinds of self-love: The first one defines those who are seeking the earthly good and the second one those who live a virtuous life. According to Aristotle, as it has moral supremacy the second group is self-love in real terms. Here it is seen that self-love which has a moral content is different from the self-love/selfishness in the negative sense. The relationship between self-love and selfishness is also discussed by philosophers such as Rousseau, Shaftesbury, Butler and Fromm.

Fromm argues that selfishness is the opposite of self-love and that it arises from a person's self-dislike or self-hatred. Therefore, selfishness excludes the love for others and even the self-love, whereas self-love indicates that people have the potential to love, which, in turn, indicates that a person who can love something can love other things as well. One cannot argue that there is a fundamental difference between a person's behaviours towards him/herself and his/her behaviours towards others. In this sense, morality does not exclude a person's responsibility for him/herself. We can clearly see this in the classical virtue ethics. A virtuous life begins with first providing justice in one's own self. Only the person who can do this can achieve justice at the social level. In conclusion, a person should first love and cherish him/herself so that he/she can love and cherish others. Consequently, based on that there is not a fundamental difference

between a person's behaviours towards him/herself and his/her behaviours towards others, we can say that self-love is a virtue as much as love.

Keywords: Morality, virtue, self-love, selfishness

**Kızılbaş Sarayında İlk Fakih
Hamidreza SOHRABIABAD¹**

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Fars Dili ve Edebiyatı Bölümü, Türkiye,*

hsohrabiabad@nevsehir.edu.tr

Özet

1501 senesinde Şah İsmail tarafından Tebriz’de *Kızılbaşiyye Devleti* (Safevî Devleti) kuruldu. Bu devletin itikadî esasları Türkmen Kızılbaş/Alevî inanç sistemi üzerine tesis edildi. Lakin siyasi yapılanmanın inançsal özelliklerinin tarihsel seyri mercek altına alındığında devletin kuruluşundan birkaç kuşak sonra *sufî içerikli Türkmen İslam*’ının, yerini *fikhî-şeriatçı-kelamî İsnâaşeriyye* merkezli bir mezhebe bıraktığı görülmektedir. Bu değişimin sonucunda sufi bir tarikatın mensupları tarafından Kızılbaşlık/Alevilik üzerine kurulan bir devletin dini işleri zamanla; ancak tamamen fukaha tekeline geçmiştir. Dolayısıyla *Şeriatçı Şia* merkezli bir dini örgütlenme hayat bulmuştur. Bunun sonucunda da rakip mahiyette olan sufi Kızılbaşlar yerine fakih minberiler, işlerin idaresini ele geçirmiş, tasavvuf tamamen takbih edilmiş ve sufilik aşağılanmıştır. Başka bir ifade ile mütalaa konusu olan devletin temelleri Türkmen sufi Kızılbaşlar tarafından inşa edilmişken git gide önce Arap ve sonra ise Arap fukahanın öğrencilerinden oluşan Tacik din adamları öne çıkmıştır. Böylelikle Safevî Devletinin Türkmen Kızılbaş/Alevî inanç sistemi, yerini *şeriatçı İsnâaşeriyye* mezhebine terk etmiştir.

Bu doğrultuda Kızılbaş Devleti’nde bahis konusu *şeriatçı İsnâaşeriyye* mezhebinin ilk temsilcisinin nereden ve hangi tarihlerde Safevî sarayına geldiği meselesinin ve bu süreç içerisinde gerçekleşen hadiselerin aydınlığa kavuşması bir taraftan fakihlerin girişimi öncesi, Şia etkisine maruz kalmadan önceki Safevî ve dolayısıyla Kızılbaş zümrenin inanç ve sosyokültürel özelliklerinin ortaya çıkmasına yardım edecek, diğer taraftan ise günümüze dek devam eden Şiileştirme esaslarının başlangıç noktasının tespitine yardımcı olacaktır.

Belirtilen hedef doğrultusunda dönemin kronikleri ele alındığında *Kızılbaşiyye* sarayına gelen ilk fakihin *Cebel-i Âmil* bölgesinden *Şeyh Ali Arap Kerekî Cebel’ül-Âmilî*’nin (ö. 940/1534) olduğu görülmektedir. Arap dünyasından Safevî sarayına gelen *Ali Kerekî* veya şeriatçı Şia literatüründe geçtiği üzere *Muhakkik-i Kerekî*, aslında Tebriz, Konya ve Bağdat ekseninde resmi bir devlet çerçevesinde *şeriatçı İsnâaşeriyye* mezhebinin temellerini atan ilk

* Bu bildiri “Safevî İdaresinde Toplumsal Dönüşüm” başlıklı ve 2018 yılında savunulan doktora tezinden çıkarılarak hazırlanmıştır.

kişi olmuştur. Kerekî'nin Safevî sarayı ile irtibatı 1504-1505 yıllarından başlamıştır. 1510-1515 yılları arasında Şah İsmail'in davetiyle Safevî sarayında bulunmuştur. Kaynaklarda geçtiği üzere Kerekî bu zaman içinde Şah İsmail için *İmam-ı Kamil* sıfatını kullanarak ve onun *On İkinci Zahir İmam* olduğunu teyit ederek yazdığı *Nefehât'ül-Lahüt* isimli eseriyle Safevî Devleti'nin varlığını ve özellikle Şah İsmail'in seyitlik meselesini kabullenmiştir. Nitekim Şah İsmail, Kerekî'nin saraya davetiyle kendi meşruiyeti ve konumundan taviz vermezken, iddiasında bulunduğu zahir imam hususunda daha da istikrarlı bir şekilde hareket etmiştir.

Ancak esas mesele Kerekî'nin Tahmasb dönemindeki sarayla olan ilişkilerinden itibaren başlamaktadır. 1515 yılında sarayı terk eden Kerekî, Tahmasb döneminde tekrar saraya davet edilmiş ve 1528-1529 tarihinde Safevî coğrafyasına geri dönmüştür. Ancak bu sefer Kerekî daha önce Şah İsmail'e ait olan on iki imamların temsilciliği makamını fakih oluşu gerekçesiyle elde ederek ciddi bir güç sahibi olmuştur. Bu suretle dönemin kalemi *Hasan Bey Rûmlu*'nun (Ahsenü't-Tevarih) zikrettiği üzere Şia ezanının yaygınlaşması, Cuma namazının kılınması, Şia'ya göre doğru olmayan işlerin yasaklanması ve sonuçta kronikte geçtiği üzere Şia'nın yükselmesine yol açmıştır. Bütün bunların neticesinde, Şah İsmail döneminde devletin kurucusu tarafından meşruiyetin esas kaynağı olan ve Türkmenler tarafından önemsenen Mehdinin niyabeti ve gaip imamın temsilciliği Tahmasb'dan sonra genellikle fukaha tekeline girmiştir. Bu değişimin Tahmasb hâkimiyetinin ikinci döneminde yani yaklaşık 1533 yılında, sâbık makamların ve temsil ayrıcalıklarının bizzat şah Tahmasb tarafından Kerekî'ye verilmesiyle gerçekleştiği görülmektedir. Öyleyse Tahmasb'ın bu teşebbüsünü asıl önemli kılan söz konusu makamın Şah'ın tekelinden çıkması ve bir fakihe verilmesidir. Dolayısıyla Safevî döneminde, Tahmasb'ın saltanatı devrinde ve Kerekî'nin tekrar saraya gelişi ile birlikte Sûfî düşüncelerin zayıflaması başlamıştır. Bu durum Şeriatçı Şia'nın Kızılbaşlık karşısında yükselişinin başlangıcı olarak gösterilebilir. Böylelikle Kerekî'nin Kızılbaşlar tarafından zehirlenerek öldürülmesi sonucu bu uygulamaların devamı, onun ailesi ve öğrencileri tarafından devam ettirilmiştir. Sonraki dönemlerde Kızılbaş/Alevi inanç sistemi yerini *fikhî-şeriatçı-kelamî İsnâaşeriyye* mezhebine bırakmıştır.

Anahtar Kelimeler: Safevî, Kızılbaşlık/Alevilik, Şia, Kerekî, Şah İsmail

First Faqih in Qizilbash Palace

Hamidreza SOHRABIABAD*2

*Department of Persian Language and Literature, Faculty of Science and Letters,
Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Turkey,*

hsohrabiabad@nevsehir.edu.tr

Abstract

Qizilbashiyye State (Safavid State/Empire) was founded by Shah Ismail I in Tabriz in 1501. Principles of faith of this state were built on Turcoman Qizilbash/Alawite system of belief. But, when historical process (course) of belief-related features of political structure has been held under a microscope, it is seen that *Sufi-Content (Sufistic) Turcoman Islam* left its place to a sect of *fiqhi-sharian/qalāmi ithnā'ashariyyah (twelve imam shi'ism)*-centered, after several generations from establishment of the state. As a result of this change, religious affairs of a state, founded by members of a tariqat (path), upon Qizilbashness/Alawism, passed only completely to the monopoly of Fuqaha (plural of faqih) over time. Therefore, a religious organization-centered *Sharian Shia* came to life. As a consequence of this, faqih (an Islamic jurist and expert in fiqh) mimbarians took control of affairs, instead of the sufistic Qizilbash in opponent, and sufism was condemned completely and was denigrated. In other words, while establishments of the state in question were built by sufistic Turcoman Qizilbash, firstly Arabian and Tajik religious functionaries later consisting of students from Arabian fuqaha come increasingly into prominence. Thus, Turcoman Qizilbash/Alawite system of belief of the Safavid State left its place to the sect of *Sharian ithnā'ashariyyah*.

Accordingly, clarification of the issue that from where and which date the first representative of the said sect of *Sharian ithnā'ashariyyah* in Qizilbash State came to Safavid place, and of the events which occurred during this period, on the one hand, will help to reveal belief and socio-cultural features of Safavid and therefore Qizilbash coterie before exposing to Shia affect prior to faqihs (fuqaha)' attempt, and on the other hand, it will aid determination of starting point of shialising principles which have continued today.

In accordance with the specified target, when chronicles of the state have been addressed, it is seen that Sheikh Abd al-'Ālī (Arab) al-Karakī al-Jabal 'Āmilī (d. 940/1534) from region of Jabal 'Amil was the first faqih to come to Qizilbashiyye palace. *Ali Karakī* or *Muhaqqiq al-Karakī*, as was mentioned in Sharian Shi'a literature, who came from Arabian

* This paper was prepared by excluding from doctoral dissertation, titled "Safevî İdaresinde Toplumsal Dönüşüm (Social Transformation in Savadid Administration)", and defended in 2018.

world to Safavid palace, was the first person to lay the foundations of the sect of *sharian Ithnā'ashariyyah* in axis of Tabriz, Konya and Baghdad, within the frame of an official state. Al-Karaki's contact with Safavid palace started in 1504-1505. He was present at Safavid palace through the years of 1510-1515 by Shah Ismail I's invitation. As is mentioned in resources, he acknowledged existence of Safavid State and Shah Ismail I's issue of sayyidship, through his work named *Nafahāt al-Lāhūt*, by using the title of *al'Imam al-Kamil* for Shah Ismail I, and by confirming that Shah Ismail I was the *Twelfth Apparent Imam*. As a matter of fact, while Shah Ismail I did not make no compromises from his legitimacy and his position, by al-Karaki's being invited by him to the palace, again he acted more steadily about the apparent imam that he claimed.

However, the key issue begins from al-Karaki's relationships with the palace during Shah Tahmasb I. Al-Karaki, who left the palace in 1515, was invited again to the palace during the period Shah Tahmasb I and he returned to Safavid geography in 1528-1529. But, this time, he had significant power, by representative authority (maqam) of twelve imam which belonged to Shah Ismail I before, on the grounds that he was faqih. As *Hasan Beg Rûmlu* (through his book: *Ahsan ut-Tawarikh*), author of the period, had mentioned, this led Shi'a azan (adhan, call to prayer) to become widespread, salat al Jumah (Friday prayer/namaz) to be performed, affairs, which were not true according to Shi'a, to be forbidden, and ultimately led Shi'a to rise as it is mentioned in the chronicle. As a result of all of these, regentship of Al-Mahdi (Twelfth Imam) and representation of the hidden imam (Al-Mahdi), who was actual/original source of legitimacy by founder of the state during the period of Shah Ismail I and was considered important by Turcoman People, fallen generally under the monopoly of the Fuqah, after Shah Tahmasb I. It is seen that this change took place with the fact that the former authorities (maqams) and privileges of representation were given to al-Karaki by Shah Tahmasb I in person, during the second period of Shah Tahmasb I's domination I, that is, in 1533 approximately. Then, what really makes this attempt by Shah Tahmasb important is that the said authority (maqam) got out of Shah's monopoly and that it was given to a faqih. Therefore, in the Safavid state, during the period of Shah Tahmasb I's sultanate, with al-Karaki's coming again to the palace, Sufistic thoughts began to weak. This situation can be shown as the beginning of rise of Sharian Shi'a against Qizilbashness. Thus, continuation of these practices was maintained by his family and students after al-Karaki was killed, poisoning, by the Qizilbash. During next periods, Qizilbash/Alawite system of belief left its place to the sect of *fiqhi-sharian/qalāmi ithnā'ashariyyah*.

Key Words: Safavid, Qizilbashness/Alawism, Shi'a, Al-Karaki, Shah Ismail I.

Hacı Bektaş-ı Veli'nin Ahlak Anlayışı

Büşra GÜMÜŞ¹

¹ Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi,
Nevşehir, Türkiye

busragumus50@gmail.com

Özet

Bu çalışmamızda Hacı Bektaş-ı Veli'nin ahlak anlayışının eserlerinde nasıl vücut bulduğu ve nasıl yansıtıldığını ortaya çıkarılmaya çalışacağız. Bu araştırma çerçevesi içerisinde Hacı Bektaş-ı Veli'nin eserleri ve hakkında yapılan çalışmalar gerek yazılı eser gerek elektronik ortamdaki eserler incelenecektir. Özellikle *Makalat* adlı eserde genellikle marifet ve hakikat kapılarında bazı ahlaki değerlerden bahsedilecektir. Yine aynı şekilde *Makâlât-ı Gaybiyye ve Kelimât-ı Ayniyye* adlı eserde insanlığa şefkatli bakılması gerektiği, kimsenin küçük görülmemesi, halkla mücadele edilmesi gerektiği, sınırların paylaşılmaması gerektiği ve kimseye emir verilmemesi gerektiği söylenmiştir. Yine bu eserlerde insanda bulunmaması gereken kibirlenme, fesatlık, dedikodu, düşmanlık, asabiyet, riyakarlık, yalancılık gibi özelliklerden ve bunların kötülüklerinden de bahsedilecektir. Hacı Bektaş-ı Veli'ye göre asıl olan ahlaktır ve eserlerinde sürekli olarak ahlak yapısından ve ahlakın nasıl olması gerektiğinden bahsetmiştir. Aynı zamanda dünya hayatında ahlaklı olmakla ilgili olarak “*edep ile gir, irfan ile çık*” sözünü benimsemiştir. Benmerkezci anlayıştan uzak kalmanın önemine ahlak ile cevap aramış ve nefsin amacının sadece kendini düşünmek olduğunu savunmuş ayrıca bu şekilde benmerkezci davranış sonucunda insanın iyi ahlaklı kalamayacağını ve nefsinin esiri olacağını belirtmiştir. Bu çalışmada Hacı Bektaş-ı Veli'nin ahlak anlayışının eserlerinde ne şekilde vuku bulduğu araştırılmak ile beraber dünyaca ünlü filozofların ahlak arayışında Hacı Bektaş-ı Veli ile hangi konularda hem fikir olduklarını ve bu anlayışların, *Makalat* adlı eserdeki anlayışlar ile hangi yönlerde kesiştiği ortaya çıkarılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hacı Bektaş-ı Veli, Ahlâk, Makâlât, Değer

Moral Sentiment of Hacı Bektash Veli

Büşra GÜMÜŞ¹

¹ Nevşehir Hacı Bektas Veli University, Social Sciences Institute, Nevşehir, Türkiye

busragumus50@gmail.com

Abstract

In this academic work, I tried to find how moral sentiment came into existence and also be reflected out of his literal works. This academic study includes Hacı Bektas Veli's literal Works also checked other academic works about Hacı Bektas Veli. Especially, that study refers to "skills" and "verity" in "Makalat" that refer to moral sentiment. In the same way, that literal works, "Makalat-ı Gaybiyye" and "Kelimat-ı Ayniyye" make mention of having to look with affection to whole mankind also, nobody should contempt anyone, to compete with community, keeping secrets and doesn't share with anyone also doesn't give any order to anyone. That literal work also contains about skills that the person who not necessary to have like pride, sedition, being tattler, bear enmity, being ratty, being hypocritical and being liar, also that works refer to portent that skills. According to Hacı Bektaş Veli, the only real thing is morality. He also refers to morality and how morality should be in his literal works. He also mentioned about living with morally. He said "*born with decency, die with understanding*". He searched answers with moral to stay away from egocentric approach also he defends about human souls can be selfish all the time and with the egocentric approach the person will stay vice. In this academic work, I tried to find moral understanding about Hacı Bektaş Veli and which philosophers agreed with him also these insights intersect with the insights in his work "Makalat".

Key Words: Hacı Bektaş Veli, Moral and Morality, Makalat, Value

Binboğalar Bölgesi Hakikatçi Aleviliğin Temsilcileri ve Bitişi

Gülüzar DUMAN¹

¹ *Hacı Bektaş Veli Araştırma ve Uygulama Enstitüsü, Alevi Bektaşî Kültürü Anabilim Dalı*
glzr_duman@hotmail.com

Özet

Alevilik, yaşadığı pek çok coğrafyada olduğu gibi Anadolu coğrafyasında da kültürel dokusu, inançsal birikimi ve heterojen yapısı ile köklü bir geçmişe sahip inanç sistemleri arasında yer almaktadır. Alevilik ile ilgili çalışmalarda, içindeki farklı sosyal gruplar ve akımlar dikkate alındığında alan araştırmaları bir hayli önem arz etmektedir. Bu çalışma Binboğalar bölgesi Hakikatçi Aleviliğin temsilcilerini ve neden bittiğini incelemektedir. Verilere ulaşmada mülakat yöntemi kullanılmıştır. Edinilen bilgilere göre Binboğalar bölgesinde iki tür Alevilik yorumundan bahsedebiliriz: ilk olarak ocak sistemi üzerinden okuyabileceğimiz “talip-rehber-pir-mürşid” dört kapısından geçen geleneksel Aleviliğin yaşatılmış olduğu görülmektedir. Diğer taraftan 1830’lu yıllardan başlayıp 1960’lı yıllara kadar güçlü bir akım haline gelen, geleneksel Alevilik karşısında kendi geleneğini ve kültürünü oluşturan Hakikatçi Alevilik ekolünün varlığı söz konusudur. Bu ekol Baba Mansur Ocağı’ndan kopup Sivas’ın Zara ilçesine oradan da Kangal ilçesinin Mesçit köyüne yerleşen Araboğulları vasıtasıyla bölgeye intikal ettikten sonra zamanla hatırı sayılır kitlelerce kabul görerek geleneksel Aleviliğin yerini almıştır. Hakikatçi Alevilik, geleneksel Aleviliği tarikat kapısında takılı kalmakla eleştiren ve dört kapı kırk makam öğretisindeki son kapı Hakikat kapısında yaşamaya vurgu yaparak kendi geleneğini oluşturmuş bir Alevilik yorumudur. Bu akıma mensup kişiler “Hakikatçi” “Hakikat ehli” veyahut “Hakikatli” olarak adlandırılır. Hakikatçi Aleviliğin merkezileştiği Binboğalar bölgesinde Hakikatçi ekol aynı zamanda bir “irfan okulu (irfan-ı mektep)” şeklinde tasvir edilmektedir. Meluli, İbreti, Ali Haki, Mücrimi, Fakri Haydari, Perişan Güzel, Erdem Baba, Perişan Ali, Afe Ana, Zeliha Çelebi, Zeynep Bayrak, Kul Latife ve daha niceleri Hakikatçi ekolün temsilcileriydi. Bu ekolün günümüzde varlığını koruyamamasında şehirleşme ile birlikte köylerdeki dinamik nüfusun yok olması önemli bir etkidir. Diğer taraftan inançsal boyutta yukarıda bahsi geçen irfan okulunun yani yolun öğretildiği ve hakikat ehli olma halinin yaşatıldığı muhabbet meclislerinin yok olması ile bu geleneği yaşatacak temsilci yetiştirememesi ve hakikatli olma sırrını aktarmamasıdır.

Anahtar Kavramlar: Alevilik, Hakikatçi Alevilik, Hakikat Kapısı, İnsan-ı Kâmil

The Representatives and the End of the *Hakikatçi* Alevism in the Binboğalar Region

Gülüzar DUMAN¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Hacı Bektaş Veli Institute of Research and Application,*

Department of Alevism- Bektashi Culture, Turkey

glzr_duman@hotmail.com

Abstract

Alevism, like any other regions in which it appears, is among one of the deep-rooted belief systems that has a long history with its cultural fabric, faithful accumulation and heterogeneous structure in Anatolia. Considering the different social groups and movements within the studies related to Alevism, field Studies are of great importance. This study examines the representatives of “*Hakikatçi* Alevism” in Binboğalar region and why it had ended. Interview method was used to reach data. According to information obtained from Binboğalar region, we can talk about two types of Alevism. Firstly, it is seen that the traditional Alevism which had passed through the four gates of “*talip-rehber-pir-mürşid*” which we can read within the Ocak System. On the other hand, secondly there is *Hakikatçi* Alevism ecole from the 1830s until the 1960s it has become a strong movements, which formed its own tradition and culture in the face of traditional Alevism. This ecole has been accepted by considerable masses over time through Araboğulları who firstly settled Zara town of sivas after leaving Baba Mansur Ocağı, then settled Mesçit village of Kangal district. In this way traditional Alevism has been replaced by *Hakikatçi* Alevism. *Hakikatçi* Alevism is an interpretation of Alevism which criticizes traditional Alevism because it dips back into “*tariqat* gates” and emphasizes living in the last gate of “*haqiqat*” in the four gates forty levels. The members of this movements are called “*Hakikatçi*”, “*Hakikatli*” or “*Ahl-i Haqiqat*”. In the area of Binboğalar where *Hakikatçi* Alevism centralized, this ecole is also depicted as a school of wisdom (*irfan-ı mektep*). Meluli, İbreti, Ali Haki, Mücrimi, Fakri Haydari, Perişan Güzel, Erdem Baba, Perişan Ali, Afe Ana, Zeliha Çelebi, Zeynep Bayrak, Kul Latife and many others are representatives of wisdom school. Migration of rural population to urban place is an important reason for disappearance of this school today. With disappearance of the above mentioned wisdom school in the religious dimension or layer that is to teach the way, this ecole did not train representatives to live tradition and did not convey mystery of *Haqiqat*.

Key Words: Alevism, *Haqiqat*, Gate of *Haqiqat*, The Perfect Man.

Modern Alevilikte Hacı Bektaş Veli Dergahı Algısı ve İnanç Turizmi Faaliyetleri

Merve ÇAVUŞ¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Hacı Bektaş Veli Araştırma ve Uygulama Enstitüsü,
Alevi Bektaşî Kültürü Anabilim Dalı*

mervecavus00@hotmail.com

Özet

1950'lerden itibaren hızlı kentleşme ile birlikte Aleviliğin dönüşüm içerisinde olduğu kabul edilmektedir. Geleneksel ortamından uzaklaşarak kentlere göç eden Aleviler, modernleşmenin etkisi ve kentin dönüştürücülüğü ile birlikte Aleviliğin temel kurumlarını yeni yaşam alanlarına göre inşa etmişlerdir. Özellikle dedelik, musahiplik ve düşkünlük bu değişim sürecinde modernleşmeden olumsuz etkilenen kurumlardır. Ayrıca Türkiye'nin ideolojik kamplaşmalar yaşadığı dönemde Alevilik Marksist grupların etkisi altında kalmıştır. Marksizmin iki önemli etkisinin olduğu görülmektedir. Bunlardan ilki, Alevilere örgütlenme yeteneği kazandırması. Diğeri, olumsuz bir şekilde dede otoritesinin kaybolmasına neden olmasıdır. Fakat 1990'lardan itibaren Marksizmin tarihe karışmasıyla birlikte Aleviler kendi kimliklerini ifade edebilecekleri bir örgütlenmeye yönelmişlerdir. Bu süreçte kentli Alevileri bir araya getiren dernek ve vakıflar olmuştur. Dedeler bu yeni kurum ve yapılar içerisinde statü ve rol kaybına uğrayarak yeni işlevlerde bulunmaya başlamışlardır. Önceden bir ocağın dedesi olan, talipleri olan dedeler şimdi daha çok dernek ve vakıflar aracılığıyla görünür hale gelmişlerdir. Bir ocağa bağlı olma kavramı yerini bir cemevine, derneğe veya vakıfa üye olma kavramına bırakmıştır.

Turizm faaliyetlerinin giderek çeşitlendiği ve her geçen gün daha fazla insanın bu faaliyetlere katıldığı modern dünyada inanç turizmi önemli bir yere sahiptir. Bu açıdan Hacı Bektaş Veli Dergahı da Balkanlar'dan Orta Doğu'ya kadar geniş bir kültürel hinterlanta ve inanç turizmi potansiyeline sahiptir. Günümüz Aleviliğini temsil eden dernek ve vakıflar Hacı Bektaş ilçesinde iz düşümü olan cemevlerini kurarak inanç turizmini besleyen bir yapıya dönüşmüştür. Bu bildiri geleneksel Aleviliğin dönüşümü üzerine cemevlerini, dedelerin statü ve rollerinde yaşanan değişimi, dernek ve vakıflar aracılığıyla Hacı Bektaş'a gelen üyelerin inanç turizmi faaliyetlerini, güçlü bir inanç turizmi potansiyeline sahip olan Hacı Bektaş Veli Dergahı çerçevesinde açıklamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Alevilik, Dedelik, Cemevleri, Modern Alevilik, İnanç Turizmi.

The Perception of Hacı Bektash Veli Dervish Lodge in Modern Alewism and Faith Tourism Activities

Merve ÇAVUŞ¹

*¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Hacı Bektaş Veli Research Institute, Department of
Alevi Bektashi Culture*

mervecavus00@hotmail.com

Abstract

From the 1950's onwards, it is accepted that Alewism is in transformation with rapid urbanization. Alevi who moved away from the traditional environment and migrated to the cities. The effect of modernization and transformation of the city has built the basic institutions of Alewism according to the new place of life. Particularly, dedelik (religious guide), musahiplik (religious partnership) and düşkünlük (excommunicated, isolated person) are institutions that are affected negatively by modernization in this process of change. In addition, Alewism was under the influence of Marxist groups. Marxism has two important effects. The first one, the Alevis, provided the ability to organize. The other, dedelik (religious guide) lost its authority in a negative way. However, since the 1990's Alevis have turned to an organization in which they can express their own identity. In this process, the urban Alevis gathered around associations and foundations. Dede (religious guide) have lost their status and role. Previously, dede (religious guide) had 'ocak' and 'talip'(disciple). They are now more visible through associations and foundations. As a result, the concept has changed.

Faith tourism has an important place in the modern world. Hacı Bektas Veli Complex, also has a wide range of cultural hinterlands and faith tourism potential from Balkans to the Middle East. The associations and foundations representing today's Alewism are important for the faith tourism of cemevi's established in Hacı Bektas district. This paper aims to explain the cemevis on the transformation of traditional Alewism, the change in the status and roles of the dede (religious guide's) through association and foundations within the framework of Hacı Bektas Veli Dervish Lodge.

Keywords: Alewism, Dedelik (Religious Guide), Cemevi, Modern Alewism, Faith Tourism

Şah İsmail Hatâyî'nin Şiirlerinde Tenasüh

Gülizar AYDOĞAN¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Hacı Bektaş Veli Araştırma ve Uygulama Enstitüsü,
Lisansüstü Öğrencisi, Türkiye*

gulizaraydogann@gmail.com

Özet

Dilimizde ruh göçü ve tekrar bedenleşme kavramları ile karşılık bulan tenasüh, terim anlamı olarak ölen kişinin ruhunun amellerine bağlı olarak madde (şey), bitki, hayvan ve insan gibi başka beden veya şekillerde tekrardan dünyaya geleceği inancıdır.

Genel kabul olarak kökeni eski Hint dinleri ile Budizm'e dayandırılan; Çin, Mısır, Yunan, Roma ve İran gibi ülkeler ile Ehl-i Hak, Yezidi, Nusayri inanışları ve Alevi- Bektaşî kültüründe de izlerine rastlanan tenasüh inancı, İslamiyet, Yahudilik ve Hıristiyanlık gibi tek tanrılı dinler tarafından reddedilmiştir. İslamiyet tarafından reddedilen tenasüh inancı, kendine İslamiyet çatısı altında yer edinen çeşitli heterodoks mezhep ve Gulat (aşırı Şii) fırkalar arasında, varlığını sürdürmüştür.

Alevi inanç önderi olarak tanımlayabileceğimiz Şah İsmail Hatâyî'nin şiirlerinde tenasüh, ayırt edici unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Hatâyî'nin şiirlerinde karşımıza çeşitli şekillerde çıkan tenasüh inancının bir türüne göre, Hz. Ali ölmemiştir ve ruhu Hacı Bektaş Veli'nin bedenine intikal etmiştir. Bir başka türünde bülbül, aslan, turna gibi hayvanların bedenlerine insan ruhları göç etmiştir ve buna örnek olarak Hz. Ali aslan suretinde karşımıza çıkmaktadır. Bir diğer türünde ise Hatâyî dünyada ezelden beri yaşadığını ve çeşitli bedenlere büründüğünü belirtmiştir.

Tenasüh inancı, Safevîlerin I. döneminde Tebriz-Konya-Bağdat ekseninde oluşan ve heterodoksi Şia olarak adlandırdığımız inanç sistemi ile şeriatçı Şia'nın ayırt edici noktası olarak karşımıza çıkmaktadır. Hz. Ali ve imamlara uluhiyet atfedilmesi manasına gelen Gâli Şia, Gulât-ı Şia, Müfrit Şia gibi adlandırmalar Kızılbaş heterodoks inanç sisteminin özelliklerini yansıtmakta olup tenasüh ve hulule inanan heterodoksi Şia için kullanılmaktadır. Gali Şia ile Şia arasında hiçbir fark bulunmamaktadır ve Gâli Şia yani heterodoksi Şia şeriatlandırılarak bugünkü Şia'ya dönüşmüştür. Şia'nın heterodoksi Şia'yı kendilerinin sapkını olarak

göstermelerinin amacı günümüzde var olan şeriatçı Şia'yı desteklemek ve heterodoksi Şia'yı şeriatlandırmaktan başka bir şey değildir. Bu sebepten heterodoksi Şia günümüzde şeriatlandırılmış Şia olarak da tanımlanabilmektedir. Fakat Şah İsmail Şia'sının yani heterodoksi Şia'nın günümüz şeriatçı Şia'sı ile tek ortak noktası olarak karşımıza Hz. Ali ve on iki imamlar kültü çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Alevilik, Bektaşilik, Tenasüh, Şah İsmail, Şiir.

Reincarnation in Poems of Shah Ismail Khatai

Gülüzar AYDOĞAN¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Hacı Bektaş Veli Research Institute, Turkey*

guluzaraydogann@gmail.com

Abstract

Corresponded with concepts “transmigration of the soul” and “incarnation again” in our language, reincarnation is terminologically belief that the dead person’s spirit would come into the world again in another bodies and forms such as object (thing), plant, animal and human etc., based on the one’s deeds (actions).

Being based its origin, as generally accepted, on ancient indian religions and Buddhism; found its traces in faiths of Ahle Haqq (The Yarsan/People of The Truth), The Yazidis, The Nusayris and Alawite-Bektashi culture as well as in countries such as China, Egypt, Greece, Rome and Iran etc.; the reincarnation belief was rejected by monotheistic religions such as Islamism, Judaism (Jewishness) and Christianity. Reincarnation belief, rejected by Islamism, has continued its existence among various heterodoxic sects and Ghulat (extremist Shiites) sects, which have gained a place for themselves under the roof of Islamism.

In poems of Shah Ismail Khatai whom we can describe as Alawite leader of faith, we confront reincarnation as distinctive element. According to a type of reincarnation belief which we confront in different forms in his poems, Hazrat Ali (Saint Ali) has not died and his spirit has passed to Haji Bektash Veli’s body. In its another type, human spirits have transmigrated to bodies of animals such as nightingale, lion and crane etc. and as an example of this, we confront Hazrat Ali in the shape (image) of lion. Khatai stated that, in an another type of it, he has lived from all eternity in the world and has assumed various forms (bodies).

We confront reincarnation belief as distinctive point of the belief system which constitutes in Tabriz-Konya-Baghdad axis during first period of Safavids and which we describe as Heterodoxy Shia and with the Sharian Shia. Namings such as Ghali Shia, Ghulat Shia, Extremist Shia etc., meaning attribution godhood (divinity) to Hazrat Ali and other Imams, reflect characteristics of Qizilbash Heterodoxy system of belief and are used for heterodoxy Shia which believes in reincarnation (tenasüh) and incarnation of God (hulül). There is no difference between Ghali Shia and Shia. And Ghai Shia, namely heterodoxy Shia, was shariaised and has transformed into today’s Shia. Purpose for Shia in showing heterodoxy Shia as its (Shia’s)

deviant is nothing short of supporting sharian Shia which exists at the present time and shariasizing heterodoxy Shia. For this reason, heterodoxy Shia can be today defined as the shariasized Shia, as well. But, we confront cult of Hazrat Ali and The Twelve Imams as the only common point between Shah Ismaili Shia, namely heterodoxy Shia, and today's sharian Shia.

Keywords: Alewism, Bektashism, Reincarnation, Shah Ismail, Poem.

Lise Gençliğinin (Z Kuşağının) Tüketim Kalıplarının Sosyolojik Analizi
(Kayseri Örneği)

Nergiz ZÜLFİKAR¹, Ahmet Burak KAHRAMAN²

¹ *Doktora Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Kayseri, Türkiye,*

nergizzulfikar06@gmail.com

² *Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Kayseri, Türkiye,*

burakkahraman@erciyes.edu.tr

Özet

Tüketim en genel anlamı ile mal ve hizmetlerin insan ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla insanlar tarafından kullanılması ve harcanmasıdır. İnsanoğlu var olduğundan itibaren birçok farklı biçimlerde tüketimde bulunmuştur. Diğer bir ifade ile insanoğlu varlığını devam ettirebilmek için besinleri, havayı, suyu, hayvanları, bitkileri dolaylı veya dolaysız olarak yaşadığı çevreyi tüketmek durumundadır.

Geçmişten farklı olarak günümüz post modern tüketim toplumlarında ise, insanoğlunun tüketim davranışları, değişen anlamı ile birlikte ihtiyaçlarının da ötesine geçerek istekler, arzular ve her biri birer toplumsal statü göstergesi olarak gerçekleşecek şekilde oluşmaktadır. Toplumsal değişimlerden en çok etkilenen veya toplumsal değişimlere en çabuk uyum sağlayanlar ise gençlerdir. Bu dönemin gençleri Z kuşağı olarak adlandırılan 2000 yılı sonrası doğan çocukların oluşturduğu kuşaktır. Z nesli olarak tanımlanan nesil şu anda ergenlik döneminindedir. Ergenlik kimlik oluşturma, kendilik değerini bulma dönemi olarak düşünüldüğünde bu oluşumun tamamlanmasında birçok toplumsal değişken de etkili olmaktadır. Bu kuşak teknolojinin hızla geliştiği, ulaşılabilirliğin arttığı bir dünyada teknoloji kullanımında yetkin olarak büyüyen sosyal sermayelerinin ve habituslarının büyük bölümünü internet üzerinden oluşturarak sosyalleşen gençlerden oluşmaktadır. Z kuşağını diğer kuşaklardan ayıran en önemli faktör budur. Teknolojinin hızla geliştiği ve değiştiği bir dünyanın içinde büyüyen bu nesil aynı zamanda en çabuk ve hızlı tüketen nesildir denilmektedir. Tüketim olgusunu günümüz dünyasında daha iyi anlamak için bu genç tüketicileri gözlemlemek ve inceleyerek anlamlandırmak sosyolojinin uğraşları arasında yer almaktadır.

Bu amaçla araştırmada tüketime, tüketime kültürü, gençlerin tüketime alışkanlıkları, tüketime tercihleri ve bilinçli tüketime durumlarına odaklanılmıştır. Tüketime olgusunun gençler için ne ifade ettiği gençlerin tüketime ne ölçüde, katıldıkları moda, marka, reklam, arkadaş etkisi, popüler olma arzusu gibi değişkenler ile birlikte ele alınarak sosyolojik bir analiz yapılmıştır.

Kuramsal bilgiler ve saha araştırmasından elde edilen veriler ile hazırlanan araştırmanın uygulama kısmı dört bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde katılımcıların yaş, cinsiyet, sınıf düzeyi ve sosyo-ekonomik özelliklerini belirlemeye yönelik demografik sorulara, anketin ikinci kısmında alışveriş alışkanlıklarında etkili olan nedenleri belirlemeye yönelik sorulara, üçüncü bölümde satın almada etkili olan faktörleri belirlemeye yönelik sorulara, dördüncü bölümde ise gençlerin tüketime tercihlerini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir. Araştırmanın uygulama alanı olarak Kayseri'nin özel bir lisesi tercih edilmiştir. Özel bir lisenin tercih edilmesinin amacı ailesinin gelir düzeyinin belli bir seviyede olan gençlerin tüketime tercihlerini incelemektir. Bu amaçla evren dikkate alınarak örneklem dahilinde 100 öğrenciye anket uygulanmıştır. Anket sonuçları istatistik analiz programı olan SPSS 24 sürümü kullanılarak değerlendirilmiştir. Tablolardan elde edilen ham veriler sosyolojik olarak anlamlı bir hale getirilmiştir. Araştırma sonucunda alışveriş tercihlerinin öğrencilerin günlük yaşantıdaki tavırlarını etkilediği, yaş daha küçük olan gençlerin çevrelerinden daha çok etkilendikleri ve anne eğitim durumu arttıkça modayı takip etme durumlarında anlamlı bulgular tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular sosyolog duyarlılığı ile ilgili kaynaklardan faydalanılarak tartışılmış ve yeni araştırmalar için önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Z Kuşadı, Lise Gençliği, Tüketime Toplumu, Tüketime Kültürü, Tüketime Kalıpları

Sociological Analysis Of Consumption Patterns Of High School Youth (Z generation) (Kayseri Case Study)

Nergiz ZÜLFİKAR¹, Ahmet Burak KAHRAMAN²

¹ PhD Student, *Erciyes University, Faculty of Arts, Department of Sociology, Kayseri, Turkey,*
nergizzulfikar06@gmail.com

² Assoc. Prof. Dr. *Erciyes University, Faculty of Arts, Department of Sociology, Kayseri,*
Turkey,

burakkahraman@erciyes.edu.tr

Abstract

Consumption is the use and consumption of goods and services by humans in order to meet human needs. Human beings have consumed many different forms since their existence. In other words, in order to maintain human existence, human beings must consume nutrients, air, water, animals and the environment in which they live, either directly or indirectly.

Unlike the past, in today's postmodern consumption societies, the consumption behavior of human beings, along with the changing meaning of their needs, goes beyond the wishes, wishes and each of them is formed as a sign of social status. Young people who are most affected by social changes or who adapt to social changes quickly are the ones who are most affected by social changes. The young people of this period are the generation of children born after 2000 called Z generation. The Z generation is now in adolescence. Many social variables are also effective in the completion of this formation as adolescence is considered as the period of identity creation and self-worth. In a world where technology is rapidly developing and accessibility is increasing, this generation is composed of socialized young people who are able to create a large part of their social capital and habitats that are growing competently in the use of technology over the internet. This is the most important factor that distinguishes Z generation from other generations. It is said that this generation is also the fastest and fastest consuming generation in a world where technology is rapidly evolving and changing. In order to better understand the phenomenon of consumption in today's world, observing and examining these young consumers is among the efforts of sociology.

For this purpose, the study focused on consumption, consumption culture, consumption habits of young people, consumption preferences and conscious consumption. What the consumption phenomenon means to young people to the extent to which young people participate in consumption, fashion, brand, advertising, friend effect, popular desire, along with the variables such as a sociological analysis was made.

Theoretical knowledge and data obtained from field research and the application of the research prepared consists of four parts. The first part of the survey includes demographic questions to determine the age, gender, class level and socio-economic characteristics of the participants, questions to determine the reasons for shopping habits in the second part of the survey, questions to determine the factors affecting purchasing in the third part, questions to determine the consumer preferences of the youth in the fourth part. Kayseri has chosen a private high school as the Application Area of the research. The purpose of choosing a private high school is to examine the consumption preferences of young people who have a certain level of income level of their family. For this purpose, 100 students were surveyed in the sample taking into consideration the universe. The results of the survey were evaluated using SPSS 24, which is the statistical analysis program. The raw data obtained from the tables has been made significant sociologically. As a result of the research, significant findings were found in shopping preferences affecting the attitudes of students in daily life, in cases where younger students are more affected by their environment, and in cases where they follow fashion as their mother education status increases. The findings were discussed using resources related to sociologist sensitivity and suggested new research.

Key Words: Z Generation, High School Youth, Consumption Society, Consumption Culture, Consumption Patterns

Kent Merkezinde Yaşayan Sosyoekonomik Düzeyi Yüksek Kadınların Gündelik Yaşamdaki Tüketim Örüntülerinin Temellendirilmiş Kurama Göre Değerlendirilmesi (Kayseri Örneği)

Vahdet ERDOĞAN¹, Ahmet Burak KAHRAMAN²

¹ *Doktora Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Kayseri, Türkiye,*

vhdt.19@gmail.com

² *Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Kayseri, Türkiye,*
burakkahraman@erciyes.edu.tr

Özet

Günümüz toplumunda insanlar, fiziki ihtiyaçlarının yanında psikolojik ve sosyal ihtiyaçları için de tüketim gereksinim duyarlar. Baudrillard (2018), postmodern toplumda tüketimin, nesnelere yanı sıra fikirlerin ve görüngülerin de tüketilmesi anlamına geldiğini söyler. Tüketim kültürüne sahip toplumlarda insanların çoğu statü, ilgi, yenilik ve farklılık için ürünleri tüketmekte ve bunları sergilemektedir. Veblen (2017) aylak sınıfın, bu şerefli sınıftan olmalarını ve sahip oldukları varlığı ve gücü farklılaşmış bir tüketim şekli ile, yani gösterişçi tüketim ile gösterdiklerini belirtmiştir. Günümüz toplumunda insanlar tüketimlerini; moda, beğenilme arzusu ve gösteriş için yapmaktadırlar. Bu tür tüketim genellikle kent yaşamında daha belirgindir. Çünkü kent yaşamında insanlar daha iyi statüde olduğunu ispat etmek için bu yolu seçerler. Günümüz toplumunda sosyal statü ve iktisadi güç, gösterişçi tüketim ile kendini gösterir. İnsanlar para kazanmak için çalışırlar. Sonra kazandığı parayı lüks eşyalara harcayarak, toplum içinde saygınlık duymak isterler.

Bu araştırmanın problemi, kent merkezinde yaşayan sosyoekonomik düzeyi yüksek kadınların ihtiyacından fazlasını tüketmesi yani gösterişçi tüketimdir. Araştırmanın amacı ise, kent merkezinde yaşayan sosyoekonomik düzeyi yüksek kadınların gündelik yaşamdaki tüketim örüntülerini ortaya çıkarmaktır. Araştırmanın en önemli sınırlılığı, Kayseri'nin sosyal ve ekonomik anlamda üst gelir seviyesine ait bir mahallesinde yaşayan kadınlarla yapılmış olmasıdır. En önemli sayıltısı ise, katılımcıların gösterişçi tüketim örüntülerini sergilemeleridir. Bu çalışmada, katılımcılardan elde edilen bilgiler doğrultusunda kent merkezinde yaşayan sosyoekonomik düzeyi yüksek kadınların gündelik yaşamdaki tüketim örüntülerini ortaya çıkarmak amacıyla temellendirilmiş kuram yönteminden yararlanılmıştır. Araştırmada temellendirilmiş kurama uygun olan nitel araştırma teknikleri kullanılmıştır. Araştırmada nitel araştırmaya uygun olarak literatür taraması, gözlem, derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Alan çalışmasında ise, ağırlıklı olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği

kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Kayseri'deki sosyal ve ekonomik anlamda üst gelir seviyesine ait bir mahalledir. Yapılan görüşmelerde ifadelerin tekrar etmesi nedeniyle, 10 kadın ile görüşme yapılmıştır. Örneklemini oluşturan kadınlar amaca uygun olacak şekilde (amaçsal örneklem) üst gelir seviyesinde olan kadınlardan seçilmiştir.

Temellendirilmiş kuram açık kodlama, aksenel kodlama ve seçici kodlama olmak üzere üç aşamadan oluşur. Açık kodlamada elde edilen verilerden bilgi kategorileri oluşturulur. Aksenel kodlamada oluşturulan kategoriler arasında bağlar kurulur ve ilişkiler ortaya çıkarılır. Son aşama olan seçici kodlamada ise, teori oluşturmak amacıyla bir çekirdek kavram oluşturulur ve diğer kategoriler bu çekirdek kavram etrafında birleştirilir.

Bulgular analiz edilirken, açık kodlamada katılımcılarla yapılan görüşmelerden elde edilen veriler ile, tüketim kültürü konusu açık kodlamaya göre sınıflandırılıp, bilgi kategorileri oluşturulmuştur. Bu aşamada dört temel kategori ile 14 alt kategori belirlenmiş ve veriler bu alt kategoriler çerçevesinde değerlendirilmiştir. Aksenel kodlamada, açık kodlamadaki kategori ve alt kategorilerden yola çıkarak tüketim kavramının sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan açık kodlamadaki temel ve alt kategoriler ile ilişkileri değerlendirilmiştir. Temellendirilmiş kuramın son aşaması olan seçici kodlama kısmında ise, aksenel kodlamada ortaya konulan kategoriler birleştirilmiş ve katılımcıların tüketim örüntüleri konusunun çekirdek kavramı olarak gösterişçi tüketim kavramına ulaşılmıştır.

Katılımcıların verdiği cevaplar değerlendirildiğinde, kent merkezinde yaşayan sosyoekonomik düzeyi yüksek kadınların gösterişçi tüketim davranışlarını sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tüketim Toplumu, Tüketim Kültürü, Gösterişçi Tüketim, Kimlik İnşası, Kadınlar.

Kaynaklar

Baudrillard, J. (2018). *Tüketim Toplumu: Söylenceleri/Yapıları*. N. Tatal & F. Keskin (Çev.). İstanbul: Ayrıntı.

Veblen, T. B. (2017). *Aylak Sınıfın Teorisi: Kurumların İktisadi İncelemesi*. E. Kırmızıaltın & H. Bilir (Çev.). Ankara: Heretik.

Evaluation of Daily Consumption Patterns of Women Living in the City Center with High Socioeconomic Status According to Grounded Theory (Kayseri Example)

Vahdet ERDOĞAN¹, Ahmet Burak KAHRAMAN²

¹ PhD Student, *Erciyes University, Faculty of Arts, Department of Sociology, Kayseri, Turkey, vhdt.19@gmail.com*

² Assoc. Prof. Dr. *Erciyes University, Faculty of Arts, Department of Sociology, Kayseri, Turkey, burakkahraman@erciyes.edu.tr*

Abstract

In today's society people need to consume not just because of their physical needs, but also because of their psychological and social needs. Baudrillard (2018) states that in post-modern society consumption refers to both the use of objects as well as opinions and views. In societies with a culture of consumption, most of the people consume for status, others' attention, novelty and difference and they demonstrate their consumption. Veblen (2017) informed that idle people wanted to look like as if they were one of the noble class and they demonstrated their properties and power with a different consumption pattern, that is conspicuous consumption. In today's society, people consume for fashion, the desire to be liked at and showing off. This type of consumption is generally more evident in urban life. Because, in urban life people prefer this in order to prove that they come from a better status. In today's society, social status and economical power, reveal themselves through conspicuous consumption. People work to earn money. Then, they spend the money they earned in order to feel respected in society.

The problem of this study is the conspicuous consumption of women living in the city center with high socioeconomic status, that's more than they need. The objective of the study is to reveal the daily consumption patterns of women living in the city center with high socioeconomic status. The most important limitation of the research is the fact that it is conducted on women living in a Kayseri neighborhood which is of high social and economic status. It is most significant assumption is the participants demonstrate conspicuous consumption patterns.

The research makes use grounded theory in order to unearth the daily consumption patterns of women living in the city center with high socioeconomic status on the basis of information gathered from participants. The research uses qualitative research method which is in compliance with the grounded theory. Literature review, observation and in-depth interviews are conducted under the research in accordance with qualitative research method. In the field study, semi-structured negotiation method is specifically used. The sample of research is one

of the neighborhoods of Kayseri with high social and economical status. As there were mostly repetitive answers in negotiations, only 10 women were taken for interview. The women forming the sample were chosen from high level income (purposeful sample).

The Grounded Theory is comprised of three stages which are open coding, axial coding and selective coding. In open coding, information categories are formed on the basis data gathered. In axial coding, associations are formed between categories and their connections are revealed. In selective coding, which is the final stage, a core concept is formed in order to form a theory and other categories are gathered around this core premise.

While findings are analyzed, the issue of consumption culture is classified on the basis of data gathered from negotiations with participants in accordance with open coding thus forming information categories. At this stage, four main categories are formed together with 14 sub-categories and data are evaluated in accordance with these sub-categories. In axial coding, categories and sub-categories in the open coding are used to evaluate the the concept of consumption by analyzing its correlations with the main and sub-categories in open coding in social, cultural and economic terms. In the final stage of grounded theory, the selective coding, includes the combination of categories proposed in axial coding thus obtaining the concept of conspicuous consumption as the core concept of the consumption patterns of participants.

Given the responses provided by the participant group, it could be claimed that the women living in the city center with high socioeconomic status mostly demonstrate conspicuous consumption behaviors.

Keywords: Consumption Society, Consumption Culture, Conspicuous Consumption, Identity Construction, Women.

References

- Baudrillard, J. (2018). *Tüketim Toplumu: Söylenceleri/Yapıları*. N. Tural & F. Keskin (Çev.). İstanbul: Ayrıntı.
- Veblen, T. B. (2017). *Aylak Sınıfın Teorisi: Kurumların İktisadi İncelemesi*. E. Kırmızıaltın & H. Bilir (Çev.). Ankara: Heretik.

Türkiye’de Kadın Hakları Mücadelesinin İslami Yüzü: Reçel Blog Örneği

Öznur AKYILMAZ¹, M. Emre KÖKSALAN²

¹ Öğr. Gör., Gaziantep Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, Gaziantep, Türkiye,
oznurakyilmaz@gmail.com

² Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, TV ve Sinema Bölümü,
Gaziantep, Türkiye,
memrekoksalan@gmail.com

Özet

Çalışmanın amacı, Türkiye’nin yakın tarihinde ortaya çıktığı düşünülen İslami feminist kadın kimliğinin nasıl inşa edildiği ve bu kimliğin kadın bloglarında nasıl tezahür ettiğini ortaya koymaktır. Türkiye’nin Tanzimat’tan beri süregelen modernleşme serüveninin bir parçası olan kadın kimliği ve onun inşası günümüze değin farklı dönüşümler ve kırılma noktaları yaşamış ve Türkiye’de yaşanan toplumsal dönüşümlerin de birer tezahürü olarak ortaya çıkmıştır. 1990’larda yeni bir kadın kimliği olarak ortaya çıkan İslami feminist kimlik, o dönemlerde özellikle türban yasağı olmak üzere Türkiye’de yaşanan toplumsal dönüşümler ve olaylar paralelinde yükselen muhafazakâr değerlerin de bir sonucu olarak diğer Müslüman ülkelerin yanı sıra Türkiye’de de şekillenmeye başlamıştır. Modernleşme, feminizm, din ve gelenekle hem ortak paydaları hem de çelişen önermeleri bulunan, Müslüman kadınların birey olma ve özgürleşme çabalarının ifadesi olan İslami feminizm oluşturduğu cinsiyet söylemiyle İslam hukukundaki cinsiyet önyargılarını eleştirmekte ve kadınların maruz kaldıkları eşitsizlik ve köktendinci baskıya karşı mücadele vermektedir. Bu çalışmada, bu yeni kimliğin ortaya çıkışının kavramsal ve tarihsel arka planı ve dinamikleri irdelenmiş ve Türkiye’de ortaya çıkan bu yeni Müslüman kadın kimliği, bir sosyal paylaşım sitesi türü olan ve kendini ‘Müslüman kadınların dertlerini paylaştıkları’ bir mecra olarak tanıtan “Reçel Blog” üzerinden incelenmiştir.

Çalışmanın yöntemi ve kapsamı; Sözkonusu sitede 1 yıllık süre zarfında(2014-2015) yayınlanan 196 adet yazı 17 tema etrafında gruplandırılarak içerik ve söylem analizi yöntemleriyle incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet, İslami Feminizm, Kimlik, Kadın Blogları, Söylem Analizi

Kaynaklar

Abou-Bakr, O. (2014). İslami Feminizm ve Bilginin Üretilmesi: Devrim sonrası Mısır’dan Manzaralar. Z. Ali içinde, *İslami Feminizmler* (s. 146-166). İstanbul: İletişim Yayınları.

- Badran, M. (2009). Islamic Feminism: What's in a Name? M. Badran içinde, *Feminism in Islam: Secular and Religious convergences* (s. 242-252). London: One World Oxford.
- Bora, A. (2010). Hatırlananlar ve Unutulanlar:İslam Coğrafyasında Modernleşme ve Kadın Hareketleri. *Bilig*(53), 51-66.
- Butler, J. (2012). *Cinsiyet Belası- Feminizm ve Kimliğin Altüst Edilmesi*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Donovan, J. (2013). *Feminist Teori*. İstanbul: İletişim .
- Göle, N. (2011). *Melez Desenler*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Göle, N. (2011). *Modern Mahrem*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Güç, A. (2008). İslami Feminizm: Müslüman Kadınların Birey Olma Çabaları. *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 17(2), 649-673.
- Gürhan, N. (2010). Toplumsal Cinsiyet ve "İslami Feminist" Söylem. *Bilim, Ahlak ve Sanat Bağlamında Çağdaş İslam Algıları*, (s. 366-383). Samsun.
- Hosseini, Z. M. (2004). The quest for gender justice Emerging Feminist Voices in Islam. *Islam* 21(36), 1-5.
- İlkkaracan, P. (2014). *Müslüman Toplumlarda Kadın ve Cinsellik*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mardin, Ş. (2012). *Türkiye'de Din ve Siyaset*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mernissi, F. (2014). Bekâret ve Ataerki. P. İlkkaracan içinde, *Müslüman Toplumlarda Kadın ve Cinsellik* (s. 99-113). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mernissi, F. (2014). İslam'da Aktif Kadın Cinselliği Anlayışı. P. İlkkaracan içinde, *Müslüman Toplumlarda Kadın ve Cinsellik* (s. 33-53). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mir-Hosseini, Z. (2014). Gerçekleştirilmemiş Bir Proje: İran'daki Müslüman Kadınların Eşitlik Arayışı. Z. Ali içinde, *İslami Feminizmler* (s. 101-126). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mojab, S. (2001). Theorizing the Politics of 'Islamic Feminism'. *Feminist Review*, 124-146.
- Özdalga, E. (2013). *İslamcılığın Türkiye Seyri- Sosyolojik Vir Perspektif*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Sancar, S. (2012). *Türk Modernleşmesinin Cinsiyeti*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Suman, D. (2013). Feminizm, İslam ve Kamusal Alan. N. Göle içinde, *İslam'ın Yeni Kamusal Yüzleri* (s. 68-93). İstanbul: Metis Yayınları.
- Tuksal, H. Ş. (2012). *Kadın Karşıtı Söylemlerin İslam Geleneğindeki İzdüşümleri*. Ankara: Otto.

The Islamic Face of Women's Rights Struggle in Turkey: Case of Recel Blog

Öznur AKYILMAZ¹, M. Emre KÖKSALAN²

¹ *Inst., Gaziantep University, School of Foreign Languages, Gaziantep, Turkey,*
oznurakyilmaz@gmail.com

² *Assoc. Prof. Dr., Gaziantep University, Communication Faculty, Department of Radio,*
Television, and Cinema, Gaziantep, Turkey,
memrekoksalan@gmail.com

Abstract

The aim of this study is to reveal how the Islamic feminist women identity that is thought to have appeared in recent history of Turkey has been built and how is that identity exhibited through women blogs. Being a part of Turkey's ongoing modernization process since Tanzimat period the women identity and its construction has survived different transformations and breakpoints and it has also emerged as a reflection of social transformations in Turkey. Islamic feminist identity which appeared as a new women identity in 1990s has begun to take shape in Turkey besides other Muslim countries as a result of rising conservative values parallel to the existing social transformations and cases especially like "turban ban" at that times. Islamic feminism that has common grounds and contrasting thesis with modernisation, feminism and religion and which can be defined as the efforts of Muslim women's being free and individual criticizes gender prejudices in Islamic Law via its gender discourse and struggles against inequality and the fundamentalist pressure that women are exposed to. In this study, the conceptual and historical background of the emergence of this new women identity is studied and this new women identity in Turkey is examined through a kind of social network website named "Recel Blog" which introduces itself as "a course that Muslim women share their sorrows".

The method and content of the study: 196 passages published in one year time (between 2014-2015) in the mentioned website is studied with the techniques of discourse and content analysis by being categorised into 17 themes.

Key words: Gender, Islamic Feminism, Identity, Women Blogs, Discourse Analyse

References

Abou-Bakr, O. (2014). İslami Feminizm ve Bilginin Üretilmesi: Devrim sonrası Mısır'dan Manzaralar. Z. Ali içinde, *İslami Feminizmler* (s. 146-166). İstanbul: İletişim Yayınları.

- Badran, M. (2009). Islamic Feminism: What's in a Name? M. Badran içinde, *Feminism in Islam: Secular and Religious convergences* (s. 242-252). London: One World Oxford.
- Bora, A. (2010). Hatırlananlar ve Unutulanlar:İslam Coğrafyasında Modernleşme ve Kadın Hareketleri. *Bilig*(53), 51-66.
- Butler, J. (2012). *Cinsiyet Belası- Feminizm ve Kimliğin Altüst Edilmesi*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Donovan, J. (2013). *Feminist Teori*. İstanbul: İletişim .
- Göle, N. (2011). *Melez Desenler*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Göle, N. (2011). *Modern Mahrem*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Güç, A. (2008). İslami Feminizm: Müslüman Kadınların Birey Olma Çabaları. *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 17(2), 649-673.
- Gürhan, N. (2010). Toplumsal Cinsiyet ve "İslami Feminist" Söylem. *Bilim, Ahlak ve Sanat Bağlamında Çağdaş İslam Algıları*, (s. 366-383). Samsun.
- Hosseini, Z. M. (2004). The quest for gender justice Emerging Feminist Voices in Islam. *Islam* 21(36), 1-5.
- İlkkaracan, P. (2014). *Müslüman Toplumlarda Kadın ve Cinsellik*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mardin, Ş. (2012). *Türkiye'de Din ve Siyaset*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mernissi, F. (2014). Bekâret ve Ataerki. P. İlkkaracan içinde, *Müslüman Toplumlarda Kadın ve Cinsellik* (s. 99-113). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mernissi, F. (2014). İslam'da Aktif Kadın Cinselliği Anlayışı. P. İlkkaracan içinde, *Müslüman Toplumlarda Kadın ve Cinsellik* (s. 33-53). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mir-Hosseini, Z. (2014). Gerçekleştirilmemiş Bir Proje: İran'daki Müslüman Kadınların Eşitlik Arayışı. Z. Ali içinde, *İslami Feminizmler* (s. 101-126). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mojab, S. (2001). Theorizing the Politics of 'Islamic Feminism'. *Feminist Review*, 124-146.
- Özdalga, E. (2013). *İslamcılığın Türkiye Seyri- Sosyolojik Vir Perspektif*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Sancar, S. (2012). *Türk Modernleşmesinin Cinsiyeti*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Suman, D. (2013). Feminizm, İslam ve Kamusal Alan. N. Göle içinde, *İslam'ın Yeni Kamusal Yüzleri* (s. 68-93). İstanbul: Metis Yayınları.
- Tuksal, H. Ş. (2012). *Kadın Karşıtı Söylemlerin İslam Geleneğindeki İzdüşümleri*. Ankara: Otto.

Travmatik Yaşantısı Olan Bireylerde Terapide Sanatın Kullanımı

Nagihan ALUÇ¹, Nurşah ALUÇ²

¹TC. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kocaeli İli İzmit Sosyal Hizmet Merkezi
Müdürlüğü, Psikolog, Türkiye
alucnagihan1@gmail.com

²İstanbul Aydın Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Türkiye
nursahaluc@hotmail.com

Özet

Kişide acı, dehşet, korku gibi uç duygular uyandıran ani beklenmedik yaşantılar travmatik yaşantı olarak tanımlanabilir. Travmatik olaylar, bireyin başa çıkma becerilerini aşar, bu deneyimle ilgili duyguları bütünleştirme sürecini bozar. Travmatik yaşantılar, kişisel özelliklere ve travmanın şiddetine göre değişen boyutlarda olmak üzere ruhsallığın işlevlerinde bozulmalara yol açar. Bu bozulmalardan önde geleni, travmatik yaşantının simgeselleştirilememesi ve dolayısıyla ruhsallık içinde anlamlandırılmamasıdır⁵. Anlam kazanamayan yaşantı zihinde dezorganize olarak kalır. Benliğin üzerine yayılan bu etkiyle temelde sembolize etme kapasitesinde olmak üzere, ikincil düşünce süreçlerinde, gerçeklik algısında bozulmalar, yetersizlikler gelişir⁴. Yaşantının simgesel düzeyde organize edilmesi en yaygın biçimiyle dil işlevi ile gerçekleşmektedir. Travmatik yaşantının dil dışı bir düzlemde işlenip sembolize edilmesi ve ruhsallığa kazandırılması sanatın kullanımı ile gerçekleşebilmektedir¹. Kişilerin kendilerini ifade etmede güçlü bir dışı vurum aracı olan sanatın terapötik süreçte kullanımı ile yaşantılara ilişkin tasarımların organize edilebilmesi, bastırılmış duygu ve deneyimlerin açığa çıkarılması ve bunlara ilişkin iç görü geliştirilmesi sözel olmayan imajlarla simgeleşme imkânı bulur. Travmatik olaya ilişkin duygu ve düşüncelerini organize edemeyen ve doğrudan ifade etmekte zorlanan bireylerde dil dışı simgeselleştirilmeler kişilerde kendilerine ait güvenli bir ara bölge oluşturarak ifade etmede kolaylaştırıcı etki sağlar³. Terapide sanatın kullanımı, kişilerde yaratıcı süreçlerin aktif olmasını sağlayarak, yaratıcılıkla birlikte gelişen organize etme becerisi ile travmatik yaşantılara ilişkin duygusal ve deneyimsel bütünleştirilme gerçekleşir. Böylece; travmatik yaşantının simgesel düzeyde temsillerinin oluşmaması ve bütünleştirilememesine ilişkin iyileşme sağlanabilmektedir². Bu çalışmada travmatik yaşantıları olan bireylerde bir sağaltım aracı olarak sanatın kullanımını alandan örneklerle sunmak amaçlanmıştır. Yapılan incelemeler sonucunda ulusal yayında böyle bir gözden geçirme çalışmasına rastlanmamıştır. Bu doğrultuda

son 10 yıla ait Türkçe ve İngilizce yayında yer alan araştırmalara ilişkin literatür incelemesi yapılmıştır. Literatür incelemesi için seçilen anahtar kelimeler; ‘Sanat, travma, sanat terapisi, dışavurum, sembolizasyon’ olmuştur. Yapılan literatür incelemesi sonucu elde edilen bilgilerden hareketle sanatın travmatik yaşantısı olan bireylerdeki iyileştirici gücüne ilişkin bilgiler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Travma, Sanat Terapisi, Sembolizasyon

Kaynaklar

¹AYDIN, B. (2012), Tıbbi Sanat Terapisi, *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 4(1), 69-83.

²DEMİR, V. (2017), Dışavurumcu Sanat Terapisinin Psikolojik Belirtiler İle Bilişsel İşlevlere Etkisi, *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7(13), 575 - 598

DEMİR, V., YILDIRIM, B., (2017), Sanatla Terapi Programının Üniversite Sınavına Hazırlanan Öğrencilerin Depresyon, Anksiyete ve Stres Belirti Düzeylerine Etkililiği, *Ege Eğitim Dergisi*, 18(1), 311-344.

³FİLİZ, Ş. (2016), Sanat Terapisinin Felsefi Boyutları, *Mediterranean Journal of Human*, VI/I(2016), 169-183.

KAR, Ö., TOROS, F., (2015), [Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi](#), *Uluslararası Katılımlı 3. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Kongre Kitabı*, Ankara.

KAYA GÖKTEPE A., *Sanat Terapi*, İstanbul, Nesil Yayınevi.

⁴ÖZTÜRK, E., SEViÇ YALÇIN, Ç.P., (2018), Travma Sonrası Zamanın Donması Ve Travmanın Nesiller Arası Aktarımı, [Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi](#), 3(3), 21-28

⁵SUNGUR, M., (1999), *Klinik Psikiyatri*, İkincil Travma ve Sosyal Destek, 2, 105-108

The Using Of Art In Therapy In Individuals With Traumatic Experiences

Nagihan ALUÇ¹, Nurşah ALUÇ²

¹Republic of Turkey Family, Working and Social Services Ministry, Kocaeli County İzmit

Social Services Head Office Management, Psychologist, Turkey

alucnagihan1@gmail.com

²Istanbul Aydın University, Faculty of Science and Literature, Dept. Of Psychology, Turkey

nursahaluc@hotmail.com

Abstract

Traumatic experiences can be defined the unexpected and sudden events which arousing feelings such as pain, terror, fear. Traumatic events exceed individual's ability to cope, disrupt the process of integrating the emotions related with that experience. Traumatic experiences cause to disruptings in the functions of psyche with regard to personal traits and severity of trauma. One of the first of these distortions is that couldn't symbolization of traumatic experience and this experience remain meaningless and senseless for person⁵. The experience which were couldn't given meaning is remain in mind as desorganize. This disorganization cause of to distortions on symbolization capacity, distortions on perception of reality sense and distortions on secondary thinking process⁴. The symbolization of an experience, realize through function of language as best common way. Processing, symbolization and integration of traumatic experience in psyche is possible, with using of symbolization capacity of art, except of language¹. Art as a powerful expression tool for individuals for expressing themselves in therapeutic process enable to organizing of representations related with experiences, displaying of repressed emotions and experiences and gaining insight related this emotion and experiences. The symbolizations except of the language, facilitate the expression by creating a safe zone to individuals who couldn't organize and express the emotions and thoughts related with traumatic experiences³. Using art in psychotherapy make emotional and experiential integration by enhance the capacity of organizing by provide the activation of creative process. This process provide improvement on formation of symbolization and integration of the traumatic experiences². Aim of this study, present the using art as a treatment tool on individuals who had traumatic experiences. As a result of literature review, no such review was found in the national publication. In this object, a literature review has been done on the researches on

the use of art in individuals with traumatic experiences Turkish and English publications for for the last 10 years. The key words of literature review has been chosen as art, trauma, art therapy, expression, symbolization .There will be present the effectiveness of art in individuals with traumatic experiences through reports which obtained from literature review .

Keywords: Art, Trauma, Art Therapy, Symbolization

References

- ¹AYDIN, B. (2012), Tıbbi Sanat Terapisi, *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 4(1), 69-83.
- ²DEMİR, V. (2017), Dışavurumcu Sanat Terapisinin Psikolojik Belirtiler İle Bilişsel İşlevlere Etkisi, *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7(13), 575 - 598
- DEMİR, V., YILDIRIM, B., (2017), Sanatla Terapi Programının Üniversite Sınavına Hazırlanan Öğrencilerin Depresyon, Anksiyete ve Stres Belirti Düzeylerine Etkililiği, *Ege Eğitim Dergisi*, 18(1), 311-344.
- ³FİLİZ, Ş. (2016), Sanat Terapisinin Felsefi Boyutları, *Mediterranean Journal of Human*, VI/I(2016), 169-183.
- KAR, Ö., TOROS, F., (2015), [Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi](#), *Uluslararası Katılımlı 3. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Kongre Kitabı*, Ankara.
- KAYA GÖKTEPE A., *Sanat Terapi*, İstanbul, Nesil Yayınevi.
- ⁴ÖZTÜRK, E., SEVİÇ YALÇIN, Ç.P., (2018), Travma Sonrası Zamanın Donması Ve Travmanın Nesiller Arası Aktarımı, [Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi](#), 3(3), 21-28
- ⁵SUNGUR, M., (1999), *Klinik Psikiyatri*, İkincil Travma ve Sosyal Destek, 2, 105-108

Üniversite Öğrencilerinin Yabancılaşma Düzeylerinin Yordayıcısı Olarak Psikolojik Kırılganlık ve Kendini Sevme Düzeylerinin Rolü

M. Yüksel ERDOĞDU¹

¹*Istanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışma Ana Bilim dalı, İstanbul, Turkey*

myerdogdu@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin yabancılaşma düzeylerinin yordayıcısı olarak psikolojik kırılganlık ve kendini sevme düzeylerinin rolünü incelemektir. Bu nedenle araştırma ilişkisel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma 300 üniversite öğrencisi üzerinde yapılmıştır. Katılımcıların 210'u kız (% 70), 90'ı (%30) erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmada Yabancılaşma Ölçeği, Psikolojik Kırılganlık Ölçeği ve Kendini Sevme Ölçekleri kullanılmıştır. Araştırmada iki değişken arasındaki ilişkileri ortaya koymak amacıyla Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı, ikiden fazla bağımsız değişkenin bağımlı değişken üzerindeki yordama düzeyi ve önem derecelerini ortaya koymak amacıyla çok regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre yabancılaşma ile kendini sevme ve öz yeterlik düzeyleri arasında pozitif yönde, yabancılaşma ile psikolojik kırılganlık düzeyleri arasında negatif yönde korelasyon bulunmuştur. Öğrencilerin kendini sevme, özyeterlik ve psikolojik kırılganlık ölçeklerinden elde edilen puanlar yabancılaşma düzeyini yordamaktadır. Her üç bağımsız değişkenin yabancılaşma düzeyindeki varyansın sadece % 21'ini açıkladıkları gözlenmektedir. Kendini sevme, öz yeterlik ve psikolojik kırılganlık ölçeklerinden elde edilen puanların üniversite öğrencilerinin yabancılaşma düzeyini yordama da görelî önem sırası, psikolojik kırılganlık, özyeterlik ve kendini sevme olarak görülmektedir. Bununla birlikte kendini sevme ile yabancılaşma ölçeğinden elde edilen puanlar arasında anlamlı bir ilişki gözlenmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Kendini sevme, psikolojik kırılganlık, yabancılaşma

The Role of Psychological Vulnerability and Self-Levels as the Provider of the Aliening Levels of University Students

M. Yüksel ERDOĞDU¹

¹Istanbul Sabahattin Zaim University, Guidance and Psychological Counseling Department, Istanbul, Turkey

myerdogdu@gmail.com

Abstract

The aim of this study is to investigate the role of psychological vulnerability and self-love levels as a predictor of alienation levels of university students. Therefore, the research was conducted in the relational survey model. The research was conducted on 300 university students. 210 of the participants were female (70%) and 90 (30%) were male. In the study, Alienation Scale, Psychological Vulnerability Scale and Self-Affection Scale were used. In order to reveal the relationships between two variables, Pearson's product-moment correlation coefficient, and multiple regression analysis were used to determine the level of significance and significance level of more than two independent variables on the dependent variable. According to the research findings, a negative correlation was found between alienation and self-esteem and self-efficacy levels in a positive direction, alienation and psychological fragility levels. The scores obtained from students' self-love, self-efficacy and psychological fragility scales predict the level of alienation. It is observed that all three independent variables explain only 21% of the variance at alienation level. In order to predict the alienation level of university students, the scores of self-esteem, self-efficacy and psychological fragility scores are seen as relative importance, psychological fragility, self-efficacy and self-love. However, there is no significant relationship between self-love and alienation scores.

Keywords: Self-love, psychological fragility vulnerability, alienation

Mesleki Eğitim Merkezinde Çıraklık Eğitimi Gören Bireylerin Beslenme ve Antropometrik Açından Değerlendirilmesi: Van Örneği

Sebile Merve Demir¹, Seda Karaöz Arıhan²

¹ VanYüzüncü Yıl Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Antropoloji Bölümü, Van, Türkiye
smrvdmr@gmail.com

² VanYüzüncü Yıl Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Antropoloji Bölümü, Van, Türkiye
sedaarihan@yyu.edu.tr

Özet

Bu çalışma Van ilinde bulunan Vali Ali Paşa Mesleki Teknik Eğitim Merkezinde çıraklık eğitimi gören 18-30 yaş arasındaki bireylerin beslenme alışkanlıklarını saptamak, vücut kompozisyonunu belirlemek, literatürde bulunan mevcut referans değerler ile karşılaştırmak ve bireylerin fiziki yapısını antropometrik yöntemlerle değerlendirerek vücut bileşimini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Çalışma kapsamında 261 erkek 117 kadın olmak üzere toplamda 378 birey katılmıştır. Bireylerden toplamda 16 adet antropometrik ölçüm alınmıştır. Bireylerden toplanılan veriler SSPS 20.0 paket programında istatistik analizleri yapılmıştır. Ayrıca korelasyon analizi ve t-testi uygulanmıştır. Araştırma bulgularına göre boy uzunluğu ortalama değerleri incelendiğinde erkek bireylerin 169,69 cm, kadın bireylerin ise 158,68 cm'dir. Vücut ağırlık ortalamasına bakıldığında ise erkek bireylerin 64,02 kg, kadın bireylerin ise 57,31 kg olduğu tespit edilmiştir. Bireylerin BKE değerleri ortalamasına bakıldığında ise erkek bireylerin 22,14 kg/m², kadın bireylerin 22,83 kg/m² olduğu saptanmıştır. Örneklem ait verilerin cinsiyetler arasındaki istatistiksel fark incelendiğinde, bireylerin boy uzunluğu, vücut ağırlığı, baş çevresi, boyun çevresi, üst kol çevresi, el uzunluğu, dirsek genişliği, diz genişliği, omuz genişliği, el genişliği ve el bileği çevresinde p<0,001 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bireylerin %46,6'sı öğün atladığını belirtirken en fazla atlanılan öğün %37,3 oranında sabah kahvaltısıdır. Bireylerin öğün atlama nedenlerine bakıldığında ise %50,8 oranında "canım istemiyor" yanıtını vermişlerdir. Bireylerin besin tüketim sıklığı ise tablolar halinde sunulmuştur. Çıkan sonuçlar diğer çalışmalar ile karşılaştırıldığında bireylerin vücut ağırlığı ve boy uzunluklarının diğer verilere göre daha düşük olduğu sonucuna varılmıştır. İşçilerin beslenme durumlarının düzenlenmesi, çalışma ortamının ergonomik açıdan uyumluluğunun biyolojik ve psikolojik açıdan sağlıklarına ve çalışma performanslarına etkisi düşünüldüğünde bu durumların iyileştirilmesi gerekmektedir. Yapılan bu çalışmanın, ileride yapılacak olan çalışmalara katkı sağlayacağı kanısındayız.

Anahtar Kelimeler: Antropometri, Beslenme, İşçi Beslenmesi, Çıracak İşçiler.

Kaynaklar

Akın, G. (2013). Antropometri ve Spor. (Birinci Baskı). Türkiye: Alter Yayınevi, 105 – 132.

Akın, G. (2017). Kırsal Kesimde Yaşayan 4-20 Yaş Grubu Erkeklerin Antropometrik Ölçülerinin Tespiti ve Değerlendirilmesi. Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Dergisi, 41(1-2).

Ersoy, A. F. Berkar, A. (2011). Sanayide Çalışan İşçilerin Enerji Harcamaları ve Beslenme Durumlarının Değerlendirilmesi. Vocational Education, 6(3), 84-108.

Güleç, E., Galip, A., Sağır, M., K. Özer. B., Gültekin, T., Bektaş, Y. (2009). Anadolu İnsanın Antropometrik Boyutları: 2005 yılı Türkiye Antropometri Anketi Genel Sonuçları. Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Dergisi, 49(2).

Özer, B. K. ve Gültekin, T. Assessment of Nutritional Status Using Anthropometric Measurements in Turkish Adults, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, 53, 2, 1-12

Nutrition and Anthropometric Assesment of Individuals Having Apprenticeship Education in Vocational Education Center: Sample From Van

Sebile Merve Demir¹, Seda Karaöz Arıhan²

¹ *Van Yüzüncü Yıl University University, Faculty of Literature, Dept. of Anthropology, Van, Turkey*

smrvdmr@gmail.com

² *Van Yüzüncü Yıl University University, Faculty of Literature, Dept. of Anthropology, Van, Turkey*

sedaarihan@yyu.edu.tr

Abstract

This study was carried out to determine the nutritional habits and to determine body composition, to compare with the existing reference values in the literature and to reveal the physical structure of individuals by anthropometric methods aged 18-30 years who get apprenticeship education in Van Ali Paşa Vocational Technique Education Center.. A total of 378 individuals, 261 male and 117 female, participated in the study. In total, 16 anthropometric measurements were taken. Data collected from individuals were analyzed in SSPS 20.0 package program. Additionally, correlation analysis and t-test were conducted. According to the findings of the study, the average height values of the male individuals are 169.69 cm and 158.68 c m, respectively. When the mean body weight average is examined, it is determined that the male individuals are 64.02 kg and the female individuals are 57.31 kg. Average value of individual male adult BMI was determined as 22.14 kg/m² and female subjects were as 22.83 kg/m². When the statistical difference between the sexes of the samples was examined, it was observed that the individuals' height, body weight, head circumference, neck circumference, upper arm circumference, hand length, elbow width, knee width, shoulder width, hand width and wrist were significant different at p <0.001 level. While 46.6% of the individuals stated that they skipped meals, the most skipped meal was breakfast at 37.3%. When asked about the reasons of people skipping meals, they answered "I do not want to feel" by 50.8%. The frequency of nutrient consumption of individuals is presented in tables. When the results were compared with other studies, it was concluded that the body weight and height of the individuals were lower than the other data. These conditions need to be improved when the nutritional status of the workers is considered, the effects of ergonomic compatibility of the working environment on their health and work performance in terms of biological and psychological aspects.. We believe that this study will contribute to future studies.

Key Words: Anthropometry, nutrition, labor nutrition, apprentice workers.

References

- Akın, G. (2013). Antropometri ve Spor. (Birinci Baskı). Türkiye: Alter Yayınevi, 105 – 132.
- Akın, G. (2017). Kırsal Kesimde Yaşayan 4-20 Yaş Grubu Erkeklerin Antropometrik Ölçülerinin Tespiti ve Değerlendirilmesi. Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Dergisi, 41(1-2).
- Ersoy, A. F. Berkar, A. (2011). Sanayide Çalışan İşçilerin Enerji Harcamaları ve Beslenme Durumlarının Değerlendirilmesi. Vocational Education, 6(3), 84-108.
- Güleç, E., Galip, A., Sağır, M., K. Özer. B., Gültekin, T., Bektaş, Y. (2009). Anadolu İnsanın Antropometrik Boyutları: 2005 yılı Türkiye Antropometri Anketi Genel Sonuçları. Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Dergisi, 49(2).
- Özer, B. K. ve Gültekin, T. Assessment of Nutritional Status Using Anthropometric Measurements in Turkish Adults, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, 53, 2, 1-12

Figürin Kavramı Üzerine Arkeolojik Yaklaşımlar

Derya BOZKURT¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Türkiye,*
deryayazici@nevsehir.edu.tr.com

Özet

Tarih öncesi süreçte yaptığı aletlerle çevreye ve çevrede olan değişimlere uyum sağlamak yalnızca insana özgü bir özellik olmuştur. İnsanın biyolojik evriminin yerini zamanla alan kültürel evrimin nerede nasıl ve kiminle başladığı bilinmez. Belki yakılan ilk ateş; ilk taş alet, ilk resim veya ilk ritüeller; ya da tüm bunları yapan ‘insan’ın doğumu ile kültürel evrim başlamıştır. Gelişen kültürün en önemli simgelerinden biri kuşkusuz sanat eserleridir. Faydaya yönelik olmayan nesnelere yapan tek yaratık olan insan; mağara duvarına bezediği duvar resimlerinin yanında üç boyutlu figürinlerle, sembolize etmek istediği tüm düşünceleri estetik bir kavrayış haline dönüştürmüştür. İnsanda soyutlayıcı yeteneğin gelişmesi ile bir semboller dünyası oluşmuştur. Bu semboller, Paleolitik Dönem mağara resim sanatının gelişkin duvar resimlerinden başlayan ve üç boyutlu figüratif objelere kadar uzanan aralığı yorumlamaya yarar. Gombrich; Sanatın Öyküsü adlı kitabında yararlılık açısından bir kulübenin yapımıyla bir imgenin üretimi arasında hiçbir fark olmadığını öne sürer. Kulübe onları doğal olaylara karşı korurken; imgeler doğal olaylar kadar gerçek olan öteki güçlere karşı korumaktaydı. O’na göre resimler ve heykeller büyük amaçlı yapılmışlardır.

Figürin kelimesinin Türkçe karşılığı heykeltir. Sözlük anlamı olarak bakıldığında, genellikle canlı varlıkları betimleyen, kolay taşınabilir nitelikte olan, üç boyutlu küçük sanat ürünleri olarak tanımlanır. Figürinlerin kullanımları ve neden yapıldıkları yönünde çok farklı bakış açıları vardır. Bu nedenle pek çok arkeolojik kuram geliştirilmiş; bu düşüncelerden kimi yıllarca benimsenirken, kimi de arkeolojinin gelişimine paralel değişim göstermiştir. Bu eserlerin değerlendirilme şekli içinde yanıtlanması gereken asıl soru; figürinlerin neyi sembolize ettiği.

Anahtar Kelimeler: Kültür, sanat, figürin.

Archaeological Approaches to the Concept of Figurine

Derya BOZKURT¹

¹ *Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of Archaeology, Turkey*

deryayazici@nevsehir.edu.tr.com

Abstract

Adaptation to the environmental changes and to the environment with the help of the tools have been peculiar to the prehistoric humankind. It is not known when or by whom the cultural evolution replaced the biological one. Maybe it was with the first ignited fire, first stone tool, first depiction or the first ritual, or it was the birth of the “human” giving start to the cultural evolution. The most important signatures of the evolving culture is unquestionably the art objects. Human, the only creature making non-beneficial objects, had transformed all thoughts he/she wanted to symbolize to an aesthetical understanding, through three dimensional figurines, as well as the wall paintings depicted on the cave walls. With the development of the abstractive abilities, the human has formed a world of symbols. These symbols help us to construe the span beginning with the dawn of the evolved depictions of the Palaeolithic Cave art, to the emergence of three dimensional figurative objects. In “The Story of Art”, Gombrich claims that there is no difference in sense of utility between the construction of a hut and the production of an image. While the hut was shielding them against the natural events, the images were protecting them against the other powers, which were as real as the natural ones. According to Gombrich, paintings and figurines were produced for magical purposes.

The Turkish correspondence of the word figurine is “statuette”. The lexical meaning defines the statuette as three dimensional small artefacts, which generally represent the living entities, and easy to carry. There are a series of different perspectives on the usage and the production reasons of the figurines. To solve the problem, a bunch of archaeological approaches were theorised, some having been embraced for years, and some altered due to the improvements within the archaeological thought. The real question for evaluating these artefacts is about what figurines symbolize.

Keywords: Culture, Art, Figurine

Self-Rated Health of Students

Gábor Áron VITÁLYOS¹, Gábor DANCS², Sarolta DARVAY³

¹*Eötvös Loránd University, Faculty of Primary and Pre-School Education, Department of Natural Sciences, Budapest, Hungary*

vitalyos.aron@tok.elte.hu

²*Eötvös Loránd University, Faculty of Primary and Pre-School Education, Department of Mathematics, Budapest, Hungary*

dancs.gabor@tok.elte.hu

³*Eötvös Loránd University, Faculty of Primary and Pre-School Education, Department of Natural Sciences, Budapest, Hungary; J. Selye University, Faculty of Education, Department of Biology, Komárno, Slovakia*

darvay.sarolta@tok.elte.hu

Abstract

Introduction

Regular physical activity used to be part of one's life, from early childhood. Also, people usually had moderate nutritional habits due to their financial circumstances. However, 21st century society seems to be addicted to comfort, which leads to the lack of sufficient physical activity and unhealthy nutritional habits. Unfortunately, university lifestyle usually has an even more negative effect on the health status of students because of the changing environmental factors and daily routine that affect the quantity and quality of nutrition and physical activity. The aim of our survey is to reflect the importance of students' own health.

Material and Methods

Physical status of first-year students in 2013 and 2018 was examined at our faculty. We had a questionnaire about their health status and free time activities. Body composition was examined by In Body 720 body composition analyzer. The survey sample is 480 females between 18 and 25.

Results

Examination shows that while one-third of the students estimate themselves more obese than they really are, two-third of them think themselves thinner. Fitness score also confirms the correct estimation of one's self-rated health. The better estimated their health is, the higher fitness score they get. Those who claim they do something

to preserve their health have higher fitness score than those who do nothing for that. Significant connection can be found between self-rated body shape and being on diet and also between self-rated health and being on diet.

Discussion

Examination shows that students' measured and self-rated body shape are usually different. Rating health and nutritional habits is influenced by rating habitual body shape. That is also confirmed by the fitness score calculated by the InBody 720 body composition analyser. Conclusion. Our survey data are to call our students' attention to the importance of healthier nutrition and physical activity in order to have a healthier adulthood and life.

Key Words: Health status, healthier nutrition, BMI, In Body 720 body composition analyser.

Rate of Sleepiness and Its Relation to Occupational Injuries in Indian Traditional Industries

Ajeet JAISWAL¹

¹*Department of Anthropology, Pondicherry University, Puducherry, India*

rpgajeet@gmail.com

Abstract

A cross-sectional study was done to evaluate the rate of sleepiness and its relation to occupational injuries in Indian Traditional Industries. Data was collected using pretested and structured questionnaire about eight sleep habits, symptoms of depression, occupational injury due to fatigue, demographics, presence of diseases and lifestyle factors from 920 workers between the ages of 18–65 (mean 433.5) year in small scale industries. Occupational injury was assessed by asking subjects ‘Have you ever been injured during your work, including minor scratches and cuts (Yes/ No)? Both sleep and injury were assessed over the previous one year period. One-third of workers answered that they had experienced injury. Workers with sleep features of DIS, sleeping poorly at night, insufficient sleep, and insomnia had a significantly higher prevalence for injury after adjusting for multiple confounders. The findings suggest that poor nocturnal sleep habits are associated with self-reported occupational injury.

Key Words: Occupational injury, Epidemiology, Safety, Sleep, Small scale industries.

Deneyim ve Etik Öğretimi:**Türkiye’de Etnografik Araştırmada Etik Kuralları Öğretme****Zeliha Nilüfer NAHYA¹***¹Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Halk Bilimi Bölümü, Kayseri, Türkiye.*znilufernahya@gmail.com**Özet**

Yeni göçler, mülteci sorunları, popüler milliyetçilikler, savaşlar, radikalleşmeler vd. yeni araştırma konularında yol açmakta ve aynı zamanda etnografik alan araştırması ile bunun yazım sürecinde yeni etik sorunlara sebep olmaktadır. Çünkü bu sosyal değişimler, sosyal antropologların araştırmaları sırasında üstesinden gelmeleri gereken yeni hassas insan toplulukları, güvenlik sorunları, iletişim sıkıntıları anlamına gelmektedir. Öte yandan, yeni teknolojik gelişmeler, insanlardan her tür bilgiyi almaya da olanak sağlamaktadır. Bu durum, araştırmaların etik ilerleyişini yeniden ele almayı, etik hakkındaki bilgileri, yenilememizi ve bunları genç, deneyim açısından yetersiz araştırmacılara aktarmayı gerektirmektedir.

Bu çerçevede bu bildiriye, ilk olarak sosyal ve kültürel antropolojide, özellikle de etnografide etik öğretiminin önemine odaklanılacaktır. Daha sonra, antropoloji derslerimdeki öğrencilerimin sorularını ve etnografik araştırmadaki etik sorunlar hakkındaki tartışmalarımızı harmanlayacağım. Ayrıca buna, diğer akademik meslektaşlarımda yaşadığım tartışmalarımı da ekleyeceğim; yani bilgi kaynağı olarak kendi deneyimlerimi kullanacağım.

Özetle bu bildiriye hem araştırma hem öğretim deneyimlerimi hem de yabancı antropologların araştırma deneyimleri kullanılacaktır. Bu bilgiler, etik araştırma tutumlarının öğretilmesine dair çeşitli fikirleri tartışmaya açabilmek için ‘deneyim çözümü’ olarak kavramsallaştırılabilecek bir yaklaşımla değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: araştırma etiği, etik öğretimi, deneyimin antropolojisi

Experience and Teaching Ethics:

Teaching Ethical Codes in Ethnographical Fieldwork in Turkey

Zeliha Nilüfer NAHYA¹

¹*Assoc. Prof. Dr., Erciyes University, Faculty of Letters, Department of Turkish Folklore, Kayseri, Turkey.*

znilufnahya@gmail.com

Abstract

New migrations, refugee crises, popularised nationalisms, wars, radicalizations and etc. pave many ways for new research subjects and at the same time cause new ethical issues in ethnographic research and writing processes. Because these social changes means new sensitive human groups, security problems, communication difficulties that anthropologists should overcome in their researches. On the other hand, new technological changes allow getting any kind of information about people. This situation brings us to reconsider the ethical steps of the researchers, refresh our knowledge about ethics and transmit to young, inexperienced researchers.

In this framework, this paper will first focus on the importance of teaching ethics in social and cultural anthropology, and especially in ethnography. And later, I will collate the questions of my students in anthropology classes and our discussions in ethical issues in ethnographic research. Also I will join my other discussions with my academic colleagues; in other words I will use my own experiences.

In brief, I will use both my research and teaching experiences in addition to the experiences of foreign anthropologists together in this paper. These informations will be evaluated by using an approach which can be conceptualised as ‘experience analyses’ in order to discuss several ideas about teaching the attitudes in fieldwork ethics.

Keywords: research ethics, teaching ethics, anthropology of experience

Görsel Antropolojide Etik Sorunlar

İskender YILDIRIM¹

¹Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Halkbilim Bölümü, Türkiye

iskenderyl@gmail.com

Özet

Görsel antropoloji, antropolojinin diğer alt dalları gibi özgün bir tarihsel sürecin sonunda ortaya çıkmıştır. Bu tarihsel sürecin oluşmasında Amerika ve Avrupa’da 19. yüzyılda eşzamanlı olarak ortaya çıkan görüntü teknolojilerinin büyük payı olsa da bu alan, aslında varlığını Jean Rouch’un deyimiyle antropolojinin “çılgın” ustalarına borçludur. Alfred Cort Haddon ve arkadaşı Baldwin Spencer, Franz Boas ve öğrencisi Margaret Mead, Marcel Griaule ve Gregory Bateson... Her biri, zorlu iklim koşullarına ve ilk dönemin teknolojisi ile üretilmiş hantal görüntü aygıtlarının bütün güçlüklerine rağmen yapmış oldukları antropolojik çalışmalarda fotoğraf makinasını ve kamerayı kullandı.

1960’lardan itibaren bilinirliği daha da artan görsel antropoloji, kültürün bazı yönlerinin çeşitli dışavurumlarla ortaya çıktığı ve bunların gözlenebilir, görüntülenebilir ve böylelikle anlaşılabilir olduğu varsayımından hareket etmektedir. Maddî kültür ürünleri de dâhil olmak üzere kültürel anlam içeren her türden görsel dışavurum ve temsil, görsel iletişim ve kültürel pratik görsel antropolojinin ilgi alanına girmektedir. Antropolojide görsel araştırma yöntemleri, temel olarak iki farklı biçimde gerçekleştirilmektedir. Birinci tarz çalışma biçimi, üzerinde çalışılan kültüre dair görsel imgeler üretmektir. Böylesi bir çalışmada amaç, üzerinde çalışılan temaya bağlı olarak belge fotoğrafı ya da araştırma filmleri oluşturmaktır. Görsel etnografi adı verilen bu teknikte, antropolog/ etnograf, saha çalışması içinde fotoğraf ya da film üretme işinin doğrudan bir parçasıdır.

İkinci tarz çalışma biçiminde ise antropolog, kültürel anlam içeren her türden görsel imgeyi analiz etmeyi amaçlar. Bu çalışma biçiminde antropologun/etnografin, görsel imgenin üretim aşamasında bulunma zorunluluğu yoktur.

Çalışma tarzı nasıl olursa olsun, görsel antropoloji, başta etnografik araştırma olmak üzere maddî kültür, müzecilik, medya, iletişim ve sanat gibi daha pek çok konuda çalışan antropologlar için artık vazgeçilmezdir.

Görsel yöntemler, antropolojik bilginin üretilmesinde ve yayılmasında geniş imkânlar sunmaktadır. Bununla birlikte, antropoloji içinde gelişen her yeni yöntem arayışı gibi görsel antropoloji de disiplin içinde yeni etik tartışmaların yapılmasına neden olmaktadır. Başta

etnografik fotoğraf ve etnografik film olmak üzere, görsel antropolojinin çalışma yöntemleri, içerdikleri bilginin güvenilir ve gerçek olması, kullanılan tekniklerin sahada uygulanması, elde edilen görsel verilerin işlenmesi ve bu verilerin yayınlanması yönleriyle eleştirilmektedir.

Bu bildiriye, görsel antropolojinin iki temel çalışma biçimi olan görsel imge üretimi ve görsel imge analizi sırasında ortaya çıkan temel etik sorunların, “araştırmanın yapılandırılması”, “araştırmanın uygulanması”, “görsel verilerin işlenmesi ve yayınlanması” başlıkları altında tartışmaya açılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Görsel Antropoloji, Etnografik Film, Etnografik Fotoğraf, Etik.

Ethical Issues in Visual Anthropology

İskender YILDIRIM¹

¹*Ankara Üniversitesi, Faculty of Humanities, Folklore Dept., Turkey*

iskenderyl@gmail.com

Abstract

Visual anthropology has emerged at the end of an original historical process like the other sub-fields of anthropology. Even though image technologies emerged simultaneously in America and Europe in the 19th century in America and Europe, this field is grateful its existence to the “crazy” masters of anthropology, in the words of Jean Rouch. Alfred Cort Haddon and his friend Baldwin Spencer, Franz Boas and his student Margaret Mead, Marcel Griaule and Gregory Bateson... Each of them used camera and photo camera in anthropological studies, despite the harsh climatic conditions and all the hassle of cumbersome devices made with the technology of the that time.

Visual anthropology, which has become more popular since the 1960s, is based on the assumption that some aspects of culture emerge through various manifestations and that they are observable, viewable, and thus understandable. Visual expression and representation, visual communication and cultural practices, including material cultural products, are of interest to visual anthropology. Visual research methods in anthropology are carried out in two different ways. The first mode of study is to produce visual images of the culture studied. In such a study, the aim is to create document photographs or research films depending on the theme studied. In this technique -called visual ethnography, the anthropologist/ethnographer is a direct part of the work of producing photographs or films in the field work.

In the second style of study, the anthropologist aims to analyze all kinds of visual images containing cultural meaning. In this study, the anthropologist/ethnographer does not have to be in the production stage of the visual image.

Regardless of the way it works, visual anthropology is now indispensable for anthropologists working in many other subjects such as ethnographic research, material culture, museology, media, communication and art.

Visual methods offer a wide range of possibilities for the production and dissemination of anthropological knowledge. Nevertheless, visual anthropology, such as the search for new methods in anthropology, leads to new ethical debates within the discipline. Ethnographic photography and ethnographic film, especially the working methods of visual anthropology, the information they contain reliable and real, the application of techniques used in the field, the processing of visual data obtained and the publication of these data are criticized in terms.

Visual methods offer a wide range of possibilities for the production and spread out of anthropological knowledge. Nevertheless, visual anthropology, such as other new search methods in anthropology, leads to new ethical debates within the discipline. Ethnographic photography and ethnographic film -as two ways of working methods of visual anthropology- are criticized in terms: the information they contain reliable and real, the application of techniques used in the field, the processing of visual data obtained and the publication of these data etc.

In this paper, it is aimed to discuss the basic ethical problems while using the two basic forms of visual anthropology -visual image production and the visual image analysis- under the titles of "structuring the research", application of research ", "processing and publishing of visual data".

Keywords: Visual Anthropology, Ethnographic Film, Ethnographic Photography, Ethics.

Etnografik Araştırmanın Etiği

Hasan MÜNÜSOĞLU¹

¹Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Halkbilim Bölümü, Türkiye

hasanmunusoglu@gmail.com

Özet

Etnografi, antropolojide, araştırmacının konuya karar vermesi ile başlayan ve alan araştırmasıyla devam eden, yıllara yayılan bir araştırma sürecidir. Alan araştırması hiç kuşkusuz etnografinin en önemli ayağıdır. Bu aşamada etnograf konu edindiği grup ile uzun sürmesi planlanan, doğrudan ve yüz yüze bir ilişki içine girer. Çoğunlukla zorlu bir başlangıcın ardından, konuya, etnografa, katılımcılara vb. bağlı olarak samimi ve yakın bir ilişki gelişir. Sohbetler, davetler, etkinliklerle birlikte pek çok bilgi etnografin çantasına girer. Bazen de özel durumlar gerçekleşebilir; araştırma konusuyla ilgili ya da ilgisiz kimi bilgiler/sırlar katılımcılar tarafından samimiyetle aktarılabilir. Peki, böylesi bir durumda etnograf, çalışmasının son aşamasında, yani yazım aşamasında, edindiği bütün bilgileri kullanmalı mıdır? Yoksa bireysel bir tavır alışla kimi bilgileri okuyucuyla paylaşmamayı mı seçmelidir? Ya da edindiği bilgileri anonimleştirerek mi aktarmalıdır? Diğer taraftan bilimin tavrı bu konuda ne olmalıdır? Etnografin tavrı bilim ile örtüşür mü yoksa çalışmanın bilimselliğine kuşku düşer mi? Etnograf özelinde sorulan bu sorular, aslında bireylerden ve gruplardan bilgi toplayan bütün araştırmacıları ilgilendirmektedir. Bu bildiride, geçmişte oldukça sorunlu ve zorlu dönemler yaşamış bir kültürel azınlık olan İmrozlu Rumlar üzerine yapılmış alan araştırması temel alınarak yukarıdaki sorular tartışmaya açılacaktır. Ayrıca yine bu çalışma üzerinden kültürel kimlik araştırmalarının etik problemleri de ele alınacaktır. “Antropoloji, insani bilimlerin en bilimseli, bilimlerin en insanisi” sözüne paralel şekilde antropoloji-etnograf-bilim-insan ilişkisini de sorgulamak mümkün olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Antropoloji, alan araştırması, etnografi, etik

Ethics of Ethnographic Research

Hasan MÜNÜSOĞLU¹

¹Ankara University, Faculty of Letters, Department of Ethnology and Folklore, Turkey

hasanmunusoglu@gmail.com

Abstract

Ethnography is a research process that starts with the researcher's decision on the theme and continues with fieldwork in anthropology. The fieldwork is undoubtedly the most important stage of ethnographic research. In this stage, the ethnographer gets into a relationship with the group. This directly and face-to-face relation mostly takes a long time. After a tough start, there generally occurs a friendly and close relationship depending on the subject, context, ethnographer, participants etc. Ethnographer collects information through meetings, events, and interviews in the field. Some secrets/private knowledge may be told to ethnographers by the participants in this process. In such a case, here are some of the questions we have to concern with; is it ethical for the ethnographer to write all the knowledge collected? Should s/he share all the information collected with readers? Or else should s/he anonymize some of them? The other question is what the approach of science should be. Do these practices contradict with science? These questions are not only the interests of ethnographers but also all the researchers who gather information from people concern with the same practices. In this paper, the questions above will be discussed on the basis of fieldwork on Imbrosians who had troubled and difficult times in the past. In addition, there will be mentioned the ethical problems of studies of cultural identity. Moreover, in parallel with the sentence "Anthropology is the most humanistic of the sciences and the most scientific of the humanities", anthropology-ethnography-science- human relation will be discussed.

Key Words: Anthropology, fieldwork, ethnography, ethic.

Yeni Medya ve Etik: Sosyal Medyada Mahremiyet

Kansu ÖZDEN¹

¹Mardin Artuklu Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Tasarım Bölümü, Türkiye

kansuozen@gmail.com

Özet

Teknolojinin gelişimi ile evrimleşen geleneksel medya, sayısız mecraı kapsayan yeni medya denilen kavram haline gelmiştir. İletişim teknolojilerinde meydana gelen gelişmeler yeni olanaklara ve özellikle yeni medyada yeni sorunlara yol açmış bulunmaktadır. Bu çerçevede geleneksel medyadaki ekonomik dönüşüme de ayak uyduramayarak yetersiz kalan etik ilkelerin, yeni medyaya uyarlanması zorunlu görünmektedir (Vardal, 2015). Özellikle yetersiz kalınan ilkelerin en önemlisi mahremiyettir denilebilir. İngilizce privacy anlamına gelen mahremiyet, özellikle yeni medyanın hakim olduğu son yıllara kadar gündemde bu denli yer almazken, internet çağı ve sosyal medyanın bu denli gelişmesi sayesinde önemli bir yer tutmaya başlamıştır. Bunun sebebi geleneksel medyada bireyin mahremiyetine herhangi bir saldırı unsuru neredeyse yokken, günümüzde yeni medya öğelerinden olan sosyal medyanın çok hızlı yaygınlaşması ve birçok bireyin bu platformlarda yer almasıyla birlikte, bireylerin mahremiyetleri ciddi anlamda tehlike altına girmiştir. The Statistics Portal web sitesinin 2017 bilgilerine göre dünyada 2.46 milyar insan internet aracılığıyla Facebook, Instagram, Twitter vb. gibi örneklere sahip olan sosyal medya platformlarında yer almakta ve Google, Yahoo gibi arama motorlarını kullanmaktadır (Portal, 2017). Bu platformlardaki iş modelleri sebebiyle platformlarda ücretsiz varolabilen ve bu mecraları kullanan kullanıcılar, bunun karşılığında kişisel pek çok bilgi vermek zorunda bırakılmaktadır. Tüm bu kullanıcılar bahsedilen platformların sahiplerine reklam vermek isteyen şirketler ve kuruluşlar için çok zengin bir kaynak ve hedef kitle oluşturmaktadır. Özellikle son yıllarda çıkan ve bu durumdan çokça bahsedilen haberlere rağmen, insanlar mahremiyetlerinden vazgeçmeyi kullandıkları sosyal platformlardan kopmamaya yeğlemektedir. Bu Çalışma da doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın amacı ise; bireylerin günümüzde mahremiyetlerinin ne derece tehlike altına girdiğini ve ileride ne şekilde girebileceğini, bahsedilen platformlardaki iş modellerini inceleyerek ne gibi önlemler alınabileceğini ve geliştirilen önerilerle şu an sahip olunan mahremiyet problemine uygun çözümlerin nasıl oluşturulabileceğini açıklamayı hedeflemektedir.

Anahtar Sözcükler: Yeni Medya, Etik, Mahremiyet, Sosyal Medya

New Media and Ethics: Privacy on Social Media

Kansu ÖZDEN¹

¹*Mardin Artuklu University, Faculty of Fine Arts, Department of Graphic Design, Turkey*

kansuozen@gmail.com

Abstract

The traditional media evolving with the development of technology has become a new media concept, which includes numerous media. Developments in communication technologies have led to new possibilities and especially new problems in the new media. In this context, it is necessary to adopt the ethical principles that are insufficient by keeping up with the economic transformation in the traditional media and adapting to the new media (Vardal, 2015). Especially the most important principles are insufficient privacy. Privacy, especially in the new media until the last years of the dominant position in the agenda, while the internet age and social media have become an important place because of this development. The reason for this is that there was almost no attack on the privacy of the individual in the traditional media. The social media, which is one of the new media elements, spread rapidly, and with the participation of many individuals on these platforms, the privacy of individuals has been seriously threatened. According to the 2017 information of The Statistics Portal website, 2.46 billion people around the world use the internet via social media platforms such as Facebook, Instagram, Twitter also search engines Google and Yahoo (Portal, 2017). Because of the business models in these platforms, users on the platforms are forced to give a lot of personal information in return. All of these users are a very rich resource and target audience for companies and organizations that want to advertise on the owners of those platforms. Especially in recent years, despite the abovementioned news, people prefer not to break with the social platforms they use to give up their privacy. In this study, document analysis method was used. The aim of the study is; it shows the extent to which individuals' privacy is now endangered and how they will in the future. The aim of this course is to examine the business models in the mentioned platforms and to explain the measures to be taken in accordance with the current privacy problem.

Key Words: New Media, Ethics, Privacy, Social Media

References

Portal, T. S. (2017, Temmuz 1). *Number of Social Network Users Worldwide*. The Statistics Portal: <https://www.statista.com/statistics/278414/number-of-worldwide-social-network-users/> adresinden alındı

Vardal, Z. B. (2018, Aralık 12). *www.academia.edu*. Academia: https://www.academia.edu/18919856/Yeni_Medya_ve_Etik adresinden alındı

Görsel Metinler Üzerinden Kültürel Pratiklerin ve Bireyin İnşası

Nesli Tuğban YABAN¹

¹ Dr., Başkent Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü, Türkiye

nesli@baskent.edu.tr

Özet

Görsel metinler görüntülü bilgi alışverişini sağlayan, okuyucunun/izleyicinin kültürel yönelimlerinin ürünü olan iletişim araçları olarak tanımlanabilir. Yapı itibariyle yazılı veya sözel mesajdan çok farkı bulunmamasına rağmen etkinliği açısından diğer anlatım biçimleri arasında öne çıkan görsel metinlerin üretildikleri ve ait oldukları kültürel pratikler bağlamında yorumlanmaları gerekmektedir. Kültürel pratikler ise görsel metinleri de kapsayacak biçimde insanlar, dolayısıyla toplumlar tarafından zaman içerisinde oluşturulan ve yerleşen, sosyal ve tarihsel oluşumlardır. İnsana ve topluma ait tüm üretimleri içeren kültürel pratikler ve bu pratiklerin bir ürünü olan görsel metinler, bireyin yani insanın anlaşılabilmesi açısından önemli göstergeler olarak kabul edilebilir. İnsan dünyaya geldiği andan itibaren kendisini sınırsız bir görüntü evreninin içerisinde bulur ve hayatı boyunca her gün yenileri eklenen bu görüntü evreninin kendisine gösterdiği ya da sunduğu görsel metinler doğrultusunda şekillenir. Özellikle kültürel bağlamın en etkin iletişim yöntemi olan görsel iletişim araçları üzerinden kurgulandığı ve aktarıldığı da göz önünde bulundurulduğunda, görsel metinlerin kültürel açıdan önemi ve insanın bebeklikten çocukluğa, çocukluktan ergenliğe, ergenlikten yetişkinliğe yani birey olma sürecindeki tüm aşamalarındaki etkisinin yadsınamayacak boyutta olduğu görülmektedir. Bu çalışma, hayatın içerisinde belki de her gün karşılaşılan görüntü evreninden seçilen ve bir insanın çocukluktan yetişkinliğe kadar geçen süre zarfında karşılaşılabileceği olası görsel metin örnekleri üzerinden kültürel pratiklerin ve bireyin nasıl inşa edildiği ve bu inşanın bir sonucu olarak bireyin özel ya da sosyal yaşamında kendini konumlandırması aşamasındaki etkilerini ortaya koyarak tartışmayı amaçlamaktadır. Bu noktada kültürel yaşam pratikleri ve bireyin inşası sürecinde görsel iletişimin ve tüm görsel iletişim araçlarının, iletişim bilimlerinin bulguları üzerinden de bireyin önem ve değerine değinilerek insan ve insana dair problemler iletişim çalışmaları perspektifinden tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Birey, İnsan, Görsel Metin, Kültürel Pratik, Etki.

Cultural Practices and Construction of the Individual through Visual Texts

Nesli Tuğban YABAN¹

¹ *Dr., Baskent University, Faculty of Communication, Dept. Of Public Relations and
Publicity, Turkey*

nesli@baskent.edu.tr

Abstract

Visual texts can be defined as the provider of visual information exchange and the communication tools of the products of the cultural orientations of the reader/viewer. Although there is no difference between written and verbal messages in terms of structure, the visual texts that stand out among other forms of expression should be interpreted in the context of their cultural practices. Cultural practices are social and historical formations that are formed and settled over time by people, and therefore by societies, including visual texts. Cultural practices involving all productions of human and society, and visual texts, which are the product of these practices can be regarded as important indicators of the understanding of the individual, that is, of human. Human beings find themselves in an infinite universe of images from the moment they come into the world and every day throughout her/his life, shape her/himself by these new images according to the visual texts which are shown or presented by this universe. The cultural significance of visual texts and the impact of human beings on all stages of infancy, from childhood to adolescence and from adolescence to adulthood, that is to say, are undeniable, especially considering that cultural context is constructed and transmitted through the most effective means of communication. This study aims to determine how cultural practices and the individuals are constructed and how the individual is located in the private or social life of the individual as a result of the visual text samples, which are selected from the image universe, perhaps from everyday life to the everyday life of a human, from childhood to adulthood. At this point, cultural life practices and the visual communication in the process of constructing the individual and all visual communication tools and the human and human problems will be discussed from the perspective of communication studies by referring to the importance and value of the individual through the findings of the communication sciences.

Keywords: Individual, Human, Visual Text, Cultural Practice, Effect.

Kırgızistan'ın Ülke İmajının Oluşumunda Cengiz Aytmatov

Aslı YURDİGÜL¹, Venera NARİNOVA²

¹ Doç.Dr., Atatürk Üniversitesi/Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, İletişim Fakültesi,
Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü, Kırgızistan,
asliyurdagul@hotmail.com

² Arş. Gör.Dr., Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik
Bölümü, Kırgızistan, veneranarin@gmail.com

Özet

Küreselleşen bir dünyada sadece kurumlar ya da ürünler değil ülkeler de birbiriyle rekabet halindedir. Bu nedenle ülkeler, uluslararası arenada kendi konumlarını belirlemek, bu konumu korumak ve diğer ülkeler nezdinde olumlu bir imaj oluşturmak çabası içindedirler. Ülke imajı, bir ülkenin kendi vatandaşları ve diğer ülke vatandaşları nezdinde nasıl algılandığını ifade etmektedir. Ülkeler, bu algının en doğru şekilde oluşması adına pazarlama, tanıtım, reklam, halkla ilişkiler ve kamu diplomasisi gibi çeşitli faaliyetler yürütmektedir.

Ülke imajlarının oluşumuna katkı sağlayan faktörlerden biri de kişi imajlarıdır. Kişiler olumlu ya da olumsuz bir takım özellikleri, sanatsal faaliyetleri, sportif başarıları, resmi ya da sivil ilişkileri, yöneticilik vasıfları gibi pek çok alandaki çalışmaları ve uluslararası ilişkileri sonucu bir ülkenin imajını olumlu ya da olumsuz bir şekilde etkileyebilmektedir.

Buradan yola çıkan bu çalışmada yazar, sinemacı, gazeteci ve devlet adamı unvanlarıyla uluslararası düzeyde tanınan Cengiz Aytmatov'un Kırgızistan'ın ülke imajı ve tanıtımındaki rolü tartışılmaktadır. Cengiz Aytmatov, eserleri 176'dan fazla dile çevrilmiş bir yazar; 1990 yılından itibaren Sovyetler Birliği Elçiliği'nin Başkanlığını yapmış ve [NATO](#), [UNESCO](#) gibi kurumlarla Belçika, Lüksemburg ve Hollanda gibi ülkelerin Kırgız delegeliğini üstlenmiş bir bürokrat; Kırgız halkının bağımsızlık mücadelesini yürütmüş bir devlet adamıdır. Gerek sanatçı gerekse de devlet adamı kişiliğiyle uluslararası düzeyde bir imaja sahiptir. Aytmatov'un sahip olduğu bu imaj, Kırgızistan'ın ülke imajının oluşmasına doğrudan ya da dolaylı yollardan katkı sağlamaktadır. Genel olarak kişisel imajların ülke imajına olan etkilerini Aytmatov ve Kırgızistan örneği üzerinden konu alan çalışma, özelde de Aytmatov'un 90. doğum yıldönümü olan 2018 yılında Aytmatov adına düzenlenen kültürel, bilimsel ve sanatsal etkinlikleri incelemektedir. Başta Kırgızistan ve Türkiye olmak üzere, Türkmenistan, Özbekistan, Rusya ve ABD gibi ülkelerde düzenlenen bu etkinlikler, sadece Aytmatov'un eserlerine ve kişiliğine

yönelik değil, Kırgızistan'ın ülke imajının oluşumuna yönelik de oldukça önemli bir role sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Ülke imajı, Kırgızistan, Cengiz Aytmatov

Kaynaklar

- Taylor P. M. (2003). *Munitions of the Mind*. New York: Manchester University Press.
- Nagashima A. (1970). *A Comparison of Japanese and U.S. Attitudes Toward Foreign Products*. *Thunderbird School of Global Management*. Advance online publication. [doi: 10.1002/tie.5060120304](https://doi.org/10.1002/tie.5060120304)
- Bulduklı Y. (2015). *İmaj Yönetimi. Yaklaşımlar, Taktikler, Stratejiler*. Konya: Literatürk Academia.
- Anholt S. (2009). *The Anholt-GfK Roper Nation Brands Index Highlight Report*. New York: GfK Roper Public Affairs & Media.
- Szondi G. (2008). *Public Diplomacy and Nation Branding: Conceptual Similarities and Differences*. *Discussions Papers in Diplomacy*. Netherlands: Institute of International Relations.
- Surowiec P. (2012). *Towards corpo-nationalism: A Bourdieusian study exploring the relationship between nation branding and the reproduction of Polishness (1999-2010)*. (Doktora Tezi). Bournemouth University, United Kingdom.
- Özkan A. (2014). *21. Yüzyılın Stratejik Vizyonu Kamu Diplomasisi ve Türkiye'nin Kamu Diplomasisi İmkânları* (Stratejik Rapor No. 70). İstanbul: Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi.
- Moilanen T., Rainisto S. (2009). *How to Brand Nations, Cities and Destinations*. New York: Palgrave Macmillan.
- Budak G., Budak G. (2014). *İmaj Mühendisliği Vizyonundan Halkla İlişkiler*. İzmir: Nobel.
- Aydınalp G.I. (2014). *Halkla İlişkilerde İmaj Yönetimi*. Aydınalp Güzin Ilıcak (Ed.), *İmaj Üretimi* (s. 31-45). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık.
- https://turkbirdev.org/i_cengiz-aytmatov-dogumu-animi.html.
- <https://rg.ru/2018/11/26/v-minske-otkryli-pamiatnyj-znak-chingizu-ajtmatovu.html>.
- <http://kutbilim.kg/2018/12/17/na-yubilee-chingiza-ajtmatova-rodilsya-drakon/>.
- <https://www.kommersant.ru/doc/3765255>.
- <http://kabar.kg/news/v-genprokurate-prokhodit-meropriatie-v-chest-90-letia-ch.aitmatova/>.
- <http://kg.mirtv.ru/news/87275>.
- <http://books.kg/albom-chingis-aytmatov/>.

<http://kabarlar.org/news/102272-v-uzbekskistane-sostoyalos-torzhestvennoe-meropriyatie-posvyaschenoe-90-letiyu-chingiza-aytmato.html>.

<http://www.kyrgyzmission.net/index.php/en/consular-section/13-glavnaya/149-90th-anniversary-of-chingiz-aitmatov>.

<http://ism.edu.kg/news/celebration-of-90th-anniversary-of-chyngyz/>.

<https://www.forumdaily.com/en/v-nyu-jorke-projdu-meropriyatiya-v-chest-90-letiya-sodnya-rozhdeniya-pisatelya-chingiza-ajtmato/>.

http://www.kyrgyzcinema.com/index.php?option=com_content&view=article&id=2992%3Acelebrating-chingiz-aitmatov-s-90th-birth-anniversary-in-india&catid=30%3Afilm-news&Itemid=4&lang=en.

https://kazakh-tv.kz/en/view/society/page_193375_the-90th-anniversary-of-chingiz-aitmatov-is-widely-celebrated-in-uzbekistan.

<http://www.aitmatov-academy.co.uk/440972017>.

<http://www.rus.eurasiancreativeguild.uk/2018/12/02/ecg-meeting-in-london-dedicated-to-the-90th-anniversary-of-chyngyz-aitmatov/>.

Chingiz Aytmatov in the Shaping of Kyrgyzstan`s Country Image

Asli YURDİGUL¹, Venera NARINOVA²

¹*Assoc. Prof. Dr., Ataturk University/Kyrgyz-Turkish Manas University, Communication Faculty, Department of Public Relations and Advertisement, Kyrgyzstan,*
asliyurdagul@hotmail.com

²*PhD., Kyrgyz-Turkish Manas University, Communication Faculty, Department of Journalism, Kyrgyzstan,*
veneranarin@gmail.com

Abstract

In a globalized world, not only institutions or products but also countries compete with each other. Therefore, countries are trying to determine and keep their position in the international arena and to create a positive image in front the other countries. Country image expresses how the country is perceived by its own citizens and foreigners. Countries carry out various activities such as marketing, promotion, advertising, public relations and public diplomacy for making this perception in the most accurate way.

One of the contributing factors in the country`s image shaping is the image of person. Individuals can positively or negatively affect the image of a country as a result of their positive or negative characteristics, artistic activities, sportive achievements, formal or civil relations, managerial skills and international relationships.

This article discusses the role of Chingiz Aitmatov in Kyrgyzstan's country image and its publicity. Aitmatov was internationally known as a writer, filmmaker, journalist and statesman. Aitmatov is an author whose work has been translated into more than 176 languages. Since 1990, he has served as Ambassador of the Embassy of the Soviet Union in Brussels and later lead Kyrgyzstan`s delegation in NATO, UNESCO, Belgium, Luxembourg and the Netherlands. He is a statesman who carried out the struggle for independence of the Kyrgyz people. Consequently Aitmatov has an international image as an artist and statesman. This image provides direct or indirect contribution in Kyrgyzstan's country image. In general, the study focuses on the effects of personal images on the image of the country through the particular cultural, scientific and artistic activities dedicated to Aytmatov`s 90th anniversary of birth, which were held in 2018. These events were held particularly in Kyrgyzstan and Turkey, but also in Turkmenistan, Uzbekistan, USA, Russia and other countries, which had a very important role in the shaping of Kyrgyzstan`s country image.

Keywords: Country image, Kyrgyzstan, Chingiz Aitmatov

References

- Taylor P. M. (2003). *Munitions of the Mind*. New York: Manchester University Press.
- Nagashima A. (1970). *A Comparison of Japanese and U.S. Attitudes Toward Foreign Products*. *Thunderbird School of Global Management*. Advance online publication. [doi: 10.1002/tie.5060120304](https://doi.org/10.1002/tie.5060120304)
- Bulduklu Y. (2015). *İmaj Yönetimi. Yaklaşımlar, Taktikler, Stratejiler*. Konya: Literatürk Academia.
- Anholt S. (2009). *The Anholt-GfK Roper Nation Brands Index Highlight Report*. New York: GfK Roper Public Affairs & Media.
- Szondi G. (2008). *Public Diplomacy and Nation Branding: Conceptual Similarities and Differences*. *Discussions Papers in Diplomacy*. Netherlands: Institute of International Relations.
- Surowiec P. (2012). *Towards corpo-nationalism: A Bourdieusian study exploring the relationship between nation branding and the reproduction of Polishness (1999-2010)*. (Doktora Tezi). Bournemouth University, United Kingdom.
- Özkan A. (2014). *21. Yüzyılın Stratejik Vizyonu Kamu Diplomasisi ve Türkiye'nin Kamu Diplomasisi İmkânları* (Stratejik Rapor No. 70). İstanbul: Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi.
- Moilanen T., Rainisto S. (2009). *How to Brand Nations, Cities and Destinations*. New York: Palgrave Macmillan.
- Budak G., Budak G. (2014). *İmaj Mühendisliği Vizyonundan Halkla İlişkiler*. İzmir: Nobel.
- Aydınalp G.I. (2014). *Halkla İlişkilerde İmaj Yönetimi*. Aydınalp Güzin Ilıcak (Ed.), *İmaj Üretimi* (s. 31-45). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık.
- https://turkbirdev.org/i_cengiz-aytmatov-dogumu-animi.html.
- <https://rg.ru/2018/11/26/v-minske-otkryli-pamiatnyj-znak-chingizu-ajtmatovu.html>.
- <http://kutbilim.kg/2018/12/17/na-yubilee-chingiza-ajtmatova-rodilsya-drakon/>.
- <https://www.kommersant.ru/doc/3765255>.
- <http://kabar.kg/news/v-genprokurate-prokhodit-meropriatie-v-chest-90-letii-ch.aitmatova/>.
- <http://kg.mirtv.ru/news/87275>.
- <http://books.kg/albom-chingis-aytmatov/>.
- <http://kabarlar.org/news/102272-v-uzbekskistane-sostoyalos-torzhestvennoe-meropriatie-posvyaschenoe-90-letiyu-chingiza-ajtmatova.html>.
- <http://www.kyrgyzmission.net/index.php/en/consular-section/13-glavnaya/149-90th-anniversary-of-chingiz-aitmatov>.

<http://ism.edu.kg/news/celebration-of-90th-anniversary-of-chyngyz/>.

<https://www.forumdaily.com/en/v-nyu-jorke-projdut-meropriyatiya-v-chest-90-letiya-so-dnya-rozhdeniya-pisatelya-chingiza-ajtmatova/>.

http://www.kyrgyzcinema.com/index.php?option=com_content&view=article&id=2992%3Acelebrating-chingiz-aitmatov-s-90th-birth-anniversary-in-india&catid=30%3Afilm-news&Itemid=4&lang=en.

https://kazakh-tv.kz/en/view/society/page_193375_the-90th-anniversary-of-chingiz-aitmatov-is-widely-celebrated-in-uzbekistan.

<http://www.aitmatov-academy.co.uk/440972017>.

<http://www.rus.eurasiancreativeguild.uk/2018/12/02/ecg-meeting-in-london-dedicated-to-the-90th-anniversary-of-chyngyz-aitmatov/>.

Kırgız Türklerinin Sözlü Kültüründe “Kadın Saçı”

Emine TAŞ¹

¹*Yüksek Lisans Mezunu, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkiye*

eminetas5050@gmail.com

Özet

Kadın saçı Türk boylarında hem güzellik unsuru olarak hem de inanç unsuru olarak önemli bir yere sahiptir. Türk sözlü kültüründe kadının güzelliğinden bahsedilirken mutlaka saçına vurgu yapılmaktadır. Örneğin, Dede Korkut Kitabı’nda kadının güzellik unsurundan bahsederken “korumsu kırk tutam kara saçım”, “kargı gibi kara saçlı”, “saçı ardına kadar örülü” gibi ifadeler yer almaktadır. Bununla birlikte ilkel insanın mantığında kişinin bedensel sınırları belirsizdir. Yani, ilkel insanın düşünce dünyasında tırnak, saç gibi kişiye ait unsurların büyü gücünün etkisine açık olduğuna inanılmaktadır. Bu unsurları herhangi bir yere gelişigüzel bırakılmamasına özen gösterilmektedir. Bu atıklarla kişi arasındaki majik etkileşimin uzunca bir süre devam ettiğine inanılmaktadır. Bu durumunun izlerine, Şamanizm inanç sisteminde de rastlanmaktadır. Mesela, Şamanizm inancında saçın, tırnağın yere atılması iyi sayılmaz. Çünkü kötü ruhların kişiye zarar vereceğine inanılmaktadır. Yas alametlerinde ise, kadınlar saçlarını yolar, dağıtır, örülü saçı açar, başı kapatır vs. uygulamalara rastlanmaktadır. Bütün bu saydığımız saç veya saç örgüsü ile ilgili inançsal unsurlar Türk kültüründe geçmişten günümüze kadar devam etmiştir.

Bu bağlamda Kırgız Türklerinin sözlü kültürüne baktığımızda kadın saçına yönelik inanç ve uygulamaların önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. Kırgız sözlü anlatılarında yer alan kadın saçı güzellik unsurunun yanında daha çok inançsal açıdan etkili bir yapıyı oluşturmaktadır. Özellikle bu anlatılarda saçın sihri-büyüsel bir gücünün bulunduğu ve kahramanların yaşantısında etkili olduğu görülmektedir. Kırgız sözlü kültüründe diğer Türk boylarında olduğu gibi yas alametlerinde kadınların saçlarını yolmaları, dağıtmaları gibi uygulamalar görülmekle birlikte büyüsel açıdan da bağlama büyüünün yaygın olduğu görülmektedir. Örneğin, sözlü anlatılarda kahraman, çocuklarının olmamasının sebeplerinden biri olarak eşinin çözdüğü saçını taramadığını belirtir. Çalışmamızda Kırgız Türklerinin sözlü kültüründen hareketle kadın saçının güzellik unsuru olarak nasıl bir öneme sahip olduğunu,

bunun yanında yas alametlerinde ve diğer inanç unsurunu yansıtan uygulamalarda kadın saçının insan yaşamına nasıl bir etkisi olduğu tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, saç, büyü, mitoloji, yas.

Women's Hair in the Oral Culture of the Kirgiz Kirghiz

Emine TAŞ¹

¹Master Degree, Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Turkey

eminetas5050@gmail.com

Abstract

Women's hair has an important place in the Turkish tribes both as an element of beauty and as an element of faith. In Turkish oral culture, when emphasizing the beauty of women, an emphasis is placed on her hair. For example, in the book of Dede Korkut, while talking about the beauty element of women, “black hair like forest”, “black hair like reed”, “her hair braided up to the back ” is woven up bahs is mentioned. However, in the logic of primitive man, the bodily boundaries of a person are unclear. In other words, it is believed that primitive human beings are open to the influence of the magic power of the elements such as nails and hair in the world of thought. These elements are kept indifferent to any place. The magical interaction between these wastes and the person is believed to last for a long time. The traces of this situation are also found in the Shamanism belief system. For example, shamanism in the faith of the hair, nail is thrown to the ground is not good. Because evil spirits are believed to harm the person. In the portents of mourning, women lead their hair, distribute it, open the knitted hair, close the head, etc. applications are found. The beliefs about hair or hair weave, which we all counted, have continued in Turkish culture from past to present.

In this context, when we look at the oral culture of Kirghiz Turks, beliefs and practices about women's hair have an important place. Women's hair in the Kirghiz oral narratives is more effective in terms of beauty than the beauty element. Especially in these narratives hair has a magic-magical power and it is seen that it is effective in the lives of heroes. In Kirghiz oral culture, as in other Turkish tribes, the practices of mourning, dispensing and distributing the hair of women are seen, but the magic of binding is seen to be widespread. For example, in oral narratives, the hero indicates that his wife did not comb her hair as one of the reasons for not having her children. In our study, it will be tried to determine how female hair has an importance as an element of beauty by using the oral culture of the Kirghiz Turks, as well as the effect of female hair on human life in applications that reflect the belief element of mourning.

Keywords: Woman, hair, magic, mythology, mourning.

Kutadgu Bilig ve Köktürk Yazıtlarında “Devlet” Anlayışı Üzerine Mukayeseli Bir İnceleme

Yasemin SÖĞÜT¹

¹Nevşehir Hacıbektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Halk Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi, Türkiye

ysogut507@gmail.com

Özet

Türk milleti, tarihsel süreçte dünyanın dört bir yanına dağılarak farklı adlar altında pek çok devlet kurmuşlardır. Belki de bu sebeple araştırmacılar tarafından tarihsel süreçte eskiliği hususunda henüz bir mutabakata varılamamıştır. Kurulan bu devletler zamana ayak uydurarak farklı dil, din ve yönetim biçimlerini benimseyerek sürekliliğini sağlamıştır. Ancak bu sürekliliğin zeminini teşkil eden “devlet” anlayışları da oldukça köklü bir geçmişe sahip olmakla birlikte zamansal bazda da değişim ve dönüşüme uğramıştır. Türklerin yüzyılları kapsayan “devlet” telakkilerini günümüze ulaştıran ilk ve en temel kaynaklar şüphesiz ki Köktürk Yazıtları ve Kutadgu Bilig’dir.

Kutadgu Bilig ve Köktürk Yazıtları Türk devlet yönetimi ve teşkilatlanmasına dair önemli ip uçlarını ihtiva ederek, siyasi ve toplumsal birçok hadiseyi ele almakla birlikte; devlet yönetimi süresince karşılaşılması olası sorunlara çözüm yolları sunmaktadır. Türk dili, edebiyatı ve siyasi tarihi açısından büyük önem arz eden bu iki kaynak; sadece yazıldığı dönemin devlet büyüklerine ve halkına değil, siyasi ahlak ve toplumsal düzenin sağlanması yönünden günümüz devlet adamlarına ve toplumun her kesimine yol gösterebilecek niteliktedir.

Kutadgu Bilig ve Köktürk Yazıtları üzerine pek çok disiplin tarafından araştırma yapılsa da “devlet” anlayışları bakımından karşılaştırmalı olarak ciddi bir incelemeye tabii tutulmamıştır. Nitekim çalışmaya kaynaklık eden asıl konu da aralarında üç yüz yılı aşkın süre bulunan bu iki kıymetli kaynağın “devlet” anlayışı ve yönetimine dair fikirlerini karşılaştırmalı bir şekilde açıklayarak elde edilen verileri ortaya koymaktır.

Kutadgu Bilig ve Köktürk Yazıtlarında, öncelikli olarak devlet anlayışı ve teşkilatına dair hususlar işlense de daha birçok konuda açıklayıcı bilgiler vermeleri açısından çok önemli kaynaklardır. Bu sebeple üzerinden yüzyıllar geçmiş olsa da sadece yazıldığı dönemin devlet

adamlarına izafen yazılmış kaynaklar değil günümüz siyaset anlayışının da zeminine oturtulabilecek niteliktedir.

Anahtar Sözcükler: Kutadgu Bilig, Köktürk Yazıtları, Devlet, Siyaset, İnsan.

A Comperative Investigation on “State” Understanding in Kutadgu Bilig and Kopturk Inscriptions

Yasemin SÖĞÜT¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Social Sciences, Department of Turkish Language and Literature, Folk Literature, Mastre Student, Turkey*

ysogut507@gmail.com

Abstract

In the historical process, the Turkish nation has spread over the world and established many states under different names. Perhaps for this reason, there has not yet been a common idea in the historical process by the researchers. These states were established in time by adopting different forms of language, religion and management, ensuring continuity. However, the concept of state, which forms the basis of this continuity, has a long history and has also been changed temporarily. The first and most basic sources that bring the it “state” understanding of the Turks to the present are undoubtedly the Köktürk Inscriptions and Kutadgu Bilig.

Kutadgu Bilig and Köktürk Inscriptions By giving important information about the Turkish state administration and organization, although it deals with many political and social events; offers solutions to problems that may be encountered during the state administration. These two works of great importance in terms of Turkish language, literature and political history; not only the statesmen and the people of the period, but also the political and social order in terms of providing the state to all statesmen and the public can show the way.

Although many researches have been carried out on Kutadgu Bilig and Köktürk Inscriptions, they have not been made a serious examination in terms of alı state çok. As a matter of fact, the main issue that contributed to the study is to reveal the data obtained by explaining the ideas of the ve state ağ concept and management of these two precious sources which have more than three hundred years.

In the Kutadgu Bilig and Köktürk Inscriptions, although the issues related to the understanding and organization of the state have been handled primarily, they are very important sources for providing explanatory information on many other subjects. For this reason, even though centuries have passed, it is not only written for the statesmen of the period in which it was written, but it is also suitable for the politics of today.

Keywords: Kutadgu Bilig, Köktürk Inscriptions, State, Politics, Human.

Azerbaycan Halk Dastanları Sözlüğünün Hazırlanması Yöntemleri

Şahla AHMADOVA¹

¹Doç. Dr., Bakü Slavyan Üniversitesi

shahla_ahmad@mail.ru

Azerbaycan lügatçılığının tarihi eski olsa da, birçok sözlük türleri yok derecesindedir. Özellikle de yazar sözlüklerinin tertibi alanında çok çalışmalar yapılmalıdır. Dilin sözlüğü daha çok yazılı kaynaklar, farklı yapıların dili temelinde düzenleniyor. Nitekim genel sözlüklerin tertibi ile birlikte, yazar sözlükleri de dikkate alınmalıdır. En büyük yazarın halk olduğu için bu işe de halk sanatı örneklerinden başlamak uygundur.

Tertip edilen ve bir kısmı artık yayınlanan "Azərbaycan Destanları'nın Sözlüğü" ayrı ayrı leksemelerin, özellikle de az işlek birimlerin yapısal-anlambilimsel açıdan tahlilinden söz edilir. Sözlük dilde bir zamanlar mevcut olan, aktif kullanılan, bugün kullanımına göre farklı olmayan, fakat dilde muhafaza edilen sözleri kapsıyor. Böyle sözlerin bazılarının izi bugün de lehçelerde görünmektedir. Günümüzde dilde hareketlilikten düşen, fakat öğrencilerin, dilin mensuplarının karşısına çıkabilecek az işlek, gayri-işlek sözler sözlük yazarının ilgi alanındadır. Destanda rastlanan reliket sözler içerisinde maddi kültür örnekleri, giysi (arxalıq, araçqın, cübbə-cövşən, qanovuz vb.), ağırlık ve ölçü birimleri (hoqqa, pud, ağac vb.), silah isimleri (gürz, toppuz, şeşpər vb.), gastronomi terimler (əppək, aş, lavaş, mənçə, ayran, doşab vb.), para birimleri (abbası, şahı, axca, bacaqlı, quruş vb.) önemli yer tutmaktadır.

Az işlek sözler içerisinde bugün lehçelerde yaşayan kelimeler de geniş yer tutmaktadır.

Örnek:

İfçin - 1. Sağlam, iyi, derli toplu. 2. Tam, bütün. 3. Bir ifçin- 4 nal.

Sözlükte ana sözler, ifadeler destanında rast gelinen fonetik şeklinde verilmekte ve çağdaş imla varinatı da gösterilmektedir. Olabildiğince destanlarda yansıyan tüm alternatifler kayda alınıyor. Örneğin: Seyrəqib, seyraqub, səryaqib, səyrəğib, səgrəqib. Sadece kelime birimleri değil, anlamsal açıdan da ilgi uyandıran birimler de ilgi alanına dahildir. Bazen çok rastlanan sözün az kullanılan anlamı olur. Bu durumda reliket sözden değil, anlamdan bahs edilebilir. Örnek:

Dəymək - atı harekete geçirmek, hafifçe kamçulamak, mahmuzlamak.

Bunu söyleyip Tanrıtanımaz ata çarptı. Kul da önünde Çenlibele taraf yol başladı.

Alçaq - sade, alçakgönüllü (bu anlam lehçelerde de kaydedilmektedir).

İgid alçaq gərək, alçaq,

Atı yüy r k, k ndi qo aq.

Sözlük pratik ihtiyaçtan - Azerbaycan dili ve edebiyatı öğretmenlerine  ğitim sırasında, genellikle okurların mütalaa sırasında rastladıkları zor sözlerin açıklanmasında yardım amaçlı oluşmaktadırdır, bununla beraber, aynı dönemden itibaren sözcüksel sistemde yaşanan değişimi diyakron planda izlediği içini öneme sahiptir.

Anahtar kelimeler: sözlük, luğat, destan, leksika.

Türk Mitolojisinde Kadın Sembolizmi Bağlamında Ağaç

Cemre ÇINAR¹

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı

Yüksek Lisans Öğrencisi, Türkiye,

cemrecinar316@gmail.com

Özet

Mitoloji, yaşanan toplumdaki bağımsız düşünülemez ve toplumun belleğinde var olan sorulara cevap arayan, neden sorusunu neticelendiren görüşlerin bütünüdür. Değişen ve gelişen dünyada insanların ortak arayışlara yönelmesi, onları aynı zamanda mitolojiye yani bir anlamda ortak köken arayışına sürüklemiştir. Bu arayışlarla beraber ortak sembollere ulaşmaya çalışılmıştır. Semboller kimi zaman açıklanamayan durumların anahtar kelimeleri olmuştur. Toplumlar arasında ortak yaşanan süreçler var olmakla beraber bir olayın sebebini açıklamada benzer nedenlerden ortak sembollerin doğduğu söylenebilir. Bu çalışmanın amacı; mitolojik bir öge olan ağaçtan yola çıkarak, ağaç ve kadın imgesi aynı zamanda Türk mitolojisinde kadını sembol eden nesnelere ele alınıp, bu nesnelere ağaç ile olan ilişkisinin araştırılmasıdır. Ağaç kavramı Türk mitolojisinde halk bilimciler tarafından etraflıca araştırma konusu olup, daha çok hayat ağacı olması yönünde araştırmalar yapılmıştır. Bu çalışmada elde edilen verilerin köken bakımında araştırılıp, sembollerin algıda oluşturduğu sorulara cevap verilmesi hedeflenmiştir. Kadın ve ağaç ilişkisi tek bir sembolle ifade edilmemiş olup, birden fazla nesnenin düşünsel zeminini oluşturmuştur. Bu düşünsel zemin toplumsal sorunların arayışında belli başlı ritüelleri beraberinde doğurmuştur. Ritüelleri uygulama bağlamında ise sembollerin aktif bir işlevi olduğu saptanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mitoloji, Sembol, Kadın, Ağaç

Wood in the Context of Women's Symbolism in Turkish Mythology

Cemre ÇINAR

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Social Sciences, Department of Turkish

Language and Literature, Master Student, Turkey,

cemrecinar316@gmail.com

Abstract

Mythology is the whole of the ideas that cannot be thought of independently from the living society and which seeks the answer to the questions in the memory of society. In a changing and developing world, people's quest for a common search has also led them to mythology, in other words, to the search for common origins. With these searches, common symbols have been tried to be reached. Symbols are sometimes keywords that cannot be explained. Although there are common processes between societies, it can be said that common symbols are born of similar reasons in explaining the cause of an event. The aim of this study is; the tree and the woman image in Turkish mythology are the objects that symbolize women in Turkish mythology, and the relationship of these objects with the tree is investigated. The concept of tree has been extensively researched by folk scientists in Turkish mythology and researches have been carried out to be more of a tree of life. The aim of this study is to investigate the data obtained in the study and to answer the questions formed by the symbols. The relationship between women and trees has not been expressed with a single symbol and it has formed the intellectual ground of more than one object. This intellectual ground brought about certain rituals in search of social problems. In the context of applying the rituals, the symbols have an active function. The paper is intended to be prepared and presented under the following headings:

Keywords: Mythology, Symbol, Female, Tree

18. Yüzyıl Osmanlı Bezeme Programları Açısından Nevşehir Damad İbrahim Paşa

Külliyesi Kalemışleri

Savaş MARAŞLI¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü.*

savasmarasli@nevsehir.edu.tr

Özet

Nevşehirli Damad İbrahim Paşa'nın Muşkara Köy'ünde 1726-27'de inşa ettirdiği külliye, yeni kurulacak şehrin kimliğinin oluşmasında önemli bir faktör olmakla birlikte köy'den kente geçişin de önemli sembollerinden biridir. Külliye'nin İstanbul'dan gönderilen mimar ve ustalarca klasik Osmanlı üslubunda oluşturulan mimari tarzının dışında, kitabelerinin dönemin ünlü şairlerince yazılması, kitabe taşlarının İstanbul'dan getirilmesi gibi detaylar başkent üslubu ve titizliğinin Anadolu'daki akisleri olarak görülebilir. Aynı üslup ve titizliğin külliye'nin bezeme programına da yansıtıldığı düşünülmektedir.

III. Ahmet'in 1718-1730 tarihleri arasındaki saltanatı ve Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın sadareti zamanında geçen dönem "Lale Devri" olarak anılmaktadır. Bu dönemin adlandırılmasında başta lale olmak üzere çiçeğe ve çiçek yetiştiriciliğine duyulan ilginin doruk noktasına ulaşmış olmasının büyük etkisi vardır. Bahçe ve çiçek kültürüne verilen değer öyle bir boyuta ulaşmıştır ki günlük hayattan çıkıp edebiyattan sanata hatta siyasete tüm alanlara sirayet etmiştir. Bunu "şükufename" denilen çiçekler ve çiçek yetiştiriciliği konusunda bu dönemde yazılmış kitaplarının sayıca çokluğundan da anlamaktayız. Tabii ki Batıdan gelen çiçek temalı bezeme etkilerinin Osmanlı'da çabuk benimsenmesi daha 16. yüzyılda Kara memi döneminden itibaren çiçek üslubuna aşina olmakla alakalı bir durumdur. Ancak bu dönemi sadece Batı etkisiyle açıklamak da çok doğru bir yaklaşım değildir. Bazı araştırmacılara göre Lale Devri, Hint ve İran tesirli doğu kaynaklarının da etkili olduğu bir dönemdir. Osmanlı'da Karamemi ile başladığı varsayılan toprağa gömülü şekilde tasvir edilen çiçek ve ağaçların benzerlerine Hint-Moğol sanatında da rastlanmaktadır.

Külliyede kalemışı bezemelerin en yoğun görüldüğü yerler cami, medrese başodası ve şadırvandır. Kalemışleri ile, cami içerisinde kubbe yüzeyi, tromplar, kemerler ve pencere kenarlarında son cemaat yeri kubbe içlerinde, medrese başodası kubbe, pandantif ve duvarlarında ve şadırvan kubbesinde karşılaşılmaktadır. Bezeme programı bakımından Selçuklulardan beri devam eden geometrik ve rumi-palmet kompozisyonların dönemin

çiçekleri olan gül, karanfil, lale, nar çiçeği, nilüfer, sümbül, zerrin, süsen ile birlikte kullanıldığı görülür. Bunların haricinde dönemin yeniliği olarak vazo içerisinde, buket halinde ya da kurdela ile bağlanmış natüralist tarzda çiçeklerde programda yerini almış, geleneksel ile yeninin harmanlandığı bir kompozisyon ortaya çıkmıştır.

Anahtar kelimeler: Nevşehir, Damad İbrahim Paşa, Lale Devri, kalemişi, natüralist üslup.

The Hand-Drawing Works of Damad Ibrahim Pasha Kulliyesi of Nevsehir as Part of the Decoration Programs in the 18th Century Ottoman Empire

Savaş MARAŞLI¹

¹Nevsehir Hacı Bektas Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Department of History of Art, Turkey

savasmarasli@nevsehir.edu.tr

Abstract

The kulliye (social complex) built by Damad Ibrahim Pasha of Nevsehir in Muskara village in 1726-27 played a significant role in establishing the identity of this new city and became one of the most important symbols to represent migration from countries to towns. Apart from the classical Ottoman architecture style bestowed by the architects and artisans addressed from Istanbul, the epitaphs written by the renowned poets of the time and the stones used in epitaphs as brought from Istanbul can be ascribed to the reflections of capital style and Anatolian particularity. It is believed that the same style and particularity are also practiced in the decoration works of the kulliye.

The period of Ahmed III corresponding to 1718-1730 and to the grand viziership of Damad Ibrahim Pasha of Nevsehir is called as “the Tulip Period”. Such denotation particularly arises due to the interest in growing flowers and, in particular, tulips at its zenith. The value ascribed to garden and flower cultivations reached to such a degree that it was not confined only to daily life but also spread to all areas from literature to art and even to politics. We can make this out from the great amount of books called “sukufetname” written in this period on flowers and flower cultivation. On the other hand, the granted acceptance of floral decorations coming from the West is associated with the familiarity to flower styles since the Kara Memi period of the 16th century. However, it is not a completely accurate approach to explain the period with the Western influence. According to some researchers, the Tulip Period also draws inspiration from the Eastern sources dominated by the Indian and Persian influences. The flower and tree depictions as planted in the ground which are believed to emerge with Kara Memi in the Ottoman Empire have also counterparts in the Indian-Mongol art.

In the kulliye, the areas with the densest hand-drawing decorations are the mosque, main room of the madrasah, and shadirvan. The hand-drawings are found on the surface of the dome, squinches, arches and window ledges in the mosque; on the dome, pendants and walls in the main room of the madrasah; and on the dome of the shadirvan. It can be observed that the geometric and rumi-palmette compositions which were inherited from the Seljuks are applied with rose, clove, tulip, garnet, water lily, hyacinth, lent lily and blue flag among the fashionable

flowers of the period as a decoration program. Furthermore, as a novelty of the era, naturalist flowers in vases, bouquets or ribbons were also depicted as part of the program, and a new composition arose in which tradition and innovation were blended.

Keywords: Nevşehir, Damad Ibrahim Pasha, the Tulip Period, hand-drawing, naturalist style.

Niğde Bor İlçesinde Bulunan Çeşmeler

Huriye ALTUNER¹

¹Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, Türkiye,

huriyealtuner@gmail.com

Özet

Niğde'nin ilçesi olan Bor, tarih öncesi çağlardan itibaren birçok kültüre ev sahipliği yapmış, Anadolu Selçukluları ile birlikte Türk egemenliğine girmiştir. Kalenin bulunduğu tepe ve vadi yamaçlarında oluşmaya başlayan gelişim, Karamanoğulları döneminde devam etmiş, Eretnaoğulları zamanında yerleşim kale dışına taşmış, Osmanlı zamanında şehirleşme sürecini büyük ölçüde tamamlamıştır. Cumhuriyet ile birlikte kamu ihtiyaçları cevap verecek birçok düzenleme yapılmış, yeni binalar inşa edilmiştir.

Bor'da geleneksel yerleşim alanları içinde birçok çeşme örneği günümüze ulaşmıştır. Bu yapılar, şehrin dışındaki farklı kaynaklardan gelen suyun şehir halkı tarafından kullanılmasını sağladığı için uzun zaman hayati önem taşımıştır. Bor çeşmeleri, bazı yapılarda bulunan kitabelerden hareketle 16. yüzyılın ilk çeyreğinden başlayarak 19. yüzyılın ikinci yarısına kadar geniş bir zaman dilimine tarihlenmektedir.

Tarihsel farklılıklar çeşmelerin yapısal formu üzerinde büyük bir etki oluşturmamıştır. Genellikle Bor çeşmeleri, tek kemerle geçişin sağlandığı bir nişin içinde, yapının boyutuna göre bir ya da iki lülenin bulunduğu, su taşı için yapılmış nişlerin dışında süslemenin yer almadığı sade görünüşlü eserlerdir. Yöreye özgü kesme taştan yapılan çeşmelerin, sivri ya da yuvarlak niş kemerleri profilli silmelerle vurgulanmakta ve bu silmeler iki yanda yığma ayaklar üzerine oturmaktadır. Genellikle profilli bir silme ile son bulan çeşmelerin, iki örnek dışında üzeri düz örtülüdür.

Çeşmeler, geleneksel yerleşim düzenine ve fonksiyonel durumuna göre, cami ve konut avlu duvarlarına bitişik halde ya da sokak aralarında, sokak kesişme noktalarında bağımsız olarak inşa edilmişlerdir. Tek cepheli olan çeşmeler, genellikle dikdörtgen formlu olup önünde su yalağının yer aldığı, az örnekte yan sekilere sahip, yapılardır. Birçoğuna, kaynak suyu taşıyan borulara ek olarak şebeke suyu veren sistemde eklenmiştir. Bu gün çok azı kullanılır durumdadır.

Anahtar Kelimeler: Niğde, Bor, Çeşme

Kaynaklar

ATLI, H. E. (1999), *Geçmişten Günümüze Bor*, İstanbul: Boyut yayın Grubu.

DÜNDAR, M. (2009), Bor Camileri, *TÜBAR-XXVI*, Güz, 59-80.

- GALANTİ, A. (1962), *Niğde Türk Anıtları*, Ankara: Bengi Matbaası.
- GEDİK, İ. (1994), *Niğde Sancağı*, Niğde.
- NİĞDE KÜLTÜR ENVANTERİ, Niğde Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü.
- ÖZKARCI, M. (1996), Niğde-Bor'da Eratnaoğulları'na Ait İki Kitabe, *Atatürk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, II, 105-114.
- ÖZKARCI, M. (2001), *Niğde'de Türk Mimarisi*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- ÖZKARCI, M. (2014), *Türk Kültür Varlıkları Envanteri Niğde II*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- TOPAL, N. (2005), Tyana ve Çevresine Yapılan Arap Akınları, (edt. M. ŞAŞMAZ), *Niğde Tarihi Üzerine*, (s. 17-23) İstanbul: Kitapevi Yayınları.
- TOROGLU, E. (2009), *Bor Şehrinin Kuruluş ve Gelişmesi*, *Doğu Coğrafya Dergisi*, 21, 173-194.
- YILDIZ, D. E. (2013), *Niğde İli Bor İlçesi'nin Tarihi Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapısı*, Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı (Yüksek Lisans Tezi), Niğde.

Fountains in Bor District of Nigde

Huriye ALTUNER¹

¹Niğde Ömer Halisdemir University, Faculty of Science And Literature, Department of Art

History, Turkey,

huriyealtuner@gmail.com

Abstract

Bor, one of the districts of Nigde, has been a home to numerous civilizations starting from pre-historic ages, finally to come under the Turkish rule with Anatolian Seljuk Empire. Starting around the hill and the valley-sides where the castle is located, development continued during Karamans period, expanded outside the castle during Eretnas and urbanization was largely completed during Ottoman era. Together with the proclamation of Republic, numerous regulations took place to meet the needs of the public, new buildings were built.

Numerous examples of fountains in Bor, within traditional settlements reached today. Such structures carried great vital importance as they made it possible for the townsfolk to utilize water from numerous sources. Fountains of Bor date back to a wide historical period, ranging from the first quarter of 16th century, up to the second half of 19th century, according to inscriptions discovered during several excavations.

Historical differences didn't have a large impact on the structural form of fountains. Fountains of Bor are plain in form, with one or two spouts depending on the size of the structure in a niche through a single arch, with no ornamentation apart from the spouts for water vessels. Built using cut stones specific to the region, sharp or smooth spout arches of the fountains are emphasised with molds and such molds stand on masonry jambs. Usually finished with profiled molding, fountains are usually plain-covered, apart from two instances.

Fountains are independently built next to mosque and yard walls of houses or alleyways, crossroad depending on traditional settlement plan and functionality. With a single face, fountains are rectangular in shape with watering trough in front, with rare examples of side platforms. Most are added with systems that carry tap-water alongside spring water. Very few are still used today.

Key Words: Niğde, Bor, Fountains

References

ATLI, H. E. (1999), *Geçmişten Günümüze Bor*, İstanbul: Boyut yayın Grubu.

DÜNDAR, M. (2009), Bor Camileri, *TÜBAR-XXVI*, Güz, 59-80.

GALANTİ, A. (1962), *Niğde Türk Anıtları*, Ankara: Bengi Matbaası.

GEDİK, İ. (1994), *Niğde Sancağı*, Niğde.

NİĞDE KÜLTÜR ENVANTERİ, Niğde Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü.

ÖZKARCI, M. (1996), Niğde-Bor'da Eratnaoğulları'na Ait İki Kitabe, *Atatürk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, II, 105-114.

ÖZKARCI, M. (2001), *Niğde'de Türk Mimarisi*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

ÖZKARCI, M. (2014), *Türk Kültür Varlıkları Envanteri Niğde II*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

TOPAL, N. (2005), Tyana ve Çevresine Yapılan Arap Akınları, (edt. M. ŞAŞMAZ), *Niğde Tarihi Üzerine*, (s. 17-23) İstanbul: Kitapevi Yayınları.

TOROGLU, E. (2009), *Bor Şehrinin Kuruluş ve Gelişmesi*, *Doğu Coğrafya Dergisi*, 21, 173-194.

YILDIZ, D. E. (2013), *Niğde İli Bor İlçesi'nin Tarihi Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapısı*, Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı (Yüksek Lisans Tezi), Niğde.

Beylerbeyi Türbesi
Sibel YILDIZ KISACIK¹

¹*Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, Türkiye,*
sibelyildiz@ohu.edu.tr

Özet

Tarihi verilere göre, Türkler Niğde'ye 1190 yılından önce yerleşmiş olmalıdır. II. Kılıçarslan Niğde'yi, 1191 yılında oğlu Melik Aslan Şah'a bırakmıştır. Bu dönemden itibaren Niğde ve çevresinde Türk -İslam kültürü, maddi ve manevi dokuda oluşmaya başlamıştır. Kubbeti Süleybiye'den sonra ilk örneklerini Türklerde gördüğümüz türbe inşası geleneği, Anadolu Selçuklularınca Niğde'de devam ettirilmiştir.

Albert Gabriel ve İBB Kitaplığında bulunan, Niğde ve çevresine ait tarihi fotoğraflar ile Niğde Akpınar dergisinden varlığını öğrendiğimiz Beylerbeyi Türbesi, 1931 yılında yıkılmış, günümüze ulaşamamıştır. Araştırmanın konusu olan Türbe, Niğde Merkez Yenice Mahallesi, Hüdavent Hatun Sokak'da bulunan Hüdavent Hatun Türbesi ile Gündoğdu Türbesi'nin (Ahi Eyyub-Bevrap Türbesi) arasında arka bölümde yer almaktadır. Arşiv görüntülerden elde edilen bilgilere göre Beylerbeyi ve diğer iki türbe bir duvarla arkadan sınırlandırılmıştır. Beylerbeyi, Hüdavent Hatun Türbesi ve Gündoğdu türbesi ile birlikte Niğde'nin eski mezarlık alanında bulunmaktadır.

Yapıya ait günümüze ulaşan herhengi bir kalıntı yoktur. Ancak elde edilen fotoğraflardan yapının, dikdörtgen formlu, tonoz örtülü olduğu görülmektedir. Türbe, mezarlık alana bakan cephesinde yani ana cephesinde çift kemerli açıklıkla eyvanlı türbe mimarisini çağrıştırmaktadır. Sivri kemerler ortada köşeleri pahlanmış bir taşıyıcıya, iki kenarda ise sütuncelere oturmaktadır. Aynı zamanda dekoratif bir düzenleme oluşturan bu çift açıklık, büyük bir sivri kemerle sınırlandırılmıştır. Büyük kemer ile çift açıklık kemer arasında kalan duvarın ortasında; sivri kemerli, derin olmayan bir nişin içinde kitabesi bulunmaktadır. Yapı, Niğde ve çevresinde, geleneksel mimaride yaygın olarak kullanılan sarı trakit taşından inşa edilmiştir.

Beylerbeyi Türbesinin eski bir mezarlık alanı olan bölgede yer alması ve iki önemli Türbe'nin yakınında olması araştırma konusu olarak seçilmesinde etkili olmuştur. Araştırmada; tarihi belgeler ve görsel arşivlerden yararlanılarak, Beylerbeyi'nin kimliği, yaşadığı dönemin sosyo-kültürel ve siyasi ortamı ile türbenin mimari özellikleri saptanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türbe, Niğde, Anadolu Selçuklu Devleti.

Kaynaklar

- ARIK, O., M.(1967) *Erken Devir Anadolu Türk Mimarisinde Türbe Biçimleri*, 25 Ocak 2019 tarihinde <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/14/701/8863.pdf> adresinden alındı.
- ÇAL, H. (2009), *Niksar Doğan Şah Alp Türbesi- Eyvan Türbeler*, Ankara: X.Ortaçağ-Türk Dönemi Kazı Sonuçları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri
- ERTUĞRUL, A. (2015), *Niğde’li Kadı Ahmed’in El-Veledü’ş- Şefik Ve’- Hafidü’l-Halik’i(Anadolu Selçuklularına Dair Bir Kaynak)*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, Cilt I.
- ETEM, H. (1936), *Niğde Klavuzu*, İstanbul: Devlet Basımevi.
- ÖNKAL, H. (1977), *Anadolu Selçuklu Türbeleri*, Erzurum: Basılmamış Doktora Tezi.
- ÖNEY, G. (1981), *İran ve Anadolu Selçuklu Türbelerinin Mukayesesi*, 2 Şubat 2019 tarihinde www.academia.edu/11870734/İran_ve_Anadolu_Selçuklu_Türbelerinin_Mukayesesi adresinden alındı.
- ÖZTÜRK, G. (2012), *Niğde Sancağı Merkez Kasabası Asar-ı Atika Defteri*, Konya: Kömen Yayınları 93.
- RAMSAY, W., M. (1960), *Anadolu’nun Tarihi Coğrafyası*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- UZLUK, F.,N. (1958), *Fatih Devrinde Karaman Eyaleti Vakıfları Fihristi*, Ankara: Vakıflar Umum Müdürlüğü Neşriyatı. 3 | 1st International Mediterranean Science and Engineering Congress (IMSEC 2016), October 26-28, 2016, Adana/Turkey

Beylerbeyi Mausoleum

Sibel YILDIZ KISACIK¹

¹*Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, Türkiye,*
sibelyildiz@ohu.edu.tr

Abstract

According to historical data, the Turks must have settled in Niğde before 1190. Kılıcarşlan II passed Niğde to his son Melik Aslan Shah in 1191. It can be said that from this period on, Islamic Culture began to be woven in Niğde and its surroundings in material and spiritual aspects. The tradition of building mausoleums, with its first examples being seen in Turkey following Kubbeti Süleybiye was continued in Niğde by Anatolian Seljuks.

Beylerbeyi Mausoleum, as we learn from Albert Gabriel and İBB bookshelf historical photographs about Niğde and its surroundings and Niğde Akpınar magazine, was demolished in 1931, not able to survive. The Mausoleum that's been the topic of a research is located between Hüdavent Hatun Mausoleum in Hüdavent Hatun Street and Gündoğdu Mausoleum (Ahi Eyyub-Bevvap Mausoleum). From the information received from archived images, Beylerbeyi and the other two mausoleum are surrounded on the back with a wall. Beylerbeyi alongside Hüdavent Hatun and Gündoğdu mausoleum are among the oldest mausoleums of Niğde.

There are no ruins from the building that reached today. However, the photographs we have show us the structure is of rectangular form with sail vault. The mausoleum reminds Eyvanlı mausoleum architecture with its double arched opening on its main face that faces the cemetery area. Sharp arches sit on beveled columns in the middle and on pillars on both sides. Also forming a decorative structuring, this double opening is marked with a big, sharp arch. In the middle of the wall located between the big arch and the arch with two openings, there is the inscription inside a shallow niche with sharp arch. The structure is built using yellow trachyte stone which is widely used in traditional structures in Niğde and its surrounding areas.

The fact that Beylerbeyi Mausoleum is located in an old cemetery area and between two other major mausoleums was a big factor in its being chosen as a research subject. In the research; using historical documents and visual archives, identity of Beylerbeyi, socio-cultural and political environment of its era and the mausoleum's architectural properties were tried to be understood.

Keywords: Mausoleum, Niğde, Anatolian Seljuk Empire.

References

- ARIK, O., M.(1967) *Erken Devir Anadolu Türk Mimarisinde Türbe Biçimleri*, 25 Ocak 2019 tarihinde <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/14/701/8863.pdf> adresinden alındı.
- ÇAL, H. (2009), *Niksar Doğan Şah Alp Türbesi- Eyvan Türbeler*, Ankara: X.Ortaçağ-Türk Dönemi Kazı Sonuçları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri
- ERTUĞRUL, A. (2015), *Niğde'li Kadı Ahmed'in El-Veledü's- Şefik Ve'- Hafidü'l-Halik'ı(Anadolu Selçuklularına Dair Bir Kaynak)*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, Cilt I.
- ETEM, H. (1936), *Niğde Klavuzu*, İstanbul: Devlet Basımevi.
- ÖNKAL, H. (1977), *Anadolu Selçuklu Türbeleri*, Erzurum: Basılmamış Doktora Tezi.
- ÖNEY, G. (1981), *İran ve Anadolu Selçuklu Türbelerinin Mukayesesi*, 2 Şubat 2019 tarihinde www.academia.edu/11870734/İran_ve_Anadolu_Selçuklu_Türbelerinin_Mukayesesi adresinden alındı.
- ÖZTÜRK, G. (2012), *Niğde Sancağı Merkez Kasabası Asar-ı Atika Defteri*, Konya: Kömen Yayınları 93.
- RAMSAY, W., M. (1960), *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- UZLUK, F.,N. (1958), *Fatih Devrinde Karaman Eyaleti Vakıfları Fihristi*, Ankara: Vakıflar Umum Müdürlüğü Neşriyatı.

**Türkiye’de ve Yurt Dışında Sanal Müzelerin Karşılaştırılması: Louvre ve Anadolu
Medeniyetleri Müzesi**

Şeval Nida ULUS¹

¹ *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi
Bölümü, Nevşehir, Türkiye*

sevalnidaulus@gmail.com

Özet

Müzeler yıllardır süregelen somut yaşantıların gerçekleştirilebileceği kalıcı öğrenmelerin sağlanabileceği okul dışı fakat bir o kadar da okul gibi bir eğitim kurumu görevi üstlenmektedir. Farklı bir deyişle müzeler her anlamda toplumun kütüphaneler kadar bilgi içeren ve kütüphanelerden farklı olarak tarih kokan önemli kurumlarıdır. Son yıllarda ise teknolojinin gelişimi ile sanal müzeler hayatımıza girmiştir. Eğitim de kullanımı açısından çeşitli sınırlılıkları ortadan kaldırdığı için müze gezileri yerine sanal müze turları daha kullanışlı bir hale gelmiştir. Türkiye de 360 derece sanal tur ile oluşturulmuş pek çok sanal müze bulunmaktadır. Fakat sanal müzelerin eğitim de etkili şekilde kullanılabilmesi amacıyla web sitelerinin anlaşılır, ilgi çekici, kullanışlı, ulaşılabilir, kapsamlı ve ziyaretçi niteliklerine göre düzenlenmesi gerekmektedir. Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılarak hazırlanmıştır. Ülkemizde ve yurtdışında sanal müzelerde sergileme metodları, sergilemenin Sosyal Bilgiler eğitimde kullanışlılığı, ulaşılabilirliği, yeterliliği, evrenselliği gibi pek çok noktaya değinilerek karşılaştırma yapılmıştır. Fransa’nın başkenti Paris’te bulunan Louvre müzesi ile Türkiye’nin başkenti Ankara’da bulunan Anadolu Medeniyetleri Müzesine ait sanal müzeler örneklem şeklinde kullanılarak sanal müze gelişimini iki farklı konumda değerlendirmek, mevcut durumunu, tarihsel gelişimini, ülkelere ait ulusal müzecilik hedeflerini, her iki sanal müzenin mevcut durumdaki farklılıklarını, ortak yanlarını, kullanımı geliştirildiğinde sosyal bilgiler eğitimine sağlayabileceği yararları ortaya koymayı ve çıkan sonuçları karşılaştırmayı amaçlamıştır. Çalışmanın gerçekleştirilmesi için ismi geçen müzelerin web siteleri, sanal turları ve kaynakça da belirtilen gezi siteleri incelenmiş müze, sanal müze ve bu kavramların ilişkili bulunduğu diğer kavramların tanımlarına yer verilmiş, bilgiler başlıklar halinde sıralanmıştır. Ulaşılan web sitelerinin görselleri de ilgili bölümlere eklenmiştir. Ulaşılan sonuçlar maddeler halinde belirtilmiş ve bu bağlamda geliştirilen önerilere de çalışmanın sonunda yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Müze, Sanal Müze, Sanal Tur

Comparing Virtual Museums in Turkey and Abroad: The Louvre and The Museum of Anatolian Civilizations

Şeval Nida ULUS¹

¹ *Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Social Sciences, Dept. of Social Sciences*

Education, Nevşehir, Turkey

sevalnidaulus@gmail.com

Abstract

Museums are an out-of-school educational institution where permanent learning can be achieved for years yet it acts as a school-like educational institution. In other words, different from libraries museums are important institutions of the society that contain information as much as libraries. In recent years, with the development of technology, virtual museums have entered our lives. Since education eliminates various limitations in terms of use, virtual museum tours have become more useful instead of museum trips. Turkey has many virtual museums that were created with a 360-degree virtual tour. However, in order to use the virtual museums effectively in education, the websites should be arranged according to clear, interesting, useful, accessible, comprehensive and visitor qualifications. This study was prepared by using document analysis from qualitative research methods. In Turkey and abroad, virtual museums were exhibited, and social studies were compared with many points such as usefulness, accessibility, adequacy, a universality of education. The Louvre museum and virtual museums belonging to the Museum of Anatolian Civilizations were used as a sample. The aim of this course is to evaluate the development of the virtual museum in two different positions, to present the current situation, historical development, national museum objectives, the differences, common points and the advantages of both virtual museums. The websites of the mentioned museums, virtual tours and the travel sites mentioned in the bibliography were examined. Information about the museum, virtual museum and other concepts related to these concepts are included in the headings. The images of the accessed websites are also included in the related sections. The results are given in the form of articles and suggestions developed in this context are also included at the end of the study.

Anahtar Kelimeler: Social Studies, Museum, Virtual Museum, Virtual Tour

Jaspers'te İnsanın Varlık Sınırları

Arslan TOPAKKAYA¹

¹Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye

arslan_topakkaya@hotmail.com

Özet

K. Jaspers 20. yüzyıl Varoluş Felsefesi'nin önemli (bir o kadar da unutilan) temsilcileri arasındadır. Onun Varoluş Felsefesi'nin diğer filozoflarına oranla (Sartre, Heidegger) fazla rağbet görmemesine dair çeşitli nedenler ileri sürülebilir. Bu nedenlerden ve ona getirilen eleştirilerden en önemlisi onun aslında adı konmamış bir "din felsefesi" yaptığı eleştirisidir. Bu iddia'ya göre Jaspers'in bütün felsefesi adı konmamış bir "Tanrı" etrafında dönmektedir. Bu eleştiri özellikle ona ateist varoluşçular tarafından getirilen bir eleştiridir. Bu yüzden onlar Jaspers'ten ziyade Heidegger'e yönelmişlerdir. Bu eleştirinin doğru olup olmadığı ayrı bir tartışma konusudur fakat gerçek olan şey, gerçekten Jaspers'in Batı'da akademik çevrelerde diğer varoluşçu filozoflara oranla fazla ilgi görmediğidir. Varlığın sınır durumları kavramı ilk önce özne-nesne ayrımını zorunlu kılan bir kavramdır. Her ne kadar bu durumlar insanın özsel varlığı ile ilgili olsalar da onların nesnel alt yapısı söz konusudur. Yani bütün bu sınır durumları kuşatıcı varlığın çerçevelediği varlık katmanının içinde cereyan etmektedir. Çünkü bu varlık, insanın hem Dasein'ını, hem mümkün olan özsel varoluşunu hem de "Ben-olmayan" olan varlıkları içine almaktadır.

Varlığın sınır durumları yapısı itibarıyla normal durumlardan farklı olarak değiştirilemeyen, kendisinden kaçılmayan ve mutlak anlamda özsel varoluşa (Existenz) ait olan şeylerdir. Ölüm, acı çekme, yaşam (varlık) savaşı, suçluluk duygusu gibi sınır durumlarında insan aslında bir bakıma kendi özsel çaresizliğini ve aciziyetini anlamaktadır. Yani bu sınır durumları insan varlığının başını çarpıp ve kendine geldiği bir duvar gibidir. Bu anlamda sınır durumları insanın özsel varlığı için pozitif bir anlama sahiptir. Çünkü ancak bu şekilde insan Dasein'dan kurtulma ve Existenz'e ulaşma ya da kendi özsel varoluşunu gerçekleştirme imkanına kavuşmaktadır. Annesini, babasını ya da çok yakın bir akrabasını kaybeden veya bunlardan birinin ağır hastalığı sonucu çekilen acıya şahit olan bir insan (bunları bizzat kendi de yaşayabilir) varlığın sınır durumlarıyla karşı karşıyadır. Jaspers bu sınır durumlarından muhtemel kaçma ya da onları görmezden gelme ihtimali olduğunu, aslında insanların çoğunun da bu yola teşebbüs ettiğini söyler. Fakat bu kaçış ve onlarla yüzleşmeme isteği, insanın özsel varoluşunu gerçekleştirmek imkanını elinden alan bir kaçıştır. Yapılması gereken şey merdane bunlarla yüzleşmek ve bu sınır durumlarının (mesela ölümün veya diğer sınır durumlarının) insandan ne istediğini

anlamaya çalışmaktır. Bu sınır durumlarının diğer önemli bir işlevi de insandaki mümkün halde bulunan Existenz'i uyarmak, tabiri caiz ise onu uykusundan uyandırmaktır. Böyle bir Existenz aynı zamanda bu sınır durumlarını ortadan kaldıramayacağını da bilincindedir. O, sınır durumlarını sadece aydınlatabilir. Özsel varoluş'un sınır durumlarının karşısına çıkması onları anlamaya çalışması felsefe yapmanın temel başlangıcını teşkil eder. Felsefe yapmak bu sınır durumlarını temel bir ilke olarak anlamaya çalışmaktır. Sınır durumlarının diğer önemli bir fonksiyonu da Existenz'i Transzendenz'e yönlendirmesidir. İnsan'ın sınır durumlarını anlama çabası, onun özsel varlığını bu sınırı koyan aşkın varlığa götürür, ona yöneltir ve dolayısıyla onu anlama sürecini başlatır. Çünkü Transzendenz kendini en iyi şekilde Existenz'de gösterir. Yani kendini onun içinde açılar. Aşkın varlığı en iyi ve sadece Existenz anlar. Onun aşkın varlığa yönelmesini sağlayan en önemli unsur bahsettiğimiz varlığın bu sınır durumlarıdır. Bu yönelme hem bilmeye hem de anlamaya dair bir yönelmedir. Kısaca Transzendenz ile Existenz arasındaki özsel ilişkinin en önemli aracı sınır durumlarıdır.

Anahtar Kelimeler: Durum, Sınır Durumları, Ölüm, Acı, Mücadele, Suçluluk, Dasein, Existenz, Transzendenz.

Boundary Situations of Human in Jaspers

Arslan TOPAKKAYA¹

¹*Erciyes University, Faculty of Letters, Department of Philosophy, Turkey*

arslan_topakkaya@hotmail.com

Abstract

Intrinsically the boundary situations of entity, differently from normal situations, are things that can't be altered and escaped and that belong to existence in absolute terms. Man in the boundary situations such as death, suffering, survival, and guilt actually understands his essential helplessness and neediness in a way. In other words, these boundary situations are like a wall in which human existence bumps and regains consciousness. In this sense, boundary situations have a positive meaning for the essential existence of the human being. Only in this way man is able to get rid of Dasein and reach existence or to realize his own essence. When a human loses his mother, his father, or a very close relative, or has witnessed the suffering of one of their (oneself of this person also can live the suffering), he/she is facing with the boundary situations of being. Jaspers says that there is possibility escape from these boundary situations and ignore them and in fact, most of the people also attempted to follow this path. But this escape and feeling not face with them is an escape that dispossessed from the possibility of realizing man's essential existence. What needs to be done is to face them and try to understand what these boundary situations (eg death or other border states) want from man. Another important function of these boundary situations is to warn existence, man have as potential its, in other words, to wake it from its sleep. Such kind of an existence is aware that it cannot eliminate these boundary situations. It can only enlighten these boundary situations. It constitutes the foundation of philosophy for essential existentialism to confront boundary situations and attempt to understand them. Philosophy is trying to understand these boundary situations as a main principle. Another important function of boundary situations is to canalize existence into transcendent. Man's attempt to understand boundary situations lead his essential being to the transcendent being which puts this boundary and thus starts the process of understanding it. Because transcendent reflects itself best in the existence. So to speak, it expounds itself within existence. Only existence understands the transcendent being most excellently. The most important factor to canalize it to transcendent being is the boundary situations mentioned above. This tendency is toward both to know and to understand. In short, the most important means of the essential relationship between transcendent and existence is boundary situations.

Key Words: Situation, Boundary Situation, Death, Suffering, Struggle, Guilt, Dasein, Existence, Transcendence.

Dil Olmaksızın Bir Bilinç Mümkün müdür?

Doç. Dr. Eren RIZVANOĞLU¹

¹*Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye,*

erenrizvanoglu@yyu.edu.tr

Özet

Yirminci yüzyılın başında, dilin hakikati aktarmadığı, bilakis hakikati ürettiği yollu bir düşünce, felsefe içerisinde yaygınlık kazanmaya başladı. Genellikle dilsel dönüş olarak adlandırılan bu değişiklikte birlikte, yirminci yüzyıl felsefesinin birbirinden çok farklı felsefe yapma gelenekleri, bu düşünce bağlamında kendi yaklaşımlarını ortaya koydular. Yapısalcılıktan postyapısalcılığa, fenomenolojiden hermeneutiğe, analitik felsefeden dilci felsefeye, birçok felsefi akım bunu kendi çerçevesi içerisinde değerlendirdi. Bu nedenle yirminci yüzyıl felsefesinin dili merkeze aldığı rahatlıkla söylenebilir. Asıl sorun yirminci yüzyıldan, yirmi birinci yüzyıla geldiğimiz bu zamanlarda artık dilin hakikati ürettiği düşüncesinin yerini, bilimin dili bir araştırması konusu olarak merkezi bir konu olarak ele almasıyla dilin hakikatten bağımsız bir sorun içerisinde dünyayı oluşturma biçiminin almış olmasıdır. Burada hakikat kavramının yerini alan kavram bilinç kavramıdır. Bilinç kavramı Hegel veya Husserl gibi büyük filozoflar tarafından merkezi bir kavram olarak kullanılmıştır; oysa söz konusu dönemde bilinç çoğunlukla felsefede, zihin felsefesinin konusu olmaktan çok, bilişsel psikologların, nörobiyologların veya nörobilimcilerin ele aldığı bir kavram haline almıştır. Bilim insanlarının bilinç konusundaki çalışmaları çoğunlukla beyin üstüne yapılan çalışmalara paralel ilerlemektedir. Bu çalışmalar felsefe tarihinde önemli bir yeri bulunan dünya zihin ilişkisi olmak üzere birçok farklı sorunu da ilgilendirmektedir. Dilin yirminci yüzyıl içerisinde edindiği kurucu rol, bu çalışmalar ışığında beynin aslında gerçekliği belirlediği yollu bir başka yaklaşıma kaymıştır. Bu yaklaşımlardan bazıları, dil dünya bağlantısını, evrimsel bir konumdan bazılarıysa içselci bir bakış açısından hareketle ele almışlardır. Biz bu sunumda, felsefenin, bilimin sunduğu argümanları da göz önüne almak kaydıyla bilinç konusunda neler söyleyebileceğini ve bundan da öte, dil bilinç bağlantısı hakkındaki genel yaklaşımları değerlendireceğiz. Bu amaçla, felsefenin kavramsallaştırma işlevi ve her kavramın ancak bir tanıma bağlı olarak tartışılacağı de ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dil, Bilinç, Felsefe, Bilim

Is an Consciousness Possible without Language?

Assoc. Prof. Dr. Eren RIZVANOĞLU¹

¹*Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Letters, Dept. of Philosophy, Turkey*

erenrizvanoglu@yyu.edu.tr

Abstract

At the beginning of the twentieth century, a way through which the language did not convey the truth but rather produced the truth began to spread in philosophy. Together with this change, often named as linguistic turn, the traditions of the twentieth-century philosophy that made so many different philosophies revealed their own approaches in the context of this thought. From structuralism to poststructuralism, from phenomenology to hermeneutics, from analytical philosophy to linguistic philosophy, many philosophical currents are considered within this framework. For this reason, it can be said that twentieth century philosophy has taken the language into the center. The main problem is that at these times of the twentieth century, when we came to the twenty-first century, the idea that language produces truth is the way language has taken the language as a central issue as the subject of language research and that the language has created the world in a problem independent of truth. The concept of consciousness that replaces the concept of truth is here. The concept of consciousness was used as a central concept by great philosophers such as Hegel or Husserl; whereas in this period consciousness has become a concept which is mostly addressed by cognitive psychologists, neurobiologists or neuroscientists rather than the subject of philosophy of mind. Scientists studies on consciousness mostly progress in parallel with the studies on the brain. These studies have an important place in the history of philosophy. In the light of these studies, the founding role of language in the twentieth century has shifted to another approach, in which the brain determines reality. Some of these approaches have addressed the world connection of language from an evolutionary point of view and some from an internal point of view. In this presentation, we will examine what philosophy can say about consciousness, taking into account the arguments presented by science, and furthermore, consider general approaches to the connection of language consciousness. For this purpose, the conceptualization function of philosophy and the notion that each concept can only be discussed in terms of a definition will be tried to be put forward.

Key Words: Language, Consciousness, Philosophy, Science.

İnsan Hakları Eğitiminde Öteki Problemi

Mehmet Ali DOMBAYCI¹, Orhan BİLİR²,

¹Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Felsefe Grubu Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara,

Türkiye

malidombayci@gmail.com

²Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Felsefe Grubu Eğitimi Anabilim Dalı, Yüksek

Lisans Öğrencisi, Ankara, Türkiye,

orhanbilir187@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı insan hakları açısından “öteki” kavramının zaman içinde nasıl değiştiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca insan, insan hakları kavramları da tarihsel bir perspektifle ele alınmıştır. İnsan hakları ve öteki probleminin kökleri araştırılmıştır. Bu kavramlarla ilgili çalışmalar değerlendirilmiştir. İnsan toplumsal bir varlıktır. İnsan toplumda büyür, gelişir ve değer oluşturur. İnsan toplumda kurallarla yaşama, iş bölümü yapma gibi birçok beceri kazanır. İnsan bu beceriler sayesinde birey olur. İnsan sadece toplumsal bir varlık değildir.

Bununla birlikte biyolojik, tarihsel, psikolojik bir varlıktır. İnsan ancak bir bütün olarak ele alındığında anlaşılabilir. İnsan bu özellikleriyle diğer canlılardan ayrılır. Onu diğer canlılardan ayıran en önemli özellikleri düşünme becerisi ve bilinçli olmasıdır. İnsanın toplumun bir parçası olması, seçim yapması onun bilinçli bir varlık olduğunu gösterir.

İnsanın bilinç ve düşünme becerisi gibi ayırt edici özellikleri onun bazı haklara sahip olmasını sağlamıştır. Ancak savaş, göç, ayrımcılık, ötekileştirme gibi sebeplerle tüm insanlar bu haklarını yeterince kullanamamaktadır. Bu sebeple insan hakları Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi, Virginia Haklar Bildirgesi gibi belgelerle korunmaya çalışılmıştır.

Bununla birlikte öncelikle insan haklarına dair farkındalığın artırılması ve bu hakların korunması, herkesin bu haklardan yeterli düzeyde yararlanabilmesi için insan hakları eğitimine ihtiyaç vardır.

İnsan hakları eğitimi teorik ve uygulamalı olarak verilir. Teorik insan hakları eğitiminin amacı insan hakları bilincini oluşturmaktır. Uygulamalı insan hakları eğitiminin amacı ise bilincin günlük hayattaki becerilerde gösterilmesidir. İnsan hakları sadece bir ders ve etkinlikle sınırlı değildir. İnsan hakları eğitimi hayatın her alanında etkilidir.

İnsan hakları eğitiminin merkezinde “öteki” kavramı vardır. “Öteki”, “ben”in anlaşılması için zorunludur. Ben anlaşılmadan da hak kavramı anlaşılmayacağından öteki, merkez bir

kavramdır. Toplum içinde “öteki” kavramı farklı şekillerde isimlendirilmektedir: yabancı, düşman, diğeri. Bu kavramlar ancak insan hakları eğitiminin iyi verilmesiyle anlaşılabilir. Toplumsal bütünlüğün sağlanması insan hakları eğitimi yoluyla “ben” ve “öteki”nin uzlaştırılmasına bağlıdır.

Anahtar Kelimeler: İnsan hakları, İnsan hakları eğitimi, öteki

Kaynaklar

- Başar, H. (2003). Önyargısız ve Ezbersiz Eğitim. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 214-235.
- Başaran, İ. E. (1986). Demokrat Öğrenci Nasıl Yetiştirilir. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi*, 111-116.
- Bauman, Z. (2011). *Bireyselleşmiş Toplum*. (Y. Alogan, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Bauman, Z. (2017). *Sosyolojik Düşünmek*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Bayraktar, L. (2015). Birlikte Yaşamak ve Birlikte Varolmak Üzerine. C. Türer içinde, *Birlikte Yaşama Kültürü ve Felsefesi* (s. 108-113). Ankara: Türk Felsefe Derneği Yayınları.
- Blackham, H. J. (2012). *Altı Varoluşçu Düşünür*. Ankara: Dost Yayınevi.
- Çapar, M. (2004). *Türk Ulusal Eğitiminde Öteki ve Ötekiye Yaklaşım*. Ankara: Doktora Tezi.
- Çayır, Ç., & Ceyhan, M. A. (2012). *Ayrımcılık Çok Boyutlu Yaklaşımlar*. İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Çayır, K. (2009). Yeni Ders Kitaplarında İnsan Hakları ve Eğitimi. G. Tüzün içinde, *Ders Kitaplarında İnsan Hakları II Tarama Sonuçları* (s. 57-74). İstanbul : Tarih Vakfı Yayınları.
- Cevizci, A. (2010). *Felsefeye Giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Coşkun, İ. (2008). Sosyoloji, Antropoloji, Şarkiyatçılık ve Öteki. *Sosyoloji Dergisi*(16), 12-26.
- Çotuksöken, B. (2002). *Felsefe:Özne-Söylem*. İstanbul: İnkılap Yayınevi.
- Çotuksöken, B. (2012). *İnsan Hakları ve Felsefe*. İstanbul: Papatya Yayıncılık.
- Demirdöven, İ. H. (2006). Filozof Olarak Jean-Paul Sartre. *Kaygı*, 7-20.
- Dinç, B. (2017). Okul Öncesi Eğitimde İnsan Hakları ve Demokrasi Eğitimi. R. Turan içinde, *İnsan Hakları ve Demokrasi Eğitimi* (s. 197-218). Ankara: Pegem Yayınevi.
- Doğan, İ. (2007). *Modern Toplumda Vatandaşlık Demokrasi ve İnsan Hakları*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Durgun, Ş. (2013). Stadium Generela Olarak Üniversiteler. *Almıla Dergisi*, s. 100-116.
- Engin, Z. Ö. (2014). Bireyselleşmeye Tarihsel Bakış. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 72(1), 201-217.
- Ergil, D. (2010). *Barıştı Aramak*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Gasset, O. Y. (1995). *İnsan ve "Herkes"*. İstanbul: Metis Yayınları.

- Giddens, A. (2008). *Sosyoloji*. (C. Güzel, Çev.) İstanbul: Kırmızı Yayınları.
- Gilje, G. S. (2011). *Antik Yunandan Modern Döneme Felsefe Tarihi*. (E. A. Mutlu, Çev.) İstanbul: Kesit Yayınları.
- Giray, C. (1993). İnsan Hakları İçin Eğitim. *İnsan Hakları Yıllığı Dergisi*, 89-99.
- Göka, E. (2013). Çğadaş Müslüman'ın Kimlik Krizi. *Almıla*, 146-151.
- Gökberk, M. (2008). *Felsefe Tarihi*. İstanbul: Remzi Yayınevi.
- Göregenli, M. (2008). *Ayrımcılık ve İnsan Hakları*. Ankara: İnsan Hakları Ortak Platformu(İHOP) Yayınları.
- Göze, A. (2013). *Siyasal Düşünceler ve Yönetimler*. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Gülmez, M. (2001). *İnsan Hakları ve Demokrasi Eğitimi*. Ankara: Todaie .
- Gündoğan, A. O. (2007). Ben ve Öteki: Değerler Dünyasının Gerginliği. *Değerler ve Eğitimi Uluslararası Sempozyumu* (s. 71-80). İstanbul: Dem Yayınları.
- Gündoğan, G., & Günay , M. (2004). *İnsan Hakları ve Eğitimi*. İzmir: İlyayayınevi.
- Güriz, A. (1985). *Hukuk Felsefesi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları.
- Gürsoy, K. (1991). *Jean Paul Sartre Ateizminin Doğurduğu Problemler*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Gürsoy, K. (2015). Birlikte Yaşama Kültürü ve Felsefesi. C. Türer içinde, *Birlikte Yaşama Kültürü ve Felsefesi* (s. 114-119). Ankara: Türk Felsefe Yayınları.
- Güvenç, B. (1984). *İnsan ve Kültür*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Habermas, J. (2002). *Öteki Olmak, Ötekiyle Yaşamak*. (İ. Ata, Çev.) İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Han, B.-C. (2017). *Yorgunluk Toplumu*. (S. Yalçın, Çev.) İstanbul: Açılım Kitap.
- Hekimoğlu, M. M. (2002). 1982 Anayasasına Göre İnsan Hakları Kavramı. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 53-70.
- Hülya Aras, Filiz Birinci, Fatma Özdemir Uluç. (2001). İkinci Uluslar Arası Eğitimde Çocuk Hakları Konferansı. *Milli Eğitim Dergisi*, 151.
- İnalçık, H. (1964). Sened-i İttifak ve Gülhane Hattı Hümayunu. *Bellekten* , 603-622.
- Kalın, İ. (2016). *Ben Öteki ve Ötesi*. İstanbul: İnsan Yayınları.

Other Problem In Human Rights Education

Mehmet Ali DOMBAYCI¹, Orhan BİLİR²,

¹ Gazi Üniversitesi, , Faculty of Gazi Education, Division of Philosophy Group Education,
Turkey

dombayci@gazi.edu.tr

² Gazi Üniversitesi, , Faculty of Gazi Education, Division of Philosophy Group Education,,
Master Student, Turkey

orhanbilir187@gmail.com

Abstract

The aim of this study is to show how the other concept - in the context of human rights - has changed over time. Human and human rights concepts are also historically discussed. The roots of human rights and other problems have been investigated. Studies on these concepts were evaluated. Human is a social entity. Man grows, develops, and creates value in society. Human; gain many skills such as living with rules in society, making division of labor. People become individuals through these skills. Man is not just a social being. However, it is a biological, historical and psychological entity. Man can only be understood as a whole. Human beings are separated from other creatures. The most important features that distinguish it from other creatures are their ability to think and be conscious. The fact that man is a part of society and makes a choice shows that he is a conscious being. His distinctive features, such as consciousness and thinking, enabled him to have rights. However, because of war, immigration, discrimination and othering, all people cannot use these rights sufficiently. For this reason, human rights have been tried to be protected by documents such as the Universal Declaration of Human Rights and the Virginia Declaration of Rights. Nevertheless, first of all, human rights education is needed in order to raise awareness of human rights and to protect these rights and to ensure that everyone is able to benefit from these rights. There are theoretical and practical aspects of human rights education. The aim of theoretical human rights education is to create awareness of human rights. The aim of applied human rights education is to show awareness of daily life skills. Human rights are not just a lesson or activity. Human rights education is effective in all dimensions of life. The "other" is the hearth of human right education. The "other" is necessary for "self" to be understood. It's impossible to understand right without understanding the notion of "self" so the "other" is a center notion. In society, the concept of the other is named in different ways: the stranger, the enemy. These concepts can only be understood by giving good human rights education. Ensuring social cohesion depends on the reconciliation of "self" and "other" through human rights education.

Keywords: Human rights, human rights education, other

References

- Başar, H. (2003). Önyargısız ve Ezbersiz Eğitim. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 214-235.
- Başaran, İ. E. (1986). Demokrat Öğrenci Nasıl Yetiştirilir. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi*, 111-116.
- Bauman, Z. (2011). *Bireyselleşmiş Toplum*. (Y. Alogan, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Bauman, Z. (2017). *Sosyolojik Düşünmek*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Bayraktar, L. (2015). Birlikte Yaşamak ve Birlikte Varolmak Üzerine. C. Türer içinde, *Birlikte Yaşama Kültürü ve Felsefesi* (s. 108-113). Ankara: Türk Felsefe Derneği Yayınları.
- Blackham, H. J. (2012). *Altı Varoluşçu Düşünür*. Ankara: Dost Yayınevi.
- Çapar, M. (2004). *Türk Ulusal Eğitiminde Öteki ve Ötekiye Yaklaşım*. Ankara: Doktora Tezi.
- Çayır, Ç., & Ceyhan, M. A. (2012). *Ayrımcılık Çok Boyutlu Yaklaşımlar*. İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Çayır, K. (2009). Yeni Ders Kitaplarında İnsan Hakları ve Eğitimi. G. Tüzün içinde, *Ders Kitaplarında İnsan Hakları II Tarama Sonuçları* (s. 57-74). İstanbul : Tarih Vakfı Yayınları.
- Cevizci, A. (2010). *Felsefeye Giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Coşkun, İ. (2008). Sosyoloji, Antropoloji, Şarkiyatçılık ve Öteki. *Sosyoloji Dergisi*(16), 12-26.
- Çotuksöken, B. (2002). *Felsefe: Özne-Söylem*. İstanbul: İnkılap Yayınevi.
- Çotuksöken, B. (2012). *İnsan Hakları ve Felsefe*. İstanbul: Papatya Yayıncılık.
- Demirdöven, İ. H. (2006). Filozof Olarak Jean-Paul Sartre. *Kaygı*, 7-20.
- Dinç, B. (2017). Okul Öncesi Eğitimde İnsan Hakları ve Demokrasi Eğitimi. R. Turan içinde, *İnsan Hakları ve Demokrasi Eğitimi* (s. 197-218). Ankara: Pegem Yayınevi.
- Doğan, İ. (2007). *Modern Toplumda Vatandaşlık Demokrasi ve İnsan Hakları*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Durgun, Ş. (2013). Stadium Generela Olarak Üniversiteler. *Almıla Dergisi*, s. 100-116.
- Engin, Z. Ö. (2014). Bireyselleşme Tarihsel Bakış. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 72(1), 201-217.
- Ergil, D. (2010). *Barışı Aramak*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Gasset, O. Y. (1995). *İnsan ve "Herkes"*. İstanbul: Metis Yayınları.
- Giddens, A. (2008). *Sosyoloji*. (C. Güzel, Çev.) İstanbul: Kırmızı Yayınları.
- Gilje, G. S. (2011). *Antik Yunandan Modern Döneme Felsefe Tarihi*. (E. A. Mutlu, Çev.) İstanbul: Kesit Yayınları.

- Giray, C. (1993). İnsan Hakları İçin Eğitim. *İnsan Hakları Yıllığı Dergisi*, 89-99.
- Göka, E. (2013). Çğadaş Müslüman'ın Kimlik Krizi. *Almıla*, 146-151.
- Gökberk, M. (2008). *Felsefe Tarihi*. İstanbul: Remzi Yayınevi.
- Göregenli, M. (2008). *Ayrımcılık ve İnsan Hakları*. Ankara: İnsan Hakları Ortak Platformu(İHOP) Yayınları.
- Göze, A. (2013). *Siyasal Düşünceler ve Yönetimler*. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Gülmez, M. (2001). *İnsan Hakları ve Demokrasi Eğitimi*. Ankara: Todaie .
- Gündoğan, A. O. (2007). Ben ve Öteki: Değerler Dünyasının Gerginliği. *Değerler ve Eğitimi Uluslararası Sempozyumu* (s. 71-80). İstanbul: Dem Yayınları.
- Gündoğan, G., & Günay , M. (2004). *İnsan Hakları ve Eğitimi*. İzmir: İlyayayınevi.
- Güriz, A. (1985). *Hukuk Felsefesi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları.
- Gürsoy, K. (1991). *Jean Paul Sartre Ateizminin Doğurduğu Problemler*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Gürsoy, K. (2015). Birlikte Yaşama Kültürü ve Felsefesi. C. Türer içinde, *Birlikte Yaşama Kültürü ve Felsefesi* (s. 114-119). Ankara: Türk Felsefe Yayınları.
- Güvenç, B. (1984). *İnsan ve Kültür*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Habermas, J. (2002). *Öteki Olmak, Ötekiyle Yaşamak*. (İ. Ata, Çev.) İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Han, B.-C. (2017). *Yorgunluk Toplumu*. (S. Yalçın, Çev.) İstanbul: Açılım Kitap.
- Hekimoğlu, M. M. (2002). 1982 Anayasasına Göre İnsan Hakları Kavramı. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 53-70.
- Hülya Aras, Filiz Birinci, Fatma Özdemir Uluç. (2001). İkinci Uluslar Arası Eğitimde Çocuk Hakları Konferansı. *Milli Eğitim Dergisi*, 151.
- İnalçık, H. (1964). Sened-i İttifak ve Gülhane Hattı Hümayunu. *Bellekten* , 603-622.
- Kalın, İ. (2016). *Ben Öteki ve Ötesi*. İstanbul: İnsan Yayınları.

İnsanın Varoluşu Bakımından Doğa ve Kültür İlişkisi

Ezgi Ece ÇELİK KARAÇOR¹

¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye,

ezgiecelik@gmail.com

Özet

Günümüz felsefe tartışmalarında giderek daha çok konu edinilen “oluş”, “beden” gibi kavramlar odağa alındığında, insanın varoluşu bakımından doğa ve kültür ilişkisi dikkat çekici hale gelmektedir. İnsanın doğayla ilişkisindeki dönüşümünde kültür mefhumunun önemine rağmen, doğa ve kültür uzun süre boyunca *süreksizlikle* ya da salt *karşıtlık* içinde değerlendirilmiştir. Batı medeniyeti tarihinde doğayı salt maddeye indirgeyen ve insan-olmayanları mekanik bir evrene hapseden Kartezyen yaklaşım ve Baconcu bilim tasarımı doğrultusunda kültür/doğa, akıl/beden arasında kurulan hiyerarşik karşıtlık yaygın bir düşünce halini almıştır. Modern bilim ve teknoloji de, her ne kadar insanın yaşam koşullarını daha konforlu hale getirmek bakımından katkıda bulunmuşsa da, doğaya, bedene, insan-olmayanlara yönelik bir ele geçirme hareketi olarak kendini var etmiş ve insan aklının doğa üzerindeki tahakkümünü pekiştiren bir kültürel ortamın oluşmasına yol açmıştır. Bu gelişmelerle pekişen kültür/doğa karşıtlığına istinaden, son dönem felsefe tartışmalarında Spinoza, Nietzsche, Deleuze gibi düşünürlerin yaklaşımları doğrultusunda, doğa-kültür ilişkisini farklı şekilde yorumlama imkanı daha sık tartışılır hale gelmiştir. Yaşam ağına karışmış insan, doğanın parçası olarak, geliştirdiği kültür, inanç ve tekniklerle doğayı da kendini de dönüştürmektedir. Bu bakımdan, yaygın kanının aksine, doğa ve kültür karşıtlık içinde değildir; aksine, doğa ve kültür süreklilikle birbirlerine etki etmektedirler. Bu bildiride amaçlanan da, insanın varoluşsal bakımdan problem edindiği “iyi yaşam” mefhumunu, insanın doğayla bağlantısallığını göz önünde bulundurarak tartışmaya açmaktır. Doğa ve kültür ilişkisi bakımından, insanı sadece akıl ve ruh sahibi bir canlı olarak değil, beden ve duygulanımları olan bir canlı olarak; hiyerarşik bakımdan doğanın üstü ve karşıtı olarak değil, doğanın bir parçası olarak değerlendirmenin, “iyi yaşam” bakımından ne gibi imkanlara kapı aralayabileceği üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Doğa, kültür, insan.

Kaynaklar

- BRAIDOTTI, R. (2014). *İnsan sonrası*, Çev. Öznur Karakaş, Kolektif Yayıncılık, İstanbul.
- DIAMOND, J. (2016). *Üçüncü şempanze*, Alfa Bilim Yayınları, İstanbul.
- PLUMWOOD, V. (2008). “Shadow places and the politics of dwelling”, *Australian Humanities Review*, Issue 44, p. 139-150.

LEMM, V. (2009). *Nietzsche's Animal Philosophy*, Fordham University Press.

KALAYCI, N. (2015). "Spinoza'nın *Ethica*'sı Bağlamında Mizahın Politik İşlevi", *Spinoza ile Karşılaşmalar*, Der. Güçlü Ateşoğlu- Eylem Canaslan, Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

The Relation of Nature and Culture in The Way of Human Existence

Ezgi Ece ÇELİK KARAÇOR¹

¹*Dokuz Eylul Universitesi, Faculty of Literature, Dept. of Philosophy, İzmir, Türkiye,
ezgiecelik@gmail.com*

Abstract

In recent philosophical discussions where concepts as *becoming*, *body* are brought into focus, the relation of nature and culture is much more remarkable. In spite of the transformation of relation between human and nature, culture and nature are evaluated by a hierarchical dichotomy or discontinuity. In history of Western civilisation, mind/body, consciousness/matter dualisms have become widespread through Baconian scientific approach and Cartesian philosophy which reduce nature and nonhumans to a mechanical universe. Although modern science and technology have contributed to human conditions more comfortable, they also gave way to a cultural transformation that consolidate human dominance over nature. However in recent philosophy, different interpretations have become much more remarkable, especially according to philosophies of Spinoza, Nietzsche and Deleuze. As a part of nature, humans are transformed nature and themselves by their culture, beliefs and techniques. In this respect, contrary to the common belief, nature and culture are not dichotomical; nature and culture transforming each other in continuity. From that point of view, the aim of this presentation is to discuss the notion of living well in regard to human nature connectedness. It will be emphasized that which potentials have this discussions about living well, in terms of the relation between nature and culture, by evaluating human as a part of nature, not as the sovereign of nature; not only in regard with mind and spirituality, but also as a body and emotional living being.

Keywords: Nature, culture, human.

References

- BRAIDOTTI, R. (2014). *İnsan sonrası*, Çev. Öznur Karakaş, Kolektif Yayıncılık, İstanbul.
- DIAMOND, J. (2016). *Üçüncü şempanze*, Alfa Bilim Yayınları, İstanbul.
- PLUMWOOD, V. (2008). "Shadow places and the politics of dwelling", *Australian Humanities Review*, Issue 44, p. 139-150.
- LEMM, V. (2009). *Nietzsche's Animal Philosophy*, Fordham University Press.
- KALAYCI, N. (2015). "Spinoza'nın *Ethica*'sı Bağlamında Mizahın Politik İşlevi", *Spinoza ile Karşılaşmalar*, Der. Güçlü Ateşoğlu- Eylem Canaslan, Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

The Influence of Plato on the Epistemological Views of Sheikh Ishraq

Arslan TOPAKKAYA¹, Naser Nouri HARASBAN²

¹ Erciyes University, Faculty of Letters, Department of Philosophy, Turkey

arslan_topakkaya@hotmail.com

²Erciyes University, Institute of Social Sciences, Department of Philosophy, Master Student,

Turkey

nourinaser1990@yahoo.com

Abstract

The subject of epistemology is one of the most important philosophical matters among philosophers who have always discussed this issue. The first philosopher who has seriously addressed the subject of epistemology, and in some way the founder of philosophy, is Plato. As the father of Western philosophy, he is the first philosopher to plan his own comprehensive philosophical system. In this regard, in the Muslim world, Suhrawardi, known as Sheikh Ishraq, is a Muslim philosopher who has established a new philosophical system following Plato and other scholars, calling it the philosophy of illumination(Ishraq). Therefore, these two philosophers are very important in the history of Western and Eastern philosophy. But the question appointed here is to what extent Plato has influenced the Sheikh Ishraq, which, by examining the epistemological issues of these two philosophers, concludes that Suhrawardi has influenced by Plato in the main subjects, but in the related subjects has many differences with Plato. Therefore, in this paper, we examine the influence of Plato on the epistemology of Sheikh Ishraq, as well as epistemological differences and similarities from the viewpoints of these two philosophers.

Key Words: Plato, Shekhe Ishraq, Epistemology, Knowledge by presence (consciousness knowledge).

Oğuz ve Kıpçak Dillerine Ait Fonetik ve Leksikolojik Özellikler

Bakytgöl KKULZHANOVA¹

¹*El-Farabî Kazak Milli Üniversitesi, Kazakistan*

bahit777@mail.ru

Özet

Tarih sahnesinden nice yüzyıllar geçtiğinde Türk halkları, Türkî dilleri oluşmuş ve gelişmişti. Bu halklar son binyılda ayrı ayrı millet olmuş ve kendilerince gelişme aşamaları yaşamıştır. Türk kağanlık devrinde Oğuz, Kıpçak ve Karluk dilleri büyük grup oluşturmuştur. Bu dillerin bütün özellikleri çok eski Türk, eski Türk eserleri ve günümüz Türk lehçelerinde korunmuştur. Tebliğimizde orta asır eserlerinde karşılaştığımız Oğuz ve Kıpçak dillerine ait fonetik ve leksikolojik özellikler üzerinde duracağız. N. A. Baskakov “Türk dillerinin sınıflandırılması” adlı ünlü eserinde Oğuz dilindeki kelime başı “ñ” y akıcı ünsüzle söylenen sözler Kıpçak dilinde “ж” j tonlu ünsüzle, kelime sonunda “ш” ş tonsuz ünsüzle söylenen kelimeler Kıpçak dillerinde “c” s tonsuz ünsüzle söylendiğini göstermiş ve bu özelliklerin bu dillerdeki önemli fonetik özellikler olduğunu vurgulamıştı. Son olarak “к, к” q, k seslerini Kıpçak dilleri tonlu şekilde koruduğu, Oğuz dillerinin ise sedalılaştırıp “г, ғ” g, ğ şeklinde söylemesi de her bir dil grubu için önemli özellik olarak sayılmaktadır. Son yıllarda bilimsel araştırmaların gelişmesiyle beraber Oğuz ve Kıpçak dillerinin kendi dillerine ait fonetik farklılıklar açıklanmıştır. Örneğin; Oğuz dillerinde kelime yapısı ve eklerde bulunan “н” n ünsüzü düşmüşse, Kıpçak dillerinde aksine korunmuştur. Birlan edatının Oğuz dillerindeki gelişim göstergesi şu şekildedir: birlan>birla>bila>ila>la; Kıpçak dillerinde ise: birlan>bilan>bien>ben. Bu şekil sonrada değişikliğe uğramış men, ben, pen ekine dönüşmüş vasıta halinin anlamını taşımıştır. Oğuz dillerindeki eski Türkçeden gelen “y” u ünlüsü ilk hecede “o” o ünlüsüne dönüşmüşse, Kıpçak dillerinde “ү” u ünlü sesine dönüşmüştür. Oğuz dillerinde: tugul>togul>ogul. Kıpçak dillerinde ise: tugul>tugul>ugul>ul. Bunun gibi örnekleri çokça göstermek mümkündür. Orta asırdaki eski Türk yazılı eserler fonetik özellikler yanı sıra eski dönemlerden uzanan sadece Oğuz dillerinde ya da sadece Kıpçak dillerine ait sözleri de korumuştur. Örneğin; alın (manday), sogan (juva), utan (uyaluv) karınça (kumırska), yarın (erten) yıldırım (nayzagay) vs. sadece Oğuz dillerinde kullanılır. Diğer Türk lehçelerinde kullanılmamaktadır. Ayrıca bolmaçı (azıcık), enra (hıçkıra hıçkıra ağlamak), yiman (utanmak), tansuk (tanıdık), tabran (etkilenmek), ürk (ürkmek), kavrut (önemli) vs. Kıpçak dillerine ait kelimelerdir. Bütün Türk lehçelerinin kendilerine has fonetik, leksikolojik, semantik, morfolojik, sentaks özellikleri ve farklılıklarını bilmek önemli husustur. Her bir lehçenin

özelliklerini net bir şekilde açıklarsak tarihi yazılı eserlere etkisini belirlemek de o kadar kolay olur. Lehçelerin gelişmesi, oluşması, değişmesi önemli aşamalardır. Tebliğimizde Oğuz ve Kıpçak dilleri gruplarının fonetik ve leksikolojik özelliklerini her yönden ele alacağız.

Anahtar Kelimeler: N. A. Baskakov, Türk Kağanları dönemi, Kıpçak dilleri, Oğuz dilleri, yazılı eserler

The Symbolism of Color in the Worldview of Turkic People

Lyazzat NAKHANOVA¹, Erdem TAZEGÜL²

¹*Nevsehir Haci Bektas Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Modern Turkish Dialects and Literature, Turkey*

lnakhanova@nevsehir.edu.tr

²*Nevsehir Haci Bektas Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Modern Turkish Dialects and Literature, Turkey*

erdemtazegul@gmail.com

Abstract

The problem of color as the mental informational character is an actual today in investigating language and history of Turkic peoples, due to the fact the color closely linked to the social and cultural experience, psycho-physiologic characteristics of humans. The visible world is perceived by us in color, it is reasonable to consider it as an integral part of the objective reality. The color allows us to navigate this reality, acting as an external tag in natural forms. The purpose of this qualitative study is to consider and give information about peculiarities of mental color perception of Turkic people through the prism of essence and functional aspects of the color in the language, particularly in Old Turkic place names. The general scientific methods (comparative, descriptive, natural scientific, historic and et.cet.) we have applied gave us to distinguish mentality and world-view of Turkic people through the color perception. Color played an important role and act as an informant, so the symbolism of color among Turkic peoples had a special meaning. The analysis of symbolic content of color is carried out with the involvement of data of history, linguistics, and ethnography. The sources we used are completely related to the content of the given research. This research can be useful for the scholars interested in the essence of color and contribute to the further study of worldview of Turkic people. As a source we took the place names from the texts of Orkhon-Yenisei written runic monuments. The Orkhon-Yenisei written monuments are the evidence of Old Turkic civilization, commonwealth and a way of their life in the past. The ancient Turkic peoples fixed the names of Kagans, their heroic campaigns, the names of the own and foreign cities, countries and etc. in these monuments. These outstanding historical monuments of Old Turkic period highlighted various aspects of life, and that is why they are estimated as a universal property of all contemporary Turkic peoples. Eastern and Western scholars concerned and studied them in a various aspects. Nowadays a lot of researches are devoted to these monuments. However

toponymic system of written runic monuments was not deeply investigated, that is why this study presents a great interest and relevance.

Key Words: Symbolism, worldview, Turks, semantics, etymology, color coding, toponyms.

Klasik Türkçe Tıp Metinlerinde (15-17. Yüzyıl) “Kadın”**Meryem ARSLAN¹***¹Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Çağdaş Türk Lehçeleri ve**Edebiyatları Bölümü, Türkiye*ameryem@ohu.edu.tr**Özet**

Klasik Türkçe tıp metinlerinde, kadına, hastalıkları, doğurganlığı, tedavi şekilleri, emzirme özellikleri, kadına verilen adlar (avrat, avrad, hatun, katun gibi), kadınlıkla ilgili süreçler (kız oğlan, kız, emzikli avrat, gebe, yaşlı avratlar gibi) konusunda önemli bir yer ayrılmıştır. Yine cariyelerin tedavileri ile ilgili bilgilerde de kadınlar, ilacın ortaya çıkma nedenlerinden biri olarak gösterilmiştir. Türkçede hem bu tedavi şekillerinin hem de kadınla ilgili söz varlığının tespit edilebilmesi için tıp metinlerinde kadın konusunun çalışılması gerektiği düşünülmüştür. Yapılan alan yazını incelemelerinde bu tür bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışma da tıp metinleriyle ilgili çalışmalara katkı sunmak, tıp metinlerinde işlenen konuların ortaya çıkarılmasını sağlamak, Türklerin kadın algısının belirlenmesine küçük bir katkı sağlamak amaçlarıyla yapılmak istenmektedir. Elde edilen verilerin aynı zamanda Türklerde kadın kavramı ile ilgili tespitleri, kadınla ilgili sözleri, insan sağlığı için önemli bir konu olan tıp açısından zenginleştirileceği ve çeşitlendireceği varsayılmaktadır. Çalışmada tarama ve nitel araştırma yöntemleri kullanılacaktır. Çalışmanın malzemesi, 15. ve 17. yüzyıllar arasında yazılmış, Kitâb-ı Tercüme-i Tezkire-i Dâvûd fi İlmü't-Tıbb, Hülasatü't-Tıbb, Müntehabü's-Şifâ, Kitâb-ı Tıbb-ı Latif, İlm-i Tıbb gibi tıp metinlerinden elde edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türkçe tıp metinleri, kadın, tedavi şekilleri, söz varlığı

Kaynaklar

KARAHAN, Akartürk (2006). Tarihî Türk dilinin söz varlığına katkılar: kadınla ilgili kelimeler üzerine. Bilkent Üniversitesi I. Uluslararası Büyük Türk Dili Kurultayı Bildirileri, Ankara: 1-12.

ÖZDARICI, Ö. (2011). Divânü Lûgati't-Türk'te kadın ve kadına ilişkin unsurlar. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 1/1: 127-156.

SEVİNÇ, N. (1987). Eski Türklerde kadın ve aile. İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları.

UÇAR, İ. (2009). Hazâ Kitâb-ı Hulâsa-i Tıbb-Cerrâh Mesûd (giriş-inceleme-metin-dizinler). (C. 1), Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

- UZEL, İ., SUVEREN, K. (1943). Tıp tarihi dersleri. I-II, İstanbul.
- YAVUZ, Y. (2008). Hekim Hayreddin'in Kitâb-ı Akrebâdin'i. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- YAZICI, Ş. S. (2013). Orhun Yazıtlarında kadınla ilgili zöz varlığı, Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Kongresi (17.05.2013-19.05.2013, Bosna Hersek), Bildiri Kitabı. C. II, Ed. M. TEKCAN, International Burch University, Sarajevo: 393-402.
- YELTEN, M. (1993). Şirvanlı Mahmud–Kemâliyye (giriş-inceleme-cümle bilgisi-metin-sözlük). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.
- YURDAKUL, Y. (2001). Risale-i Hasatü'l-Külye ve'l-Mesane (giriş-inceleme- metin-sözlük-tıpkıbasım). Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

Woman in Classical Turkish Medical Texts (15-17th Century)

Meryem ARSLAN¹

¹*Niğde Omer Halisdemir University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Modern Turkish Dialects and Literature, Turkey*

ameryem@ohu.edu.tr

Abstract

In the classical Turkish medical texts, the woman, her illnesses, fertility, treatment methods, breastfeeding characteristics, names given to women (such as avrat, avrad, hatun, katun), processes related to femininity (such as girl, girl, lactated avrat, pregnant, old avratlar) is divided into an important place. Again, in the information about the treatment of concubines, women were shown as one of the reasons for the emergence of the drug. In Turkish, it was thought that the study of women should be studied in medical texts in order to determine both these methods of treatment and the vocabulary of women. No such study was found in the literature. In this study, it is desired to contribute to the studies related to medical texts, to reveal the subjects which are covered in medical texts, and to make a small contribution to the determination of women's perception of Turks. It is assumed that the data obtained will also enrich and diversify the findings about women in Turkish, and the words related to women, which is an important issue for human health. Screening and qualitative research methods will be used in the study. Material of the study, written between the 15th and 17th centuries, Kitâb-ı Tercüme-i Tezkire-i Dâvûd fi İlmü't-Tıbb, Hülasatü't-Tıbb, Müntehabü'ş-Şifâ, Kitab-ı Tıbb-ı Latif, İlm-i Tıbb will be obtained from medical texts such as medicine.

Key Words: Classical Turkish medical texts, women, treatment methods, vocabulary

References

- KARAHAN, Akartürk (2006). Tarihi Türk dilinin söz varlığına katkılar: kadınla ilgili kelimeler üzerine. Bilkent Üniversitesi I. Uluslararası Büyük Türk Dili Kurultayı Bildirileri, Ankara: 1-12.
- ÖZDARICI, Ö. (2011). Divânü Lûgati't-Türk'te kadın ve kadına ilişkin unsurlar. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 1/1: 127-156.
- SEVİNÇ, N. (1987). Eski Türklerde kadın ve aile. İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları.
- UÇAR, İ. (2009). Hazâ Kitâb-ı Hulâsa-i Tıbb-Cerrâh Mesûd (giriş-inceleme-metin-dizinler). (C. 1), Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

- UZEL, İ., SUVEREN, K. (1943). Tıp tarihi dersleri. I-II, İstanbul.
- YAVUZ, Y. (2008). Hekim Hayreddin'in Kitâb-ı Akrebâdin'i. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- YAZICI, Ş. S. (2013). Orhun Yazıtlarında kadınla ilgili zöz varlığı, Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Kongresi (17.05.2013-19.05.2013, Bosna Hersek), Bildiri Kitabı. C. II, Ed. M. TEKCAN, International Burch University, Sarajevo: 393-402.
- YELTEN, M. (1993). Şirvanlı Mahmud–Kemâliyye (giriş-inceleme-cümle bilgisi-metin-sözlük). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.
- YURDAKUL, Y. (2001). Risale-i Hasatü'l-Külye ve'l-Mesane (giriş-inceleme- metin-sözlük-tıpkıbasım). Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

Space and Time in Turkic Culture

Bulmeken NAKHANOVA¹, Gaukhar S. MUKHTAROVA²

¹ *Kazakh National University of Arts, Kazakhstan,*

nilia86@mail.ru

² ???????

Abstract

This paper is based on study focused on formation of a category of space and time in the Turkic culture. Traditional culture of each nation is a deep layer of historical memory of mankind, which material covers various eras, from ancient times to the present. Any traditional culture is developed layer by layer. Archaic beliefs play an important role in shaping its world view, such as: fetishism, animism, totemism, shamanism, as well as mythological, religious, philosophical and aesthetic representations of an ethnic group. The traditional culture of the Kazakhs is syncretic in nature, where some elements of shamanism, Tengrism, Zoroastrianism are combined with Islam. Animistic beliefs were expressed in ceremonies and rituals associated with worship of the "aruakhs" spirits of the ancestors, shamanic ritual practice, its elements, and now preserved in religious practices and traditional medicine. The perception of space and time of Kazakhs are closely connected with this syncretic nature. In general, time in nomadic cultures is not vectorial but cyclical and is expressed by understanding the constant recurring circular movement of life, which is clearly manifested when considering of the existence as a cycle of changing seasons or human generations. As the materials and sources we have taken the legends which clearly show the peculiarity of space and time. The category of space and time in the Turkic culture is clearly revealed in two ancient Turkic myths and legends associated with the images of the wise wanderers. Conducting a comparative analysis of the philosophical content of legends gave us the important information about space and time perception of Turkic peoples. A very important factor in these two legends is a plot of the search for truth through overcoming difficulties in the way.

Key Words: Culture. worldview. nomads. space and time

TÜRK MASALLARINDA “ELMANIN HİKMETİ” ÜZERİNE BİR DENEME

Erhan ÇAPRAZ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Halk Bilimi Bölümü,
Nevşehir, Türkiye

erhancapraz@nevsehir.edu.tr

Özet

Elma, yaşadığımız coğrafyada temel besin maddelerinden biri olduğu için toplum hayatının pek çok yerinde kendisine kolaylıkla yer bulmuştur. Diğer taraftan elmanın, sosyo-kültürel bağlamı içerisinde canlı bir kullanım alanı da var olmuştur. Hatta bu alan, coğrafyanın kültürel tabakalarında yüzyıllar öncesinden başlayıp süregelen bir kolektif ve kültürel belleği de bünyesinde barındırmaktadır. Dolayısıyla toplumların ilk verimleri olan mitlerde elmanın kaynağına dair özellikle kutsal bir mahiyete haiz elma tefekkürü vardır. Fakat kanaatimizce mitik tefekkürün anlatı geleneği içerisinde en somut göstergesi olarak kabul edebileceğimiz masallarda elmanın somut ve kodlayıcı karakterde daha yaygın bir kullanımı mevcuttur. Zira toplumların bin yılları bulan geçmişi, varlıkların özellikle birincil sözlü kültür ortamında “kodlayıcı bir karakter”e bürünerek, yani daha açık bir ifadeyle “kalıplaşmış bir kültür ögesi”ne dönüştürülerek anlatımı ve aktarımı söz konusudur. Dolayısıyla bildiride, zaman içerisinde kodlayıcı bir karaktere bürünmüş olan elmanın Türk kültür evreni içerisinde daha ziyade neliksel açıdan değerlendirilmesi yapılacaktır. Zira bu durum biraz önce de belirttiğimiz üzere birincil sözlü kültür ortamının doğurduğu bir zorunluluktur. Bu itibarla elma, Türk kültürü irfan geleneğinde gerek maddi gerekse manevi açıdan Türklerin binlerce yıldır devam eden hayat tecrübesinin ve değerlerinin (=örf) temel kodlarından birini teşkil etmektedir. Dolayısıyla masal anlatma geleneği içerisinde elmanın hikmete dönük bir rolü ve işlevi de vardır. Bu hikmet, Tanrı katından, esasında vahdaniyyet makamından varlığa ulaşan bir ihsandır.

Anahtar kelimeler: Türk kültürü, Türk irfanı, Türk masalları, elma, hikmet.

AN ESSAY ON THE “WISDOM OF THE APPLE” IN TURKISH TALES

Abstract

Since apple is one of the main nutrients in the geography where we live, it has easily found a place in many parts of society. On the other hand, within the socio-cultural context of apples, there has been a live usage area. In fact, this area contains a collective and cultural memory that started and continued centuries ago in the cultural strata of the geography. Therefore, in the myths, which are the first yields of societies, there is of course the contemplation of the apple which has a particularly sacred nature. But in our tales, which can be accepted as the most concrete indicator of mythical contemplation in the narrative tradition, apple has a more widespread use in concrete and coding character. This is because the history of societies, which has a history of thousands of years, is transformed into a “coding character”, in other words, it is transformed into “a cliché element of culture” especially in the primary oral culture environment. Therefore, in the paper, the apple, which has taken on an encoder character over time, will be evaluated more qualitatively in the Turkish culture universe. Because, as we have already mentioned, this is a necessity caused by the primary oral culture environment. In this respect, apple constitutes one of the basic codes of the thousands of years of life experience and values (= custom) of the Turks both in material and spiritual terms in the Turkish culture lore tradition. Therefore, in the tradition of telling stories, apple has a role and function towards wisdom. This wisdom is a blessing that reaches from the sight of God to entity, essentially from the place of uniqueness.

Key Words: Turkish Culture, Turkish Lore, Turkish Tales-Stories, apple, wisdom.

TÜRK SÖZEL ANLATI GELENEĞİNDE DİYALOĞA BAĞLI ANLATIM TARZININ ÖNEMİ:

NEDİM EFENDİ'NİN TUHFETÜ'N-NEDİM'İ

Erhan ÇAPRAZ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Halk Bilimi Bölümü,
Nevşehir, Türkiye

erhancapraz@nevsehir.edu.tr

Özet

Türklerin kökleri oldukça eski dönemlere dayanan oldukça etkin bir “sözel anlatı geleneği” vardır. Bu gelenek Türk kültürünü binlerce yıldır anlatıcıların maharetiyle bir “sözelleştirme” sürecine tabi tutarak aktarmasını bilmıştır. Yani odağında “ozan-baksı geleneği”nin temsilcilerinin yer aldığı canlı iletişim kanalları sayesinde Türk inanış ve örfünün aktarımı süreklilik kazanmıştır. Dolayısıyla bu aktarımın sürekliliğinin sağlanmasında sözelleştirmeye son derece bağlı “sözel metin”lerin önemi büyüktür. Bu bağlamda sözel metinlerin aktarımına dayanan anlatı geleneği içerisinde -kanaatimizce gerek geleneğin gerekse anlatının dinamik bir yapıya bürünmesinde de- “diyaloga dayalı anlatım tarzı”nın etkin bir işlevi vardır. Bu anlatım tarzının işlevselliğine dair Türk sözel anlatı geleneğinin eski dönemlerine ait pekçok örnek mevcuttur. Hatta Anadolu coğrafyasında Osmanlı'nın son dönemlerine kadar bu anlatım tarzının etkinliğini canlı olarak sürdürdüğü görülmektedir. Dolayısıyla bildiride Türkistan'dan itibaren tıpkı “münazara” gibi kodlayıcı bir karaktere bürünen diyaloga bağlı anlatım tarzının rolü ve işlevselliği üzerinde durulacaktır. Tespitlerimizi daha sağlam bir zemine dayandırmak amacıyla da daha ziyade, bu hususta müstakil ve orijinal bir örnek olarak kabul ettiğimiz 18. yüzyılda yaşamış Nedim Efendi'nin Tuhfetü'n-Nedim adlı eserinden faydalanılacaktır.

Anahtar kelimeler: Türk sözel anlatı geleneği, diyaloga bağlı anlatım tarzı, Nedim Efendi, Tuhfetü'n-Nedim.

**THE IMPORTANCE OF DIALOGUE-BASED NARRATIVE STYLE IN TURKISH
VERBAL NARRATIVE TRADITIONS:
THE WORK OF “TUHFETÜ’N NEDİMÎ” OF NEDİM EFENDİ**

Abstract

The Turks have a very active “verbal narrative tradition” that dates back to ancient times. This tradition has been able to convey Turkish culture for thousands of years by subjecting it to a process of “verbalization” with the skill of narrators. In other words, the transfer of Turkish beliefs and traditions gained continuity, thanks to the live communication channels in which the representatives of “Ozan-Baksı (poets with a religious identity) tradition” are at the center. Therefore, the “oral texts” which are highly dependent on verbalization, are important to ensure the continuity of this transfer. In this context, in the narrative tradition based on the transfer of verbal texts - in our opinion, also, both the tradition and the narrative take on a dynamic structure- the dialogue-based narrative style has an effective function. There are many examples of Turkish verbal narrative tradition regarding the functionality of this style of expression. Even in the Anatolian geography, it is seen that this style of expression continued its activity alive until the last period of the Ottoman Empire. Therefore, the paper will focus on the role and functionality of dialogue-based narrative, which has assumed a codifying character like “Münazara (oral discussion)” since Türkistan. In order to base our findings on a more solid ground, we will benefit from Nedîm Efendi's “Tuhfetü’n-Nedîm” work, who lived in the 18th century, and which we regard as an independent and original example.

Key Words: Turkish Verbal Narrative Tradition , Dialogue-Based Narrative Style, Nedîm Efendi, Tuhfetü’n-Nedîm.

Nevşehir’de Düzenlenen Etkinliklerin Alternatif Turizmin Gelişmesindeki Rolü

Şenay GÜNGÖR¹, Recep BOZYİĞİT²

¹ *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Türkiye,*

senaygungor@nevsehir.edu.tr

² *Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Coğrafya Eğitimi Ana*

Bilim Dalı, Türkiye

rbozyigit@konya.edu.tr

Özet

Ulusal ve uluslararası birçok bölgede, festivaller, şenlikler, anma törenleri ile sportif aktiviteler gibi etkinlikler, turizmi çeşitlendirmek ve canlandırmak, turizm gelirlerini arttırmak, turizm sezonunu genişletmek, organizasyonun yapıldığı sahaya dikkat çekmek ve olumlu bir imaj oluşturmak amacıyla kullanılmaktadır. Çünkü bir bölgede gerçekleşen etkinlikler, bunların sayısı ve niteliği, bölgenin çekiciliğini arttırmakta ve tanıtımını yapmakta oldukça önemlidir. Dolayısıyla turizm talebini arttırabilmek ve rekabette öne çıkabilmek için geliştirilen olgulardan biri de etkinlik turizmidir. Bu bağlamda Nevşehir ilçe ve beldelerinde 22 adet festival, şenlik, anma törenleri ve sportif aktiviteler gibi etkinlikler düzenlenmektedir. Bu organizasyonlar gerçekleştirilirken ilin, ilçenin veya beldenin tanıtımının yapılabilmesi, ekonomik gelişmenin sağlanması ve sahip oldukları tarımsal, doğal, kültürel ve arkeolojik değerleri ile ilgili potansiyellerin açığa çıkarılması ön planda tutulmaktadır. İlde düzenlenen etkinlikler, henüz yerel özellik gösterse de bir bütün olarak ele alındıklarında, önemi gittikçe artan bir turizm çeşidi oluşturmaktadır. Etkinlik turizmi çerçevesinde ele alanın çalışmanın temel amacı, Nevşehir’de düzenlenen festivaller, şenlikler, anma törenleri ile sportif aktiviteler gibi etkinliklerin bir turizm çekiciliği olarak öneminin belirlenmesidir. Ayrıca daha geniş kapsamda alternatif turizm içinde değerlendirilen bu etkinliklerin genel özelliklerinin incelenmesidir. Araştırmanın verileri Cappadox 2018, 5. Geleneksel Avanos Halk Panayırı ve 47. Ürgüp Uluslararası Bağ Bozumu Festivalinde 15 katılımcıya rastlantısal olarak uygulanan mülakatlar ile elde edilmiştir. Veriler betimsel analiz ve içerik analizine göre kod ve temalar oluşturularak yorumlanmıştır. Buna göre katılımcılar, etkinlikleri, önemli bir tanıtım unsuru olarak değerlendirmektedir. Aynı zamanda etkinliklerin sosyal, kültürel ve ekonomik katkıları daha fazla vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Alternatif turizm, Etkinlik turizmi, Nevşehir.

The Role of Events in the Development of Alternative Tourism in Nevşehir

Şenay GÜNGÖR¹, Recep BOZYİĞİT²

¹ Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Geography, Turkey,

senaygungor@nevsehir.edu.tr

² Necmettin Erbakan University, Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education, Department of Geography Education, Turkey

rbozyigit@konya.edu.tr

Abstract

Activities such as festivals, memorials and sportive activities in many national and international regions are used to diversify and revitalize tourism, to increase tourism revenues, to increase the tourism season, to draw attention to the site where the organization is held and to create a positive image about the region. The activities -their number and quality- are very important in promoting the attractiveness of the region. Therefore, one of the phenomena developed in order to increase the demand for tourism and to stand out in the competition is event tourism. In this context, 22 festivals, memorials and sportive activities organized in Nevşehir area. While these organizations are carried out, it is prioritized to introduce the province, district or town, to ensure economic development and to reveal the potentials related to their agricultural, natural, cultural and archaeological values. The activities organized in the province, even though they have local characteristics, constitute an increasingly important type of tourism in a complete perspective. The main purpose of the study in the scope of event tourism is to determine the importance of activities such as festivals, festivities, memorials and sportive activities organized in Nevşehir as a tourist attraction. The study also includes general characteristics of these activities which are evaluated in alternative tourism. The data of the study were obtained by 15 coincidental interviews which held in Cappadox 2018, 5th Traditional Avanos Folk Fair and the 47th Urgup International Bonding Festival. The data were interpreted by creating codes and themes according to descriptive analysis and content analysis. Accordingly, the participants consider event as an important promotional element. At the same time, the social, cultural and economic contributions of the activities are emphasized more.

Keywords: Alternative Tourism, Event Tourism, Nevşehir

Nevşehir’de Göçün Suçla İlişkisi

Goncagül BOLAT¹, Nurhayat MANTAR², Vahdet ÖZKOÇAK³

¹Hitit Üniversitesi, Fen Enstitüsü, Adli Bilimler ABD, Türkiye,

goncagulmantarbolat@gmail.com

²Hitit Üniversitesi, Fen Enstitüsü, Adli Bilimler ABD, Türkiye,

n.hayatmantar@gmail.com

³Hitit Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Antropoloji Bölümü, Fiziki Antropoloji ABD,

Türkiye,

vahdetozkocak@gmail.com

Özet

Nevşehir MÖ.3000 yılından itibaren göç alan ve her geçen gün aldığı göç oranında artış olan şehirlerimizdendir. UNESCO Dünya Miras listesinde yer alan Kapadokya' nın da içinde bulunduğu, kültürel değerlerin fazla olduğu şehirlerimizdendir.Doğal oluşum olan Peri Bacaları, İhlara Vadisi, Kaymaklı Yer altı Şehri, Derin Kuyu, Karain Güvercinleri Nevşehir’de bulunmaktadır. Aynı zamanda inanç turizminde önemli bir yere sahip olan Nevşehir,Hıristiyanlığın önemli merkezlerinden biri olarak bilinmektedir. Ortodoks kiliseleri ve kayalara yapılmış olan oymalarda bunun bir göstergesidir. Ayrıca Hacıbektaş Veli Türbeside inanç turizminde önemli bir yer tutar. Önemli turizm merkezlerimizden olan Nevşehir’de Kapadokya bisiklet turları,Göreme açık müzesi,yamaç paraşütü, doğa yürüyüşü,jeep safari,balon turu, Ürgüp müzesi, Hacıbektaş Veli müzesi ziyarete gelenlerin ve Nevşehir halkının severek katıldıkları etkinlikler arasında yer alır. Günümüzde göç alma oranında artış olmasına rağmen suç oranındaki azalışın ters orantılı olarak birbirini takip etmesi, karşılaşılan nadir olaylardandır.Normalde göç alan şehirlerde demografik yapının bozulması ile kültürel çatışmalar başlar, ekonomik yoksunluk bu çatışmaları daha da alevlendirerek suça sürüklenme oranının artışına neden olur. Nevşehir ise bu olumsuz koşullardan etkilenmemiştir.2017-2018 yılları arasındaki 5.974 kişilik nüfus artışına rağmen suça sürüklenme oranında azalma gözlemlenmiştir.2018 yılında 2017 yılına kıyasla yankesicilik olayında %33, dolandırıcılıkta % 4, iş yerinden hırsızlık olayında %6, otopark hırsızlık olayında %10, bisiklet ve motosiklet hırsızlığında %32, oranında düşüş yaşandığı öğrenilmiştir. Bölgenin coğrafi yapısında bulunan doğal oluşumlar şehri turistlik alan haline getirmiştir. Buda iş imkânlarının artmasına, istihdamının sağlanmasına, işe giren kişilerin de ekonomik yoksunluğunun ortadan kalkmasına sebep olmuştur. Emniyet güçlerinin, Belediye'nin, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler

Bakanlığının çalışmaları da Adli Bilimlerin inceleme alanına giren suç oranlarının düşüşü konusunda etkili olmuştur. Bunların yanı sıra ailelerin gelenek ve göreneklere bağlı olarak çocuklarını yetiştirmesi, çocukların da Nevşehir'deki turistik alanlarda sosyal faaliyetlere katılarak kendilerini ifade edebilme olanağı bulabilmesi gençliğin çeteleşmeye yönelme, hırsızlık yapma gibi suç teşkil eden davranışlardan uzaklaşmalarını sağlamıştır. Nevşehir de göçün, suç üzerine etkisi tamda Adli bilimlerin amacı olan suç oranının azalmasını destekler nitelikte olmuştur. Göçün suç oranını pozitif yönde etkilememesi için turizmin teşvik edilmesi, istihdamın artırılması ve gerekli çalışmaların yapılarak maddi sıkıntı yaşayan ailelerin desteklenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Suça sürüklenme, Adli Bilimler, Göç, Nevşehir, Turizm

The Relationship Between Immigration And Crime In Nevşehir

Goncagül BOLAT¹, Nurhayat MANTAR², Vahdet ÖZKOÇAK³

¹*Hitit Üniversitesi, Fen Enstitüsü, Adli Bilimler ABD, Türkiye,
goncagulmantarbolat@gmail.com*

²*Hitit Üniversitesi, Fen Enstitüsü, Adli Bilimler ABD, Türkiye,
n.hayatmantar@gmail.com*

³*Hitit Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Antropoloji Bölümü, Fiziki Antropoloji ABD,
Türkiye,
vahdetozkocak@gmail.com*

Abstract

Located in the middle Anatolia, Nevşehir dates back to 3000 B.C. and is one of the cities with an increasing rate of population through immigration. The city has various cultural destinations including Cappadocia that is in the World Heritage List. It is also home to famous Fairy Chimneys, Ihlara Valley, Kaymaklı Underground City Derin Kuyu and Karain Pigeons. Being an important faith center, Nevşehir is known as one of the important religious centers of Islam and Christianity as it has grand Hacı Bektaş-i Veli Tomb and some Orthodox churches besides remarkable carvings in the caves. As a conspicuous tourism center, the city also hosts Cappadocia bike tour, paragliding, hiking, jeep safari, hot-air balloon ride activities along with having some important destinations; such as Ürgüp-Göreme Open-air Museums. It is, normally, expected that the increasing rate of immigration causes a considerable rise in the rate of crimes committed, causing deterioration and conflicts in the demographic structure of the cities and economical difficulties exacerbating the conflicts lead to the rise of crime rates. Surprisingly, this is not the case in Nevşehir. Despite the rise of population of 5974 people, the crime rates have been observed to have decreased. Compared with the previous year, in 2018 alone, it is reported that there have been a %34 decrease in pickpocketing, %4 decrease in fraud, %6 decrease in theft, %19 decrease in the theft from the automobiles, and %32 decrease in stealing motorbikes and automobiles. Natural formations in the geographical structure of the city make it a touristic destination which causes job opportunities and employment to increase, and financial difficulties to disappear. The services provided by Security Forces, the municipality and The Ministry of Family, Work and Social Services have also been effective in the decrease of the crimes within the field of Forensic Sciences. Tourism needs to be promoted, employment needs to be increased and the families with financial difficulties should be supported so that there may not be a positive correlation between the crime and immigration rates.

Keywords: Crime Drift, Forensic Sciences, Migration, Nevşehir, Tourism

Kadınların Sosyo Ekonomik Gelişiminde Turizmin Etkisi: Uçhisar Kadıneli Örneği

Veli Ulaş ASMADİLİ¹

¹Öğr. Gör. Pamukkale Üniversitesi, Denizli Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Seyahat-Turizm ve Eğlence Hizmetleri Bölümü, Türkiye,

ulasasmadili@pau.edu.tr

Özet

Son yıllarda küresel anlamda kadın çalışan sayısında gözlemlenen çarpıcı artış, ekonomik, sosyal ve kültürel değişme ve gelişmelerin bir yansıması olarak kabul edilebilir. Kadın işgücü açısından değerlendirildiğinde, iş yaşamı birçok avantajın yanı sıra çeşitli engelleri de barındırmaktadır. Turizm ulusal ve uluslararası alanda gün geçtikçe büyüyen bir sektör haline gelmiştir. Turizmin bu gelişiminden çalışan kadınların da faydalanması ve güçlenmeye devam etmeleri gerekmektedir.

İnsan turizmin temel taşlarından bir tanesidir. Bu nedenle turizm sektörünün bireyler üzerinde olumlu olumsuz birçok etkisi bulunmaktadır. Gerek psikolojik gerek fiziksel gerekse sosyo-ekonomik anlamda bu etkilerden bahsetmek mümkündür. Turizm sektöründe çalışan kadınlar da benzer etkilerle karşılaşabilmektedir. Bu çalışma turizm sektörünün kadın çalışanların hayatlarında özellikle sosyo-ekonomik anlamda ne derece etkili olduğunu ölçmek ve turizmin kadın çalışanlarının öneri ve şikâyetlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Çalışmanın evrenini Nevşehir ilinde turizm sektöründe çalışan kadınlar oluşturmaktadır. Zaman ve ulaşım güçlüğü gibi kısıtlar nedeniyle örneklem olarak Uçhisar beldesinde yer alan Kadıneli işletmesinin çalışanları seçilmiştir. Araştırma yöntemi olarak nitel yöntem tercih edilmiştir. Araştırma amacına uygun olarak kadın turizm çalışanlarına yönelik yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanarak görüşme yapılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Verilerden elde edilen bulgularda kadınların çalışmaktan ve aile ekonomisine katkı sağlamaktan mutlu oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Aynı zamanda bölge turizmine ve bölgenin kalkınmasına katkı sağlamaktan dolayı gururlu olduklarını belirtmişlerdir. Turizmin işletmede çalışan kadınlar için önemli bir sosyo-ekonomik güç olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu nedenle turizmin bölgede yaşayan kadınlar için sosyo-ekonomik anlamda etkili ve önemli olduğunu söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Kadıneli, Turizm, Kadın, Turizm

The Effect of Tourism in the Socio-Economic Development of Women: The Case of Uçhisar Kadıneli

Veli Ulaş ASMADİLİ¹

¹*Pamukkale University, Denizli Vocational School of Social Sciences, Travel-Tourism and Entertainment Services, Türkiye,*

ulasasmadili@pau.edu.tr

Abstract

The number of woman employee in the world has been dramatically increased recently. It can be assumed the economic, social and cultural developments and changes have affected the overall picture of current global woman employee. Business world in general holds both advantages and obstacles for women. Tourism has become a growing sector both nationally and internationally. It is necessary that women who works in tourism should also benefit from this development and continue to strengthen.

Human is one of the cornerstones of tourism. Therefore, tourism sector has many positive negative effects on individuals. It is possible to talk about these effects both in psychological, physical and socio-economic terms. Women working in the tourism sector may experience similar effects. This study was conducted to measure the effectiveness of the tourism sector in the lives of women workers especially in socio-economic terms and to reveal the suggestions and complaints of the female employees of tourism.

The universe of the study consists of women working in the tourism sector in the province of Nevşehir. Because of the constraints such as time and transportation difficulties, the employees of Kadıneli Company that is located in Uçhisar town was selected as a sample. The qualitative method was chosen as the research method. In accordance with the research purpose, a semi-structured interview form was prepared and interviewed for female tourism workers. The data were analyzed by descriptive analysis method. Findings from the data indicate that women are happy to work and contribute to the family economy. At the same time, they stated that they are proud of contributing to regional tourism and development of the region. Tourism has emerged as an important socio-economic power for women working in the enterprise. Therefore, it is possible to say that tourism is effective and important in socio-economic terms for women living in the region.

Keywords: Kadıneli, Uçhisar, Women, Tourism

**Nevşehir'in Sosyo-ekonomik ve Demografik Dönüşümünde Hacı Bektaş Veli
Üniversitesinin Rolü**

Ahmet UYSAL ¹, Hasan İÇEN ²

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Türkiye,*
ahmetuysal@nevsehir.edu.tr

²*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Türkiye,*
hasanicen@nevsehir.edu.tr

Özet

1950'li yıllarda yoğunlaşan kırdan kente göç, Türkiye'nin güncel kent ve kentleşme sorunlarının oluşmasında büyük rol oynamıştır. Ayrıca bu durum özellikle ülkenin batısında bir nüfus yoğunlaşmasına, doğusunda nüfus azalışına ve ülke genelinde ise kalkınma sorunlarına yol açmıştır. Ülkemizdeki göçün önüne geçmek ve kalkınma sorunlarını çözmek için 2000'li yılların başından itibaren 'her ile bir üniversite' projesi başlamıştır. Üniversiteler, özellikle nispeten küçük şehirlerde, Türkiye'de bir kentin kimliğini ve çehresini değiştirebilecek güçlü kurumlar haline gelmiştir. Üniversitenin kentin gelişimine etkisi, kentin var olan imkânlarına bağlı olduğu bilinmektedir. Türkiye'de bu ilişkinin göz ardı edildiği ve bazı örneklerin kent gelişimine yeterli etkisinin olmadığı daha önceki çalışmalarda tartışılmıştır. Bu bağlamda, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi bir üniversitenin kurulduğu şehre etkilerinin görülebileceği örneklerden biridir. Bir diğer husus Nevşehir merkez ilçesi diğer ilçelerden sosyal ve kültürel olarak görece daha az gelişmiştir. Avanos, Ürgüp, Göreme, Uçhisar ve Ortahisar ilçeleri doğal oluşumların en güzel örneklerine ev sahipliği yaparken ve dolayısıyla bu yerler büyük miktarlarda turizm yatırımı almış iken Nevşehir kent merkezi turizm yatırımlarından mahrum kalmıştır. Kent merkezinin turizmin etkilerinden uzak kalışı üniversitenin şehre etkilerini incelemek için uygun ortamı sağlamıştır. Bu çalışmanın amacı yeterli niteliksel ve niceliksel kaynakları bulunmayan ve etrafında turistik ve kültürel çekim noktaları olan bir kentte kurulan üniversitenin şehre etkisini incelemektir. 2007 yılından önce %2,4 civarında yıllık nüfus artış hızı olan Nevşehir, şehirde üniversitenin kurulduğu yıl %5,8; sonraki yıl ise %8,2 yıllık nüfus artışına sahiptir. Üstelik nüfus artışındaki ivme, istikrar göstererek 2015-2016 döneminde %14,3'e yükselmiştir. Kente üniversitenin kurulmasından sonra iki alışveriş merkezi yapılmıştır. Bunun dışında yine 2007 sonrasında birçok toplu konut projesi ve altyapı projesi hayata geçirilmiş, özellikle apart otel, kafe ve hazır gıda satışı yapan dükkân sayılarında anlamlı bir artış gözlemlenmiştir. Kentin ekonomisinde sürükleyici rol üstlenen üniversitenin istihdam ve arazi kullanımı gibi direkt etkilerinin yanında kültür, sanat

ve girişimcilik alanlarında dolaylı etkileri de olduğu saptanmıştır. Yaklaşık 11 yıllık geçmişe sahip olan üniversitenin kent gelişimine yaptığı etkileri ortaya çıkarmak, sonraki yıllarda yapılacak benzer çalışmalara zemin hazırlamak çalışmanın diğer amacıdır. Sonuç olarak, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'nin hem Nevşehir kentinin gelişimini, hem de kentteki yaşam tarzını etkilediği, sosyal aktiviteleri çeşitlendirdiği ve kent ekonomisini de canlandırdığı tespit edilmiştir.

Anahtar sözcükler: Şehir Gelişimi, Üniversite, Nevşehir, Sosyo-ekonomik Dönüşüm, Demografik Dönüşüm.

Kaynaklar

- Işık, Ş. (2005). Türkiye'de Kentleşme ve Kentleşme Modelleri. *Ege Coğrafya Dergisi*, 57-71.
- Işık, Ş. (2008). *Türkiye'de Üniversitelerin Kentlerin Gelişimi ve Ekonomik Yapısı Üzerine Etkileri*. İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları.
- Myrdal, G. (1957). Economic Theory and Underdeveloped Regions. G. Myrdal içinde, *Rich Lands and Poor*. Londra: Harper ve Row Enterprises.
- Odabaşı, Y. (2006). Değişimin ve dönüşümün aracı olarak girişimci. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 11(1), 87-104.
- Phelps, R. (1998). The effect of university host community size on state growth. *Economics of education review*, 17(2), 149-158.
- Sankır, H., & Demir Gürdal, A. (2014). Bülent Ecevit Üniversitesi'nin Zonguldak'a Etkileri ve Kentin Üniversite Algısı. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 4(2), 90-98.
- TÜİK. (2018). *Adrese dayalı nüfus kayıt sistemi veritabanı*.
- Uysal, A., Güngör, Ş., & Meydan, A. (2017). Üniversite Öğrencileri ve İkametgah İlişkisi/Bir Mekanın Eve Dönüştürülmesi: Nevşehir Örneği. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 22(38), 15-38.
- Yılmaz, C. (2011). ANADOLU KENTLERİNİN ÖĞRENCİLEŞMESİ: BAŞKA BİR KENTLEŞME DENEYİMİ. *Sosyoloji Dergisi*(25), 1-17.
- Yüceşahin, M. M., & Özgür, E. M. (2008). Türkiye kentlerinin kentleşme düzeylerinin demografik, ekonomik ve sosyal değişkenlerle belirlenmesi. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 6(2), 115-139.

**The Role of Hacı Bektaş Veli University in the Socio-economic and Demographic
Transformation of Nevşehir**

Ahmet UYSAL ¹, Hasan İÇEN ²

*¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Science and Literature Faculty, Geography
Department, Turkey.*

ahmetuysal@nevsehir.edu.tr

*² Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Science and Literature Faculty, Geography
Department, Turkey.*

hasanicen@nevsehir.edu.tr

Abstract

The migration from rural to urban areas which concentrated in the 1950s formed the ground of Turkey's contemporary problems of urban areas and urbanization. Also these problems leads some other problems in Turkey such as population concentration in the west, reduction of population in the east part of the country and insufficiency of economic development in all over the country. The project "University within the all cities" has been put into practice since the beginning of 2000s in order to prevent migration and to play an immovable role in the development problems. Thus, the university has become a strong corporate which can change identity of especially small sized cities in Turkey. It can be said that universities have a gripping effect in the development of a city but this effect linked to own identity of that city. While in many cases -by ignoring this reciprocal relationship between university, devolepment and identity of the city- has not succeeded their given roles in development. Nevşehir Hacı Bektaş Veli University offers a suitable area where the effects of university established on a city can be seen. Another issue is that the central district of Nevşehir is socially and culturally less developed than the other districts. While Avanos, Urgup, Goreme, Uçhisar and Ortahisar districts are home to the most beautiful examples of natural formations and therefore, they have invested in tourism in large quantities, Nevşehir city center has been deprived of these natural beauties and tourism investments. This deterioration of the city center from the tourism impacts provided a appropriate environment for examining the effects of the university that was established later. Nevşehir city center accelerated its development with the establishment of Hacı Bektaş Veli University in 2007. The purpose of this study is to examine the influence of the university on the judicial zone, especially in a city which lacks sufficient qualitative and quantitative resources and is especially located near of another touristic attraction points. Nevşehir had an average annual population growth rate of 2.4% before 2007, increased by 5.8% year-on-year, followed by an annual population growth of 8.2%, and this acceleration in

population growth reached to 14.3% in the period of 2015-2016. After the establishment of the university, 2 shopping malls were built. In addition, many mass housing projects and infrastructure projects have been passed down since 2007. Especially, a significant increase has been observed in the number of apart hotels, cafes and fast food shops. It has been found that the university, which plays a pivotal role in the economy of the city, also has indirect effects on culture, arts and entrepreneurship as well as direct effects such as urban employment and land use. This paper's importance is that will prepare the ground for bringing about the great effects of the university on urban development and continuity with similar studies to be made in the following years. Eventually, the positive role of Nevsehir Haci Bektas Veli University on development of the city, lifestyle in city, diversity of social activities and contribution of the city's economics has been detected.

Keywords: Urban Development, University, Nevsehir, Socio-economic Transformation, Demographic Transformation.

Referances

- Işık, Ş. (2005). Türkiye'de Kentleşme ve Kentleşme Modelleri. *Egean Geography Journal*, 57-71.
- Işık, Ş. (2008). *Türkiye'de Üniversitelerin Kentlerin Gelişimi ve Ekonomik Yapısı Üzerine Etkileri*. İzmir: Ege University Publishing.
- Myrdal, G. (1957). Economic Theory and Underdeveloped Regions. G. Myrdal in, *Rich Lands and Poor*. Londra: Harper ve Row Enterprises.
- Odabaşı, Y. (2006). Değişimin ve dönüşümün aracı olarak girişimci. *Girişimcilik ve Kalkınma Journal*, 11(1), 87-104.
- Phelps, R. (1998). The effect of university host community size on state growth. *Economics of education review*, 17(2), 149-158.
- Sankır, H., & Demir Gürdal, A. (2014). Bülent Ecevit Üniversitesi'nin Zonguldak'a Etkileri ve Kentin Üniversite Algısı. *Higher Education and Science Journal*, 4(2), 90-98.
- TÜİK. (2018). *Population Database*.
- Uysal, A., Güngör, Ş., & Meydan, A. (2017). Üniversite Öğrencileri ve İkametgah İlişkisi/Bir Mekanın Eve Dönüştürülmesi: Nevşehir Örneği. *Eastern Geography Journal*, 22(38), 15-38.
- Yılmaz, C. (2011). ANADOLU KENTLERİNİN ÖĞRENCİLEŞMESİ: BAŞKA BİR KENTLEŞME DENEYİMİ. *Sociology Journal*(25), 1-17.
- Yüceşahin, M. M., & Özgür, E. M. (2008). Türkiye kentlerinin kentleşme düzeylerinin demografik, ekonomik ve sosyal değişkenlerle belirlenmesi. *Geographic Sciences Journal*, 6(2), 115-139.

Arazi Kullanımı Değişiminde Üniversitenin Etkisi: Nevşehir Örneği

Ahmet UYSAL ¹, Hasan İÇEN ²

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Türkiye,*

ahmetuysal@nevsehir.edu.tr

²*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Türkiye,*

hasanicen@nevsehir.edu.tr

Özet

Türkiye’de ve dünyada yükseköğretim kurumları kuruldukları şehirleri özellikle alt yapı yatırımları açısından etkilemektedir. Kuruldukları şehirlere katkı yapan ve o şehri zamanla dönüştüren üniversiteler on binleri aşan öğrenci sayıları ile özellikle küçük ve orta ölçekli şehirlerde geniş bir konut ihtiyacı sebebiyle inşaat sektörünü harekete geçirmiştir. Bundan dolayı literatürde öğrencilerin barınma sorunlarıyla ilgili çalışmalar oldukça yaygındır. Türkiye’de öğrencilerin barınma problemleri Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK) sorumluluğunda devlet tarafından çözülmeye çalışılsa da üniversitelerin bulunduğu birçok şehirdeki öğrenci yurtlarının yetersiz kaldığı görülmektedir. Bir diğer husus ise konut talebini karşılamada özel girişimin de etkin olmasıdır. Şahsi girişimlerle yapılan konutlar şehrin arazi kullanımını büyük ölçüde olumsuz şekilde değiştirmiş ve dönüştürmüştür. Bu çalışmada Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi’nin Nevşehir’deki arazi kullanımına etkisi incelenecektir. Üniversitenin kuruluşundan günümüze kadar ki değişimin boyutu ve yönü araştırmanın asıl problemini oluşturmaktadır. Bu amaçla Orman ve Su İşleri Bakanlığının başlattığı “Corine Projesi”nin 1990, 2000, 2006 ve 2012 yıllarına ait verilerinden yararlanılmıştır. 1990-2000 yılları arası veriler 2006-2012 yılları arasındaki değişimi objektif bir şekilde ele alabilmek için bir sabite olarak kullanılmıştır. Bunun dışında arazi kullanımındaki değişimi sayısal veriler üzerinden incelenip yorumlanırken tarihsel gelişim doğrultusunda elde edilen uydu görüntüleri üzerinden görsel yorumlamalarla arazi kullanımı değişimi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak Nevşehir merkez ilçesinde arazi kullanımının üniversitenin kurulmasıyla dramatik olarak değiştiği, bu değişimin genellikle konut alanı yoğunluklu olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca yapay alanlar olarak adlandırılan bu konut alanlarının en çok doğal ve yarı doğal alanlardan elde edilmiş araziler üzerinde geliştiği görülmüştür. Plansız gerçekleşen bu gelişimin kent yapısı üzerinde uzun vadeli olumsuz etkilerinin gerçekleşmesi olasıdır.

Anahtar sözcükler: Arazi Kullanımı, Üniversite, Nevşehir.

Kaynaklar

- Emekli, G. (2005). SEFERİHİSAR'DA TERMAL TURİZM OLANAKLARI. *Dünden Yarına Seferihisar Sempozyumu Bildiri Kitabı* (s. 147-156). İzmir: Seferihisar Kaymakamlığı Çevre Kültür ve Turizm Birliği.
- Gülersoy, A. E. (2001). Gömeç Ovası'nda bugünkü arazi kullanımı ile arazi sınıflandırılması arasındaki ilişkiler. *D.E.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*.
- Işık, Ş. (2008). Türkiye'de Üniversitelerin Kentleşme Üzerine Etkileri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(3), 159-181.
- Orman ve Su İşleri Bakanlığı. (2012). *Corine Projesi*. 6 12, 2018 tarihinde corine.ormansu.gov.tr/corineportal/index.html adresinden alındı
- Türeyen, M. N. (2002). *Yükseköğretim Kurumları-Kampüsler*. Tasarım Yayın Grubu.
- Yılmaz, C. (2011). ANADOLU KENTLERİNİN ÖĞRENCİLEŞMESİ: BAŞKA BİR KENTLEŞME DENEYİMİ. *Sosyoloji Dergisi*(25), 1-17.
- Yüceşahin, M. M., & Özgür, E. M. (2008). Türkiye kentlerinin kentleşme düzeylerinin demografik, ekonomik ve sosyal değişkenlerle belirlenmesi. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 6(2), 115-139.

The Impact of University on Land Use Change: The Case of Nevşehir

Ahmet UYSAL ¹, Hasan İÇEN ²

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Science and Literature Faculty, Geography Department, Turkey.*

ahmetuysal@nevsehir.edu.tr

²*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Science and Literature Faculty, Geography Department, Turkey.*

hasanicen@nevsehir.edu.tr

Abstract

High education institutions affects infrastructure investments in their cities which they founded both in Turkey and World. The universities, which have contributed to the cities in which they were founded and transformed the city over time, have mobilized the construction sector due to the large number of students, especially in small and medium-sized cities. Therefore, studies on the housing problems of the students in the literature are quite common. student housing problems in Turkey is tackled by the state responsibility with Credit and Hostels Institution (KJC) however, it is seen that student dormitories in many cities are inadequate. Another issue is that private enterprise is effective in meeting housing demand. Housing with private entrepreneurs has changed and transformed the city's land use in a negative way. In this study, the effect of Nevşehir Hacı Bektaş Veli University on land use in Nevşehir will be investigated. The size and direction of the land use change from the foundation of the university to the present constitutes the main problem of the research.. For this purpose, the data of the Corine Project initiated by the Ministry of Forestry and Water Affairs for the years 1990, 2000, 2006 and 2012 were used. ata between the years 1990-2000 was used as a constant in order to handle the change between the years 2006 and 2012 objectively. In addition to this, it is tried to explain the changes in land use by using numerical data which is composed several chronically listed satellite images. As a result, it has been determined that the use of land in the central district of Nevşehir has changed dramatically with the establishment of the university, and this change is in densely housing area. It has also been seen that these residential areas, which are called artificial areas, are mostly developed on lands derived from natural and semi-natural areas. It is possible that the long-term adverse effects on the urban structure will probably realized..

Keywords: Land use, University, Nevşehir.

Referances

- Emekli, G. (2005). SEFERİHİSAR'DA TERMAL TURİZM OLANAKLARI. *Dünden Yarına Seferihisar Symposium Abstracts book* (s. 147-156). İzmir: Seferihisar Kaymakamlığı Çevre Kültür ve Turizm Birliği.
- Gülersoy, A. E. (2001). Gömeç Ovası'nda bugünkü arazi kullanımı ile arazi sınıflandırılması arasındaki ilişkiler. *D.E.Ü. Education Sciences Institute Journal*.
- Işık, Ş. (2008). Türkiye'de Üniversitelerin Kentleşme Üzerine Etkileri. *Dokuz Eylül University Social Sciences Institute Journal*, 10(3), 159-181.
- Ministry of Woods and Water. (2012). *Corine Project*. 6 12, 2018 corine.ormansu.gov.tr/corineportal/index.html adresinden alındı
- Türeyen, M. N. (2002). *Yükseköğretim Kurumları-Kampüsler*. Tasarım Publishing.
- Yılmaz, C. (2011). ANADOLU KENTLERİNİN ÖĞRENCİLEŞMESİ: BAŞKA BİR KENTLEŞME DENEYİMİ. *Sociology Journal*(25), 1-17.
- Yüceşahin, M. M., & Özgür, E. M. (2008). Türkiye kentlerinin kentleşme düzeylerinin demografik, ekonomik ve sosyal değişkenlerle belirlenmesi. *Geographic Sciences Journal*, 6(2), 115-139.

Kültür ve Toplumun Karşılıklı İlişkilerinde Şahsiyetin Rolü

Prof. Dr. Naile RAHİMBEYLİ¹

¹Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi, Folklor Enstitüsü, 'Müzik folkloru' bölüm başkanı,

nrahimbeyli@yahoo.com

Özet

Bu konu, araştırmacılar ve bilim adamları arasında dünya biliminde toplum ve kültür arasındaki ilişkilerin varlığı ve yoğunluğu konusunda farklı bir anlaşmazlık yarattığı için, bilimsel literatürde özel tartışmalara yol açmıştır. Bu alanın araştırmacısı olan filozoflar ve sosyologlar, sosyal sistemlerin sonuçları olarak "kültürel sistemleri" analiz ediyorlarsa, ekolojik bilim insanları "sosyal sistemleri" daha kapsamlı, yani kültürün ayrılmaz bir parçası olarak görürler. Yaşamdaki kültürel-sosyal ilişkiler şematik olarak sosyal ve kültürel yapılar gibi tek bir sosyal sistem olarak kabul edilir. Araştırmalar gösteriyor ki, kültürde sosyal hayatın hem yapısı, hem de fonksiyonel açıdan yansıdığı için kültüre iki açıdan: hem sosyal hayatın biçimi, hem de içeriği olarak bakmak gerekir. Çünkü toplum ve kültür tamamlayıcı faktörlerdir. Toplum kültürü oluşturur, biçimlendirir ve onu geliştirmeye meyillidir. Kültür ise toplumun oluşumunda önde gelen rollerden birini oynuyor. Filozofların fikrine göre modern insan fenomen olayıdır. Modern insan özünde modern toplumun psikolojisini, kültürü ve toplumun maneviyatını içeren unsurları birleştirir. Sosyal-tarihi subyektde olduğu gibi, modern insanda insan kültürünün tüm etapları, bugünü ve geleceğe olan görüntüler tecessüm olunur. Kültür çok fonksiyonlu ve çok cehetli bir kavramdır ki, onun gelişimi toplumda ve ayrı-ayrı şahsların gelişiminde kendini göstere bilir. Veya aksine bir kişinin şahsında kültür kendisinin yüksek gelişme düzeyini sağlayabilir. Toplumun önde gelen gücü olan insanın bilincini, bakış açısını, doğa-insan-toplum ilişkilerinin gelişmesini sağlar. Hayatta toplum ve insan ilişkilerinde kültürel başarıların derin bir şekilde kazanılması, özgür, sağlıklı ve hümanist bir temele dayanan demokratik bir toplum inşa etmenin temel faktörlerinden biridir. Toplumun gelişmesindeki teknik proqres ve bilgi kültürün gelişmesini sağlayan temel atributlardan biri olarak özel bir önem taşımaktadır. Toplumda kültür mevcut olan sosyal kurumlar resminde insanın doğa ve toplum ilişkilerini ayarlayarak onun iletişimini serbestleştirir, aynı zamanda yükseltir.

Anahtar Kelimeler: Kültür, toplum, insan, sosyal sistemler, kültürel sistemler.

The Role of the Individual in the Interaction of Culture and Society

Prof. Dr. Naile RAHİMBEYLİ¹

*¹Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi, Folklor Enstitüsü, 'Müzik folkloru' bölüm başkanı,
nrahimbeyli@yahoo.com*

Abstract

The issues related to the existence and the intensity of links between society and culture in the world science have made various disagreements among scholars. According to that, this topic has caused to special discussions in the scientific literature. Philosophers and most sociologists, who are researchers in this field, analyse "cultural systems" as the results of social systems while ecological scholars consider "social systems", to be more comprehensive, as an integral part of culture.

Because, society and culture are complementary factors. Society creates, forms and is inclined to develop culture. Culture, in its turn, plays one of the leading roles in the formation of society. The more it is rich, the more it can influence the community and people's mission in the social life. According to the philosophers, a modern human is a phenomenon. The modern human combines the factors that incorporate the psychology, the culture and the morality of the modern society. As in the case of the socio-historical subject, modern human incarnates all stages of human culture, present and future images.

Culture is a multifunctional concept that its growth can be seen in society and individuals' development. Alternatively, on the contrary, culture can provide a high level of improvement in a person's face. Creativity and enlightenment is being developed in the society's progress not only for serving an advancement of culture, but also for keeping people inspired in the face of tedious and meaningless life. When we observe the cultural and community issues in scientific studies, it is apparent that culture takes place in a society that is in the progress, and this society is always shaping culture. Therefore, the significant factor in the development of community and culture is human who is considered as the decisive force of personality.

Key Words: Culture, community, human, social systems, cultural systems

Sanat, Kadın ve Güzellik Üçgeninde Değişen ve Yeniden Yaratılan Algılar

Arş. Gör. Dr. Miray BEŞBUDAK¹

¹Ege Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Kişilerarası İletişim Anabilim Dalı, Türkiye,

miraybesbudak@gmail.com

Özet

Uzun zamandır sanatçılar, filozoflar, antropologlar tarafından yapılan bilimsel çalışmalarda güzelliğin sadece fiziksel olmadığını, kişide yarattığı duygusal tepkiler ile oluşan algının kişilerarası iletişime etki ettiği üzerinde durulmuştur. Cinsiyet farklılıkları ve küreselleşen hayatların güzellik algısı, zamanla değişim göstermektedir. Eski bir deyiş olan “Güzellik bakanın gözündedir.” anlayışı yerini toplumun değer yargıları ile doğru orantılı olarak farklı kavramlara bırakmıştır. Tarihte güzellik kavramı kadınların vücut özelliklerine yönelik açıklamalar ile değerlendirilirken, günümüzde güzelliğin kişinin karakterinin yansımalarında görüleceği düşüncesi gelişmektedir. Değişimin doğası gereği kadının betimlenmesi de tüm sanat ve edebiyat eserlerinde benzer şekilde yer almaktadır. Edebi eserlerde bir kadının siyah saçları, beyaz teni, dolgun hatları ve kırmızı dudakları olması beğenilirken, günümüz sanat eserlerinde sağlıklı vücut yapısı için dolgun olmanın gerekmemesi, toplumda yaygınlaşan güzellik anlayışına da ayna tutmaktadır. Antik Yunan’da, insan güzelliğinin matematiksel kurallarla açıklanabileceği düşünülmüştür. Bu düşünceye göre, birinin güzel olarak nitelendirilmesi için altın orana sahip olması gerektiği savunulmaktadır (Bovet, 2018, s.327). Altın oran, insan yüzünü ve vücudunu orantılı olarak açıklarken, insanların güzellik konusundaki algısını da yönetmiştir. Genellikle de orantılı hatların ve yüzün kadınlarda olduğu düşünülmüş, böylelikle kadın cinsine gerçekleştirmesi güç bir sorumluluk verilmiştir. Bu mantıkla kadın güzel olmalı, yüz ve vücut hatları orantılı olmalıdır. Sadece kişilerarası etkileşimlerde değil, mimari, müzik ve resim konusunda güzel olanın değerli olduğu anlayışı ortaya çıkmıştır (Swami ve Furnham, 2008) Güzellik ile ilgili görüşler değişse de insanın genel anlamda güzellik arayışı ve insan güzelliğini anlama arayışının çok eskilere dayandığı açıkça ortadadır. Fiziksel çekiciliğin önemi güzelliği araştırılması gereken bir kavram haline getirmiştir. İnsan davranışlarını etkilemesi, dolayısıyla sosyal etkileşimleri ve ikili ilişkileri şekillendirmesi açısından güzellik kavramı gündelik hayatın birçok yönünü, tutum ve eğilimleri değiştirmektedir (Swami ve Furnham, 2006, s.362). İnsanlar çekici insanlarla birlikte olduğunda normalden farklı davranma eğilimindedir. Basitçe, güzel insanlar çeşitli boyutlarda daha olumlu değerlendirilmektedir. Daha az çekici olanlardan daha iyi muamele görmekte, günlük hayatlarında avantaj sağlamaktadırlar. Güzelliğin sergilenmesi ve toplumla paylaşılması

açısından teknolojik gelişmeler de sahip olunan avantajı arttırmaktadır. Sosyal medyadaki fotoğraf, ve diğer görsel paylaşımlar sayesinde kendini güzel olarak tanımlayan kişiler bilgilerini geniş kitlelere ulaştırmaktadır. Maruz kalınan paylaşımlar sayesinde toplumun güzellik kavramına yaklaşımı ve algıları farklılaşmakta, zamanla kökten değişme göstermektedir. Sosyal medyanın fenomen ilan ettiği kişilerin paylaşımları sayesinde güzel kadınlardan değil güzel erkeklerden de söz edilebilmektedir. Erkeklerin de güzel olarak değerlendirildiği günümüzde, güzellik algısı tek cinsin üzerinde yoğunlaşmaktan kurtulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Güzellik algısı, fiziksel çekicilik, altın oran, sosyal medya.

Kaynaklar

Bovet, J. (2018) *The Evolution of Feminine Beauty*, <https://www.researchgate.net/publication/327130679>, Erişim Tarihi: 10.12.2018.

Fan, J., Liu, F., Wu, J., Dai, W. (2004). Visual perception of female physical attractiveness. *Proceedings of the Royal Society of London B*, 271, 347–352.

Fink, B., Madsen, P. (2016) Evolutionary Psychology of Physical Attraction and the Role of Skin Condition in Perception of Beauty, *IFCSS Magazine*, 19:1, 3-10.

Khazir, Z., Dehdari, T., Mahmoodi, M.M, Tehrani, S.P. (2016) Psychological Aspects of Cosmetic Surgery among Females: A Media Literacy Training Intervention, *Global Journal of Health Science*; 8: 2; 35-45.

Swami, V., Furnham, A. (2006) The Science of Attraction, *The Psychologist*, 19: 6, 362- 365.

Swami, V., Furnham, A. (2008). *The psychology of physical attraction*. Routledge/Taylor & Francis Group. New York, NY.

Yan, Y. , Kim Bissell (2014) The Globalization of Beauty: How is Ideal Beauty Influenced by Globally Published Fashion and Beauty Magazines?, *Journal of Intercultural Communication Research*, 43:3, 194-214, DOI: 10.1080/17475759.2014.917432.

Yu, D.W. , Shepard, G.H. (1998). Is beauty in the eye of the beholder? *Nature*, 396, 321–322.

Changing and Recreating Perceptions In The Triangle of Art, Women and Beauty

Research Assist. Dr. Miray BEŞBUDAK¹

¹ Ege University, Faculty of Communication, Dept. of Interpersonal Communication, Turkey

miraybesbudak@gmail.com

Abstract

In scientific studies conducted by artists, philosophers, anthropologists for a long period of time, it has been emphasized that beauty is not only physical, also creates emotional reactions which effects interpersonal communication. Gender differences and the perception of beauty in globalized life has been changed. An old saying that “Beauty is in the eye of the beholder.” has left its place to different concepts accordingly to the value judgements of society. While the concept of beauty in history is evaluated with the explanations about the body characteristics of women, the idea that beauty would be seen in the reflections of the character of the person is developing. Due to the nature of change, the description of women is similar in all art and literature works. In literature, it is appreciated that a woman has black hair, white skin, plump lines and red lips. In ancient Greece, human beauty can be explained by mathematical rules. According to this idea, it should be argued that one should have a golden ratio to qualified as beautiful (Bovet, 2018, p.327). The golden ratio explains the human face and body in correct proportion, and also directs people's perception of beauty. Generally, proportional lines and face were thought to be in women, thus giving the woman a hard responsibility to carry. In addition, woman should be beautiful only if her face and body lines should be proportionate. Not only in interpersonal interactions, but also in architecture, music and painting there is an understanding appeared that what is beautiful, that is valuable (Swami and Furnham, 2008). Although the point of views about beauty has changed, the searching about beauty of people in general still existing. The importance of physical attractiveness has made the concept to be investigated. The concept of beauty changes the many aspects of everyday life, attitudes and tendencies in terms of influencing human behavior and thus shaping social interactions and interpersonal relations (Swami and Furnham, 2006, p.362). People tend to behave differently when they are with attractive people. Simply, nice people are evaluated more positively in various sizes. They are treated better than the less attractive ones and they have advantages in their daily lives and routines. Technological advances in terms of exhibiting beauty and sharing with the community also increase these advantages. Thanks to the shares such as photos and other visual aspects in the social media, people who define themselves as beautiful are bringing their information to a wide amount of audience. With the help of these shares, approach and perceptions of the society to the concept of beauty are differentiated and changed over time. It

is possible to talk about not only beautiful women but also beautiful men because of the sharing of social media. In today's world where men are considered as beautiful, perception of beauty is freed from concentrating on one genus.

Keywords: Beauty perception, physical attraction, golden ratio, social media

References

- Bovet, J. (2018) *The Evolution of Feminine Beauty*, <https://www.researchgate.net/publication/327130679>, Date: 10.12.2018.
- Fan, J.& Liu, F.& Wu, J. & Dai,W. (2004). Visual perception of female physical attractiveness. *Proceedings of the Royal Society of London B*, 271, 347–352.
- Fink,B.& Matts, P. (2016) Evolutionary Psychology of Physical Attraction and the Role of Skin Condition in Perception of Beauty, *IFCSS Magazine*, 19:1, 3-10.
- Khazir,Z.& Dehdari, T.& Mahmoodi, M.M. & Tehrani, S.P. (2016) Psychological Aspects of Cosmetic Surgery among Females: A Media Literacy Training Intervention, *Global Journal of Health Science*; 8: 2; 35-45.
- Swami, V.& Furnham, A. (2006) The Science of Attraction, *The Psychologist*, 19: 6, 362- 365.
- Swami, V. & Furnham, A. (2008). *The psychology of physical attraction*. Routledge/Taylor & Francis Group. New York, NY.
- Yan, Y. & Kim Bissell (2014) The Globalization of Beauty: How is Ideal Beauty Influenced by Globally Published Fashion and Beauty Magazines?, *Journal of Intercultural Communication Research*, 43:3, 194-214, DOI: 10.1080/17475759.2014.917432.
- Yu, D.W. & Shepard, G.H. (1998). Is beauty in the eye of the beholder? *Nature*, 396, 321–322.

Orta Yaş Kavramının Sosyo-Psikolojik Açıdan İncelenmesi

Nergiz Aliyeva

Bakü Devlet Üniversitesi, "Sosyal Bilimler və Psikoloji" fakültesi, Azərbaycan

nargiz.aliyeva3@gmail.com

Özet

Bir insan kendi gelişiminde farklı yaşlardan geçer. Psikologlar arasında orta yaşın başlama ve bitme aralığı konusunda bir fikir birliği yoktur. Dünya Sağlık Örgütü 45-65 yaş aralığını "orta yaş" olarak kabul eder. Çocukluk, ergenlik ve gençlik çağlarına göre bu dönem hakkında daha az araştırma yapılmıştır. Orta yaş döngüsünün biyolojik, fiziksel, psikolojik ve sosyal yönleriyle değerlendirilmesi önemli bir aşamadır.

İnsanların belli bir alanda başarılı olmaları, bir uzman gibi gelişmeleri ve kendilerini profesyonel olarak kanıtlamaları uzun zaman alır. Genel olarak, bu süreç orta yaş dönemine tesadüf eder ve yaşam tecrübesiyle orta yaşlı insanlar pratik problemleri çözmede daha rahat olur. Orta yaşlı insanların çoğu yaşamlarını belli bir yöne tanımlar. Evli, bir iş sahibi ve bir yaşam tarzları olur.

Orta yaş, kayıp ve kazançların birbirini takip ettiği bir dönemdir. Bu çağ, bir insanın hayatında geride bıraktıkları ve gelecekte olabilecekleri belirten bir pencere rolünü oynar ve bu süreçte "ciddi kaza, kayıp veya hastalık" bir insanın yaşam tarzını yeniden gözden geçirmesi için bir tür sinyal verir. Yaşam tarzını değerlendirme sürecinde, bazı insanlar güçlü, istekli ve gururlu olurlar, bazıları bu dönemi pişmanlıkla hatırlar, hayatlarının bittiğini, anlamsız olduğunu zanneder ve depresyona girerler, daha sonra düzeltmeyecekleri hataları yaparlar. Orta çağları hem sosyal hem de psikolojik açıdan analiz ederken, "orta yaş krizi" kavramına dikkat etmek gerekir.

İnsan hayatında 40 yaş bir dönüm noktası olarak kabul edilebilir. Bu nedenle, Yung gibi bazı psikologlar "orta yaş krizi" üzerinde durmaktadır. Kadınlar ve erkeklerdeki kriz dönemleri farklı zamanlara denk gelir. Kriz yaşı kadınlarda 40 yaştan sonra başlar ve 55 yaşa kadar uzayabilir. Psikologlar o yaştaki kadınlara dikkatlerini çocuklara odaklamalarını tavsiye ederler. Yani, bir kadının genç yaştan aile hayatı varsa, çocuğu ergenlik çağına ya da orta yaşına ulaşmıştır ve çocuklar artık kendileriyle ilgilenebilirler. Bu süreç, bugüne kadar tüm dikkatini çocuklara odaklayan kadını rahatsız etmeye başlıyor, şimdiye kadar çocuklar onu dinlerdi, fakat durum şimdi değişiyor. 15 yaşından sonra çocuklar "Ben kendi hayatım hakkında kendim karar vereceğim", "Benimle ilgilenme" söylerler. Her kadın bunu normal bir süreç olarak kabul

edemez ve çocuklarını anlayamaz. Kendilerini işe yaramaz hissetmeye başlarlar. Genellikle, kadınlar yaşadıkları psikolojik durumu göz önünde bulundurmalı ve böylece bu krizi çok rahat bir şekilde gerçekleştirebilirler. Araştırmalara göre, bu çağın özelliğine uyum sağlanmadığında depresyon başlar. Bu gibi durumlarda, kadının eşinin daha dikkatli olması gerekir. Kadının bu süreçle uğraşmaktan endişe duymaması için ailesine zaman ayırması gerekir.

1965 tarihli "Ölüm ve Orta Çağ Krizi" adlı makalesinde Elliot Jaques, "orta yaş krizi" terimini verimli yaşam ile ölüm arasında kesişim olarak tanımlamaktadır ve çoğu insanın bu dönemi sakin geçirdiğini söylemektedir. Orta yaş krizini kolay atlatmak için insan kendisiyle beraber etrafını da olduğu gibi kabullenmeli, fiziksel eğitime katılmalı, stresten uzak durmalı, manevi bir bakış açısı geliştirmeli, düzenli düşünmesi için imkan sağlamalı, yeni hedefler koymalı ve yeni hobiler geliştirmeli, seyahat etmeli, çocuklarına zaman ayırmalı, zihinsel sağlıklarına dikkat etmeli (bir gruba katılmak veya gerekirse bir terapistle başvurmak). Orta çağın zorluklarıyla mücadele etmek çok fazla zaman ve enerji gerektirir, ama unutmayalım ki yaşam sadece sorunları çözmemiz için değildir.

Anahtar kelimeler: Orta yaş, sosyal yön, psikolojik yön

Kaynaklar

Margie. E. Lachman, "[Development in midlife](#)" 2004

John. W. Santrock, "Life-Span Development" New York: McGraw-Hill. 2005

Yoksulluk Olgusunun Suça Sürüklenmedeki Etkileri

İncinur BEKTAŞ¹, Elif ÇETLİ², Arş. Gör. Fırat KOÇ³ Dr. Öğr. Üyesi Vahdet

ÖZKOÇAK⁴

¹ Hitit Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Adli Bilimler ABD, Türkiye

incinurbektas@hotmail.com

² Hitit Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Adli Bilimler ABD, Türkiye

elcet41@hotmail.com

³ Hitit Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Antropoloji Bölümü, Fiziki Antropoloji ABD,

Türkiye,

kocfiratkoc@gmail.com

⁴ Hitit Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Antropoloji Bölümü, Fiziki Antropoloji ABD,

Türkiye,

vahdetozkocak@gmail.com

Özet

Yoksulluk kavramı, yeme –içme, barınma, giyinme gibi temel ihtiyaçlarımızı karşılayabilecek gelire sahip olmadığımızda ortaya çıkan bir durumdur. Gerek gelişmiş gerekse gelişmekte olan ülkelerin karşılaştığı en önemli sorunların başında gelir. Kişileri suç işlemeye iten sebepler sıralandığında yoksulluk etkili bir faktördür ancak suç çok boyutlu incelenmesi gereken yasalara aykırı davranıştır. Sosyal bilimlerin ve Adli Bilimlerin ilgi alanına giren suç ve suça sürüklenme nedenleri arasında ekonomik sebeplerin büyük önem taşıdığını kabul etmek gerekmektedir. Suç işleme sebeplerinin manevi yönden incelenmesinin önemi kadar maddi yönden incelenmesi de önemlidir. Sosyal dayanışma, güçlü aile bağları, suça olumsuz bakan kültürel değerler suç işleme üzerindeki ekonomik sebeplerin etkisini sınırlamaktadır. Köyden kente göç eden, yeterli geliri olmayan işlerde çalışan, eğitim seviyesi düşük, zengin olma hayalleri bu bireyleri hırsızlık, gasp, kapkaç gibi ekonomik nedenleri olan suçlara yönelmektedir. Suç ve ekonomik yoksunluk arasında pozitif bir ilişki mevcuttur. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün (EGM) ülke genelindeki "suç" ve "suçlu" profilini çıkardığı rapor, gelir düzeyi farklılığı ile suç işleme arasındaki ilişkide dikkat çekici bir sonuç ortaya koymaktadır. Rapora göre gelir seviyesi düşük kişilerin gözaltına alınma oranı %39,3'dür. Hırsızlık suçlarında bu oran %56,3'e, kız kadın kaçırma suçlarında %44,4'e, gasp ve yağmalama suçlarında ise %42,2'ye yükselmektedir (EGM,2002). Genellikle eğitim ve gelir seviyesi düşük kişilerin ekonomik suçları işlediği tespit edilmiştir. Suça itilen çocukların çoğunluğu da ekonomik yetersizlikler içinde büyüyen aile denetiminden uzak çocuklardır. Bu çocukların suça

itilmesinde aile faktörü önemi oldukça fazladır. Ailenin sosyo-ekonomik durumu oldukça etkilidir. Yoksulluk küresel bir sorun olmakla beraber suça sürüklenmedeki etkileri kaçınılmazdır. Bu etkileri en aza indirmek hatta ortadan kaldırmak mümkündür. Yoksul bireylerin genelde, olumsuz koşullar içeren yerlerde ikamet ettikleri, sağlıksız beslendikleri ve toplum tarafından dışlandıkları gözlemlenmektedir. Bu yaşam biçimi, bireylerin hukuk dışı eylemlere yönelmelerini kolaylaştırıcı bir öz taşımaktadır. Yoksullukla mücadele çok boyutlu bir çalışmayı ister. Ekonomik ve sosyal politikaların uyum içinde olması şarttır. Gerekli sosyo ekonomik destekler sağlanmalı, iş imkânları artırılmalıdır. İstihdam alanında gerekli planlamaların yapılmasıyla suç üzerindeki ekonomik etki en az seviyeye indirilebilir. Bilinçli ev ekonomisi eğitimi, bilinçli tüketim eğitimlerin halka sunulmasının yanında Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı sağladığı imkânlarla yardıma muhtaç ailelere ulaşılarak sosyal ekonomik destek, gıda, kömür, giyecek, ekmek, yemek yardımı gibi yardımlarla kişilerin fizyolojik ihtiyaçları kısmen karşılanmaya çalışarak, birincil ihtiyaçlar için suça sürüklenmeleri engellenmelidir. Suç demokratik bir ülkenin ilerlemesi için büyük bir tehdit oluşturduğu gibi insanlığın ortak değerlerini yok etmesi açısından büyük bir tehlike arz eder. Ülkelerin ve bölgelerin özel durumları dikkate alınarak yoksulluğun yapısal kaynaklarına odaklanan etkili yoksullukla mücadele programları oluşturmak ve uygulamak mümkündür. Zira yoksullukla etkili bir şekilde mücadele etmek, yoksulluğa bağlı olarak ortaya çıkan diğer birçok sorununun da çözümünü beraberinde getirecektir.

Anahtar Kelimeler: Yoksulluk, Yoksulluk ve Suç İlişkisi, Sosyo- Ekonomik Durum, İşsizlik ve Suç

The Effects of Poverty on Drift to Crime
İncinur BEKTAŞ¹, Elif ÇETLİ², Arş. Gör. Fırat KOÇ³ Dr. Öğr. Üyesi Vahdet ÖZKOÇAK⁴

¹ Hitit Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Adli Bilimler ABD, Türkiye
incinurbektas@hotmail.com

² Hitit Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Adli Bilimler ABD, Türkiye
elcet41@hotmail.com

³ Hitit Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Antropoloji Bölümü, Fiziki Antropoloji ABD,
Türkiye,
kocfiratkoc@gmail.com

⁴ Hitit Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Antropoloji Bölümü, Fiziki Antropoloji ABD,
Türkiye,
vahdetozkocak@gmail.com

Abstract

The concept of poverty, is a situation that occurs when we do not have the income to meet our basic needs such as eating, sheltering and dressing. It is one of the most important problems faced by both developed and developing countries. Poverty is an effective factor when the reasons for committing crimes are listed, but the crime is illegal behavior that needs to be investigated in multidimensional ways. It is necessary to acknowledge that economic reasons are of great importance among the reasons of crime and crime that fall into the interests of Social Sciences and Forensic Sciences. It is important to examine the causes of crime in terms of moral aspects as well as material aspects. Social solidarity, strong family ties, cultural values facing crime are limiting the impact of economic causes on crime. Those who immigrate from the village to the city, work in jobs that do not have sufficient income, low education level, dreams of being rich, these individuals are prone to crimes with economic reasons such as theft, muggings and smash and grab. There is a positive relationship between crime and economic deprivation. The report issued by the Directorate General for security (EGM) profile of "crime" and "offender" across the country reveals a remarkable result in the relationship between income level difference and crime processing. According to the report, the detention rate of persons with low income is 39.3%. This rate increases to 56.3% in thefts and 44.4% in the crimes of abduction and 42.2% in the crimes of extortion and looting (EGM, 2002). It has been found that people with low levels of education and income often commit economic crimes. The majority of children who are pushed to crime are children away from family supervision, which is growing in economic difficulties. The family factor is very important for these children to be pushed into crime. The socio-economic situation of the family is very effective. Poverty is a global problem, but its effects on crime are inevitable. It is possible to minimize or even eliminate these effects. It is observed that poor individuals generally reside in places with

negative conditions, are malnourished and excluded by society. This way of life is an essential element in facilitating individuals to turn to unlawful acts. Fighting poverty requires a multidimensional work. The economic and social policies must be in compliance. The necessary socio-economic support should be provided, job opportunities should be increased. The economic impact on crime can be reduced to a minimum by making the necessary planning in the field of employment. The Ministry of family, labour and Social Services provides opportunities to help families in need, social economic support, food, coal, clothing, Bread, food aid, such as helping people to partially meet the physiological needs of trying to be dragged to crime for primary needs should be prevented. The crime poses a great threat to the progress of a democratic country, and it is a great danger to destroy the common values of humanity. It is possible to create and implement effective poverty-fighting programmes focusing on the structural resources of poverty, taking into account the special circumstances of countries and regions. Because effectively fighting poverty will bring together the solution of many other problems that arise due to poverty.

Keywords: Poverty, Poverty and Crime Relationship, Socio-Economic Status, Unemployment and Crime

Eski Ön Asya Toplumlarında Veba Hastalığının Tedavi Yöntemleri ve Sosyo-Ekonomik Etkileri

Suzan AKKUŞ MUTLU¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Türkiye,*

suzan.akkus@nevsehir.edu.tr

Özet

Yersinia pestis adı verilen bir bakteriden kaynaklanan ve farklı türleri bulunan veba hastalığı binlerce yıl pek çok insanın ölümüne sebep olmuştur. Hastalık hayvanlar vasıtasıyla veya hastalığı taşıyan bir insan aracılığıyla bulaşmakta ve çok hızlı bir şekilde yayılmaktadır. Eski Ön Asya toplumları hastalıkların kötü ruhlardan, bir lanetten, işlenen bir günahattan veya kızdırılan bir tanrıdan kaynaklandığına inanmışlardır. Hatta çivi yazılı metinlerden hastalıklara neden olan bir lanetin, suç veya günahın mirasçılara da geçebildiğine inandıkları anlaşılmaktadır. Hastalığın nedenlerini teşhis etmek için fal bakmışlardır. Rüyaların da tanrılarla iletişim kurmanın bir başka yolu olduğuna inanılmıştır. Yani tanrılar insanlara isteklerini rüyalar vasıtasıyla da ulaştırmıştır.

Eskiçağ toplumları hastalıkların tedavisi için dinsel ayinler, büyü ve kurban törenleri düzenlenmişlerdir. Örneğin; Hititler veba gibi salgın hastalıkları yok etmek için yaptıkları büyü törenlerinde tanrının öfkesine maruz kalan insanları temsilen seçilen bir hayvanı vekil olarak düşman ülkesine göndermişlerdir. Böylece hastalığı ülkeden uzaklaştırdıklarına inanmışlardır. Kurban törenlerinde ise çeşitli yiyecek ve içeceklerin veya seçilen bir hayvanın törenler eşliğinde tanrılara sunulduğu bilinmektedir. Eskiçağda çok büyük felaketler karşısında kızgın tanrılar yatıştırmak için insan kurban edildiği de çivi yazılı metinlerden anlaşılmaktadır.

Veba eskiçağ toplumlarında ekonomik olarak çöküşe, kıtlığa ve kaosa sebep olmuştur. Pek çok insanın ölümüne neden olmuştur. Hitit kralı II. Murşili'nin veba dualarında tanrılar eğer vebayı durdurmazsa onlara hizmet edecek kurban sunacak kimsenin kalmayacağını dile getirmesi hastalığın oluşturduğu korkunç durumu kanıtlar niteliktedir.

Biz bu bildirimizde çivi yazılı belgeler ışığında eskiçağ toplumlarında yaşanan veba salgınlarının nedenleri, tedavi yöntemleri ve sosyo- ekonomik etkilerini inceleyeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Eski Ön Asya, Veba, Çivi Yazılı Belge.

Socio-Economic Effects and Treatment Methods of Plague Diseases in Ancient Near East Societies

Suzan AKKUŞ MUTLU¹

¹ *Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of History, Turkey*

suzan.akkus@nevsehir.edu.tr

Abstract

Plague disease which is caused by a bacterium called *yersinia pestis* and which has different types, caused death of many people for thousands of years. Disease is transmitted by animals or a person carrying the disease and spreads very quickly. Ancient Asian Minor societies believed that diseases were caused by evil spirits, a curse, a sin committed, or an angered god. Moreover, it is understood from cuneiform scripts that they believed that a curse causing diseases might pass to heirs of people committed crime or sin. They told fortunate in order to diagnose causes of the disease. It was believed that dreams were another way to communicate with gods. In other words, gods conveyed their requests to people through dreams.

Ancient societies did magic, held religious ceremonies and sacrifice ceremonies to treat diseases. For example; Hittites sent an animal which was chosen as a representative to enemy country on behalf of people who were exposed to anger of God in their magic ceremonies which held to eliminate epidemic diseases like plague. Thus, they believed that they removed the disease from the country. It is known that a chosen animal or various foods and beverages were presented to gods in ceremonies. It is understood from cuneiform scripts that humans were sacrificed in order to cool angry gods down in ancient times.

Plague caused economic collapse, famine and chaos in ancient societies. It caused death of many people. King of Hittite Empire, Muršili II stated in his prayers about plague that there would be no one to offer as a human sacrifice if gods did not stop plague and this proves the terrible condition caused by the disease. In this paper, we will examine causes, treatment methods and socio-economic effects of plague outbreaks that occurred in ancient societies in the light of cuneiform scripts.

Keywords: Ancient Asia Minor, Plague, Cuneiform Script.

Türkçede Düşünceyi Betimlemek Üzerine

Dr. Öğr. Üyesi Erkan Hirik¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı
Bölümü, Türkiye,
erkanhirik@gmail.com*

Özet

Düşünme yetisi, insanı diğer canlılardan ayıran en önemli özelliktir. İnsan bu yetisi sayesinde evrende gerçekleşen hareket, olay ya da durumlar arasında sebep, sonuç ya da amaç ilişkilerini çok gelişmiş düzeyde kavrayabilmektedir. Düşünme yetisinin kullanılması ise ancak dil ile mümkündür. Keza insan düşünürken kelimeleri kullanarak kendi içinde sessiz bir konuşma gerçekleştirir. Platon, düşünceyi ifade ederken dili merkeze koyarak “Ruhun kendi kendisi ile yaptığı içten ve sessiz bir konuşma” olarak tanımlamaktadır. Buradan hareketle dil ve düşünce arasında sıkı bir bağlantı olduğunu, düşüncenin maddesinin dil, dilin maddesinin ise düşünce olduğunu söylemek mümkündür.

Türkçenin en eski dönemlerinden bugüne kadar “düşünce” bağlantılı hareketler ve durumlar çeşitli kelimeler ile ifade edilmiştir. Eski Türkçe metinlerde düşünce ile bağlantılı ö- “düşünmek, akıl etmek, bilmek, anımsamak”, *uk-* “anlamak, öğrenmek”, *anla-* “anlamak, tanımak”, *u-* “muktedir olmak, yapabilmek”, *sa-* “düşünmek” gibi fiiller aracılığı ile kişinin düşünce dünyasında gerçekleşen hareketlerin en küçük ayrıntılarıyla gösterildiği görülmektedir. Bununla birlikte isim cinsinden birçok kelimenin de düşünceyi betimlediği dikkat çeken bir diğer husustur. Bu kelimelere ise *bilge*, *bilig*, *sakınç*, *tüz*, *uku* gibi örnekleri vermek mümkündür. Bir diğer deyişle artzamanlı olarak bakıldığında da düşünce bağlantılı fiillerin ve isimlerin çokluğu ve çokanlamlılığı Türkçede belirgindir. Bugün Türkiye Türkçesinde de *anla-*, *ayır-*, *bil-*, *çak-*, *çakozla-*, *çakar-*, *düşün-*, *kestir-* *öğren-*, *sez-* vb. düşünce/akıl odaklı fiillerin çok çeşitli olduğu, yüksek sıklıkta kullanıldığı ve çokanlamlı olduğu ortadadır. Aynı durum isimlerde de görülmektedir.

Tüm bunlar Türklerin en eski dönemlerden itibaren düşünce dünyasındaki en küçük hareketlerin dahi betimlenmesindeki özenini ortaya koymaktadır. Bu çalışmada Türkçede yer alan düşünce bağlamı fiiller ve isimler, artzamanlı olarak ele alınmış ve bunların birbirleri ile olan ilişkileri, anlamsal boyutları, kullanım alanları değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: bilişsel fiil, düşünce isimleri, mental fiiller, Türkçe, düşünce-dil ilişkisi.

Kaynaklar

- AKSAN, D. (2006). *Türkçenin Sözcük Sözlüğü*. Ankara: Engin Yayınevi.
- DEMİRCİ, Ü. Ö. (2014). *Eski Uygurca Dört Çatik*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- HİRİK, E. (2018). *Türkiye Türkçesinde Mental Fiiller*. Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.
- TEKİN, T. (2010). *Orhon Yazıtları*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

On Describing Thought in Turkish

Assist. Prof. Dr. Erkan Hirik¹

¹*Nevsehir Hacı Bektas Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Turkish Language and Literature, Turkey,*
erkanhirik@gmail.com

Abstract

The ability to think is the most important feature that distinguishes human from other living things. Through this ability, human can grasp the relations of cause, effect or purpose between the movements, events or situations in the universe at a highly developed level. The use of this ability is only possible with language. Likewise, when people are thinking, they make a silent speech by using words. While expressing the thought, Plato puts the language at the center and defines it as a sincere and silent conversation with the soul. From this point of view, it is possible to say that there is a close connection between language and thought.

From the oldest periods of Turkish to the present, movements and situations related to "thought" have been expressed with various words. It is seen that the movements in the thought world of the person through the verbs such as *ö-* "to think, to know, to remember", *uk-* "to understand, to learn", *anla-* "to find out, to recognize", *u-* "can, be up to", *sa-* "to think" related to the thought in Turkish old texts are shown with the smallest details. However, it is seen that many words in terms of nouns describe thoughts. It is possible to give examples of such words as *bilge, bilig, sakınç, tüz, uku*. In other words, thought-related verbs and nouns are evident in Turkish in terms of synchronic and diachronic method. Today, in Turkish, thought-based verbs such as *anla-, ayır-, bil-, çak-, çakozla-, çıkar-, düşün-, kestir- öğren-, sez-* are very diverse. These verbs are used in high frequency and are very polysemous. The same situation is seen in the nouns.

All this shows the importance of the Turks in the depiction of even the smallest movements in the world of thought from the earliest times. In this study, thought-based verbs and nouns in Turkish were discussed diachronically and their relations with each other, their semantic dimensions and areas of use were evaluated.

Keywords: cognitive verbs, thought-based nouns, mental verbs, Turkish, thought-language relation

References

- AKSAN, D. (2006). *Türkçenin Sözcük Varlığı*. Ankara: Engin Yayınevi.
DEMİRCİ, Ü. Ö. (2014). *Eski Uyurca Dört Çatık*. İstanbul: Kesit Yayınları.
HİRİK, E. (2018). *Türkiye Türkçesinde Mental Fiiller*. Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.
TEKİN, T. (2010). *Orhon Yazıtları*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Apprehending The Person Through Figurative Means

Guzalkhon ISAKOVA¹

¹*Doctor of philosophi (Ph.D.),*

Doçent UzSIAC

isakova-guzal@mail.ru

A human is one of the greatest and most complicated existences in the universe. Therefore it is considered too difficult to understand and comprehend him. Though studying a human being started from the ancient times this process has not been finished yet. As each person is a separate world. Each person's characteristic peculiarities, dreams and wishes, and possibilities can appear in a different way in another person.

The present article deals with meaningful, figurative expressions, known as winged words that serve to convey a person's characteristic features and feelings.

The ancient literature has a great number of those meaningful expressions. For instance, the expression *Qui se ressemble, s'assemble* (French) is taken from Homer's "Odyssey". This expression has always been used in the world famous authors' works, along with this it has become a proverb being widely used in the spoken language. For its meaningfulness and ability that can express real life situations this proverb is regarded as the most implementable having various equivalents in other languages. In the Uzbek language its equivalent is the proverb "O'xshatmaguncha uchratmas" This proverb is mostly used to show the similarity in appearance, background and feelings of a husband and wife, bride and groom.

One of the outstanding ancient Greek literature representatives Aesop's thoughts on comprehending people are actively being used as winged words in the colloquial language. The expression *Il ne faut pas juger les gens sur l'apparence* (French) is taken from his fable "Le Leopard et le Renard". For its deep meaning "Appearances are deceptive" and widely usage in real life it has become a proverb. Sometimes we are lost in judging a person considering only his or her appearance, because not always a man's appearance or his actions can show his real face. The initial assessment for the appearance of the person can change our thoughts as time passes.

Key words. Winged words, trimmed, figurative, richness of content, wide consumption, person, character, condition.

Türkçe Dil Bilgisinin Üç Yüzü: Yükseköğretim, Ortaöğretim ve Üniversiteye Hazırlık Süreci

Abdullah ÇİĞİL¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı*

A.B.D. Doktora Öğrencisi, Türkiye

abdullahcigil@hotmail.com

Özet

Türk eğitim sisteminde, üniversitelerin Türk dili ve edebiyatı öğretmeni yetiştiren bö-lümlerde öğretilen Türkçe dil bilgisindeki ‘doğru’lar ile ortaöğretim kurumlarında ve üniversite sınavına hazırlık sürecinde öğretilen “doğru”lar arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır. Bu durum, öncelikle, Türk dili ve edebiyatı öğretmeni olan yeni mezunlar ve Ortaöğretim eğitimini tamamlayıp Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü kazananlar açısından önemli bir sorun oluşturmaktadır. Ortaöğretim mezunları üniversitede gördükleri dil bilgisi konularındaki terim, tanım ve tasnif düzeyindeki farklılıkları görmekte ve ortaöğretimde almış oldukları dil bilgisi eğitimini sorgulamak zorunda kalmaktadır. Eski bilgilerin yerine yeni bilgileri adapte eden bu öğrenciler, Türk Dili ve Edebiyatı eğitimini tamamlayıp öğretmen olarak göreve başladıklarında Türkoloji açısından kabul görmeyen pek çok dilbilgisi konusunu öğrencilerine öğretmek mecburiyetinde kalmaktadırlar. Eğitim sistemimizde yapılan pek çok değişikliğe rağmen bu farklılıklar, varlığını sürdürmeye devam etmektedir.

Dil bilgisi öğretimindeki bu farklılıkların en önemli nedenleri, YÖK ile MEB arasındaki işbirliğinin yeterli olmaması, Milli eğitimde düzenli ve sürekli bir politikanın oluşturulmaması ve bunlara bağlı olarak da öğretim programlarının, üniversiteye giriş sisteminin, ders kitaplarının ve üniversiteye hazırlık kitaplarının sık sık değişmesidir. Ders kitaplarındaki dilbilgisi konuları ile üniversiteye hazırlık kitaplarındaki dil bilgisi konuları arasında önemli farklılıkların bulunması bu karmaşayı daha da derinleştirmektedir.

Çalışmamızda; yükseköğretim ile ortaöğretim arasındaki Türkçe dil bilgisi öğretimindeki farklılıklar ele alınmış, MEB ders kitapları, MEB Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı, üniversiteye hazırlık kitapları ve üniversiteye giriş sınavlarındaki Türkçe soruları incelenmiş ve Türklük biliminde işlenen dil bilgisi konularındaki genel kabul gören doğrular ile ortaöğretimde öğretilenler arasındaki terim, tanım ve tasnif düzeyindeki farklılıklara biçim bilgisi alanından örnekler verilerek bu farklılıkların nedenleri üzerinde durulmuş, sorunla ilgili çözüm önerilerinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Dil Bilgisi Öğretimi, Üniversiteye Hazırlık, Ortaöğretim

Three Aspects of Turkish Language Knowledge: The Preperation Process for Higher Education, Secondary Education and University

Abdullah ÇİĞİL¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Social Sciences, Turkish Language and Literature. PhD Student, Turkey*

abdullahcigil@hotmail.com

Abstact

In the Turkish education system, there are significant differences between the 'correct' in the Turkish language knowledge taught in the Departments of the universities and the 'correct' ones taught in secondary education institutions and in the preparation process for the university exam. This is an important problem for the graduates who are teachers of Turkish language and literature, and those who complete secondary education and win the Department of Turkish language and literature.

Secondary education graduates see differences in the term, definition and classification of the language subjects they see in the University and have to question the language education they have received in secondary education. These students, who adapt to the new information instead of the old information, have to teach the students about many grammatical issues that are not accepted in terms of Turkology when they complete the Turkish language and literature education and start working as teachers. Despite many changes in the education system, these differences continue to exist.

The most important reasons for these differences in Language Teaching are the lack of cooperation between YÖK and MEB, the lack of a regular and continuous policy in national education and the frequent change of curricula, university entrance system, textbooks and university preparation books. The fact that there are significant differences between grammar issues in textbooks and Linguistics issues in university preparation books further deepens this complexity.

In our study, secondary education with higher education has addressed the differences between teaching Turkish grammar, MEB textbooks, Ministry of Education Turkish language and literature, college prep books and the course curriculum were examined in Turkish and Turkic studies in the university entrance exam questions in language that can be processed with the facts generally accepted term among those who taught in secondary schools, definition and

classification differences in the level of the causes of these differences by giving examples from the field of morphology has focused on the issue and the solution were made.

Keywords: Language Teaching, University Preparation, Secondary Education

Tarihi Metinlerde Edimsöz Yapılar: Dede Korkut Hikâyeleri Örneği

Rabia Şeyma İLHAN¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili Anabilim Dalı,*

Yüksek Lisans Öğrencisi, Türkiye,

seyma.ilhan1386@gmail.com

Özet

İnsanın yegâne doğal iletişim aracı olan dil, konuşur tarafından yalnızca “bir şey söylemek” maksadı olmayan ifadeleri de içererek dinleyenin düşünce dünyasında birtakım değişiklikler de yapmaya yarayan bir araçtır. Konuşur, niyetine bağlı olarak ad verme, ceza verme, ısrar etme, ilan etme, iddia etme, bildirme, onaylama, özür dileme, emir verme, rica etme, isteme, söz verme, yemin etme, karar verme gibi edimsel anlam taşıyan sözcelerin kullanımıyla alıcıyı/dinleyeni harekete geçirmektedir. Belli bir bağlamda konuşur iletişim sırasında iletide bulunabilmek için bu edimlerden bazılarını yerine getirmektedir. Söz edimi kuramının temelleri 20. yüzyılın önde gelen dil felsefecilerinden John Langshaw Austin tarafından 1960’larda ortaya atılmış ve sonrasında öğrencisi John Rogers Searle tarafından birtakım zayıflıklar olduğu düşüncesiyle geliştirilmiştir. Austin ve Searle söz edimi kuramında farklı sınıflandırmaları ele alarak alt gruplara ayırmışlardır. Temel savı bir söz söylemek, bir şey yapmaktır olan söz edimi kuramında sözceler bir şeyi ifade etmekten daha fazlasını meydana getirmektedir.

Searle, söz edimi kuramında edimsöz edimini esas alarak sınıflandırmasını oluşturmuştur. Edimsöz edimleri bildirgeler, kesinleyiciler, dışavurucular, yönelticiler ve yükleyiciler olmak üzere beş alt gruba ayrılmaktadır. Bu çalışmada, dildeki sözcüklerin gücünü gösteren Searle’ün sınıflandırması esas alınmış ve söz edimi kuramı Türk dili, kültürü ve tarihi açısından önem arz eden Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait eserlerden biri olan Dede Korkut Hikâyeleri’nde örneklerle birlikte ele alınmıştır. Dede Korkut Hikâyeleri yüzyıllarca dilden dile aktarılmış ve bugüne kadar gelmiştir. Bunun nedeni metnin didaktik bir amaç da taşımış olmasıdır. Metindeki didaktik amaç, içerisinde edimsöz yapıların sıkça kullanılmasıyla inşa edilmiştir. Çalışmada metindeki didaktik amaç ve edimsöz yapıların ne şekillerde ortaya çıktığı değerlendirilmiş ve bunların işlevleri ele alınmıştır.

Ahahtar Kelimeler: Söz Edimi Kuramı, Edimsöz, Dede Korkut Hikâyeleri, Eski Anadolu Türkçesi.

Illocutionary Structures In Historical Text: Example of Dede Korkut Stories

Rabia Şeyma İLHAN¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Social Sciences, Department of Turkish Language, Master Student, Turkey,*

seyma.ilhan1386@gmail.com

Abstract

Human language is the only natural means of communication, speaks only to "say something" in order to listen to the world of ideas including both non-expression is a means to make some changes as well. Speaking, depending on the intent to give names, infliction, persistence, publication, alleging, indicative, approving, apologizing, enjoiner, impetration, asking, promising, swearing, deciding, such as the use of words with a meaningful meaning of the receiver/listener to act spend. Speaks in a certain context fulfills some of these actions in order to be able to communicate during communication. The foundations of the speech-act theory were introduced by John Langshaw Austin, one of the leading language philosophers of the 20th century, in the 1960s, and later developed by his student John Rogers Searle, who thought there were some weaknesses.

Austin and Searle divide into subgroups by taking into account different classifications in the theory of speech-act. The basic purpose is to say something, to do something, in speech-act theory, which is more than a phrase.

Searle was created based on the illocutionary act in the speech-act theory. Illocutionary acts are divided into five sub-groups: declarations, assertives, expressives, directives and commissives. This study is based on Searle's classification which shows the power of the words in the language and the speech-act theory is discussed with the examples in the Dede Korkut Stories, one of the works of the Old Anatolian Turkish period, which is important in terms of Turkish language, culture and history. Dede Korkut Stories have been translated into languages for centuries and have come to this day. This is because the text carries a didactic purpose. The didactic aim in the text was built with the frequent use of illocutionary structures. In this study, the didactic aim and illocutionary structures in the text were evaluated and their functions were evaluated.

Keywords: Speech-Act Theory, Illocutionary, Dede Korkut Stories, Old Anatolian Turkish

Bir Kuyumcu Güzeline Yazılmış Şiirler

Kadri Hüsnü YILMAZ¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Türkiye.

kyilmaz84@gmail.com

Özet

Sosyal hayata dair her unsurun kendisine yer bulduğu divan şiiri geleneğinde, meslekler ve bu mesleklere ait çeşitli özelliklerin de şairler tarafından konu edildiği görülmektedir. Nitekim bu çalışmada da bir kuyumcu için yazılmış birbirine nazire olan üç gazel incelenmiştir.

Bir şeye benzemek için yapılan iş, örnek, karşılık gibi anlamlara gelen nazire, terim olarak bir şairin başka bir şairin şiirini model alıp aynı vezin, kafiye veya redifte yeni bir şiir ortaya koymasındır. Bir şiirin zemin şiir de denilen model alınan şiire nazire olarak yazılıp yazılmadığını sadece vezin ve kafiye birliği üzerinden tespit etmek tam olarak mümkün olmamakla birlikte bazı şüpheleri barındırmaktadır. Ancak üslûp ve muhteva bakımından da ortaklıklar mevcutsa, bu konuda hüküm vermek daha sağlıklı olabilmektedir.

Bu bildiriye, Michigan Üniversitesi Türkçe Yazmaları koleksiyonu 356 numarada kayıtlı bir mecmûada yer alan, bir kuyumcu güzeli için yazılmış birbirine nazire olan üç gazel değerlendirilecektir. Bu gazellerin müellifleri, 16. asır şairleri Gıyâsî, İzâri ve Vahyî'dir. Üç gazelin de vezin, kafiye ve muhteva bakımından ortaklığı söz konusudur. Bu ortaklığın yanında gazellerin muhâtap kişisi somut olarak ayındır ve bu gazeller muhteva bakımından yek-âhenk bir görüntü çizmektedir. Gazellerin muhâtap kişisi bir kuyumcu olması hasebiyle kıymetli taşlar ve madenlerle ilgili kelimelerin şiirlerde sıklıkla zikredildiği ve çeşitli benzetmelerle işlendiği görülmektedir. Sevgilinin teni gümüşe, dudakları la'l/yakuta benzetilirken aşığın çektiği cefadan dolayı yüzü altınla ilişkilendirilerek sarıya benzetilmiştir. Bu benzetmelerin dışında çeşitli deyim, atasözü ve kuyumculukla ilgili ortak söylemler bu şiirlerde yer almaktadır. Tespit edilen tüm bu ortaklıklar bu bildiriye irdelenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nazire, mecmua, Divan şiiri, zerger

Kaynaklar

- AKÜN, Ö.F. (2006). Atalar Sözüne Dair. Türklük Bilimi Araştırmaları, XIX(117- 119).
 GÜRBÜZ, M. (2012). Rezmî Divanı'nda Deyimler. Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 7/1(1231-1267).
 Köksal, M. F. (2006). Sana Benzer Güzel Olmaz. Divan şiirinde nazire. Ankara: Akçağ Yayınları.

YILMAZ, M. (2009). Kùltürümüzde Arapça Farsça Asıllı Veciz Sözlür Sözlüğü. İstanbul: Sütun Yayınları.

Poems Written For a Jeweler Beauty

Kadri Hüsni YILMAZ¹

¹Assist. Prof. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of Turkish Language and Literature, Turkey.

kyilmaz84@gmail.com

Abstract

In the tradition of divan poetry, where every element of social life has its place, it is seen that the professions and the various features of these professions are the subject of poets. As a matter of fact, in this study, three ghazals which were written for each jeweler were examined.

The work that is done to look like something, the nazire, which means meaning as example, corresponds to the fact that a poet as a term models a poem of another poet and creates a new poem in the same vein, rhyme or redif. It is not entirely possible to determine whether a poem is written as a poem in the poem called ground poetry or not through the aruz prosody and rhyme unit. However, if there are partnerships in terms of style and content, it may be reliable to adjudicate on this issue. In this paper, three ghazals which are written for a jeweler beauty in a magazine registered with the University of Michigan Turkish Manuscripts 356 will be evaluated. The authors of these ghazals are the 16th century poets Gıyâsî, İzâri and Vahyî. The three ghazals are also associated with the aruz prosody, rhyme and content. In addition to this partnership, target person of the ghazals are concretely identical, and these ghazals form a whole-headed image. As the target person of the Gazelles is a jeweler, it is seen that the words related to the precious stones and mines are frequently mentioned in the poems and processed with various metaphors. While the beloved's skin compared to silver and her lips to garnet or ruby, lover's face was associated with gold and resembled to yellow because of the affliction that he suffered in love. Apart from these metaphors, the common discourse on various idioms, proverbs and goldsmiths takes place in these poems. All these identified partnerships examined in this paper.

Keywords: Nazire, magazine, Ottoman poetry, jeweler

References

AKÜN, Ömer Faruk (2006). "Atalar Sözüne Dair", Türklük Bilimi Araştırmaları, S: XIX, s. 117- 119.

GÜRBÜZ, Mehmet (2012). Rezmî Divanı'nda Deyimler Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 7/1 Winter 2012, p.1231-1267.

Köksal, M. F. (2006). Sana Benzer Güzel Olmaz. Divan şiirinde nazire. Ankara: Akçağ

Yayınları.

YILMAZ, Mehmet (2009). Kùltürümüzde Arapça Farsça Asıllı Veciz Sözlür Sözlüğü, İstanbul,

Sosyal Bilgiler Dersinde Tarihsel Konumlandırma Durumları

Çağrı Öztürk Demirbaş¹ & Fatoş Boyraz²

¹Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, Kırşehir,

Türkiye,

cagri-79@hotmail.com

²Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, Kırşehir,

Türkiye,

fatosboyrazz@gmail.com

Özet

Yaşamımız bir mekân içerisinde geçer. Mekân ile olan ilişkimizi anlamlar dünyası üzerinden tasvirlerken mekânın bugünkü konumunun yanında geçmişteki hali ve şu ana gelişindeki tarihsel süreci kullanırız. Mekânın betimlenmesi söz konusu olduğunda yalnız coğrafya değil tarih, siyaset, ekonomi, jeopolitik birçok disiplin yan yana gelir. Mekânın görsel tasviri olan haritalar dünya içindeki var olma durumumuz ve ona yüklediğimiz anlamları da gösterir. İki veya üç boyutlu olarak tasarlanabilen haritalar semboller aracılığıyla yeryüzündeki dağılışı bize resmeder. Haritalar coğrafi bilgiyi göstermek, mekânı konumlandırmak, topografik özellikleri açıklamak gibi amaçlarla kullanılır. Mekânı anlamak mekânın haritasını iyi okumaktan geçer. Fakat mekânın eksiksiz anlamlandırılabilmesi için yalnız günümüz halini gösteren haritaları değil tarihsel konumunu ve bu konum üzerinde yaşamış devletleri, meydana gelmiş savaşları, afetleri de okumak gerekir. Harita okuryazarlığı coğrafi bir beceri olup bu becerinin temelleri ilk ve ortaokulda hayat bilgisi ve sosyal bilgiler dersleri ile atılmaktadır. Sosyal bilgiler dersi kapsamında tarih içerikli konular öğrencilere aktarılırken kullanılan haritalar olayların üzerinde meydana geldiği yerleri görmek, o mekânların olayların seyrine etkisini anlamak, o olaylarla günümüz durumu arasında ilişki kurabilmek için önemlidir. Bu ilişkiler yumağını kurabilen öğrenci yaşadığı yeri mekânsal olarak geçmiş, bugün ve gelecek çerçevesinde konumlandırabilir. Araştırma sosyal bilgiler dersini alıp tamamlamış alan 8. sınıf öğrencilerinin harita üzerinde tarihsel bilgilerini konumlandırabilme durumlarını tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışmanın örneklemini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Nevşehir’de öğrenimine devam eden 111 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma, nicel yaklaşıma göre tasarlanmış olup, tarama (survey) desenindedir. Veri toplama aracını araştırmacılar tarafından geliştirilen “Tarihsel Konumlandırma Başarı Testi” oluşturmaktadır. Araştırmada cinsiyet, sınıf düzeyi, tarih konularına ilgi, harita, atlas vb. materyal kullanma, bilgisayar kullanma ve bilgisayar kullanım amacı değişken olarak ele alınmıştır. Çalışma da aynı zamanda 2018-2019 eğitim-öğretim

yılında okutulan sosyal bilgiler dersi kitaplarında kullanılan haritalar da sayı ve içerik açısından incelenmiştir. Sayı bakımından haritaların en yoğun kullanıldığı sınıf düzeyi 6. sınıf(33), en az ise 5. Sınıf (6) olarak tespit edilmiştir. İçerik açısından ise tarihi haritalara en çok yer verilen sınıf düzeyi 14 harita ile 6. sınıf olurken sadece 1 harita ile 5. sınıf en az yer verilen sınıf düzeyi olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Coğrafya, konum, konumlandırma, tarihsel.

Historical Positioning Conditions in Social Studies Summary

Çağrı Öztürk Demirbaş¹ & Fatoş Boyraz²

¹Ahi Evran University Faculty of Education, Department of Social Studies Education ,

Kırşehir, Turkey,

cagri-79@hotmail.com

² Ahi Evran University Faculty of Education, Department of Social Studies Education ,

Kırşehir, Turkey,

fatosboyrazz@gmail.com

Abstract

Our life passes in a place. Describing our relationship with place on the word of meaning, in addition the present location of the place we use the historical state of the past and the present. Not only geographical in the description of the place but also history politics economy geopolitics and many disiplins side by side. Maps which have visual depiction of the place show our presence in the world and the meanings we ascribe it. The maps which can be designed as two or three dimensional images depict us on Earth through the symbols. The maps are used for showing geographical informations positioning the place explaining topographic features. To make sense of the place , the map of the place should be read well. But to make sense of the place exactly, not only the maps showing the present day but also historical locations and states that lived on this location and states that lived on this location, wars that have occured and disasters should be read. Map literacy it is a geographical skill and the foundations of this skill are laid with primary and secondary schools life science and social studies courses. Which social studies courses while historical subjects are transferred to students the using maps are important to see where the events occur on, the understand the impact of the place on evens ,to be able to relate the events to present. Students who can establish these relations can position the place where they live today in the frame of the past and future. The aim of this study is to determine positioning historical information on the map of the 8th grade students who took the social studies course. The sample of the study consisted of 111 students who were enrolled in Nevsehir in 2018-2019. The research is designed according to the quantitative approach and is in the scanning patterns. The data collection tools consist of "historical positioning achievement test"developed by researchers. In research gender, class level, interest in history, using map, atlas, other materials and using computer are considered as variable. The study also examined the number and content of the maps used in the social studies course book in 2018-2019 acedemic year. In term of number the highest grade of the map is found to be 6th grade (33),

and the lowest grade is 5th grade (6). As historical maps are mostly classed with 14 maps at 6th grades, only with one map 5th grade is the least classed.

Key Words: Social Studies, Geographical, position, positioning, historical.

Yerelden Küresele Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Coğrafi Bilgi

Çağrı ÖZTÜRK DEMİRBAŞ¹, Gün Erol ŞAHİN²

¹ *Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü,*

Kırşehir, Türkiye,

cozturk@ahievran.edu.tr

² *Millî Eğitim Bakanlığı, Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğü, Sosyal Bilgiler Öğretmeni,*

Kırıkkale, Türkiye,

gunerolsahin@gmail.com

Özet

Coğrafya öğrenmek yaşadığımız çevreyi tanıyarak, o çevreye uyumlu bir yaşamı kurmanın ilk adımıdır. Yer ile insan arasındaki ilişkiye odaklanmış olan coğrafya, öğrencilerin çevrelerinde olanları anlamalarına ve çevre ile olan ilişkilerinde bir yaşam biçimi tercih etmelerine olanak tanır. Bireyin dünyayı ve evreni anlamlandırma süreci önce yaşadığı yeri tanıma ve anlamlandırması ile başlar. Yakın coğrafyadan başlayan bu serüven yerelden bölgesel, bölgeselden ulusala, ulusaldan küresele erişerek bir bütünlük kazanır. Okul döneminde yakından uzağa ilkesi ile örtüşen bu durum öğrencilere kendi yaşadığı yerel çevreyi keşfetme imkânı sağlayarak aşamalı olarak onların küresele ulaşmasını hedefler. Yer temelli başlayan bu süreç öğrencilerin yaşadığı yerin doğal ve beşeri özelliklerini tanıyarak elde ettikleri bilgi, beceri ve değerler ile yerel sorunlara çözüm üretebilecek bireyler olmasına katkı sunar. Yakından uzağa ilkesi ile yakın çevresinden başlayarak işleyen bu sürecin aktarılmasında öğrencilerin ders içi ve ders dışında etkin olarak kullandığı birincil yazılı ve görsel kaynağı olan ders kitaplarında bu konuya önem verilmesi daha etkin bir öğretim faaliyetinin gerçekleşmesini sağlayacaktır.

Bu bağlamda çalışmada sosyal bilgiler ders kitapları içeriğinde yer alan coğrafi bilgilerin yerel ve küresel düzeyde kullanılma durumlarının ortaya çıkartılması amaçlanarak sosyal bilgiler ders kitaplarında yer alan yerel ve küresel bilgiler nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yoluyla ortaya çıkartılmıştır. Araştırma sosyal bilgiler dersinde coğrafya disiplini ile doğrudan ilişkili olan “*İnsanlar, Yerler ve Çevreler*” öğrenme alanı ve “*Üretim, Dağıtım ve Tüketim*” öğrenme alanı ile sınırlandırılmıştır. Bu öğrenme alanlarının bulunduğu 3. ve 5. ünitelerde yer alan konular, resimler, haritalar, hazırlık soruları ve ünite değerlendirme soruları yerel, bölgesel, ulusal ve küresel boyutta olmak üzere 4 kategoriye ayrılarak bu boyutların ders kazanımlarına uygunluk durumları ve sınıf düzeylerine göre sıralanışı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda ders kitaplarında yerelden bölgesel, bölgeselden ulusala, ulusaldan küresele doğru

bir sıralamanın olmadığı gözlemlenirken konular, resimler, haritalar, hazırlık soruları ve ünite değerlendirme soruları temaları kendi içerisinde yakından uzağa ilkesine kısmi olarak uyulduğu ve yerelden küresele bir düzen olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafya, coğrafya eğitimi, yakından-uzağa ilkesi, yerel coğrafya.

Geographical Information in Social Studies Textbooks Form Local to Global

Cağrı ÖZTÜRK DEMİRBAŞ¹, Gün Erol ŞAHİN²

¹*Ahi Evran University University, Faculty of Education, Department of Turkish and Social Sciences Education, Kırşehir, Turkey*

cozturk@ahievran.edu.tr

²*Ministry of Education, Kırkkale Directorate of National Education, Social Studies Teacher, Kırşehir, Turkey*

gunerolsahin@gmail.com

Abstract

Learning geography is the first step of establishing an environmentally compatible life by recognizing the environment we live in. The geography, which is focused on the relationship between place and human, allows students to understand what is around them and to choose a way of life in their relations with the environment. The process of understanding the world and the universe first begins with the recognition and meaning of the place where he lives. This adventure starting from the close geography will gain an integrity from local to regional, from national to national, from national to global. This situation, which corresponds closely with the principle of close distance during the school period, aims to enable the students to discover the local environment in which they live and to reach them gradually. This process which is based on the place contributes to the fact that the students gain the knowledge of natural and human characteristics of the place where they live and gain the knowledge, skills and values they can obtain and the individuals who can produce solutions to the local problems. In the transfer of this process, which starts from its close environment with the principle of distance away, giving importance to this subject in the textbooks which are the primary written and visual source that the students use effectively outside the classroom and in the course of course will enable a more effective teaching activity.

In this context, the aim of this study is to reveal the use of geographic information at the local and global level. In this study, local and global information in social studies textbooks was analysed through qualitative research methods through document review. Research is limited to 2018-2019 academic year, 4th grade Tuna Publishing House, 5th grade Anadol Publishing House, 6th grade MEB Publication and 7th grade MEB Publication are directly related to the discipline of geography in the field of “*People, Places and Circles*” learning area with “*Production, Distribution and Consumption*” learning area. The topics, images, maps, preparation questions and unit evaluation questions in the 3rd and 5th units of these learning areas will be divided into 4 categories, local, regional, national and global. These dimensions

will be determined according to their eligibility and class levels. It is viewed in text books there³ no range from local to national and national to global. It was viewed that to pics, pictures maps and prepay and unit evaluation question in themselves are ranged from near to for partially and it was viewed that there was an order from local to global.

Keywords: Geography, geography education, form near to far policy, local geography.

Eğitim İnsanın Gelişmesi için Yeterli mi? Başka ne gereklidir?

Samad JOSHANI SHIRVAN¹

¹*Yüksek İhtisas University, Faculty of Medicine, Dept. of English, Ankara, Turkey*

samadjs@hotmail.com

Özet

Eğitimin, insanın gelişimi için gerekli bilgi ve becerileri edinmenin en önemli aracı olduğuna inanılmaktadır. Eğitim, yaşam bilgeliğini nesilden nesile veya kuşaktan kuşağa aktarma konusunda da bir girişim olabilir.

Bir yönüyle, insanın gelişimi, insanın yaşamı boyunca karşısına çıkan fırsatlar ile alakalıdır. İnsanın gelişme süreciyle ilgili olarak, insanın potansiyelini arttırmak ve en üst seviyeye çıkarmak için mümkün olduğunca eşit ölçüde bir çevre oluşturulmalıdır. O zaman, bir bireyin büyük ölçüde üretken bir yaşam sürmesi beklenebilir.

Eğitim, insanın gelişimi için vazgeçilmez bir unsurdur. Kuşkusuz, eğitim bireyin yaşamının şekillendirilmesinde ve aynı zamanda insan gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır.

Herkesin eğitilmesi gereklidir. Eğitimin asıl amacının, insanın gelişimine katkıda bulunan bireysel gelişimi sürdürmek olduğu düşünülmektedir.

İnsanın gelişimini düşündüğümüzde, en önemli aracın eğitim olduğu söylenebilir. Eğer öyleyse, bireylere en etkili eğitimi sağlamak için eğitimin insanın gelişmesindeki rolünü dikkatlice incelemek büyük önem taşımaktadır.

Eğitim, bir bireyin tüm yaşamı boyunca bulunduğu yer ve zamandan bağımsız olarak edindiği tecrübe ve bilgi ile ilgilenir.

Dünya sürekli değişiyor ve gelişiyor, çünkü değişim her zaman gerçekleşen bir olgudur. Noddings (2003), eğitimin zaman içinde değişmesi nedeniyle eğitimin amaçlarına sürekli ve yansıtıcı bir şekilde katılmaya her zaman ihtiyaç duyulduğunu öne sürmektedir.

İnsanın gelişimi söz konusu olduğunda yaşamımızda yeniden düşünülmesi gereken bazı konular vardır. Bunlar arasında eğitimin hayatımızdaki hayalleri kovalayan ve gerçekleştiren; yaratıcılığı ve hayal gücünü geliştiren; tüm bilgelik kanallarını oluşturan; ve yaşamımızdaki ilerlemeye katkıda bulunan tek araç olup olmadığı sayılabilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, insan gelişimi, yaşam

Referans(lar):

Noddings, N. (2003). Happiness and Education. Cambridge: Cambridge University Press.

Is Education Enough for Human Development? What else needed?

Samad JOSHANI SHIRVAN¹

¹*Yuksekk Ihtisas University, Faculty of Medicine, Dept. of English, Ankara, Turkey*

samadjs@hotmail.com

Abstract

It is believed that education is the most crucial medium of acquiring both knowledge and skills needed for human development. Education can also be an effort in terms of transferring life wisdom from generation to generation.

In one aspect, human development can be about providing human being with opportunities in the course of life. Regarding the process of human development, the environment should be created equally, as much as possible, to enhance and maximize individual / human potential. Then it can be expected that an individual may lead a productive life to a great extent.

Education seems to be the indispensable aspect towards human development. There is no doubt that education plays a crucial role in shaping the life of individual and human development as well.

Everyone needs to be educated. It is thought that the main aim of education is to sustain individual improvement which leads to human development.

When we think about human development, the main tool is said to be education. If so, it is of high importance to scrutinize the role of education in human development in order to provide the most effective education for individuals.

Education deals with the entire experiences and knowledge that an individual has acquired in the whole life regardless of place and time.

The world is constantly changing and developing since change is a phenomenon occurs all the time. Noddings (2003) suggests that there is always need for continual and reflective engagement on the aims of education because aims of education change with time.

There are some issues in our life needed to be reconsidered when human development is the point of concern. They can be whether education is the only medium to pursue and fulfill dreams; to enhance creativity and imagination; to create all channels of wisdom; and to contribute towards advancement in our life.

Keywords: Education, human development, life

Reference(s):

Noddings, N. (2003). *Happiness and Education*. Cambridge: Cambridge University Press.

Dilin Hayatımızdaki Rolünün Farkındalığı: Akademik İngilizcenin Akademik Hayatımızdaki Rolü Nedir?

Samad JOSHANI SHIRVAN¹

¹*Yüksek İhtisas University, Faculty of Medicine, Dept. of English, Ankara, Turkey*

samadjs@hotmail.com

Özet

Nerede ve ne zaman yaşadığımızdan bağımsız olarak, dilin kullanımının hayatımızın farklı dönemlerinde önemli bir rolü olduğunu kabul etmek gerekmektedir. Dilin rolü sadece iletişim ile sınırlı değildir. Aslında dil, çeşitli bilgi ve insan bilimleri dalları dünyasına girdiğimizde büyük bir işleve sahiptir. Dil, elbette, insanların bilgisini geliştirmek ve bir bütün olarak insani gelişimi genişletmek açısından çok önemli bir araç olabilir.

İhtiyaçlarımızı karşılamakve bu amaçla iletişim için dili kullandığımız bir gerçektir. Dilin sosyal bir anlamlandırma ve yorumlama pratiği olarak uygulanmasına gelince, dil öğrenenlerin sadece sözdizimi ve kelime bilgisi bilmeleri yeterli olmayacaktır. Dilin kullanımları arasında anlamları üretmek ve temsil etmek için nasıl kullanıldığının, başkalarıyla nasıl iletişim kurulacağıının ve başkalarının iletişimlerinde nasıl bağlantı kurulacağıının öneminin farkında da olunmalıdır. Bu, dilin doğasının ve dünya üzerindeki etkisinin farkındalık gelişimini gerektirir (Svalberg, 2007).

Akademik İngilizce, günümüzde uluslararası akademik iletişimin bir aracı olarak dünyada yer almaktadır. Bu işlevi yerine getirebilmek için Akademik İngilizce'nin rolü fazlaca dikkate alınmalıdır.

Balan (2011), son on yıldaki yükseköğrenim ve araştırmalarda İngilizceye artan talebin genellikle “dünya çapında gelişmiş uluslararası akademik iletişim ile sonuçlanan paralel ve kaçınılmaz bir süreç” olarak kabul edildiğini belirtmiştir.

Anahtar Kelimeler: Farkındalık, dil, akademik yaşam

Referanslar:

Svalberg, A. M-L. (2007). Language awareness and language learning. *Language Teaching* 40.4, 287–308.

Balan, J. (2011): English Global Dominance and the Other Languages of Higher Education & Research. Published Article in Columbia Global Centre. Columbia University. 2014.

Awareness of the Role of Language in Our Life: What About the Role of Academic English in Our Academic Life?

Samad JOSHANI SHIRVAN¹

¹Yüksek İhtisas University, Faculty of Medicine, Dept. of English, Ankara, Turkey

samadjs@hotmail.com

Abstract

It seems logical to accept that language has a crucial role in different aspects of our lives no matter where or when we have lived. The role of language is not just limited to communication. In fact, language has a great function when we enter the world of various branches of knowledge and human sciences. Language, by all means, can be a very important tool in terms of developing human knowledge and extending it for the sake of human benefit / development as a whole.

It is a fact that we apply language for purposeful communication to meet our needs. Regarding the application of language as a social practice of meaning-making and interpretation, it is not going to be sufficient for language learners merely to know syntax and vocabulary. It should be accompanied by being aware of how language is used in order to produce and represent meanings, how to communicate with others, and how to engage with the communication of others. This requires the awareness development of the nature of language and its impact on the world (Svalberg, 2007).

Academic English exists in the world now as a means of international academic communication. In order to fulfil this function, awareness of the role of Academic English should be considered profoundly.

Balan (2011) mentioned that the increasing demand for English language in higher education and research over the last decades is often assumed to be "a parallel and unavoidable process resulting in improved international academic communication worldwide".

Keywords: Awareness, language, academic life

References:

Svalberg, A. M-L. (2007). Language awareness and language learning. *Language Teaching* 40.4, 287–308.

Balan, J. (2011): English Global Dominance and the Other Languages of Higher Education & Research. Published Article in Columbia Global Centre. Columbia University. 2014.

Lise Öğrencilerinin Coğrafya Dersine Yönelik Kaygılarının İncelenmesi

Muhammed Mustafa ÖZDEL¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Anabilim Dalı,*

Türkiye,

m.mustafaozdel@gmail.com

Özet

Kendi coğrafyasını öğrenen bireylerde bir vatandaşlık bilinci gelişmektedir. Ayrıca birey yaşadığı mekânı ne kadar iyi tanırsa ondan sağlayacağı fayda da bir o kadar fazla olacaktır. İşte coğrafya eğitimi de bu konuda büyük bir önem arz etmektedir. İlkokulun birinci sınıfında hayat bilgisi dersi ile karşımıza çıkan coğrafya daha sonraları sosyal bilgiler ile fen ve teknoloji dersleri içerisinde 8. sınıfa kadar olan eğitim serüveninde farklı coğrafya konularıyla karşımıza çıkmaktadır. Lise düzeyine gelindiği zaman ise fiziki ve beşeri unsurlar olmak üzere bireyin merak ve keşfetme duygusunu kabartan, dünyamızı, ülkemizi ve yaşadığımız çevreyi anlamamızı sağlayan temel konulara yer verilmektedir. Bireyin kimlik kazanmasında bu kadar önemli olan coğrafya derslerinde öğrencilerin kaygı düzeylerinin ne olduğunu tespit etmek ve var olan bu kaygıların nasıl en aza indirilmesi konusunda çalışmalar yapılmakta ve yapılmaya da devam etmektedir.

Bu çalışma lise düzeyinde coğrafya dersi alan öğrencilerin coğrafya dersine olan kaygı düzeylerini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Kesitsel tarama modeline uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan anket 2018-2019 eğitim-öğretim yılı içerisinde Nevşehir ili Avanos ilçesinde bulunan bir lisede 9. 10. ve 11. sınıf olmak üzere üç sınıfta uygulanmıştır. 185 lise öğrencisinin katıldığı bir örneklem grup oluşturulmuş ancak hatalı ve amaç dışı cevapların verildiği anketlerin çıkarılmasıyla 177 kişilik örneklem grup ile çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Sosyal Bilgiler Dersi Kaygı Ölçeği” bu çalışmada coğrafya dersi için yeniden düzenlenerek kullanılmıştır. Elde edilen ölçeğin son haliyle Cronbach’s Alfa değeri 87 bulunmuştur. Sonrasında cinsiyet değişkenine bağlı olarak SPSS 20 paket programında t-testi uygulanmış ve lise düzeyindeki öğrencilerin kaygı düzeyleri tespit edilmiştir. Araştırmanın bütününe bakıldığı zaman kaygı düzeyinin erkek ve kız öğrenciler arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Ancak kız öğrencilerin coğrafya sınavından düşük not alma ve coğrafya dersi konularından gelen kaygılarının erkek öğrencilere oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca coğrafya dersi ünitelerinde bulunan konuların sayısal ve sözel boyutlardan oluşması bununla birlikte ilgi ve yeteneğe bağlı olarak kaygı düzeyinin arttırdığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafya Dersi, Kaygı, Kaygı Ölçeği, Lise Öğrencileri

Kaynaklar

Akengin, H. (2008). Coğrafya öğretmenlerinin yenilenen lise coğrafya öğretim programı hakkındaki görüşleri, *Marmara Coğrafya Dergisi*, 18, 1-20.

Akinoğlu, O. (2006). Coğrafya eğitiminin etkililiği ve sorunları, *Marmara Coğrafya Dergisi*, 12, 77-96.

Akinoğlu, O. (2006). Coğrafya eğitimi ve toplum, *Marmara Coğrafya Dergisi*, 13, 25-48.

ÇEPNİ, O. (2015). Ortaokul öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine yönelik kaygı ve tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi, *Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks*, 7(2), 299-313.

Eşel, E. (2003). Genelleşmiş anksiyete bozukluğunun nörobiyolojisi., *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni*,13(2), 8-87.

İnel, Y. ve Akçakın, V. (2017, Mayıs). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının matematik kaygı düzeylerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi*, VI. Uluslararası Sosyal Bilgiler Eğitimi Sempozyumu. Anadolu Üniversitesi.

Kağıtçı, B. (2014). *Fen dersine yönelik kaygı ölçeği geliştirilmesi ve ortaokul öğrencilerinin fen dersi kaygı ile tutum puanlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Sakarya Üniversitesi.

Karasar, N. (1984). *Bilimsel araştırma metodu*, Ankara: Hacetepe Taş Kitapçılık.

Kızılçaoğlu, A., & Taş, H. İ. (2007). İlköğretim ikinci kademedeki coğrafya eğitimi ve öğretimi: öğrenme alanları ve kazanım boyutu, *Marmara Coğrafya Dergisi*, 16, 93-108.

Morgan, C. T. (1991). *Psikolojiye giriş. Baskı (Cev. Arıcı, H., Aydın, O. and ark.)*, Ankara, Hacetepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları.

Saban, A. (2002). *Çoklu zekâ teorisi ve eğitim*, Ankara: Nobel Publishers.

Taş, H. İ. (2008). Zihin Haritaları, Harita Okuma Becerisi ve Görselleştirme, R. Özey-A. Demirci (Ed.), *Coğrafya Öğretiminde Yöntem ve Yaklaşımlar*, Sayfa:133-169, Aktif Yayınevi, İstanbul.

Türkçapar, H. (2004). Anksiyete bozukluğu ve depresyonun tanısal ilişkileri, *Klinik Psikiyatri*, Ek, 4, 12-16.

Tomal, N. (2009). Coğrafya Derslerinde Edinilen Bilgilerin Günlük Hayatta Kullanılma Durumları, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17,229-240.

Yıldırım, Y. (2018). *Ortaokul öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine yönelik kaygıları: bir ölçek geliştirme çalışması*. Uşak Üniversitesi

Observing High School Students' Concerns Towards Geography Education

Muhammed Mustafa ÖZDEL¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Social Sciences, Department of Geography,
Turkey,*

m.mustafaozdel@gmail.com

Abstract

Learning geography raises awareness of citizenship. Besides, the more individuals learn about their environment the more benefits they will gain from it. Thus, the education of geography plays a key role in this aspect. Geography shows itself up in the class of Knowledge of Life (*Hayat Bilgisi*) in the first grade of primary schools, later appears in the classes of Social Studies (*Sosyal Bilgiler*) and Science and Technology until the eighth grade. Education of geography in high school consists of subjects of both physical geography and human geography in order to make sense of world, our country and environment. In addition, education of geography, which is so significant to develop identity, is useful for determining anxiety of students. So it is conducted research for handling anxiety problems.

The aim of this study is to determine the level of anxiety of geography students at high school level. The questionnaire used in this study which was prepared in accordance with the cross-sectional survey model was applied in three classes in 9th, 10th and 11th grades in a high school in Avanos district of Nevşehir in the academic year 2018-2019. A sample group consisting of 185 high school students participated in the study; however, the survey was conducted with a sample group of 177 people after removing the questionnaires which are faulty and non-objective. In this study, "Social Studies Lesson Anxiety Scale" was used as a data collection tool after modified for this study. The Cronbach's Alpha value for this modified scale was 0.87 in final. T-test was applied in SPSS 20 package program depending on gender variable and anxiety levels of high school students were determined. Looking up to whole study, it was seen that there was no significant difference between the male and female students in level of anxiety. However, it was found that female students were more anxious about taking higher grades and geography lessons. Moreover, it was found that subjects in geography lesson units consisted of numerical and verbal dimensions, but increased anxiety level due to interest and ability. Moreover, it was found that subjects in geography lesson increased anxiety level due to units' characteristics

Keywords: Geography Lesson, Anxiety, Anxiety Scale, High School Students

References

- Akengin, H. (2008). Coğrafya öğretmenlerinin yenilenen lise coğrafya öğretim programı hakkındaki görüşleri, *Marmara Coğrafya Dergisi*, 18, 1-20.
- Akinoğlu, O. (2006). Coğrafya eğitiminin etkililiği ve sorunları, *Marmara Coğrafya Dergisi*, 12, 77-96.
- Akinoğlu, O. (2006). Coğrafya eğitimi ve toplum, *Marmara Coğrafya Dergisi*, 13, 25-48.
- ÇEPNİ, O. (2015). Ortaokul öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine yönelik kaygı ve tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi, *Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks*, 7(2), 299-313.
- Eşel, E. (2003). Genelleşmiş anksiyete bozukluğunun nörobiyolojisi, *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni*, 13(2), 8-87.
- İnel, Y. ve Akçakın, V. (2017, Mayıs). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının matematik kaygı düzeylerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi*, VI. Uluslararası Sosyal Bilgiler Eğitimi Sempozyumu. Anadolu Üniversitesi.
- Kağıtçı, B. (2014). *Fen dersine yönelik kaygı ölçeği geliştirilmesi ve ortaokul öğrencilerinin fen dersi kaygı ile tutum puanlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Sakarya Üniversitesi.
- Karasar, N. (1984). *Bilimsel araştırma metodu*, Ankara: Hacetepe Taş Kitapçılık.
- Kızıılçaoğlu, A., & Taş, H. İ. (2007). İlköğretim ikinci kademedeki coğrafya eğitimi ve öğretimi: öğrenme alanları ve kazanım boyutu, *Marmara Coğrafya Dergisi*, 16, 93-108.
- Morgan, C. T. (1991). *Psikolojiye giriş. Baskı (Cev. Arici, H., Aydın, O. and ark.)*, Ankara, Hacetepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları.
- Saban, A. (2002). *Çoklu zekâ teorisi ve eğitim*, Ankara: Nobel Publishers.
- Taş, H. İ. (2008). Zihin Haritaları, Harita Okuma Becerisi ve Görselleştirme, R. Özey-A. Demirci (Ed.), *Coğrafya Öğretiminde Yöntem ve Yaklaşımlar*, Sayfa:133-169, Aktif Yayınevi, İstanbul.
- Türkçapar, H. (2004). Anksiyete bozukluğu ve depresyonun tanısall ilişkileri, *Klinik Psikiyatri*, Ek, 4, 12-16.
- Tomal, N. (2009). Coğrafya Derslerinde Edinilen Bilgilerin Günlük Hayatta Kullanılma Durumları, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17, 229-240.
- Yıldırım, Y. (2018). *Ortaokul öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine yönelik kaygıları: bir ölçek geliştirme çalışması*. Uşak Üniversitesi

Muhafazakâr Düşüncede Geleneğin Yeri ve Önemi

Doç. Dr. M. Zeki DUMAN¹

¹*Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Türkiye*

zekiduman@yahoo.com

Özet

Genellikle belirli bir siyasi duruş veya yaşama ilişkin bir düşünce biçimi olarak görülen ve geleneksel sosyal düzenin savunusunu yapmakla diğer rakip ideolojilerden ayrılan muhafazakar düşüncenin temel felsefi dayanaklarından birisi de gelenek kavramıdır. Muhafazakâr doktrinin özünü, 18 yüzyıldan itibaren Batı Avrupa’da ortaya çıkan bazı devrimsel nitelikteki gelişmelerin toplumlarda meydana getirdiği tahribatlara karşı verilen tepkiler oluşturmuştur. Bu tepkiler ilk kez, 1789 Burjuva Devrimi sırasında ve sonrasında dillendirilmiştir. Zira, devrim, müesses nizamı ve bu nizamı besleyen her tür toplumsal yapı ve kurumları “özgürlük, eşitlik ve kardeşlik” adına alaşağı etmiş ve yerine rasyonel ve aydınlanmacı bir dünya düzeni ikame etmeye çalışmıştır. Yeni kurulan siyasi düzen, bir yandan toplumun belkemiğini oluşturan geleneksel ve dinsel değerleri zamanın dışına atmaya çalışmış, diğer yandan büyük ölçekli politik ve kültürel değişime yol açmıştır. Radikal Aydınlanma düşüncesinin rehberliğinde ortaya çıkan bu değişimin sadece Fransa toplumuyla sınırlı kalmayacağını ve zaman içinde diğer Avrupa ülkelerine de sirayet ederek sonradan telafisi mümkün olmayan toplumsal ve siyasal gelişmelere yol açacağını düşünenler, muhafazakar ideolojinin bir dünya görüşü olmasının ve politik bir tutum haline gelmesinin temellerini atmışlardır. Dolayısıyla muhafazakârlığın, aslında muhafaza etme arzusunun içinde barındıran bir paradigma olarak “değişim için değişim” fikrine karşı çıkan bir düşünce biçimi olduğu söylenebilir. Bu düşünce biçiminin temel unsurlarının başında her ne kadar; pragmatizme, aklın yetersiz oluşuna, otoriteye, hiyerarşiye ve mülkiyete duyulan inanç gelse de, muhafazakarlığın esas tutunduğu dalın, sığındığı limanın ve savunduğu görüşün gelenek olduğunu belirtmek gerekir. Çünkü muhafazakar düşüncenin merkezi teması olan gelenek, sadece toplumun geçmişten getirdiği birtakım ritüellerin, örf ve anelerin toplamı değildir. Gelenek, toplumun hafızası, kaynağı ve dayanağıdır. Kadim bilgeliğin oluşturduğu ve yılların eskitemediği değerlerin bütünüdür. İnanç formlarının ve birlikte yaşama kültüründen meydana gelen teamüllerin kurumsallaşmasıdır. Dolayısıyla bildiride, muhafazakarlığın ontolojik dayanağını oluşturan gelenek kavramının sosyolojik bir okumasına girişerek, muhafazakarlığın geleneğe dayalı bir duruş olduğu kadar, aynı zamanda kendisinin de aslında bir gelenek olduğu savı ileri sürülecektir.

Anahtar Kavramlar: Muhafazakarlık, Gelenek, İdeoloji, Fransız Devrimi, Aydınlanma.

The Place and Importance of Tradition in Conservative Thinking

Assoc. Prof. M. Zeki DUMAN¹

¹*Van Yuzuncu Yil University, Faculty of Letters, Department of Sociology, Turkey*

zekiduman@yahoo.com

Abstract

One of the main philosophical foundations of conservative thought, often seen as a form of thought about a particular political stance or political life and distinguished from other competing ideologies by making the defense of the traditional social order is the concept of tradition. The essence of the conservative doctrine has been formed by reactions against destruction of societies by some revolutionary developments in Western Europe from the 18th century. These reactions were expressed for the first time during and after the bourgeois revolution of 1789. This is because the revolution overthrew establishment and all the social structures and institutions that nourish this system in the name of “freedom, equality and fraternity” and tried to substitute a rational and enlightened world order instead. The newly established political order, on the one hand, tried to expel the traditional and religious values that constitute the backbone of society, and on the other hand led to large-scale political and cultural changes. Those who think that this change in the guidance of radical Enlightenment will not only be limited to French society, but will spread to European countries over time and cause social and political developments that could not be reversed, have laid the foundations of conservative ideology as a worldview and a political attitude. Therefore, conservatism can be said to be a form of thought opposed to the idea of “change for change” as a paradigm that embodies the desire to preserve. Although the main element of this form of thinking is faith for pragmatism, insufficiency of reason, authority, hierarchy and ownership, it should be noted that the main pillar and supported view of conservatism is tradition. Because the tradition, being the central theme of conservative thought, is not just the sum of some rituals, customs and traditions brought by society from the past. Tradition is the memory, source and basis of society. It is the whole of the values that ancient wisdom has created that cannot be worn out. It is the institutionalization of the forms of belief and the traditions arising from the culture of coexistence. Therefore, in the paper it will be argued that while conservatism is a stance based on tradition it is also a tradition itself by attempting to sociologically read the concept of tradition, which constitutes the ontological basis of conservatism.

Key words: Conservatism, Tradition, Ideology, French Revolution, Enlightenment.

Kültürel Bellek ve Malakanlar

Özge ERKAYA¹

¹*Giresun Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Sinema ve Televizyon Bölümü (Yüksek Lisans Tezli),
Giresun, Türkiye
ozgerkaya.91@gmail.com*

Özet

İnsanların topluluklar halinde yaşamaya başladığı ilkel dönemden günümüze kadar ki süreçte dünya üzerinde oluşan birçok kültür zaman içerisinde yok olmuş veya dönüşerek kendini muhafaza etmiştir. Kültür dediğimiz kavram dinamikdir. Ritüellerle ve sözlü aktarımlarla yaşar, bu aktarımlar yapılmadığı takdirde kültürler yok olur. Aktarma sorunu; siyasi, ekonomik, güncel bir takım problemleri içinde barındırır. Küreselleşmeyle birlikte dünya üzerinde sayısız kültür yok olmaktadır. Türkiye’de de birçok kültür yaşarken diğer taraftan yok olan kültür sayısı da fazladır. Bu yok olan kültürlerden birisi de bu çalışmanın konusu olan Malakanlardır. Malakanlar, Çarlık Rusya’sı döneminde Kars’a göç ettirilen dinsel bir topluluktur. Dini yönden klasik Hıristiyan anlayışından ayrılırlar ve kendilerine dini bir kimlik yaratırlar. 93 Osmanlı-Rus harbinin Osmanlı devletinin kaybetmesiyle Kars bölgesi Çarlık Rusya yönetimine geçmiştir. Çarlık Rusya’da yaşayan Malakanların kiliseye ve onun yaptırımlarına başkaldırması sebebiyle Çarlık Rusya tarafından önce Kafkasya bölgesine sürgün edilmiş daha sonra da Kars’a göç ettirilmişlerdir. Malakanların ibadetlerini kiliselerde yapmamaları, Ortodoks kilisesinin perhiz zamanında haftada iki gün süt içilmesi kuralına karşı çıkmalarından dolayı Kafkasya ve Kars bölgesine göç etmeye zorlanmışlardır. Kars’a yerleşen Malakanların 35 köy kurdukları kaydedilmiştir. Kars’ta yaşayan Malakanlar kurdukları köylerde Müslümanlarla beraber yaşamışlardır. Rusya’da olduğu gibi Malakanlar tarımı, adına kolhoz sistemi dedikleri kolektif çiftliklerde imcece usulü ile gerçekleştirmeye devam etmişlerdir. Ritüelleri, yaşayış tarzları, kolhoz sistemiyle toprağı ekip biçmeleri nedeniyle bölgede yaşayan halktan ayrılmaktadırlar. Bu farklılık belirli sorunlara yol açmış ve çeşitli sebeplerden dolayı Türkiye’den de göç etmek zorunda kalmışlardır. Zamanla kültürel belleğin aktarımı sekteye uğramış ve geçmişi anlatacak insan sayısı azalmıştır. Bu bağlamda kültürel belleğin pekişmesinde hatırlama önemlidir. Gelenekler ve ritüeller unutulduğu an yok olmaktadır ve geleceğe aktarılamamaktadır. Unutturulan, bastırılan geçmişler her zaman belleklerin bir köşesine hapsedilmez. Bu yüzden geçmiş yeniden sorgulanırken tartışma yollarını yeniden yaratır. Bu tartışma yolları yüzleşme

ve hesaplaşma isteğini de beraberinde getirir. Bu çalışmada Malakanların Kars bölgesini kültürel olarak nasıl etkiledikleri ve kültürel kodlarının çözümlemesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel bellek, hatırlama, gelenek, geçmiş

Cultural Memory and Molokans

Özge ERKAYA¹

¹*Giresun University, Faculty of Communication, Department of Cinema and Television
(Master Student),
Giresun, Turkey
ozgerkaya.91@gmail.com*

Abstract

During the time from the primitive ages where people started to live in communities till today, many cultures in the world have disappeared in time or conserve themselves by transforming. The concept of culture is dynamic. Cultures live with rituals and verbal transmissions, and otherwise, they disappear. Transferring issue contains in itself some political, economical or current problems. Along with the globalization, countless cultures are disappearing all around the world. On one hand so many cultures exist in Turkey, on the other hand, many of them disappear. The Molokans which is the subject of this study is one of these disappeared cultures. The Molokans are a religious community who are forced to migrate to Kars during the period of Tsarist Russia. They differ from the usual Christian conception in religious aspects and create a religious identity for themselves. Along with the loss of the war between Ottoman and Russia in the year of 1893, Kars region fell under the rule of Tsarist Russia. the Molokans living in Tsarist Russia were exiled to Caucasus Region first, and then forced to migrate to Kars because of the insurrection against the Church and its sanctions. Because of the fact that the Molokans did not worship in Orthodox church and they resist the rule of drinking milk twice a week, they were forced to migrate to Kars. It says in records that the Molokans settled and founded 35 villages and they lived with muslims in the villages they founded. The Molokans continued to cultivation by collective farming called kolkhoz as they once did in Russia. They differ from the people who live in the region due to their rituals, lifestyles, collective farming called kolkhoz. These differences have led to some problems and they had to emigrate from Turkey for various reasons. As the time went by, the cultural memory was interrupted and the number of people to tell the past decreased. Within this context, it is important to recall in reinforcement of cultural memory. The rituals and traditions disappear and cannot be transferred to the future the moment they are forgotten. The past which is forgotten and repressed is not always locked in a corner of memory. That is why the past recreates the ways of discussion as it is being questioned again. These ways of discussion bring along the urge of confrontation and reckoning. In this study, the cultural codes of the Molokans and how they affected the Kars region were analyzed.

Key Words: Culture, memory, molokans

Kaynakça

- Assmann, J. (2015). *Kültürel Bellek Eski Yüksek Kültürlerde Yazı, Hatırlama ve Politik Kimlik*. (Çev. A. Tekin) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.(Orijinal yayın tarihi,1997)
- Connerton, P. (2013). *Modernite Nasıl Unuttur*. (Çev. K. Kelebekoğlu) İstanbul: Sel Yayınları.(Orijinal yayın tarihi,2009)
- Connerton, P. (2014). *Toplumlar Nasıl Anımsar?* (2. Baskı). (Çev. A. Şenel) İstanbul: Ayrıntı Yayınları. (Orijinal yayın tarihi,1992)
- Eagleton, T. (2016). *Kültür Yorumları* (3. baskı). (Çev.Ö. Çelik) İstanbul: Ayrıntı Yayınları. (Orijinal yayın tarihi, 2000)
- Erkan Karagöz, S. İ. (2009). *Sürgün Bahçesinin Solan Renkleri Molokanlar*. (Çev.N. K. Ludmila Denisenko) Su Yayınları.
- Mejuyev, V. (1998). *Kültür ve Tarih*. (Çev.S. H. Yokova) İstanbul: Toplumsal Dönüşüm Yayınları. (Orijinal yayın tarihi,1980)
- Suvari, Ç. C. (2013). *Malakanlar - Rus Köylü Hareketlerinden Günümüze Malakan İnancı*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Türkdoğan, O. (tarih yok). *Karsta Bir Etnik Grup Malakanların Toplumsal Yapısı*. İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık.

**Şerif Mardin ve Mübeccel Kıray'ın Kavramsal ve Kuramsal Çerçevesine Bir Bakış:
Yakın Tarihimize Değişimin Yönü, Temel Gerilimler ve Yapının Bağlantısallığı**

Cem ÖZKURT¹

*¹Bayburt Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Bayburt,
Türkiye*

ozkurtcem70@ hotmail.com

Özet

Bu çalışma, Şerif Mardin ve Mübeccel Kıray'ın uzun yıllara dayanan sosyolojik analizlerinin kesişen noktalarını, toplumsal değişme parametresi, sosyal gruplar ve toplumsal güç odakları arasındaki temel gerilimler ve sosyal yapının bağlantısallığı sorunsalları çerçevesinde tartışmayı amaçlamaktadır. Bu tartışmada, sosyologların, kuramsal yaklaşımları ve özgün kavramsal çerçeveleri, Türk toplumunun son iki asır içerisinde geçirdiği yapısal değişim ve dönüşümleri sosyolojik boyutlarıyla izlemeye ve analiz etmeye olanak vermektedir. İki sosyoloğun yaklaşımları ve bulguların analiz düzeylerindeki benzeşen ve ayrışan yönlerin tahlili, toplumsal dinamiklerin hareket ediş süreçlerini ve değişimlerin aşamalı içeriklerini göstermesi bakımından dikkate değerdir. Makro ve yapısal düzeyli dönüşümler tarihsel sosyolojik perspektiflerle analiz edilirken; toplumsal dinamikleri harekete geçiren gerilimler gösterilmekte ve yakın tarihimizdeki değişimlerin boyutları gündelik yaşantı ve görünümleri çerçevesinde tahlil edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal değişme, Toplumsal yapı, Sosyal gruplar

An Overview of the Conceptual and Theoretical Frameworks of Şerif Mardin and Mübeccel Kiray: The Direction of Change in Our Recent History, The Basic Tensions and The Linkages of Structure

Cem ÖZKURT¹

*¹Bayburt University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Sociology,
Bayburt,TR*

ozkurtcem70@ hotmail.com

Abstract

This study aims to discuss the intersecting points of Şerif Mardin and Mübeccel Kiray's long-term sociological analyzes within the framework of the problems of social change, the fundamental tensions between social groups and social power centers and the relevance of the social structure. In this discussion, the theoretical approaches and original conceptual frameworks of sociologists allow us to monitor and analyze the structural changes and transformations that Turkish society has undergone in the last two centuries. The approaches and findings of the two sociologists are important in terms of the analysis of analogous and dissociative aspects in the levels of analysis, the process of social dynamics and the gradual content of changes. Macro and structural level transformations are analyzed with historical sociological perspectives; and the changes in recent history are analyzed within the framework of their daily life and their appearance.

Keywords: Social change, Social structure, Social groups

Totaliter Bir İdeoloji Olarak Faşizm ve Faşizmin Sosyal Kökenleri Üzerine Eleştirel Bir Değerlendirme

Doç. Dr. M. Zeki DUMAN¹

¹*Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Türkiye*
zekiduman@yahoo.com

Özet

20. yüzyılın siyaset arenasında boy gösteren en önemli ideolojilerden birisi, rakip düşünce sistemlerine göre daha katı ve rijit söylemiyle, otoriter ve totaliter yönetimiyle ve daha da önemlisi 1789 Burjuva Devriminin dünyaya armağan ettiği “eşitlik, özgürlük ve kardeşlik” sloganını ortadan kaldırmaya çalışmasıyla bilinen faşizmdir. Kökeni her ne kadar geçen yüzyıla dayandırılrsa da, aslında faşizmin nüvelerini besleyen düşünce akımlarının geçmişi iki yüzyıl öncesine dayanır. Ancak faşizmin bir siyasa olarak iktidara geldiği dönem 1920’lerin başıdır. Liberalizm, sosyalizm ve muhafazakârlıktan farklı olarak faşizmin en önemli özelliği, ya ırkı, ya da devlet kültürünü kutsallaştıran bir düşünce biçimini esas alması ve bu düşünce biçiminin insan hakları, evrensel hukuk ve demokrasi gibi insanlığın bugüne kadar elde ettiği önemli kazanımlarını ortadan kaldırmaya çalışmasıdır. Faşist yönetimler, gerek totaliter rejimlere dönüşerek kitlesel düzeyde insani kısımlara yol açması, gerekse II. Dünya Savaşı’nın nedeni olarak milyonlarca insanı yerinden yurdundan etmesi açısından çok fazla eleştirilen bir ideoloji olmuştur. Faşizmin en çok bilinen iki pratiğinden birisi, 1922-1943 yılları arasında İtalya’da iktidara gelen Mussolini’nin faşist diktatörlüğü, diğeri de 1933-1945 yıllarında Almanya’da iktidara gelen Hitler’in Nazi diktatörlüğüdür. Bu her iki tarihsel tecrübe göstermiştir ki, faşizm de, toplumsal katmanlarda tıpkı diğer ideolojiler gibi belli sosyal, ekonomik, kültürel ve politik nedenlerin bir sonucu olarak karşılık bulmakta ve kimi zamanda da iktidara gelebilmektedir. Masumiyeti, meşruiyeti ve hedefi dışarıda bırakmak suretiyle faşizme, belli bir nedensellik zinciri içinde doğup büyüyen ve gelişen bir ideoloji olarak bakmak gerekir. Nitekim bir isyan ideolojisi olarak da görülebilecek olan bu fikir akımının ontolojik dayanaklarına bakıldığında karşımıza modern çağın gerek bireysel temelde gerekse ulusal ve uluslararası düzeyde neden olduğu soru(n)lar çıktığını görürüz. Dolayısıyla bu sunumda faşizmi anlamak için öncelikle onu ortaya çıkaran sosyal nedenleri anlamak gerektiği savı ileri sürülecektir.

Anahtar Kavramlar: İdeolojiler, Faşizm, Totalitarizm, Fransız Devrimi, Diktatör rejimler.

A Critical Study On The Social Origins Of Fascism and Fascism As A Totalitarian Ideology

Doç. Dr. M. Zeki DUMAN¹

¹*Van Yuzuncu Yil University, Faculty of Letters, Department of Sociology, Turkey*
zekiduman@yahoo.com

Abstract

One of the most important ideologies that emerged in the political arena of the 20th century is known to be more rigid and rigid than the rival thought systems, with authoritarian and totalitarian rule, and more importantly by trying to eliminate the slogan of idea equality, freedom and brotherhood which the 1789 bourgeois revolution presented to the world. it is fascism. Although its origins have been based on the past century, the history of thought currents that actually feed the cores of fascism dates back to two centuries. However, the period when fascism came to power as a policy was the beginning of the 1920s. Unlike liberalism, socialism and conservatism, the most important feature of fascism is that it takes the form of a thought that sanctifies the culture of state or state and that this way of thinking tries to eliminate the most important achievements of humanity such as human rights, universal law and democracy. Fascist administrations have become an ideology that has been widely criticized for turning masses into totalitarian regimes and causing them to emigrate millions of people as a cause of World War II. One of the two most well-known practices of fascism is the fascist dictatorship of Mussolini, who came to power in Italy between 1922-1943, and the Nazi dictatorship of Hitler who came to power in Germany in 1933-1945. These two historical experiences have shown that fascism, as in other societies, as a result of certain social, economic, cultural and political reasons, such as other ideologies, and sometimes come to power. By excluding the innocence, legitimacy, and goal, fascism must be viewed as an emerging and growing ideology within a certain chain of causality. As a matter of fact, when we look at the ontological bases of this idea movement which can be seen as an ideology of rebellion, we see that the modern age has emerged both on individual basis and at national and international level. Therefore, in this presentation, it will be argued that in order to understand fascism, it is necessary to understand the social reasons that reveal it.

Key Words: Ideologies, Fascism, Totalitarianism, French Revolution, Dictator regimes.

Bereketli Topraklar Üzerinde Romanında Tip-Karakter Meselesi ve Değişim Kurgusu**Turhan KOÇ¹**¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı**Bölümü, Türkiye*turhankoc@nevsehir.edu.tr**Özet**

Roman kişilerinin, bir anlatıda üstlendikleri rollerden ve ele alınmış şekillerinden hareketle iki çeşide ayrıldığı söylenilebilir. Bunlardan birincisi tip, ikincisi ise karakterdir. Bu iki roman kişisini birbirinin zıddı olarak niteleyen araştırmacılar olduğu gibi, söz konusu kavramları birbiriyle iç içe bir şekilde ele alan araştırmacılar da vardır.

Anlatılardaki değişim kavramı, bir roman kişinin, yaşadığı tecrübeler neticesinde bir hâlden başka bir hâle geçişini ifade eder. Bir roman kişisi ne kadar derin, sancılı ve çok boyutlu bir değişim sürecine maruz kalıp netice itibariyle değişirse; o roman kişisi karaktere daha yakın bir konuma yerleşir. Bu bağlamdan hareketle tiplerin derin, sancılı ve çok boyutlu bir değişim yaşamayan roman kişileri olduğu öne sürülebilir.

Orhan Kemal'in kaleme almış olduğu *Bereketli Topraklar Üzerinde* romanının merkezinde “İflahsızın Yusuf”, “Pehlivan Ali” ve “Köse Hasan” vardır. Bu üç roman kişisi çalışmak ve para kazanmak için Çukurova'ya gider. Orada başlarına gelenler neticesinde geçirdikleri bir değişimden bahsedilebilir. Üçünün de anlatının başındaki ve sonundaki hâlleri arasındaki bariz farklar dikkat çekicidir. Söz konusu bu değişimlerin ise, derinlemesine ve çok boyutlu bir etkiyle gerçekleşmediği ve bu şekilde gerçekleşmesinin de mümkün olmadığı ortadadır. Onlar köylü sınıfına mensuplardır. Yusuf hariç diğer ikisi, ömürlerinde bir kere olsun köylerinden ayrılmamıştır. Bundan dolayı zihinleri köylerinin ötesine geçememiştir. Onlar için şehir, insanı her an yutmaya hazır bir canavardan farksızdır ve şehirle ilgili bütün tasavvurları Yusuf'un anlattıklarından ibarettir. Roman türü şehirleşmenin ve modernleşmenin bir mahsulüdür. Söz konusu romanda ise başkışiler şehirleşmemiş ve modernleşmemiş kişilerdir. Bu durum okuru köy romanının sınırlarına taşımaktadır. Köy romanına ait unsurların da karakterden ziyade tipe daha yakın kişiler olduğu ya da olması gerektiği iddia edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Değişim, tip, karakter, roman

**Type-Character Matter and Change Fiction At The Novel Of *Bereketli Topraklar*
Üzerinde**

Turhan KOÇ¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Dept of Turkish
Language and Literature, Turkey,*

turhankoc@nevsehir.edu.tr

Abstract

It can be said that novel people are divided into two types based on their roles and ways of handling a narrative. The first is type, the second is character. There are researchers who consider these as opposed to each other and there are also researchers who deal with these concepts in an interconnected manner.

The concept of change in the narratives refers to the transition from one form to another as a result of the experiences of a novel person. A novel person is exposed to a deep, painful and multidimensional process of change; he novel person settles closer to the character. In this context, it can be argued that the types are novel people who do not experience deep, painful and multidimensional changes.

There is “İflahsızın Yusuf”, “Pehlivan Ali” and “Köse Hasan” at the center of *Bereketli Topraklar Üzerinde* by Orhan Kemal. These three novel people go to Çukurova to work and earn money. There may be a change they experienced as a result of what happened there. The obvious differences between the three at the beginning and the end of the narrative are striking. It is clear that these changes do not occur with an in-depth and multidimensional effect and it is not possible for this to happen. They are members of the peasant class. The other two, except for Yusuf, were not separated from their villages once in their lifetime. Therefore, their minds could not go beyond their villages. For them, the city is no different from a monster ready to swallow man at all times, and all the imaginations of the city are made by Yusuf. Novel is a product of urbanization and modernization. In this novel, the protagonists are not urbanized and non-modernized. This situation brings the reader to the boundaries of the village novel. It can be argued that the elements of the village novel are or should be closer to the type rather than the character.

Key Words: Change, type, character, novel

Türk, Alman ve Fars Edebiyatı Üçgeni: Şeyhi ve Goethe'de Hâfız-ı Şirazî Etkisi

Döndü ERDEM

Pamukkale Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bölümü

Yüksek Lisans Öğrencisi.

erdemsena3@gmail.com

Özet

Toplumlar tarih boyunca birbirlerinden sosyo-kültürel açıdan etkilenmişlerdir. Meydana gelen bu etkileşimin en önemli yansımalarından biri edebiyat alanında görülmüştür. Edebiyattaki bu etkileşimin izleri Anadolu sahasının önemli şairi Şeyhi, Alman edebiyatının bilinen siması Goethe ve Fars edebiyatının güçlü şairi Hafız'ın eserlerinde sanatsal değerlerinin duyuş ve düşünce tarzı olarak birbirlerindeki tesiri görülmektedir. Türk edebiyatında XIII. ve XIX. yüzyıl arasını kapsayan dönem Divan edebiyatı ya da klasik Türk edebiyatı olarak adlandırılmaktadır. Divan edebiyatının kaynağını oluşturan ve etkilendiği Fars edebiyatının; XIV. yüzyılda yaşamış ve Fars edebiyatında gazel türünün en gelişmiş örneklerini veren Hafız'ın birçok şair gibi kendi döneminde ve kendinden sonraki dönemlerde etkilediği isimler olmuştur. Hâfız'ın Divan'ı İran dışında Ortadoğu, Hindistan, Türkiye ve bazı Avrupa ülkelerinin edebi kişiliklerine tesir etmiştir. Hâfız'ı Hammer'in çevirisinden okuyan ve onun şiirlerine ilgi duyan Goethe bu etki altında yazdığı, her biri Farsça başlık taşıyan on iki bölüm halinde topladığı lirik, mistik şiirlerini West-Oestlicher Divan (Doğu-Batı Divanı) adıyla yayımlamıştır. Goethe; bu büyük eseri olan Doğu Batı Divanı'nı; Hafız, Şeyh Sadî, Nizâmî ve Mevlâna gibi klasik İslam şairleri başta olmak üzere, birçok devlet adamını, sanatkârını ve mütefekkirini klasik şark şiirinin diliyle değerlendirmiş, onları eserleri ve tefekkür tarzlarıyla Batıya tanıtmaya çalışmıştır. Divan edebiyatının İran tesiri altında kalmış olmasıyla ilgili tenkit ve değerlendirmeler çok defa Hâfız tesirine bağlanmaktadır. XIV ve XV. yüzyıl divan şiirinde Hâfız'dan tercüme sayılacak kadar büyük benzerlikler gösteren gazeller vardır. Bu benzerlik Şeyhi'de de açık bir şekilde görülmektedir.

Bu bildiride farklı yüzyıllarda yaşamış ancak; Hafız'dan etkilenmiş Şeyhi'nin, gazellerinden ve Goethe'nin Doğu-Batı Divanı'ndan örneklerle meydana gelen bu edebi etkileşim açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: Şeyhi, Goethe, Hafız, divan, gazel.

Haldun Taner'in Ay Işığında Şamata Adlı Tiyatro Eserinin Mantıksal ve Sözdizimsel İstem Düzeyinde İncelenmesi

Gamze SAY¹

*¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi
gamzesay94@gmail.com*

Özet

Araştırmacılar, sıfat, zarf, edat gibi farklı sözcük türlerinin söz diziminde istem boşluğu açtığı ve bu boşluğu yönetebildikleri tamlayıcılarla doldurdukları yönünde farklı görüşler belirtmişlerdir. Ancak bu konuda diğer sözcük türlerine oranla daha fazla veri elde edilebilen fiiller ön plana çıkmaktadır. Diğer sözcük türlerinin yönettiği tamlayıcı sayısı iki ile sınırlandırılırken fiillerin yönettiği tamlayıcı sayısı dörde kadar ulaşabilmektedir. Fiiller yönettikleri tamlayıcıların bir kısmını zorunlu kılarken bir kısmını söz diziminde zorunlu olmaksızın yönetir. Zorunluluk taşıyan tamlayıcıların söz diziminde yer almadığı takdirde tümcenin anlamını etkilediği gözlemlenirken zorunluluk taşımayan tamlayıcıların sözdiziminde bulunup bulunmamasının artı veya eksi bir durum oluşturmadığı gözlemlenmektedir. İstenildiği zaman tümceden atılabilir ya da tümceye dâhil edilebilirler.

Mantıksal İstem, Sözdizimsel İstem ve Semantik İstem olmak üzere üç başlıkta incelenen istem, yüklem yönettiği ya da yönetmesi gereken tamlayıcıların sayısı, sözdiziminde bulunuşu ve fiilin yönettiği tamlayıcılara yüklediği görev ve anlamları kapsamaktadır. Sayı değerini ifade eden mantıksal istem, fiilin bünyesinde bulunması gereken, zaruri nitelik taşıyan tamlayıcı sayısını gösterirken sözdizimsel istem, yüzey yapıyı yani tümceyi ifade eder. Sözdizimsel istem, fiilin bünyesinde bulundurması gereken tamlayıcıdan ziyade tamlayıcıların sözdiziminde bulunuş şekliyle ilgilenmektedir. Semantik istem ise fiilin (yöneticinin), tamlayıcıya yüklemiş olduğu rolü veya görevi ifade eder. Fiilin yönettiği her tamlayıcı, bağlam çerçevesinde birbirlerine karşı alıcı, verici, hedef, konu gibi roller üstlenmektedir. Araştırmanın konusu olan zorunlu tamlayıcının kullanımında birtakım isabetsizliklere de rastlanmaktadır. Fiillerin kullanımında mantıksal istem ile sözdizimsel istem düzeyinde uyumsuzluk gözlemlenebilmektedir. Mantıksal istemde yer alan bir tamlayıcı söz dizimsel istemde yer almayabilmektedir. Bu çalışmada, Haldun Taner'in "Ay Işığında Şamata" adlı tiyatro metninde yer alan örnekler esas alınarak fiillerin ihtiyaç duyduğu tamlayıcılar, mantıksal istem ile söz dizimsel istem düzeyleri bakımından karşılaştırılarak iki istem düzeyinde uyum göstermeyen örnekler tespit edilecektir.

Anahtar sözcükler: Fiil, İstem, Tamlayıcı, Söz Dizimi.

Abstract

The researchers expressed different opinions that different types of words such as adjectives, adverbs, prepositions opened a syntactic valency and filled such a syntactic valency with complements that they can manage. However, as we can get more data in such word types than others, these verbs stand out. While the number of complements led by other types of words is limited to two, the number of complements led by verbs can reach up to four. While verbs require a part of the complements they led, they led it within syntax without any requirement. It is observed that while obligatory complements affect the meaning of the sentence if they do not take part in the syntax, non-obligatory complements do not create a positive or negative element, whether they are within the syntax or not. They can be removed or included in the sentence at any time.

Valency, which is analyzed under three titles such as logical valency, syntactic valency and semantic valency, includes the number of the complements that the verb manages or requires to manage, their availability in the syntax and tasks and meanings assumed by the complements that are managed by the verb. While the logical valency which expresses the numerical value and the number of the obligatory complements, the syntactic valency refers to the surface structure that is to say the sentence. The syntactic valency deals with the way the complements exist in the syntax rather than that the verb requires to contain. The semantic valency refers to the role or task that the verb (manager) assigns on the complement. Each complement led by the verb assumes roles such as receiver, giver, target and subject against each other within the context. We observe a set of inexact elements in using obligatory complements, which are the subject of research. Some discrepancy may be observed between the logical valency and syntactic valency in using verbs. A complement in the logical valency may not be included in the syntactic valency. In this research, the complements, which verbs require, will be compared on the level of logical valency and syntactic valency and compliant and non-compliant examples will be identified by basing on the examples in the drama text of "Ay Işığında Şamata" by Hâldun Taner.

Keywords: Verb, Valency, Complement, Syntax.

Bir Filozof Olarak Öğretmen: Öğretmen Adayları Bakış Açısıyla Geçmiş ve Şimdi Perspektifi

Selda ÖZER¹, Ergin ERGİNER², Aysun ERGİNER³

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Yab. Dil. Yük., Yab. Dil. Böl., Türkiye,*
sozer@nevsehir.edu.tr

²*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğt. Bil. Böl., Türkiye,*
erginerginer@nevsehir.edu.tr

³*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Tem. Eğt. Böl., Türkiye,*
aysunerginer@nevsehir.edu.tr

Özet

Öğrencilerine değişik bakış açıları kazandırmak durumunda olan öğretmenler için eğitime filozofça yaklaşmak, çağımız eğitim yaklaşımlarında oldukça kabul gören bir görüştür ve öğretmen adaylarının da bu perspektifle yetiştirilmesi oldukça önem taşımaktadır. Öğretmen adayları ne kadar sorgulayıcı ve yaratıcı düşünebilirlerse ve ne kadar farklı ve özgün davranabilmeyi başarabilirlerse, çocuklara verilecek eğitim de o kadar nitelikli olacaktır. Türkiye ve dünyadaki öğretmen eğitimi programları incelendiğinde, öğretmen adaylarının filozofik düşüncelerini sağlayabileceği düşünülen Eğitim Felsefesi dersinin genelde zorunlu olarak okutulduğu, Eleştirel Düşünme eğitimine dönük olarak ise seçmeli derslerin okutulduğu görülmektedir.

Soru sormada zaten usta olan çocukların, eğitim süreçleri içinde bu becerilerden uzaklaşmaları, eğitim sistemlerinin temel problemleri arasında yer almaktadır. Bu durum, genellikle öğretmen yetiştirme konusundaki problemlerle ve anne-baba eğitimindeki yetersizliklerle açıklanmaktadır. Çocukların eğitimlerinin dolayısıyla düşünebilen bireyler olmalarının çevrelerindeki olumsuz koşullardan etkilendiği varsayımından yola çıkarak, öğretmenin bir filozof gibi düşünebilmesinin gelecek nesillerinin daha nitelikli yetiştirilmesine önemli bir katkı sağlayacağı açıktır. Buradan hareketle, öğretmen adaylarının filozofik düşünebilme becerilerine ne derece sahip olduklarını incelemek, bu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

Çalışmada, öğretmen adaylarının geçmişteki ve şu andaki filozofik düşünme becerilerine odaklanarak, a) geçmiş eğitim yaşantılarında filozofik düşünmeye yönlendirilip yönlendirilmedikleri, b) mesleki eğitim süreçleri içinde filozofik düşünme becerilerinin kazandırılmaya çalışılıp çalışılmadığı ve çalışıldıysa bunun nasıl gerçekleştirildiği incelenecektir. Çalışma, kolay ulaşılabılır durum örneklemesi kullanılarak ve gönüllülük esası

dikkate alınarak bir devlet üniversitesi eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan 3. ve 4. sınıf öğrencileriyle yürütülecektir. Katılımcıları Sınıf Eğitimi alanında öğrenim görmekte olan öğrenciler arasından 10 kadın ve 10 erkek öğretmen adayı oluşturacaktır. Araştırma, fenomenolojik bir yaklaşımla desenlenecektir. Veriler görüşme yöntemiyle toplanıp içerik analizi kullanılarak analiz edilecektir.

Çalışma uygulama aşamasında olduğundan, sonuçlarının alanyazına katkı getirmesi araştırmacıların dileğidir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Eğitimi, Felsefe, Filozof, Analitik/Felsefi Düşünme.

The Teacher as a Philosopher: Background and Current Perspectives of Prospective Teachers

Selda ÖZER¹, Ergin ERGİNER², Aysun ERGİNER³

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, School of Foreign Lang., Dept. of For. Lang., Turkey*
sozer@nevsehir.edu.tr

²*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education, Dept. of Edu. Sci., Turkey*
erginerginer@nevsehir.edu.tr

³*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education, Dept. of Ele. Edu. Turkey*
aysunerginer@nevsehir.edu.tr

Abstract

It is a highly accepted viewpoint in current educational approaches that teachers who want to make their students gain different perspectives consider education and training philosophically. It is of vital importance that prospective teachers are trained in this perspective. The more interrogative and creative prospective teachers are, and the more differently and originally they behave, the more qualitative they educate/train their students. When teacher training programs in Turkey and abroad are examined, they provide some courses that may enable prospective teachers think philosophically. Philosophy of Education is usually provided as a compulsory course, and others are provided as elective courses for critical thinking.

The fact that children, already masters of asking questions, move away from these skills in the educational process is among of the main problems of the education systems. This often results from problems in teacher training and inadequacies in parental education. Based on the assumption that educating children is influenced by negative conditions in their environments, it is clear that the ability of the teacher to think as a philosopher will make a significant contribution to a better and qualitative training of future generations. From this point of view, the aim of the study is to examine the extent to which prospective teachers think philosophically.

The study will focus on background and current philosophical thinking skills of prospective teachers. The study will examine a) whether or not prospective teachers were led to philosophical thinking during their educational experiences in the past, and b) whether or not philosophical thinking skills were brought to them during their vocational education process (in their teacher training program) and how it is carried out. The study will be carried out with junior and senior students who are studying at a faculty of education at a state university. Volunteerism will be taken into account in participation. The study group will include 10 female and 10 male prospective teachers studying at primary education teaching program. The study

will be designed phenomenologically. Data will be collected via interview technique and analyzed using content analysis.

As the study is in the implementation process, the researchers hope that the results will contribute to the literature.

Keywords: Teacher Training, Philosophy, Philosopher, Analytic Thinking/Thinking Philosophically.

Bir Filozof Olarak Öğretmen: Öğretmen Adayları Bakış Açısıyla Gelecekteki Perspektif
Ergin ERGİNER,¹Aysun ERGİNER², Selda ÖZER³

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğt. Bil. Böl., Türkiye,*

erginerginer@nevsehir.edu.tr,

²*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Tem. Eğt. Böl., Türkiye,*

aysunerginer@nevsehir.edu.tr

³*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Yab. Dil. Yük., Yab. Dil. Böl., Türkiye,*

sozer@nevsehir.edu.tr

Özet

Eğitim uygulamaların gelecekte nasıl evrileceği ile ilgili sorgulamalar, alanyazın incelendiğinde, öğretmen davranışları açısından anlam kazanmaktadır. 21. yüzyıl insanının davranış özellikleri paralelinde, gelecekte öğretmen davranışlarının nasıl şekillenebileceği ile ilgili tartışmalar son zamanların en popüler ve ilgi gören konuları arasındadır. Teknolojinin öğretmenin yerini alıp alamayacağı tartışması kısır bir döngü içinde ilerlerken, alanyazında, bilgisayar, data projeksiyon, akıllı tahta ya da robotlar ile beraberinde kullanılacak teknoloji destekli eğitim yazılımlarının, öğrenme sürecini zenginleştirebileceği, fakat öğretmenin yerini tutamayacağına dönük kanıtlara rastlanmaktadır.

Teknolojinin -yapay zeka çalışmaları da dahil- öğretmenin düşünme ve düşünmeye yönlendirme özelliğinin önüne geçemeyeceği veya yerini tutamayacağına ilişkin kanıtlar, günümüzde öğretmen eğitimi alanında çalışan bilim insanlarını, öğretmenin bunu nasıl yapacağı sorusunu cevaplamaya yönlendirmektedir. Bilişsel psikolojideki gelişmelerin etkisiyle, eğitimde üst-bilişsel düşünme süreçlerinin (problem çözme, analitik ve sorgulayıcı düşünme, stratejik düşünme, özgün ve yaratıcı düşünme, öğrenmeyi öğrenme yolları üzerinde düşünme, sentezleyici düşünme vb.) kullanılmasının öğretme-öğrenme ortamlarında önemi daha iyi anlaşılmış, alanyazındaki çalışmalar öğretmenin filozofik düşünebilmesi ve bunu çocuklara öğretebilmesine odaklanmıştır.

Çalışma, öğretmen adaylarının filozofik düşünmeye sahip olup olmadıkları temel sorgusu üzerine, a) kişilik özellikleri açısından filozofik düşünebilmeye yatkınlıklarına, b) gelecekte filozofik düşünmeyi öğrencilerinin öğrenme sorumlulukları açısından kullanabilmelerine ilişkin olası düşüncelerini inceleyecektir. Çalışma, kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılarak ve gönüllülük esası dikkate alınarak bir devlet üniversitesi eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan 3. ve 4. sınıf öğrencileriyle yürütülecektir. Katılımcıları Sınıf Eğitimi alanında öğrenim görmekte olan öğrenciler arasından 10 kadın ve 10 erkek öğretmen adayı

oluşturacaktır. Araştırma, fenomenolojik bir yaklaşımla desenlenecektir. Veriler görüşme yöntemiyle toplanıp içerik analizi kullanılarak analiz edilecektir.

Çalışma uygulama aşamasında olduğundan, sonuçlarının alan yazına katkı getirmesi araştırmacıların dileğidir.

Anahtar Kelimeler: Gelecek, Öğretmen Eğitimi, Felsefe, Filozof, Analitik/Felsefi Düşünme.

The Teacher as a Philosopher: Future Perspectives of Prospective Teachers

Ergin ERGİNER¹, Aysun ERGİNER², Selda ÖZER³

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education, Dept. of Edu. Sci., Turkey*

erginerginer@nevsehir.edu.tr

²*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education, Dept. of Ele. Edu. Turkey*

aysunerginer@nevsehir.edu.tr

³*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, School of Foreign Lang., Dept. of For. Lang., Turkey*

sozer@nevsehir.edu.tr

Abstract

Inquiries about how educational practices will evolve in the future make sense in terms of teachers' behaviors when the literature is reviewed. In parallel with the behavioral features of people in the 21st century, discussions about how teachers' behaviors will be shaped in the future have become among the most popular issues and have drawn intensive attention recently. While whether technology can be substituted for the teacher is under discussion in a vicious circle, there is evidence, in the literature, that technology-supported educational software along with computers, data projectors, smart boards or robots can enrich learning processes of students but they cannot be substituted for the teacher.

Evidence that technology including artificial intelligence cannot be substituted for or move ahead of the teacher to think and to lead students to think, directs scientists in the field of teacher training to answer the question: "How the teacher will do it?". Due to the developments in cognitive psychology, the importance of using metacognitive thinking processes (problem solving, analytic and interrogative thinking, strategic thinking, original and creative thinking, analyzing, synthesizing, evaluating in thinking, and thinking on the ways of learning to learn, etc.) in teaching-learning environments is better understood. Thus, the studies in the literature have focused on the teacher's ability to think philosophically and to teach it to children.

The study draws attention to the basic question of whether prospective teachers think philosophically. The study will investigate the opinions of prospective teachers about their ability a) to think philosophically in terms of personality traits, and b) to use their ability think philosophically in the future along with taking their students' learning responsibilities. The study will be carried out with junior and senior students who are studying at a faculty of education at a state university. Volunteerism will be taken into account in participation. The study group will include 10 female and 10 male prospective teachers studying at primary education teaching program. The study will be designed phenomenologically. Data will be collected via interview technique and analyzed using content analysis.

As the study is in the implementation process, the researchers hope the results will be of contribution to the literature.

Keywords: Teacher Training, Philosophy, Philosopher, Analytic Thinking/Thinking Philosophically.

7. ve 8. Sınıf Öğrencilerine Göre Evrensel ve İnsani Değerlerin Kazandırılmasında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersinin Etkisi

Emine Zehra TURAN¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İDKAB Bölümü, Türkiye, zturan@nevsehir.edu.tr*

Özet

Öğrencilerin hayatlarında sahip oldukları değerler, yaşamlarının önemli ve vazgeçilmez bir parçasıdır. Hatta yaşamlarını bu değerlere göre yönlendirir ve kararlarını yine bu değerlere göre verebilmekteler. Öğrenciler hayata dair değerlerin büyük bölümünü eğitim kurumlarında edinmektedirler. Değerler eğitimi sadece eğitim kurumlarında değil aynı zamanda da aile ve çevre de etkili bir şekilde kazandırılmalıdır. Değerler eğitimi derslerinin etkili olması ve “iyi insan” yetiştirilmesi için, bu çalışmaların disiplinler arası yaklaşımla bütün derslerle bütünleştirilerek uygulanmasına, öğrencilerin gönüllü ve etkin desteğinin sağlanmasına, eğlenceli hale dönüştürülerek, sistemli ve planlı çalışmalarla yürütülmesine bağlıdır. Eğitim kurumlarında evrensel ve insani değerlerin öğretildiği derslerden birisi de DKAB dersidir. DKAB derslerinde Allah’ın istediği insan modeli evrensel ve insani değerlere saygılı insandır. Bu yüzden evrensel ve insani değerlerin öğretiminde DKAB dersleri büyük önem kazanmaktadır.

Bu araştırma, 7. ve 8. sınıf öğrencilerine evrensel ve insani değerlerin kazandırılma sürecinde DKAB dersinin etkisinin, öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan nitel bir çalışmadır. Bu araştırmanın çalışma grubunu 2018–2019 eğitim öğretim yılında Nevşehir ilinde ortaokulda öğrenim görmekte 7. Ve 8. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Görüşme yöntemiyle 40 öğrenciden (20 tane 7. Sınıf ve 20 tane 8. Sınıf), 6 sorudan oluşan görüşme formları ile veri toplanmıştır.

Görüşmelerden elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre öğrenciler evrensel ve insani değerlerin kazandırılmasında DKAB dersinin etkisinin farkındalar ve insani değerleri kazandırmak için DKAB öğretmenlerinin en fazla örnek olay ve düşünme yöntemlerini kullandıkları tespit edilmiştir. Öğrenciler üzerinde etkisi düşünüldüğünde evrensel ve insani değerlerin içselleştirilmesinde DKAB öğretmenlerin, rol model olma durumunu da göz önünde bulundurduklarını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, değerler, evrensel, DKAB

The Effect of Religious and Moral Courses on Gaining Universal and Human Values According to 7th and 8th Grade Students

Emine Zehra TURAN¹

¹ *Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Theology, Dept. of Religious and Moral Education, Turkey*

zturan@nevsehir.edu.tr

Abstract

The values that students have in their lives are an important and indispensable place in their real lives. They direct their lives according to these values and can make their decisions according to these values again. Students acquire most of the values about life in educational institutions.

Values education should be gained not only in educational institutions but also in families and in the environment. The values are dependent on the effectiveness of the education courses and the training of good people and dependent on the integration of these studies into all courses with the interdisciplinary approach, the provision of voluntary and effective support to the students, the transformation of them into fun and the execution of systematic and planned studies.

One of the lessons that teaches universal and human values in educational institutions is the course of the religious and moral courses. The human model that God wants in the religious and moral lessons is universal and respectful to human values. Therefore, in teaching universal and human values, the lessons of the religious and moral are of great importance.

This research is a qualitative study prepared for the purpose of evaluating the effect of the course of the religious and moral education courses in the process of gaining universal and human values to 7th and 8th grade students according to their opinions. The study group of this study consisted of 7th and 8th grade students in the secondary school in Nevşehir in the 2018-2019 academic year.

Interview method was used to collect data from 40 students (20 grade 7 and 20 grade 8) with observation forms consisting of 6 open-minded questions. The data obtained from the interviews were analyzed by descriptive analysis method. According to the results obtained from the research, students are aware of the effect of Religious and Moral courses in gaining universal and human values and it has been determined that in order to gain human values, Religious and Moral teachers use the most case studies and thinking methods. Considering the effect on the students, they stated that in the internalization of universal and human values, Religious and Moral Teachers took into consideration the status of being a role model.

Key Words: Student, values, universal, Religious and Moral Education

İlahiyat Fakültesi Öğretmen Adaylarının Şükür, Tevekkül ve Taassup Kavramlarının Öğretimi ile İlgili Görüşleri

Emine Zehra TURAN¹

¹ Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Theology, Dept. of Religious and Moral Education, Turkey

zturan@nevsehir.edu.tr

Özet

Çok farklı somut kavramların öğretildiği derslerden birisi de Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersidir. Bu derslerde kavram öğretiminde bir takım eksiklikler bulunmaktadır. Bu eksikliklerin giderilmesi için öncelikle İlahiyat Fakültelerinde yetiştirilen öğretmen adaylarının kavramları doğru tanımlamaları gerekmektedir. Bu çalışma 2018-2019 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi 3 ve 4. sınıflardan 60 öğretmen adayının kavram öğretimi ve “şükür, tevekkül ve taassup” kavramlarını nasıl öğretebilecekleri konusunda düşünceleri ve görüşlerini almak için yapıldı. Öğretmen adaylarına açık uçlu sorular soruldu, öğrenciler sorular ile ilgili görüş ve önerilerini yazdılar. Yazılan görüş ve öneriler frekanslara ayrıldı, birbirine yakın ifadeler aynı frekansta yer aldı. Araştırmada elde edilen bazı sonuçlar şunlardır: Bu çalışmaya katılan öğrenciler kavram öğretimi ile ilgili olarak; kavramların her hoca tarafından farklı aktarıldığını, kavramların konu ile ilişkilendirilerek işlenmesini, somuttan soyuta, basitten karmaşığa, özelden genele gidecek şekilde öğretilmesini ve kavram haritalarından yararlanılmasını istemektedir. Öğretmen adayları kavramların derslerde daha açık, daha net bir şekilde öğrenmek ve öğretmek istediklerini belirtmişlerdir. Bu çalışma öğrencilerin kavram öğretimi ve “şükür, tevekkül ve taassup” kavramlarının öğretimi ile ilgili görüşleri öğrenmek bakımından oldukça önemlidir. Araştırmada nitel araştırma modeli ve olgu bilim deseni kullanılmıştır. Araştırma “İlahiyat” öğrencilerinin kavram öğretimiyle ilgili görüşlerini ortaya koymak olduğundan betimsel bir çalışmadır. Araştırma verilerinin toplanması amacıyla 5 açık uçlu soru, öğretmen adaylarına yazılı olarak verilmiştir. Herhangi bir zaman sınırlandırması olmadan sorulara cevap vermeleri istenmiştir.

“Şükür” kavramından ne anladığınızı yazınız.

“ Tevekkül” kavramından ne anladığınızı yazınız.

“ Taassup” kavramından ne anladığınızı yazınız.

Kavram öğretimini gerçekleştirmek için neler yaparsınız?

Bu kavramları işlerken nasıl bir uygulama yapmayı düşünüyorsunuz?

Anahtar Sözcükler: şükür, tevekkül, taassup, kavram, öğrenci

The Views of Theology Faculty Teacher Candidates on Teaching Concepts about Thank God, Resignation and Bigotry

Emine Zehra TURAN¹

¹ *Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Theology, Dept. of Religious and Moral Education, Turkey*

zturan@nevsehir.edu.tr

Abstract

One of the courses that teach very different concrete concepts is the Religious Culture and Moral Knowledge course. There are a number of deficiencies in concept teaching in these courses. In order to overcome these deficiencies, the teacher candidates who are educated in the Faculty of Theology must define the concepts correctly.

This study was conducted in order to get the opinions of 60 teacher candidates in the 3rd and 4th grades of the Faculty of Theology of Nevşehir Hacı Bektaş Veli University in the 2018-2019 academic year. Teacher candidates were asked about open-ended questions, students wrote their opinions and suggestions about the questions. Written comments and suggestions were divided into frequencies, close to the same frequency was included in the expressions. Some of the results obtained in this study are as follows: the concepts are transferred by each teacher, the concepts associated with the subject to be processed, from concrete to abstract, simple to complex, special to the general way to be taught and concept maps to be used.

Teacher candidates stated that they wanted to learn and teach concepts more clearly and clearly in the lessons. This study is very important in terms of learning the concepts related to the teaching of concept and teaching of the concepts of thank god, resignation and bigotry. Qualitative research model and case science design were used in the study. The study is a descriptive study because it is to reveal the opinions of Theology students about concepts. In order to collect the research data, 5 open-ended questions were given to the prospective teachers. They were asked to answer questions without any time limitation.

Write down what you understand from the concept of thank god.

Write down what you understand from the concept of resignation

Write down what you understand from the concept of bigotry.

What will you do to teach the concept?

What kind of practice do you intend to do when processing these concepts?

Key Words: thank god, resignation, bigotry, concept, student

Eğitimin Biçimlenmesinde Etkili Olan İnsan Anlayışları ve Türk Eğitim Sistemine Yansımaları

Mutlu AKSOY¹, Tuncay CEYLAN²,

¹*Bayburt Üniversitesi, Bayburt Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Bayburt, Türkiye,*
mutluaksoy@yahoo.com

²*Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Erzurum, Türkiye,*
tceylan@atauni.edu.tr

Özet

Her türlü eğitim faaliyetinin nihai hedefi, iyi insan yetiştirmektir. Her çağda, iyi insan yetiştirecek ideal eğitim sisteminin nasıl olması gerektiği üzerine tartışmalar yapılmış ve en iyi yetiştirme sistemine ulaşmanın yolları aranmıştır. Eğitimin nesnesi olan insanın, karmaşık bir yapıya sahip olması ve buna bağlı olarak insan ne'liği üzerine ortak bir fikre varılamaması, farklı eğitim yaklaşımlarının ortaya çıkışını beraberinde getirmiştir. Eğitimin nesnesi olan insan, bu yönüyle aynı zamanda felsefenin konusudur. Nitekim niçin, nasıl ve ne tür insan yetiştireceğimize felsefi bir cevap verilmeden, insana dair çözümler yapılmadan gerçekleştirilecek eğitim temelsiz kalacaktır.

Bu çalışmada temel olarak, insan ne'liğine ilişkin açıklamaların, eğitime nasıl yansıdığı felsefi açıdan ele alınıp incelenmiştir. Bu araştırma neticesinde, felsefi akımların insan doğasına yüklediği anlama göre eğitim faaliyetlerinin şekillendiğini söylemek mümkündür. İnsanın önceden belirlenmiş bir doğasının bulunduğunu ileri süren idealizm ve realizme göre, mutlak bilgi ve nesnel değerler mevcuttur ve bunlara doğru bir eğitim aracılığıyla ulaşılabilir. İnsan doğuştan bir takım bilgilerle donanık halde dünyaya geliyorsa, eğitimin işlevi insanda gizil olarak var olan bu bilgiyi açığa çıkarmaktır; insanın doğuştan getirdiği herhangi bir bilgi yoksa insan zihni boş bir levha (tabula-rasa) halinde ise, eğitimin işlevi deney ve tecrübe aracılığıyla elde edilen doğru bilgilerle onu şekillendirmektir. İnsan, iyi olarak doğuyorsa eğitim onu koruyacak, insan kötü olarak doğuyorsa eğitim onu ıslah edecektir. İnsanın önceden belirlenmiş bir doğasının bulunmadığını ileri süren pragmatizm ve varoluşçuluğa göre ise, mutlak bilgi ve nesnel değerler yoktur. İnsan eğitim aracılığıyla özünü/doğasını kendisi şekillendirir. Değerleri kendisi yaratır. İnsanın değişmez, mutlak bilgiye ulaşması mümkün değilse, eğitimin işlevi, insanın doğaya ve topluma uyumunu sağlayacak faydalı bilgiye ulaştırmak olur; eğitimin işlevi, insanın kendisini gerçekleştirmesini ve özgürleşmesini sağlamaktır. Bu düşüncelerin eğitime yansımaları olarak; daimcilik, esasicilik, ilerlemecilik ve yeniden kurmacılık gibi eğitim

felsefeleri akımları türemiştir. Bu eğitim felsefeleri de birçok eğitim sistemini etkilemiştir. Bir çok ülke eğitim sistemlerini kurarken ve eğitim faaliyetlerini düzenlerken, bu eğitim felsefesi anlayışlarını temel almıştır. Türkiye de eğitim sistemini ve faaliyetlerini, bu eğitim anlayışlarına göre düzenleyen ülkelerden biridir. Bu bildiride, öncelikle eğitime temel oluşturan felsefi akımların ne olduğu ve bu akımlarda insanın nasıl tanımlandığı incelenmiş, sonrasında da felsefi akımların ve eğitime yansımış haliyle eğitim felsefesi akımlarının ne olduğu ve bu akımların Türk Eğitim Sistemi'ne (Cumhuriyet'ten günümüze) nasıl yansıdığı ele alınıp değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, insan doğası, felsefi akımlar, eğitim felsefesi akımları.

**Concepts of Man Which Are Effective on the Formation of Education, and Their
Reflections on Turkish Education System**

Mutlu AKSOY¹, Tuncay CEYLAN²,

¹*Bayburt University, Bayburt Education Faculty, The Department of Primary Education,
Bayburt, Turkey,*

mutluaksoy@yahoo.com

²*Atatürk University, Kazım Karabekir Education Faculty, The Department of Turkish and
Social Sciences Education, Erzurum, Turkey,*

tceylan@atauni.edu.tr

Abstract

The ultimate goal of any kind of training activity is to raise decent people. In every age, debates were made on how the ideal education system would be developed for decent people and ways were sought to reach the best education system. The fact that the human being, which is the object of education, has a complex structure and therefore cannot come to a common idea about humanity, has brought about the emergence of different educational approaches. The object of education is the subject of philosophy at the same time. In fact, without a philosophical answer to why and how people will be educated, the training to be carried out without analyzing humanbeings will be left unfounded.

This study basically examines how the explanation on human beings is affective on education from a philosophical viewpoint. As a result, it is possible to say that the educational activities are shaped according to the philosophy that the movements have imposed on human nature. According to idealism and realism, which suggest that human beings have a predetermined nature, absolute knowledge and objective values exist and can be reached through proper education. If the human beings are born with some innate knowledge, the function of education is to reveal this information which is latently present in man; if the human mind is a blank plate (tabula-rasa) suggesting that there is no information about human birth, the function of education is to shape it with the correct information obtained through experimentation and experience. If man is born well, education will protect him, and if man is born as evil, education will correct him. According to pragmatism and existentialism, which suggest that human beings do not have a predetermined nature, there is no absolute knowledge or objective value. Human education is shaped by its essence/nature. He creates the values himself. If it is not possible for a person to reach immutable, absolute knowledge, the function of education is to bring to the information that is beneficial to the harmony of man to nature and society; the function of education is to enable man to realize himself and to be emancipated. As a reflection of these

thoughts on education; current educational philosophies such as perennialism, fundamentalism, progressivism and reconstruction have come to existence. These educational philosophies have affected many educational systems. While many countries have set up educational systems and regulated educational activities, this philosophy is based on their understanding of education. Turkey is one of those countries which regulate their education systems and activities according to this educational approach. This presentation first covers the philosophical movements that form the basis of education and their definitions of man, and then what the educational philosophy movements are and how they are reflected in current Turkish education system.

Keywords: Education, Human Nature, Philosophical Movements, Educational Philosophy Movements.

Televizyon Reklamlarında Çocuk Temsili: 2008 ve 2018 Yılları Kıyaslamalı Türkiye Örneği

Huriye KURUOĞLU¹

¹Ege Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo-TV Sinema Bölümü, İzmir, TÜRKİYE

huriye.kuruoglu@ege.edu.tr

Özet

20. Yüzyılın ilk yirmi yıllık dönemi, iletişim araştırmalarına yönelik ilginin belirdiği bir dönem olarak nitelendirilmektedir. İletişim araştırmalarına olan ilginin artmasıyla beraber o yıllarda toplumsal hayattaki büyük ve önemli değişimlerle birlikte (kadının iş hayatında daha fazla yer almaya başlaması, hızla tüketim toplumu olmamız, vb.) çocuğa atfedilen önem de artmaya başlamıştır. Dolayısıyla bu bağlamda da iletişim araştırmalarında çocuklara yönelik araştırmalar hız kazanmıştır. Ana akım yaklaşımlar, XX. Yüzyılın başlarıyla birlikte “Etki Araştırmaları” çerçevesinde çocukların kitle iletişim araçlarından nasıl ve ne biçimde etkilendiğini ele almıştır. Yıllar içinde değişen kitle iletişim araçlarına göre yapılan inceleme ve araştırmalar da farklılık göstermiştir. Çocuklar, geleceğin yetişkinleri olarak kişiliğin ve karakterin yerleşmesi açısından önemli bir süreç yaşamaktadırlar. Bu süreçte ise kişiliğin oluşumunda çok farklı faktörlerin olduğu bilinmektedir. Geçmiş yıllarda aile ve okul bu faktörleri oluşturmaktayken, kitle iletişim araçlarının hayatımıza girmesi ve özellikle son yıllarda gündelik hayatımıza girmesiyle birlikte bu konudaki tüm dengelerin alt üst olduğu, artık aile ve özellikle de okulun daha arka plana düşmeye başladığı görülmektedir.

Reklam ve çocuk ilişkisinde iki temel sorun bulunmaktadır. Reklamcılar açısından geleceğin tüketicileri olan ve yetişkin bir birey olma yolunda olan çocuklar, kısa, hareketli ve renkli olması nedeniyle reklamlardan çok etkilenmektedirler. Öte yandan da reklamlarda yer alan çocuklar da pek çok psikoloji ve iletişimle ilgili araştırmalara konu olmaktadır. Biz de tam olarak çalışmamızı bu sorunsal etrafında şekillendireceğiz. Bu çalışmada 2008 ve 2018 yıllarında televizyonda yer alan reklamlardaki çocuk temsilleri incelenmeye çalışılacaktır. Karşılaştırmalı olarak yapılacak bu çalışmada geçen bu 10 yıl içinde TV reklamlarındaki çocuk temsiline ne kadar değiştiği ya da değişmediği analiz edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: TV Reklamları, Çocuk, Çocuk Temsili, Televizyonun Etkisi

**Representation of Children in TV Commercials: A Comparative Sample of Turkey
1998-2018**

Huriye KURUOĞLU¹

¹*Ege University, Faculty of Communication, Department of Radio-TV and Film, İzmir,*

TÜRKİYE

huriye.kuruoglu@ege.edu.tr

Abstract

The first twenty years of the 20th century is characterized as a period when interest towards communication research has emerged. Together with the increasing interest in communication research, the importance attributed to children also began to increase because of major and significant changes in the social life (women taking a larger part in work life, our society rapidly becoming one of consumption, etc). Therefore, research on children have gained speed in communication research as part of this. With the beginning of the 20th century, mainstream approaches examined how children were affected by mass media within the framework of “Impact Studies”. Studies and research have also evolved based on changing mass media over the years.

As future adults, children go through an important process of building personality and character, and many different factors play a role in the formation of personality. In the past, family and school were the formative factors; however, with mass media becoming an important part of daily life in recent years, the balance is disrupted, pushing the family and particularly the school into the background.

There are two main issues in the relationship of commercials and children. Children, who are future adults and consumers for advertisers, are affected by commercials because they are brief, animate and colorful. On the other hand, children in commercials are also the subject of psychology and communication related research. The present work will be shaped precisely around this problematic. The representation of children in television commercials between 2008 and 2018 will be examined in this study. This comparative study will attempt analyze how the child representation in TV commercials has changed or not changed in these 10 years.

Keywords: TV Commercials, Children, Representation of Children, Effect of Television

Ortaöğretim Öğrencilerinde Siber Zorbalık Davranışları ve Yaşam Doyumunun İncelenmesi (KKTC Örnekleme)

Celal YANIK¹, Nergüz BULUT SERİN²

¹Lefke Avrupa Üniversitesi RPDYüksek lisans öğrencisi, celal.yanik@hotmail.com

²Lefke Avrupa Üniversitesi Dr.Fazıl Küçük Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü, Lefke/ KKTC, nserin@eul.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacı, ortaöğretim öğrencilerinde siber zorbalık davranışları ve yaşam doyumu arasında ilişki olup olmadığı ve farklı sosyo-demografik değişkenler açısından farklılıkların olup olmadığını araştırılmasıdır. Araştırma 2017-2018 Eğitim-öğretim yılında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde eğitim veren ve Millî Eğitim Bakanlığına bağlı; “Lefkoşa Türk Maarif Koleji”, “Bülent Ecevit Anadolu Lisesi”, “20 Temmuz Fen Lisesi”, “Lefkoşa Türk Lisesi” ve “Girne Oğuz Veli Ortaokulu” okullarında yürütülmüştür. Araştırmanın örnekleme, 8., 9., 10. ve 11.sınıf öğrencisi 13-17 yaş aralığındaki 145 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada Kişisel Bilgi Formu, Revize Edilmiş Siber Zorbalık Envanteri (Topçu ve Erdur-Baker, 2018) ve Yaşam Doyum Ölçeği (Köker, 1991) kullanılmıştır. Araştırmada; Cronbah Alpha Analizi, Bağımsız Örneklem t testi, Tek Yönlü Varyans Analizi ve Pearson Korelasyon Analizi kullanılmıştır. Çalışmada seçilen sosyo-demografik değişkenler, cinsiyet, sınıf, yaş, kardeş sayısı, aile gelir düzeyi, anne baba eğitim düzeyi, anne baba meslek durumu ve anne babanın birlikte yaşama durumudur. Bulgulara göre siber zorbalıkla; cinsiyet, sınıf, kardeş sayısı, aile gelir düzeyi, anne baba eğitim düzeyi, baba meslek durumu ve anne babanın birlikte yaşama durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Siber zorbalıkla; yaş ve anne meslek durumu arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Yaşam doyumu ile cinsiyet, sınıf, aile gelir düzeyi, baba eğitim düzeyi, anne baba meslek durumu ve anne babanın birlikte yaşama durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0,05$). Yaşam doyumu ile kardeş sayısı anne eğitim düzeyi arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Pearson Korelasyon Analizi sonrası ana değişkenler yaşam doyumu ve siber zorbalık arasında ise negatif ilişki saptanmıştır. Farklılık göstermeyen çoğunluktaki bu sonuçlar, genel bir bilgi verse de, örneklem gruplarını daha da daraltarak etkilere bakılması gerektiğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Siber Zorbalık, Yaşam Doyumu, Siber Zorbalık Davranışları, Ortaöğretim Öğrencileri

Kaynaklar

- Köker, S. (1991). Normal ve Sorunlu Ergenlerin Yaşam Doyumu Düzeyinin Karşılaştırılması. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Topçu, Ç., & Erdur-Baker, Ö. (2018). RCBI-II: The Second Revision of the Revised Cyber. *Measurement and Evaluation in Counseling and*, 51(1), 32-41.

Investigation of Cyber Bullying Behaviors and Life Satisfaction in Secondary School Students (TRNC Sample)

Celal YANIK¹, Nergüz BULUT SERİN²

*1 European University of Lefke, Department of Guidance and Psychology Graduate Student
Northern Cyprus, celal.yanik@hotmail.com*

*2 European University of Lefke, Dr. Fazıl Küçük Faculty of Education, Department of
Guidance and Psychology Northern Cyprus nserin@eul.edu.tr*

Abstract

In this study was to investigate the relationship between cyberbullying behaviors and life satisfaction and different socio-demographic variables in secondary school students. The study was conducted in the Turkish Republic of Northern Cyprus in the academic year of 2017-2018 and is affiliated to the Ministry of National Education. The research was done in “Lefkoşa Türk Maarif Koleji”, “Bülent Ecevit Anadolu Lisesi”, “20 Temmuz Fen Lisesi”, “Lefkoşa Türk Lisesi” and “Girne Oğuz Veli Ortaokulu”. The sample of the study consisted of 145 students in the 8th, 9th, 10th and 11th grade ages between 13-17. Personal Information Form, Revised Cyber Bullying Inventory (Topçu & Erdur-Baker, 2018) and Life Satisfaction Scale (Köker, 1991) were used in the study. In the study; Cronbah Alpha Analysis, Independent Sample t test, One Way Variance Analysis and Pearson Correlation Analysis were used. The socio-demographic variables selected in this study are gender, class, age, number of siblings, family income level, parents' education level, maternal occupation status and the co-existence of parents. Cyber bullying; No significant relationship was found between gender, class, number of siblings, family income level, parents' education level, father occupational status and parental living status ($p > 0.05$). Cyber bullying; A significant difference was found between age and maternal occupational status. No significant relationship was found between life satisfaction and gender, class, family income level, father's education level, maternal occupation status and parental living status ($p > 0.05$). A significant difference was found between life satisfaction and number of siblings. After Pearson Correlation Analysis, the main variables were negative correlation between life satisfaction and cyber bullying. These results give an overview, but the sample groups need to be further narrowed to look at the effects.

Keywords: Cyberbullying, Life Satisfaction, Cyberbullying Behaviors, Secondary School Students

References

- Köker, S. (1991). Normal ve Sorunlu Ergenlerin Yaşam Doyumu Düzeyinin Karşılaştırılması. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Topçu, Ç., & Erdur-Baker, Ö. (2018). RCBI-II: The Second Revision of the Revised Cyber. *Measurement and Evaluation in Counseling and*, 51(1), 32-41.

Cezadan Serbest Bırakılan Kişilerin Sosyal - Psikolojik Durumu ve Sosyal Uyumu

Ayşem BALAYEVA¹

¹*Bakü Devlet Üniversitesi, "Sosyal bilimler ve Psikoloji" Fakültesi, Azerbaycan*

ayshembalayeva@gmail.com

Özet

Suçlu tarafından işlenen suçun cezası ve toplumu suçtan korumanın amacı, onu iyileştirmek ve topluma geri getirmektir. Bu bakış açısına göre, ceza suçu toplumdaki izole edilmemeli, suçlunun toplumla uzlaşmasını izlemelidir. Toplumsal uyum, hükümlülerin rehabilitasyonu, toplumun eşit bir vatandaş olarak hayatta kalması için bir önkoşuldur. Sosyal uyum kavramı, mahkum tarafından, onu serbest bırakmaya çalışmadan onur almaya, değerli bir yaşam sürmek için yürüttüğü faaliyetleri ifade eder. Cezasından muaf olmuş kişinin sosyal uyumu kendisinde birçok aktiviteyi birleştirir. Bu etkinlikleri uygulamak için iki ana model vardır:

- ⊖ Tıbbi model mahkum olan kişiye tıbbi prosedürler uygular.
- ⊖ Etkileşim modelinde, bir terapi ve iletişim yöntemi tercih edilir.

Mahkumluk failerin hem psikolojik durumları ile hem de sosyal ve sağlık sorunları üzerinde ciddi etkiler olduğunu saptanmıştır. Azalan yoksunluk, depresyon, fobi, uykusuzluk, güvensizlik ve düşük özgüveninden mahrum, ayrıca, barınma eksikliği, işsizlik, maddi güvenlik eksikliği, yoksul aile ilişkileri veya nüfuz eksikliği gibi sosyal faktörler, mahkum edilmiş kişilerin sosyalleşmesini olumsuz etkilemektedir. Sosyal uyum kendisinde, terapi ve danışmanlık, eğitim ve mesleki eğitim gibi unsurları birleştirir. Mahkumu topluma eğitim yoluyla adapte etmek mümkündür. Eğitim, hem mesleki hem de bilgi edinimi için önemli bir adımdır. İhtiyaçlarını karşılayabilecek durumda olmayan bir mahkumun dışarda suçla bulaşmadan kalabilmesi mümkün değil. Her mahkumun sosyal uyumu özgündür. Bu açıdan birçok konu sosyal uyum sürecinde zorluklar yaradabilir. Sosyal adaptasyon açısından tartışılan en önemli konu zamandır. Bu nedenle, cezadan muaf tutulan bir kişinin topluma ne kadar süre uyum sağlayabileceğini tahmin etmek mümkün değildir. Bu sebeple, mevzuatta sosyal adaptasyon konusundaki zaman çerçevesi pek doğru değildir. Adaylığı denetleme sistemi aracılığıyla bir kişiyi düzeltmek, ayrıca asgari izleme ve aynı zamanda rehabilitasyon yoluyla toplum ve toplum arasında pozitif bir ilişki kurmak iyi bir uygulamadır. Azerbaycan'da, cezadan muaf olunmuş kişilerin sosyal uyumu, serbest bırakıldıktan sonra toplumdaki yerlerinin ve yeniden suç işlenmeye çalışılmalarının engellenmesi günceldir. Bu bağlamda, Azerbaycan Cumhuriyeti, Cezaevi Kurumlarından Yoksun Olan Kişilerin Sosyal Uyumuna

İlişkin Kanun 31 Mayıs 2007 tarihinde kabul edilmiştir. Kanunda cezadan muaf olunmuş kişilerin sosyal uyumu için çeşitli tedbirler – cezadan muaf olmuş kişilerin kayıtlarını yapmak, onlarla hazırlık yapmak; sosyal uyum merkezleri yaratmak; daimi ikametgahı olmayan kişilere bu yasa ile belirlenen süre içinde geçici ikametgah sağlamak; cezadan serbest bırakılan kişilerin mesleki eğitimini organize etmek, onlara iş, tıbbi ve sosyal yardım sağlamak için uygun önlemleri almak; eğitim için koşullar yaratmak; tanımlama ve diğer gerekli belgeleri sağlamak; özgürlüklerinden yoksun ve sosyal adaptasyona ihtiyacı olan kişilere bir defalık parasal yardım verilmesi; cezadan serbest bırakılan kişilere yasal, psikolojik ve bilgi amaçlı yardım tercih edilir.

Mevzuatta yansıtılan bu önlemlerin kapsamlı bir şekilde uygulanmadığı not edilmelidir. Bu nedenle, konut ve istihdamda, sosyal ve psikolojik hizmetlerin sağlanmasında bir zorluk var. Bu sürecin bir başka yönü de bu alanda uzmanlık eksikliğidir. Cezadan serbest bırakılan kişilerin sosyal uyum sürecinin etkin bir şekilde düzenlenmesinin odak noktası kurumlar arası güçlü ilişkilerdir. Çünkü bu süreç kapsamlı bir yaklaşım gerektiriyor ve her kuruluşun sahip olduğu belli sorumluluklar var.

Anahtar Kelimeler: Ceza, sosyal adaptasyon, cezadan muaf olmuş kişiler, mahkum olanlar.

Çalışan Anne ile Çocuk Arasındaki Bağlanmada Bakıcının Konumu

Doç. Dr. Recep YILDIZ¹

¹Yalova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Türkiye,
receyildiz@hotmail.com

Nesrin GÜLER

²Yalova Üniversitesi, İİBF, Sosyal Hizmet Bölümü Son Sınıf Öğrencisi, Türkiye,
nesringuler50@gmail.com

Özet

Çocuk ile anne arasındaki güven duygusu geliştikçe bağlanma da güçlenmektedir. Bowlby'nin ortaya attığı bağlanma kuramı açısından bakıldığında da anne, bebeğin sığındığı, kopmak istemediği, onda güveni ve huzuru bulduğu kişidir. Oysa belli saatler arasında işe giden ve evde bulunmayan, çocuğunu bakıcıya emanet etmiş çalışan anneler, çocuğunun güvenliği için kendisine olan yakınlığını düzenleyememektedirler. Özellikle bakıcılara emanet edilen çocuklar, bu durum karşısında, ortaya koydukları çeşitli tepkilerle annelerine sinyal göndermektedirler ki bu tepkiler bağlılık sorunu yaşandığının göstergesidirler.

Bu çerçevede araştırma, “enerjisinin büyük bir bölümünü işyerinde harcayan annenin işyeri problemlerine eklenen ve çocuğa yansıyan bakıcı sorunu, çocuğuyla iletişimine ve anne-çocuk bağlanmasına mani olmaktadır” hipotezini test etmek amacıyla yapılmıştır. Bu bağlamda araştırmada akademisyenler, devlet memurları, esnaf, temizlik görevlileri gibi farklı meslek grubunda çalışan ve Yalova ilinde yaşayan, yaşları 28 ilâ 58 arasında değişen 48 çalışan anne ile yarı-yapısal mülakat tekniği kullanılarak görüşme gerçekleştirilmiştir.

Araştırmadan elde edilen ve teorik bağlamda yorumu yapılan sonuçlar şunlardır: Çalışan anne zihinsel ve bedensel yorgunluğu sonucunda enerjisiz kalmakta ve dinlenme fırsatı bulamamaktadır. Çocuğuyla ilgili olarak da çalışan anneler, ilgi gerektiren durumlarda çocuğunun yanında bulunamadıkları ya da yeterli vakti ayıramadıkları için suçluluk duygusu yaşamaktadırlar. Uygun bakıcı bulunamayışı, bakıcının kendi evinde bakma isteği, bakıcının özensiz tutumu gibi yaşanan bakıcı problemi ise çocuk ile anne arasında güvenli bağlanma sorununa yol açmaktadır. Anne ile çocuk arasındaki güven duygusunu zedeleyen bağlanma sorununun temel göstergeleri olan tepkileri de katılımcı anneler şu başlıklar altında bildirmişlerdir. Çocuğun anne evde yokken huzursuzluk çıkarması, anneyi yanında tutmak için yalana başvurması, gün içinde anneyi sorup gelince ilgilenmemesi ya da anneye küsmesi, anne ve bakıcıya farklı tutum (tutarsız davranışlar) sergilemesi, bakan kişiye bağlanması.

Bağlanma kuramı perspektifiyle ele alınan uygulamaya dayalı bu çalışma, öncelikle literatüre sahadan veri kazandıracaktır. Ayrıca çalışma, bakıcıya emanet edilmiş ve çalışan anne ile bağlanma sorunu yaşayan çocukların annelerine karşı tepkilerinin tespitine dayanarak sunduğu çözüm önerileri ile uygulamaya dair bir katkıda bulunacak olmasıyla özgün bir çalışmadır.

Anahtar Kelimeler: Çalışan anne, bakıcı, bağlanma.

The Position of Caregivers in the Attachment Between Working Mother and The Child

Doç. Dr. Recep YILDIZ¹, Nesrin GÜLER²

¹*Yalova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Türkiye,*
receyildiz@hotmail.com

Nesrin GÜLER²

²*Yalova Üniversitesi, İİBF, Sosyal Hizmet Bölümü Son Sınıf Öğrencisi, Türkiye,*
nesringuler50@gmail.com

Abstract

As the sense of trust develops between the mother and the child, the attachment grows stronger, as well. When it is considered from the perspective of Bowlby's attachment theory, the mother is the person whom the baby sees as a shelter, never wants to drift apart from, finds the trust and comfort. However, working mothers, who cannot be at home for nearly half of the day and entrust their children to a paid caregiver, cannot regulate the closeness of their child to themselves for the safety of them. Especially the kids who are entrusted to paid caregivers, send some signals to their mothers through their behaviours which are the indicators that an attachment problem occurs.

Within this context, this study aims to test the hypothesis "the caregiver problem of the working mother, whose energy mostly runs out at work, which is added to the work problems and also reflects to the child, prevents the mother's communication with her child and the attachment between them". Thus, for this study, there made a semi-structured interview with 48 working mothers, whose ages are between 28-58, who live in Yalova and work as academicians, civil servants, tradepersons and janitors.

The results obtained and interpreted within theoretical context are those: Working mothers run out of energy as a result of both physical and mental fatigue and have no time to have a rest. When there is something to deal with about their children, working mothers may not stand by their children or allocate time for them, which, as a result, causes the feeling of guilt. Not finding the right caregiver, the caregiver's condition to look after the child at her own home, the caregiver's in elaborate attitudes and other similar issues cause problems with secure attachment between the mother and the child. The mothers interviewed listed the reactions of the kids, which are the indicators of insecure attachment, as such: The child's causing disturbance when the mother is not at home, starting to lie to keep the mother with him/her, inquiring after the mother during the day yet not dealing with her when she comes home or taking offence at her, having different attitudes (inconsistent behaviours) to the caregiver and mother and finally, being attached to the caregiver.

This study, which is discussed from the perspective of attachment theory and based on application, will redound to the literature from the field. Also, it is distinctive in a way that it identifies the reactions of the children, who are entrusted to caregivers and have problems about attachment with their mothers, to their working mothers and provides solutions about the application.

Key Words: Working mother, caregiver, attachment

Kaynaklar

- Akyüz A., Kaya T., ve Şenel N. (20007). Feyza Karasu: Annenin Emzirme Davranışının ve Emzirmeyi Etkileyen Durumların. *Feyza Karasu: TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni*, 6(5), 331-335.
- Aral, N. ve Baran, G. (2011). *Çocuk gelişimi*. İstanbul: Ya-Pa Yayın A.Ş.
- Austin, V. L., & Sciarra, D. T. (2013). *Çocuk ve Ergenlerde Duygusal ve Davranışsal Bozukluklar*. (M. Özekes, Çev.) Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Bolat, F., Uslu, S., Bolat, G., Bülbül, A., Arslan, S., Çelik, M., Nuhoğlu, A. (2011). İlk Altı Ayda Anne Sütü İle Beslenmeye Etki Eden Faktörler. *Çocuk Dergisi*, 11(1), 5-13.
- Bowlby, J. (1982). *Attachment And Loss: Vol.1. Attachment Basic Books* (Cilt 2). New York.
- Çalışır, M. (2009). Yetişkin Bağlanma Kuramı ve Duygulanım Düzenleme Stratejilerinin Depresyonla İlişkisi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar-Current Approaches In Psychiatry*, 240-255.
- Çankırılı, A. (2013). *Kaynakça Ana Baba Okulu* (8. b.). İstanbul: Zafer Yayınları.
- Demiriz, S., ve Dinçer, Ç. (2000). Okul Öncesi Dönem Çocukların Öz Bakım Becerilerinin Annelerinin Çalışıp Çalışmama Durumlarına Göre İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 58-65.
- Gökdemirel, S., Bozkurt, G., Gökçay, G., & Bulut, A. (2008). Çalışan Annelerin Emzirme Sürecinde Yaşadıkları: Niteliksel Bir Çalışma. *Çocuk Dergisi*, 8(4), 221-234.
- Gönüllü, M. ve İçli, G. (2001). Çalışma Yaşamında Kadınlar: Aile ve İş İlişkileri. *C. Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, 25(1), 81-100.
- Görgü, E. (2018). Okula devam eden 5-6 yaş grubu çocukların annelerinin bağlanma biçimleri, kişilik özellikleri ve çocukların bağlanma biçimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (1), 186-209.
- Güneş, A. (2014). *Güvenli Bağlanma*. İstanbul: Timaş Yayınları .
- Hayman, S. (2012). *Tek Başına Ana Babalık* (1. b.). İstanbul: Optimist Yayım ve Dağıtım.
- Hazan, C., & Shaver, P. (1994). *Bağlanma (Yakın İlişkilerle İlgili Bir Araştırma)*. (P. D. Dönmez, Çev.)

<http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/04/20150423.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/04/20150423-3.htm>

(Erişim: 26.01.2019).

<https://www.msn.com/tr-tr/haber/gundem/k%C3%A2r%C4%B1-y%C3%BCzde-82-d%C3%BC%C5%9Fen-ford-avrupada-binlerce-ki%C5%9Fiyi-i%C5%9Ften-%C3%A7%C4%B1karacak/ar-BBS3QgW?li=BBpmdUa&ocid=mailsignout>

(Erişim: 12.01.2019).

İnan, H. Z., & Doğan Temur, Ö. (2010). Okulöncesi Eğitim Döneminde Çocuk Bakıcıları: Ebeveynlerin Yaşantıları ve Görüşleri Üzerine Bir Araştırma. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 1-17.

Koray, M. , Demirbilek , S., & Demirbilek, T. (2000). *Gıda İşkolunda Çalışan Kadınların Koşulları ve Geleceği*. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Kadın Sorumluluk ve Statüsü Genel Müdürlüğü.

Kurt R. ve Dayıoğlu E. (08.01.2015), Kadın Çalışanların Yasal Hakları, **Yaklaşım, Sayı: 265**, <https://www.adaletbiz.com/hukuk/kadin-calisanlarin-yasal-haklari-h16862.html> (Erişim: 26.01.2019)

Ögel, K., & Tarı Cömert, I. (2014). Madde Kullanan Ergenlerin Bağlanma Stilleri. *Türkiye Yeşilay Cemiyeti*, 1(1), 9-40.

Önel, N. (2006, Eylül). İş-Aile Çatışmasının Çalışan Kadının Aile İçi İlişkileri Üzerine Etkileri, *Yüksek Lisans Tezi*.

Özek, M. (2011). Çalışan Annelerin İş Stresiyle Başa Çıkma Becerisi İle Tükenmişlik Düzeylerinin Aile Değerlendirmesine ve Çocuklarının Davranışlarına Etkileri. *Yüksek Lisans Tezi*. İzmir.

Özkaptan, D. S. (2010, Nisan 19). *Bebeklerde Nesne Sürekliliğinin Gelişimi*. Aralık 30, 2017 tarihinde Nöropsikoloji Derneği: <http://noropsikoloji.org/bebeklerde-nesne-surekliliginin-gelisimi/> adresinden alındı

Pehlivan Türk, B. (2004). Otistik Bozukluğu Olan Çocuklarda Bağlanma. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 56-63.

Sayıl, M., Güre, A., Uçanok, Z., & Pungello, E. P. (2009, Aralık). Çalışan ve İlk Kez Anne Olan Kadınların Bebeklerinin Bakımı ve İşe Geri Dönme Süreci: İleriye Dönük Çoklu Etkiler. *Türk Psikolojisi Dergisi*, 24(64), 1-14.

Semerci, Z. B. (2009). *Birlikte Büyütelim Çocuk Ruh Sağlığı 0-12 Yaş*. İstanbul: Alfa Basım Yayın.

Sümer, N., & Güngör, D. (1999). Yetişkin bağlanma stilleri ölçeklerinin Türk örneklemini üzerinde psikometrik değerlendirmesi ve kültürlerarası bir karşılaştırma. *Türk Psikoloji Dergisi*, 14(43), 71-106.

Tüzün, O., & Sayar, K. (2016). Bağlanma Kuramı ve Psikopatoloji. *Düşünen Adam Dergisi*, 19(1), 2-39.

Yavuzer, H. (Dü.). (2013). *Ana Baba Okulu*. İstanbul: Remzi Kİtapevi.

Yılmaz, A. M. (2017, Mayıs 2). *Sahte Anne Deneyi ve Harry F. Harlow*. Aralık 13, 2017 tarihinde Psiko Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi: <http://www.pdrdergisi.com/sahte-anne-deneyi-ve-harry-f.-harlow-0.html> adresinden alındı.

Kullanıcıların Çevrimiçi Forumlara Yönelik Güvenilirlik Algıları

Mehmet Ramazan YILDIZGÖRÜR¹

¹Yozgat Bozok Üniversitesi, İletişim Fakültesi, İletişim Bilimleri Bölümü, Yozgat, Türkiye

m.yildizgorur@bozok.edu.tr

Özet

Sosyal medya bilginin yoğun bir biçimde üretildiği ve paylaşıldığı bir ortam durumundadır. Ancak bu ortamların doğası gereği kasıtlı ya da kasıtsız üretilmiş her türlü yanlış bilgi çok hızlı ve kolay bir biçimde geniş bir kitleye ulaşabilmektedir. Bu durum dünya genelinde bir problem olarak kabul edilmiş, akademik veya kurumsal düzeyde birçok çalışmaya konu olmuştur. Güven kavramının medya ile ilişkisi de iletişim araştırmalarının temel çalışma alanlarından bir tanesidir. Özellikle sosyal medya kullanımının yaygınlaşması medyaya duyulan güveni tekrar ilgi odağı haline getirmiştir. Güvenilirlik çalışmalarında önemli noktalardan bir tanesi de kullanıcıların bir kaynağı, aracı ya da mesajı değerlendirirken sezgisel olarak kullandığı ipuçlarıdır. Bu ipuçları güvenilirlik algısını etkileyen başlıca faktörlerdendir. Bu çalışma bir sosyal medya platformu olan çevrimiçi forumlara yönelik güvenilirlik algılarını ve bu algıları belirleyen temel ipuçlarını anlamayı amaçlamaktadır. Bir sosyal medya ortamı olarak çevrimiçi forumlar kullanıcıların sağlık, spor, eğlence, alışveriş gibi birçok alandaki deneyimlerini, düşüncelerini ve bilgilerini birbirleriyle paylaştıkları alanlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Böylesi yoğun bir bilgi paylaşımının gerçekleştiği bu ortamlara yönelik güvenilirlik algısının araştırılması önemli bir problem olarak görülmüştür. Çalışma nitel paradigma çerçevesinde tasarlanmıştır. Problem yoğun olarak forumlarda içerik üreten ve tüketen kullanıcılarla çevrimiçi ortamda yapılan derinlemesine görüşmelerden elde edilen verilerin analiz edilmesiyle ele alınmıştır. Alanyazına göre belirlenmiş temalar çerçevesinde yapılan görüşme kayıtları değerlendirilmiş ve analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre kullanıcıların çevrimiçi forumlara yönelik güvenilirlik algılarını belirleyen ipuçları kaynak boyutunda dürüstlük, yetkinlik, beceri, uzmanlık, yardım severlik, temiz kalplilik, şöhret olarak belirmiştir. Mesaja yönelik güvenilirlik algısı ise onaylanma, tutarlılık, iyi niyet, üslup, çelişiklik, objektiflik, dilbilgisi gibi faktörlerden etkilenmektedir. Ortama yönelik güvenilirlik algısı ise denetim, kontrol, şeffaflık, yetki gibi faktörlerden etkilenmektedir.

Anahtar kelimeler: Çevrimiçi Güvenilirlik, Sosyal Medya, Çevrimiçi Forum

Credibility Perceptions of Online Forum Users

Mehmet Ramazan YILDIZGÖRÜR¹

*¹Yozgat Bozok Üniversitesi, İletişim Fakültesi, İletişim Bilimleri Bölümü, Yozgat, Türkiye
m.yildizgorur@bozok.edu.tr*

Abstract

Social media is an environment where information is produced and shared intensively. However, due to the nature of these environments, any kind of false information that is intentionally or unintentionally produced can reach a wide audience very quickly and easily. This situation has been accepted as a problem throughout the world and has been the subject of many studies at the academic or institutional level. The relationship of the concept of credibility with the media is one of the main areas of study of communication research. Especially the widespread use of social media has turned the confidence in the media into a focus of interest again. One of the important points in credibility studies is the intuitive use of users when evaluating a source, tool or message. These clues are the main factors affecting reliability perception. This study aims to understand the perceptions of reliability for online forums, which are a social media platform, and the basic clues that determine these perceptions. As a social media, online forums are confronted as areas where users share their experiences, thoughts and knowledge in many areas such as health, sports, entertainment, shopping. In such an environment where such intensive information sharing takes place, research on the perception of credibility towards source, message and medium has been seen as a major problem. The research is designed within the framework of a qualitative paradigm. The problem is addressed by analyzing the data obtained from the in-depth interviews conducted in online environment with the users who produces and consumes content in the online forums. The records of the interviews made within the framework of the themes determined according to the literature were evaluated and analyzed. According to the results of the analysis, the clues that determine the users' perceptions of credibility for online forums appear as source of honesty, competence, skill, expertise, charity, clean-heartedness and reputation. The perception of reliability for the message is influenced by factors such as affirmation, consistency, goodwill, style, contradiction, objectivity, and proper grammar. The perception of reliability towards the environment is influenced by factors such as audit, control, transparency and authority.

Key words: Online Credibility, Social Media, Online Forum

Tipten Karaktere Keloğlan'dan Kemal Sunal'a

Onur KURALAY¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Halkbilimi Bölümü,*

Türkiye

onkuralay@gmail.com

Özet

Sözlü geleneğinin önemli ürünlerinden olan efsane, destan, masal, fıkra ve halk hikâyesi gibi birçok anlatı türü, bünyelerinde toplumsal düşüncelerden beslenen birçok tip ve karakteri barındırması bakımlarından dikkate değerdir. Anlatı türlerinde varlıklarına tanık olunan bu tip ve karakterler, sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik bağlamda değerlendirmeye muhtaç görülmektedir. Bu tip ve karakterlerin özellikle sosyo-ekonomik gelişmelere bağlı olarak değişim ve dönüşüm yaşadığı; aynı gelenekten beslenen; fakat farklı sosyo-ekonomik düzeye sahip toplumlarda yeni estetik algı ve edebi zevkin ortaya çıkmasıyla kahramanların fizyolojik ve ruhsal özelliklerinin de farklılaşarak yeni tip insana uyum sağladığı, hatta işlevlerinin de buna göre şekillendiği anlaşılmaktadır.

Yukarıda verilen bilgiler ışığında tip ve karakterin en belirgin izlerine, Türk sözel geleneğin en önemli anlatılarından birisi olan masal türünde rastlamak mümkündür. Türk masal tipleri içerisinde önemli tiplerden birisi de Keloğlan'dır. Keloğlan'ın keskin zekâsı, saflığı ve mizahi bir anlayışa sahip olması onu toplumsal yaşamın birçok ihtiyacını karşılayan fonksiyonel bir yapıya sokmuştur. Keloğlan'da mevcut olan tipik özellikler, yirminci yüzyılda en önemli yansımasını yeni medyanın bir ürünü olan sinema sektöründe çeşitli film karakterleri üzerinde hissettirmiştir. Meydana gelen bu etkileşim, bir masal tipi olan Keloğlan'ın çeşitli hüviyetlerini Türk sinemasının önemli bir karakteri olan Kemal Sunal'da toplamıştır. Ayrıca meydana gelen etkileşim sonuç itibarıyla tipten karaktere olan bir dönüşümün de yolculuğunu başlatmıştır. Gündelik hayatta var olan ihtiyaçların kentsel yaşam ile beraber yeni bir boyuta girmesi, tipin karaktere yönelik dönüşümünün çizgisini belirleyen en büyük etmenlerden birisidir. Bu bağlamda geleneksel anlatının bir tipi olan Keloğlan, çağdaş yaşamın izleriyle beraber Kemal Sunal'da varlık gösterip, Kemal Sunal'ın toplumsal hayatta halkın en güçlü seslerinden biri olmasına sebep olmuştur. Bu bildiride Keloğlan masal tipinin, Kemal Sunal karakterine yansımalarından yola çıkılarak, masal tipinden sinema karakterine olan dönüşüm incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Keloğlan, masal, Kemal Sunal, sinema.

Abstract

Many types of narrative such as myth, epic, fairy tale, anecdote and folk story, which are important products of the oral tradition, are noteworthy in that they contain many types and characters nourished from social ideas. These types and characters, whose existence is seen in narrative types, need to be evaluated in a socio-cultural and socio-economic context. These types and characters, especially due to socio-economic developments and transformation; fed from the same tradition; However, with the emergence of new aesthetic perception and literary pleasure in different socio-economic societies, it is understood that the physiological and spiritual characteristics of the heroes are differentiated and adapt to the new type of people and even their functions are shaped accordingly.

In the light of the information given above, it is possible to come across the most obvious traces of type and character in the tale type which is one of the most important narratives of Turkish verbal tradition. One of the important types in Turkish fairy tale types is Keloğlan. Keloğlan's sharp wit, purity and humorous understanding put him in a functional structure that meets the many needs of social life. The typical features present in Keloğlan made the most important reflections of the twentieth century on film characters in the cinema industry, which is a product of the new media. This interaction took place in the various characters of Keloğlan, a tale type, in Kemal Sunal, an important character of Turkish cinema. In addition, the resulting interaction has led to the transformation of a type of character. The necessity of daily life in a new dimension together with urban life is one of the most important factors determining the line of the transformation of the type towards the character. In this context, Keloğlan, a type of traditional narrative, has been present in Kemal Sunal with the traces of contemporary life and caused Kemal Sunal to be one of the strongest voices of the people in social life.

In this paper, the transformation from fairy tales to cinematic characters will be examined based on the reflections of Keloğlan fairy tale type on Kemal Sunal character.

Keywords: Keloglan, fairy tale, Kemal Sunal, cinema.

Lev Tolstoy Edebi Kişiliğinde İnsanın Kurtuluş İdeolojisi (“Diriliş” Romanı)

Doç. Dr. Kemale UMUDOVA Aydın kızı¹

¹*Bakü Slavyan Üniversitesi, Filoloji ve Yabancı Dil Öğretmenliği fakültesi, Rus Edebiyatı Tarihi Bölümü, Azerbaycan*

umudova_kyamalya@mail.ru

Özet

Şerin karakteri, onun insan şahsiyetine etkisi ve bütün beşer tarihinin gelişimi meselesi Tolstoy edebi kişiliği için son derece önem arzeder. Tolstoy’un kendi eserlerinde şerin gücünü, onun insan kalbi üzerinde hakimiyetini açık bir şekilde göstermesi herkes tarafından kabul edilen bir faktördür. Bu hakimiyetin sınırları nelerdir? İnsan nasıl dirilir, günahlardan arınmadan canlı hayat yaşanır mı? Tolstoy’un dünya görüşünün mühim bir dönemini yansıtan “Diriliş” romanında bu konu hangi açılardan açıklanır?

Tolstoy edebi kişiliğinde ezeli günah ideolojisi tamamen reddedilir. Yani insan doğasının bütünlükte günahıtan yoğrulması, insanın doğduğu andan başlayarak manevi kusurluluğun acı sonuçlarını taşıması yazarın ilk felsefi dini yazılarında (traktatlarında) inkar edilir (“İtiraf”, “Benim İnancım Nededir”).

Hıristiyan tatbikatına göre bu kusur, yani ezeli günah hissi, Tanrının yardımı olmadan insanın doğru yola, hakk yoluna çıkmasını imkansız kılar. Tolstoy’a göre ise “bilince esaslanarak algılanan hayat kanunu dini vazife olan hayır iş, hakk adalet, ilahi doğa kanununun özüdür” (Бердяев Н.А. Л.Толстой // <https://www.magister.msk.ru/library/philos/berdyaev/berdn021.htm> [24.11. 2018]. Başka şekilde söylersek, hayatı idare eden hakikat kanunu mevcuttur ve insan onu kendi hayat tecrübesinde yerine getirmelidir. Tolstoy’un inanç postulatını (aksiyom) şöyle ifade etmek mümkündür: Şer kuvve yalan, hayır ise hakiki düşüncedir. Günah insandan önce veya insanla birlikte doğmamıştır, onun temeli irrasyonel iradeye dayalı değildir.

Bu meselede L. Tolstoy’un mantığı çok basittir: İnsan dünyaya temiz, saf, faydalı olmak, hayır işler yapmak için gelir, ama yanlış dini terbiye, kilise və ruhani eğitiminin olumsuz etkisi veya sosyal değerler onu doğru yoldan çıkarır. Manevi hayat yolunu seçmek için hayırseverlik duygusunu tekrar oluşturmak gerek. İşte bu nesne insanın asıl özgürlüğünü yüze çıkarır. Bunun için ise algıyı, bilinci uyandırmak lazım, yani neyin mühim veya önemsiz olduğunu ayırmak

gerek. Tolstoy insanında bu “bilinçlilik” ani olarak baş kaldıran bir histir, hakkın zühurudur. Mesih ve Kurtarıcı olmak her bir insana verilmiş potansiyel imkandır, güçtür, sadece insan bundan habersizdir. O kendi “bilinçliliği” ile günahlarından arınabilir ve adil olabilir.

Bu yol, örneğin, Dostoyevski’den farklı olarak İsa Mesih karakteri, onun şahsi örneği üzerinden değil, İncil’deki söz, dini ahkamların algılanması üzerinden açılan bir yoldur. Yaratıcılığının son dönemini, dini felsefi arayışlarını yansıtan “Diriliş” romanında Tolstoy şer üzerinde başlıca olarak zafer kazanmanın hem bireyler üzerinden hem de toplum olarak olasılığına eminliğini ifade eder.

İnsan yarıştan kendi doğasına göre “ebediyetin” taşıyıcısıdır. İnsan hayatının anlamı yalnız ondan oluşuyor ki o idrakın gücü ile bu ölümsüzlüğü görebilsin, anlasın ve ona ulaşabilsin. “Diriliş” romanının kahramanı Dimitri Nehlyudov İsa Mesih uygulamasının metafiziğini algılar, ona anlam verir. Onun “İlahi Varlık”, “Sevgi” ile yaklaşması doğrudan insan hayatının vazgeçilmez ve kaçınılmaz amacına dönüşür. “Diriliş” romanında insanoğlu problemi yalnız sosyal değil, aynı zamanda manevi felsefi anlam taşır. Burada Tolstoy sosyal ilişkiler çerçevesinde yaşamaya mahkum insanın, onu doğru ifade etmeyen değerlerden uzaklaşarak gönül dünyasına, ruhun yaşam makamına geçidini göstermeye çalışmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tolstoy, “Diriliş” romanı, hayır ve şer

The Idea of Human Saving in Lev Tolstoy's Creativity

(The Novel of "Revive")

Assistant Prof. Umudova Kemale Aydın¹

¹*Baku Slavic University, the faculty of Philology and Foreign Language Teacher, the section of Russian Literature History, Azerbaijan*

umudova_kyamalya@mail.ru

Özet

The nature of evil, its effects on the human person and the whole question of the development of human history extremely important for Tolstoy's creativity. The undeniable fact is that, Tolstoy in his creativity showed the force of evil, its power on the human heart. What are the boundaries of this power? How human is revived, without rid of guilty living life? An important period of Tolstoy's outlook which reflects in the novel of "Revive" what things are disclosed on this topic?

In Tolstoy's creativity the original idea of guilt is completely denying. That is entirely the fault of human nature, the beginning from the born of human bitter results of spiritual odd in the writer's first philosophical-religious treatises is denied ("Confession", "What is my belief?").

For a sense of Christian teaching this odd, that is the original sin is impossible for people to go out to profit way, the right way without the help of God. For Tolstoy "the cognition life of law based on consciousness is religious duties that good deed, right, the divine law of nature" (Бердяев Н.А. Л.Толстой // <https://www.magister.msk.ru/library/philos/berdyaev/berdn021.htm> [24.11. 2018]). For another way, the rules out the the truth is existing and people must perform its in his life practice. Tolstoy's postulate of faith may be expressed: evil is false, good is real sense. Guilt isn't born before the people or with the people, in its heart isn't stayed irrational will.

L. Tolstoy's logic in this regard is very simple: a person comes to the world for be purely, benefity, for kindness and goodness, but the wrong influence of the religion and the negative influence of the Church and the spiritual teaching or social values lead him astray. It is necessary to restore the feeling of kindness for choosing a moral way of life. It is truth that this thing reveals the true freedom of man. For this reason, it is necessary to clarify the mind, consciousness, that is, to distinguish between what is important or not important. In Tolstoy's man, this "consciousness" is a sudden feeling of revenge and truth. Being Christ and Savior is

the potential opportunity, power given to each individual and the human is unaware of it. He can escape his sins by his own “consciousness” and be just.

This way, for example, unlike Dostoevsky, Jesus Christ's image, is not from his personal example, the word in the Bible is a way of understanding the religious beliefs. In the novel “Revive”, which reflects the last period of his creation, his religious-philosophical quest, Tolstoy expresses his conviction that principally the win on the evil is a victory over individuals as well as society.

Man is the creator of eternity according to his nature. The meaning of human life is that he can see and perceive it forever by the power of the mind. The protagonist of the novel “Revive”, Dmitri Nexlyudov, understands the metaphysics of the teachings of Jesus Christ, gives meaning to it. His rapprochement with the “Divine Being” and “Love” is directly and indisputably an irreplaceable goal of human life. In the novel “Revive”, the human problem is not only of social, but also of moral-philosophical nature. Here, Tolstoy tries to show that the person convicted of living within the framework of social relationships is moving away from the values that are not expressly conveyed to the heart of the heart, the spirit of life.

Key words: Tolstoy, the novel of “Revive”, good and evil

Kuzeydoğu Bulgaristan'da Faal Olan Kültür Dernekleri ve Çalışmaları

Menent SHUKRIEVA¹

¹*Şumen Piskopos Konstantin Preslavski Üniversitesi, Bulgaristan*

m.shukrieva@shu.bg

Özet

Balkanlar'da Türk nüfusunun en yoğun olduğu ülke Bulgaristan'dır. Bulgaristan Türkleri komünist rejiminin son yıllarında (1984-1989) "soya dönüş" adı altında yürütülen bir asimilasyon sürecine ve "Büyük Göç" olarak bilinen 1989 zorunlu göç gibi yıkıcı bir olaya maruz kalmıştır. Etnik eritme politikası 1989'da noktalanmış olup Bulgaristan Türkleri aynı yılın 10 Kasım gününden sonra özgürlüğüne kavuştu. Bu tarihten itibaren dernekleşme ve teşkilatlanma çalışmalarının yavaş yavaş yapıldığı ve giderek arttığı dikkati çekmektedir. Konunun geniş kapsamlı olmasından dolayı bu çalışmada yalnız Kuzeydoğu Bulgaristan'da yaşayan Türklerin kurmuş oldukları kültür dernekleri betimlenecek ve bu derneklerce yapılan faaliyetler değerlendirilecektir. Kuzeydoğu Bulgaristan Varna, Şumen (Şumnu), Targovişte (Eski Cuma), Razgrad (Hezargrad), Ruse (Ruşuk), Silistra (Silistre) ve Dobriç (Hacıoğlu Pazarcık) olmak üzere toplam 7 ili kapsamaktadır. Yapılan etkinliklerden yola çıkarak genel bir değerlendirme yapacak olursak, Bulgaristan'da yaşayan Türklerin ana dilinin, kültürünün, folklor ve sanatının, örf ve adetlerinin, maddi ve manevi değerlerinin korunması, yaşatılması, tanıtılması, gelecek nesillere aktarılması, Türkler ve Bulgaristan'da yaşayan diğer milli mensubiyetler arasında işbirliği ve dayanışmanın sağlanması, sivil girişimlerinin desteklenmesi vs. bu bölgede mukim Türklerin kurmuş oldukları derneklerin temel amaçları arasında yer almaktadır. Bu amaçlar doğrultusunda dernekler konser, sergi, yarışma, anma töreni, kurs vb. etkinlikler düzenlemektedir. Çalışmada ağırlık derneklerce organize edilen kültürel etkinliklere verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bulgaristan Türkleri, kültür, kültür dernekleri

Gülmece Kuramlarına Göre Elazığ Fıkralarının Yorumu

Nuhile SARIAYDIN¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Halk Bilimi Bölümü,*

Türkiye,

nuhilesariaydin@gmail.com

Özet

Sözlü halk edebiyatı türlerinden biri olan fıkralar, kendisine özgü özellikleri olan ve güldürücü yanı ağır basan sözlü bir edebi türdür. Bu sözlü anlatı türü oldukça zengindir. Bu çalışmada öncelikle mizah ve fıkralar üzerine yapılan araştırmalar doğrultusunda bu edebi türü açıklamaya çalışacağız. İnsanlar doğası gereği gülme işlemi gerçekleştirir fakat bu gülmenin sebebi henüz netlik kazanmamıştır. Fıkra denilince ilk akla gelen gülme işlevidir. Bir gülmece türü olan fıkralar toplumda sadece eğlenmek, gülmek ve hoşça vakit geçirmek için kullanılmamakta olup bazen de toplumun aksaklıkları ve gülünç yanlarını gülme yöntemiyle dile getirilir. Böylelikle bir taraftan güldürürken diğer taraftan düşündürür ve bir mesaj vermiş olur böylece fıkra asıl amacına ulaşılmış olur. Fıkroda konu sınırlaması olmamakla birlikte gülme işlemi olduğu için anlatılırken kimseyi incitmez. Fıkra türüne verilebilecek en güzel örnek şüphesiz ki Nasreddin Hoca fıkralarıdır. Bu açıklamalardan sonra gülmece nin hayatımızdaki yerine değinilip daha sonra gülmece kuramları hakkında bilgi verilecektir. Fıkralar genel mahiyette tip ve kuramlar olmak üzere iki şekilde karşımıza çıkmaktadır. Gülmece kuramlarının ortaya çıkışı Aristo ve Platon'a dayanmaktadır. İlk olarak Aristo'yla üstünlük kuramının ortaya çıkması ve daha sonra 19 yy da diğer kuramlar ortaya çıkmıştır ve günümüzde de bu kuramlar hakkında akademik çalışmalar devam etmektedir. Gülmece kuramları: Üstünlük Kuramı, Uyumsuzluk Kuramı ve Rahatlama (zafer) Kuramı olmak üzere üçe ayrılmaktadır. Bizde bu çalışmada fıkranın gülmece kuramlarına göre Elazığ'ın zengin sözlü edebiyat ürünlerinden olan fıkraları bu kuramlar üzerinden değerlendirmeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Fıkra, Elazığ, Kuramlar

Kaynaklar

Çapraz, E. Gülmece Kuramlarına Göre Kayseri Fıkralarının Yorumu.

Ekici, M. (2009). Gülme Teorileri ve Nasreddin Hoca Fıkraları. 21. Yüzyılı Nasreddin Hoca ile Anlamak: Uluslararası Sempozyum, Akşehir, 8-9 Mayıs 2008: bildiriler, 385, 271.

Levend, A. S. (1971). Divan Edebiyatında Gülmece ve Yergi (hezl ve hecv). Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten, 18, 37-45.

Morreall, J., Aysevener, K., & Soyer, Ş. (1997). Gülmeyi ciddiye almak. İris Yay.

Interpreting Elazig Anecdotes in Terms of Theories of Humour

Nuhile SARIAYDIN¹

¹ Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of Turkish

Folklore, Turkey

nuhilesariaydin@gmail.com

Abstract

Anecdotes which are one of oral folk literature types are predominantly funny literary genres with their own characteristics. This type of oral narrative is quite rich. In this study, this type of literature will be explained in the light of researches on humor and anecdotes. People do laugh by nature, but the reason for laughing is not yet clear. When the word anecdote is mentioned, the first thing that comes to mind is laughing. The anecdotes, which are a kind of humor, are not only used for having fun, laughing or having a pleasant time, but sometimes are told to reflect the troubles and ridiculous aspects of the society. Thus, on the one hand an anecdote makes you laugh while on the other hand it gives a message which means the purpose of the anecdote is reached. There is not a subject limitation for an anecdote, yet because it is supposed to make one laugh, it does not hurt anyone. The most beautiful example that can be given as the anecdote type is the Nasreddin Hodja anecdotes. After these explanations, the place of humor in our lives will be mentioned and information will be given about theories of humour. Anecdotes come up in two ways: types and theories. The emergence of humor theories is based on Aristotle and Plato. First, superiority theory emerged with Aristotle which was followed by other theories in the 19th century and today academic studies on these theories still continue. Theories of humour are divided into three as: Theory of Superiority, Theory of Incompatibility and Relief (victory). In this study the anecdotes of Elazığ's rich oral literature will be evaluated in terms of these theories.

Keywords: Anecdotes, Elazig, Theories

References

- Çapraz, E. Gülmece Kuramlarına Göre Kayseri Fıkralarının Yorumu.
- Ekici, M. (2009). Gülme Teorileri ve Nasreddin Hoca Fıkraları. 21. Yüzyılı Nasreddin Hoca ile Anlamak: Uluslararası Sempozyum, Akşehir, 8-9 Mayıs 2008: bildiriler, 385, 271.
- Levend, A. S. (1971). Divan Edebiyatında Gülmece ve Yergi (hezl ve hecv). Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten, 18, 37-45.
- Morreall, J., Aysevener, K., & Soyer, Ş. (1997). Gülmeyi ciddiye almak. İris Yay.

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dışı Yerel Tarih Konusundaki Faaliyetleri

Serap Nazlıgül KILINÇ¹, Ali MEYDAN², Abdülkadir UZUNÖZ³

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi
Bölümü, Türkiye,*

seraapkilinc@gmail.com

²*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi
Bölümü, Türkiye,*

alimeydan01@gmail.com

³*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi
Bölümü, Türkiye,*

uzunozak@gmail.com

Özet

Yerel tarih, belirli bir yerde yaşamış veya yaşamakta olan toplumların kökenlerini, gelişimlerini, yaşam biçimlerini, sosyal, kültürel, ekonomik gelişmelerini inceleyen bir alandır. Yerel tarih denildiği zaman ilk akla gelen husus, yakın çevre, mahalle, köy, ilçe gibi bir takım yaşam alanlarıdır. Günümüzde, özellikle ilkökul döneminde öğrencilere çevresini tanıması amacıyla verilen dersler, yurt bilgisinden ziyade bölge bilgisi alanına girmektedir ve bu konular da yerel tarihten beslenmektedir. 16. ve 19. yüzyıllar arasında İngiltere’de genel tarih içerisinde işleme imkânı bulan yerel tarih, yakın geçmişteki tarih araştırmacılığının temel yönelimleri doğrultusunda değişim ve gelişim sürecine girmiştir. Yerellikten uzak olan geleneksel tarih anlayışı ile güncellikle bağlantı kurmak zordur. Bu yüzden öğrencilere çok sıkıcı gelmektedir. Bunun için daha çok öğrencinin ilgi duyabileceği tarzda olması tercih edilmelidir. Bu araştırmada, Sosyal Bilgiler dersinde yer alan ve ders içi ve ders dışında etkinlikler kapsamında ele alınan yerel tarih konularının Sosyal Bilgiler öğretmenleri tarafından değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma sürecinde nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu ise 2018-2019 eğitim öğretim yılında Nevşehir’de görev yapan 18 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak görüşme kullanılmış ve ilgili literatür taranarak sosyal bilgiler öğretmenlerinin yerel tarih konularıyla ilgili görüşlerini ortaya koyabilecek şekilde 5 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış bir görüşme formu geliştirilmiştir. Araştırmada toplanan nitel verilerin analizinde betimsel analiz yaklaşımı kullanılmıştır. Verdikleri cevaplar kodlama yoluyla kategorilere ayrıldı ve analiz sürecine sokulmuş ve yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yerel Tarih, Sosyal Bilgiler, Eğitim

Social Studies Teachers in Classroom and Extracurricular Activities on Local History

Serap Nazlıgöl KILINÇ¹, Ali MEYDAN², Abdülkadir UZUNÖZ³

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education, Dept. of Turkish Language and Social Sciences Education, Turkey*

seraapkilinc@gmail.com

²*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education, Dept. of Turkish Language and Social Sciences Education, Turkey*

alimeydan01@gmail.com

³*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education, Dept. of Turkish Language and Social Science Education, Turkey*

uzunozak@gmail.com

Abstract

Local history is an area that examines the origins, development, lifestyle, social, cultural and economic development of societies living or living in a particular place. When the local history is called, the first thing comes to mind is the environment, neighborhood, village, district, such as a team of living areas. Today, especially in primary school, lessons offered to students in order to get to know their surroundings are entered in the field of regional knowledge rather than in the field of national knowledge. These topics are fed from local history. In England between 16th and 19th centuries, local history, which has the opportunity to be processed, has begun the process of change and development in line with the main trends of recent history research. It is difficult to establish an up-to-date connection with the traditional understanding of history that is far from locality. That's why it's so boring for students. In this research, local history issues discussed in social studies lesson within the scope of in-class and outof-class activities were evaluated by social studies teachers. Qualitative research methods were used in the research process. The study group created by 18 social studies teachers working in Nevşehir in 2018-2019 academic year. Used interviews as a data collection tool and scanning the relevant literature consisting of social studies teachers from the 5 questions to put forward their views about their local history is a semi-structured interview form was developed. Descriptive analysis approach for the analysis of the qualitative data collected in the study were used. Their answers were divided into categories and coding inserted through the analysis process and interpreted.

Keywords: Local History, Social Studies, Education

Aday Öğretmenlerin Yükseköğretim Talebini Etkileyen Belirsizlik ve Riskler Hakkındaki Görüşleri

Abdulkadir UZUNÖZ¹, Fatma SAÇLI UZUNÖZ²

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Bölümü,
Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, Türkiye*

a.uzunoz@nevsehir.edu.tr,

²*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Spor Bilimleri ve Teknolojisi
Yüksekokulu, Türkiye*

fsacli@nevsehir.edu.tr

Özet

Ülkemizde ve OECD ülkelerinde ekonomik gelişme, iş bulma ve gelir seviyesi eğitim düzeyi ile ilişkilidir. Yükseköğretim mezunu bireylerin diğer eğitim düzeylerindeki bireylere göre ülke ekonomisine katkısı, iş bulma kolaylığı ve gelir seviyesi daha yüksektir. Eğitimde önemli bir yere sahip olan öğretmenlik mesleğini yükseköğretimde tercih eden öğrencilerin belirsizlik ve riskler hakkındaki görüşlerini belirlemek etkili öğretmen olarak yetişmeleri ve eğitimin kalitesini artırma açısından önem arz etmektedir. Bu sebeple araştırmada, aday öğretmenlerin yükseköğretim taleplerini etkileyen belirsizlik ve riskler hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Tarama yönteminin kullanıldığı bu betimsel araştırmada, veri toplama aracı olarak 3'lü likert tipi anket kullanılmıştır. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm; demografik özellikler, ikinci bölüm; aday öğretmenlerin yükseköğretim talebini etkileyen belirsizlik ve riskler hakkındaki düşüncelerini tespit etmek amacıyla dört boyutta sorulan otuz altı sorudan oluşmaktadır. Anketin kendini değerlendirme alt boyutunda 10 soru, eğitim yatırımının büyüklüğünden dolayı risk alamama alt boyutunda 6 soru, gelecekteki istihdam koşullarını bilememe alt boyutunda 6 soru, okulda verilen eğitime ilişkin kalite algısının bozukluğu alt boyutunda 14 soru bulunmaktadır. Araştırmanın evrenini Nevşehir ilinde bulunan bir devlet üniversitesine bağlı eğitim fakültesinde öğrenim gören 270 aday öğretmen oluşturmaktadır. Aday öğretmenlerin % 69,3'ü (187) kız, % 30,7'si (83) erkektir. Aday öğretmenler; Fen bilgisi, Sınıf, İngilizce, Beden eğitimi, Türkçe, Sosyal bilgiler öğretmenliğinde eğitim görmektedir. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS for Windows programına girilmiştir. Verilere betimsel analiz yapılmış olup, analiz sonuçları yüzde(%) ve frekans (f) olarak gösterilmiştir.

Elde edilen verilere göre; aday öğretmenler yetenekleri ortaya çıkarma, uygun program seçme, rehberlik hizmeti gibi konularda ilköğretim ve lise eğitimlerine ilişkin olumsuz görüş

belirtmişlerdir. tespit edilmiştir. Yine aday öğretmenlerin; meslek seçiminde ösym sınavının uygunluğu, yükseköğretim mezuniyetinin yeterliliği, mezuniyet sonrası iş bulma, uygun yaşam standartı sağlama konularında da olumsuz görüş belirttikleri tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Aday öğretmen, yükseköğretim, belirsizlik, risk

Preservice Teachers' Opinions About Uncertainty and Risks Effecting Higher Education Demands

Abdulkadir UZUNÖZ¹, Fatma SAÇLI UZUNÖZ²

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education, Department of Turkish Language and Social Sciences Education, Social Sciences Education, Turkey*

a.uzunoz@nevsehir.edu.tr,

²*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education, School of Sports Sciences and Technology, Turkey*

fsacali@nevsehir.edu.tr

Abstract

In our country and in OECD countries, economic development, employment and income level are related to education level. Higher education graduates have higher level of contribution to the country's economy, ease of employment and income level compared to individuals at other levels of education. It is important to determine the opinions of students who prefer teaching profession which has an important place in education in terms of uncertainty and risks effecting their higher education demands in order to raise them as effective teachers and to improve the quality of education. For this reason, it is aimed to determine the opinions of the pre-service teachers about the uncertainty and risks that affect the demands of higher education.

In this descriptive study, a 3-point Likert-type questionnaire was used to collect data. The questionnaire consists of two parts. First part includes demographic characteristics, second part includes thirty-six questions asked in four dimensions in order to determine the opinions of the prospective teachers about the uncertainty and risks that affect the demand for higher education. Self-evaluation dimension consists of 10 items, inability to take risk due to the size of the investment in education dimension consists of 6 items, inability to know future employment conditions dimension consists of 6 items, distortions of knowledge on quality of education dimension consists of 14 items. The sample of the study consists of 270 pre-service teachers studying at a public university in Nevşehir, 69.3% of them (187) were female and 30.7% (83) were male from different departments (Science, Classroom, English, Physical Education, Turkish, Social Studies Teaching) at faculty of education. The data obtained from the research was analyzed by SPSS for Windows. Descriptive statistics were performed on the data and the results were shown as percentage (%) and frequency (f).

The results showed that pre-service teachers expressed negative opinions about revealing the skills, choosing suitable programs, and providing guidance regarding the primary and high school education. According to the results, it has also been determined that they have negative

opinions about the eligibility of the ÖSYM exam in the career selection, the adequacy of the higher education graduation, finding employment after graduation and providing an appropriate standard of living.

Keywords: Pre-service teacher, higher education, uncertainty, risk

Ortaöğretim Öğrencilerinin Harita Okuryazarlık ve Harita Beceri Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik İnceleme

Suat KARADAŞ¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Türkiye,*

suattkaradas@gmail.com v

Özet

Davranışçı yaklaşım öğretmen merkezli bir eğitim anlayışına dayalıdır. Davranışçı yaklaşımının aksine yapılandırmacı yaklaşım ise öğrenci merkezli bir eğitim anlayışına sahiptir. 2000’li yılların başlarında ortaöğretim müfredatlarında yapılandırmacı yaklaşım modeli benimsenmiştir. Yapılandırmacı yaklaşımla, öğretmen merkezli eğitimden öğrenci merkezli eğitime geçilmiştir. Öğrenci merkezli eğitimle beceri ve değer eğitimi önem kazanmıştır. Coğrafya bilimi ezberci bir yaklaşımdan ziyade akıl yürütme ve hayal gücünü kullanma becerilerini geliştiren bir bilim dalıdır. Bu yüzden, harita okuryazarlığı coğrafya bilimi için oldukça önemli bir konudur. Öğrencilerin sosyal ve ekonomik yaşamlarında haritalardan etkili ve verimli şekilde yararlanabilmeleri için iyi bir harita okuyucu olmaları gerekmektedir. Bu bakımdan coğrafya eğitimi açısından harita dersleri öğretiminde öğretmenlerin öğrenci merkezli bir rol sergilemesi gerekmektedir. Bu araştırma ortaöğretim öğrencilerinin harita okuryazarlık ve beceri düzeylerinin belirlenmesine yönelik amacı ile yapılmıştır. Bu çalışmada araştırmacı tarafından geliştirilen 20 maddelik beşli likert tipi ölçek ile öğrencilerin harita okuryazarlık ve beceri düzeyleri hakkında araştırma yapılmıştır. Yapılan çalışmada ortaöğretim öğrencilerine yönelik harita okuma okuryazarlığı ve becerileri ile işlem yapma yeteneği bakımından değerlendirilerek önerilerde bulunulmuştur. Araştırmanın örneklemini 2018–2019 eğitim-öğretim yılının I. döneminde Gaziantep Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS istatistik programı ile analiz edilmiş, elde edilen verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde değerleri ve aritmetik ortalama tablolar oluşturularak yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin harita okuryazarlık ve beceri düzeyleri konusunda büyük çoğunluğu anketteki sorulara cevap olarak olumsuz yanıt verdikleri tespit edilmiştir. Öğrencilerin daha çok sosyal yaşam açısından harita ile ilgili sorulara olumlu cevap verdikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Harita, Harita Becerileri, Ortaöğretim Öğrencileri, Harita Okuryazarlığı,

Investigation of the Map Literacy and Map Skill Levels of Secondary School Students

Suat KARADAŞ¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of Geography,
Turkey,*

suattkaradas@gmail.com

Abstract

The behavioral approach is based on a teacher-centered educational approach. Contrary to its behavioral approach, the constructivist approach has a student-centered education approach. In the early 2000s, the constructivist approach model was adopted in secondary education curricula. With a constructivist approach, student-centered education has been started from teacher-centered education. Skills and value education has gained importance with student-centered education. Geography is a science that develops the ability to use reasoning and imagination instead of approaching by heart. Therefore, map literacy is a very important issue for geography. In order to make efficient and efficient use of the maps, students must have a good map literate. From this point of view, in terms of geography education, teachers should show a student-centered role in teaching map lessons. This research was carried out with the aim of determining secondary school students' literacy and skill levels. 20 developed by the researcher in this study five-point Likert-type scale research on literacy and skill levels of students about the map. Literacy and map reading skills for secondary school students this study in terms of the ability to make the transaction are evaluated and recommendations are given. This is the sample of the study in the first period of the academic year 2018-2019 is formed by Hasan Ali Yücel Anatolian High School students in Gaziantep. The data obtained from the study were analyzed by SPSS statistical program and the frequency, percentage values and arithmetic mean tables were interpreted by analyzing the obtained data. As a result of research, the vast majority of students regarding literacy and skill levels map as you answer the questions in the survey that give a negative response have been identified. In terms of the social life of students give a positive answer to questions about the map that have been identified.

Keywords: Map, Map Skills, Secondary School Students, Map Literacy.

Kaynakça

Büyüköztürk Ş., Çakmak K.E, Akgül E.Ö., Karadeniz Ş ve Demirel F. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Pegem Akademi.

Büyüköztürk Ş., (2018). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı İstatistik, Araştırma Deseni SPSS Uygulamaları ve Yorum* , Ankara: Pegem Akademi.

Kartal, F., & Koç, H. (2017). Ortaöğretim (9. Sınıf) Öğrencilerinin Harita Okuryazarlık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Eastern Geographical Review*, 22 (37).

Ortaöğretim Öğrencilerinin Coğrafya Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Düzeylerini Ölçme Üzerine Bir Çalışma

Aslı DENİZ

Özet

Öğrenme süreci öncesinde ve sırasında en önemli birkaç faktörden biri de motivasyondur. Motivasyonun olumlu yönde geliştirilebilmesi için öncelikle ölçülebilmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu nedenle bu çalışmada ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya öğrenmeye yönelik motivasyon düzeylerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın odak grubunu 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Nevşehir-Avanos ilçesinde bir devlet okulunda öğrenim gören 9. 10. ve 11. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Grupta 98'i kız, 71'i erkek olmak üzere toplamda 169 orta öğretim öğrencisi bulunmaktadır. Çalışmada nicel araştırma modeli, betimsel araştırma yöntemi ve veri toplama aracı olarak Coğrafya Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçek 22 maddeden oluşan 5'li likert tipi anket formundadır. Veri analizi çeşitli değişkenler göz önüne alınarak (yüzde, frekans ve cinsiyete ilişkin fark olup olmadığı gibi) SPSS programında bağımsız örneklem t-testi yapılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizi sonucunda kitap seçerken coğrafya konulu kitapların tercih edildiğine, arkadaşlar arasında coğrafyayla ilgili bilgi alışverişi yapılmak istendiğine, coğrafya dersi sınavında en yüksek notun alınmak istendiğine, coğrafya dersi kitabındaki bütün soruları çözebilmek istendiğine, coğrafya dersinde kimsenin bilmediği sorulara cevap verilmek istendiğine yönelik sorularda anlamlı bir farklılık bulunmuş olup bu farklılık da sadece kitap seçerken coğrafya konulu kitapların tercih edildiği sorusunda erkek öğrenciler daha fazla olup; diğer sorularda ise kadın öğrenciler çoğunluğu oluşturmaktadır. Bunun nedeni kadın öğrenci sayısının erkek öğrenci sayısından daha fazla olması olabilir. Beraberinde kadın ve erkek öğrencilerin verdiği cevaplara göre maddeler arasında çok önemli bir farklılık görülmemektedir. Sonuç olarak öğrenciler çoğunlukla coğrafya öğrenimine karşı ilgi belirten sorulara (coğrafya biliminin konusu ilgimi çeker vb.) ve bilgi edinmeyi belirten sorulara (coğrafya biliminde yaşanan gelişmeler hakkında bilgi edinmek isterim vb.) olumsuz cevaplar verip, performansla yönelik sorulara (coğrafya dersi sınavında en yüksek notu almak isterim vb.) ise olumlu cevaplar vermişlerdir. Öğrencilerin coğrafya öğrenmeye yönelik motivasyonlarının bu derse ilgi duymak, öz gelişim sağlamak, günlük hayatta kullanabilmek değil, bu derste sonuç olarak başarılı olabilmek, iyi not alabilmek şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafya, Eğitim, Ortaöğretim, Motivasyon

Proje Fuarlarının Sosyal Bilgiler Eğitimine Etkisinde Öğretmen Görüşleri

Fatma KANTEMİZ¹, Prof. Dr. Ali MEYDAN²

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi

Bölümü, Nevşehir, Türkiye

kntmz.fatma@gmail.com

²Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi

Bölümü, Nevşehir, Türkiye

alimeydan01@gmail.com

Özet

Öğretim yöntemlerinden biri olan yaparak yaşayarak öğrenme ilkesi öğrencide kalıcı bilgi edinme ve beceri geliştirmede oldukça etkilidir. Bu doğrultuda özellikle çalışmalar yaparak bir ürün ortaya koyma ve bu ürünü sergileme de ‘Proje Fuarları’ oldukça etkilidir. İçerik açısından Sosyal Bilgiler dersi ile oldukça uyumlu olan proje hazırlama ve bu projeleri fuar ya da sergilerde sunum yapma öğrencinin cesaretini ortaya çıkartarak etkili öğrenme gerçekleştirmesine katkı sağlamaktadır. Öğrenci eğitim-öğretim yılı içerisinde katıldığı proje fuarları ile bir yandan keyifli zaman geçirirken bir yandan da keşfedecektir. Geçmiş yıllarda Proje hazırlama ve Proje Fuarları düzenlemede gerek Sosyal Bilgiler öğretmenleri gerekse okul idaresi bu fikre uzak dursalar bile son birkaç yıl içerisinde değişen şartlara uyum sağlamak adına bu tür faaliyetler biraz olsun ön plana çıkmaya başlamaktadır. Bu araştırmanın temel amacı Okul Dışı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilimsel ve Sanatsal Etkinlikler konusu kapsamında, Sosyal Bilgiler dersinde uygulanan Proje Fuarlarına ilişkin Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırmanın katılımcıları 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı içerisinde Nevşehir ili Merkez ilçesinde yer alan 3 farklı ortaokulda görev yapan toplam 14 Sosyal Bilgiler öğretmeniştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasından yararlanılmıştır. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılan bu çalışmada Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Proje Fuarlarının Sosyal Bilgiler eğitimine etkisindeki görüşleri incelenmiştir. Bu çalışmada elde edilen sonuçlara göre Sosyal Bilgiler Proje Fuarları öğrenci açısından oldukça etkili ve yararlıdır. Öğretmenler bu doğrultuda olumlu görüş belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Dersi, Sosyal Bilgiler Proje Fuarları, Eğitim

Teachers Opinion of the Effect Social Science Project Fairs on Social Studies

Fatma KANTEMİZ¹, Prof. Dr. Ali MEYDAN²

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education, Turkish and Social Sciences
Education Department, Nevşehir, Turkey*

Kntmz.fatma@gmail.com

²*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education, Turkish and Social Sciences
Education Department, Nevşehir, Turkey*

alimeydan01@gmail.com

Abstract

Hands-on learning is the one the teaching method that very effective on acquiring permanent information and improving skills. In that situation, "Project Fairs" are very efficient for doing scientific researches and put some work product also show it too. Preparation and presentation of that projects be in accord with social studies course, also giving encourage the students for contribute to permanent learning. When the student attends a project in an academic year, he or she will discover new information that will have a pleasant time. In the past years, social sciences teachers and school administrations were avoided from the held project fair and prepare some project but in these days, that fairs and projects shine out again because of teachers and school administrations are trying to adapt themselves to new education system. The main purpose of this research is to reveal the views of Social Sciences Teachers related to Project Fairs applied in Social Science course within the scope of Social Science Education Scientific and Artistic Activities. The participants of the survey are 14 social sciences teachers working in 3 different secondary schools in the Central District of Nevsehir province during the 2018-2019 academic year. In this study, one of the qualitative research methods is used. The data were obtained from a semi-structured interview form. In this study, social studies teachers 'opinions on the impact of" project fairs" on social studies course were examined. According to the results obtained in this study, Social Sciences Project Fairs are very effective and useful for the students. Teachers gave positive opinions about this subject.

Keywords: Social Science Lesson, Social Science Project Fairs, Education

‘Sinemadan Çıkmış İnsan’: Müslüm Filminde Baba Figürünün Temsil Formu ve Kuşaklararası Aktarımı

Betül Tansel¹, Serhat Kaya²

¹*Istanbul Esenyurt Üniversitesi, Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, İstanbul, Türkiye,*

betultansel@esenyurt.edu.tr

²*Istanbul Esenyurt Üniversitesi, Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü, İstanbul, Türkiye,*

serhatkaya@esenyurt.edu.tr

Özet

Sinema, doğuşundan günümüze geçen süreçte, hep yeni bir anlam üretme, farklı okuma biçimleriyle farklı perspektifler geliştirme ve mesaj verme görevini üstlenirken; günümüzde interaktif izleyici, dijital medya ve hipermetinsellikte etki sınırlarını genişleten önemli bir kitle iletişim aracı haline geldi. Toplumsal hareketlilik, online/sosyal medya, sosyo- kültürel ve politik değişimler aile ve aile bireylerinin rolü ve misyonunda birtakım değişikliklere neden olmuştur. Toplumsal yapıyı yeniden biçimlendiren modernite bu dönüşüm süreçlerinin yol açtığı yeni kültürel örüntüler kuşkusuz sinema dünyasına yansımıştır. Sinemada gösterge ve göstergeler aracılığıyla tanımlanan hikâyeler genellikle semantik bir bağlam içindedir. Bu sürecin Türk sinemasına farklı temsil formlarıyla yansıdığını görmekteyiz. Özellikle ataerkil toplumlarda ön plana çıkan baba figürü, değişimler karşısında yeniden şekillendirilirdi ve çağa uygun anlam ve görevler yüklenerek yeni/ideal bir baba modeli çizilmeye başlandı. Örneğin, bu temsilerden bazıları baba imgesine yönelik geliştirilen ‘ailenin koruyucusu-kollayıcısı, otoritesi, eksikliğin veya varlığının gücü bazen de ‘gereksizliği/fazlalığı’ öykünün ana temasını taşımaktadır.

Gerçek hayatta ve sinemada baba rolünün merkezileştirilmesi, devlet baba ile bütünleştirilmesi aslında biyolojik babalıktan öte gücü, meşru bir otoriteyi, tehlikeye karşı bitimsiz korunaklı bir alan, anne kucağının ikamesi şeklinde tasvir edilmesi ve bazı inançlarda Tanrı’nın baba (erkek) olarak tanımlanması durumudur. Burada baba mitine ilişkin gönüllü itaatkârlık söz konusudur. Tabii burada tartışılmaz itaatkarlıktan ret konumunu içeren bir evrilme süreci de söz konusu olabilir. Aile modellerindeki değişime erkeklerin aile içi otoritesindeki değişim açısından bakıldığında, baba-oğul arasındaki iktidar mücadelesi/paylaşımının farklı gerçekleşme biçimleri ve pratikleri ile karşılaşıyoruz. Babaların sahip olduğu erkeklik değerlerinin "rol model" olarak çocuklarına da büyük ölçüde geçtiği genel kabul gören bir görüştür. Bu

düşüncenin temelinde yatansa, babadan oğula geçen erkekliğin büyük ölçüde doğal/biyolojik ve dolayısıyla değişmez bir özellik olduğu da bu kabulüdür. Bu nedenle, babalık konusunda bir diğer önemli araştırma biçimi de babalık konusunu erkeklerin çocukluktan yetişkinliğe yaşam boyu gelişimleri içinde ele alır ve kuşaklararası etkilenmeleri odak noktası olarak görür. Çocuk sahibi olmaya hazırlanan ya da olmuş olan bir erkeğin zihninde nasıl baba olunacağına dair en temel şekillendirici bilgi, kendi babasından gelmektedir. Davranışlar ve duyguları içeren deneyimsel bilgilerin yanı sıra annelik ya da babalık rolleriyle ilgili toplumsal cinsiyet yapılanmalarına dair kültürel inanışlar da bir nesilden diğerine aktarılır. Fakat bu kuşaklararası aktarımların hiçbirinde kişi her şeyi olduğu gibi içselleştiren pasif bir alıcı gibi görülmemesi ve deneyimlerini dönüştürme gücüne sahip aktif bir birey olarak ele alınması gerekir.

Bu çalışmada Türkiye toplumunda baba statüsünü etkileyen veya oluşturan sebepler üzerinde durularak Türk sinemasındaki bir örneklem üzerinden baba figürünün nasıl işlenip ele alındığı, kuşaklar arası nasıl aktarıldığı ve izleyicide ne tür etkiler uyandırdığı incelenecektir. 23 Kasım 2018’de vizyona giren Müslüm Gürses’in hayatının konu edinildiği Müslüm Baba filmi bizim örneklemimiz olacaktır. Bu film Stuart Hall’un geliştirdiği ‘Kodlama-Kodaçımı’ kuramı bağlamında değerlendirilecektir. Hall, medyanın iletilerinin alıcılar tarafından egemen, müzakereli ve muhalif olarak üç farklı şekilde okunduğunu savunmaktadır. Bir sinema filminin seyreden kişiler üzerindeki etkileri farklı biçimlerde olacağını biliyoruz. Kullandığımız yöntem ile filmdeki baba figürünün/figürlerinin ardındaki anlamsal ve gizli kalmış mesajları serimlemektir. Müslüm Baba filmindeki baba figürünün anlamsal kurgusunun kodları Psikoloji, Sosyoloji ve Radyo, Televizyon ve Sinema bölümü öğrencileriyle yarı yapılandırılmış soru formuyla derinlemesine gerçekleştirilecek görüşmeler üzerinden okunacaktır. Sorunsalımızı en iyi şekilde karşılayacağımızı düşündüğümüz 20-24 yaş aralığındaki 15 kullanıcı ile görüşme yapılacaktır. Bu sorulara verilen cevaplar üç okuma biçimi üzerinde temellendirilerek yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Baba, erkeklik, sinema, kodlama-kodaçılımı, kuşaklar arası aktarım

Kaynaklar

ŞAKI AYDIN, O. (2007), Alımlama Araştırmaları,ve Kültürel Çalışmalar Geleneğinin Katkısı, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11, syf. 119-131.

EKER, T., ŞİMŞEK F., (2012), Kodlama-Kodaçımı Bağlamında Muhteşem Yüzyıl Dizisinin Lise Öğrencileri Üzerindeki Etkilerine Yönelik Alımlama Analizi, *Selçuk İletişim*, 7(2), syf. 111-120.

- HALL, S., (1973), *Encoding and Decoding In The Television Discourse*, 20 Ocak 2019 tarihinde University of Birmingham <https://www.birmingham.ac.uk/Documents/college-artslaw/history/cccs/stencilled-occasional-papers/1to8and11to24and38to48/SOP07.pdf>
- SELEK, P. (2008), *Sürüne Sürüne Erkek Olmak*, İstanbul: İletişim.
- MENDEL, G. (2000), *Babaya İsyan - Sosyopsikanalitik Bir Deneme* -, İstanbul: Cem.
- MENDEL, G. (2005), *Bir Otorite Tarihi*, İstanbul: İletişim.
- THOMA, D. (2011), *Babalar: Modern Bir Kahramanlık Hikayesi*, İstanbul: İletişim.

**‘A Person Out of the Silver Screen’: Representation Form of the Father Figure on
Muslum Movie and Intergenerational Transfer**

Betül Tansel¹, Serhat Kaya²

¹ *İstanbul Esenyurt University, Faculty of Arts and Social Sciences, Dept. of
Sociology, İstanbul Turkey*

betultansel@esenyurt.edu.tr

² *İstanbul Esenyurt University, Faculty of Arts and Social Sciences, Dept. of Radio Television
and Cinema, İstanbul, Turkey*

serhatkaya@esenyurt.edu.tr

Abstract

While the cinema has taken on the task of creating a new meaning, developing different perspectives with different reading styles and giving messages to the present-day process; today, interactive audiences are an important means of mass communication that extends the boundaries of influence. Modernity, which reforms the social structure, and the new cultural patterns caused by these transformation processes are undoubtedly reflected in the world of cinema. The father figure, especially prominent in patriarchal societies, is reshaped in the face of changes, and a new/ideal father model is drawn by ascribing meaning and appropriate tasks according to the age.

When the change in family models is considered from the perspective of changes in domestic authority of men, we are faced with different forms and practices of the power struggle/sharing between father and son. It is a generally accepted opinion that male values of the fathers are largely passed on to their children as “their role models”. It is also assumed that the masculinity from father to son is largely natural/biological and immutable on the basis of this idea. For this reason, another important form of research on fatherhood is that it considers paternity as a focal point for men from childhood to adulthood in their lifelong development and to be influenced by intergeneration interaction. The most basic styling information about how to become a father in the mind of a man who has prepared or who has become a father comes from his own father. In this study, the reasons that affect or constitute the status of the fatherhood in Turkish society, how the father figure is constituted and how it is handled by a sample in the Turkic cinema, how it is transmitted between generations, and what kind of influences it arouses in the viewer will be examined. Muslum Baba movie released on November 23, 2018 and discussing the life of Müslüm Gürses will be the sample this study. This film will be evaluated in the context of the “coding-encoding” theory developed by Stuart Hall. With this method, semantic and confidential messages behind the father figure/figures in the film will be examined. In addition,

the codes of semantic fiction of the father figure in the film will be read through interviews with a semi-structured questionnaire with students of psychology, sociology and radio, television and cinema departments. 15 users in the 20-24 age range will be interviewed who are considered to be the best way to discuss research problem.

Keywords: Father, Masculinity, Cinema, Coding-Encoding, Intergenerational Transfer

References

ŞAKI AYDIN, O. (2007), Alımlama Araştırmaları,ve Kültürel Çalışmalar Geleneğinin Katkısı, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11, syf. 119-131.

ŞEKER, T., ŞİMŞEK F., (2012), Kodlama-Kodaçımı Bağlamında Muhteşem Yüzyıl Dizisinin Lise Öğrencileri Üzerindeki Etkilerine Yönelik Alımlama Analizi, *Selçuk İletişim*, 7(2), syf. 111-120.

HALL, S., (1973), *Encoding and Decoding In The Television Discourse*, 20 Ocak 2019 tarihinde University of Birmingham <https://www.birmingham.ac.uk/Documents/college-artslaw/history/cccs/stencilled-occasional-papers/1to8and11to24and38to48/SOP07.pdf>

SELEK, P. (2008), *Sürüne Sürüne Erkek Olmak*, İstanbul: İletişim.

MENDEL, G. (2000), *Babaya İsyan - Sosyopsikanalitik Bir Deneme* -, İstanbul: Cem.

MENDEL, G. (2005), *Bir Otorite Tarihi*, İstanbul: İletişim.

THOMA, D. (2011), *Babalar: Modern Bir Kahramanlık Hikayesi*, İstanbul: İletişim.

Dijital Dünyanın Sinemadaki Yansımaları: Yapay Zeka**Seda SÜNBÜL OLGUNDENİZ¹**¹ *Ege Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü, Türkiye*seda.sunbul.olgundeniz@ege.edu.tr**Özet**

Son yıllarda teknolojik alanda yaşanan gelişmeler, yapay zekanın farklı alanlarda kullanım imkanlarının artmasına olanak sağlamıştır. Dolayısıyla yapay zekaya yönelik geliştirilen ilerlemeler, sinema filmlerindeki yapay zeka temsillerine de yansımaktadır. Bilim- kurgu türünde geçmişten günümüze dek yapay zekanın konu alındığı filmlerde içinde bulunulan dönemin koşulları çerçevesinde kurgulanan yapay zeka temsilleri dikkat çekmektedir. Teknolojik ilerlemelerin bilinmezliği karşısında gelişen korku temelinde yapay zeka temsilleri film anlatılarında sıklıkla olumsuz bir bakış açısıyla yansıtılmaktadır. Sinema filmlerinde yapay zeka, genellikle dünyaya hakim olmaya çalışan, insanlığı tehdit eden bir korku nesnesi olarak betimlenmektedir. Bu korku filmlerde dönem dönem azalıyor gibi görünmekle birlikte, farklı anlatılar üzerinden yeniden kurgulanmaktadır. Kimi zaman insanlığı tehdit eden makineler olarak, kimi zaman da insanlığın kurtulması için yardımcı temsiller olarak film anlatılarında yer almaktadır. Son yıllarda bir bedene sahip olmadan sadece bir bilgisayar sistemi olarak kurgulanan ve aslında günümüz teknolojisini yansıtan yapay zeka temsilleri, insanın teknoloji ile olan ilişkisine ve giderek artan yalnızlığına da vurgu yapmaktadır. Ayrıca insanın sahip olduğu duygusal özelliklerle de donatılan ve bir anlamda insana rakip olarak betimlenen yapay zeka temsilleri (robotlar, syborg, android) bu anlamda filmlerde dikkat çekici bir unsur olarak yer almaktadır. Kısaca farklı yapay zeka temsilleri üzerinden, yapay zekanın insan ile olan ilişkisi filmlerde anlatılmaya devam etmektedir. Bu çalışma içerisinde yapay zekanın filmlerde nasıl sunulduğu ele alınmaktadır. Araştırma kapsamına alınan filmler göstergebilimsel çözümleme tekniği perspektifinde niteliksel analiz yöntemiyle incelenmektedir. Çalışma kapsamında filmlerde kurgulanan “yapay zeka” temsilleri üzerinden yapay zekanın sinemada nasıl sunduğunu ortaya koymak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Bilim Kurgu, Sinema

The Reflections Of The Digital World In Cinema: Artificial Intelligence

Seda SÜNBÜL OLGUNDENİZ¹

¹ Ege University, Faculty of Communication, Dept. of Radio, Television and Cinema, Turkey

seda.sunbul.olgundeniz@ege.edu.tr

Abstract

Developments in the technological environment in recent years have allowed the artificial intelligence to be used in different areas. Progresses for artificial intelligence are also included in artificial intelligence representations in films. Science-Fiction types take attention for the representations drawn in the framework of the conditions of the era when the artificial intelligence subjects are exposed to the day-to-day. Artificial intelligence, in the context of the fear that develops in the face of the obscurity of technological advances, is reflected in a negative view. In films, artificial intelligence representations are portrayed as objects of fear threatening humanity and often trying to dominate the world. In this study, it is scrutinized how artificial intelligence is presented in films. The films chosen studied are scrutinized by qualitative analysis method from the perspective of semiotic analysis technique. Within the scope of the study, it is aimed to show how artificial intelligence is presented in the cinema through the representations of "artificial intelligence" in films.

Keywords: Artificial Intelligence, Science-Fiction, Cinema

Dijital İletişim Dünyasında Dini Yönelimler: “İslami Evlilik Siteleri” Üzerine Bir

Araştırma

Ali Emre BİLİS¹

¹ Dr, Türkiye,

aliemrem@hotmail.com

Özet

Dijital teknolojiler günümüz toplumlarındaki iletişim süreçleri üzerinde büyük bir etkiye ve belirleyici güce sahiptir. Hayatımıza hemen her gün dâhil olan yeni iletişim biçimleri ve platformları bu durumun en önemli göstergelerindendir. Toplumun her kesimine göre içerikler üretilmesine olanak veren bu yeni iletişim dünyası, dini yönelimli ve muhafazakâr insanları da kendisine çekmeye çalışmaktadır. Yeniliklere karşı temkinli olarak görülen dini toplumsal kesimlerin dijital iletişim dünyasına eklenme girişimlerinden birisi de “İslami Evlilik Siteleri”nin kurulmasıdır. Son dönemde sayıları gittikçe artan bu internet siteleri, gerek günlük yaşam pratiklerinde gerekse evlilik gibi hayati önemi olan büyük kararlarda dini eksende hareket eden insanlara, İslami ilkelere uygun olduğunu ileri sürdükleri bir hizmet vaat etmektedirler. Dijital dünyanın dini alandaki etkisini gösteren İslami Evlilik Siteleri’nin biçim ve içerikleri hakkında yeterli bilginin olmadığı gözlenmektedir. Bu çalışma, yenilik ve çağdaşlık ile özdeşleşen dijital dünya ile geleneksel ve dini değerleri benimsemiş toplumsal kesimleri bir araya getiren bir form olarak İslami Evlilik Sitelerine odaklanmaktadır. Çalışmanın amacı, söylemlerini, kural ve işleyişlerini ortaya koyarak bu sitelerin toplumsal işlevleri hakkında bir bakış açısı oluşturulmasına katkı sağlamaktır. İçerik analizi ve betimleme yöntemi aracılığıyla bu internet sitelerinin iletişim dünyasındaki yerleri ve etkileri irdelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: İslami Evlilik Siteleri, Dijital Medya, Din, Evlilik, İnternet

Religious Tendency In Digital Communication World: A Research On "Islamic Marriage Sites"

Ali Emre BİLİS ¹

¹ Dr., Turkey,

aliemrem@hotmail.com

Abstract

Digital technologies have great influence and decisive power on communication processes in today's societies. The most important indicators of this situation are the new forms of communication and platforms including in our daily lives. This new world of communication, allowing content to be produced according to every segment of a society, is trying to allure people whom are religious-tendency and conservative. One of the initiatives of the religious social segments, regarded as cautious against the innovations, to participate in the digital communication world is establishment of "islamic marriage sites". These internet sites which are ascending in number lately, promise a service to people not only daily routines, but also in big decisions that are vital for such as marriage and claiming is proper to the principles of islam. Its observed that there is insufficient information about the forms and contents of islamic marriage sites showing the influence of the digital world in religion. This study focuses on islamic marriage sites as a form bringing together the digital world identified with innovation and modern the social segments that adopt traditional and religious values.

The main purpose of the study is to contribute to the creation of a perspective on the social functions of these sites by revealing their rhetoric, rules and their functioning via content analysis and description method, the place and effects of these sites in the world of communication are scrutinized.

Keywords: Islamic Marriage Sites, Digital Media, Religion, Marriage, Internet.

Sosyal Medyada Dijital Linç Olgusu: ‘Shitstorm’ Kavramı Üzerine Medyaetiksel Bir Değerlendirme

Dr. Öğr. Üyesi Pınar ÖZGÖKBEL BİLİS¹

¹ Ege Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü, Türkiye,

pinar.ozgokbel.bilis@ege.edu.tr

Özet

Toplumsal yaşamda cereyan eden bir olay daha sonra sosyal ağlarda kurulan iletişim biçimleriyle, gerçekleştirilen paylaşım ya da yorumlarla kısa sürede bir “dijital nefret dalgası”, “internette öfke patlaması” ya da “dijital linç” olgusuna dönüşebilmektedir. Literatürde Shitstorm kavramı adı altında bilinen bu sürecin temelinde kişinin toplum tarafından onaylanmayan ahlaki bir ihlali söz konusudur. Bu ahlaki ihlal, sosyal medya aktörlerinin şiddet, hakaret, küfür ve aşağılama gibi bir linç söyleminin oluşturulmasına neden olmaktadır. Sosyal medyada oluşturulan linç, kişilerin hak ve özgürlüklerine, haysiyet ve şerefine de bir saldırıdır ve aynı zamanda da uzun vadede toplumsal huzuru bozacak bir tehdittir.

İşbu tespitten yola çıkarak bu çalışma Shitstorm olgusuna medya etiksel bir perspektiften yaklaşmakta ve kavramının karakteristiğini, ortaya çıkış nedenlerini ve dinamiğini incelemeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Shitstorm, Dijital Linç, Medya Etiği

Digital Lynching In Social Media: A Media-ethical Assessment About the Term “Shitstorm”

Assis. Prof. Pınar ÖZGÖKBEL BİLİS¹

¹ *Ege University, Faculty of Communication, Dept. of Radio, Television and Cinema, Turkey*

pinar.ozgokbel.bilis@ege.edu.tr

Abstract

An event that occurs in social life can be turn into a "digital hate wave", “anger explosion on internet" or "digital lynch" in a short period of time with the types of communication established in social networks. In the literature, this process is known as the “shitstorm” concept, which is based on a moral violation that is not approved by the society. This moral violation causes social media actors to create a lynch discourse such as violence, defamation, profanity and humiliation. The lynch created on social media is an attack on the rights and freedoms of persons, dignity and honor, and in the long term, it is a threat to the social peace.

From this point of view, this study approaches the “Shitstorm Phenomenon” from an ethical perspective and aims to examine the characteristics, the causes and the dynamics of its concept.

Keywords: Social Media, shitstorm, Digital Lynch, Media Ethics

Balıkesir Kentinde Gündelik Yaşamda Cinsiyet Kimliği ve Mekânın Karşılıklı İnşasını Anlamak

Güldane MİRİOĞLU¹

¹Balıkesir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Balıkesir, Türkiye

guldanege@hotmail.com

Özet

Coğrafya disiplininde kadın konularının ele alınması ve kadınlara dair bilgilerin coğrafyaya dahil edilmesi çabaları ile 1970'li yıllarda görünen ve 1980'li yıllarda gelişen feminist coğrafyada, cinsiyet ve mekân arasındaki karşılıklı etkileşimin, iktidar ilişkileri ile ilgisi ve bireysel kimlikler incelenmektedir. Gündelik yaşamın inşa ettiği ve gündelik yaşamı inşa eden bir ürün/üretim olarak mekân, diğer pek çok bileşenle beraber cinsiyete dayalı kimlikleri de inşa eder ve cinsiyete dayalı kimlikler aracılığıyla inşa olur. Bu çalışma, cinsiyete dayalı kimlikleri üretmede bir güç olarak mekânı ve mekânı üreten bir güç olarak cinsiyeti anlamayı amaçlamaktadır. Nitel bir perspektife dayanan bu araştırmanın metodolojisi feminist metodoloji, yöntemi ise söylem analizidir. Çalışmanın evreni, Balıkesir kenti merkezi iş alanı ve Balıkesir kenti merkezi iş alanını gündelik olarak kullanan bireylerdir. Çalışma kapsamında Balıkesir kenti merkezi iş alanında cinsiyet kimliğini üreten mekânsallıklar ve Balıkesir kenti merkezi iş alanını kullanan bireylerin mekânsal davranışlarında cinsiyet kimliğinin inşası, uzun süreli gözlemlere dayalı olarak anlamlandırılmıştır. Merkezi iş alanında seçilen beş açık kentsel kamusal mekânda sabah 07.00 ile gece 23.00 arasında, çok kısa molalar dışında, belirtilen saatleri kapsayan sürelerde bireylerin gündelik yaşamdaki cinsiyetli davranışlarının ne söylediği analiz edilmiştir. Araştırmada kentsel mekânın eril gösterenleri ve kent mekânının erkek egemen inşası ile bireylerin gündelik davranışlarında toplumsal cinsiyete dayalı iş bölümü ve iktidar ilişkilerinde erkek egemenliğinin temsillerine ulaşılmıştır. Kentsel kamusal mekândaki bireylerin davranışları, ev mekânı ve iktidar ilişkilerinden bağımsız değil, iktidar ilişkileri ve cinsiyete dayalı iş bölümü ile ilişkilendirilerek anlamlandırılmıştır. Gözlenen alanlar arasındaki davranış farklarının belirlenmesinde, her bir bölgeyi kullanan bireylerin ve bölgenin mekânsal inşalarının özellikleri ilişkilendirilmiştir. Gözlem noktalarına göre değişen bireysel cinsiyetli davranışlar, diğer bir ifadeyle kısa mesafelerde yere göre değişen cinsiyetli davranışlar, mekân ve cinsiyetin nasıl karşılıklı olarak üretildiğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyet, Mekân, Feminist Coğrafya

Understanding the Mutual Construction of the Space and the Gender Identity in Everyday Life in Balıkesir City

Güldane MİRİOĞLU¹

*¹Balıkesir University, Faculty of Science and Literature, Department of Geography, Balıkesir,
Turkey*

guldanege@hotmail.com

Abstract

In feminist geography that emerged in 1970s and developed in 1980s with the effort to the inclusion of women's knowledge to the geography, the interactions between gender and space, and its relationship with power relations and individual identities are examined. The space as a product/production which builds everyday life and built by everyday life, builds gender-based identities and built through gender-based identities with many other components. This study aims to understand gender as a force that produces space and space as a force to produce gender-based identities. The research is based on a qualitative perspective, its methodology is feminist methodology and its method is discourse analysis. The universe of the study is the central business district of Balıkesir city and the individuals which use the central business district of the Balıkesir city in daily life. Within the study, the spatialities producing the gender identity in the central business district of the Balıkesir city and the construction of the gender identity in the spatial behaviors of the individuals who use the central business district of the Balıkesir city have been explained based on long-term observations. The gender-based spatial behaviors of the individuals in daily life between the hours of 07.00 and 23.00, in five selected different open urban public spaces in the CBD were analysed. Within the study have been reached to the representations of the maledominated construction of the urban space, male domination in power relations and gender-based division of labor in the daily behavior of individuals. The behavior of individuals in urban public space is interpreted with relation to power relations and gender-based division of labour. In determining of the behavioral differences between the observation areas, the characteristics of the spatial constructions of the observation area and the characteristics of the individuals who use each observation area linked with. Gender-based behaviors varying according to the observation points, in other words, gender-based behaviors that vary in short distances, have shown how space and gender are produced mutually.

Key words: Gender, Space, Feminist Geography

19. Yüzyılın İkinci Yarısından İtibaren Orta Anadolu'da Ermeni Olayları

Ahmet OĞUZ¹, Alev DURAN²

¹*Doç. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü,*

Türkiye

ahmetoguz@nevsehir.edu.tr

²*Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Aydın Üniversitesi,*

alvdrn@gmail.com

Özet

Ermeni meselesi, Osmanlı Devleti'nin Berlin Anlaşmasını imzalamasıyla gün yüzüne çıkmıştır. Ancak bunun alt yapısı Tanzimat Fermanı'ndan sonra atılmaya başlamıştır. Azınlıklara verilen ayrıcalıklar Islahat Fermanıyla da iyice genişlemiştir. Osmanlı birliğinden ayrılmak için diğer gayri Müslimlerle beraber bu durum Ermenilerce de fırsat olarak görülmüştür. İnsani değerlerin altına gizlenen kilise ve okul yapımı gibi faaliyetler, azınlıkların milliyetçilik politikalarının temelini oluşturmuştur. Ülke genelinde gayri Müslimlerin yaptığı bu örgütlenme Orta Anadolu'da da görülmüştür. Orta Anadolu'nun diğer bölgelerle yakın iletişim kurabilme özelliği sebebiyle suç işlemeye meyilli kimselerin ve gurupların bölgeyi kullanmalarına da imkân vermiştir. Ermeniler ve diğer azınlıklar da aynı yolu izlemişlerdir. Bölgenin Ermenilerin faaliyet göstermelerine nüfus bakımından da imkân sağlamıştır. Bu sebebiyle bölgede örgütlenmeleri hızlı olmuştur. Kilise ve okul yapımıyla başlayan yapılaşma süreci terör örgütlerinin beslendiği damar haline gelmiştir. Orta Anadolu'daki Ermeni olaylarının başlaması ve bölgedeki etkileri bu çerçevede ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Orta Anadolu, kilise, Ermeni, Osmanlı Devleti.

Kafkasya ve Çerkes Göçü

Tekin TUNCER¹

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Türkiye*

tekintuncer@nevsehir.edu.tr

Özet

Göç, kavramı insanlık tarihi kadar gerilere giden bir süreçtir. Nüfusun bir yerden başka bir yere taşınmasını ifade etmektedir. Sosyolojik anlamda ve sosyal literatürde göç olgusu fertlerin ya da toplumsal grupların yeni yerleşim alanlarına ya da yeni siyasal sınırlara hareketliliğini esas almaktadır. Göç olgusu ise kitlelerin mevcut oldukları yerlerden siyasal, kültürel, ekonomik ve sosyal sebeplerden dolayı başka bir yere hareket etmelerine verilen isimdir. Tarihi ölçüde göç kavramı, kıtlık, iç savaş, dini ve diğer şiddet olayları, soykırım ve siyasî sürgün gibi sebeplere bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. İnsanlık tarihi açısından ise oldukça acıklı süreçleri kapsamaktadır.

Devletlerin siyasi yaşantılarında göç olgusunun önemli bir yeri vardır. İnsanlar tarih boyunca sürekli hareket halinde olmuşlar ve yer değiştirmişlerdir. Bu göçlerin bir kısmı kendiliğinden ve doğal akışı içerisinde olurken, bir kısmı ise baskı, zorlama ve zulümler neticesinde olmuştur. Bu çalışmamızda Osmanlı siyasi ve sosyal tarihinde önemli bir yer tutan Çerkeslerin Osmanlı Devleti topraklarına göç ve sürgününü çalışmayı esas aldık. Tarihin gördüğü en dramatik göçlerden bir tanesi olan Çerkes Sürgünü'nün sebepleri ve göç sonrası yaşadığı sıkıntılar ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çerkes, Göç, Sürgün, Osmanlı, İşgal

Caucasia and Circassian Immigration

Tekin TUNCER¹

¹*Nevsehir Haci Bektas Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Department of History,
Turkey*

tekintuncer@nevsehir.edu.tr

Abstract

Concept of immigration is a process to which it goes as back as human history. It states moving population from some place to another place. Sociologically and in social literature, immigration fact grounds on mobilization of individuals or social groups to new settlement areas or new politic borders. Immigration fact is a name given for masses's movement from places where they are present to another place due to politic cultural, economic and social reasons. On a historical scale, immigration concept emerges based on reasons such as famine, çivil war, religious and other violence events, genocide and politic exile etc. It covers quite sad processes in terms of human history.

Immigration fact has an important place in politic experiences of states. Humans have become in motion perpetually and changed place throughout history. While some part of these immigrations happaned by itself and within natural flow, some of them occured in consequence of pressure, force and cruelties.

In our study, we grounded on studying immigration and exile of the Circassian, who take an important place in Ottoman politic and social history, to territories of Ottoman State. We will present reasons of Circassian Exile, one of the most dramatic immigrations which history saw, and difficulties they experienced after immigration.

Key Words: Circassian, Immigraion, Exile, Ottoman, Occupation.

Balkan Savaşlarından Sonra Rumeli ve Kafkaslardan Anadolu'ya Yapılan Göçler

Ahmet Oğuz

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Türkiye

ahmetoguz@nevsehir.edu.tr

Özet

Osmanlı Devleti'nin Müslümanlarla meskûn Kırım yarımadasını kaybettikten sonra bölgeden Anadolu'ya yoğun bir göç faaliyeti yaşanmıştır. Bu göç dalgası 93Harbi'nden sonra daha da artmıştır. Osmanlı Devleti'nde 93 Harbi'nden sonra dağılma emareleri başlamıştır. Bu tarihten sonra artan göçlerle beraber Balkan savaşının kaybıyla beraber Anadolu'ya göç baskısı artmıştır. Genel olarak Rusya'nın Osmanlı'ya karşı kazandığı askeri zaferlerden sonra Balkanlardan ve Kafkaslardan Anadolu topraklarına göçler olmuştur. İşgal edilen yerlerde Türk ve Müslüman nüfusun yoğun olması göçlerin de yoğunluğunun artmasına sebep olmuştur. Anadolu insanı savaşla beraber göçün yükünü de karşılamak zorunda kalmıştır. Özellikle İstanbul'da toplanan ve büyük yekûn oluşturan Balkan göçmenlerini ülkenin değişik yerlerine dağıtabilmek için yoğun çaba harcanmıştır. Değişik vasıtalarla İstanbul'da toplanan mülteciler yaşama şartlarına uygun ya da kendilerinin yaşayabileceği şehirlere gönderilmiştir. Bu göç sırasında özellikle sorun olduğu düşünülen 'Çerkez Muhacirler' meselesi ortaya çıkmıştır. Bu dönemde ilk Osmanlı Meclisi açık olduğu için konu mebuslar arasında tartışmalara sebep olmuştur.

Son dönemde Anadolu topraklarının yaşadığı en büyük göç dalgalarından birisi de 1911-1912 Balkan Savaşları ile beraber yaşanmıştır. Özellikle Balkanlarda Rumeli'nin kaybedilen topraklarında Müslüman nüfus oldukça yoğundu. Bu yüzden Anadolu'ya gelen göç öncekilerden daha fazlaydı. Diğer bir olumsuz etken ise devletin imkânları artık eskilere oranla iyice daralmasıydı. Üstelik Anadolu şehirleri göç alma konusunda öncekiler kadar da istekli değillerdi.

Anılan dönemin zor şartlara devletin ve halkın yetersizliklerine karşın Balkanlar ve Kafkaslardan gelen mülteciler Anadolu'ya yerleştirilmiştir. Osmanlı Devleti'nin son yılları ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş safhasında önemli konularından biri göç ve mülteciler olmuştur. Onların barınma ve beslenmelerini temin ve topluma uyum sağlamaları için elden gelen tüm imkânlar seferber edilmiştir. İmkânlar ölçüsünde darda kalan mülteciler Anadolu coğrafyasına dağıtılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Çerkez, Balkan Savaşları, Mülteci.

**Migrations From Rumelia and Caucasus to Anatolia After the Russo-Turkish War of
1877-1878 (93 War)**

Ahmet OĞUZ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Department of History,

Turkey

ahmetoguz@nevsehir.edu.tr

Abstract

The loss of the Crimean peninsula, being old land of the Ottoman State, caused migration of the Muslim population living in the region to Anatolia intensively. This wave of migration had increased after the 93 war. After the 93 war signs of collapse began to be seen in the Ottoman State. After this date, intensive immigration wave and the defeat of the Balkan Wars increased the tendency of the Muslim population to Anatolia. There have been generally migrations from Balkans and caucasus after Russia's military victory over the Ottoman State. Density of Turkish and Muslim population in the occupied places had increased the intensity of migration. The people of Anatolia had bear the burden of migration together with the war.

It had been made intense efforts to distribute the Balkan migrants which form a large population especially gathered in Istanbul to different parts of the country. Refugees gathered in Istanbul via various means were sent to cities where they could live. During this migration had arise 'Cherkes Migrants issue' which is thought to be a problem. Since the first Ottoman Assembly was open in this period, the issue caused controversy among the deputies.

One of the biggest waves of migration in the last period experienced by the Anatolian lands also occurred with the Balkan Wars in the years 1911-1912. The Muslim population especially in the Balkans ve the lost territory of the Rumelia was quite dense. Therefore, immigration to Anatolia was higer than before. Another negative factor was that the state's facilities were less than the previous period. Moreover, Anatolian cities were not as eager as to take immigrants when compared to the old period.

In spite of the difficult conditions of that period, the inadequacies of the state and the people, refugees from the Balkans and the Caucasus were settled in Anatolia. One of the major issues in the last perios of Ottoman State and the Republic of Turkey's establishment stage had been the migration and refugees. All possibility had been mobilized to ensure the sheltering and feeing of the refugees and their adaptation to Society. Refugees in difficult situations were distributed to the Anatolian geography within the bounds of possibility.

Keywords: Ottoman, Cherkes, Balkan War, Refugee

ID: 98

Kohlberg'in Heinz İkilemine Göre Öğrencilerin Ahlaki Gelişim Düzeylerinin İncelenmesi: Isparta Örneği

Vedat AKTEPE¹, Mevlüt GÜNDÜZ², Abdurrahman TÜRKER³

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Türkiye*

vedataktepe@nevsehir.edu.tr

²*Süleyman Demirel Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Türkiye*

mevlutgunduz@sdu.edu.tr

³*Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkiye*

abdurrahmanturker88@gmail.com

Özet

Bireyin doğru ve yanlış ayırt etmesini sağlayan değerler bütününe ahlak denir. Ahlak, toplumun çoğunluğunun vicdanında kabul gören ve yazılı olmayan toplumsal kurallardır. Bu değerler toplumdan topluma değişiklik gösterdiği gibi bir toplumdaki bireyler arasında da değişiklik gösterebilir. Bu farklılıkların birçok bileşeni olmakla birlikte özellikle de yaş faktörü, diğer faktörlere göre biraz daha ön plana çıkmaktadır. Çünkü üst düzey ahlaki davranışlar soyut düşünebilme becerisine bağlı olarak gelişmektedir. Bu bağlamda araştırmanın amacı, farklı değişkenler açısından öğrencilerin Heinz ikilemine verdikleri cevaplara göre çıkarımlar yapmak ve değer eğitimi bağlamında incelemektir. Araştırmada betimsel yöntem tercih edilmiştir. Araştırmanın evreni çok geniş olduğu için örneklem alma yoluna gidilmiş ve Isparta il merkezinde öğrenim gören 400 öğrenci araştırmanın örneklemine oluşturmuştur. Tesadüfi olarak belirlenen 3 okulda, farklı sınıf seviyelerinden oluşan öğrencilere (ilkokul, ortaokul ve lise) ve Süleyman Demirel Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören farklı sınıflardaki öğretmen adaylarına anket dağıtılmıştır. Ankette Kohlberg'in bahsettiği Heinz ikilemine benzer hayali bir örnek durum verilmiş ve katılımcıların bu durumda kendileri olsa nasıl davranacakları sorulmuştur. Heinz ikilemine göre katılımcıların işaretleyebileceği 6 farklı seçenek bulunmaktadır. Ayrıca çeşitli değişkenler açısından bu durumu analiz edebilmek için 5 tane kapalı uçlu soruya yer verilmiştir. Araştırmada gönüllülük esas alınmış ve katılımcıların kimlikleri gizli tutulmuştur. Araştırmada elde edilen bulgulara göre, katılımcıların Heinz ikilemine göre tasarlanan örnek duruma verdikleri cevaplar; cinsiyet, yetiştiği bölge, anne ve baba eğitim seviyesi açısından ahlaki gelişim düzeyleri farklılık göstermemektedir. Ancak yaş faktörü, belirgin olarak katılımcıların verdikleri cevapları farklılaştırmaktadır. Diğer bir deyişle, yaş ilerledikçe ahlaki açıdan verilen cevaplar da beklenen yönde değişmektedir. Sonuç olarak bu araştırma göstermiştir ki ahlak kişiden kişiye

toplumdan topluma değişebilen bir yapıya sahip olmakla birlikte, yaşı faktörü açısından evrensel nitelik taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ahlak, Kohlberg'in Heinz ikilemi, öğretim kademeleri, yaş

**An Investigation of Students' Moral Development Levels According to Kohlberg's Heinz
Dilemma: The Case of Isparta**

Vedat AKTEPE¹, Mevlüt GÜNDÜZ², Abdurrahman TÜRKER³

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education, Department of Basic Education,
Turkey*

vedataktepe@nevsehir.edu.tr

²*Süleyman Demirel University, Faculty of Education, Department of Basic Education, Turkey*

mevlutgunduz@sdu.edu.tr

³*Mehmet Akif Ersoy University, Institute of Educational Sciences, Turkey*

abdurrahmanturker88@gmail.com

Abstract

The values that enable the individual to distinguish between right and wrong are called morality. Morality is the accepted and unwritten social rules in the conscience of the majority of the society. These values vary from one society to another, and may vary among individuals in a society. Although there are many components of these differences, especially the age factor comes to the fore more than other factors. Because high-level moral behaviors are developing depending on the ability to think abstractly. In this context, the aim of the study is to make inferences according to the answers of the students to the Heinz dilemma in terms of different variables and to examine them in the context of value education. Descriptive method was preferred in the study. As the universe of the study was very large, sampling was made and 400 students studying in Isparta city center were formed the sample of the study. In three randomly determined schools, a questionnaire was distributed to pupils from different grades (primary, secondary and high school) and in different classes who were studying in the primary school teaching department of Süleyman Demirel University. In the survey, an imaginary example similar to the Heinz dilemma was mentioned by Kohlberg, and the participants were asked how they would behave in this situation. According to the Heinz dilemma, there are 6 different options that participants can mark. In addition, in order to analyze this situation in terms of various variables, 5 closed-ended questions were included. The study was based on volunteerism and the identity of the participants was kept confidential. According to the findings of the study, the participants' responses to the sample situation designed according to the Heinz dilemma; The level of moral development in terms of gender, level of education in the region, mother and father do not differ. However, the age factor significantly differentiates the responses of the participants. In other words, the answers given in terms of morality change

as expected in the age. As a result, this research has shown that morality can vary from person to person from society to society, although it has a universal character in terms of age factor.

Keywords: Morality, Kohlberg's Heinz dilemma, teaching levels, age

Harita Okur-Yazarlığının Toplumsal Ve Bireysel Açından İncelenmesi

Suat KARADAŞ¹, Ali İMAMOĞLU²

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Türkiye,*

suattkaradas@gmail.com

²*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Türkiye,*

aliimamoglu@nevsehir.edu.tr

Özet

Eğitim, toplum ve bireyin gelişimi açısından önemli bir süreçtir. Eğitimde birey ve toplum için uygun araç ve materyallerin kullanılması önemli bir husustur. Bu çalışmada, birey ve toplumun zihinsel akıl yürütme ve hayal gücünü kullanma yetisi, harita okuryazarlığı bağlamında değerlendirilmiştir. Birey ve toplumların yaşadığı çevreyi, mekânı daha iyi anlayıp kavrayabilmesi için coğrafya bilimine ihtiyaç duyulmaktadır. Coğrafya bilimi ezberci bir yaklaşımdan ziyade akıl yürütme ve hayal gücünü kullanma becerilerini geliştiren bir bilim dalıdır. Bu yüzden, harita okuryazarlığı coğrafya bilimi için oldukça önemlidir. Birey ve toplumun akıl yürütme ve hayal gücünü kullanma yetisinin gelişmesine yardımcı olacak araçlar ise estetik kaygılar taşıyan bilimsel olarak hazırlanmış haritalardır. Bu çalışmanın genel amacı harita okuryazarlığının birey ve toplumun zihinsel şemalarını, kavram haritalarını ve mekânı algılama becerisini nasıl etkilediğini irdelemektir. Bu çalışmada ilgili literatürler toplanıp değerlendirilmiştir. Çalışmada harita programlarından ArcGIS programı kullanılarak ilgili haritalar yapılmıştır. Akademik anlamda coğrafya ile ilgili çalışmalarda, harita kullanımıyla ilgili farklı hedef kitlelere yönelik anket çalışmaları yapılmaktadır. Yapılan çalışmalara göre ortaöğretim düzeyinde yetersiz olan harita okur-yazarlığı oranı lisansüstü eğitimde oldukça gelişmiştir. Bu çalışmada harita okuryazarlığının öneminden bahsedilmiş ve Türkiye’de bu konunun farklı eğitim seviyelerindeki durumu değerlendirilmiştir. Sonuç olarak bazı seviyelerde eksiklerin olduğu fark edilmiştir. Harita kavramı, insan zihninde bir metafor olarak kalmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Harita Okuryazarlığı, Toplumsal, Bireysel, Coğrafya.

Examination Of Social And Individual Aspects Of Literacy Map

Suat KARADAŞ¹, Ali İMAMOĞLU²

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of Geography,
Turkey*

suattkaradas@gmail.com

²*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Arts and Sciences, Dept. of Geography,
Turkey*

aliimamoglu@nevsehir.edu.tr

Abstract

The development of education, society and the individual is a first-class concern for the appropriate tools and materials for individual and society in education. Here, the instruction manual for individual and public use of mental reasoning and imagination is evaluated in the study of map literacy. The need for geography is needed for individuals and societies to understand and understand the environment they live in. Geography is a science that develops the skills of using reasoning and imagination rather than a rote approach. Because of this, the map literacy is quite geographic for science. Our scientifically prepared maps with aesthetic concerns that will be the tools to help the individual and the society to improve the ability to use reasoning and imagination. The general aim of this study is to examine how map literacy affects the mental and school mentalities, concept maps and the ability to perceive the space. This detailed literature has been collected and evaluated. Related maps in ArcGIS Academic planning In surveys related to geography, survey studies for different target audiences related to map use. According to structured studies, a low literacy rate at the secondary level is highly developed in graduate education. status was assessed at different levels of education these issues in Turkey. As a result, it was noticed that there were deficiencies at such levels. On the map, the human mind did not remain a metaphor.

Keywords: Map Literacy, Communal, Individual, Geography.

Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine İlişkin Düşünceleri

Abdulkadir UZUNÖZ¹, Ali MEYDAN²

^{1/2}Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

¹a.uzunoz@nevsehir.edu.tr, ²meysdan@nevsehir.edu.tr

Özet

Sosyal Bilgiler dersi coğrafya, tarih, vatandaşlık, sosyoloji, arkeoloji, antropoloji, ekonomi, gibi sosyal bilimler disiplinlerinden seçilen konuları içermektedir. Sosyal bilgiler dersi öğrencilerin demokratik değerlerinin gelişmesi, yaşadığı topluma uyum sağlaması, problem çözme becerisinin gelişmesi ve üretken olması için gereklidir. Sosyal bilgiler derslerini alan öğrencilerin, bu derslere ilişkin düşüncelerinin tespiti akademik başarılarının gelişmesi ve etkili vatandaş olarak yetişmeleri açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu sebeple araştırmada ortaokul öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine ilişkin düşüncelerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Araştırmada betimsel araştırma modeli ve tarama yöntemi kullanılmış olup, veri toplama aracı olarak 5'li likert tipi anket kullanılmıştır. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm; demografik özellikler, ikinci bölüm; öğrencilerin sosyal bilgiler dersine ilişkin düşüncelerini tespit etmek amacıyla sorulan yirmi yedi sorudan oluşmaktadır. Anketin güvenirlik katsayısı .90 olarak hesaplanmıştır. Araştırmanın evrenini Nevşehir iline bağlı iki ortaokul, örneklemini ise 5, 6, 7, 8. Sınıflardan toplam 250 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin %27,2'si (68) 5. Sınıf, %29,2'si (73) 6. sınıf, %20,4'ü (51) 7. Sınıf, %23,2'si (58) 8. Sınıf düzeyindedir. Öğrencilerin %51,6'sı (129) kız, %48,4'ü (121) erkektir. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS for Windows programına girilmiştir. Verilere betimsel analiz yapılmış olup, analiz sonuçları yüzde (%) ve frekans (f) olarak gösterilmiştir.

Elde edilen verilere göre; öğrencilerin sosyal bilgiler dersine ilişkin algılarının olumlu olduğu söylenebilir. Bununla birlikte öğrenciler sosyal bilgiler dersinin ülkenin güncel durumu hakkında bilgi vermediğini ileri sürmüşlerdir. Sosyal bilgiler dersinin çevre korumaya ve iyi bir vatandaş olmaya etkisinin olmadığına yönelik görüş belirten öğrenci sayısının da dikkat çekici miktarda olduğu söylenebilir. Bu sebeple sosyal bilgiler ders konuları ve materyallerinin güncel olması sağlanabilir.

Anahtar kelimeler: Ortaokul, öğrenci, sosyal bilgiler

Secondary School Students' Thought on Social Studies

Abdulkadir UZUNÖZ¹, Ali MEYDAN²

^{1/2}Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education, Turkey

¹a.uzunoz@nevsehir.edu.tr, ²meydan@nevsehir.edu.tr

Abstract

Social Science lesson includes topics selected from the disciplines of geography, history, citizenship, sociology, archeology, anthropology, economics, etc. Social Science lesson is necessary for the development of democratic values of students, adaptation to the society they live in, development of problem solving skills and being productive. It is thought that determining the opinions of the students who take social studies courses is important for the development of their academic success and being an effective citizen. For this reason, it was aimed to determine the opinions of secondary school students about social science lesson.

In this research, descriptive research model and screening method were used and a 5-point Likert-type questionnaire was used as data collection tool. The survey consists of two parts. First part; demographic characteristics, second part; It consists of twenty seven questions asked to determine the students' thoughts about social science lesson. The reliability coefficient of the questionnaire was calculated as .90. The population of the study consists of two secondary schools in Nevşehir and 250 students from 5th, 6th, 7th and 8th grades. 27.2% (68) of the students were 5th grade, 29.2% (73) were 6th grade, 20.4% (51) were 7th grade, 23.2% (58), 23.2% (58) are at the 8th grade level. Of the students, 51.6% (129) were female and 48.4% (121) were male. The data obtained from the study were entered into SPSS for Windows program. Descriptive analysis was performed on the data and the results of the analysis were shown as percentage (%) and frequency (f).

According to the data obtained; it can be said that students' perceptions about social science lesson are positive. However, students argued that the social science lesson did not provide information about the current state of the country. It can be said that the number of students who stated that social science lesson has no effect on environmental protection and being a good citizen is also remarkable. For this reason, social studies course subjects and materials can be kept up to date.

Keywords: Secondary school, student, social science

Sınıf Öğretmenlerinin Fen Okuryazarlık Düzeyinin İncelenmesi

Vedat AKTEPE¹, Mevlüt GÜNDÜZ², Cihangir ÇELİK³

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Türkiye*

vedataktepe@nevsehir.edu.tr

²*Süleyman Demirel Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Türkiye*

mevlutgunduz@sdu.edu.tr

³*Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkiye*

cihangircelik32@hotmail.com

Özet

Fen okuryazarlığı bireyin çevreyi anlaması, eleştirel düşünmesi, sorgulaması, yaşam boyu öğrenen birey olması ve dünya hakkında merakını sürdürmesi için gerekli beceri ve tutumlara verilen isimdir. Fen okuryazarı öğrenci ve öğretmenlerin olması bir toplumun geleceği açısından önem arz etmektedir. Bu araştırmanın amacı, ilkokul 3.sınıfta ders olarak okutulmaya başlayan ve sınıf öğretmenlerinin sahip olduğu ilk fen bilgisiyle karşılaşan öğrencilerin gelecekte fen bilimleri karşı sahip olacakları tutumların oluşmasında önemli bir pay sahibi olan sınıf öğretmenlerinin fen okuryazarlık düzeylerinin ortaya çıkarılmasıdır. Araştırmada, nicel desenlerden betimsel araştırma tercih edilmiştir. Araştırmanın örneklemini Isparta ve Burdur’da görev yapan 100 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada, ilkokul öğrencilerinin 3. ve 4. sınıf fen bilimleri dersindeki kazanımları dikkate alınarak araştırmacılar tarafından ilgi envanteri hazırlanmıştır. Envanter likert tipi şeklinde olup 1’den 4’e kadar olumludan olumsuzu doğru (Tamamen, Kısmen, Çok Az ve Hiç şeklinde) gitmektedir. Ön uygulaması yapıldıktan sonra güvenilirlik için alfa değerine bakılmış ve güvenilir olduğuna karar verilmiştir. Geçerlilik içinse faktör analizi yapılmış ve gerekli maddeler çıkarıldıktan sonra 25 maddeden oluşan envantere son şekli verilmiştir. Elde edilen veriler, frekans, yüzde, ortalama, t testi ve anova gibi istatistiksel analizlere tabi tutulmuştur. Elde edilen bulgulara bakıldığında; sınıf öğretmenleri envanterin 1. maddesi olan ‘Maddenin hallerini bilirim’ maddesine 1,03 ortalama ile en fazla; envanterin 24. maddesi olan “Gözde Durmuş’un yaptığı buluşu duydum.” maddesine ise 3,44 ortalama ile en az düzeyde ilgi göstermişlerdir. Tüm maddelerin ortalaması ise 1,66 ile ‘tamamen’ aralığına denk gelmiştir. Bu da sınıf öğretmenlerinin fen okuryazarlık durumlarının iyi olduğunu göstermektedir. Cinsiyet ve yaş faktörü de sınıf öğretmenlerinin fen okuryazarlık durumlarını farklılaştırmamaktadır. Bu araştırma sonucunda, sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin gelecekte oluşturacakları fen tutumlarına olumlu katkılar yaptığını söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Fen okuryazarlığı, sınıf öğretmeni, fen bilimleri

Investigation of Science Literacy Level of Classroom Teachers

Vedat AKTEPE¹, Mevlüt GÜNDÜZ², Cihangir ÇELİK³

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education, Department of Basic Education, Turkey*

vedataktepe@nevsehir.edu.tr

²*Süleyman Demirel University, Faculty of Education, Department of Basic Education, Turkey*

mevlutgunduz@sdu.edu.tr

³*Mehmet Akif Ersoy University, Institute of Education Sciences, Turkey*

cihangircelik32@hotmail.com

Abstract

Science literacy is the name given to the skills and attitudes necessary for the individual to understand the environment, to think critically, to question, to be a lifelong learning individual and to continue his curiosity about the world. The existence of students and teachers of science literacy are important for the future of a society. The aim of this study is to reveal the science literacy levels of the primary school teachers who have started to teach in the 3rd grade of elementary school students and who have an important role in the formation of the attitudes of the students who have their first science knowledge in the future. In the study, descriptive research from quantitative patterns was preferred. The sample of the study consists of 100 classroom teachers working in Isparta and Burdur. In the study, an inventory of interest was prepared by the researchers by taking into consideration the achievements of the elementary school students in the 3rd and 4th year science courses. The inventory is in the form of likert type and from 1 to 4 positive to negative (Totally, Partially, Very Little and No). After the pre-application, the alpha value was considered for reliability and it was decided to be reliable. Factor analysis was performed for validity and after the necessary materials were removed, the inventory consisting of 25 items was finalized. The data obtained were subjected to statistical analysis such as frequency, percentage, average, T test and anova. According to the findings; classroom teachers showed maximum interest to the 1st item of inventory "I know the state of matter." with the average of 1.03; then showed minimum interest to the 24th item of inventory "I heard the Gözde Durmuş's discovery." The average of all items coincided with 1.66 the space of "Totally" This shows that classroom teachers have good science literacy. Gender and age factors do not differentiate the science literacy status of classroom teachers. As a result of this research, we can say that the classroom teachers make positive contributions to the students' future science attitudes.

Key Words: Science literacy, classroom teacher, physical sciences

Mantık ve Antropoloji İlişkisi Üzerine
Ayşe ERDOĞAN¹, Ekrem Ziya DUMAN²,

¹ *Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Felsefe
 Grubu Eğitimi Anabilim Dalı, Türkiye,*
aysetkgz0@gmail.com

² *Dr. Öğr. Üyesi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi
 Bölümü, Felsefe Grubu Eğitimi Anabilim Dalı, Türkiye,*
ezduman@gmail.com

Özet

Araştırmanın amacı, mantık ve antropoloji arasındaki yöntemsel ilişkinin nasıl ve ne ölçüde olduğunu belirleyebilmektir. Bu amacın gerçekleştirilmesi için nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Bilimsel bilgi elde edebilmek için mantığın konuları bilinmeli ve çalışmalar bu doğrultuda yapılmalıdır. Bilimler, araştırmalarına yön veren bu alanın kendi alanları ile olan ilişkilerini net bir şekilde ortaya koymamıştır. İnsan bilimleri özelinde mantık ve antropoloji arasındaki ilişki bu çalışmada detaylandırılarak belirlenecektir. Bilim doğaya ilişkin olguları doğal sebepleriyle açıklar, gözlemleriyle destekler ve olgulara ulaşmaya çalışır. Çatı bir kavram olan bilim, insana ve doğaya yaklaşımları bakımından farklılık gösteren alanların özelleşerek kendi içinde çalışma disiplinlerini oluşturması ile farklı bilim dallarına ayrılmıştır. Bu bilim dallarından biri de insan bilimleri kapsamında ele alınan antropolojidir. Antropoloji sözcüğü, Grekçe “insan” anlamına gelen “anthropos” ile “logos/logia” sözcüklerinden türetilmiştir. İnsanbilim olarak bilinen, insanın kökenini, evrimini, biyolojik özelliklerini, toplumsal, kültürel yönlerini inceleyen antropolojinin çabası, insan fenomenlerini, başarılarını tahlil ve tasvir etmek, bunlardan insanı anlamak bakımından sonuçlar çıkarmak üzerinde toplanmaktır. Onun gayesi, insanı, onun fenomenlerini yeni bir ışık altına koymak ve böylece de insan denilen varlık alanını anlamak, kavramaktır. Felsefe ve bilim yapan kişiler, herkesle ortaklaşa paylaştıkları bir şey olarak “mantıksal düşünme” üzerine sağlam bir bilgiye ve bilince sahip olmak zorundadırlar. Kavramlaştırma, temellendirme, açıklamada bulunma, çıkarımlar yapma, bilimi ve felsefeyi var kılan mantıksal işlemlerdir. Mantığın saltlığının görülebilmesi, onun diğer disiplinlerle ilişkisini ele almayı gerektirir. Mantık bütün bilimlerin temelinde yatmaktadır. Çünkü mantıksal inceleme her şeyin özünü araştırır. Şeylerin temelini görmek ister. Deneyime dayanan her şeyin temelini ya da özünü anlama çabasıdır. Düşünme alanımız ne olursa olsun, belirli bir mantığı varsayma

zorunluluğundan kurtulamayız. Yapılan araştırma gösteriyor ki, mantıktan bağımsız ne bilim, ne de felsefe yapılamaz. Mantık, bilimlerin bilim yapabilmeleri için ön koşuldur.

Anahtar Kelimeler: Mantık, insan, antropoloji

Over The Relation of Logic and Anthropology

Ayşe ERDOĞAN¹, Ekrem Ziya DUMAN²

¹ Gazi University Department of Turkish and Social Sciences Education, Division of
Philosophy Group Education., Turkey aysetkgz0@gmail.com

aysetkgz0@gmail.com

² Assist. Prof. Dr. Gazi University Department of Turkish and Social Sciences Education,
Division of Philosophy Group Education., Turkey ezduman@gmail.com

Abstract

The purpose of the research is to determine how and to what extent the methodological relation between logic and anthropology is. In order to reach the purpose, document investigation as the qualitative research method was used. So as to be able obtain scientific information, it is necessary that the subject matters of logic are to be known and the studies should be carried out accordingly. Sciences have not clearly marked the relation of their own field with this field. The relation between logic and anthropology in the sense of humanities will be detailed in the current study. Science explains the phenomena regarding nature with natural reasons, supports them with the observations and tries to find the phenomena. Science as a roof concept is divided into different sub-branches with the formation of working disciplines in it by specializing in the field differing in terms of its approach to human and nature. One of these branches of science is anthropology regarded within humanities. The term anthropology was derived from the words of “Anthropos” which means “human” and “logos/logia”. The purpose of anthropology, known as human science, investigating the origin, evaluation, biological features, social, cultural sides of human being is to analyse human phenomena and successes, to define them and to gather in order to make deductions to understand human being. People dealing with philosophy and science have to own strong knowledge and consciousness over “logical thinking” as something they share with others. Conceptualizing, grounding, explaining, deducing are the logical processes that make science and philosophy existent. Seeing the absoluteness of it requires dealing with its relation with other disciplines. In the basis of all sciences lies philosophy, since logical investigation examines the essence of everything. It wants to see the bases of things. It is in an effort to understand the basis and essence of everything depending on experience. No matter what our thinking domain is, we have to get rid of our necessity of supposing a certain logic. Researches show that it is impossible to make neither science nor philosophy. Logic is the prerequisite of making science for sciences.

Key Words: Logic, human, anthropology

References

- Baş, T., Akturan, U. (2008). *Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin .
- Kuran, Ş. B. (2012). *Antropoloji ile Anlambilim İlişkisi*. Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic. 7/4, 1167/1175.
- Özlem, D. (2014). *Mantık*. İstanbul: Notos Bookstore.
- Özbudun, S., Şafak, B., Altuntek, S. (2007). *Antropoloji Kuramlar/Kuramcılar*. Ankara: Footnote.
- Wittgenstein, L. (2014). *Felsefî Soruşturmalar*. İstanbul: Metis.
- Yıldırım, C. (1999). *Mantık Doğru Düşünme Yöntemi*. Ankara: Bilgi.

Tarihyazımında Yabancılaşmaya Bir Karşı Çıkış Olarak Hindistan'daki Maduniyet Çalışmaları

Doç. Dr. Yunus Emre GÜRBÜZ¹

¹*Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Kırgızistan*

yunusemre.gurbuz@manas.edu.kg

Tarihyazımında kullanılan arşiv malzemesi, ağırlıklı olarak devlet yönetimi için gerekli bilgi birikimini sağlamak üzere ve devletin bu nedenle görevlendirdiği tarih encümenleri tarafından kaydedilen malzemelerden oluşmuştur. Devletten kaynaklanan bu talep ve yine devlet tarafından sağlanan işbölümü nedeniyle, tarihyazımında yirminci yüzyılın ortalarına kadar devletlerin, yöneticilerin yaptıklarının aktarılması öne çıkmıştır. Öte yandan, insanlığın büyük kısmını oluşturan köylüler, göçerler, kadınlar, köleler veya sömürge halkları gibi iktidarın uzağındaki insanlar tarihin kenarında kalmıştır. Oysa ki, insanı anlamak da, geçmişi yeniden ortaya koymak da tarihi olabildiğince bütünlüklü bir biçimde ele almadan mümkün değildir. Tarihyazımının yeterince önemli olmadığını düşündüğü için “ötekileştirdiği” insanlar da tarihin öznesi yapılmadığı, başka hakimiyet ilişkileri içinde kurgulanan tarihlerin nesnesi olarak kaldıkları müddetçe, geçmişlerine ve kendilerine yabancılaşacaklardır. Yirminci yüzyılda buna karşı sosyal tarihi ön plana çıkaran akımlar ortaya çıkmış, özellikle İkinci Dünya Savaşından sonra demokratikleşme, kadınların iş hayatında daha çok yer alması ve yeni toplumsal hareketlerin gelişmesiyle, toplumun farklı kesimleri siyasi ve toplumsal aktörler haline gelmiş, ‘öteki’ olmaktan çıkmışlardır. Bu, tarihe bakışı da etkilemiş ve Fransa’da Annales Okulu, Britanya’da “toplum tarihi”, “halkların tarihi”, “aşağıdan tarih” gibi kavramsallaştırmalarla sosyal tarihçilik gelişmiş ve dünyaya yayılmıştır. Aynı dönemde sömürgeciliğin sona ermesi sosyal bilimlerde post-kolonyal yaklaşımları doğurmuş ve bu da bağımsızlığını yeni kazanan bu ülkelerde ayrı tarihçilik akımları ortaya çıkarmıştır. Bu post-kolonyal sosyal bilim yaklaşımlarından biri de 1982’de Hindistan’da Oxford Üniversitesi Yayınları altında başlayıp dünyaya yayılan maduniyet çalışmalarıdır. Amacı kısaca, sesini duyuramamış kesimlerin tarihlerini görünürleştirmek olan Maduniyet Çalışmaları, bir yandan Batı-merkezliliği, Britanya emperyalizminin Hindistan’a bakışını, Batı oryantalizmi karşısında kendi tarihlerini yazmaya girişirken, bir yandan da Hindistan içindeki, kast sistemiyle de bağlantılı seçkinci yaklaşımları karşısına almıştır. Bu hedefle, ilgi odaklarını kast sistemi, sınıf ilişkileri, cinsel kimlik, farklı

diller ve kùltürler gibi hegemonik ilişki içinde sessizleştirilmiş kesimlere kaydırmışlardır. Gayatri Chakravorty Spivak, Ranajit Guha, Partha Chatterjee, Dipesh Chakrabarty gibi yazarlar tarihin Britanya İmparatorluğu'nun yolladığı yöneticiler gözüyle yazıldığını vurgulayarak, tarihi dekolonize etmeyi hedefleyen çalışmalar yapmışlardır. Ancak 1990'ların sonlarından itibaren Maduniyet Çalışmaları özellikle Hindistan'da eleştiriler almaya başlamıştır. Bu çalışmada, ötekileştirilerek, tarihin dışında bırakılan insanların tarihin öznesi haline getirilerek, insanlığı daha bütüncül bir şekilde anlamaya katkı sağlayan bu akım hakkında Ocak-şubat 2019'da Hindistan'daki Jawaharlal Nehru Üniversitesi ve Delhi Üniversitesi'nde yapılan görüşmeler ve Hindistan'da yayımlanan çalışmalardan derlenen veriler sunulularak, bu akımın bugünkü durumu ve gelecekteki çalışmalar için taşıdığı potansiyel ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Dekolonizasyon, Hegemonya, Hindistan, Maduniyet Çalışmaları, Tarihyazımı.

Subaltern Studies in India as a Response to Alienation in Historiography

Assoc. Prof. Dr. Yunus Emre GÜRBÜZ¹

¹*Kyrgyz-Turkish Manas University, Faculty of Communication, Department of History*

yunusemre.gurbuz@manas.edu.kg

Archival material used in historiography generally consists of recorded material by chroniclers commissioned by the state to collect information necessary for state administration. Because of this demand of the state and division of labor provided by the state, until the midst of the 20th century the historiography was concentrated on the works of the state and rulers. On the other hand, the great majority of the humanity, such as peasants, nomads, women, slaves or colonized peoples, who were distant to power sources, was left on the periphery of history. It is, however, not possible to understand neither the humanity nor the past without reconstructing it holistically. As long as the human beings, who are considered as “the other” less significant by the historiography, cannot be turned to the subjects of history, and kept being as objects in the hegemonically constructed histories, they will remain alien to their past and to themselves. In the 20th century, new approaches focusing on social history has emerged, and especially, after the Second World War with the democratization process, rising representation of women in labor forces and the development of new social movements various social groups became political and social actors and seized to be “the other”. This also affected the perspectives in history and with the help of Annales School in France, and different British historians emphasizing “social history”, “history of peoples” or history from below” social history was developed and spread to the world. During the same period, the end of colonization created post-colonial studies in social sciences, and they also gave birth to different history schools in those newly independent republics. One of these post-colonial approaches of social sciences is Subaltern Studies, which was initiated in India under the Oxford University Press, in 1982. Subaltern Studies, which basically aims to give voice to voiceless masses by making their past visible, confronted on the one side euro-centrism, British imperialism’s view on India and Western Orientalism by writing their own history, on the other hand it opposed the elitist perspective in India, which was also related to the caste system. With this aim they shifted their focus on the caste system, class relations, gender, different languages and cultures, which were silenced by the hegemonic relations. Scholars, such as Gayatri Chakravorty Spivak, Ranajit Guha, Partha Chatterjee, Dipesh Chakrabarty emphasized that history is written through the eyes of the administrators sent by the British Empire, and realized studies to decolonize history. Since the end of 1990’s, however, especially in India Subaltern Studies is being criticized. In

this study the data collected through interviews at the Jawaharlal Nehru University and Delhi University and studies published in India, in January-February 2019 will sought to be presented in order to reveal the recent situation of this approach and its potential for the future studies.

Keywords: Decolonization, Hegemony, Historiography, India, Subaltern Studies.

Osmanlı Aile Hukukunda Usul Nafakası

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KOÇ¹

¹Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Temel İslam Bilimleri
Bölümü, Türkiye

mehkoc06@hotmail.com

Özet

Bir İslam hukuk terimi olarak nafaka, kişinin bakmakla mükellef olduğu kişilerin sosyal seviyelerine göre normal bir hayat sürdürebilmeleri için ihtiyaç duyduğu ve mükellefin de temin etmekle yükümlü olduğu şeylerin hepsine denir. Nafaka kapsamına bir insanın hayatını sürdürebilmesi için gerekli olan zaruri ihtiyaçların tümü girmektedir. Bunlar, yiyecek maddeleri, giyim eşyaları, ev, ev için gerekli olan eşyalar, hizmetçi masrafları, çocuğun bakım ve gözetimi, tedavi masrafları, eğitim giderleri, evlendirme masrafları ve defin masraflarıdır.

İslam hukukunda aile hukuku ilişkisinden kaynaklanan iki çeşit nafaka vardır. Bunlardan birincisi evlilik sebebiyle gerçekleşen nafakadır. İkincisi de hısımlık yani akrabalık nafakasıdır. Hısımlık nafakası da iki çeşittir. Bunlar fûru ve usul nafakasıdır. Fûru kişinin bakmakla sorumlu olduğu alt akrabaları yani çocuklarıdır. Usul ise üst akrabalarıdır.

İslam hukukunda “usul nafakası” yani anne-baba, dede-nine gibi üst akrabaların fakirliği ve maddi yardıma muhtaç hale gelmeleri durumunda onların bu ihtiyaçlarını kimin ya da kimlerin hangi şartları taşıyan yakın akrabaların karşılaması gerektiği konusu İslam hukukunda ayrıntılı şekilde belirlenmektedir. Osmanlı hukuku İslam hukukunun büyük ölçüde tatbik edildiği bir alandır. Acaba Osmanlı usul nafakası konusunda da İslam hukukunun hükümlerini uygulamakta mıdır?

Tebliğimizde öncelikle İslam hukukunda usul nafakasının ne olduğu, hangi şartlarda gerekeceği, kimlerin bu nafakayla sorumlu olacağı gibi konuları açıklayacağız. Daha sonra Osmanlı şeyhülislam fetva mecmualarında usul nafakası hakkındaki fetva örneklerini sunacağız. Son olarak Osmanlı hukukunun yürürlük örneklerinin bulunduğu mahkeme defterlerindeki hükümlerden bahsedeceğiz. Böylece Osmanlı hukukunun teori kaynağı kabul edilen fetva mecmuaları ile pratik kaynağı kabul edilen mahkeme kararlarının birbirine uygun olup olmadığını tespit etme imkanımız olacaktır. Tespitimize göre usul nafakası ile ilgili mahkeme kararları, fetva mecmuaları ve Hanefî mezhebi görüşlerine uygun şekilde alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Aile Hukuku, Anne-Baba, Usul Nafakası

KAYNAKÇA

- Aydın, M. A. (2001). İstidane. *Diyanet İslam Ansiklopedisi* içinde, (Cilt 23, 322. ss.). İstanbul: TDV Yayınları.
- Bakırcan, S. A. (2013). İslam-Osmanlı hukukunda nafaka: İstanbul bab mahkemesi örneği (1249-1253/1833-1837). (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çatalcalı Ali Efendi. (1893). Fetâvâ-yı Ali Efendi. İstanbul: Matbaa-i Âmire.
- Çavuşzâde Mehmed Aziz Efendi. (1860). Dürrü's-sukûk. İstanbul: Dâru't-tibâati'l-âmire.
- Debbağzâde Nûman Efendi. (ts.). Tuhfetü's-sukûk. İstanbul: bsy.
- Dürrizâde Mehmed Ârif Efendi. (1849). Netîcetü'l-fetâvâ maa'n-nukûl, İstanbul: Matbaa-i Âmire.
- Erbay, C. (2006). Nafaka. *Diyanet İslam Ansiklopedisi* içinde, (Cilt 32, 282-285. ss.). İstanbul: TDV Yayınları.
- Feyzullah Efendi, (2009). Fetâvâ-yı Feyziye, (Çev. Kaya, S.), İstanbul: Klasik Yayınları.
- İbn Âbidîn. (2003). Reddü'l-muhtâr ale'd-dürri'l-muhtâr. Riyad: Dâru Âlemi'l-Kütüb.
- İbn Kudâme. (ts.). el-Muğnî, Riyad: Dâru Âlemi'l-Kütüb.
- Kılıç, H., Karaca, Y., Erol, R., Kahriman, S., Recep, F., Atay, S. (2011). İstanbul kadı sicilleri Bab mahkemesi 54 numaralı sicil (H. 1102 / M. 1691). İstanbul: İSAM Yayınları.
- Kahriman, S., Atay, S., Recep, F., (2011). İstanbul kadı sicilleri Eyüb mahkemesi 37 numaralı sicil (H. 1047/M. 1637-1638). İstanbul: İSAM Yayınları.
- Recep, F., Kılıç, H., Erol, R., Atay, S., Kahriman, S., Karaca, Y. (2011). İstanbul kadı sicilleri Eyüb mahkemesi 90 numaralı sicil (H. 1090-1091/M. 1679-1680). İstanbul: İSAM Yayınları.
- Akman, M. (2011). İstanbul kadı sicilleri Galata mahkemesi 5 numaralı sicil (H. 983-984 / M. 1575-1576). İstanbul: İSAM Yayınları.
- Özcan, T. (2011). İstanbul kadı sicilleri Hasköy mahkemesi 10 numaralı sicil (H. 983-984 / M. 1575-1576). İstanbul: İSAM Yayınları.
- Karaca, Y., Erol, R., Kahriman, S., Recep, F., Atay, S., Kılıç, H. (2010). İstanbul kadı sicilleri İstanbul mahkemesi 3 numaralı sicil (H. 1027 / M. 1618). İstanbul: İSAM Yayınları.
- Kumdağcı, H. (2009). 402 Nolu Üsküdar şer'iyye sicil defteri'nin transkripsiyon ve değerlendirilmesi (H.1153-54). (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Mergînânî, (ts.). el-Hidâye şerhu Bidâyeti'l-mübtedî, Beyrut: Şeriketü Dâru'l Erkam.
- Minkârizade Yahya Efendi, (ts.). Fetâvây-ı Yahya Efendi, (el yazması, Nuruosmaniye Ktp, nr. 2055)
- Serahsî, (ts.). el-Mebsût. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife.
- Serin, C. (2012). 23 Numaralı Kırşehir Şer'iyye Sicili'nin (H. 1328–1330 / M. 1910 – 1912) Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Şîrâzî, (1995). el-Mühezzeb fî fîkhi'l-imam eş-Şafî, Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye.
- Şîrbînî, (1997). Muğni'l-muhtâc ilâ ma'rifeti meânî elfâzi'l-Minhâc, Beyrut: Dâru'l-Ma'rife.

Yenişehirli Abdullah Efendi, (2011). Behcetü'l-fetâva, (Çev. Kaya, S., Algın, B., Trabzonlu, Z., Erkan, A.), İstanbul: Klasik Yayınları.

Zeyla'î, (1896). Tebyînü'l-hakâik şerhu Kenzi'd-dekâik, Bulak: el Matbaatu'l-Kübrâ el-Emîriyye.

Remedial Alimony in Ottoman Family Law

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KOÇ¹

¹*Niğde Ömer Halisdemir University, Faculty of Islamic Sciences, Dept. of Basic Islamic Sciences, Turkey*

mehkoc06@hotmail.com

Abstract

As a term of Islamic law, alimony includes everything that is needed for leading a normal life by the individuals that need to be taken care of by the person based on their social statuses and everything that the person needs to provide. All essential needs that are required for a person to continue their life is within the scope of alimony. These are food items, clothing items, housing, furniture, helper costs, care and supervision of the child, treatment costs, education costs, marriage costs and burial costs.

There are two types of alimony in Islamic law that are based on family law relationships. The first type is alimony that arises out of marital relationship. The second type is alimony that arises out of familiar relations. Familiar alimony also has two types. These are lineal and remedial alimonies. Lineal alimony covers the descendants that the person needs to take care of, meaning their children. Remedial alimony covers elders.

The issue of “remedial alimony”, that is, in the case that the person’s elders such as parents and grandparents are in poverty and in need of financial assistance, who will meet their such needs and the conditions of close relatives who may meet these, is determined by Islamic law in detail. Ottoman law is a field where Islamic law was applied to a large extent. Did Ottoman law apply the provisions of Islamic law also in the matter of remedial alimony?

Our manuscript will firstly explain issues such as what remedial alimony in Islamic law is, in which conditions it will be necessary and who will be responsible for it. We will then provide examples of fatwas provided by Ottoman shaykhs al-Islam. Finally, we will discuss the provisions in court records that contain examples of enforcement of Ottoman law. Thus, we will have the opportunity to determine whether or not there was a compatibility between fatwa collections which are accepted to be the theoretical source of Ottoman law and court decisions which are accepted to be the practical source of it. According to our determination, court decision on remedial alimony are taken in accordance with the opinions of the fatwa and the views of the *Hanefi* sect.

Key Words: Ottoman Empire, Family Law, Parents, Remedial Alimony

Osmanlı Devleti'nin Son Dönemi İle Erken Cumhuriyet Döneminde Özne ve İktidar İlişkisi

Hasan GÜRKAN¹

¹Adana, Türkiye

hasangurkan74@gmail.com

Özet

Bu çalışmada amaç, Osmanlı Devleti'nin son dönemi ile erken cumhuriyet döneminde özne ve iktidar ilişkisini incelemektir. Eğitim ve iktidar birbiriyle yakından ilişkili kavramlardır. Bireyler ve onlardan oluşan toplum, iktidarların eğitim felsefesinden doğrudan etkilenir. İktidar, tekil bir olgu değildir. Pek çok iktidar ilişkisinden söz edilebilir. İktidarın, kendisini var edebilmek ve eğitimi kendi tekelinde bulundurabilmek için standardize edilmiş bir özneye gereksinimi vardır. Osmanlı Devleti'nin son döneminde ve erken cumhuriyette değişen ve eklemlemeye çalışılan Avrupa merkezli anlayış ile iç siyasî dönüşüm eğitim felsefesinde yeni dinamikler doğurmuştur. Eğitim felsefesinin dönüşümü arzu edilen "özne"nin de dönüşmesine yol açmıştır. Bireysel ve toplumsal kimliğin değişimi anlamına gelen bu olgu, iktidarın toplum üzerindeki belirleyiciliğinin bir göstergesidir. On dokuzuncu yüzyılda Avrupa'nın kaotik ortamından Osmanlı Devleti'nin imparatorluk yapısı da doğrudan etkilenmiştir. Osmanlı'nın bunalımlı bu döneminde geleneksel ile modern olanın iç içeliği "özne"yi doğrudan bir değişim sürecine sokmuştur. Hem devlet içinde hem de toplum içerisinde hanedana karşı anayasacı, ulusçu ve modernist bir muhalefetin varlığı, bunun sonucunda muhalefetin iktidar tekeli ele geçirmesi eğitimde yeni bir paradigmayı doğurmuştur. Özellikle İttihat ve Terakki bünyesinde gelişen Batıcı ve pozitivist yeni paradigma Türk toplum tarihinde yeni bir dönem başlatmıştır. Böylelikle bir yandan Cumhuriyet döneminin eğitim felsefesinin alt yapısı oluşurken diğer yandan bu yeni iktidar biçimi toplum katmanlarına nüfuz ederek yeni özneyi inşa etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, Türkiye Cumhuriyeti, Eğitim Felsefesi, Özne, İktidar.

Relationship of the Subject And Political Power In Late Ottoman Empire and Early Turkish Republican Period

Hasan GÜRKAN¹

¹*Adana, Turkey*

hasangurkan74@gmail.com

Abstract

The aim in this study is to examine the relationship of the subject and political power in late Ottoman Empire and Early Turkish Republican Period. Education and political power are concepts that are in relationship with each other. Individuals and society that is made of individuals are affected from political power's educational philosophy. Political power is not a monic fact. A lot of power relations can be mentioned. Political power needs standardized subjects to bring itself into existence and put education in its monopoly. The changing and being tried to be joint European based understanding and transformation of domestic policy caused new dynamics in educational philosophy in late Ottoman Empire and early Turkish Republican period. The transformation of educational philosophy led to the transformation of desired "subject". This means an individual and social change and is an indicator of political power's determination of society. Ottoman Empire's structure was directly affected from chaotic state of Europe in nineteenth century. Integration of traditionality and modernity in this painful period of Ottoman Empire put "subject" a directly changing status. The existence of constitutionalist, nationalist and modernist political opposition both in the state and in society, and opposition's taking political power in control as a result led to a new paradigm in education. Westernist and positivist new paradigm especially in the organization of İttihat ve Terakki (the Committee of Union and Progress) started a fresh era in Turkish society's history. Thus, the semi-structure of educational philosophy of Turkish Republican period was formed in one hand and the new political power built the new subject by penetrating into society in the other.

Key Words: Ottoman Empire, Turkish Republic, Education Philosophy, Subject, Political Power.

**Dinin Nizam Verici Ve Toparlayıcı Yapısının Mezopotamya İlk Kent Devletleri'nin
Kuruluşundaki Tesiri**

Elvan ESER¹, Yusuf KILIÇ²,

¹*Öğr. Gör. Pamukkale Üniversitesi, Denizli Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Seyahat-
Turizm ve Eğlence Hizmetleri Bölümü, Türkiye,*

eeser@pau.edu.tr

²*Prof. Dr. Pamukkale Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü-Eskiçağ Tarihi Ana
Bilim Dalı, Türkiye,*

ykilic@pau.edu.tr

Özet

Var edilmemiş olan lakin var edici olduğunu kabul ettiğimiz Tanrı, kâinat dediğimiz sistematik yapıyı mümkün kılmış ve bu muazzam döngüyü kendi içerisinde kurallar bütünüyle kusursuzlaştırmıştır. Ardından ise yaratılan insan bu hazır bulunuşluk içinde Tanrı'nın insan evvelinde koyduğu kurallar bütününe uyma zorunluluğuna tabi tutulmuştur. Bugün ise söz konusu bu kuralların tümüne din denilmektedir. Ayrıca teolojide din ve inanç birbirinin içine geçmiş gibi görünüyorsa da biri diğerinden amaç ve yapı noktasında tamamen farklı iki olgu ve kavramdır. Zira din Tanrı'nın yarattığı her şeyin nizam içerisinde yine kutsal olana yani kendisine dönmesini sağlayan kurallar bütünü iken, inanç ise kendisini var edenin tanrı olduğuna inanan -insanın da dâhil olduğu- yaratılmışın, kendine tevdi edilen bu kurallara uygun davranmayı kabul ettiğine dair verdiği sözdür. Bu sebeptendir ki tarih boyunca bir kişinin ya da bir toplumun tamamen dinsiz oluşundan bahsetmemiz pek de mümkün görünmemektedir. Filvaki kişinin ya da toplumun yoksun olduğu kavram din değil inançtır. Öyle ki, din aynı zamanda organik bir yapı arz etmektedir. Zira insan öncesi oluşturulmuş bir sistem olarak din; insan tek iken salt kendini yaratan tanrısına karşı sorumluluklarını bildiren bir yapıda olmuştur. Ancak insanın tekliğini yitirip çift olmasıyla birlikte dinin muhtevasında Tanrı tarafından değişikliklere gidilmiştir. Nitekim semavi dinlerin kutsal kitaplarından aktarıldığına göre din; insanın atası olarak kabul edilen Hz. Âdem ve eşinin kutsal huzurdan kovularak yeryüzüne indirilmeleriyle birlikte toplum kurallarını da nizama koyacak unsurlar barındıran bir yapıya bürünmüştür. Böylelikle Tanrı yarattığı kulunu salt kendisine karşı sorumlu olmaktan çıkarmış yaratılan diğer tüm varlıklara karşı da sorumlu hale getirmiştir. Ayrıca din fertlere nizam

vericiliğinin yanı sıra söz konusu fertlerin bir araya gelerek toplum dediğimiz yapıyı meydana getirmelerine de imkân tanıyarak cem sıfatını da yerine getirmiştir. Zira inanani bulunan her bir dinin ilk şartlarından biri cemaat mefhumudur. Böylelikle bugün toplum kuralları dediğimiz sitemin temellerini Tanrı atmıştır denilebilmektedir. Bu cümleden hareketle çekirdeğini toplumun oluşturduğu devlet yapısının oluşum sürecinde toplumu bu sisteme hazırlayan ve fertlerin kendi gönül rızaları ile özgürlüklerini bir başkasına –lidere- devretmelerini mümkün kılan unsur hiç şüphesiz ki devlet ve toplum öncesi ferdin tanıştığı ve inançla bağlandığı din kavramı ve onun yaptırımlarıdır. Filhakika arkeolojik bulgular ve tarihi kaynakların bize aktardığı bilgi ışığında tarihin bilinen ilk sistematik devlet yapısı Sümer Kent-Devletleri olarak isimlendirilen köy temelli siyasi yönetim biçimleridir. Söz konusu olan bu siyasi yapının inkişafında pek çok nazariye bulunmakla birlikte bizim üzerinde durmak istediğim husus Sümer Kent-Devletleri'nin kuruluşunda dinin ve onun aracı kurumu olan tapınağın birincil etken olduğudur.

Çalışmanın seyri içerisinde; din-insan-toplum birlikteliğine değinilerek dinin başta fert olmak üzere toplumsal birliktelikteki yaptırım gücü irdelenmeye çalışılacaktır. Böylece genelden hareket ederek meseleyi spesifik olarak Sümer Kent-Devletleri özeline indirgeyip şehir devletlerinin din ve onun aracı kurumu olan tapınak ekseninde nasıl inkişaf ettiklerine ışık tutmaya gayret edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Din, İnsan, Tapınak, Sümer Kent Devletleri

The Effect of the Relief and Collective Structure of Religion on the Establishment of the Mesopotamian First City States

Elvan ESER¹, Yusuf KILIÇ²,

¹Pamukkale University, Denizli Vocational School of Social Sciences, Travel-Tourism and Entertainment Services, Turkey,

eeser@pau.edu.tr

²Prof. Dr. Pamukkale Üniversitesi, Faculty of Arts and Sciences Department of History- Ancient History, Turkey,

ykilic@pau.edu.tr

Abstract

The God, which we have not yet accepted, but which we accept as being existent, has made possible the systematic structure we call the universe, and has perfected this tremendous cycle within itself completely. In the future, the created human being is subject to the necessity of obeying God's rules. Today, all of these rules are called religion. In fact, although religion and belief seem to be intertwined in theology, it is two completely different phenomena and concepts in terms of purpose and structure. Religion is the whole set of rules that allow God to return to the sacred, that is to say, all things created by God, while belief is the promise of the creature who believes that it is God who has created him - including man - who accepts to behave in accordance with those rules which are entrusted to him. For this reason, it is not possible to talk about the fact that a person or a society is completely irreligious throughout history. The concept that the person or society lacked is not religion but belief. Thus, religion also presents an organic structure. Because religion as a pre-human system; man was one in a structure that declares his responsibilities towards his pure God. However, with the fact that man loses his uniqueness and is a couple, the content of religion has been changed by God. Actually, according to the holy books of the religions; ancestor with Adam and his wife being expelled from the sanctuary, they were taken down to earth, and the society had a structure that contained elements that would put the rules into order. Thus, God has made His servant accountable to all other created creatures who have removed him from being solely accountable to him. In addition to the regulation of religion to the members of religion as well as the people in question to create a structure that, we call the community by providing the gathering role has also fulfilled. Because one of the first conditions of each religion of faith is the concept of the

congregation. Thus, we can say that God has laid the basis the rules called rules of society. In this sentence, it is the concept of religion that prepares the society for this system in the process of formation of the state structure formed by the society and enables the individuals to transfer their freedom to their own volition by their consent and without any doubt, the concept of religion and its sanctions in which the pre-state and pre-community individual meet and attaches to faith. In fact, the first known systematic state structure in history in the light of the information given by archaeological findings and historical sources is the village-based political government, which is called Sumerian City States. While there are many theories in the formation of this political structure, what we want to focus on is that the religion and its intermediary institution, the temple, are the primary factors in the establishment of the Sumerian City States.

In the course of the study, the relationship between religion and human-society will be discussed. In this way, it will be attempted to shed light on how the state states developed in the religion and its intermediary institution, the temple axis, by reducing the issue specifically to the Sumerian City-States.

Keyword: Religion, Human, Temple, Sumerian City States

Felsefi Şiir: Yücel Kayıran'ın Efsus'a Yolculuk Kitabında Yol, Yolculuk ve Zaman

Bilal DEMİR

Özet

Yücel Kayıran'ın Efsus'a Yolculuk adlı şiir kitabı; bir şairin, kimlik arayışındaki ben'ini aramaya çıkması üzerine kurgulanmış ve felsefi şiir türünü açıklayan bir metindir. Dünyayı felsefeyle açıklama derdindeki şairin, uzun bir şiir aracılığıyla Eski Yunan'dan Mısır'a koca bir felsefe tarihi yer almaktadır. Ankara'dan Afşin'e yapılan yolculukta mitsel bir yaklaşımla dinler ve tarihler bir bir sıralanmaktadır. Ayrıca şairin kendi geçmişinin ve çocukluğunun da yer aldığı bu yolculukta zaman temelli bir tartışmalara da yer verilmektedir. Kayıran'ın kitabında, edebi alanda çok zengin bir yer işgal eden yol ve yolculuk imgeleri felsefi sorular üzerinden iyice derinleştirilmektedir.

Nasıl bir yolculuktan söz ediyor şair, nereden nereye bu yolculuk? Kitabının adının işaret ettiği tarihsellik, bazı ipuçları verir nitelikte. Gerek içeriği gerekse biçimsel/söylemsel bakımlardan Türk şiirinde bir ilki oluşturan bu kitaba bir bildungsşiir denebilir. Bir kişinin tinsel gelişimini, kendi kimliğinin/kişiliğinin gelişme evrelerini işleyen bildungsroman'ların taşıdığı özellikleri Kayıran'ın bu uzun şiirinde görebiliriz. Kayıran'ın bu uzun şiirinde dile getirilen tinsel yolculukta şiir öznesinin yaşadığı süreçler-dönemlerle birlikte aynı zamanda bir ülkenin tarihsel serüveninden kesitler de yer almaktadır. Spinoza, Kant, Sokrates, Hegel, Heidegger vb. çeşitli filozoflara ilişkin açık ya da örtük göndermelerle de karşılaşırız. Efsus'a Yolculuk kitabı, 12 Eylül bağlamında politik eleştiriler, toplumsal ve bireysel anlamda varoluşsal eleştiriler barındırmaktadır. Felsefi açıdan değinilen eleştiriler, dinlerin ve düşüncelerin zeminine bütünsel bir yaklaşım vardır. Tarihte ve zamanımızda yaşanan baskı dönemleri, zulümler ve trajik olaylar, Kayıran'ın şiirinde bireyin deneyimlerinden yola çıkılarak ele alınır. Bu çalışmada Yücel Kayıran'ın Efsus'a Yolculuk adlı kitabında tarihsel, kültürel ve toplumsal katmanlarıyla bir şairin yolculuğu izlenecektir. Kayıran'ın şairliğinde dönüm noktasın olan bu kitapta hem modern hem de kadim anlamıyla yol, yolculuk ve zaman imgelerinin izleri sürülecektir.

Anahtar Kelimeler: Yücel Kayıran, Efsus'a Yolculuk, Yol, Yolculuk, Zaman.

Bir Siyasal Aygıt Olarak Modern Sanat

Dr. Muhittin Bilge

(Siyaset Bilimci)

ÖZET

Bilindiği üzere sosyal olanla siyasal olan arasına keskin sınırlar koymak pek mümkün değildir. Bu sebeple bireysel, subjektif bir etkinlik olan, ancak topluma sunulduğu andan itibaren sosyal bir objeye dönüşen sanatla, toplumsal hayatı dizayn eden/edecek kuralların koyulması ve yürütülmesi etkinliği olan siyaset arasında oldukça yakın bir bağ olması da çok doğaldır. Hiçbir bireysel etkinlikte söz konusu edilemeyeceği üzere, özellikle özneliği yoğun olan sanatın da bir fikrin, önkabulün, inancın, -az ya da çok- taşıyıcısı olma hali, onu siyasetle daha yakın bir ilişki içerisinde mülahaza etmemize yol açmaktadır. Kuşkusuz bu yakınlık siyasetin eninde sonunda bir ideolojinin taşıyıcısı olma konumundan kaynaklanmaktadır. Siyaset ve ideoloji ilişkisi, aşağıda da değinileceği üzere, inkâr edilemeyecek bir olgudur. Bu ilişkinin doğal bir sonucu olarak sanat üzerinde ideolojik belirleyicilikler inşa etme sürecinin yürütücü ögesi siyaset olmakta ve bunu, büyük ölçekte iki önemli araç “eğitim” ve internetin de dahil olmasıyla hız ve etkinliği büyük irtifa kaydeden “medya” aracılığıyla gerçekleştirmektedir.

Kuşkusuz sanat ve sanatçının siyasal erk tarafından himaye edilerek meşruiyet ve propaganda aracı olarak kullanılması oldukça eski olsa da, onun, topyekûn ideolojik bir araç haline dönüş-türül-mesi hem modern bir durum hem de modernliğin eseridir. Modernliğin kendisinden önceki, kültürden sanata, iktisattan felsefeye, tarihe kadar elde edilmiş bütün birikimleri elinin tersiyle iterek, bütün olguları kendi seküler zihin dünyasına uygun bir şekilde yeniden adlandırıp kavramsallaştırılarak “modern” bir dünya inşa etme ameliyesi bir vakıadır. Şiir başta olmak üzere “edebiyat,” “müzik” ve zaten mucidi modern Batı olan “sinema”, her geçen gün gelişen yüksek teknoloji vasıtasıyla bu ideolojik kullanışlılığa çok uygun ve yaygın sanat alanları olarak temayüz etmektedir. Biz bu bildiride bu sanatları tek tek ele almak yerine, modernitenin, -tıpkı diğer geleneksel değerlerin anlam dünyalarını tasfiye ederek yerlerine kendi “seküler” dünyasını koyduğu gibi- genel olarak sanatı da nasıl ideolojik bir aygıtla dönüştürdüğünü/dönüştürebileceğini tartışmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Sanat, siyaset, modernlik, modern sanat, ideoloji

The Modern Art As A Political Tool

Dr. Muhittin Bilge

(Political Scientist)

ABSTRACT

As it is known, it is unlikely to put sharp limits between the social and political one. For this reason, it is very natural that there is a close relationship between art, which is an individual and subjective activity but transformed into a social object after it is presented to society, and politics, which has the effect of setting and conducting rules that design social life. As it cannot be said in any individual activity, the fact that art, which is particularly subjectively intense, is more or less the carrier of an idea, postulate, belief leads us to consider it in a closer relationship with politics. This proximity undoubtedly arises from the position of politics as the bearer of an ideology. As it will be discussed below, the relationship between politics and ideology is an irrefutable phenomenon. As a natural consequence of this relationship, politics becomes the executive element of the process of constructing ideological determinants on art and makes this largely true through two important tools that are education and media, whose speed and effect increases after the involvement of internet.

Certainly, although it is very earlier that the art and the artist were protected and used as legitimacy and propaganda tools by the political power, its transformation into a total ideological tool is work of modernity as well as it is a modern situation. It is a fact that modernity has turned down all the knowledge acquired before itself, from culture to art, from economics to philosophy, history and has built a “modern” world by renaming and conceptualizing all the phenomena pursuant to its own secular mind. Literature, music, especially the poetry and the cinema, whose inventor is already the modern West, come to fore as very widespread and suitable art areas for this ideological usefulness through high technology. In this manifesto, instead of addressing these arts one by one, we will try to discuss how modernity has transformed and can transform art into an ideological apparatus in general, just like how it liquidated the semantic world of traditional values and put its secular world in the place of traditional values.

Key Words: Art, politics, modernity, modern art, ideology

Kaynakça

- Touraine, A. (2000). *Modernliğin Eleştirisi*. Hülya Tufan (Çev). İstanbul: Yapı Kredi..
- Heywood, A. (2006). *Siyaset*,. B. B. Özipek, B. Şahin, M. Yıldız vd. (Çev.). Ankara:Liberte
- Lenoir, B. (2003). *Sanat Yapıtı*. Aykut Derman. (Çev.). İstanbul: Yapı Kredi
- Geertz, G. (1973). *The Interpretation of Cultures*, Basic Books, Printed in the United States of America,
- Bağlı, M. (2010). *Modernizme Direnen Estetik*. İstanbul: Kapı

HIÇLIĞIN YOKLUĞU

Kübra Atalay

Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Bölümü, Çankırı, Türkiye,
kkubraatalay@gmail.com

Özet

Hiçlik kavramı dünyaya geldiğimizden itibaren istisnasız herkesin bilip duyduğu ve gündelik dilde kullandığı bir kavramdır. Pazardan hiçbir şey almadım. Hiç kelimesini ve kavramını kullandığımız basit cümleden sadece biridir. Aslında bu cümlede geçen hiç kavramı pazarda olan malzemelerin yerine kullanılan bir kelimedenden ibarettir. Bu sebeple cümledeki hiçliği değil yerine kullanılan varlıkları anlarız. Tek başına hiçlik düşünülemez. Düşünce deneyiyle hiçliğin düşünülmesini istediğimizde kişiler ya simsiyah bir boşluk imgeleyecek ya da bembeyaz bir boşluk imgeleyecektir. Her ikisi de hiçlik işlemi değildir, siyah siyahtır, beyaz beyazdır, boşlukta boşluktur bunların hiç biri hiçlik değildir. Hiçlik sadece sözü edilen varlığın yokluğu için kullanılan sözcükten ibarettir. Hiçlik kelimesi yokluk kelimesiyle ve kavramıyla aynı şeylerdir. Bu durum bu ikisi içinde geçerlidir. Yokluk kavramının zıttı de varlıktır. Varlığı düşünebiliriz fiziksel ya da metafiziksel bir kavramı düşündüğümüzde bunların hepsi varlıktır. Çünkü düşüncemde ve ya evrende var olan şeylerdir. Düşünülen her şey bir varlıktır. Bu makalede hiçlik kavramının düşünülemez olduğu konusunda nihilizm çerçevesi içerisinde incelemesi yapılacaktır. Önce varlığın ne olduğu daha sonra yokluğun ne olduğu ve ikisi de kavram olmasına rağmen varlığın düşünülen yokluğun düşünülmemeyen olarak incelenmesi yapılacaktır.

ANAHTAR KELİMELEER: Hiçlik, Varlık, yokluk

ABSENCE OF ANYTHING

Kübra Atalay

Çankırı Karatekin University, Institute of Social Sciences, Department of Philosophy, Çankırı, Turkey,
kkubraatalay@gmail.com

Abstract

The concept of nothingness is a concept that everyone knows and uses in everyday language, without exception, from the moment we are born. I didn't take anything from the market. It is only one of the simplest sentences in which we use the word and the word. In fact, in this sentence, no concept of the materials used in the market instead of just a word is used. For this reason, we understand the assets used instead of nothing in the sentence. Nothing in itself is unthinkable. When we want to think of nothingness with thought experiment, people will either imagine a black space or imagine a white space. Both are not blackness, black is black, white is white, there is space in the void, none of which is nothingness. Nothingness is simply the word used for the absence of the aforementioned asset. The word 'nothingness' is the same as the word of absence and its concept. This is the case for both of them. The opposite of the concept of absence is also the entity. When we think of a physical or metaphysical concept, we can think of them as being all of them. Because they are things that exist in my thought and in the universe. Everything thought is an entity. In this article, the concept of nothingness will be examined within the framework of nihilism. The existence of what is first, then what is absent, and the concept that the existence of the thought is thought to be unthinkable, although both are concepts.

KEYWORDS: Nothingness, Existence, Lack

Geleneksel Köy Yaşamında Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması

Hayrettin Şahin³, Sema Silkin Ün⁴ Kemal Çiftiyıldız⁵

¹ŞAHİN, Hayrettin, Ağrı Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi Bölümü, Ağrı, Türkiye

sahinhayrettin@gmail.com

²SİLKİN, ÜN Sema, Sakarya Üniversitesi, Siyasal Bilimler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, Sakarya, Türkiye

silkinsema@gmail.com.tr

³ÇİFTYILDIZ, Kemal, Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, Manyas Meslek Yüksekokulu, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü, Balıkesir, Türkiye

kemalciftiyildiz@gmail.com.tr

Özet

İnsanlar arasındaki ilişkilerin fazlalığı kişilerin özel hayatındaki sırlarını saklamalarına engel değildir. Bir tarafıyla insan, dışa açık toplumsal bir varlıkken diğer yanıyla kendi içinde ayrı özel bir dünya olarak değerlendirilir. Kişinin sadece kendisinin belirlediği kişilere açtığı, sınırlı olarak bilinmesini ve korunmasını istediği hayata, özel hayat denilmektedir. Modern dönemde özel hayatın korunması dört başlık altında ele alınmaktadır. Bunlar; kişisel veriler, konut, aile hayatı ve haberleşme özgürlüğünün korunmasıdır. Geleneksel köy yaşamında kişisel veriler ve haberleşmeden çok fazla söz edilemezken tamamı ile yoktur da denilemez. Konut ve aile hayatının korunması ise oldukça iyi bir şekilde gerçekleştirilmektedir. Geleneksel köy yaşamında, aile ve konut kutsal olarak kabul edilmektedir. Başkasının eşiği izin verilmeden aşılma, aynı zamanda başkasının ailesine de dokunulamaz.

Araştırmanın konusu, geleneksel köy yaşamını devam ettiren ve özel hayatın gizliliğini ve korunmasını kendi yöntemlerine göre sağlayan köylülerdir. Araştırmanın kapsamını Erzurum ili Oltu, Olur, Şenkaya, Uzundere ve Tortum ilçelerinin köylerinde geleneksel yöntemlerle çalışan ve yaşamını devam ettirenler oluşturmaktadır. Ancak kişilere ulaşmanın zorluğundan dolayı, Oltu ilçesinin İnanmış Köyü örneklem olarak seçilmiştir. Araştırmacının bu köyden olması ve köyde akrabalık bağlarını devam ettirmesinden dolayı bu köy örneklem olarak seçilmiştir.

Araştırmanın yöntemi, etnografik ve yorumlayıcı etkileşimciliktir. Etnografik araştırma, insan topluluklarının çeşitli zaman ve yerlerde ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak için sarf ettikleri gayretlerin sonucunda ortaya çıkan maddi ve manevi kültürlerin tasvir analizlerini yapmak için kullanılan yöntemdir. Diğer yandan yorumlayıcı etkileşimcilik ise davranışı gerçekleştirenin verdiği anlam üzerinden anlam çıkarması ve yorumlaması ile gerçekleşmektedir. Etnografik ve yorumlayıcı etkileşimcilik yöntemlerinin öne çıktığı bu araştırmada veri toplama usulü, sözlü tarihtir. Araştırmacı verileri gerek işi yapan, gerekse işi yaptıran kişilerin arasında sürekli bulunarak elde etmiştir. Veri toplama zaman aralığı, 2016 Mayıs- -2018 Aralık dönemini kapsamaktadır.

Araştırma sonucunda konutun ve ailenin sırlarının korunduğu görülmektedir. Özellikle ailenin ve konutun korunması eşikle başlamaktadır. Eşik aşılması ve eşik üzerinde durulması deyimleri aile ve konutun korunması olarak değerlendirilir. Ev ve cami ise kişilerin korunma amaçlı sığındığı yerlerdir. Buralara sığınanlar dışarı çıkmadığı sürece güvendedirler. Kişi geçici

süreliliğine sığındığı yerden çıktığında komşuları ve akrabaları olaya dâhil olur ve sığınan kişinin kişilik hakları korunur.

Anahtar Kelimeler: Hukuk sosyolojisi, özel hayatın korunması, geleneksel köy yaşamı

Kaynaklar

Korkmaz, Ali (2014), İnsan Hakları Bağlamında Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması, KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 16 (Özel Sayı I): 99-103, 2014 ISSN: 2147 - 7833,

Şen Ersan (1990), Anglo Sakson Hukukunda Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması Hakkı, İstanbul Üniversitesi, Mukayeseli Hukuk Dergisi, No:18, İstanbul.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, İkinci Kısım, İkinci Bölüm, Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması, Maddeler: 20-21-22, Kanun Numarası : 2709 Kabul Tarihi : 18/10/1982
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 9/11/1982 Sayı : 17863 (Mükerrer) Yayımlandığı
Düster : Tertip : 5 Cilt : 22 Sayfa : 3

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Kanun Numarası : 6698 Kabul Tarihi : 24/3/2016
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih: 7/4/2016 Sayı : 29677 Yayımlandığı Düster : Tertip : 5 Cilt :
57

Türk Ceza Kanunu, Dokuzuncu Bölüm, Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar,
Maddeler: 132-133-134-135-136-137-138-139-140, Kanun Numarası : 5237 Kabul Tarihi :
26/9/2004 Yayımlandığı R.Gazete : Tarih : 12/10/2004 Sayı :25611 Yayımlandığı Düster :
Tertip : 5 Cilt : 43

The Confinement and Protection of Private Life in Traditional Village Life

Hayrettin Şahin⁶, Sema Silkin Ün⁷ Kemal Çiftiyıldız⁸

¹ ŞAHİN, Hayrettin, Agri University, Faculty of Economics and Administrative Sciences,
Dept. of Public Management, Turkey

sahinhayrettin@gmail.com

² SİLKİN, ÜN Sema, Sakarya University, Faculty of Political Sciences, Department of Labor
Economics and Industrial Relations, Sakarya, Turkey

silkinsema@gmail.com.tr

³ ÇİFTYILDIZ, Kemal, Bandırma Onyedi Eylül University, Manyas vocational school,
Department of Property Protection and Security, Bandırma, Turkey

kemalciftiyildiz@gmail.com.tr

Abstract

The excess of relationships among people does not prevent people from hiding their secrets in private lives. On the one hand, man is considered a social being, while on the other he is as a separate private world in his own life. The life that the person opens to the people he / she determines only, and that he wants to be known as limited and to be protected is called private life. The protection of private life in the modern period is covered under four headings. These are the protection of personal data, housing, family life and freedom of communication. While there is not much mention of personal data and communication in traditional village life, it cannot be said to be completely absent. Protection of housing and family life is done very well. Family and residence are considered as sacred in the traditional village life. Someone's doorstep is impenetrable without permission. At the same time, someone else's family can't be touched.

The subject of the research are the villagers who continue the traditional village life and provide the confinement and protection of private life according to their own methods. The scope of the survey is composed of those who work and continue their lives in the villages of Oltu, Olur, Şenkaya, Uzundere and Tortum provinces of Erzurum. However, due to the difficulty of reaching people, the village of Oltu was chosen as a sample. This village was chosen as an example because of the fact that the researcher was from this village and continued his kinship ties in the village.

The method of the study is ethnographic and interpretive interactivity. Ethnographic research is the method used to analyze the material and spiritual cultures that have emerged as a result of the efforts of human communities to meet their economic and social needs at various times and places. While interpretive interaction takes place with the meaning and interpretation of the meaning the behavior on the meaning given by the performer. In this research, where ethnographic and interpretive methods of interactivity stand out, the method of data collection is the oral history. The researcher has obtained the data by being continuously among the people who do the job and who provide job being done. The data collection period covers the period of May 2016 -2018 December.

As a result of the research, it is seen that the secrets of the residence and the family are protected. Especially the protection of the family and residence starts with doorstep. The expression of overcoming the doorstep and standing on the doorstep is considered as the protection of the family and residence. The house and mosque are places where people seek shelter for protection.

The seekers there are in safe as long as they don't come out. When a person leaves out of shelter temporarily, their neighbors and relatives become involved and their personal rights are protected.

Keywords: Sociology of law, protection of private life, traditional village life.

References

Korkmaz, Ali (2014), İnsan Hakları Bağlamında Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması, KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 16 (Özel Sayı I): 99-103, 2014 ISSN: 2147 - 7833,

Şen Ersan (1990), Anglo Sakson Hukukunda Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması Hakkı, İstanbul Üniversitesi, Mukayeseli Hukuk Dergisi, No:18, İstanbul.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, İkinci Kısım, İkinci Bölüm, Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması, Maddeler: 20-21-22, Kanun Numarası : 2709 Kabul Tarihi : 18/10/1982
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 9/11/1982 Sayı : 17863 (Mükerrer) Yayımlandığı
Düster : Tertip : 5 Cilt : 22 Sayfa : 3

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Kanun Numarası : 6698 Kabul Tarihi : 24/3/2016
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih: 7/4/2016 Sayı : 29677 Yayımlandığı Düster : Tertip : 5 Cilt :
57

Türk Ceza Kanunu, Dokuzuncu Bölüm, Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar,
Maddeler: 132-133-134-135-136-137-138-139-140, Kanun Numarası : 5237 Kabul Tarihi :
26/9/2004 Yayımlandığı R.Gazete : Tarih : 12/10/2004 Sayı :25611 Yayımlandığı Düster :
Tertip : 5 Cilt : 43

**Oğuz ve Kıpçak Dillerine Ait Fonetik ve Leksikolojik Özellikler
(Orta asırdaki Türk yazılı eserler temelinde)**

Bakytgöl KULZHANOVA

El-Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Filoloji ve âlem dilleri Fakültesi

Kazak Dil bilimi Bölümü

Kazakistan Cumhuriyeti Bilim Bakanlığı'nın seçkin «Başarılı öğretmeni»,
Avrupa İlimi Sanayi Palatası'nın “Altın madalyon” ve «Kalite diplomasının» sahibi

Associated professor

Kazakistan /Almatı

e-posta: bahit777@mail.ru

Tarih sahnesinden nice yüzyıllar geçtiğinde Türk halkları, Türkî dilleri oluşmuş ve gelişmişti. Bu halklar son binyılda ayrı ayrı millet olmuş ve kendilerince gelişme aşamaları yaşamıştır. Türk kağanlık devrinde Oğuz, Kıpçak ve Karluk dilleri büyük grup oluşturmuştur. Bu dillerin bütün özellikleri çok eski Türk, eski Türk eserleri ve günümüz Türk lehçelerinde korunmuştur. Tebliğimizde orta asır eserlerinde karşılaştığımız Oğuz ve Kıpçak dillerine ait fonetik ve leksikolojik özellikler üzerinde duracağız.

N. A. Baskakov “Türk dillerinin sınıflandırılması” adlı ünlü eserinde Oğuz dilindeki kelime başı “**ü**” y akıcı ünsüzle söylenen sözler Kıpçak dilinde “**ж**” j tonlu ünsüzle, kelime sonunda “**и**” ş tonsuz ünsüzle söylenen kelimeler Kıpçak dillerinde “**с**” s tonsuz ünsüzle söylendiğini göstermiş ve bu özelliklerin bu dillerdeki önemli fonetik özellikler olduğunu vurgulamıştı. Son olarak “**к, к**” q, k seslerini Kıpçak dilleri tonlu şekilde koruduğu, Oğuz dillerinin ise sedalılaştırıp “**г, ғ**” g, ğ şeklinde söylemesi de her bir dil grubu için önemli özellik olarak sayılmaktadır (N. A. Baskakov1962).

Son yıllarda bilimsel araştırmaların gelişmesiyle beraber Oğuz ve Kıpçak dillerinin kendi dillerine ait fonetik farklılıklar açıklanmıştır. Örneğin; Oğuz dillerinde kelime yapısı ve eklerde bulunan “**н**” n ünsüzü düşmüşse, Kıpçak dillerinde aksine korunmuştur. **Birlan** edatının Oğuz dillerindeki gelişim göstergesi şu şekildedir: **birlan>birla>bila>ila>la**; Kıpçak dillerinde ise: **birlan>bilan>bien>ben**. Bu şekil sonrada değişikliğe uğramış **men, ben, pen** ekine dönüşmüş vasıta halinin anlamını taşımıştır. Oğuz dillerindeki eski Türkçeden gelen “**у**” u ünlüsü ilk hecede “**о**” o ünlüsüne dönüşmüşse, Kıpçak dillerinde “**ү**” u ünlü sesine dönüşmüştür. Oğuz dillerinde: **tugul>togul>ogul**. Kıpçak dillerinde ise: **tugul>tugul>ugul>ul**. Bunun gibi örnekleri çokça göstermek mümkündür (Sagyndykuly B. 1994: 32)

Orta asırdaki eski Türk yazılı eserler fonetik özellikler yanı sıra eski dönemlerden uzanan sadece Oğuz dillerinde ya da sadece Kıpçak dillerine ait sözleri de korumuştur. Örneğin; **alın (manday), sogan (juva), utan (uyaluv) karınça (kumırska), yarın (erten) yıldırım (nayzagay)** vs. sadece Oğuz dillerinde kullanılır. Diğer Türk lehçelerinde kullanılmamaktadır. Ayrıca **bolmaçı (azıcık), enra (hıçkıra hıçkıra ağlamak), yıman (utanmak), tansuk (tanıdık), tabran (etkilenmek), ürk (ürkmek), kavrut (önemli)** vs. Kıpçak dillerine ait kelimelerdir (Drevnii turkskii slovar 1969).

Bütün Türk lehçelerinin kendilerine has fonetik, leksikolojik, semantik, morfolojik, sentaks özellikleri ve farklılıklarını bilmek önemli husustur. Her bir lehçenin özelliklerini net bir şekilde açıklarsak tarihi yazılı eserlere etkisini belirlemek de o kadar kolay olur. Lehçelerin gelişmesi, oluşması, değişmesi önemli aşamalardır. Tebliğimizde Oğuz ve Kıpçak dilleri gruplarının fonetik ve leksikolojik özelliklerini her yönden ele alacağız.

Anahtar kelimeler: N. A. Baskakov, Türk Kağanları dönemi, Kıpçak dilleri, Oğuz dilleri, yazılı eserler

Kaynakçalar

1. Baskakov N. A. (1962), Vvedenye v izucenie turkskih iazikov. Moskova, 332 s. Visshya shkola.
2. Sagyndykuly B. (1994), Kazak tili leksikasi damuyinin etimologialyk negizderi. Almati, 168 s.Sanat.
3. Nikitina N.A. – Rickova N.P. (1969), Drevnii turkskii slovarLeningrad, 677 s, Nauka.

Cezadan Serbest Bırakılan Kişilerin Sosyal - Psikolojik Durumu ve Sosyal Uyumu

Ayşem Balayeva

Bakü Devlet Üniversitesi, "Sosyal bilimler ve Psikoloji" fakültesi

Suçlu tarafından işlenen suçun cezası ve toplumu suçtan korumanın amacı, onu iyileştirmek ve topluma geri getirmektir. Bu bakış açısına göre, ceza suçu toplumdan izole edilmemeli, suçlunun toplumla uzlaşmasını izlemelidir. Toplumsal uyum, hükümlülerin rehabilitasyonu, toplumun eşit bir vatandaş olarak hayatta kalması için bir önkoşuldur. Sosyal uyum kavramı, mahkum tarafından, onu serbest bırakmaya çalışmadan onur almaya, değerli bir yaşam sürmek için yürüttüğü faaliyetleri ifade eder.

Cezasından muaf olmuş kişinin sosyal uyumu kendisinde birçok aktiviteyi birleştirir. Bu etkinlikleri uygulamak için iki ana model vardır:

- Tıbbi model mahkum olan kişiye tıbbi prosedürler uygular.
- Etkileşim modelinde, bir terapi ve iletişim yöntemi tercih edilir.

Mahkumluk faillerin hem psikolojik durumları ile hem de sosyal ve sağlık sorunları üzerinde ciddi etkiler olduğunu saptanmıştır. Azalan yoksunluk, depresyon, fobi, uykusuzluk, güvensizlik ve düşük özgüveninden mahrum, ayrıca, barınma eksikliği, işsizlik, maddi güvenlik eksikliği, yoksul aile ilişkileri veya nüfuz eksikliği gibi sosyal faktörler, mahkum edilmiş kişilerin sosyalleşmesini olumsuz etkilemektedir.

Sosyal uyum kendisinde, terapi ve danışmanlık, eğitim ve mesleki eğitim gibi unsurları birleştirir. Mahkumu topluma eğitim yoluyla adapte etmek mümkündür. Eğitim, hem mesleki hem de bilgi edinimi için önemli bir addımdır. İhtiyaçlarını karşılayabilecek durumda olmayan bir mahkumun dışarda suça bulaşmadan kalabilmesi mümkün değil.

Her mahkumun sosyal uyumu özgündür. Bu açıdan birçok konu sosyal uyum sürecinde zorluklar yaradabilir. Sosyal adaptasyon açısından tartışılan en önemli konu zamandır. Bu nedenle, cezadan muaf tutulan bir kişinin topluma ne kadar süre uyum sağlayabileceğini tahmin etmek mümkün değildir. Bu sebeple, mevzuatta sosyal adaptasyon konusundaki zaman çerçevesi pek doğru değildir. Adaylığı denetleme sistemi aracılığıyla bir kişiyi düzeltmek, ayrıca asgari izleme ve aynı zamanda rehabilitasyon yoluyla toplum ve toplum arasında pozitif bir ilişki kurmak iyi bir uygulamadır. Azerbaycan'da, cezadan muaf olunmuş kişilerin sosyal

uyumu, serbest bırakıldıktan sonra toplumdaki yerlerinin ve yeniden suç işlenmeye çalışılmalarının engellenmesi günceldir. Bu bağlamda, Azerbaycan Cumhuriyeti, Cezaevi Kurumlarından Yoksun Olan Kişilerin Sosyal Uyumuna İlişkin Kanun 31 Mayıs 2007 tarihinde kabul edilmiştir. Kanunda cezadan muaf olunmuş kişilerin sosyal uyumu için çeşitli tedbirler – cezadan muaf olmuş kişilerin kayıtlarını yapmak, onlarla hazırlık yapmak; sosyal uyum merkezleri yaratmak; daimi ikametgahı olmayan kişilere bu yasa ile belirlenen süre içinde geçici ikametgah sağlamak; cezadan serbest bırakılan kişilerin mesleki eğitimini organize etmek, onlara iş, tıbbi ve sosyal yardım sağlamak için uygun önlemleri almak; eğitim için koşullar yaratmak; tanımlama ve diğer gerekli belgeleri sağlamak; özgürlüklerinden yoksun ve sosyal adaptasyona ihtiyacı olan kişilere bir defalık parasal yardım verilmesi; cezadan serbest bırakılan kişilere yasal, psikolojik ve bilgi amaçlı yardım tercih edilir.

Mevzuatta yansıtılan bu önlemlerin kapsamlı bir şekilde uygulanmadığı not edilmelidir. Bu nedenle, konut ve istihdamda, sosyal ve psikolojik hizmetlerin sağlanmasında bir zorluk var. Bu sürecin bir başka yönü de bu alanda uzmanlık eksikliğidir. Cezadan serbest bırakılan kişilerin sosyal uyum sürecinin etkin bir şekilde düzenlenmesinin odak noktası kurumlar arası güçlü ilişkilerdir. Çünkü bu süreç kapsamlı bir yaklaşım gerektiriyor ve her kuruluşun sahip olduğu belli sorumluluklar var.

Anahtar Kelimeler: Ceza, sosyal adaptasyon, cezadan muaf olmuş kişiler, mahkum olanlar

DARWIN VE NIETZSCHE’NİN AHLAK ANLAYIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Melek AYGÜL ÖZDOĞAN

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Karaman, Türkiye
melekaygul@kmu.edu.tr

Ahlakın ne olduğu, anlamı ve kaynağı yüzyıllar boyunca tartışıla gelmiştir. Söz konusu ahlak olduğunda genel geçer yargılarda bulunmak pek de mümkün değildir. Bundan dolayı ahlakın çeşitli açıklanış biçimleri vardır. Çalışmamız da bunu örnekler niteliktedir.

Evrimsel düşüncenin karşısında duranların ahlakı konumlandığı yer genellikle din ya da Tanrı’dır. Bu görüşe göre, ahlaki değerler Tanrı’nın buyruklarından ibarettir ve bu değerler sabittir, değişmez ve hayata dair bir anlam oluşturur. Evrimsel açıdan bakıldığında ise ahlak, bireyde var olan bir içgüdünün ürünüdür. Dolayısıyla yargılayıcısı da yaratıcısı da bireyin kendisidir. Evrimsel süreçte her şeyde bir değişimden gelişimden bahsedildiği gibi ahlakın da, evrimin temel ilkesi olan, “doğal seçim” ilkesi ile değişime, Darwinci anlamda, bir gelişime uğradığından bahsedilir. Darwin, ahlakı, doğal seçim ile iyiye doğru ilerlemenin önemli var edicilerinden biri olarak nitelendirir. Ona göre, ruhunda duygudaşlık, özgecilik, yardımseverlik duyguları barındıran kişi diğerlerine galip gelir ve yaşamını devam ettirme hakkına sahip olur. Böylece ahlaklı olanların sayısı artar ve ahlaki bakımdan ilerleme gerçekleşir. Nietzsche ise, Darwin’in ahlaki erdemler olarak gördüğü duyguları, güçsüzlerin ve kölelerin sahip olduğu karakter nitelikleri olarak görür. Bu açıdan ahlakı, ilerlemenin önündeki engel olarak nitelendirir.

Bu çalışma Darwin ve Nietzsche’nin ahlakı, temellendiriş biçimlerini ele alıp bir karşılaştırma yapmayı amaçlamaktadır. Her iki düşünürün ahlak anlayışı karşılaştırdığında aralarında benzerlikler olmasına rağmen, farklılıkların daha fazla olduğu görülmüştür ve Nietzsche’nin bir anti-Darwinist olduğu iddiası gerekelendirilmeye çalışılmıştır. Yöntem olarak eser incelemesine dayalı içerik analizi yöntemi uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Darwin, Nietzsche, Ahlak, İlerleme, Doğal Seçim

THE EVALUATION OF DARWIN AND NIETZSCHE'S UNDERSTANDING OF MORAL

Melek AYGÜL ÖZDOĞAN

Karamanoğlu Mehmetbey University, Faculty of Literature, Dept. of Philosophy, Karaman, Turkey
melekaygul@kmu.edu.tr

Morality, its meaning and history have been discussed for centuries. When it comes to morality, it is not possible to reach universal judgements. For this reason, there are various ways of explaining morality. Our study is its exemplary.

People who against evolutionary thinking generally evaluate morality from the point of view religion or God. According to this view, moral values are God's commandments, and these values are fixed, unchanging. From an evolutionary point, morality is the product of an instinct that exists in individuals. Therefore, the creator of morality is also the jugmental of himself. Evolutionary process is all about a change in development. Morality is also mentioned as the basic principle of evolution, with the principle of natural selection, changing, in a Darwinian sense. According to Darwin, morality leads to progress through natural selection. For him, the person with feelings of empathy, altruism, benevolence prevails over others and has the right to continue his life. Thus, the number of people with morals increases and moral progress is made. On the other hand, Nietzsche, sees the feelings that Darwin regards as moral virtues as the characters of the weak and the slaves. In this respect, he regards morality as an obstacle to progress.

This study aims to make a comparison of the ethics of Darwin and Nietzsche. Although there are similarities between the two philosophers, the differences are more common and the claim will be Nietzsche was an anti-Darwinist. As a method, content analysis method based on the analysis of the work has been applied.

Keywords: Darwin, Nietzsche, Morality, Progress, Natural Selection

GÖBEKLİTEPE ÜZERİNDEN İNANAN İNSANI (HOMO RELIGIOUS) ANLAMA

Mehmet Emin GÜLER

Ankara Üniversitesinde Dinler Tarihi Alanında Doktora Öğrencisi- eminguler00@hotmail.com.

ÖZET

"Her şeyin kökü göklerde, insanın kökü ise atalarındadır." Çin atasözü insanı, geçmişini göz ardı ederek onun üzerinde yapılacak değerlendirmelerin eksik ve yüzeysel kalacağını ifade etmektedir. Uzun süreli değişimler ve dönüşümler sonucunda günümüze ulaşan insanoğlunun hayat yolculuğu, insanı anlamada önemli bir konuma sahiptir. Başlangıç kaderi belirler ve etkiler. Bundan dolayı arkaik insanın düşünce ve inanç dünyası, günümüz insanı ile ilgili arketipleri içerir.

Tarihin ilk dönemlerinden günümüze kadar insan, nereden geldiğini, burada bulunma nedenini ve gideceği yeri sorgulamış ve bu sorulara din, felsefe ve bilim aracılığı ile cevap aramıştır. Kendini, evreni ve evrenle olan ilişkisini merak eden insanoğlu için tarihin en erken dönemlerinden itibaren din, insanlığın bu anlam arayışında her zaman yanında olmuştur. İnsan, evrendeki konumunu öncelikli olarak din ile belirlemiş ve onunla kendini ve evreni tanımaya çalışmıştır. Yapılan araştırmalar ve arkeolojik kazılar sonucunda, antik toplumlarda dinsiz bir milletin olmadığı ve dinin bireysel ve toplumsal yaşamın merkezinde olduğu anlaşılmıştır. Özellikle kendi dönemlerinin koşullarını zorlayarak yaptıkları gösterişli tapınaklar, inan insan (homo religious) olarak arkaik insanı tanımada önemli imkânlar sunmaktadır. Anadolu'da inşa edilmiş olan dünyanın ilk tapınağı Göbeklitepe, bu alanda dikkate değer bilgiler içermektedir.

1995 yılında Alman arkeolog Klaus Schmidt başkanlığında başlatılan arkeolojik kazılar sonucunda gün yüzüne çıkartılan Göbeklitepe tapınaklarının, MÖ. 10.000 yıllarına ait olduğu anlaşılmıştır. T biçimindeki dikili taşların dairesel olarak sıralanması ile oluşan bu megalitik yapının, Neolitik dönemin erken evresinde yapılmış olması araştırmacıları derinden etkilemiştir. Dönemin koşulları göz önüne alındığında avcı-toplayıcı toplulukların Göbeklitepe'yi yapması, 3 yaşındaki bir çocuğun Empire State binasını (102 katlı gökdelen) yapmasına benzetilmektedir. MÖ. 10.000 tarihinde henüz yerleşik hayata ve tarımsal besin üretimine geçmediği düşünülen avcı toplayıcı toplulukların, dinsel inançlardan ve organize dinlerin göstergesi olan tapınlardan yoksun olduğu düşünülmekteydi. Dinin insanlığın belirli

bir uygarlık seviyesine ulaştıktan sonra toplumsal yaşamın bir yan ürünü olarak basit formlarda ortaya çıktığı ve zamanla kurumsallaştığı düşünülüyordu. Göbeklitepe, bu yaklaşımın gerçeği yansıtmadığını ve avcı-toplayıcı toplulukların zengin ve güçlü bir dinsel düşünceye sahip olduğu göstermektedir. İlkel olduğu düşünülen bu insanlar, din üzerinden şekillenen derin ve renkli algı dünyalarını Göbeklitepe'ye yansıtmışlardır.

Yıllardır, Maslow'un ihtiyaçlar sıralamasından hareketle arkaik insanın temel fizyolojik gereksinimlerini ve güvenlik ihtiyacını karşıladıktan sonra diğer ihtiyaçlarına (ait olma, hayatın anlamını kavrama, kendini gerçekleştirme vb.) yöneldiği düşünülüyordu. Göbeklitepe ile birlikte temel ihtiyaçlarını tam olarak karşılamamış olan avcı toplayıcı toplulukların, din üzerinden kendini ve evreni anlamlandırma girişiminde bulunduğu görüyoruz. Buradan insanın doğasındaki anlama ve anlamlandırma içgüdüsünün ne kadar güçlü ve öncelikli olduğu açığa çıkmaktadır.

İnsanlığın geçmişi, bugünü ve yarını bir bütün olarak incelendiği takdirde insan anlaşılabilir. İnsanı tanımanın ilk basamağı arkaik insanı tanımadır. Arkaik insanın tanımanın yolu, onun bıraktığı eserleri tüm yönleri ile ele almaktan geçmektedir. Bundan dolayı Göbeklitepe, sadece avcı-toplayıcı toplulukları değil günümüz insanını tanımanın da imkânlarını sunmaktadır. Arkaik insanın bize mirası olan Göbeklitepe, insanı tanıma yolunda önemli bir adım olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göbeklitepe, Din, İnsan, Anlam arayışı.

UNDERSTANDING BELIEVER PEOPLE (HOMO RELIGIOSUS) THROUGH GOBEKLITEPE

Mehmet Emin GÜLER

Ankara Üniversitesinde Dinler Tarihi Alanında Doktora Öğrencisi- eminguler00@hotmail.com.

ABSTRACT

“Heaven is the root of the natural world, while ancestors are the root of the humanity.”

The Chinese proverb states that the evaluations to be made on him will be incomplete and superficial, ignoring the past of the man. The life journey of the human which come until today a result of long-term changes and transformations has an important position of understanding of human beings. Origin determines and influences destiny. Therefore, the world of thought and belief of the archaic man contains archetypes related to the today's human being.

From the earliest periods of history to the present, man interrogated where he came from, why he was here and where he was going, and sought answers to these questions through religion, philosophy and science. From the earliest times of history, religion has always accompanied people, who wonders about himself, the universe and its relationship with the universe, on the searching for meaning of life. Man determined his position in the universe primarily according to religion and tried to get to know himself and the universe with him. As a result of the researches and archaeological excavations, it was understood that in ancient societies there was no irreligious nation and religion was at the center of individual and social life. Especially, flamboyant temples, which was made by forcing the conditions of their periods, offer important opportunities in knowing the archaic human as a believer (homo religiosus). Göbeklitepe, the world's first temple built in Anatolia, contains notable information in this area.

Göbeklitepe temples were unearthed during archaeological excavations in 1995 under the direction of German archaeologist Klaus Schmidt. It was understood that it belonged to 10,000 BC years. The fact that this megalithic structure, which was formed by the circular order of T-shaped stones, was made in the early phase of the Neolithic period has deeply affected the researchers. Considering the conditions of the period, the hunting-gathering communities made Göbeklitepe similar to the fact that a 3-year-old child made the Empire State Building (102-

storey skyscraper). It was thought that at the 10.000 BC the hunter-gatherer communities, which were not considered to be engaged in settled life and agricultural food production, were deprived of the temples, which are indicative of religious beliefs and organized religions. It was thought that religion had emerged in simple forms as a byproduct of social life after humanity reached a certain level of civilization and was institutionalized over time. Göbeklitepe shows that this approach does not reflect the reality and that hunter-gatherer communities have a rich and powerful religious thought. These people, considered to be primitive, reflected the worlds of deep and colorful perception, which was shaped by religion, to Göbeklitepe.

For many years, with reference to Maslow, it was thought that the archaic man after meeting the basic physiological needs and security needs, then oriented towards other needs (belonging, understanding the meaning of life, self-realization). Together with Göbeklitepe, we see that hunter-gatherer communities that have not fully met their basic needs attempt to make sense of themselves and the universe through religion. From hence, it is exposed that the instinct of understanding and meaning in the nature of man is strong and priority.

Human history can be understood if the past, present and future of humankind are examined as a whole. The first step in recognizing human is to recognize the archaic human. The way of getting to know the archaic man is to handle all the works that he left behind. Therefore, Göbeklitepe offers not only hunter-gatherer communities but also the opportunities of recognizing today's people. Göbeklitepe, the legacy of the archaic human beings, will be an important step towards recognizing people.

Key Words: Göbeklitepe, Religious, Human, Quest for meaning.

OSMANLI'DAN CUMHURİYET'E NEVŞEHİR İL SINIRLARININ BELİRLENME SÜRECİ VE BUNA DAİR YAPILAN ÇALIŞMALAR

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin SARAÇ
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü
huseyinsarac@nevsehir.edu.tr

ÖZET

1518 yılında Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Osmanlı hâkimiyetine giren Nevşehir, idari anlamda yapılan ilk düzenlemeler neticesinde Muşkara adıyla Uçhisar Nahiyesi'ne bağlanan köylerden biriydi. 18. yüzyılın başlarına kadar sıradan bir köy konumunda olan Muşkara'nın, İbrahim Paşa'nın 1718-1830 yılları arasında sadrazam olmasıyla birlikte doğup büyüdüğü Muşkara Köyü'nde büyük bir imar faaliyeti başlatmıştır. Zaman içinde Muşkara Köyü şehir statüsü kazanmış ve bugünkü adı olan Nevşehir olarak isimlendirilmiştir. 18. yüzyıldan itibaren her alanda hızlı değişim süreci yaşayan şehir, sırasıyla önce nahiye, kaza ve sancak şeklinde idari yapının içinde yer alarak Cumhuriyet Dönemi'nde 1954 yılında ise yapılan yeni düzenlemeler neticesinde il statüsü kazandırılarak kendisine yedi ilçe merkezi bağlanmıştır. İl olduktan 1960 yılına kadar il sınırlarının belirlenme süreci devam etmiştir.

Bu çalışmada Nevşehir il olduktan sonra 1960 yılına kadar geçen sürede il sınırlarının belirlenmesinde yapılan çalışmalar hakkında bilgiler verilerek şimdiye kadar bölge ile ilgili bilinmeyenler arşiv kaynaklarına dayanılarak ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Nevşehir, İdari Yapı ve İl Sınırları.

THE PROCES OF DETERMINING THE BOUNDARIES OF NEVŞEHİR PROVINCE FROM THE OTTOMAN EMPIRE TO THE REPUBLIC AND MAKING STUDY ABOUT THIS.

ABSTRACT

Nevşehir, which entered under ottoman is rule was one of the villages connected to the uchisal sub-distict under the name of Muşkara ora result of the first administrative arragements made in the period of Yavuz Sultan Selim I 1518. In time the village of Muskara wan the center statu and it is named Nevşehir today. Since the 18th century the city which has been a rapid process in all areas has respectivelly taken before demos administrative and jurisdiction in the administrative structure. As a result of the now regulations made in 1954 during the republic period it was won the provinciall statu, and it was linked itself the seven country town country boundries process has continued from after Nevşehir becoming country to in 1960 process. Untill now, unknowning information about region is tried to find out be based and archive fund.

Key Words: Ottoman, Nevşehir, Administrative Structure and Provincial Borders.